

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

52. aastakäik

19. november 2009

<u>Teatis nr</u>	Sisukord	Lehekülg
	Euroopa Parlament	
	2008–2009 ISTUNGJÄRK	
	20.–22. mai 2008 istungid	
	VASTUVÕETUD TEKSTID	
	<i>Istungjärgu protokoll on avaldatud ELT C 180 E, 17.7.2008.</i>	
	I Resolutsioonid, soovitused ja arvamused	
	RESOLUTSIOONID	
	Euroopa Parlament	
	Teisipäev, 20. mai 2008	
2009/C 279 E/01	Programmi PEACE hindamine ja tulevikustrateegiad Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta resolutsioon programmi PEACE hindamise ja tulevikustrateegiate kohta (2007/2150(INI))	1
2009/C 279 E/02	Tooraine ja toormaterjaliga kauplemine Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta resolutsioon tooraine ja toormaterjaliga kauplemise kohta (2008/2051 (INI))	5
2009/C 279 E/03	Äärepoolseimate piirkondade strateegia: kokkuvõte ja arenguperspektiivid Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta resolutsioon äärepoolseimate piirkondade strateegia kohta: kokkuvõte ja arenguperspektiivid (2008/2010(INI))	12
2009/C 279 E/04	ELi tarbijapoliitika strateegia 2007–2013 Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta resolutsioon ELi tarbijapoliitika strateegia 2007–2013 kohta (2007/2189 (INI))	17

2009/C 279 E/05	Võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise valdkonnas ELis tehtud edusammud Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta resolutsioon edusammude kohta võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise valdkonnas ELis (direktiivide 2000/43/EÜ ja 2000/78/EÜ ülevõtmine) (2007/2202(INI))	23
2009/C 279 E/06	Euroopa Liidu integreeritud merenduspoliitika Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta resolutsioon Euroopa Liidu integreeritud merenduspoliitika kohta (2008/2009(INI))	30
Kolmapäev, 21. mai 2008		
2009/C 279 E/07	Äriühingute lihtsustatud majanduskeskkond äriühinguõiguse, raamatupidamise ning auditeerimise valdkonnas Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta resolutsioon äriühingute lihtsustatud majanduskeskkonna kohta äriühinguõiguse, raamatupidamise ning auditeerimise valdkonnas (2007/2254(INI))	36
2009/C 279 E/08	Naised ja teadus Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta resolutsioon naiste ja teaduse kohta (2007/2206(INI))	40
2009/C 279 E/09	Roheline raamat laevade parema lammutamise kohta Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta resolutsioon, mis käsitleb rohelist raamatut laevade parema lammutamise kohta (2007/2279(INI))	44
2009/C 279 E/10	Kliimamuutuste teaduslikud faktid: tulemused ja soovitusel otsuste tegemiseks Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta resolutsioon kliimamuutuste teaduslike faktide kohta: tulemused ja soovitusel otsuste tegemiseks (2008/2001(INI))	51
2009/C 279 E/11	Türgi 2007. aasta eduaruanne Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta resolutsioon Türgi 2007. aasta eduaruande kohta (2007/2269(INI))	57
Neljapäev, 22. mai 2008		
2009/C 279 E/12	Tööstuspoliitika vahekokkuvõte – panus ELi majanduskasvu ja tööhõive strateegiasse Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon tööstuspoliitika vahekokkuvõtte kohta – panus ELi majanduskasvu ja tööhõive strateegiasse (2007/2257(INI))	65
2009/C 279 E/13	Liibanon Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon olukorra kohta Liibanonis	69
2009/C 279 E/14	Toiduainete hinnatõus Euroopa Liidus ja arengumaades Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon toiduainete hinnatõusu kohta ELis ja arengumaades	71
2009/C 279 E/15	Viisavabadus Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vaheliste läbirääkimiste kohta seoses viisanõudest vabastamisega (viisavabadus)	77

<u>Teatis nr</u>	Sisukord (jätkub)	Lehekülg
2009/C 279 E/16	Birma Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon traagilise olukorra kohta Birmas	80
2009/C 279 E/17	Looduskatastroof Hiinas Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon looduskatastroofi kohta Hiinas	82
2009/C 279 E/18	Uraani sisaldavate relvade keelustamise rahvusvaheline leping Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon (vaesestatud) uraani sisaldavate relvade ja nende mõju kohta inimeste tervisele ning keskkonnale – nende relvade kasutamise ülemaailmse keelustamise suunas	84
2009/C 279 E/19	REACH (katsemeetodite määruse projekt) Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon komisjoni määruse projekti kohta, millega kehtestatakse katsemeetodid tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH)	85
2009/C 279 E/20	Loomatervishoiustrateegia (2007–2013) Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon Euroopa Liidu uue loomatervishoiustrateegia kohta aastateks 2007–2013 (2007/2260(INI))	89
2009/C 279 E/21	ELi strateegia Århusi konventsiooni osaliste kolmandal kohtumisel Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon ELi strateegia kohta Århusi konventsiooni osaliste kolmandal kohtumisel Lätis Riias	98
2009/C 279 E/22	Abi tõhusust käsitleva 2005. aasta Pariisi deklaratsiooni järelemeetmed Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon abi tõhusust käsitleva 2005. aasta Pariisi deklaratsiooni järelemeetmete kohta (2008/2048(INI))	100
2009/C 279 E/23	Sudaan ja Rahvusvaheline Kriminaalkohus Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon Sudaani ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtu (ICC) kohta	109
2009/C 279 E/24	Opositsioonipoliitikute vahistamine Valgevenes Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon opositsioonipoliitikute vahistamise kohta Valgevenes	113
2009/C 279 E/25	Kasvavad pinged Burundis Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon kasvavate pingete kohta Burundis	115

III Ettevalmistavad aktid

Euroopa Parlament

Teisipäev, 20. mai 2008

2009/C 279 E/26	Liikmesriikide kutsekvalifikatsioonide võrreldavus ***I Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 85/368/EMÜ Euroopa Ühenduse liikmesriikide kutsekvalifikatsioonide võrreldavuse kohta (KOM(2007)0680 – C6-0398/2007 – 2007/0234(COD))	119
-----------------	--	-----

2009/C 279 E/27	Veterinaar- ja zootehnika valdkonnas nimekirjade koostamise ja andmete avaldamise korra lihtsustamine *	120
Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega lihtsustatakse nimekirjade koostamise ja andmete avaldamise korda veterinaar- ja zootehnika valdkonnas ning muudetakse direktiive 64/432/EMÜ, 77/504/EMÜ, 88/407/EMÜ, 88/661/EMÜ, 89/361/EMÜ, 89/556/EMÜ, 90/427/EMÜ, 90/428/EMÜ, 90/429/EMÜ, 90/539/EMÜ, 91/68/EMÜ, 92/35/EMÜ, 92/65/EMÜ, 92/66/EMÜ, 92/119/EMÜ, 94/28/EÜ, 2000/75/EÜ, otsust 2000/258/EÜ ja direktiive 2001/89/EÜ, 2002/60/EÜ ja 2005/94/EÜ (KOM(2008)0120 – C6-0156/2008 – 2008/0046(CNS))		
2009/C 279 E/28	Liikmesriigi territooriumilt ebaseaduslikult väljaviidud kultuuriväärtuste tagastamine (kodifitseeritud versioon) ***I	120
Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv liikmesriigi territooriumilt ebaseaduslikult väljaviidud kultuuriväärtuste tagastamise kohta (kodifitseeritud versioon) (KOM(2007)0873 – C6-0025/2008 – 2007/0299(COD))		
2009/C 279 E/29	Kütuseelementide ja vesiniku ühissetevõtte loomine *	121
Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega luuakse ühissetevõtte kütuseelementide ja vesiniku valdkonnas (KOM(2007)0571 – C6-0446/2007 – 2007/0211(CNS))		
2009/C 279 E/30	Ühenduse tubakaalase uurimistöo ja teabelevi fond *	144
Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1782/2003 seoses aastateks 2008 ja 2009 ettenähtud tubakatoetuse ülekandmisega ühenduse tubakaalase uurimistöo ja teabelevi fondile ning määrust (EÜ) nr 1234/2007 seoses ühenduse tubakaalase uurimistöo ja teabelevi fondi rahastamisega (KOM(2008)0051 – C6-0062/2008 – 2008/0020(CNS))		
2009/C 279 E/31	Loomakasvatuse statistika ***I	148
Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus loomakasvatuse statistika kohta (KOM(2007)0129 – C6-0099/2007 – 2007/0051(COD))		
P6_TC1-COD(2007)0051		
Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 20. mail 2008. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2008 elusloomade ja liha statistika kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 93/23/EMÜ, 93/24/EMÜ ja 93/25/EMÜ		
2009/C 279 E/32	Liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised *	149
Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (KOM(2007)0803 V OSA – C6-0031/2008 – 2007/0300(CNS))		
2009/C 279 E/33	2009. aasta eelarve: Euroopa Parlamendi esialgne eelarvestus	163
Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta resolutsioon Euroopa Parlamendi 2009. eelarveaasta tulude ja kulude esialgse eelarvestuse kohta (2008/2022(BUD))		

Kolmapäev, 21. mai 2008

2009/C 279 E/34	<p>Metallilise elavhõbeda ekspordi keelustamine ja ohutu ladustamine ***II</p> <p>Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus metallilise elavhõbeda ekspordi keelustamise ja ohutu ladustamise kohta (11488/1/2007 – C6-0034/2008 – 2006/0206(COD)) ..... 166</p> <p>P6_TC2-COD(2006)0206</p> <p>Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud teisel lugemisel 21. mail 2008. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2008 metallilise elavhõbeda ning teatavate elavhõbedatühendite ja -segude ekspordi keelustamise ja metallilise elavhõbeda ohutu ladustamise kohta ..... 166</p>
2009/C 279 E/35	<p>Keskkonna kaitsmine kriminaalõiguse kaudu ***I</p> <p>Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu (KOM(2007)0051 – C6-0063/2007 – 2007/0022(COD)) ..... 167</p> <p>P6_TC1-COD(2007)0022</p> <p>Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 21. mail 2008. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/.../EÜ keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu ..... 167</p>
2009/C 279 E/36	<p>Põllumajandusettevõtete struktuuriuuringud ja põllumajanduslike tootmismeetodite uuringud ***I</p> <p>Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb põllumajandusettevõtete struktuuriuuringuid ja põllumajanduslike tootmismeetodite uuringut ning millega tühistatakse nõukogu määrus (EMÜ) nr 571/88 (KOM(2007)0245 – C6-0127/2007 – 2007/0084(COD)) ..... 168</p> <p>P6_TC1-COD(2007)0084</p> <p>Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 21. mail 2008. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2008, mis käsitleb põllumajandusettevõtete struktuuriuuringuid ja põllumajanduslike tootmismeetodite uuringut ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 571/88 168</p>
2009/C 279 E/37	<p>Autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemiseks nõutavad tingimused ***I</p> <p>Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ühiseeskirjad autoveoettevõtjate tegevusalal tegutsemise tingimuste kohta (KOM(2007)0263 – C6-0145/2007 – 2007/0098(COD)) ..... 169</p> <p>P6_TC1-COD(2007)0098</p> <p>Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 21. mail 2008. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2008, millega kehtestatakse ühiseeskirjad autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise tingimuste kohta ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 96/26/EÜ ..... 169</p> <p>I LISA ..... 187</p> <p>II LISA ..... 193</p> <p>III LISA ..... 194</p>

2009/C 279 E/38	<p>Kaupade rahvusvaheline autovedu (uuesti sõnastatud) ***I</p> <p>Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud) (KOM(2007)0265 – C6-0146/2007 – 2007/0099(COD)) ..... 194</p> <p>P6_TC1-COD(2007)0099</p> <p>Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 21. mail 2008. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2008, rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud) ..... 195</p> <p>I LISA ..... 209</p> <p>II LISA ..... 211</p> <p>III LISA</p> <p>VASTAVUSTABEL ..... 213</p>
2009/C 279 E/39	<p>Liikuva kosmoseside teenused ***I</p> <p>Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus liikuva kosmoseside teenuseid pakkuvate süsteemide valiku ja nendega seotud lubade andmise kohta (KOM(2007)0480 – C6-0257/2007 – 2007/0174(COD)) ..... 215</p> <p>P6_TC1-COD(2007)0174</p> <p>Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 21. mail 2008. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr .../2008/EÜ liikuva kosmoseside teenuseid pakkuvate süsteemide valiku ja nendega seotud lubade andmise kohta ..... 215</p>

Neljapäev, 22. mai 2008

2009/C 279 E/40	<p>Paranduseelarve nr 2/2008 projekt</p> <p>Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon Euroopa Liidu 2008. eelarveaasta paranduseelarve nr 2/2008 projekti kohta, III jagu – Komisjon (9190/2008 – C6-0192/2008 – 2008/2080(BUD)) ..... 216</p>
2009/C 279 E/41	<p>Euroopa Koolitusfondi loomine (uuesti sõnastamine) ***I</p> <p>Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Koolitusfond (uuesti sõnastatud) (KOM(2007)0443 – C6-0243/2007 – 2007/0163(COD)) ..... 217</p> <p>P6_TC1-COD(2007)0163</p> <p>Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 22. mail 2008. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2008, millega luuakse Euroopa Koolitusfond (uuesti sõnastatud) ..... 218</p> <p>I LISA</p> <p>KEHTETUKS TUNNISTATUD MÄÄRUSED JA NENDE HILISEMAD MUUDATUSED ..... 231</p> <p>II LISA</p> <p>VASTAVUSTABEL ..... 231</p>

Menetluste selgitus

- * Nõuandemenetlus
- **I Koostöömenetlus, esimene lugemine
- **II Koostöömenetlus, teine lugemine
- *** Nõusolekumenetlus
- ***I Kaasotsustamismenetlus, esimene lugemine
- ***II Kaasotsustamismenetlus, teine lugemine
- ***III Kaasotsustamismenetlus, kolmas lugemine

(Menetlus põhineb Euroopa Komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Poliitilised muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud paksus kaldkirjas, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ¶.

Teenistuste tehnilised parandused ja kohandused: uus või muudetud tekst on märgistatud tavalises kaldkirjas, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ¶.

ET

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

Programmi PEACE hindamine ja tulevikustrateegiad

P6_TA(2008)0205

Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta resolutsioon programmi PEACE hindamise ja tulevikustrateegiate kohta (2007/2150(INI))

(2009/C 279 E/01)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 158;
- võttes arvesse nõukogu 21. juuni 1999. aasta määrust (EÜ) nr 1260/1999, millega nähakse ette üldsätted struktuurifondide kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse nõukogu 20. juuli 1993. aasta määrust (EMÜ) nr 2081/93, millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 2052/88 struktuurifondide ülesannete ja tõhususe kohta ning nende tegevuse kooskõlastamise kohta teiste struktuurifondide ning Euroopa Investeerimispanka ja muude olemasolevate rahastamisvahendite tegevusega ⁽²⁾;
- võttes arvesse nõukogu 20. juuli 1993. aasta määrust (EMÜ) nr 2082/93, millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 4253/88, millega nähakse ette sätted määruse (EMÜ) nr 2052/88 rakendamiseks seoses struktuurifondide tegevuse kooskõlastamisega teiste struktuurifondidega ning Euroopa Investeerimispanka ja muude olemasolevate rahastamisvahendite tegevusega ⁽³⁾;
- võttes arvesse nõukogu 24. jaanuari 2000. aasta määrust (EÜ) nr 214/2000, mis käsitleb ühenduse rahalist toetust Rahvusvahelisele Iirimaa Fondile ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse nõukogu 10. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 2236/2002, mis käsitleb ühenduse rahalist toetust Rahvusvahelisele Iirimaa Fondile (2003–2004) ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse nõukogu 26. mai 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1105/2003, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1260/1999, millega nähakse ette üldsätted struktuurifondide kohta ⁽⁶⁾;

⁽¹⁾ EÜT L 161, 26.6.1999, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 193, 31.7.1993, lk 5.

⁽³⁾ EÜT L 193, 31.7.1993, lk 20.

⁽⁴⁾ EÜT L 24, 29.1.2000, lk 7.

⁽⁵⁾ EÜT L 341, 17.12.2002, lk 6.

⁽⁶⁾ ELT L 158, 27.6.2003, lk 3.

Teisipäev, 20. mai 2008

- võttes arvesse nõukogu 24. jaanuari 2005. aasta määrust (EÜ) nr 173/2005, millega muudetakse seoses PEACE programmi kehtivuse pikendamise ja uute kulukohustuse assigneeringute andmisega määrust (EÜ) nr 1260/1999, millega nähakse ette üldsätted struktuurifondide kohta ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse nõukogu 24. jaanuari 2005. aasta määrust (EÜ) nr 177/2005, mis käsitleb ühenduse rahalist toetust Rahvusvahelisele Iirimaa Fondile (2005–2006) ⁽²⁾;
  - võttes arvesse nõukogu 21. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1968/2006, mis käsitleb ühenduse rahalist toetust Rahvusvahelisele Iirimaa Fondile (2007–2010) ⁽³⁾;
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1082/2006 Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) kohta ⁽⁴⁾;
  - võttes arvesse komisjoni teatist „Eriprogramm rahu ja leppimise saavutamiseks Põhja-Iirimaaal“ (KOM(1994)0607);
  - võttes arvesse komisjoni teatist „Aruanne Rahvusvahelise Iirimaa Fondi kohta nõukogu määruse (EÜ) nr 177/2005 artikli 5 alusel“ (KOM(2006)0563);
  - võttes arvesse kontrollikoja eriaruannet nr 7/2000, mis käsitleb Rahvusvahelist Iirimaa Fondi ning eriprogrammi rahu ja leppimise saavutamiseks Põhja-Iirimaaal ja Iirimaa piiräärsetes maakondades (1995–1999), koos komisjoni vastustega (lõige 58) ⁽⁵⁾;
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi regionaalarengukomisjoni 20. novembril 2007. aastal korraldatud avalikku kuulamist programmi PEACE hindamise ja tulevikustrateegiate kohta;
  - võttes arvesse Põhja-Iiri tööühma (TFNI), mis loodi pärast komisjoni presidendi hr Barroso visiiti Belfasti 2007. aasta mais;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit (A6-0133/2008),
- A. arvestades, et nõukogu määruste (EÜ) nr 1105/2003 ja 173/2005 alusel rahastatud ELi programmide PEACE I ja II eesmärk oli tagada rahu ning need sisaldasid kahte põhielementi: rahust tulenevate võimaluste kasutamine ning konflikti ja vägivalda pärandiga tegelemine;
- B. arvestades, et ELi osalemisel programmides PEACE oli ja on suur positiivne väärtus ning ELi seotus selliste rahulooma projektidega näitas lisaks rahastamisvahendi loomisele ka ELi olulisust erapooletu organina, kellel on programmi kavandamiseks vajalikud teadmised ja pikaajaline visioon;
- C. arvestades, et leppimine toimub erinevatel tasanditel, ja arvestades, et seda tuleb aktiivselt õhutada, kuid selleks ei saa kedagi sundida ⁽⁶⁾;

⁽¹⁾ ELT L 29, 2.2.2005, lk 3.

⁽²⁾ ELT L 30, 3.2.2005, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 409, 30.12.2006, lk 86.

⁽⁴⁾ ELT L 210, 31.7.2006, lk 19.

⁽⁵⁾ EÜT C 146, 25.5.2000, lk 1.

⁽⁶⁾ Reconciliation after Violent Conflict, International IDEA, 2003, Stockholm.

Teisipäev, 20. mai 2008

- D. arvestades, et rahuloomed ja leppimine on oma olemuselt riskantsed, kuid on olulised poliitiliste, majanduslike ja sotsiaalsete probleemide ületamiseks piirkonnas, ning arvestades, et usalduse suurendamise projektidele tuleks seetõttu jätta nende käivitamiseks ruumi katsetusteks ja uuendusteks;
- E. arvestades, et Põhja-Iirimaa konflikt tekitab eraldatud kogukonnad, tuues kaasa sügava sotsiaalse, majandusliku ja poliitilise lõhe;
- F. arvestades, et kontaktide ja usaldusloome tulemusel võivad negatiivsed vaated muutuda ning vastastikuse mõistmise edendamine noorte seas aitab tulevastel liidritel mõista mõlema kogukonna ajalugu ja kultuuri;
- G. arvestades, et kohalike kogukondadega partnerluses töötades läheb võib-olla rohkem aega, kuna kaasatud on rohkem osalejaid ja menetlusi, kuid on ilmselge, et sellest tõusev lisatulu on ülioluline, kuna delegeerimine juhtimise madalamale tasandile ja osalustaseme tõstmine suurendavad teadlikkust nii programmi-dest kui ka EList;
- H. arvestades, et varem tõrjutud rühmadele ja inimestele, keda konflikt ja vägivald on tõsiselt mõjutanud, on programmid PEACE andnud võimaluse aidata kaasa aktiivsele rahuloomele; arvestades, et projektid programmide PEACE raames on rakendatud ühiskonna kõige tõrjutumate osade teenistusse, töötades välja tegevusi üksikisikute ja rühmade, näiteks konfliktiohvrite, vanurite ja kaitsetute, puudega inimeste, koduvägivalla ohvrite, endiste vangide ja töötute noorte jaoks⁽¹⁾;
- I. arvestades, et paljud rahuloomed ja leppimise projektides töötanud inimesed tegid seda vabatahtlikult;
- J. arvestades, et eluliselt tähtis on jätkata rahuloomed programme – eriti nende, mis hõlmavad kogukonna ja vabatahtlike rühmi – rahalist toetamist, kui PEACE'i rahastamine lõppeb;
- K. arvestades, et vabatahtlike sektor ja kogukonna sektor on tuntud oma saavutuste tõttu sotsiaalse allakäigu ja puuduse vastases võitluses ning asuvad sobival positsioonil, et töötada välja ja pakkuda kohapealseid teenuseid ühiskonnas kõige ebasoodsamas olukorras olijatele, ning arvestades, et naistel on rahuloomes väga positiivne roll;
- L. arvestades, et programmide PEACE raames on uute ettevõtete loomisega aidatud kaasa majandusprojektide väljatöötamisele mahajäänud piirkondades;
- M. arvestades, et paljude PEACE II all rahastatud kogukondlike ja vabatahtlike algatuste töö jätkub, osutades hädavajalikke kogukondlike teenuseid eelkõige tõrjutud rühmadele, ja need algatused ootavad rahastamise kinnitamist, et nad saaksid jätkata nimetatud teenuste osutamist;
- N. arvestades, et programmide PEACE raames antud toetusest tuleneva majandusarengu üks aspekte oli see, et sellest said kasu nii linna- kui ka maapiirkonnad;
- O. arvestades, et rahastamine Rahvusvahelise Iirimaa Fondi (IFI) raames on sageli täiendav ja et mõlemad programmid, IFI ja PEACE, võimaldasid projektidel jõuda sellisele tasemele, kus neil tekkis juurdepääs ELi muule rahastamisele, nagu Interreg;
- P. arvestades, et paljud meetmed PEACE'i allprogrammides, IFI programmides ja Interregi algatuses olid suurel määral sarnased ning teatavates valdkondades dubleeriti tegevusi mõningal määral;

(¹) ELi rahu ja leppimise programm – mõju, ELi programmide erikolleegium (SEUPB).

Teisipäev, 20. mai 2008

- Q. arvestades, et vastutus ja läbipaistvus, osalus, kõikide inimeste üksteisest sõltumise tunnistamine, ebavõrdsuse edukas kaotamine, mitmekesisuse edendamine ja tähelepanu pööramine sotsiaalselt kaitsetutele rühmadele ning võrdsetele võimalustele on rahulooe ja leppimise olulised osad;
- R. arvestades, et ohvrite ja üleelanute ajutise voliniku (*Interim Commissioner for Victims and Survivors*) aruandes ⁽¹⁾ sedastati, et ohvrite ja üleelanute toetusgrupid on sõltuvad PEACE'i ühekordsest rahastamisest ning tuvastati selgusetus ohvrite ja üleelanute projektide jätkumise osas siis, kui PEACE'i rahastamist enam ei toimu, ning arvestades, et Põhja-Iirimaa pea- ja asepeaminister on hiljuti nimetanud neli uut ohvrite volinikku;
- S. arvestades, et inimõiguste kaitse ja edendamine on rahulooe ja konfliktijärgsete ühiskondade taastamise lahutamatu osa,
1. rõhutab, et kohalike volituste suurendamine on oluline osa rahulooest ning et kodanikuühiskonna osalus parandab poliitika kujundamist ja ühiskonna juhtimist;
  2. juhib tähelepanu sellele, et mitmesuguste rakendusmehhanismide väljatöötamine koos vabatahtlike sektori, valitsusväliste organisatsioonide ja kohalike asutustega on andnud laialdasi kogemusi ELi rahaliste vahendite kasutamisel; loodab, et selliseid altpoolt tuleval algatusel põhinevaid mehhanisme võib kasutada teiste rahastamisprogrammide rakendamisel;
  3. väljendab rahulolu panusega, mille PEACE'i ja IFI programmid andsid majandus- ja sotsiaalarengusse; märgib, et üks mahajäänud piirkonnas enne IFI rakendamist rajatud ettevõtluskeskus arenes IFI ning kohaliku volikogu toetuse abil 32st ettevõtluskeskusest koosnevaks võrgustikuks, mis aitas suurendada asjaosaliste hulgas kindlust ja lootust;
  4. rõhutab, et PEACE'i ja IFI raames rahastatud programmides osalejate koostöö ei tohiks lõppeda koos programmidega; palub, et valitsusasutused jätkaksid seda tõhusaks osutunud tööd, et tagada kõnealuse väärtusliku töö suuremahulise rahastamise jätkumise, kui kogu PEACE'i rahastamine lõpeb;
  5. kutsub nii Ühendkuningriigi kui Iirimaa valitsusi üles seadma sisse kogukonna ja vabatahtlike rühmade ajutist rahastamiskorda eelkõige selleks, et täita lünk PEACE II rahastamisprogrammide lõppemise ja PEACE III rahastamisprogrammide alguse vahel;
  6. kutsub komisjoni ning Ühendkuningriigi ja Iirimaa valitsusi üles alustama ohvrite ja üleelanute volinikega kõnelusi, et leida mehhanism ohvrite ja üleelanute toetusgruppide rahalise toetamise jätkumiseks pärast kogu PEACE'i rahastamise lõppemist;
  7. kutsub komisjoni seoses Põhja-Iiri töörühmaga (TFNI) üles kordama tulevaste algatuste struktuuri kujundamisel programmide PEACE I ja PEACE II kodanikuaktiivsusel põhinevat lähenemisviisi; tuletab meelde, kui oluline on rahuprotsessi stabiliseerimise jaoks tasakaalustatud regionaalareng, sealhulgas tähelepanu pööramine infrastruktuurile, mis on ELi teiste piirkondade omaga võrreldes alaarenenud, ning kutsub Põhja-Iiri töörühma üles toetama positiivsemalt infrastruktuuri parandamist;
  8. nõuab, et piiriülest tööd arendataks edasi, arvestades, et piiriülene töö on olnud piirialade linna- ja maakogukondade taaselustamisel kesksel kohal; nõuab tungivalt, et arendataks edasi koostööd kohalike kaubanduskodade ja avaliku sektori asutuste vahel ning vabatahtlike sektori ja kogukonna sektori ning juba piiriüleselt töötavate vabatahtlike organisatsioonide foorumeid mõlemal pool piiri;
  9. kutsub Iirimaa valitsust üles rakendama koheselt määrust (EÜ) nr 1082/2006;

(1) Support for Victims and Survivors – Addressing the Human legacy, jaanuar 2007.

Teisipäev, 20. mai 2008

10. nõuab tungivalt, et rahastamisprogrammides kasutataks laialdaselt nii suure kui väikese ulatusega ja kohalikele tasandile keskenduvat konsulteerimist, ning rõhutab, kui oluline on kindlustada mehhanismid, mis võimaldavad heaks kiita väikseid toetusi, et rahastada kiiresti vajalikke töid ja töid, mille puhul tulemusi ei ole lihtne kvantifitseerida, ning mehhanismid, mis võimaldavad pikaajalise jätkusuutlikkuse ja võivad anda panuse kohalike kogukondade heaks;
11. nõuab bürokraatia vähendamist, et tagada, et väikesi projekte üle ei koormata;
12. tunnistab, et rahuloome on pikaajaline ja arenguline protsess ning püsiv areng rahu ja leppimise suunas võtab aega; nõuab pikemat ajavahemikku üksiktoetuste puhul, et anda projektidele võimalus saavutada tulemusi; tunnistab, et nii majanduslikud algatused kui ka kultuuri- ja spordialased algatused annavad olulise panuse rahu ja leppimise saavutamisse ning seetõttu tuleks neid ka edaspidi toetada;
13. märgib, et sotsiaal-majanduslik sektor on vabatahtlike sektori ja kogukonna sektori allsektor, millega konsulteerimine on vajalik, et töötada välja kohalikke strateegiaid ja valdkondi; on arvamusel, et kohalikud ettevõtted on samuti mõjukad osalejad;
14. rõhutab, et maapiirkondade areng nõuab senisest suuremat sünergiat põllumajandusliku, maapiirkondade ja regionaalarengu rahastamise vahel ning looduskaitse, ökoturismi ja taastuvenergia tootmise ning kasutamise vahel;
15. rõhutab, et inimestel peaks olema programmide PEACE I ja PEACE II ning IFI raames rahastatud projektide edulugudele kerge juurde pääseda; usub, et sellistest projektidest saadud kogemusi tuleks jagada muus rahvusvahelises rahuloometöös osalejatega; nõuab selles kontekstis andmebaasi loomist, mis oleks õppevahend rahu- ja leppimise alasel tööl kodu- ja välismaal; nõuab lisaks iga osalustasandi kaasamist piirkondlike ja linnavõrgustike loomisse;
16. soovib luua terviklikud strateegiad, et tagada lisaks heade tavade näidete kättesaadavusele ka nende kasutamine projektitsükli igas etapis, st projekti kavandamisel, rakendamisel, järelevalvel ja hindamisel;
17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsiooni nõukogule, komisjonile, Regioonide Komiteele, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Tooraine ja toormaterjaliga kauplemine

P6_TA(2008)0209

Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta resolutsioon tooraine ja toormaterjaliga kauplemise kohta (2008/2051(INI))

(2009/C 279 E/02)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse oma 3. septembri 2002. aasta resolutsiooni kaubanduse ja arengu kohta vaesuse kõrvaldamisel ⁽¹⁾, 30. jaanuari 2003. aasta resolutsiooni maailma näljahäda ja kõige vaesemate riikidega kauplemiselt tõkete kõrvaldamise kohta ⁽²⁾, 10. aprilli 2003. aasta resolutsiooni kriisi kohta rahvusvahelisel kohviturul ⁽³⁾, 1. juuni 2006. aasta resolutsiooni kaubanduse ja vaesuse kohta: kaubanduspoliitika kavandamine eesmärgiga suurendada kaubanduse panust vaesuse leevendamisse ⁽⁴⁾, 15. veebruari 2007. aasta resolutsiooni energiahinna tõusu makromajandusliku mõju kohta ⁽⁵⁾, 22. mai 2007. aasta resolutsiooni globaalse Euroopa kohta – konkurentsivõime välisaspektid ⁽⁶⁾, 23. mai 2007. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu kaubandusabi kohta ⁽⁷⁾ ning 29. novembri 2007. aasta resolutsiooni kaubanduse ja kliimamuutuste kohta ⁽⁸⁾;

⁽¹⁾ ELT C 272 E, 13.11.2003, lk 277.

⁽²⁾ ELT C 39 E, 13.2.2004, lk 79.

⁽³⁾ ELT C 64 E, 12.3.2004, lk 607.

⁽⁴⁾ ELT C 298 E, 8.12.2006, lk 261.

⁽⁵⁾ ELT C 287 E, 29.11.2007, lk 548.

⁽⁶⁾ ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 128.

⁽⁷⁾ ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 291.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0576.

Teisipäev, 20. mai 2008

- võttes arvesse 8. septembri 2000. aasta aastatuhande deklaratsiooni, mis sätestab aastatuhande arengueesmärgid kui rahvusvahelise üldsuse poolt kollektiivselt vaesuse likvideerimiseks püstitatud kriteeriumid, ning aastatuhande eesmärkide läbivaatamist ja ajakohastamist Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 2005. aasta maailma tippkohtumisel 14.–16. septembril 2005;
- võttes arvesse ÜRO valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) kolme töörühma aruandeid „Kliimamuutused 2007: reaalteaduslik alus”, „Kliimamuutused 2007: mõju, kohandumine ja haavatavus” ning „Kliimamuutused 2007: kliimamuutuse leevendamine”, mis kõik avaldati 2007. aastal;
- võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Põllumajanduskaupade tarneahelad, sõltuvus ja vaesus – ettepanek võtta vastu ELi tegevuskava” (KOM(2004)0089);
- võttes arvesse komisjoni teatise nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Globaalne Euroopa: konkurentsivõime maailmas – panus ELi majanduskasvu ja tööhõive strateegiasse” (KOM(2006)0567) ja „Globaalne Euroopa: tugevam partnerlus Euroopa eksportijate turulepääsu nimel” (KOM(2007)0183);
- võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Metallitööstuse konkurentsivõime kohta – panus ELi majanduskasvu ja tööhõive strateegiasse” (KOM(2008)0108);
- võttes arvesse ÜRO 4. naiste maailmakonverentsi poolt 15. septembril 1995. aastal vastu võetud Pekingi deklaratsiooni ja tegevusplatvormi;
- võttes arvesse ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) 2006. aastal avaldatud aruannet „Eluskarja pikk vari”;
- võttes arvesse ÜRO kaubandus- ja arengukonverentsi (UNCTAD) tööd ning 25. aprillil 2008. aastal Ghanas Accras UNCTADi XII konverentsil sõlmitud Accra kokkulepet ja deklaratsiooni;
- võttes arvesse komisjoni 21. detsembril 2005. aasta teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Loodusvarade säästva kasutamise temaatiline strateegia” (KOM(2005)0670);
- võttes arvesse G8 tippkohtumise deklaratsiooni „Majanduskasv ja vastutus maailma majanduses”, mis allkirjastati 7. juunil 2007. aastal Heiligendamis, eriti selle peatükki „Vastutus tooraine eest: läbipaistvus ja jätkusuutlik kasv”, milles öeldakse, et vabad, läbipaistvad ja avatud turud on ülemaailmse majanduskasvu, stabiilsuse ja jätkusuutliku arengu jaoks üliolulised;
- võttes arvesse konkurentsivõime, energeetika ja keskkonna kõrgetasemelise töörühma 11. juuni 2007. aasta neljandat aruannet, milles toetatakse toorainepoliitika arengut, mis on rajatud hästitoimivale vabale ja õiglasele toorainete maailmaturul ning kasutab kaubanduspoliitikat ja eriti rahvusvahelisi mitme- ja kahepooleseid kokkuleppeid, et tagada ELi ja kolmandate riikide toetus vabale ja moonutamata turule;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit (A6-0134/2008),

Teisipäev, 20. mai 2008

- A. arvestades, et tooraine ja toormaterjali all tuleks mõista põllumajanduslikke toiduaineid, põllumajanduslikke tooraineid, metalle, mineraale ja energiatooteid, mis on lähtematerjaliks tööstuslikes tootmisprotsessides, olgu need siis töödeldud, töötlemata või ümbertöödeldud tooted nagu vanametall;
- B. arvestades, et alates 2002. aastast on muude kui kütusekaupade hinnaindeks tõusnud 159 %, metalli ja mineraalide hind 285 % ning põllumajandusliku tooraine hind on tõusnud 133 %;
- C. arvestades, et ELi majandus sõltub olulisel määral tooraine impordist kolmandatest riikidest ning tooraine kättesaadavus on ELi konkurentsivõime tagamiseks otsustava tähtsusega;
- D. arvestades, et tooraine hiljutise hinnatõusu tõttu ei ole Euroopa Liidus toimunud majanduskasvu ning see ohustab ELi konkurentsivõimet;
- E. arvestades, et tulevikus on oodata nõudluse suurenemist tooraine järele kogu maailmas; arvestades, et suurenenud nõudluse põhjuseks on majanduskasv tärkava majandusega riikides;
- F. arvestades, et minevikus on tooraine ja toormaterjali lühiajalised hinnamuutused olnud äärmiselt kõikumavad ja olukord on ajapikku muutunud veelgi halvemaks, sest ületootmise perioodidele on järgnenud alapakkumise perioodid;
- G. arvestades, et hiljutine hinnatõus rahvusvahelisel turul ei tohiks varjutada tõsiasja, et tooraine hinda on võrreldes tööstustoodete hindadega iseloomustanud pikaajaline langustendents;
- H. arvestades, et see hinnatõus – eriti kui selle esilekutsujaks on olnud tärkava majandusega riigid tööstuslikel eesmärkidel – on loonud ELi töötlevale tööstusele konkurentsialaseid väljakutseid ning tekitanud tooraine varustuskindlusega seotud pikaajalisemaid probleeme;
- I. arvestades, et 95 arengumaad 141st saavad vähemalt 50 % oma ekspordituludest tooraine ekspordist;
- J. arvestades, et Euroopa Liit on rahvusvahelises toorainekaubanduses peamine konkurent ja oluline tooraine netoimportija;
- K. arvestades, et Euroopa Liidu konkurentsivõime ja majandusareng sõltub Euroopa tööstusbaasi eripära tõttu väga suurel määral tooraine impordist;
- L. arvestades, et esineb mitmeid näiteid kolmandate riikide kehtestatud poliitikast ja meetmetest ning tendents takistada vaba ja õiglast juurdepääsu toorainele tärkava majandusega riikides, mis piirab ELi tööstuse juurdepääsu toorainele;
- M. arvestades, et teadusuuringute ja innovatsiooni tugevdamine etendab olulist osa jätkusuutlike toorainevarude edendamisel;
- N. arvestades, et STABEXi, SYSMINI ja FLEXi süsteemid peegeldavad Euroopa Liidu eelnevaid ja praegusi jõupingutusi arengumaade toetamiseks, mida mõjutab hindade ja sissetuleku ebastabiilsus;
- O. arvestades, et hiljutine hinnatõus rahvusvahelisel tooraineturul on tingitud teatud tärkava majandusega riikide (nagu Hiina, India ja Brasiilia) suurenenud nõudlusest, muutunud ilmastikuoludest, mõne eksportiva riigi piirangutest, õitsengust põllumajandusliku kütuse turul, loomakasvatusest ning spekulatsioonidest aktsiaturul;

Teisipäev, 20. mai 2008

- P. arvestades, et maailma vaesetest moodustavad suure enamuse naised, kelle ellujäämine ja elatusallikas sõltub tihti tooraine ostmisest, tootmisest ja muutmisest;
- Q. arvestades, et rahvusvaheline üldsus on märkinud, et vaesuse kaotamiseks on vaja rahvusvahelist püüdlust saavutada konkreetseid sihid, mis on sätestatud aastatuhande arengueesmärkides ja mis tuleks saavutada enne 2015. aastat; arvestades, et arengumaade jaoks eluliselt olulistele tooraineprobleemidele tuleb pöörata piisavalt tähelepanu;
- R. arvestades, et kui edendatakse head juhtimist võib loodusvarade säästlik kasutamine vähendada vaesust ja edendada majanduskasvu; arvestades, et nõrk juhtimine loodusvarade poolest rikkastes riikides võib põhjustada vaesust, korrupsiooni ja konflikte;
- S. arvestades, et bioloogilise mitmekesisuse säilitamine ja viljeldava maa olemasolu on iga maailma majanduse tuleviku põhikomponendid; arvestades, et neid tungivaid nõudeid tuleks meeles pidada igasuguse tooraine hankimise puhul;
- T. arvestades, et kliima on muutumas ja selle põhjuseks on osaliselt inimtegevus; arvestades, et tooraine ammutamine, tootmine ja muutmine põhjustab olulisel määral kasvuhoonegaasiheidet; arvestades, et ELi tööstusel lasuvad nimetatud probleemiga tegelemise tõttu üha suuremad piirangud, mis pärsivad ELi tööstuse konkurentsivõimet;
- U. arvestades, et Euroopa Liidul ei ole praegu sidusat strateegiat, mille abil tegeleda oma majanduse konkurentsivõimeprobleemidega, mis on tekkinud suurenenud konkurentsi tõttu juurdepääsul toorainetele,
1. nõuab tungivalt, et komisjon ja ELi kaubanduspartnerid käsitleksid kõikide kaubanduslepingute läbirääkimistel tõsiselt kliimamuutusest tulenevaid tungivaid nõudeid vähendada järsult loodusvarade hankimist ja kasutamist ning edendaksid energiasäästlike, taastuvate ja energiatõhusate tehnoloogiate laiemat kasutamist;

ELi toorainevarude kindlustamine ja juurdepääsu tagamine toorainele maailmaturul

2. nõustub, et juurdepääs toorainele ja kaupadele on ELi majanduse jaoks eluliselt oluline, sest puuduvad mitme tooraine omamaised varud;
3. märgib murega võimalust, et nõudlus tooraine järele maailmaturul suureneb; on mures uurimiste teostamise piiratud võimaluste pärast lähitulevikus; märgib Euroopa ettevõtete vähest osalemist toorainete uurimises kolmandates riikides;
4. on mures suundumuse pärast piirata kaubandust moonutavate meetmete abil juurdepääsu toorainele kolmandates riikides, kuid tunnustab siiski riikide õigust piirata juurdepääsu toorainele keskkondlikel põhjustel või vajaduse korral ebapiisavate varude tõttu; seda õigust tuleb kasutada koos muude siseriiklike meetmetega;
5. on mures investeerimistegevuse pärast, mille eesmärk on parem juurdepääs toorainele ning mis ei vasta õiglase ja vaba konkurentsi standarditele ega hea juhtimise ja jätkusuutlikkuse põhimõtetele;
6. palub, et komisjon edendaks investeringuid toorainete ringlussevõtu tehnoloogiate uurimisse ja arendamisse ning toorainete tõhusasse ja säästlikku kasutamisse; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles omistama sellele eesmärgile oma teadustegevuses rohkem tähtsust;

Teisipäev, 20. mai 2008

7. nõuab tungivalt, et komisjon tegeleks tooraineturule vaba ja õiglase juurdepääsu küsimusega Maailma Kaubandusorganisatsioonis (WTO); palub, et komisjon tegeleks aktiivselt kaubandust moonutavate meetmete mitmepoolse kaotamisega toorainesektoris, austades samas täielikult piiranguid, mis on kehtestatud vähimarenenud maade arengut silmas pidades;

8. palub, et komisjon käsitleks vabakaubanduslepinguid käsitlevatel kahepoolsetel läbirääkimistel tooraineturule mittediskrimineeriva juurdepääsu vastandina energiasäästlike, taastuvate ja energiatõhusate tehnoloogiate kasutamisele; seab kõikide võimalike kokkulepete puhul eesmärgiks kõikide kaubandust moonutavate meetmete kaotamise, mis viib toorainete kasutamise ja tarbimise suurenemiseni, austades samas täielikult arengueesmärke;

9. palub, et komisjon lisaks tooraine küsimuse turulepääsu strateegiasse; tunneb heameelt toorainega varustamist käsitlevate konsultatsioonide üle; kutsub komisjoni üles töötama välja toorainega varustamise kohta sidusat strateegiat; tuletab meelde, et Euroopa Parlament peab olema kaasatud väljatöötamise kõikidesse etappidesse;

Aitame arengumaadel ja eelkõige vähimarenenud maadel toorainest kasu saada

10. väljendab kahetsust seoses sellega, et paljud arengumaad ja eelkõige vähimarenenud maad on pidanud piirduma tooraine tootmise ja ekspordiga, samas kui kõikuvad hinnad on aja jooksul langenud ja osutunud tõsiseks takistuseks nii vaesuse vähendamisel kui ka aastatuhande arengueesmärkide saavutamisel, kuid mõnab, et kaupade hinnatõus on aidanud kaasa mõne toorainest sõltuva arengumaa maksebilansi olulisele paranemisele; rõhutab võimalusi, mida toorainearude ise uurimine ja haldamine tootjariikide jaoks kaasa võib tuua, kui järgitakse läbipaistvuse ja ausa konkurentsi põhireegleid;

11. kutsub komisjoni üles püüdlema moonutuste põhjuste tõhusa likvideerimise poole, tõstatades neid küsimusi järjekindlalt kahepoolsetel konsultatsioonidel ja läbirääkimistel, ning edendama mitmepoolset tasandil WTO uute eeskirjade väljatöötamist;

12. toetab arengumaade ja eelkõige vähimarenenud maade pingutusi nende majanduse mitmekesistamisel ja majandustegevuse väljatöötamisel tootmise lõppetappidel, selleks et kaasata töötlemine ja turustamine ning tõsta kvaliteeti, tootlikkust ja suurema lisandväärtusega toodete tootmist; nõuab tungivalt, et komisjon toetaks vajaduse korral Euroopa Arengufondi kaudu toormaterjali käsitlevaid riiklikke arengu- ja mitmekesistamise strateegiaid;

13. arvab, et piirkondlike majandusraamistike ja tihedama piirkondliku koostöö kehtestamine arengumaade vahel on nende riikide jätkusuutliku majandusarengu seisukohalt äärmiselt oluline; rõhutab sellega seoses lõunas asuvate riikide omavahelise kaubavahetuse tähtsust nende riikide majandusarengu jaoks;

14. on arvamusel, et edendada tuleks pikaajalist piirkondlikku majandus- ja kaubanduskoostööd, mis võib viia vabakaubanduslepingute sõlmimiseni; märgib samas, et erinevates piirkondades esineb seoses vabakaubanduslepingutega raskusi; arvab, et Euroopa-Vahemere piirkonna vabakaubandusleping peaks olema esmatähtis, arvestades toorainekaubanduse tähtsust selles piirkonnas;

15. julgustab arengumaid ja eelkõige vähimarenenud maid leidma vajalikke investeeringuid ja kindlustama majanduslikku mitmekesistamist tugevdatud infrastruktuuri ja institutsioonide suutlikkuse tõstmise abil, edendades majandusarengu head juhtimist ning soodustades toodete pääsu ja levikut väiketootjatelt kohalikule turule, mis tugevdaks ka piirkondlikku integratsiooni ja suurendaks mastaabisäästu; nõuab tungivalt, et komisjon kasutaks kaubandusabi olulise vahendina arengu edendamiseks ning tugevdaks olemasolevaid tehnoloogiasirde mehhanisme, eriti kui kliimamuutusega tegelemise vahendit; palub, et komisjon edendaks toorainest saadud tulu läbipaistvust selliste programmide abil nagu mäetööstuse läbipaistvust käsitlev algatus (EITI);

Teisipäev, 20. mai 2008

16. julgustab komisjoni ja ELi ettevõtteid edendama keskkonnasõbraliku tehnoloogia siiret ja sellesse investeerima;
17. leiab, et Doha arengukava lõpptulemuseks peaks olema ausad, tasakaalustatud, õiglased ja turu avamist eeldavad kohustused kõigil tooraineturgudel;
18. nendib, et Doha arengukava läbirääkimiste tulemused vähendaksid märkimisväärselt tollimaksude tõusmist; märgib, et Euroopa Liit on juba järkjärguliselt kaotanud tollimaksud põllumajandustoodetele, mis pärinevad vähimarenenud maadest (algatus „Kõik peale relvade”) ja paljudest AKV riikidest (majanduspartnerluslepingute kaudu), ning aitab arengumaadel kindlaks määrata ja rakendada eeskirju, mis käsitlevad konkreetseid tooteid ja tõhusaid kaitsemehhanisme turgude ja tootmise jätkusuutlikkuse tagamiseks;
19. palub, et ELi liikmesriigid ja partnerid kogu maailmas, sh tärkava majandusega riigid, ratifitseeriks Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhilised töönormid ning Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni asjakohased suunised, eriti toorainete uurimise ja rafineerimise valdkonnas; usub, et kodanikuühiskonna ja riikide parlamentide kaasamine on keskkonnavalase ja sotsiaal-majandusliku säästva arengu seisukohalt äärmiselt oluline;
20. tunnistab, et spekulatsioonidel on tooraine hinna kehtestamisel oluline roll, mille tulemuseks on suuremad kõikumised;
21. kutsub komisjoni üles rakendama toorainele juurdepääsu valdkonnas ulatuslikku ja tasakaalustatud strateegiat, võttes arvesse ELi tööstuse ja arengumaade huve;
22. kutsub komisjoni üles vaatama läbi hüvitiste maksmise kava (FLEX), veendumaks selle vastavuses ja tõhususes arengumaade ja eriti vähimarenenud maade toetamisel; usub, et riiklikul tasandil tuleb UNCTADI töö toetamiseks võtta asjakohaseid meetmeid;
23. kutsub komisjoni üles koguma andmeid ja tegema statistikat reaalselt toimuva rahvusvahelise toorainekaubanduse kohta; usub, et majanduspoliitika meetmete sihipärasemaks muutmiseks on vaja selget ülevaadet ülemaailmsetest tooraine kaubavoogudest, mida ei moonutaks puhtalt spekulatiivsed tehingud;
24. mõõnab, et põllumajanduslike toiduainetega ja põllumajandusliku toorainega kauplemise liberaliseerimine on arengumaade (eriti vähimarenenud maade) väiketalupidajatele toonud kaasa palju uusi probleeme; kuna väiketalupidamised koosnevad suures osas naistest, võib see nendele ülemääraselt suurt negatiivset mõju avaldada, kui nad ei suuda väliskonkurentsiiga hakkama saada;
25. rõhutab, et õigus toidule on olemuselt põhiõigus ning et kõikidele inimestele tuleb igal ajal võimaldada juurdepääs aktiivse ja tervisliku elu jaoks vajalikule toidule;
26. soovib seetõttu kõigi vajalike meetmete võtmist Euroopa ja rahvusvahelisel tasandil, et tagada toidukriisist koheseks väljumiseks mõõdukad hinnad; pikemas perspektiivis on spekulatiivse tegevusega paremaks toimetulemiseks vajalikud asjakohased õigusaktid; lisaks soovib uurida toidukaupade valdkonnas tegevate riiklike ja rahvusvaheliste järelevalveorganite ülesandeid ja pädevusi, et tagada tulevikus stabiilsed ja kindlad turud ning et spekulatsioonid ei piiraks õigust toidule;
27. tunneb heameelt ÜRO kõrgetasemelise töörühma loomise üle, mis tegeleb praeguse toidukriisi ja selle mõjuga vaesusele; julgustab maailma juhte osalema Roomas 3.–5. juunil 2008 toimival toiduainetega kindlustatuse kõrgetasemelisel maailmakonverentsil;

Teisipäev, 20. mai 2008

28. toetab arengumaid nende püüdlustes kindlustada kohalikele elanikele juurdepääs toidule; usub, et elujõulist poliitilist õigusruumi tuleb edaspidi tugevdada, võimaldamaks riiklike eeskirjade ja meetmete toimumist kõnealuse sektori arendamisel, samuti tuleb toetada naisi, kes kannavad kohalikes kogukondades peamist vastutust oma perede toitmise eest;
29. tunnistab, et põllumajanduslike toiduainete ja põllumajandusliku tooraine hindade tõusul on kahjulik mõju toiduainetega kindlustatusele ja toiduainetele tegelikule juurdepääsule arengumaades ning sellega kaasneb näljahäda, alatoitumise ja toidukriisist tingitud rahutuste oht arengumaade kõige vaesema elanikkonna hulgas; nõuab viivitamata humanitaarabi suurendamist, et leevendada sadade miljonite inimeste elusid ohustavat toidukriisi;
30. kutsub nõukogu ja komisjoni üles tagama, et Euroopa Liidu allkirjastatud mitmepoolsed, piirkondlikud ja kahepoolsed kaubanduslepingud on vastavuses jätkusuutliku arengu eesmärgiga; kutsub komisjoni üles võtma vajalikke õigusloomega seotud meetmeid kindlustamiseks oma kaubanduse jätkusuutlikkuse mõju hindamiste integratsiooni ELi kaubanduspoliitika arendamisse, eriti kliima, soopõhise ja jätkusuutliku arengu perspektiivist lähtuvalt;
31. tunneb heameelt komisjoni teadaande üle, et 2008. aastal esitatakse teatis, mille eesmärk on parandada jätkusuutliku juurdepääsu tingimusi mineraalidele ja teisele toormele ELis ja rahvusvahelisel tasandil;
32. märgib kasvavat kriitikat põllumajandusliku kütuse tootmise majanduslike ja keskkonnavalaste eeliste kohta; kutsub komisjoni üles ergutama seoses jätkusuutlike toorainearudega teadusuuringuid ja innovatsiooni, mis käsitleks ressursside tõhusat ammutamist ja arendamist ning kasutuselt kõrvaldatud toodetes kasutatud materjali taaskasutamist;
33. usub, et tooraine ammutamine, kogumine ja tootmine peaks toimuma jätkusuutlikkuse põhimõtte kohaselt, mis austab ökosüsteemide looduslikke protsesse ja ei püüa neid muuta;
34. nõuab tungivalt, et komisjon suurendaks pingutusi, et saavutada konfliktide rahastamiseks kasutatavate ressursside kohta rahvusvaheline kokkulepe, mille peamine eesmärk oleks keelata igasugune kauplemine ressurssidega, mis on relvastatud konfliktide põhjuseks või nende tulemus; nõuab vahepeal määruse väljatöötamist, millega keelatakse konfliktide rahastamiseks kasutatavate ressurssidega kauplemine ja nende turustamine Euroopa Liidus ning nõuab tungivalt, et kõik teemandikaubanduses osalevad riigid toetaksid täielikult töötlemata teemantide rahvusvahelist kaubandust reguleerivat Kimberley protsessi sertifitseerimissüsteemi; nõuab läbipaistvuse edendamist mäetööstuse läbipaistvuse algatuse ja muude algatuste kaudu;
35. kordab oma ülekutset nõukogule ja komisjonile edendada õiglast kaubandust ja teisi sõltumatult kontrollitavaid kaubanduse algatusi, mille eesmärk on tõsta arengumaade väikeste ja ebasoodsas olukorras olevate tootjate toetamisel sotsiaalseid ja keskkonnavalaseid standardeid; julgustab Euroopa Liidu riigiasutusi integreerima õiglase kaubanduse ja jätkusuutlikkuse kriteeriumit avalikesse pakkumistesse ja ostupoliitikasse;
36. väljendab muret seoses tõsiasjaga, et üha suuremat osa maailma ressurssidest kasutatakse loomakasvatuseks; tuleb meelde FAO eespool nimetatud 2006. aasta novembris avaldatud aruannet „Eluskarja pikk vari”, milles hinnatakse, et lihatööstus ja karjakasvatus põhjustavad 18 % maailma kasvuhoonegaasiheite koguhulgast, mis kiirendab ka metsa hävimist arengumaades; kutsub komisjoni üles võtma kõnealuses sektoris vajalikke meetmeid ning kehtestama rahvusvaheliste kliimaläbiraakimiste raames metsade raadamise ärahoidmiseks stimuleerivaid meetmeid;
37. usub, et mäetööstuse läbipaistvuse algatust, mille eesmärk on tugevdada mäetööstuse sektoris läbipaistvuse ja vastutuse parandamise abil juhtimist, tuleks rakendada kogu maailmas, et pakkuda arengumaadele paremaid võimalusi saada loodusvarade eest nende väärtusele vastavat tasu;
38. rõhutab, et kõrged naftahinnad tugevdavad vajadust võtta energiapoliitikas kiiresti kasutusele erinev lähenemine, mille eesmärk oleks energiatõhususe parandamine ja muude energiaallikate, sh taastuvenergia, ulatuslik kasutamine;

Teisipäev, 20. mai 2008

39. mõistab, et kliimamuutus tabab kõige teravamalt kogukondi, mis juba seisavad silmitsi märkimisväärsete sotsiaalsete ja majandusprobleemidega; saab aru, et eelkõige naised on eriti ebasoodsas olukorras; julgustab tegema pingutusi kohalikul tasandil, kasutades asjakohast rahvusvahelist rahalist ja tehnilist tuge;

40. väljendab muret seoses sellega, et Hiina ei luba välisettevõtetal omada enamuosalusust sellistes sektorites nagu terasesektor ning on võtnud kasutusele rea mehhanisme, millega piiratakse metalltoorme eksporti või antakse valitsuse abi selle ostmiseks välisallikatelt; nendib, et selline tegevus põhjustab tõsiseid raskusi ELi tööstuslikele huvidele kliimamuutuse eesmärkide täitmisel ning energiasäästlike, taastuvate ja energiatõhusate tehnoloogiate eksportimisel ja et sellega tuleb tegeleda kõikide kättesaadavate vahendite, sealhulgas tehnosiirde soodustamisega nii poliitiliselt kui ka rahaliselt;

41. juhib tähelepanu sellele, et mõne kiirelt areneva riigi (eriti Hiina) uus tooraine kaubanduspoliitika, mille raames otsitakse toorainet kogu maailmas, eriti Aafrikas, mõjutab märkimisväärselt ja negatiivselt ülemaailmse juurdepääsu kindlust toorainele; rõhutab vajadust jätta kõrvale praegune lähenemine, kuna see tugineb riikide kahepoolsetele suhetele ja ei käsitle inimõigusi, ettevõtete sotsiaalset vastutust ega keskkonnavalaseid või sotsiaalseid standardeid, ja soodustada mitmepoolset lähenemisviisi, mis põhineb loodusvarade piisavuse ja säästvuse kriteeriumidel;

42. tunneb heameelt komisjoni algatuse üle jätkata rahvusvahelisi kaubanduskokkuleppeid rikkuvate toimetavate tegelemisel kõikide olemasolevate vahendite kasutamist, nagu nenditi eespool nimetatud komisjoni teatises metallitööstuse konkurentsivõime kohta;

*
* *

43. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning asjaomastele rahvusvahelistele organisatsioonidele, nagu ÜRO kaubandus- ja arengukonverents, Maailma Kaubandusorganisatsioon, Maailmapank, ÜRO toorainefond ning ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioon.

Äärepoolseimate piirkondade strateegia: kokkuvõte ja arenguperspektiivid

P6_TA(2008)0210

Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta resolutsioon äärepoolseimate piirkondade strateegia kohta: kokkuvõte ja arenguperspektiivid (2008/2010(INI))

(2009/C 279 E/03)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 12. septembri 2007. aasta teatist „Äärepoolseimate piirkondade strateegia: kokkuvõte ja arenguperspektiivid“ (KOM(2007)0507), 12. mai 2004. aasta (KOM(2004)0343) ja 23. augusti 2004. aasta (KOM(2004)0543) teatiseid äärepoolseimate piirkondade partnerluse tugevdamise kohta;
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 299 lõiget 2, mis asendatakse pärast Lissaboni lepingu jõustumist Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitega 349 ja 355 ja mis käsitleb äärepoolseimate piirkondade iseärasusi, ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a;
- võttes arvesse Brüsselis 14. detsembril 2007 kokku tulnud Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järelduste lõiget 60;

Teisipäev, 20. mai 2008

- võttes arvesse Madeiral 5. oktoobril 2007 alla kirjutatud äärepoolseimate piirkondade juhtide XIII konverentsi lõppdeklaratsiooni;
  - võttes arvesse oma 25. oktoobri 2000. aasta resolutsiooni artikli 299 lõike 2 rakendusmeetmete kohta: Euroopa Liidu äärepoolseimad piirkonnad ⁽¹⁾, oma 7. juuli 2005. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega sätestatakse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks põllumajandusvaldkonnas ⁽²⁾ ja oma 28. septembri 2005. aasta resolutsiooni äärepoolseimate piirkondade vahelise partnerluse tugevdamise kohta ⁽³⁾;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit ja kalanduskomisjoni arvamust (A6-0158/2008),
- A. arvestades, et Assoore, Kanaari saari, Guadeloupe'i, Guajaanat, Madeirat, Martinique'i ja Réunioni iseloomustavad ebasoodsate olude püsimine, nende intensiivsus ja kumuleerumine, sealhulgas väga suur kaugus Euroopa mandrist, isoleeritus või suletus, rasked kliimaolud ja pinnavormid ning turgude piiratus;
- B. arvestades, et halduslikult ja poliitiliselt Guadeloupe'ist eraldatud Saint-Martin ja Saint-Barthélemy on nimeliselt loetletud Euroopa toimimise lepingu (Lissaboni lepinguga muudetud EÜ asutamisleping) artiklites 349 ja 355 uute äärepoolseimate piirkondadena;
- C. arvestades äärepoolseimate piirkondade majandussüsteemide struktuuri, millele on iseloomulik tihe seos põllumajanduse ja kalapiügiga, mis koos teenustega (eelkõige turismiga) on majandustegevused, mis kujutavad endast väga olulist tööhõiveallikat nendes piirkondades;
- D. arvestades, et äärepoolseimad piirkonnad sõltuvad sotsiaal-majanduslikult oma majandusvööndi kalavarudest ning nende kalastusvööndid on bioloogiliselt väga tundlikud;
- E. arvestades, et äärepoolseimate piirkondade vahetu geograafiline keskkond pakub väga piiratud turuvõimalusi, kuigi äärepoolseimad turud on kõikidele kolmandatele naaberriikidele ülimalt atraktiivsed;
- F. arvestades, et äärepoolseimad piirkonnad on täielikult sõltuvad transpordivahenditest ning et isikute ja kaupade transpordiga seotud lisakulud, vedude sageduse ja ühistransporditeenuste ebapiisavus, kõrged pileti hinnad ja raskused piirkondliku transpordi käivitamisel ja käigushoidmisel on äärepoolseimates piirkondades olulised majandusarengut ja juurdepääsetavust takistavad tegurid;
- G. arvestades, et viimase kolme aasta jooksul on äärepoolseimaid piirkondi otseselt mõjutanud olulised ühenduse reformid, sealhulgas finantsperspektiiv, 2007.–2013. aastate regionaalpoliitika, Euroopa Kalandusfond, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond, riigiabi, suhkru- ja banaanituru korralduse ühised organisatsioonid, põllumajanduse ja kalanduse kõrvalisele asukohale ning saarelisele asendile vastavate valikmeetmete programmid (POSEI programmid), ning et need muutused on põhjustanud kõnealustele piirkondadele sageli raskeid tagajärgi;
- H. arvestades, et Euroopa Liidu poliitika prioriteetid, mis peavad olema vastavuses globaliseerumisest tingitud üha siduvamate rahvusvaheliste kohustustega, eelkõige WTOs, lähevad mõnikord vastuollu äärepoolseimate piirkondade heaks rakendatud erimeetmetega;

⁽¹⁾ EÜT C 197, 12.7.2001, lk 197.

⁽²⁾ ELT C 157 E, 6.7.2006, lk 497.

⁽³⁾ ELT C 227 E, 21.9.2006, lk 512.

Teisipäev, 20. mai 2008

- I. arvestades, et äärepoolseimate piirkondade suhteline mõju on oluliselt vähenenud liidus, mille liikmesriikide arv on suurenenud 12-lt 27-ni;
- J. arvestades, et äärepoolseimate piirkondadega sageli seotud ettekujutus, nagu oleks tegemist piirkondadega, kuhu on suunatud ühenduse ja liikmesriikide vahendeid, ilma et ilmneks selle rahastamise positiivne mõju, ei tasakaalusta olulisel määral tegelik lisaväärtus, mida need piirkonnad Euroopa Liidule keskkonnakaitse, kultuuri või geostrategie, aga ka ruumiuuringute valdkonnas toovad, sest tegemist on väärtustega, mis ei ole kohe nähtavad;
- K. arvestades, et äärepoolseimad piirkonnad on Euroopa jaoks väärtuslikud toetuspunktid kaugel Kariibi mere piirkonna südames Mercosuri naabruses ning Aafrika ranniku lähedal India ja Atlandi ookeanis, tänu millele on Euroopa Liit igat sorti loodusvarade poolest rikka 25 miljoni km² suuruse majandusvööndiga maailma suurim merepiirkond,

Kokkuvõte äärepoolseimate piirkondade tugevama partnerluse kohta

1. tervitab asjaolu, et kolm aastat pärast nii ambitsioonikate dokumentide avaldamist nagu eespool nimetatud teatiseid äärepoolseimate piirkondade partnerluse tugevdamise kohta esitab komisjon sel teemal uue teatise;
2. nõuab käsitletavate valdkondade suure ulatuse ja asjaomaste poliitikavaldkondade keerukuse tõttu, et komisjonis säilitataks regionaalpoliitika peadirektoraadi äärepoolseimate piirkondade üksus ja selle töötajate arvu suurendataks oluliselt, et tagada üksusele tema ülesannete täitmiseks hädavajalikud vahendid;
3. märgib, et teatises esitatakse komisjoni tegevuse kohta eriliselt positiivne kokkuvõte, kuigi meetmed, mille üle komisjon heameelt tunneb, vastavad tihti vaid osaliselt äärepoolseimate piirkondade vajadustele (eelkõige transpordi ja ligipääsetavuse, uurimistegevuse, kalanduse ja regionaalkoostöö valdkondades), ning üldse ei ole viidatud äärepoolseimate piirkondade kogetud raskustele ja tehtud pingutustele, näiteks riigiabi-kavade pikendamisel;
4. võtab teadmiseks, et struktuurifondide toetus on äärepoolseimate piirkondade arengu jaoks jätkuvalt suureks abiks; soovib aga, et kõnealustes piirkondades saavutatud ühtekuuluvustase saavutataks tänu muudele näitajatele kui ainult SKT võrreldes ühenduse keskmise SKTga ning et ühtekuuluvuspoliitikat kombineeritaks koostoime suurendamiseks paremini teiste ühenduse poliitikatega; nõuab, et komisjon näitaks üles suuremat paindlikkust ja kohandaks oma tegelikku ja tulevast poliitikat üha paremini äärepoolseimate alade tegelikkusega, tuginedes Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 299 lõikele 2;
5. võtab teadmiseks POSEI programmide (põllumajandus ja kalandus) raames ning suhkruroo-, rummi- ja banaanitootmise alal saavutatud rahuldavad tulemused; soovib, et võetaks tegelikult arvesse rahalisi tagajärgi, mida võivad nendele põllumajandusharudele kaasa tuua käimasolevad rahvusvahelised läbirääkimised ja WTO meetmed; jälgib pingsalt eelseisvat POSEI programmide vaheläbivaatamist ja diferentseeritud maksukorralduse hindamist;
6. arvab, et äärepoolseimate piirkondade eripära tingib vajaduse strateegia järele, mis põhineb poliitikal ja meetmetel, mis ei ole allutatud üleminekukriteeriumidele ega rikkusega seotud konjunktuursetele arengutele, on kohandatud igati erinevate vajadustega ning mis pakuvad lahendust nende piirkondade ees seisvatele püsivatele takistustele;
7. palub, et komisjon lisaks ühelt poolt äärepoolseimate piirkondade iseärasusi ja eripära ning teiselt poolt nimetatud piirkondade rolli Euroopa integreeritud merepoliitikas arvesse võttes oma tegevuskavasse abimeetmed äärepoolseimate piirkondade kalandussektori toetamiseks; on seisukohal, et komisjon peab tagama äärepoolseimate piirkondade kalalaevastikele eesõiguse juurdepääsul nende rannalähedastele kalavarudele ning pöörama erilist tähelepanu väikesemahulise kalapüügi jätkusuutlikkusele;

Teisipäev, 20. mai 2008

Äärepoolseimate piirkondade tugevdatud partnerluse küpsemisjärk

8. avaldab kahetsust, et partnerluse küpsemisjärku käsitlevad komisjoni ettepanekud puudutavad enamjaolt juba võetud või lõppjärgus olevaid meetmeid (üle-euroopaline transpordivõrgustik, üle-euroopaline energia- võrgustik, teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse 7. raamprogramm, innovatsiooni ja konkurentsivõime raamprogramm ja regionaalpoliitika); ootab selgitusi, milliseid konkreetseid ja operatiivseid vahendeid pakutakse äärepoolseimatele piirkondadele nende võimaluste arendamiseks;

9. tunneb muret selle üle, et komisjon omistab üha suuremat tähtsust äärepoolseimate piirkondade heaks rakendatud ühenduse poliitika ja vahendite hindamisele ja nende piirkondade ebasoodsate olude kvantitatiivse mõju prognoosimisele, et töötada välja äärepoolseimate piirkondadega seotud ülekulude hüvitamise meetod;

10. loodab, et selline suundumus üha aritmeetilisemalt meetmete õigustatust arvesse võtta ei ole ettekäändeks, et seada kahtluse alla osa ELi äärepoolseimatele piirkondadele suunatud poliitikast või heidutada nende piirkondade institutsioone ja ettevõtjaid, esitades neile tingimusi, mida on liiga raske täita;

11. avaldab kahetsust huvipuuduse üle, mida ilmutas esmapilgul kaubanduse peadirektoraat majanduskoostöölepingute läbirääkimistel äärepoolseimate piirkondade iseärasustega arvestamise suhtes, ning nõuab tungivalt, et komisjon jätkaks AKV riikidega sõlmivate lõplikes lepingute raames asjaomaste äärepoolseimate piirkondade huvidega arvestavate kompromisslahenduste poole püüdlemist;

12. soovib, et komisjon tõendaks 2004. aastal lubatud „laiema naabruspoliitika tegevuskava” tõelise järjekindluse tagamiseks, et tal on tegelik kavatsus soodustada äärepoolseimate piirkondade piirkondlikku integratsiooni;

13. väljendab muret seoses teatavate komisjoni kavandatud meetmetega transpordivaldkonnas, eelkõige seoses erivajaduste hindamisega või keskkonna välismõju arvesse võtmisega; kinnitab veel kord äärepoolseimate piirkondade erikohtlemise vajadust seoses selle küsimusega, eelkõige osas, mis puudutab tsiviillennunduse heitkogustega kauplemise süsteemi kaasamist, et mitte ohustada juurdepääsmatuse korvamiseks tehtud jõupingutusi;

14. usub, et ühenduse meetmed peavad toimima katalüsaatorina tõuke andmiseks äärepoolseimatest piirkondadest tippkeskuste arendamiseks avaliku sektori ja erasektori partnerlussuhete raames, tuginedes sektori-tele, mis väärtustavad nende eeliseid ja oskusteavet, näiteks jäätmehoolduse, energiavarustusega iseseisva toimetuleku, taastuenergia, bioloogilise mitmekesisuse, üliõpilaste liikuvuse, kliimauuringute ning kriisiohje alal;

15. meenutab, et mitmed äärepoolseimatele piirkondadele suunatud meetmed ja programmid võivad oluliselt toetada ühenduse ja rahvusvahelisi prioriteete, eriti sellistes valdkondades nagu kliimamuutus, bioloogilise mitmekesisuse kaitse, taastuenergia, tervishoid arenguriikides, toit, majandus- ja tootmistegevuse mitmekesistamine; tunneb heameelt eeskätt programmi NET-BIOME (*NETworking tropical and subtropical Biodiversity research in OuterMost regions and territories of Europe in support of sustainable development*) rakendamise üle, mis on äärepoolseimate piirkondade teaduspotsentsiaali oluline näide; tunneb siiski muret asjaolu pärast, et vaatamata elluviidud projektide arvule ja äärepoolseimate piirkondade suurele potentsiaalile jääb nende kaasamine Euroopa teadusruumi siiski piiratuks;

16. nõuab äärepoolseimate piirkondade heaks tehtud pingutuste jätkamist, et kiirendada ühelt poolt nende potentsiaalile vastavate kohalike uurimisrajatiste loomist ja teiselt poolt soodustada ja ergutada atraktiivsete, edukate, tõeliste ressurssidega ülikoolide arengut, mis on mujal liidu territooriumil asuvate ülikoolidega ühel tasemel;

Arutelu ELi äärepoolseimate piirkondade strateegia tuleviku üle

17. tervitab komisjoni ettevõtmist algatada avalik arutelu äärepoolseimate piirkondade strateegia tuleviku teemal, mille tulemused aitavad välja töötada uue ettepaneku aastaks 2009;

Teisipäev, 20. mai 2008

18. rõhutab siiski, et see arutelu ei tohiks piirduda üksnes nimetatud teemadega (kliimamuutus, demograafilised muutused ja rändevoogude juhtimine, põllumajandus, merenduspoliitika) isegi kui need teemad on vältimatud, ning arvab, et arutelu peaks kindlasti sisaldama Lissaboni strateegia rakendamist äärepoolseimates piirkondades;

19. nõuab tungival, et ELi äärepoolseimate piirkondade heaks tehtava poliitika aluseks ja nendele aladele komisjoni talituste poolt omistatava tähtsuse sambaks oleva EÜ asutamislepingu artikli 299 lõige 2 (edaspidi Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklid 349 ja 355) võetaks arutelude päevakorda, et anda aruteludele nõutav õiguslik, institutsiooniline ja poliitiline tähendus;

20. rõhutab avalike teenuste olulisust äärepoolseimate piirkondade majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse sidususe jaoks, eeskätt lennu- ja meretranspordi, postiteenuste, energeetika ning side valdkonnas;

21. nõuab, et võetaks kiiresti meetmeid võitluseks pidevaks muutunud tööpuuduse, vaesuse ja tulude ebahütlase jaotumise vastu äärepoolseimates piirkondades, mille vastavad näitajad on kõige kõrgemate hulgas Euroopa Liidus;

22. palub komisjonil olla abiks liikmesriikidele, kes kavandavad rakendada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 355 lõike 6 üleminekuklauslit;

23. leiab, et äärepoolseimad piirkonnad on Euroopa Liidu jaoks praeguse kliimaprobleemide käsitlemise raames võimalus nii ohtude jälgimist, kahjude ennetamist, looduskatastroofidele reageerimist kui ka ökosüsteemide säilitamist silmas pidades; nõuab seoses sellega, et nõukogu võtaks võimalikult kiiresti vastu ettepaneku võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Liidu Solidaarsusfond ja milles on eraldi osutatud äärepoolseimate piirkondade eripäradele; soovib samuti, et ELi katastroofidele reageerimise suutlikkuse parandamist taotlevate komisjoni ettepanekute puhul kasutataks nende piirkondade geograafilise asendiga seotud kogemusi;

24. soovib, et tulevase ühise rändepoliitika puhul pöörataks erilist tähelepanu olukorrale äärepoolseimates piirkondades, mis on kõik Euroopa Liidu välispiirid ja mida ümbritsevad ebasoodsamas olukorras kolmandad riigid, kus on tugev väljarändesurve; sellele asjaolule lisandub ka ühenduse keskmisest siiani olulisel määral kõrgem rahvastiku juurdekasv, mis põhjustab neis piirkondades olulisi majanduslikke ja sotsiaalseid pingeid;

25. nõuab, et ühenduse toetus äärepoolseimate piirkondade põllumajandusele, mida käsitletakse teistest teemadest põgusamalt, võetaks põhjalikuma vaatluse alla, keskendudes tõeliste väljakutsete kindlaksmääramisele, vajadusele arendada iseseisvat toimetulekut kohalikul tasandil, põllumajandustootjate sissetuleku tasele, organisatsioonidele ja tootjatele toodete turustamiseks eraldatavatele toetusele, keskkonnamõõtme tähtsusele ning majanduskoostöölepingutega ja mitmete Ladina-Ameerika piirkondadega läbiräägitavate vabakaubanduslepingutega kaubanduse avamise mõju arvesse võtmisele;

26. on seisukohal, et äärepoolseimad piirkonnad peavad olema Euroopa Liidu merenduspoliitika keskmes ning rõhutab, et arutelu selles küsimuses peab eeskätt keskenduma sellele, milline osa neil piirkondadel võib olla merede, ookeanide ja rannikupiirkondade jätkusuutlikus arengus ning rahvusvahelise merenduse haldamises;

27. nõuab, et komisjon, nõukogu ja teised ELi asjaomased institutsioonid tagaksid tõhusalt ja piisavalt äärepoolseimate piirkondade toetamise liidu strateegia tulevase ühendusepoolse rahastamise ja nende piirkondade äärepoolseisusest tulenevate puuduste kompenseerimise;

28. soovib, et kohalike turgude piiratuse ületamise vahendid, toimetulek üha enam konkurentidele avatud keskkonnas, raske juurdepääs turustamisvõimalustele Euroopa mandriturgudel või nende vastavates geograafilistes piirkondades, Euroopa Regionaalarengufondi/Euroopa Arengufondi ja Euroopa Regionaalarengufondi/arengukoostöö rahastamisvahendi raames naaberriikidega koostööprojektide rahastamise kavandamine oleksid prioriteetsed aruteluteemad, nagu ka äärepoolseimate piirkondade tegelik osalemine Euroopa

Teisipäev, 20. mai 2008

innovatsioonipoliitikas ja digitaalse lõhe vastases võitluses, ning et nende teemade hulka kuuluks ka suhete parandamine naaberriikidega;

29. nõuab, et arutelu õnnestumiseks vajalikke partnerlussuhteid ei piirataks üksnes Euroopa, liikmesriikide ja kohalike institutsioonidega, vaid et antaks nagu varemgi võimalus arutluses osaleda äärepoolseimate piirkondade majandusringkondadele, mida esindavad struktuuriasutused, mille tegevust ühenduse strateegiad kohapeal iga päev mõjutavad; nõuab, et komisjon avaldaks pärast 14. ja 15. mail 2008 Brüsselis toimunud komisjoni poolt korraldatud äärepoolseimate piirkondade Euroopa strateegia tuleviku teemalist partnerlus-konverentsi kiiresti uue teatise, võttes arvesse konverentsi arutelude ajal ilmnenu edusamme;

30. on veendunud, et äärepoolseimate piirkondade eriliste tugevate külgedega arvestamine, nagu nende käsitlemine ELi kaugeimate eelpostidena väljaspool Euroopa mandrit, on parim strateegia nende piirkondade sisemise ja kestva arengu tagamiseks, eeskätt turismi kaudu, mis hõlmab kogu nende ajaloo, kultuuri-, kunsti- ja arhitektuuripärandi rikkust, mida Euroopa Liit peab kaitsma;

*
* *

31. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Regioonide Komiteele, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, äärepoolseimate piirkondade riiklikele, piirkondlikele ja kohalikele asutustele ning äärepoolseimate piirkondade juhtide konverentsi eesistujale.

ELi tarbijapoliitika strateegia 2007–2013

P6_TA(2008)0211

Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta resolutsioon ELi tarbijapoliitika strateegia 2007–2013 kohta (2007/2189(INI))

(2009/C 279 E/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele „EÜ tarbijapoliitika strateegia 2007–2013: tarbijate mõjukuse suurendamine, heaolu edendamine ja tõhus kaitse” (KOM(2007)0099);
- võttes arvesse nõukogu 30. ja 31. mai 2007. aasta istungil vastu võetud resolutsiooni ELi tarbijapoliitika strateegia 2007–2013 kohta;
- võttes arvesse oma 27. septembri 2007. aasta resolutsiooni piiriüleste teenuste osutajate kohustuste kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse oma 6. septembri 2007. aasta resolutsiooni roheline raamatu kohta, mis käsitleb ühenduse tarbijaõigustiku läbivaatamist ⁽²⁾;
- võttes arvesse oma 4. septembri 2007. aasta resolutsiooni ühtse turu läbivaatamise kohta: tökete ja ebatõhususte ületamine parema rakendamise ja jõustamise abil ⁽³⁾;
- võttes arvesse oma 21. juuni 2007. aasta resolutsiooni tarbijate usalduse kohta digitaalse keskkonna vastu ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0421.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0383.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0367.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0287.

Teisipäev, 20. mai 2008

- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „21. sajandi Euroopa ühtne turg” (KOM(2007)0724);
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, mis on lisatud teatisele „21. sajandi Euroopa ühtne turg” ja mille pealkiri on „Euroopa uus kohustus – üldhuviteenuste pakkumine (sh sotsiaalvaldkonnas)” (KOM(2007)0725);
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Sotsiaal- ja Majanduskomiteele ning Regioonide Komiteele „Võimalused, juurdepääs ja solidaarsus: uus sotsiaalne visioon 21. sajandi Euroopast” (KOM(2007)0726);
- võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti algatuste kohta finantsteenuste jaeturu valdkonnas (SEK(2007)1520), mis on lisatud teatisele „21. sajandi Euroopa ühtne turg”;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit ning majandus- ja rahanduskomisjoni, õiguskomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdsuse komisjoni arvamusi (A6-0155/2008),

Sissejuhatus

1. tunneb heameelt komisjoni teatise üle, mis käsitleb ELi tarbijapoliitika strateegiat, ning samuti tunnustab komisjoni jõupingutusi inkorporeerida tarbijate teadlikkuse kõrgemale tasemele rajatud tarbimiskultuur, mis on aluseks praeguse õigusliku raamistiku paremale ülevõtmisele ja rakendamisele;
2. on seisukohal, et tarbijapoliitikale tuleb läheneda horisontaalselt ning tarbijate huvide arvestamine kõikides asjaomastes poliitikavaldkondades on äärmiselt oluline tagamaks, et kõik ELi tarbijad saavad kasutada kõrget kaitsetaset; tunneb seetõttu heameelt selle üle, et komisjon rõhutas vajadust tagada, et siseturg vastaks paremini kodanike ootustele ja muredele; rõhutab, et tarbijakaitse ja siseturu väljakujundamine ei ole vastandlikud eesmärgid, vaid vastupidi, käivad käsikäes; tuletab komisjonile seoses sellega meelde, et tarbijapoliitika peaks kajastuma kõikides poliitikavaldkondades juba alates mõju hindamise etapist;
3. on seisukohal, et tarbijakaitse vajadusi saab rahuldada üksnes selliste õigusaktidega, mis on paremad, lihtsamad ja valminud kõikide pädevate komisjoni peadirektoraatide – tervishoiu ja tarbijakaitse peadirektoraadi, õigus-, vabadus- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi; siseturu ja teenuste peadirektoraadi; konkurentsi peadirektoraadi – osalusel;
4. rõhutab, et tarbijaõigustiku läbivaatamine peaks tooma kaasa sidusama tarbijate õiguste õigusraamistiku; tuletab meelde, et Euroopa Parlament eelistab kombineeritud lähenemisviisi vastuvõtmist, st horisontaalse vahendi, mille põhieesmärk on tagada olemasolevate õigusaktide sidusus ja kaotada lüngad kõigi direktiivide sektoriüleste küsimuste koondamise teel järjepidevasse õigusesse; arvab, et teatud küsimusi tuleks jätkuvalt käsitleda eraldi valdkondlikes direktiivides; tarbijaõiguste pikka aega kasutusel olnud põhimõtteid tuleks samuti kohaldada digitaalmaailmas; nõuab tungival, õigustiku läbivaatamise kontekstis, täiendavate tarbijakaitsemeetmete võtmist, sealhulgas eraelu puutumatuse ja turvalisuse valdkonnas digitaalmaailmas, vältides samas ettevõtjatele põhjendamatu lisakoormuse tekitamist;
5. taunib nõrka rõhuasetust lepinguõigusele tarbijakaitse valdkonnas, ning palub komisjonil tugineda lepinguõiguse projektis tehtud tööle, seda vajaduse korral muutes;
6. toetab komisjoni selle jõupingutustes võtta kasutusele standardlepingud ja tüüptingimused Interneti teel sõlmivatatele lepingutele, mis kehtiksid ühtmoodi kõigis liikmesriikides, kuna jaekaubanduse siseturu arengu üks suurimatest takistustest hõlmab tarbijalepingutega seotud kindlusetust;

Teisipäev, 20. mai 2008

7. rõhutab olulist rolli, mida tarbijaorganisatsioonid mängivad tarbimiskultuuri parandamisel; peab tugevaid sõltumatuid tarbijaorganisatsioone tõhusa tarbijapoliitika aluseks; seetõttu kutsub komisjoni ja liikmesriike üles pakkuma kõnealustele organisatsioonidele piisavat rahalist tuge; soovib komisjonil tarbijakaitsega seotud õigusakti ettepanekute koostamisel teha tihedamat koostööd valitsusväliste tarbijaorganisatsioonidega, mis omavad parimat positsiooni tarbijate tegelike vajaduste väljaselgitamiseks;

8. tunneb heameelt ettepaneku üle nimetada komisjonis ametisse tarbijatega seotud küsimuste eest vastutavad kontaktametnikud; nõuab igalt asjaomaselt peadirektoraadilt iga-aastaste aruannete avaldamist selle kohta, kuidas tarbijapoliitikat peadirektoraadi vastutusvaldkonda integreeritakse;

9. on seisukohal, et tugev tarbijakaitse süsteem, mis kehtib kogu Euroopas, on kasulik nii tarbijatele kui ka konkurentsivõimelistele tootjatele ja müüjatele; rõhutab, et see stimuleerib ettevõtteid tootma ja müüma vastupidavamaid tooteid, mis omakorda toob kaasa jätkusuutlikuma majanduskasvu; rõhutab, et tõhus ja parem tarbijakaitse on vajalik paremini toimiva siseturu saavutamiseks;

10. nõuab meetmete võtmist, et tagada ELi 27 riikliku mini-turu reaalne ümberkujundamine maailma suurimaks jaeturuks; arwab, et selle eeldus on, et kodanikud tunnevad end ühtemoodi turvaliselt nii Internetis kui ka kohalikus nurgapoes sisseoste tehes, aga ka et väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd) saavad toetuda ühesugustele lihtsatele eeskirjadele kogu siseturu ulatuses; kutsub komisjoni üles kaaluma võimalusi VKEdele pakutava kaitse parandamiseks, eriti väikeettevõtteid käsitleva õigusaktide abil;

11. rõhutab, et siseturu väljakujundamine peab olema esmatahtis eesmärk; tunnistab positiivset rolli, mida euro on mänginud tehingukulude vähendamisel, muutes piiriülese hindade võrdlemise tarbijatele lihtsamaks ja suurendades jaemüügi siseturu potentsiaali; ergutab uusi liikmesriike reforme jätkama, et nad saaksid võtta euro kasutusele kohe, kui nad täidavad Maastrichti kriteeriumid, ja saada seeläbi täiel määral kasu siseturul käibiva ühiskorra positiivsest mõjust; nõuab kõikide allesjäänud tõkete ja takistuste kõrvaldamist, et tagada tarbijate usaldus piiriüleste ostude tegemise või muude lepingute sõlmimise vastu, eelkõige seoses teenustega, kuid pidades silmas eri lähenemisviisi vajadust seoses keele, kultuuri ja tarbijate eelistustega;

12. rõhutab, et Euroopa tarbijapoliitika normid ja eneseregulatsiooni algatused peaksid olema aluseks ülemaailmsetele standarditele ja headele tavadele, ning tunneb heameelt tösiasi üle, et Euroopa on trendimääraja, kes kasutab oma nn pehmet jõudu tarbijate õiguste tugevdamiseks kogu maailmas;

13. julgustab komisjoni jätkama tarbijate õiguste tugevat toetamist tooteohutuse valdkonnas, tagades CE-vastavusmargise usaldusvääruse ja parandades turujärelevalvet kõikidel asjakohastel riiklikel tasanditel, kasutades RAPEXi hoiatussüsteemi (kiirhoiatussüsteem tarbekaupade valdkonnas) ja jagades häid tavasid turujärelevalve lahenduste osas; kutsub komisjoni üles koostöös liikmesriikidega tagama, et liikmesriigid rakendavad olemasolevaid õigusakte nõuetekohaselt ja jõustavad need täielikult, hinnates sealhulgas võimalust vaadata läbi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. detsembri 2001. aasta direktiiv 2001/95/EÜ üldise tooteohutuse kohta ⁽¹⁾ (üldise tooteohutuse direktiiv); tuletab meelde, et CE-vastavusmargist võidakse liiga kergesti valesti tõlgendada margisena kolmanda osapoolte testimise kohta või päritolumargisena, kuid ka seda, et komisjonil on palutud ⁽²⁾ esitada süvaanalüüs tarbijatele suunatud ohutusmargiste valdkonna kohta, millele vajadusel järgnevad õigusloome ettepanekud;

14. tervitab komisjoni jõupingutusi koostöö tugevdamiseks tooteohutuse valdkonnas rahvusvahelisel tasandil, eriti Hiina, Ameerika Ühendriikide ja Jaapani ametiasutustega; märgib, et dialoogi jätkumine ja teabe jagamine tooteohutuse kohta on kõigi osapoolte huvides ning oluline tarbijate usalduse loomiseks; nõuab komisjonilt tungival, et Euroopa Parlamendile antaks selle kohta korrapäraste ajavahemike tagant tagasisidet;

⁽¹⁾ EÜT L 11, 15.1.2002, lk 4.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta otsus nr 768/2008/EÜ toodete turustamise ühise raamistiku kohta (ELT L 218, 13.8.2008, lk 82), põhjendus 52.

Teisipäev, 20. mai 2008

Parema kvaliteediga alusteadmised

15. on seisukohal, et reeglina võib eeldada, et tarbija käitub enne ostu ratsionaalselt, kuid ei ole probleemide korral täielikult teadlik oma õigustest; seetõttu nõuab intensiivsemat keskendumist tarbijate tegelikule käitumisele, võttes samal ajal arvesse kaitsetumate rühmade, nagu laste ja eakate ning teatavate puuetega inimeste erivajadusi; tuletab meelde Euroopa Parlamendi ettepanekul hiljuti vastuvõetud eelarverida, mis hõlmab katseprojekti, mille eesmärk on muu hulgas arendada välja tarbijate andmebaas, viia läbi küsitlusi ja intervjuusid ning võrrelda erinevates liikmesriikides tehtud edusamme; tunneb heameelt komisjoni töö üle tarbijapoliitika tulemustabeli koostamisel, mis aitab kaasa muu hulgas hinnastruktuuride ning tarbijate käitumise ja rahulolu paremale mõistmisele;

16. rõhutab, et kõik ühtlustamismeetmed tuleb hoolikalt suunata selliselt, et tegeletakse tegelike probleemidega, millega tarbijad siseturul kokku puutuvad; on seisukohal, et kui on tõeline vajadus ühtlustamise järele, peaks ühtlustamine olema kõikehõlmav, vältimaks tarbijakaitse ebaühtlust ELis ja seda, et ettevõtjatel oleks sellega piiriülesel turustamisel raske arvestada; juhib tähelepanu sellele, et praegune olukord on pärssiv VKEde jaoks, kes püüavad kaubelda kogu Euroopas, ning on tarbijate jaoks segadust tekitav;

17. on arvamusel, et erilist tähelepanu on vaja pöörata tarbijate varustamisele oskuste ja vahenditega, mis on vajalikud nende usalduse suurendamiseks digitaalse keskkonna vastu; juhib tähelepanu sellele, et isikuandmetest on saanud samuti toode ning üks osa ärivõtetest, näiteks käitumuslikust suunamisest; on seega arvamisel, et andmekaitse ja eraelu puutumatus eeskirjad tuleks hõlmata kõikidesse tarbijapoliitika strateegiatesse; rõhutab asjaolu, et andmed on kasutamiseks kättesaadavad igal ajahetkel üle terve maailma; rõhutab tungivat vajadust selle järele, et õigusloojad arendaksid üheskoos ettevõtjate ja tarbijaorganisatsioonidega ülemaailmseid andmekaitse standardeid;

18. rõhutab uute ja järjest rohkem kasutatavate müügikanalite, näiteks e-kaubanduse tähtsat rolli konkurentsivõime tugevdamisel siseturul ja seega ka tarbimisvõime suurenemisel; on seisukohal, et finants-, pangandus- ja kindlustusturud on e-kaubandusele eriti avatud ja nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tagaksid soodsamad tingimused piiriülese e-kaubanduse arenguks; palub komisjonil teha uuring erinevate meetodite kohta, mida liikmesriigid rakendavad tarbijate ja ettevõtjate vaheliste lahkarvamuste lahendamiseks, et selgitada välja tulemuslikud meetodid ja edendada nende kasutamist; toetab tarbijakaitsele kindla aluse loomist, mis on väga oluline eelkõige finantsteenuste valdkonnas;

19. tunneb heameelt, et teadusuuringute ja tehnoloogia arengu seitsmendat raamprogrammi kasutatakse kui vahendit, mille abil laiendada veelgi tarbijate käitumise analüütilist ja empiirilist uurimist;

20. on seisukohal, et tarbijakaitse peaks moodustama lahutamatu osa, kui ettevõtjad planeerivad ning kujundavad tooteid ja teenuseid, ning et turumuudatuste uurimine on väga oluline;

21. nõuab meetmeid, et parandada dialoogi ELi tasandil tarbijaorganisatsioonide ja ettevõtjate vahel, et hõlmata väärtusahelasse kõik osapooled; on seisukohal, et hea dialoog, sealhulgas parimate tavade vahetamine, võib aidata vähendada probleeme siseturul; toetab algatusi, mis on mõeldud tarbijapoliitika sidusrühmade osalemise julgustamiseks konsulteerimistel ja poliitika väljatöötamisel; tervitab jõupingutusi, mille eesmärk on tarbijakaitse ja tarbijate teadlikkuse tugevdamine uutes liikmesriikides; rõhutab, et on oluline jätkata tarbijaorganisatsioonide toetamist ELis, eriti uutes liikmesriikides;

22. rõhutab, et tarbimiskultuuri arengut abistab tarbijate süstemaatiline harimine nende õiguste kohta ja selle kohta, kuidas neid õigusi kehtestada; sel põhjusel peaksid EL ja liikmesriigid investerima rohkem tarbijate teavitamise ja harimise kampaaniatesse, mille eesmärk on õige sõnum õigetele tarbijarühmale; rõhutab asjaolu, et tarbijate harimine peab olema elukestva õppe lahutamatu osa, ning soovib tarbijate teavitamiseks kasutada uusi tehnoloogiaid (eriti Interneti);

Teisipäev, 20. mai 2008

23. on seisukohal, et tarbijapoliitika kavandamisel tuleks rohkem tähelepanu pöörata kaitsetumate rühmade, näiteks laste, eakate inimeste ja teatavate puuetega inimeste erivajadustele ning arvestada demograafilise arenguga;

24. rõhutab vajadust arvestada soolist nagu ka ealist ja etnilist mõõdet, kui töötatakse välja näitajaid ja statistikat, et kindlaks määrata konkreetseid probleemseid valdkondi, millega erinevad tarbijarühmad silmitsi seisavad;

Suurem tähelepanu teenustele

25. tuletab meelde oma resolutsiooni piiriüleste teenuste osutajate kohustuste kohta; ootab huviga komisjoni selleteemalist töökava; palub, et komisjon täpsustaks oma kavatsusi (kui need on olemas) seoses edasiste algatustega selles valdkonnas;

26. rõhutab piiriüleste tehingute edendamise tähtsust valikuvabaduse suurendamisel ning konkurentsipoliitika ja vastutustundliku tarbimise alase harimise rolli, et tagada tarbijatele parimad valikuvõimalused eelkõige põhikaupade ja –teenuste, nagu toit, eluase, haridus, tervishoid, energia, transport ja telekommunikatsioon; rõhutab eelkõige teenuste turu suurema liberaliseerimise vajadust, et soodustada konkurentsi ja võimaldada seeläbi tarbijatele madalamaid hindu; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama uuendustegevust finantsteenuste sektoris, et pakkuda tarbijatele paremaid võimalusi;

27. rõhutab vajadust lisaks piisavatele ja tõhusatele tarbijakaitsemeetmetele tagada hea vastavasisuline teatis, et selgitada tarbijatele, kuidas nad saavad oma õigusi siseturu õigusaktide ja muude õigusaktide kohaselt, mis võivad neile kasulikud olla, maksma panna;

28. on seisukohal, et finantsteenuste siseturu väljakujundamisel tuleb erilist tähelepanu pöörata tarbijakaitse ja tarbijate valikuvõimaluste tagamisele; rõhutab, et finants-, panga- ja kindlustustooted on erakordselt keerulised ning kui kodanikke julgustatakse nende toodete kasutamist suurendama eriti seoses tulevaste pensionidega, tuleks tarbijate teavitamist ja nõustamist soodustava poliitika abil tagada, et tarbijad oleksid teadlikud kõikidest olemasolevatest võimalustest; rõhutab siiski, et tarbijakaitset ei saa kasutada protektsionismi ettekäändena; rõhutab, et täielikult integreeritud finantsteenuste jaeturu liikumapanev jõud peaks olema turg;

29. usub, et finantsturgude osas on põhiküsimuseks kõikide ELi õigusaktide ülevõtmine ja täielik rakendamine, samuti nende ühtlustamine liikmesriikides; soovib kehtivate õigusaktide ühtse kohaldamise rangel muutmist enne täiendavate eeskirjade ettepanekute esitamist; nõuab seoses uute õigusaktidega komisjonnilt parema õigusloome põhimõtete järgimist, et hoida ära põhjendamatu lisakoormuse põhjustamine tarbijatele ja ettevõtjatele;

Kaebuste lahendamise võimaluste parem kättesaadavus

30. väljendab heameelt, et strateegia keskendub rohkem jõustamisele ja kaebuste lahendamisele, mis on tarbijate usalduse loomisel kindlasti olulised tegurid; on seisukohal, et tarbijate usalduse loomisel on kõige olulisem tegur tarbekaupade ja teenuste siseturu väljakujundamine; toetab edasist tööd selles küsimuses;

31. on seisukohal, et vaidlused tarbijate ja ettevõtjate vahel tuleks lahendada eelkõige kohtuväliselt, sest kohtuvälise kaebuste lahendamise vahenditega saavutatud lahendused võivad olla kiiremad ja nendeni jõudmine vähem kulukas; see tekitab vajaduse tugevdada Euroopa tarbijakeskuseid ja SOLVITit ning eraldada nende võrgustikule rohkem rahalisi vahendeid; tuletab meelde, et liikmesriigid võivad nõuda hagi esitamist kavatsevalt osapoolelt eelnevaid läbirääkimisi, mis annaks kostjale võimaluse lõpetada vaidlustatud rikkumine;

Teisipäev, 20. mai 2008

32. tuletab meelde, et alternatiivsed vaidluse lahendamise süsteemid on oma olemuselt alternatiivsed lahendused traditsioonilistele kindlaksmääratud õiguslikele mehhanismidele; alternatiivse vaidluste lahendamise kasutamise soodustamine sõltub seetõttu siduva õiguse alternatiivide olemasolust, mis tagavad tarbijale tõhusa, kergesti juurdepääsetava ja mittediskrimineeriva kaebuste lahendamise;

33. tuletab meelde, et e-kaubanduse kasvu tõttu tuleb alternatiivset vaidluse lahendamist, mis vastab komisjoni 30. märtsi 1998. aasta soovitusel 98/257/EÜ (tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise eest vastutavate asutuste suhtes kohaldatavate põhimõtete kohta) ⁽¹⁾ ja komisjoni 4. aprilli 2001. aasta soovitusel 2001/310/EÜ (tarbijavaidluste konsensuslikul lahendamisel osalevaid kohtuväliseid asutusi käsitlevate põhimõtete kohta) ⁽²⁾ esitatud nõuetele, ühtlustada kogu ELis; rohkem tuleb edendada vaidluste lahendamist Interneti teel, mida Euroopa Parlament on nõudnud juba alates 1999. aastast;

34. tuletab meelde, ühenduse õigusaktidest tulenevate õiguste tõhusa jõustamise kaitsmine on peamiselt liikmesriikide kohustus; nendel lasub vastutus kohandada oma siseriiklikku menetlusõigust sel viisil, et kõnealuseid õigusi oleks tarbijate ja ettevõtjate kasuks kerge kohaldada; esiteks ei ole ühendus pädev sätestama siseriikliku menetlusõigusega seonduvaid eeskirju, lisaks nõutakse EÜ asutamislepingu artiklis 5, et ühendus piirduks üksnes sellega, mis on vajalik asutamislepingu eesmärkide saavutamiseks; vastavalt kõnealusele artiklile tuleb seega võimalikult palju võtta arvesse riiklike õigussüsteemide konkreetseid tunnuseid, jättes liikmesriikidele õiguse langetada valik võrdväärse mõjuga erinevate võimaluste vahel;

35. kutsub komisjoni üles analüüsima eraldi Euroopa tarbijate ombudsmani ametikoha loomise kasulikkust piiriüleste juhtumite jaoks; märgib, et paljudel liikmesriikidel on mõnedes sektorites olemas tarbijakaitseombudsmanid, kes aitavad tarbijatel tegeleda ettevõtjatega; usub, et komisjon võib uurida kõnealust lähemisviisi iga riigi puhul eraldi;

36. märgib, et mõnes liikmesriigis, kuid mitte kõikides, on juba olemas spetsiaalse, tarbijate kaebamise süsteemi elemendid, näiteks ühistegevus, ühisnõuded, esindajate tegevus, katsejuhtumid ja kõrvaldamismenetlused; juhib tähelepanu, et selle tulemusena võivad tarbijad piiriüleste juhtumite korral seista silmitsi erinevate õigusnormidega;

37. tuletab meelde, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 1998. aasta direktiivi 98/27/EÜ (tarbijate huve kaitsvate ettekirjutuste kohta) ⁽³⁾ eesmärk on juba tarbijate kollektiivsete huvide kaitse; rõhutab, et kõnealune direktiiv annab muu hulgas tarbijaorganisatsioonidele õiguse alustada ettekirjutustega seotud menetlusi; palub komisjonil esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse seda, mil määral ja miks kõnealune direktiiv tõi või ei toonud loodetud paranemist tarbijate kollektiivsete huvide kaitse osas;

38. on seisukohal, et enne märkuste tegemist õigusakti kohta ELi tasandil tuleb põhjalikult uurida olemasolevaid probleeme – kui need on olemas – ja kavandatud kasu tarbijatele;

39. on seisukohal, et paljudes liikmesriikides on olemas põhiseaduslikud takistused, mida tuleb arvesse võtta Euroopa tarbijate kaebuste lahendamise mudeli kavandamisel; on lisaks seisukohal, et Euroopa inimõiguste konventsiooni artiklit 6 tuleb täielikult järgida; kutsub komisjoni üles esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande selle kohta, kuidas sellega seoses saavutada vajalikku tasakaalu tarbijate õiguste, tarbijaorganisatsioonide ja ettevõtjate vahel;

40. kutsub komisjoni üles hoolikalt hindama tarbijate kaebuste lahendamise küsimust liikmesriikides, pidades silmas, et komisjoni kõik uued ettepanekud selles valdkonnas peaksid põhinema olemasolevate probleemide põhjalikul uurimisel ja tarbijatele tuleneval kasul, ning et seoses piiriüleste menetluste ja kollektiivse kaebamise võimalike süsteemidega tuleks viia läbi laialdased uuringud, mis tugineksid kogu maailmast saadud kogemustele, pöörates eritähelepanu probleemidele, mis väljendusid Ameerika Ühendriikide mudeli liialdustes ja miinustes ning mis keskendusid selgelt sellise õigusakti sobiva õigusliku aluse küsimusele ELi tasandil; palub komisjonil seejärel vajaduse korral esitada Euroopa tasandil selge lahenduse, pakkudes kõikidele tarbijatele piiriüleste kaebuste lahendamiseks juurdepääsu kollektiivsetele hüvitismehhanismidele;

⁽¹⁾ EÜT L 115, 17.4.1998, lk 31.

⁽²⁾ EÜT L 109, 19.4.2001, lk 56.

⁽³⁾ EÜT L 166, 11.6.1998, lk 51.

Teisipäev, 20. mai 2008

41. palub komisjoni nende uuringute hindamise osas konsulteerida Euroopa Parlamendi ja liikmesriikidega;

*
* *

42. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise valdkonnas ELis tehtud edusammud

P6_TA(2008)0212

Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta resolutsioon edusammude kohta võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise valdkonnas ELis (direktiivide 2000/43/EÜ ja 2000/78/EÜ ülevõtmine) (2007/2202(INI))

(2009/C 279 E/05)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni teatist „Mittediskrimineerimine ja võrdsed võimalused kõigile – raamstrateegia” (KOM(2005)0224);
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 13;
- võttes arvesse nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/43/EÜ, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust ⁽¹⁾;
- võttes arvesse nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiivi 2000/78/EÜ, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel ⁽²⁾;
- võttes arvesse komisjoni teatist 29. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/43/EÜ (millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust) kohaldamise kohta (KOM(2006)0643);
- võttes arvesse komisjoni aruannet „Diskrimineerimisvastaste õigusaktide väljatöötamine Euroopas: 25 liikmesriigi võrdlus juulis 2007”;
- võttes arvesse riikide aruandeid diskrimineerimisvastaste õigusaktide rakendamise kohta ja temaatilisi aruandeid, mis on koostatud komisjoni poolt loodud diskrimineerimisvastase valdkonna õiguseksperptide võrgu poolt, mille ülesanne on anda sõltumatut teavet ja nõu arengute kohta liikmesriikides;
- võttes arvesse ÜRO rahvusvahelist konventsiooni rassilise diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta;
- võttes arvesse ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni;
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ja selle protokollid nr 12;
- võttes arvesse komisjoni jaanuaris 2007 avaldatud Eurobaromeetri eriuuringut diskrimineerimise kohta Euroopa Liidus;

⁽¹⁾ EÜT L 180, 19.7.2000, lk 22.

⁽²⁾ EÜT L 303, 2.12.2000, lk 16.

Teisipäev, 20. mai 2008

- võttes arvesse, et 2007. aasta oli Euroopa aasta „Võrdsed võimalused kõigile” ja 2008. aasta on Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aasta;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamust (A6-0159/2008),
- A. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artiklis 6 on sätestatud, et Euroopa Liit on rajatud vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamise ning õigusriigi põhimõtetele, mis on ühised kõikidele liikmesriikidele, ja et on tähtis, et diskrimineerimisvastaste poliitiliste deklaratsioonidega kaasneks poliitika ja õigusaktide, eelkõige diskrimineerimisvastaste direktiivide ja võrdõiguslikkust edendavate projektide järjepidev areng ning täielik ja korrektne rakendamine;
- B. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artiklis 6 on samuti sätestatud, et Euroopa Liit austab Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga tagatud põhiõigusi ning võrdsuse ja mittediskrimineerimise edendamine kooskõlas EÜ asutamislepingu artikliga 13 peaks olema Euroopa Liidu seaduste ja poliitikate prioriteet;
- C. arvestades, et sotsiaalse kaasatuse üks peamisi nõudeid on tööhõive, kuid tööpuudus on paljudes rühmades, eriti naiste, rändajate, puuetega inimeste, etniliste vähemuste, eakate ja noorte inimeste ning isoleeritud või tunnustamata oskustega inimeste hulgas jätkuvalt lubamatult suur; arvestades, et mitmekordse diskrimineerimise all kannatavate inimeste tööpuudus on veel suurem;
- D. arvestades, et praegu on diskrimineerimine enamikus ühenduse pädevusse kuuluvates valdkondades ühenduse õigusega reguleerimata, ning arvestades, et direktiivides 2000/43/EÜ ja 2000/78/EÜ sätestatud kaitsetase on erinev, mis tekitab lünki kaitstes, mis on seotud tööhõivet mõjutava diskrimineerimisega;
- E. arvestades, et komisjoni üksikasjalik uurimus diskrimineerimisvastaste õigusaktide väljatöötamise kohta Euroopas kinnitab, et liikmesriikide tasandil erinevad õigusaktid liikmesriigiti, sest need kaitsevad diskrimineerimise eest erinevalt ja tihti puudub ühine rakendamismeetod, mis on põhjustanud kehtivate direktiivide rakendamise ühtluse puudumise ja olukorra, kus inimesed pole oma õigustest piisavalt teadlikud;
- F. arvestades, et mittediskrimineerivate poliitikate ebajärjekindel elluviimine liikmesriikides annab oma osa ühenduse diskrimineerimisvastaste direktiivide rakendamise puudumisele tegelikkuses, nagu on osutatud sellistes aruannetes nagu seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimise vastu võitlemise Euroopa eksperdirühma aruanne pealkirjaga „Seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimise vastu võitlemine tööhõives: õigusaktid viieteistkümnes ELi liikmesriigis”;
- G. arvestades, et nõukogu kutsus oma 5. detsembri 2007. aasta resolutsioonis pealkirjaga „Euroopa aasta „Võrdsed võimalused kõigile” (2007) järelmeetmete kohta”⁽¹⁾ komisjoni ja liikmesriike üles vastavalt nende pädevusele jätkama ja tugevdama puuetega seotud teemade süvalaiendamist kõigisse asjaomastesse poliitikatesse;
- H. arvestades, et komisjon on seetõttu õigustatult algatanud menetluse mitme liikmesriigi vastu ja et nimetatud tegevust tuleb vajadusel jätkata,
1. palub liikmesriikidel pöörata oma õiguspraktikas väärilist tähelepanu mitmetele Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 21 sätestatud diskrimineerimise alustele;
  2. tuletab meelde, et direktiivides 2000/43/EÜ ja 2000/78/EÜ on sätestatud miinimumnormid ning need peaksid seetõttu olema aluseks, millele rajatakse laiaulatuslikum ühenduse diskrimineerimisvastane poliitika;

(¹) ELT C 308, 19.12.2007, lk 1.

Teisipäev, 20. mai 2008

3. väljendab muret direktiivide 2000/43/EÜ ja 2000/78/EÜ puuduliku ülevõtmise ja rakendamise pärast mõnes liikmesriigis ja ELi kodanike antava puuduliku teabe pärast diskrimineerimisjuhtumitega seotud võimalikke hüvitiste kohta;
4. avaldab kahetsust, et direktiivid 2000/43/EÜ ja 2000/78/EÜ ei hõlma sellistel füüsilistel kriteeriumidel nagu kasv või nahavärv põhinevaid diskrimineeriva iseloomuga erinevusi kohtlemisel, eriti seoses töökohtadega, mille puhul puudub otsene seos nimetatud füüsiliste tunnuste ja asjaomaste tööde tegemiseks nõutavate oskuste vahel;
5. kutsub liikmesriike üles tagama, et direktiivide 2000/43/EÜ ja 2000/78/EÜ kõikide sätete ülevõtmise järel võetakse need direktiivid täielikult, korrektselt ja tõhusalt üle ja rakendatakse neid nõuetekohaselt ja et kõik erandid oleksid nende sätete kohaselt objektiivselt põhjendatud;
6. kutsub pädevaid ELi, riiklikke ja kohalikke asutusi oma rakendamisalaseid jõupingutusi paremini koordineerima; kutsub üles võtma vastu diskrimineerimise vastu võitlemise ühtset lähenemisviisi, mis hõlmab ja võtab arvesse üheaegselt kõiki diskrimineerimise aluseid;
7. rõhutab, et riiklikel asutustel on võrdõiguslikkuse edendamisel ja diskrimineerimise ärahoidmisel võtmeroll, mida nad täidavad oma poliitika, teenuste osutamise ja töölevõtmise tavade kaudu;
8. nõuab, et komisjon võtaks endale kohustuse direktiivide 2000/43/EÜ ja 2000/78/EÜ rakendamine põhjalikult läbi vaadata ja välja anda rakendamise tõlgendussuunised, et tagada täielik ja korrektne rakendamine liikmesriikide poolt; kutsub komisjoni eriti üles hindama, kuidas liikmesriigid on direktiivi 2000/78/EÜ ülevõtmisel siseriiklikku õigusesse tõlgendanud artiklites 6 ja 8 sätestatud erandeid; tuletab meelde, et mõlema direktiivi rakendamiseks on vaja mitmesuguseid mehhanisme ja strateegiaid, sealhulgas vastavus nõuetele, ennetav kohustuste võtmine ja jõustamine ning parimate tavade tõhus vahetamine;
9. nõuab tungivalt, et direktiivide 2000/43/EÜ ja 2000/78/EÜ ülevõtmise alusel vastuvõetud siseriiklike sätete rikkumiste korral kohaldatavad sanktsioonid oleksid tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad;
10. soovib tungivalt komisjonil hoolikalt kontrollida direktiivide 2000/43/EÜ ja 2000/78/EÜ ülevõtmist ning nende vastavust ülevõtmisest tulenevatele õigusaktidele ja jätkata liikmesriikidele surve avaldamist rikkumise ja täitmata jätmise korral kohaldatavate menetluste abil, et liikmesriigid täidaksid oma õiguslikke kohustusi võtta need direktiivid täielikult üle võimalikult kiiresti; on arvamusel, et Euroopa Parlamendi pädev komisjon peaks osalema liikmesriikide kõnealustest direktiividest tulenevate kohustuste täitmise pidevas järelevalves;
11. tuletab komisjonile meelde, et direktiivi 2000/78/EÜ artiklis 4 on erandid lubatud üksnes siis, kui need on heaks kutsetegevuseks tõeliselt vajalikud; kutsub komisjoni üles tõlgendama artiklit kitsalt ning algatama Euroopa Kohtus menetluse liikmesriikide vastu, kui nad näevad siseriiklikes õigusaktides ette liiga laiaulatusliku tõlgenduse;
12. nõuab, et rakendamise kohta liikmesriikides esitataks igal aastal hinnang avatud koordineerimismetodi osana ja et iga viie aasta järel esitataks ulatuslikum ülevaade kõnealuste õigusaktide rakendamise kohta sotsiaalse agenda osana; on arvamusel, et hindamiseks tuleks kaasata mittediskrimineerimisega seotud küsimustega tegelevad sõltumatud asutused, sealhulgas komisjoni õigusekspertide võrk, ja valitsusvälised organisatsioonid, kes esindavad diskrimineerimise potentsiaalseid ohvreid, ja et tuleks võtta konkreetseid meetmeid valitsusväliste organisatsioonide suutlikkuse tõstmiseks, et nad saaksid pakkuda ohvritele teavet ja tuge ja aidata konstruktiivselt kaasa iga-aastasele hindamisele;
13. on arvamusel, et kuna direktiivis 2000/78/EÜ ei ole puude laialdase määratlemise vajalikkust sätestatud, jäetakse mõnesse puudekategoriasse kuuluvad inimesed nimetatud direktiivi õiguskaitsest ilma; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles puude laialdases määratluses viivitamata kokku leppima, et hõlbustada diskrimineerimisvastaste õigusaktide ühtlustamist, mis võiks põhineda puuetega inimeste õiguste konventsioonil;

Teisipäev, 20. mai 2008

14. on arvamisel, et diskrimineerimise vastu kaebuse esitamise määratlemata tähtaeg on viinud mõnedes liikmesriikides väga lühikeste tähtaegade kehtestamiseni, mis võib takistada selliste kaebuste esitamist;
15. on arvamisel, et direktiivi 2000/78/EÜ perekonnaseisuga seotud erandid piiravad nimetatud direktiivi poolt pakutavat kaitset seksuaalsest sättumusest tingitud diskrimineerimise eest;
16. nõuab tungivalt, et liikmesriigid edendaksid tõhusamalt ELi kodanike õiguste kohaldamist vastavalt direktiividele 2000/43/EÜ ja 2000/78/EÜ ning nõuab tungivalt, et komisjon, liikmesriigid, ametiühingud ja tööandjad, samuti ka valitsusega seotud ja valitsusvälised sidusrühmad teeksid kõik võimaliku, et parandada teadlikkust kõnealustes direktiivides sätestatud õigustest ja tagaksid diskrimineerimise ohvritele juurdepääsu mitmesugustele õigusabi tugiteenustele, et neil oleks võimalik oma direktiivide kohaseid õigusi tõhusalt teostada; märgib, et väidetava diskrimineerijaga võitlemise koorem jääb sageli ohvri kanda, keda tihti ei toeta ka ametivõimud ja kellel ei ole võimalust õigusabi saada; nõuab tungivalt, et liikmesriigid volitaksid asjaomaseid sõltumatuid asutusi andma diskrimineerimise ohvritele tõhusat abi;
17. väljendab muret diskrimineerimisvastaste õigusaktide alase teadlikkuse madala taseme üle liikmesriikide kodanike seas ja kutsub komisjoni, liikmesriike, ametiühinguid ja tööandjaid üles tugevdama jõupingutusi kodanike teadlikkuse suurendamiseks; tuletab meelde, et direktiivid kehtestavad liikmesriikidele kohustuse levitada kõigi asjakohaste vahendite abil üldsuse seas teavet direktiivide asjaomaste sätete kohta;
18. soovib liikmesriikidel vaadata üksikeisest sõltumatult läbi ennetavad ja hüvitusmeetmed ja tagakiusamise vastase kaitse tõhususe ning tagada, et riiklikel ja mitteriiklikel asutustel, mis osalevad diskrimineerimise vältimisel ja toetavad diskrimineerimise ohvreid, oleks piisavalt rahalisi vahendeid; soovib ka, et komisjon lisaks oma pidevasse järelevalvesse vastastikused eksperdihinnangud;
19. soovib liikmesriikidel anda piisavalt vahendeid ja mõjuvõimu võrdõiguslikkust edendavatele sõltumatutele organitele, et need saaksid oma rolli tõhusalt ja sõltumatult täita, sealhulgas esitada usaldusväärseid ekspertarvamusi diskrimineerimise kõigi vormide kohta ja asjakohast abi diskrimineerimise ohvritele; julgustab liikmesriike tagama, et kõnealuste organite tegevusvaldkond hõlmaks diskrimineerimise kõiki aluseid ja kutsub komisjoni üles kehtestama norme, mille alusel jälgida ja tagada nende organite tõhusust ja sõltumatust;
20. soovib liikmesriikidel ja komisjonil anda vahendeid ja volitusi nendele valitsusvälistele organisatsioonidele, mis esindavad diskrimineeritud rühmi, ja nendele, mis jagavad kodanikele diskrimineerimisküsimustes aktiivselt teavet ja annavad õigusabi;
21. kutsub liikmesriike üles tegema ühenduse õigusaktide korrektse rakendamise jälgimisel koostööd asjaomaste sotsiaalpartneritega;
22. rõhutab, et igal juhul peaksid liikmesriigid tagama, et diskrimineerimise ohvreid aidatakse automaatselt kohtumenetluses ning vajaduse korral toetatakse neid avaliku sektori rahalistest vahenditest riiklike õigusabi-süsteemide raames;
23. kutsub komisjoni üles praktikas ja tõhusalt toetama meetmete vastuvõtmist liikmesriikide poolt programmi Progress ja Euroopa Sotsiaalfondi raames, et toetada võrdseid võimalusi edendavaid ja diskrimineerimist kaotavaid programme;
24. soovib, et liikmesriigid annaksid tõhusama kaitsetaseme tagamise eesmärgil liitudele, organisatsioonidele ja teistele juriidilistele isikutele suuremad volitused algatada kohtumenetlust, sealhulgas mis tahes ohvri nimel või toetuseks;

Teisipäev, 20. mai 2008

25. nõuab tungivalt, et liikmesriikide valitsused tagaksid võrdse kohtlemise ja võimalused tööhõive ja sotsiaalse kaasatuse poliitikas ning tegeleksid eelkõige tõsiste takistustega, mida põhjustab diskrimineerimine töölevõtmise menetlustes;
26. soovib, et liikmesriigid tagaksid liitudele, organisatsioonidele ja muudele juriidilistele isikutele võimaluse esindada ühte või mitut kaebuse esitajat mis tahes kohtumenetluses direktiivide jõustamiseks;
27. kutsub liikmesriike koostöös Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametiga üles koguma, koostama ja avaldama korrapäraste ajavahemike järel põhjalikku, täpset, usaldusväärset ja eraldi statistikat diskrimineerimise kohta ja avaldama seda viisil, mis on avalikkusele kergesti arusaadav ja võimaldab parimate tavade tõhusamat vahetamist; rõhutab, et selle saavutamiseks peab olema piisavalt vahendeid ja et on tähtis arendada diskrimineerimisalaste andmete kogumise viise kooskõlas andmekaitset käsitlevate õigusaktidega;
28. nõuab riiklike integreeritud tegevuskavade väljatöötamist igasuguse diskrimineerimise vastu;
29. väljendab heameelt komisjoni huvi üle koguda võrdõiguslikkuse alast teavet ning kõnealust teavet sisaldava Euroopa käsiraamatu avaldamise üle; palub komisjonil hoolikalt uurida andmete kogumisega seotud erinevaid õigusküsimusi ja parameetreid ning esitada ettepanekuid, kuidas diskrimineerimisjuhtumite registreerimist parandada, ja läbi vaadata andmete kogumise ühised normid; soovib komisjonil jätkata õigusala koolituse andmist kohtunikele, advokaatidele, ametiühingutele ja valitsusvälistele organisatsioonidele, et tugevdada direktiivide pikaajalist mõju, ning samuti soovib komisjonil rohkem uurida ja analüüsida direktiivide ülevõtmisega seotud õigusaktide mõju;
30. väljendab heameelt asjaolu üle, et komisjon pöörab tähelepanu mitmekordsele diskrimineerimisele ning tunneb sealhulgas huvi selleteemalise uurimuse korraldamise vastu; kutsub komisjoni üles heaks kiitma mitmekordse diskrimineerimise tasakaalustatud laia kontseptsiooni ning nõuab, et komisjon uuriks ja esitaks andmeid mitmekordse diskrimineerimise ja vihkamiskuritegude kohta; kutsub komisjoni üles lisama mitmekordse diskrimineerimise vastu võitlemist käsitlevad sätted kõigisse tulevastesse EÜ asutamislepingu artikli 13 kohaselt vastu võetavatesse õigusaktidesse, mida võib kohaldada kas ühele või mitmele diskrimineerimise alusele toetudes;
31. rõhutab diskrimineerimise vastu võitlemise valdkonnas aktiivsete rühmituste võrgustikukoostöö tähtsust Euroopa, riigi, piirkonna ja kohalikul tasandil;
32. palub liikmesriikidel siseriiklikud õigusaktid läbi vaadata ja kaaluda kõikide EÜ asutamislepingu artikliga 13 vastuolus olevate aktide kehtetuks tunnistamist;
33. peab direktiivi 2000/43/EÜ aluseks, millele on rajatud põhjalik diskrimineerimisvastane raamistik tegevuseks, mis on seotud rassilise või etnilise päritolu alusel toimuva diskrimineerimise keelamisega; rõhutab siiski, et arvesse tuleb võtta juba kindlaks tehtud probleematilisi aspekte ja raskusi, mida liikmesriigid on kohanud kõnealuse direktiivi tõhusal ülevõtmisel ja rakendamisel;
34. rõhutab, et komisjon peab esitama ühise, kogu ELis kehtiva määratluse positiivse meetme tähenduse kohta või vähemalt püüdma selles osas konsensust saavutada, kummutades sellega meetmete tähendust ja rakendamist ümbritsevad müüdid mõnes liikmesriigis, arvestades eelkõige selle tõhusust diskrimineerimise edukal tõrjumisel ja võrdsete tulemuste saavutamisel mõnedes liikmesriikides;
35. märgib, et komisjonil võib nüüd kavas olla esitada ainult selliseid õigusakte, millega kuulutatakse ebaseaduslikuks diskrimineerimine juurdepääsu osas kaupadele ja teenustele mõnel alusel, kuid mitte kõikidel alustel; tuletab komisjonile meelde tema kohustust esitada puuet, vanust, usku või veendumusi ja seksuaalset sättumust hõlmav terviklik direktiiv, et lõpule viia diskrimineerimisvastaste õigusaktide paketi

Teisipäev, 20. mai 2008

kujundamine EÜ asutamislepingu artikli 13 kohaselt, nagu on ette nähtud tema 2008. aasta tööprogrammis; kordab uuesti, et poliitiliselt, sotsiaalselt ja juriidiliselt on soovitatav kaotada erinevatel alustel toimuva diskrimineerimise vastu kaitsmise hierarhia; on kindlal arvamusel, et diskrimineerimise ebaseaduslikuks kuulutamine ühes valdkonnas ja lubamine teises ei ole mõistlik;

36. ootab huviga, et puude kohta töötatakse välja ühenduse määratlus, mis annab puudega inimestele kogu Euroopa Liidus samasugused õigused, olenemata nende asukohast Euroopa Liidus;

37. on arvamisel, et iga uue direktiiviga, mille eesmärk on võidelda diskrimineerimisega, nagu on osutatud EÜ asutamislepingu artiklis 13, tuleb keelustada kõik diskrimineerimisvormid, sealhulgas otsene ja kaudne diskrimineerimine kõikides valdkondades, mis juba kuuluvad direktiivide 2000/43/EÜ ja 2000/78/EÜ kohaldamisalasse, diskrimineerimine seotuse alusel, diskrimineerimine arvamuse alusel, et isik on kaitstud rühma liige, ja ahistamine; on arvamisel, et diskrimineerimisele õhutamist tuleks pidada diskrimineerimiseks ja et asjakohaste meetmete põhjendamatu võtmata jätmist tuleks pidada diskrimineerimisvormiks; on veendunud, et direktiivides tuleks selgelt sätestada, et diskrimineerimise eri vormide vahel ei tehta vahet ja kõikide nende vormide vastu tuleb võidelda võrdselt tugevate meetmetega; rõhutab veel kord, et iga uus õigusakti ettepanek peab nõuetekohaselt peegeldama erinevate alustega seotud iseärasusi;

38. on kindlal arvamisel, et EÜ asutamislepingu artikli 13 kohaselt diskrimineerimisega võitlemise uue direktiivi ettepaneku sisuline reguleerimisala peab olema laiaulatuslik ning hõlmama kõiki ühenduse pädevusse kuuluvaid valdkondi, samuti selliseid valdkondi nagu haridus, elukestev õpe, sotsiaalkaitse, kaasa arvatud sotsiaalkindlustus, eluase ja tervishoid, diskrimineeritud rühmade kujutamine meedias ja reklaamis, puuetega inimeste füüsiline juurdepääs teabele, sidevahenditele, elektroonilistele sidevahenditele, transpordiliikidele ja üldkasutatavatele kohtadele, sotsiaalsetele soodustustele ning kaupadele ja teenustele, mis on üldsusele kättesaadavad; on lisaks arvamisel, et uus direktiiv peaks laiendama nõukogu 9. veebruari 1976. aasta direktiivi 76/207/EMÜ (meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses töö saamise, kutseõppe ja edutamise ning tööttingimustega) (1) kohaldamisala, et see oleks kooskõlas teiste rühmade diskrimineerimisvastase kaitsega;

39. on kindlalt veendunud, et diskrimineerimise vastu võitlemiseks on vaja välja töötada terviklik lähenemisviis üldsuse teadlikkuse suurendamisele ning et see peaks algama kooliprogrammidest;

40. kutsub komisjoni üles uurima, kuidas EÜ asutamislepingu artiklil 13 põhinevatesse tulevastesse õigusaktidesse saaks lisada uusi mittediskrimineerimise ja võrdõiguslikkuse põhimõtete rakendamist edendavaid sätteid, mis ei olene konkreetsete ohvrite esitatud kaebustest; on arvamisel, et kõnealuses uuringus tuleks käsitleda küsimust, kuidas saaks tulevaste õigusaktidega luua kohustust viia sisse „positiivse diskrimineerimise” meetmeid ja/või ülesandeid, et edendada võrdõiguslikkust, ning siduma mittediskrimineerimise ja võrdõiguslikkusega seonduvad kohustused riigi riigihankepoliitikaga;

41. on seisukohal, et rahvusel või keelel põhinev erinev kohtlemine, kui see ei ole objektiivselt ja mõistlikult põhjendatud õigusepärase eesmärgiga ja kui see ei ole toimunud asjakohaste ja vajalike meetmete abil, võib samuti olla rassil või etnilisel päritolul põhinev kaudne diskrimineerimine vastupidiselt direktiivile 2000/43/EÜ;

42. on arvamisel, et diskrimineerimist tuleb samuti pidada nelja põhivabadust – eelkõige isikute liikumisvabadust – piiravaks ja sellisena takistuseks siseturu toimimisele; kutsub komisjoni üles julgustama liikmesriike läbi vaatama oma tööturule juurdepääsu reguleerivaid ajutisi sätteid, et kaotada vastavad erinevused Euroopa kodanike vahel;

43. on arvamisel, et vähemuskogukonnad, eriti romi kogukonnad, vajavad konkreetset sotsiaalkaitset hariduse, tervishoiu, eluaseme, tööhõive ja naiste õiguste valdkonnas, kuna Euroopa Liidu hiljutise laienemisega seoses on nende ärakasutamise, diskrimineerimise ja tõrjumise probleemid muutunud veelgi teravamaks;

(1) EÜT L 39, 14.2.1976, lk 40.

Teisipäev, 20. mai 2008

44. soovib seoses ebasoodsas olukorras olevate laste ja romi laste juurdepääsuga kõrgekvaliteetsele haridusele ja nende õigustamatu liigitamisega puudega inimesteks pöörata erilist tähelepanu kõigi hariduse valdkonnas esinevate diskrimineerimisvormide vastu võitlemisele;

45. rõhutab, et õigusaktid on tõhusad üksnes siis, kui kodanikud on oma õigustest teadlikud ja kui neil on hõlbus juurdepääs kohtule; on seetõttu arvamisel, et EÜ asutamislepingu artikli 13 kohase diskrimineerimisega võitlemise uue direktiivi ettepanek peab sisaldama ka parandus- ja jõustamismeetmeid ning sätestama liikmesriikide kohustuse luua üks või mitu sõltumatut organit, mis edendaksid võrdset kohtlemist ja võitleksid diskrimineerimise mitmesuguste vormide vastu ning mille tööülesanded hõlmaksid kõiki artiklis 13 osutatud diskrimineerimise aluseid ja kõiki direktiiviga 76/207/EMÜ hõlmatud valdkondi; on arvamisel, et kõnealuste organite pädevusse peaks kuuluma sõltumatu abi andmine diskrimineerimise ohvritele diskrimineerimise vastu kaebuse esitamisel, õigusaktide rakendamise kohta sõltumatute ülevaadete teostamine ja soovitude andmine igasugustes diskrimineerimisega seotud küsimustes;

46. nõuab, et edaspidi lisataks vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 13 õigusaktidesse kohustus konsulteerida valitsusväliste organisatsioonidega, võrdõiguslikkust edendavate sõltumatute eriorganitega ja siseriiklike esindusorganisatsioonidega ning kaasata need õigusaktide koostamisse, ülevõtmisprotsessi ja rakendamise järelevalvesse;

47. on arvamisel, et uude direktiivi tuleks lisada nõue, et liikmesriigid rakendaksid võrdõiguslikkuse süvalaiendamist planeerimise, poliitika teostamise ja programmide väljatöötamise korral kõikides direktiiviga hõlmatud valdkondades, et teenusepakkujad tegutseksid võrdõiguslikkuse osas plaanipäraselt ja süstemaatiliselt ning teeksid kohandusi ja pakuksid erikohtlemist, et tagada ebavõrdsust kogevatele vähemusrühmade liikmetele juurdepääs teenustele ja neid kasutada;

48. märgib murega, et kuigi 19 liikmesriiki on kirjutanud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni protokollile nr 12 alla, on üksnes 5 liikmesriiki selle protokolliga ratifitseerinud;

49. nõuab puuetega inimeste õiguste konventsiooni, sealhulgas selle vabatahtliku protokolliga, allkirjastamis-, sõlmimis- ja ratifitseerimisprotsessi jätkamist ning tuletab meelde, et pärast konventsiooni ühendusepoolset ratifitseerimist peab iga ühenduse mittediskrimineerimist käsitlev õigusakt täielikult vastama konventsiooniga kehtestatud nõuetele; tuletab nõukogule meelde, et komisjon esitas 2007. aasta juunis puute teemat käsitleval mitteametlikul ministrite konverentsil üleskutse käivitada konventsiooni tõhusa rakendamise Euroopa strateegia; kutsus komisjoni kõnealuses raamistikus üles hindama vajadust muuta ühenduse teiseseid õigusakte või kohandada asjaomaseid poliitika;

50. rõhutab Lissaboni lepingu mittediskrimineerimise klausli horisontaalse rakendamise tähtsust ja süvalaiendamist pärast lepingu jõustumist, millega Euroopa Liit kohustub seadma oma poliitikavaldkondade ja tegevuste kavandamisel ja rakendamisel eesmärgiks võidelda diskrimineerimisega soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puute, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel;

51. nõuab, et komisjon ja liikmesriigid süvalaiendaksid võrdsed võimalused ja mittediskrimineerimise majanduskasvu ja tööhõivet käsitlevasse Lissaboni strateegiasse, sotsiaalse kaasatuse programme ja riiklike reformikavade avatud koordineerimise meetodi juhistesse ja struktuurifonde käsitlevatesse õigusaktidesse; kutsus komisjoni ja liikmesriike seetõttu üles läbi vaatama majanduskasvu ja töökohtade loomise kasvu koondsuuniseid ja eelkõige tööhõivesuuniseid, et tagada ja parandada Lissaboni strateegia järgmises tsüklis sotsiaalse mõõtme integreerimist ja nähtavust; rõhutab, et tõhususe saavutamiseks peab võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise poliitika olema tugevalt seotud sotsiaalpoliitikaga ning sotsiaalpartneritel peab olema neis oluline roll;

Teisipäev, 20. mai 2008

52. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles lõpetama igasugune töölepingul põhinev diskrimineerimine, tagades kõigile töötajatele võrdse kohtlemise, töötaja tervise ja turvalisuse kaitse ning sätestades töö- ja puhkeaja, ühinemis- ja esindatusvabaduse, kaitse ebaõiglase vallandamise vastu, kollektiivlepingute sõlmimise ja kollektiivse tegutsemise; rõhutab koolitusele juurdepääsu tähtsust, omandatud õiguste jätkuvat kaitset, mis hõlmab ka õppimis- ja koolitusperioode, paremaid tervishoiuvõimalusi, põhiliste sotsiaalsete õiguste nagu pensioniõiguse, koolituse saamise õiguse ja tööhõivealase olukorra muutumisel, kahe töölepingu vahelisel ajal ja tööandja alluvuses töötamiselt ise endale tööandjaks hakkamisel töötü abiraha saamise õiguse säilitamist;

53. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide ja kandidaatriikide parlamentidele ja valitsustele.

Euroopa Liidu integreeritud merenduspoliitika

P6_TA(2008)0213

Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta resolutsioon Euroopa Liidu integreeritud merenduspoliitika kohta (2008/2009(INI))

(2009/C 279 E/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni teatist pealkirjaga „Euroopa Liidu integreeritud merenduspoliitika” (KOM(2007)0575 – SEK(2007)1283);
- võttes arvesse komisjoni teatist pealkirjaga „Euroopa merenduspoliitika alase konsultatsiooni järeldused” (KOM(2007)0574);
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut kolmepoolse ühisdeklaratsiooni Euroopa merenduspäeva kehtestamise kohta (SEK(2007)1631);
- võttes arvesse komisjoni rohelist raamatut pealkirjaga „Euroopa Liidu tulevase merenduspoliitika suunas: Euroopa seisukoht ookeanide ja merede küsimuses” (KOM(2006)0275) ja Euroopa Parlamendi 12. juuli 2007. aasta resolutsiooni ⁽¹⁾;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 8.–9. märtsi 2007. aasta kohtumise eesistujariigi järeldusi seoses sellega, et ülemkogu võttis vastu dokumendi „Euroopa Ülemkogu tegevuskava (2007–2009) – Euroopa energiapoliitika”;
- võttes arvesse komisjoni teatist pealkirjaga „Kaks korda 20 aastaks 2020. Kliimamuutus – Euroopa võimalus” (KOM(2008)0030);
- võttes arvesse sätteid, mis sisalduvad 23. veebruaril 2006. aastal Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) poolt vastu võetud 2006. aasta meretöönormide konventsioonis, mis on alates 1919. aastast ILO poolt vastu võetud meretöönormide konventsioone hõlmav ja kohandav ühtne dokument;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit ning regionaalarengukomisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ning kalanduskomisjoni arvamusi (A6-0163/2008),

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0343.

Teisipäev, 20. mai 2008

- A. arvestades, et ookeanid ja mered on ELi majanduslikult ja ökoloogiliselt olulised tegurid; arvestades, et ELi rannajoon läbi rannikupiirkondade ja äärepoolseimate piirkondade on 320 000 km pikk, ja selle ääres elab kolmandik Euroopa elanikest;
- B. arvestades, et meretööstus ja -teenused ning rannikupiirkonnad annavad kokku 40 % ELi SKTst;
- C. arvestades, et kliimamuutused on 21. sajandi kõikide poliitikate suurim väljakutse; võttes arvesse rannikupiirkondi ähvardavat kliimamuutuste põhjustatud mereveetaseme tõusu, mis võib võtta suure ulatuse ja põhjustada elanikele drastilisi tagajärgi;
- D. arvestades, et ELi mereäärsed piirkonnad ja eelkõige äärepoolseimad piirkonnad etendavad ühest küljest olulist osa turvalisuse ja julgeoleku kaitsel selliste kuritegude vastu nagu ebaseaduslik sisseränne, terrorism ja salakaubavedu ning on teisest küljest siiski ohustatud spetsiifiliste keskkonnaõnnetuste tõttu;
- E. arvestades, et möödunud aastal on sagenenud kuritegelikud rünnakud ühenduse kala-, kauba- ja reisilaevade vastu Aafrika ranniku lähedastes rahvusvahelistes vetes, kujutades endast suurt ohtu meeskonnaliikmete eludele ja avaldades olulist negatiivset mõju rahvusvahelisele kaubandusele,
1. tervitab eespool nimetatud teatiste ja eespool nimetatud töödokumendis esitatud tegevuskava vastuvõtmist komisjoni poolt;
  2. kinnitab oma 12. juuli 2007. aasta resolutsiooni seisukohti ja tervitab asjaolu, et komisjon on suure osa Euroopa Parlamendi esitatud taotlustest vähemalt osaliselt üle võtnud;
  3. juhib tähelepanu sellele, et rannikualade ja äärepoolseimate piirkondadega kaasnev erakordne merendusalaane mõõde pakub ELile ainulaadseid võimalusi seoses innovatsiooni, teadustöö, keskkonna ja bioloogilise mitmekesisusega, mida tuleb ELi integreeritud merenduspoliitikas arvesse võtta, ning juhib tähelepanu asjaolule, et äärepoolseimad piirkonnad pakuvad lisaks suurepärase alust teabevahetuseks transpordi ja julgeoleku eesmärkidel nii ELi kui ka ülemaailmsel tasandil;
  4. toetab selgesõnaliselt komisjoni kavatsust lähimereveo ja siseveetranspordi potentsiaali paremaks ärakasutamiseks liikmesriikide vahel ja selle kiireks siseturuga integreerimiseks ning tervitab komisjoni kavatsust kiirendada oma ettepanekute menetlemist ühise meretranspordiala loomiseks koos põhjaliku meretranspordi strateegiaga ajavahemikuks 2008–2018;
  5. ergutab liikmesriike tugevdama koostööd omavahel ja naaberriikidega TEN-T ja teiste Euroopa rahastamismehhanismide (nagu Marco Polo) asjakohaseks kasutamiseks, et viia ellu meremagistraalide ja lähimereveo võrgustike projektid;
  6. tervitab komisjoni kavatsust parandada mereseirega tegelevate Euroopa asutuste tegevuse kooskõlastamist, rõhutades eriti ebaseadusliku tegevuse (inim- ja narkokaubandus, ebaseaduslik sisseränne ja terroristlikud ähvardused) tõkestamist eeskätt rahvusvahelistes vetes;
  7. tervitab komisjoni algatust Euroopa mereseire võrgustiku loomiseks ja tihedama koostöö edendamiseks liikmesriikide rannavalveasutuste vahel; nõuab, et komisjon esitaks teostatavusuuringu tulemused Euroopa rannavalve loomise kohta, mis tuli avaldada ja esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule enne 2006. aasta lõppu;
  8. on seisukohal, et merendusklasterid sobivad eriti hästi selleks, et anda oma panus integreeritud merenduspoliitika saavutamisse; kutsub komisjoni üles algatama viivitamatult Euroopa merendusklasterite võrgustiku projekti;

Teisipäev, 20. mai 2008

9. toetab ettepanekut Euroopa iga-aastase merenduspäeva kehtestamiseks 20. mail; on arvamisel, et kõnealust päeva tuleks kasutada merenduspoliitika tähtsuse rõhutamiseks väljaspool merendusringkondi ning tavakodanike, koolide, ülikoolide ja valitsusväliste organisatsioonide osalusel; tuletab komisjonile meelde oma ettepanekut asutada preemia eskujulikele mereäärsetele piirkondadele, et edendada parimaid tavasid;

10. on kokkuvõttes siiski seisukohal, et tegevuskava sisaldab liiga vähe konkreetseid meetmeid, ja julgustab komisjoni kasutama tulevikus ambitsioonikamalt vahendeid, mida tal on võimalik aluslepingute alusel kasutada;

11. väljendab kahetsust, et tegevuskavas käsitletakse kliimamuutustega seotud väljakutseid ainult väga pealiskaudselt; kinnitab oma arvamust, et Euroopa merenduspoliitika üheks ülesandeks peab olema kliimamuutuste tagajärgedeks ettevalmistumine ja nendega kohandumine, ning kiiremas korras vajalike kohandusmeetmete kehtestamine, eelkõige pidades silmas liustike sulamist, mis põhjustab mereveetaseme tõusu ning sadamate ja rannikupiirkondade üleujutusohu suurenemist, ning nõuab sellega seoses, et kõik asjasepuutuvad poliitikad, eelkõige teaduspoliitika, annaksid sellesse oma panuse;

12. tuletab meelde asjaolu, et liustike sulamine ei põhjusta mitte ainult mereveetaseme tõusu, vaid ka korvamatut kahju inimestele, loomadele ja taimedele; tervitab seetõttu komisjoni kavatsust esitada Arktika algatus ning kutsub teadusringkondi ja otsuselangetajaid uurima täiendavaid võimalusi polaarjää kaitseks;

13. on seisukohal, et merede mõistlik haldamine nõuab rannikualade mõistlikku haldamist ning et seetõttu peavad ELi rannikute ehitusprojektid igal juhul arvesse võtma kliimamuutuste tagajärgi ja sellest tulenevat mereveetaseme tõusu, liivade erosiooni ning tormide sagenemist ja tugevnemist;

14. toetab Euroopa Ülemkogu poolt 2007. aasta märtsi kohtumisel püstitatud eesmärki vähendada 2050. aastaks kasvuhoonegaaside heidet poole võrra ja kinnitab oma nõudmist, et merenduspoliitika peab andma olulise panuse selle heite vähendamisse; see peaks hõlmama meretranspordi lülitamist heitkogustega kauplemisse ning jõupingutuste suurendamist teadusuuringute valdkonnas nii merede taastuva energiaallikana kasutusele võtmiseks kui ka uute puhtamate laevakäitustehnoloogiate väljaarendamiseks; on arvamisel, et Euroopa juhtroll kliimamuutustega võitlemisel võib tugevdada ja süvendada tema juhtivat osa keskkonnatehnoloogia ja teadusuuringute valdkonnas;

15. kutsub komisjoni selgesõnaliselt üles suuremale ambitsioonikusele väavli ja lämmastikoksiidide ning laevadelt lähtuva tahke heite vähendamisel; kinnitab sellega seoses vajadust tihedamaks koostööks Rahvusvahelise Mereorganisatsiooniga (IMO) ning eelkõige oma üleskutseid:

- kehtestada lämmastikoksiidide heitkoguste normid ELi sadamaid kasutatavatele laevadele;
- määrata Vahemeri, Must meri ja Atlandi ookeani kirdeosa väavli heite kontrollimise piirkondadeks (SECAs) laevade põhjustatud merereostuse vältimise rahvusvahelise konventsiooni (MARPOL konventsioon) kohaselt;
- vähendada väavli heite kontrollimise piirkondades reisilaevadel kasutatavates laevakütustes suurimat lubatud väavlisaldust 1,5 %-lt 0,5 %-le;
- kehtestada maksustamismeetmed, nt maksud või tasud laevadelt pärit väaveldioksiidi ja lämmastikoksiidide heitele ning määrata kindlaks, kuidas jõustada selliseid meetmeid ja tasusid kõikide laevade suhtes, sõltumata lipuriigist, mis sisenevad ühenduse sadamatesse või seilavad ELi liikmesriikide vetes;
- edendada madalama väaveldioksiidi ja lämmastikoksiidide heitega laevu eelistavate diferentseeritud sadama- ja faarvaatrimaksude kehtestamist;

Teisipäev, 20. mai 2008

- maismaalt pärineva elektri kasutamise nõude järkjärguline kasutuselevõtt sadamas viibivatele laevadele;
- ELi laevakütuste kvaliteeti käsitleva direktiivi ettepanek;

16. tervitab teatud kalalaevade teostatava kontrollimatu merrelaskmise satelliitjälgimissüsteemi valdkonnas võetud meetmeid; nõuab sellegipoolest, et laevadele muudetakse seadusega kohustuslikuks purunematute (ja patenteeritud) seadmete kasutamine, mis mustade kastide näitel võimaldab registreerida lühikeste ajavahe- mike tagant mahutitesse ja pilssi siseneva või sealt väljuva vedeliku taseme ja koostise; on arvamusel, et selli- selt registreeritud andmete läbivaatamine võimaldaks teha kindlaks saastavate kütusejääkide kontrollimatu ja ebaseadusliku merrelaskmise;

17. kordab oma üleskutset liikmesriikidele ja komisjonile seoses mitmeid sadamalinnu ja -piirkondi mõju- tava õhusaastega võimaldada oluliselt paremaid soodustusi maismaalt pärineva elektri pakkumiseks sadamas viibivatele laevadele; nõuab seetõttu ettepanekut nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/96/EÜ (millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik) ⁽¹⁾ muutmi- seks, mille kohaselt need liikmesriigid, kes kasutavad nimetatud direktiivi artiklist 14 lähtuvalt maksuvabas- tust punkrikütusele, oleksid kohustatud vabastama maismaalt pärineva elektri maksust samas ulatuses; juhib tähelepanu, et elektrienergia ja punkrikütuse võrdne kohtlemine maksustamise mõttes motiveeriks sadamaid ja laevaomanikke aitamaks sadamas viibivate laevade elektrivarustusse investeerides vähendada õhusaastet sadamalinnades;

18. juhib taas tähelepanu asjaolule, et märkimisväärne osa merede reostusest pärineb maismaalt ja et komisjon ei ole nimetatud teemaga seni tegelenud; kordab seetõttu üleskutset komisjonile esitada tegevus- kava nimetatud reostuse vähendamiseks ja rõhutab liikmesriikidele suunatud üleskutset võtta asjaomased õigusaktid, näiteks veepoliitika raamdirektiiv ⁽²⁾, viivitamata üle siseriiklikusse õigusse; rõhutab, et veepoliit- tika raamdirektiivi ülevõtmine hõlmab ka tegevuskava Põhja- ja Läänemere uputatud sõjaaegse lahingu- moona kindlakstegemiseks ning kõrvaldamiseks;

19. nõuab tungivalt, et komisjon aitaks liikmesriikidel käivitada kava laevavrakkide ja veeluste arheoloogi- liste paikade uurimiseks ja kaardistamiseks – sest need kuuluvad ühenduse ajaloo- ja kultuuripärandi hulka – ja seega hõlbustada nimetatud paikade mõistmist ja uurimist ning aidata vältida nende rüüstamist, võimal- dades seega nende nõuetekohast säilitamist;

20. nõuab tungivalt, et asjaomased institutsioonid võtaksid niipea kui võimalik vastu merenduspaketi Erika III, ning kutsub liikmesriike üles viivitamata kõnealust paketti rakendama, eesmärgiga pakkuda vaja- likke õiguslikke vahendeid selliste mereäärsete piirkondade arengule katastroofilisi tagajärgi omavate õnne- tuste või vahejuhtumite ärahoidmiseks või heastamiseks, mille kohta kaks näidet on laevade Erika ja Prestige õnnetused;

21. on seisukohal, et merestrateegia raamdirektiiv ⁽³⁾ peaks moodustama ELi integreeritud merenduspolii- tika keskkonnalase nurgakivi; märgib, et direktiivis sätestatakse, et piirkonnad, kus mere seisukord on kriiti- line, peaksid töötama välja ja rakendama kiiremini meetmeid hea keskkonnaseisundi saavutamiseks; rõhutab, et sellistes piirkondades on eriti tähtis, et komisjon koordineeriks eri sektoreid, programme ja strateegiaid ning näeks ette piisava rahalise toetuse; juhib tähelepanu, et sellise integreeritud merenduspoliitika saavuta- miseks on vaja hõlmata maismaategevused nagu põllumajandus, heitveekäitlus, transport ja energiatootmine; on arvamusel, et sellised piirkonnad võivad kujutada endast pilootalasid tõelise ja täielikult integreeritud merenduspoliitika jaoks;

22. tervitab komisjoni kogutud andmeid meremeeste ELi sotsiaal- ja töökaitse normide kohaldamisalast väljajätmise kohta mitmes valdkonnas (nt direktiiv 98/59/EÜ ⁽⁴⁾ kollektiivsete koondamiste kohta, direktiiv 2001/23/EÜ ⁽⁵⁾ ettevõtjate, ettevõtete või nende osade üleminekul töötajate õiguste kaitse kohta, direktiiv 2002/14/EÜ ⁽⁶⁾ töötajate teavitamise ja nõustamise kohta ning direktiiv 96/71/EÜ ⁽⁷⁾ töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamise); teeb ettepaneku kõnealuste direktiivide läbivaatamiseks tihedas koostöös tööturu osapooltega;

⁽¹⁾ ELT L 283, 31.10.2003, lk 51.

⁽²⁾ EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, 11. detsember 2007, P6_TA(2007)0595.

⁽⁴⁾ EÜT L 225, 12.8.1998, lk 16.

⁽⁵⁾ EÜT L 82, 22.3.2001, lk 16.

⁽⁶⁾ EÜT L 80, 23.3.2002, lk 29.

⁽⁷⁾ EÜT L 18, 21.1.1997, lk 1.

Teisipäev, 20. mai 2008

23. nõuab tungivalt, et liikmesriigid, kes veel ei ole seda teinud, ratifitseeriks niipea kui võimalik 2006. aasta meretöönormide konventsiooni, mis võeti vastu eesmärgiga parandada meremeeste elu- ja töötingimusi ning takistada kõlvatut konkurentsi mereveonduses kehtivate rahvusvaheliste tööstandardite tervikliku kogumi ajakohastamise ja kodifitseerimise teel;

24. nõuab tungivalt, et komisjon ajakohastaks direktiivi 1999/95/EÜ⁽¹⁾, milles käsitletakse meremeeste tööaega, ja õigusakte neis komisjoni vastutusalasse kuuluvates küsimustes, mis ei ole ühenduse tasandil hõlmatud, või on hõlmatud vaid osaliselt, näiteks ajutise tööhõive büroosid reguleerivad eeskirjad või töötaja õigus allkirjastatud töölepingule;

25. peab merenduspoliitika edukaks muutmise eesmärgil ülioluliseks piirkondlike ja kohalike partnerite kaasamist; kinnitab seetõttu, et Euroopa rannikupiirkondade vahel peab olema tihedam koostöö ja vastastikune seotus, mis saavutatakse arengu ja konkurentsivõime suurendamiseks kooskõlastatud strateegiate edendamise ning juhtimise erinevate tasandite tõhusama ühendamise teel;

26. kordab nõudmist jätkata integreeritud lähenemisviisi ELi merenduspoliitikale ka edaspidi ja kutsub komisjoni üles tugevdama selle poliitilist raamistikku ning territoriaalset, sotsiaalset ja majanduslikku ühtekuuluvust, millega tagatakse side sise-Euroopaga ja selle oluliste poliitikavaldkondadega; teeb ettepaneku, et Euroopa merenduspoliitikat käsitlev aruanne avaldataks iga kahe aasta järel ning et korrapärast avalikku arvamuste vahetust peetaks kõikide asjaosalistega; palub tulevastel eesistujariikidel kaasata merenduspoliitika oma tööprogrammidesse; palub lisaks, et komisjon määratleks igal aastal selgesõnaliselt kõik ELi vahenditest rahastatavad merendusega seotud projektid;

27. tervitab komisjoni algatust edendada läbirääkimisi kolmandate riikidega mere ühiskasutuse parema haldamise osas ja avaldab tugevat toetust suurenenud koostööle naaberriikidega mere kaitse osas väljaspool riikide territoriaalmeri piire;

28. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid toetaksid aktiivselt ÜRO ja IMO raames mitmete liikmesriikide toetatud algatust laiendada õhu- ja merejälituse õigust rannikuäärsete riikide territoriaalvetesse, eeldusel, et asjaosalised riigid sellega nõustuvad, ning arendada välja vastastikuse abistamise mehhanism kaitseks merepiraatluse juhtumite vastu;

29. palub komisjonil uue integreeritud merenduspoliitika raames esimesel võimalusel luua ühenduse koordineerimise ja vastastikuse abistamise süsteem, mis võimaldaks rahvusvahelistes vetes asuvatel mis tahes liikmesriigi lipu all sõitvatel sõjalaevadel kaitsta teiste liikmesriikide kala- ja kaubalaevu;

30. on seisukohal, et põhjalik Euroopa merendus- ja mereuuringute strateegia on suure tähtsusega ja seda tuleb piisavalt rahastada nii teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi kui ka tulevaste programmide raames;

31. toetab asjaolu, et pärast 2013. aastat võetakse ELi eelarves merenduspoliitikat ELi poliitikavaldkondade ja vahendite seas asjakohaselt arvesse, ning nõuab, et see kajastuks Euroopa merenduspoliitika korraliste aruannete kokkuvõtetes;

32. väljendab heameelt ka Euroopa Ülemkogu 14. detsembri 2007. aasta soovitusel üle, et merenduspoliitikat tuleks kohandada liikmesriikide ja mereäärsete piirkondade, sealhulgas rannikualade, saarte ja äärepoolseimate piirkondade mitmete eripäradega;

33. tunnustab küll liikmesriikide pädevust selles valdkonnas, kuid ootab huviga komisjoni tegevuskava avaldamist, mis lihtsustab liikmesriikides merealade ruumilise planeerimise arendamist; osutab vajadusele säilitada asjakohane tasakaal majanduslike, sotsiaalsete, territoriaalsete ja keskkonnaga seotud kaalutluste vahel;

(¹) EÜT L 14, 20.1.2000, lk 29.

Teisipäev, 20. mai 2008

34. juhib tähelepanu asjaolule, et rannikualade, saarte ja äärepoolseimate piirkondadega kaasnev erakordne merendusalaarene mõõde pakub ELile ainulaadseid võimalusi seoses innovatsiooni, teadustöö, keskkonna ja bioloogilise mitmekesisusega ning innovaatiliste meretehnoloogiate väljaarendamisel ja muudes valdkondades, ning et tulevane ELi integreeritud merenduspoliitika peaks nendest võimalustest kasu saama; tunnustab tippkeskuste rajamise soovitatavust ning soovib julgustada ja toetada rannikualadel juba olemasolevaid ülikoolide uurimiskeskusi;
35. osutab laineenergia kui alternatiivse keskkonnasõbraliku energiaallika tähtsusele ning kutsub komisjoni üles kõnealust energialiiki oma tulevastes tegevuskavades arvesse võtma;
36. on arvamusel, et ELi integreeritud merenduspoliitika peamine eesmärk kalandussektoris peaks olema kõnealuse sektori kaasajastamise ning säästva, tasakaalustatud ja õiglase arengu edendamine kogu ELis, tagades sektori sotsiaal-majandusliku elujõulisuse, ressursside jätkusuutlikkuse, toiduainetega varustamise kindluse ja sõltumatuse, elanikkonna varustamise kaladega, kalurite töökohtade säilimise ning elamistingimuste parandamise;
37. on arvamusel, et senini ei ole ühine kalanduspoliitika kohaselt teeninud ei kalavarude jätkusuutlikkuse ega ELi kalalaevastike ja rannikukogukondade majandusliku elujõulisuse huve, ning et nüüdsest tuleks ELi integreeritud merenduspoliitikat arendada nii, et ühises kalanduspoliitikas välditakse selliseid vigu nagu ületentraliseerimine ja võimetus võtta arvesse ELi vete piirkondlikke eripärasid;
38. on arvamusel, et merendusega seotud töökohtade arvu ja kvaliteedi suurenemine, eriti kalandussektoris, sõltub samuti õiglasest ja piisavast sissetulekust, inimväärsete töötingimuste tagamisest (eriti tervise ja julgeoleku osas) ja koolituse kättesaadavusest kõnealuse sektori töötajatele;
39. nõuab, et liikmesriigid astuksid samme kalalaevade tüürimeeste ja mehaanikute kutseharidusdiplomide vastastikuseks tunnustamiseks;
40. tuleb meelde mehhanismide vajalikkust toetuste ja hüvitiste andmiseks kaluritele, keda mõjutavad kalavarude taastamiseks või ökosüsteemi kaitsmiseks võetud meetmete sotsiaal-majanduslikud tagajärjed, eriti vähemsoodsates piirkondades ja kogukondades ning äärepoolseimates piirkondades;
41. kinnitab vajadust suurendada abi eri liikmesriikide kalandussektoris läbiviidavate teadusuuringute jaoks, eriti teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi raames;
42. nõuab ühenduse abi osutamist tõhusate meetmete rakendamiseks, et tagada kohased vahendid laevameeskondade evakueerimis-, toetus- ja päästemeetmete jaoks;
43. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele.
-

Kolmapäev, 21. mai 2008

Äriühingute lihtsustatud majanduskeskkond äriühinguõiguse, raamatupidamise ning auditeerimise valdkonnas

P6_TA(2008)0220

Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta resolutsioon äriühingute lihtsustatud majanduskeskkonna kohta äriühinguõiguse, raamatupidamise ning auditeerimise valdkonnas (2007/2254(INI))

(2009/C 279 E/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni teatist äriühingute lihtsustatud majanduskeskkonna kohta äriühinguõiguse, raamatupidamise ning auditeerimise valdkonnas (KOM(2007)0394);
- võttes arvesse komisjoni teatist „Tulemuslik Euroopa – ühenduse õiguse kohaldamine” (KOM(2007)0502);
- võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd) – töökohtade ja majanduskasvu tagamise võti. Tänapäevase VKE-poliitika vahekokkuvõte” (KOM(2007)0592);
- võttes arvesse 22.–23. novembri 2007. aasta (konkurentsivõime) nõukogu 2832. istungjärgu järelduisi äriühingute lihtsustatud majanduskeskkonna kohta äriühinguõiguse, raamatupidamise ning auditeerimise valdkonnas;
- võttes arvesse oma 24. aprilli 2008. aasta resolutsiooni rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) ja Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) juhtimise kohta ⁽¹⁾, milles Euroopa Parlament kritiseeris IASB ettepanekut kehtestada rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid VKEdele ning palus, et komisjon töötaks välja kaasaegse EL-spetsiifilise VKEde raamatupidamise raamistiku, vaadates vajaduse korral läbi kehtivad raamatupidamisalased õigusaktid;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ning majandus- ja rahanduskomisjoni arvamust (A6-0101/2008),

Üldist

1. tervitab komisjoni ülalnimetatud teatise äriühingute lihtsustatud majanduskeskkonna kohta äriühinguõiguse, raamatupidamise ning auditeerimise valdkonnas („teatis”) järgitud üldist eesmärki vähendada äriühingute halduskoormust Euroopas ning võimaldada neil tõhusamalt konkurentsivõime saleda ja olla tugevalt konkurentsipõhises ülemaailmses keskkonnas edukamad; märgib, et komisjon peaks õigusloome ettepanekutes toetuma õigusliku mõju hindamisele, mis on suunatud eelkõige keskmise suurusega, väikestele ja mikroettevõtjatele, kusjuures peab olema tagatud õiguskindlus ja ühenduse õigustiku säilimine kogu siseturul ning käimasolevate ühtlustamisprotsesside sidusus aruandekohustuste ja auditeerimise valdkonnas; märgib lisaks, et kõigi sidusrühmade, kaasa arvatud investorite, omanike, võlausaldajate ja töötajate huvisid ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid tuleb tasakaalustatult arvesse võtta;

Esimene võimalus

2. lükkab üldiselt tagasi teatise nimetatud esimese võimaluse, nimelt kontrollida, kas ühenduse õigustikku äriühinguõiguse vallas tuleks vähendada selliste õigusaktideni, mis tegelevad konkreetset piiriüleste olukordadega ei ole siiski täielikult selliste üksikute sätete tühistamise vastu, mis ei ole sidusrühmade arvates enam vajalikud või ei paku majandusele eeliseid, kui selline tühistamine ei lähe vastuollu üldiste huvidega;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0183.

Kolmapäev, 21. mai 2008

3. juhib esimese võimalusega seoses tähelepanu sellele, et kõnealused äriühinguõiguse direktiivid, nimelt teine ⁽¹⁾, kolmas ⁽²⁾, kuues ⁽³⁾ ja kaheteistkümnes ⁽⁴⁾ direktiiv, on loonud äriühingute võrreldavuse, mis on oluline investorite ja võlausaldajate piiriülese tegevuse seisukohalt, ning seetõttu ei tuleks neid tühistada;
4. juhib esimese võimalusega seoses tähelepanu sellele, et ulatuslikus mõjuhinnangus tuleb kõrvutada direktiivide tühistamisel tekkivat oodatavat kulude kokkuhoidu 27 erineval äriühinguõiguse süsteemil põhineva siseturu kuludega;
5. nendib, et suurema osa halduskoormusest, nagu korduv teabe nõudmine ja deklareerimiskohustused, eriti maksu- ja sotsiaalvaldkonnas, põhjustavad üldiselt liikmesriikide haldusasutused ning see ei kuulu ühenduse pädevusse;

Ülevõtmine liikmesriikides

6. rõhutab, et liikmesriigid ei kasuta sageli vabatahtlikke bürokraatia vähendamise meetmeid ja ei anna seega ühenduse õigusest tulenevaid lihtsustamisvõimalusi äriühingutele edasi ning et – vastupidi – liikmesriigid lisavad olemasolevatele ELi nõuetele siseriiklikud, rangemad eeskirjad; kuid palub komisjonil kontrollida, kas direktiivide, näiteks läbipaistvusdirektiivi ⁽⁵⁾ rakendamiseks on kaasnud tarbetute nõuete kehtestamine liikmesriikides; rõhutab, et komisjon peaks edendama heade tavade vahetamist liikmesriikide vahel, rõhutades eri algatuste positiivset mõju lihtsustamise valdkonnas;
7. teeb ettepaneku kasutada kooskõlastamist liikmesriikide maksuametite vahel, et lihtsustamise eesmärgil ühtlustada ettevõtetele nõutavat teavet;

Teine võimalus

8. eelistab põhimõtteliselt teatistes nimetatud teist võimalust, nimelt et õiguslooja peaks lihtsustamisel keskenduma konkreetsetele üksikutele meetmetele; on arvamisel, et iga konkreetne lihtsustamisemeede võib hõlmata mõnede kindlate direktiivides sisalduvate nõuete tühistamise kaalumist;
9. juhib tähelepanu sellele, et direktiivides tehtud muudatuste mõju saab hinnata alles aja möödudes, ning märgib, et äriühinguõiguse kolmandat ja kuuendat direktiivi muudeti hiljuti direktiiviga 2007/63/EÜ ⁽⁶⁾ ning et direktiivi 2007/63/EÜ ülevõtmiseks on aega veel 31. detsembrini 2008; märgib, et nende direktiivide täiendav muutmine võib tuua kaasa ühtlustatud ümberkujundamiseeskirjade sisutühjaks muutumise, kuid on seisukohal, et vajalik on suurem ajakohastamine;

⁽¹⁾ Teine nõukogu 13. detsembri 1976. aasta direktiiv 77/91/EMÜ tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks EMÜ asutamislepingu artikli 58 teises lõigus tähendatud äriühingutelt nõuavad seoses aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmise, et muuta sellised tagatised ühenduse kõigis osades võrdväärseteks (EÜT L 26, 31.1.1977, lk 1). Direktiivi on muudetud määrusega 2006/99/EÜ (ELT L 363, 20.12.2006, lk 137).

⁽²⁾ Kolmas nõukogu 9. oktoobri 1978. aasta direktiiv 78/855/EMÜ, mis käsitleb aktsiaseltside ühinemist lähtuvalt asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktist g (EÜT L 295, 20.10.1978, lk 36).

⁽³⁾ Kuues nõukogu 17. detsembri 1982. aasta direktiiv 82/891/EMÜ, mis põhineb asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktil g ja käsitleb aktsiaseltside ühinemist (EÜT L 378, 31.12.1982, lk 47). Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2007/63/EÜ (ELT L 300, 17.11.2007, lk 47).

⁽⁴⁾ Kaheteistkümnes nõukogu 21. detsembri 1989. aasta direktiiv 89/667/EMÜ ühe osanikuga osaühingute kohta (EÜT L 395, 30.12.1989, lk 40). Direktiivi on muudetud määrusega 2006/99/EÜ.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsember 2004. aasta direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele (ELT L 390, 31.12.2004, lk 38). Direktiivi on muudetud direktiiviga 2008/22/EÜ (ELT L 76, 19.3.2008, lk 50).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta direktiiv 2007/63/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiive 78/855/EMÜ ja 82/891/EMÜ seoses sõltumatu eksperdiaruande nõudega aktsiaseltside ühinemisel või jagunemisel (ELT L 300, 17.11.2007, lk 47).

Kolmapäev, 21. mai 2008

10. märgib, et äriühinguõiguse teist direktiivi muudeti hiljuti direktiiviga 2006/68/EÜ⁽¹⁾ ja selle direktiivi ülevõtmise tähtaeg lõppes 15. aprillil 2008; osutab sellega seoses alternatiivset kapitali säilitamise süsteemi käsitleva KPMG teostatavusuuringu tulemustele;

11. kutsub komisjoni üles selgitama äriühinguõiguse direktiivide, eriti teise, kolmanda ja kuuenda direktiivi ning rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite vahelisi suhteid;

12. rõhutab, et avalikult kaubeldavate aktsiatega ettevõtete auditeerimine ja avaldamiskohustused on olulised siseturu nõuetekohase toimimise seisukohalt ning uued elektroonilised turustuskanalid ja tehnoloogiad, nagu elektroonilised aruandlusvormid (nt XBRL) peaksid võimaldama täita avaldamiskohustusi odavalt, tõhusalt ja kiiresti; tervitab seoses äriühinguõiguse esimese⁽²⁾ ja üheteistkümnenda⁽³⁾ direktiivi lihtsustamisega püüdlusi vähendada avalikustamiskohustusi; rõhutab siiski, et nagu teistegi lihtsustamismeetmete puhul, tuleks ka avaldamiskohustusi kontrollida iga juhtumi puhul konkreetsete, individuaalsete lihtsustamismeetmete abil, mis põhinevad põhjalikel mõjuhindamistel; teeb ettepaneku, et VKEdele ning mikroettevõtjatele tehtavad erandid peaksid keskenduma eelkõige halduskoormuse ja -kulude vähendamisele, kuid seejuures ei tohi ohustada õigustatud teabevajadusi, ega juurdepääsu rahastamisvõimalustele; innustab jagama parimaid tavasid ühenduse eeskirjade lihtsustamisel ja rakendamisel;

13. on nõus seisukohaga, et äriühingutele tuleks võimaldada lihtsamat registreerimist ning kohustusliku teabe koostamist, esitamist ja avaldamist; soovib kohustuslikku teavet koostada, esitada ja avaldada koostalitleva, kogu ELi hõlmava äriregistri kaudu; toetab kindlalt uue tehnoloogia, näiteks elektroonilise vormingu XBRLi kasutamist; rõhutab, et sellised andmed peaksid olema kõigile Euroopa Liidu investoritele, võlausaldajatele, töötajatele ja ametiasutustele hõlpsasti juurdepääsetavad; nõuab, et komisjon esitaks juhised XBRLi aruandluse kasutuselevõtuks Euroopa Liidus;

14. rõhutab, et ELi raamatupidamiseeskirjade 2006. aasta muudatustega nõutakse börsiettevõtetelt muu hulgas ettevõtte üldjuhtimise aruande esitamist ja bilansiväliste meetmete paremat avalikustamist; tuletab meelde, et kõnealuste eeskirjade ülevõtmise tähtaeg on 5. september 2008; kutsub liikmesriike üles eeskirju varakult kohaldama; palub komisjonil teha koostööd rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite nõukoguga (IASB), et täiustada raamatupidamisaruande andmeid bilansiväliste positsioonide kohta;

15. näeb vajadust uuendada põhjalikult Euroopa äriühingu põhikirja, et saavutada ühtsem ühenduse õiguse vorm;

16. tuletab meelde, et halduskoormuse lihtsustamise eesmärk peab olema ergutada VKEsid kasutama siseturu võimalusi ja tegutsema piiriülelset;

17. tervitab mikroettevõtja kategooria kasutuselevõtmist, mille raames oleksid ettevõtjad vabastatud Euroopa tasandil õigusaktidega sätestatud raamatupidamis-, aastaaruande auditeerimise ja avaldamiskohustusest; ergutab teatises mikroettevõtjatele kehtestatud piirmäärasid üldjoontes säilitama, kuid väljendab muret, et kõigi nende täitmine võib põhjustada raskusi, eriti suurte sisendkuludega ettevõtjate jaoks; teeb ettepaneku pikendada piirmäärasid ületavate äriühingute aruandekohustuste üleminekuperioode vastavalt vajadusele; teeb ettepaneku kaaluda sarnaste üleminekuperioodide kehtestamist äriühingutele, kelle õiguslik seisund muutub;

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta direktiiv 2006/68/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 77/91/EMÜ aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmise osas (ELT L 264, 25.9.2006, lk 32).

(²) Esimene nõukogu 9. märtsi 1968. aasta direktiiv 68/151/EMÜ tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid nõuavad nii aktsionäride kui ka kolmandate isikute huvide kaitseks EMÜ asutamislepingu artikli 58 teises lõigus tähen-datud äriühingutelt, et muuta sellised tagatised ühenduse kõigis osades võrdväärseteks (EÜT L 65, 14.3.1968, lk 8). Direktiivi on viimati muudetud määrusega 2006/99/EÜ.

(³) Üheteistkümnenda nõukogu 21. detsembri 1989. aasta direktiiv 89/666/EMÜ avalikustamisnõuete kohta, mis on seotud liikmesriigis filiaali asutamisega teise liikmesriigi õigusele alluva teatud liiki äriühingu poolt (EÜT L 395, 30.12.1989, lk 36).

Kolmapäev, 21. mai 2008

18. tuletab meelde, et seoses äriõiguse neljanda ⁽¹⁾ ja seitsmenda ⁽²⁾ direktiivi kohaste piirmääradega VKEdes vabastamiseks teatavatest kohustustest raamatupidamise ja auditeerimise valdkonnas on stabiilne ja ettearvestatav juhtimine õiguskindluse ja ettevõtjate halduskulude piiramise element; juhib sellega seoses tähelepanu asjaolule, et kõnealuseid neljanda direktiivi kohaseid piirmäärasid muudeti hiljuti direktiiviga 2006/46/EÜ ⁽³⁾ ja liikmesriikidel on selle direktiivi ülevõtmiseks aega 5. septembrini 2008, et lisaks ELi laienemine on suurendanud Euroopa rahvamajanduste mitmekesisust ning auditeerimine aitab edendada tugeva, terve ja vastutustundliku turumajanduse arengut;

19. kutsub komisjoni tungivaltp viies täitma nõukogu 22. ja 23. novembri 2007. aasta järeldustes esitatud nõudmist edendada aktiivselt liikmesriikidevahelist heade tavade avatud vahetamist aruandekohustuste ratsionaliseerimise alal ning elektrooniliste abivahendite laialdasema kasutamise alal ettevõtjate ja riiklike haldusorganite vahelistes ning ettevõtjatevahelistes suhetes;

20. palub komisjonil ergutada liikmesriike ühtlustama aruandekohustuste alajaotust finantsteabe osas, nagu seda tehakse näiteks Madalmaades, ja edendada uute tehnoloogiate kasutamist, et vähendada teavitamiskohustuste kulusid, loobumata eelistest, mida need kohustused turuosalistele, poliitika kujundajatele ja riiklikele haldusorganitele pakuvad;

Sarbanes-Oxley

21. nõuab, et lisaks teatistes nimetatud direktiividele vaadataks bürokraatiakoorma osas läbi ka need direktiivid ja eeskirjad, mis sündisid seoses Ameerika Ühendriikide Sarbanes-Oxley seadusega, näiteks läbipaistvusdirektiivi, prospekte käsitlevate ühenduse õigusaktide ⁽⁴⁾ või äriühinguõiguse neljanda ja seitsmenda direktiivi eeskirjad;

Muud õigusaktid

22. rõhutab, et äriühingute lihtsustatud majanduskeskkonna loomine hõlmab ka vajadust luua äriühingutele uued õiguslikud raamtingimused; mainib sellega seoses äriühinguõiguse neljateistkümnendat direktiivi registrijärgse asukoha piiriülese muutmise kohta, monistliku ja dualistliku äriühinguvormi vahel valimise õigust ning 2008. aasta keskpaigaks komisjoni poolt kavandatud õigusakti ettepanekut Euroopa eraõigusliku äriühingu kohta;

23. on veendunud, et teatavates valdkondades on soodsa äriühingute majanduskeskkonna loomiseks vaja õigusnorme, näiteks institutsiooniliste investorite läbipaistvuse valdkonnas;

24. on seisukohal, et ettevõtete ühise konsolideeritud tulumaksubaasi loomine muudaks Euroopa äriühingu põhikirja kasulikumaks ja tõhusamaks;

25. on seisukohal, et edasilükkunud maksude kajastamine on VKEdele ebaproportsionaalselt suur koormus ja ei anna raamatupidamise aastaaruande lugejatele olulist teavet; teeb seepärast ettepaneku see välja jätta;

⁽¹⁾ Neljas 25. juuli 1978. aasta nõukogu direktiiv 78/660/EMÜ, mis põhineb asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktil g ja käsitleb teatavat liiki äriühingute raamatupidamise aastaaruandeid (EÜT L 222, 14.8.1978, lk 11). Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2006/46/EÜ (ELT L 224, 16.8.2006, lk 1).

⁽²⁾ Seitsmes 13. juuni 1983. aasta nõukogu direktiiv 83/349/EMÜ, mis põhineb asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktil g ja käsitleb konsolideeritud aastaaruandeid (EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1). Direktiivi on viimati muudetud määrusega 2006/99/EÜ.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiiv 2006/46/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 78/660/EMÜ, mis käsitleb teatavat liiki äriühingute raamatupidamise aastaaruandeid, direktiivi 83/349/EMÜ, mis käsitleb konsolideeritud aruandeid, direktiivi 86/635/EMÜ pankade ja muude rahaasutuste raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta ning direktiivi 91/674/EMÜ kindlustusseltside raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta (ELT L 224, 16.8.2006, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/71/EÜ väärtpaberite üldsusele pakkumisel või kauplemisele lubamisel avaldatava prospekti kohta (ELT L 345, 31.12.2003, lk 64). Direktiivi on muudetud direktiiviga 2008/11/EÜ (ELT L 76, 19.3.2008, lk 37).

Kolmapäev, 21. mai 2008

26. soovib kohaldada nn ainult ühe korra põhimõtet, et ettevõtted ei peaks esitama sama teavet rohkem kui üks kord või rohkem kui ühele saajale;
27. soovib korraldada konsultatsioone raamatupidamis- ja auditeerimisteenuste reguleeriva asutuse loomise vajaduse ja teostatavuse osas;

*
* *

28. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Naised ja teadus

P6_TA(2008)0221

Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta resolutsioon naiste ja teaduse kohta (2007/2206(INI))

(2009/C 279 E/08)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu 20. mai 1999. aasta resolutsiooni naiste ja teaduse kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse nõukogu 26. juuni 2001. aasta resolutsiooni, mis käsitleb teaduse ja ühiskonna suhteid ning naisi teaduses ⁽²⁾;
- võttes arvesse nõukogu 27. novembri 2003. aasta resolutsiooni, mis käsitleb naiste ja meeste võrdset juurdepääsu kasvule ja uuenduslikkusele suunatud teadmispõhisele ühiskonnale ning nende võrdset osalust selles ⁽³⁾;
- võttes arvesse nõukogu 18. aprilli 2005. aasta järeldusi inimressursside arendamise kohta teaduse ja tehnoloogia valdkonnas Euroopa teadusruumis;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsust nr 1982/2006/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2013) ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiivi 2002/73/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 76/207/EMÜ meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses töö saamise, kutseõppe ja edutamisega ning töötingimustega ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse komisjoni 4. detsembri 2001. aasta teatist pealkirjaga „Teadus ja ühiskond – tegevuskava” (KOM(2001)0714);
- võttes arvesse komisjoni töödokumenti „Naised ja teadus: tippsaavutused ja uuendus – sooline võrdõigusslikkus teaduses” (SEK(2005)0370);
- võttes arvesse komisjoni rohelist raamatut „Euroopa teadusruum: uued perspektiivid” (KOM(2007)0161) ja sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SEK(2007)0412);
- võttes arvesse oma 3. veebruari 2000. aasta resolutsiooni komisjoni teatise kohta „Naised ja teadus – naiste mobiliseerimine Euroopa teadusuuringute rikastamiseks” ⁽⁶⁾;

⁽¹⁾ EÜT C 201, 16.7.1999, lk 1.

⁽²⁾ EÜT C 199, 14.7.2001, lk 1.

⁽³⁾ ELT C 317, 30.12.2003, lk 6.

⁽⁴⁾ ELT L 412, 30.12.2006, lk 1.

⁽⁵⁾ EÜT L 269, 5.10.2002, lk 15.

⁽⁶⁾ EÜT C 309, 27.10.2000, lk 57.

Kolmapäev, 21. mai 2008

- võttes arvesse oma 9. märtsi 2004. aasta resolutsiooni töö-, pere- ja eraelu ühitamise kohta ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse komisjoni 1. märtsi 2006. aasta teatist „Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse juhised 2006–2010” (KOM(2006)0092) ja oma 13. märtsi 2007. aasta sellekohast resolutsiooni ⁽²⁾;
  - võttes arvesse oma 19. juuni 2007. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu noorte naiste pereelu ja õpingute ühitamist võimaldavate meetmete reguleeriva raamistiku kohta ⁽³⁾;
  - võttes arvesse oma 27. septembri 2007. aasta resolutsiooni naiste ja meeste võrdõiguslikkuse edendamise kohta Euroopa Liidus 2007. aastal ⁽⁴⁾;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raportit ja tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamust (A6-0165/2008),
- A. arvestades, et teadusuuringud kujutavad endast Euroopa Liidu majandusliku arengu jaoks otsustava tähtsusega sektorit ja Euroopal tuleb majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva Lissaboni strateegia täitmise raames võtta tööle täiendavalt 700 000 teadlast;
- B. arvestades, et naisteadlased on Euroopa Liidus vähemuses, moodustades keskmiselt 35 % teadlastest, kes töötavad valitsus- ja kõrgharidussektoris, ja moodustades vaid 18 % teadlastest, kes töötavad erasektoris;
- C. arvestades, et on üldtunnustatud, et mitmekesisus suurendab loovust ärikeskkonnas ja seda võib pidada tõeseks ka teadusuuringute puhul;
- D. arvestades, et teadusasutuste kõrgeimatel tasanditel on naiste osakaal harva üle 20 % ning meestel on naistest kolm korda suurem tõenäosus saada professori või samaväärseid ametikohti;
- E. arvestades, et soo alusel eristatud andmed teadlaste kohta kvalifikatsiooni, teadusvaldkonna ja ea lõikes on isegi liikmesriikides vaevalt kättesaadavad;
- F. arvestades, et naisteadlastel on töö- ja eraelu raskem ühitada kui meesteadlastel;
- G. arvestades, et puudus teaduses juhtivatel ametikohtadel töötavatest naistest on endiselt märkimisväärne;
- H. arvestades, et naiste esindatus ülikoolide otsuseid tegevates organites ei ole piisav soolise tasakaalustatuse poliitika rakendamiseks;
- I. arvestades, et enamikus riikides ei ole naiste osakaal teadusnõukogudes võrdsust saavutanud;
- J. arvestades, et ELi meetmete üks prioriteete ülalmainitud naiste ja meeste võrdõiguslikkuse juhistes (2006–2010) on võrdne esindatus otsustamises, kaasa arvatud eesmärk, et naised täidaksid avaliku sektori uurimistevaduses juhtivaid ametikohti 25 % ulatuses, mis tuleb saavutada 2010. aastaks;
- K. arvestades, et Euroopa Teadusnõukogu ei ole saavutanud soolist tasakaalu – teadusnõukogu 22 liikmest on vaid 5 naised;
- L. arvestades, et kuigi naised moodustavad rohkem kui 50 % ELi üliõpilastest ja saavad 43 % ELi doktori-kraadidest, täidavad nad keskmiselt vaid 15 % kõrgematest akadeemilistest töökohtadest ja seetõttu on neil oluliselt väiksem mõjuvõim seoses otsuseid tegevate ametikohtadega teaduses;

⁽¹⁾ ELT C 102 E, 28.4.2004, lk 492.

⁽²⁾ ELT C 301 E, 13.12.2007, lk 56.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0265.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0423.

Kolmapäev, 21. mai 2008

- M. arvestades, et komisjoni 2008. aasta aruanne pealkirjaga „Labürindi kaardistamine: naiste arvu suurendamine juhtival kohtadel teadusuuringutes” näitab, et kuigi läbipaistvad ja õiglasel hindamis- ja edutamismenetlused on vajalikud vahendid, siis neist üksi ei piisa: soolise tasakaalu parandamiseks teadustöös otsuste tegemisel on vaja muuta kultuuri;
- N. arvestades, et seitsmes raamprogramm ei nõua projektide ettepanekute jaoks kohustuslikke soolise võrdõiguslikkuse tegevuskavasid;
- O. arvestades, et uuringud näitavad, et olemasolevad hindamis- ja töөлövõtustüsteemid ei ole sooliselt erapooletud,
1. juhib liikmesriikide tähelepanu asjaolule, et Euroopa Liidu haridussüsteemides on jätkuvalt jõus soolised stereotüübid, eelkõige teadusvaldkondades nagu loodusteadused;
  2. on veendunud, et teaduse propageerimine mõlemale soole huvipakkuva valdkonnana on ülimalt tähtis juba varajasest east alates; nõuab tungival, et seda võetaks arvesse õppematerjalide kavandamisel ja õpetaja-koolituses; julgustab ülikoole ja teaduskondi analüüsima sisseastumise valikusüsteeme eesmärgiga tuvastada võimalik varjatud sooline diskrimineerimine ja parandada valikusüsteemi sellele vastavalt;
  3. märgib, et aastate jooksul jätab liiga suur arv naisi teadusliku karjääri pooleli; on seisukohal, et seda fenomeni, mida on tihti kirjeldatud „lekkiva toru” mudeli abil, tuleb analüüsida erinevate mudelite, sealhulgas tõuke- ja tõmbetegurite mudeli alusel; kutsub asjaomaseid ametiasutusi üles võtma ettepanekute esitamisel arvesse erinevaid tegureid, nagu töökeskkond, kutsealased stereotüübid, konkurents, liikuvusega seotud nõuded ja perekondlikud kohustused;
  4. märgib, et tavapärase lähenemisviisi tipptaseme ja tulemuslikkuse hindamisele, muu hulgas publikatsiooni arvu järgi, ei pruugi olla sooliselt erapooletu, kuid on piirav ning ei suuda võtta arvesse olemasolevaid ressursse, nagu rahalised vahendid, ruum, seadmed ja personal, ega iga teadlase jaoks olulisi omadusi, näiteks oskus organiseerida ja koos hoida uurimisrühma või koolitada rühma noori liikmeid;
  5. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma tipptaseme ja hea teadlase määratluses kohaselt arvesse meeste ja naiste tüüpiliste teaduskarjäärade vahelisi erinevusi; rõhutab, et naisteadlased annavad samuti oma panuse teadusmaailma erinevate vaadete ja teadusuuringute teemade valikuga;
  6. väljendab kahetsust, et pausidel, mida naised oma teaduskarjääris perekondlikel põhjustel teevad, on nende karjäärivõimalustele negatiivne mõju, kuna enamik meeskolleege pause ei tee ja saavutab nõnda suhteliselt kõrge positsiooni nooremas eas ning saab tulevases karjääris eelise; palub seepärast, et iga võetaks arvesse kui teaduse tipptaseme kriteeriumi koos perekondliku olukorraga, sealhulgas teadlase poolt ülalpeetavate arvuga; nõuab lisaks sellele, et kõik ELi uurimisasutused ja ülikoolid looksid doktoriõppeks toetused kooskõlas riiklike emaduspuhkuse sätetega;
  7. juhib tähelepanu sellele, et vanusepiirangud toetuste määramisel on ebasoodsad noorte suhtes, kes hoolitsevad ülalpeetavate eest ja kes on enamasti naised; kutsub seepärast komisjoni ja liikmesriike üles kaaluma, et sellistel juhtudel parandatakse õiguslike meetmetega kõnealune anomaalia, näiteks avalduste tähtsuse ühe aasta lisamine iga aasta kohta, mil kanti hoolt ülalpeetava eest;
  8. märgib, et liikuvus on üks olulisemaid teaduskarjääri edendamise ja kindlustamise viise, ning märgib, et seda võib olla pereeluga raske ühitada ja et seepärast tuleks võtta sobivad poliitilised meetmed selle toimivamaks muutmiseks;
  9. rõhutab infrastruktuuri rolli jätkusuutliku töö- ja pereelu tasakaalu hõlbustamisel ning teaduskarjääri kindluse edendamise tähtsust;

Kolmapäev, 21. mai 2008

10. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles parandama olukorda perekonna vaatenurga integreerimise abil paindliku töötaja, paremate lastehoiuasutuste ja piiriüleselt sotsiaalkindlustussätetele juurdepääsu võimaluste kaudu; nõuab lapsehoolduspuhkuse tingimusi, mis tööpoolest võimaldavad meestele ja naistele valikuvabaduse; rõhutab, et pere- ja töö ühitamine on nii meeste kui ka naiste kohustus;
11. märgib, et eespool nimetatud 2008. aasta komisjoni aruandes järeldatakse, et tiptasandil võetav kohustus on äärmiselt oluline soolise võrdõiguslikkuse saavutamiseks teadusuuringutes ja et sellist kohustust tuleb väljendada riikide ja institutsioonide tasandil;
12. kutsub liikmesriike üles analüüsima tegureid, mis raskendavad naiste jõudmist ülikoolide ja haridusasutuste kõrgematele ametikohtadele, vähendades oluliselt nende mõju Euroopa Liidu piires teaduse alal otsuste tegemisel, ning pakkuma sobivaid lahendusi;
13. julgustab ülikoole, uurimisinstituute ning eraettevõtteid võtma oma organisatsioonides vastu ja kehtestama võrdõiguslikkuse strateegiaid ning korraldama oma otsustusprotsessides soolise mõju hindamist;
14. kutsub komisjoni üles võtma meetmeid teadusringkonnas ja poliitikakujundajate hulgas teadlikkuse tõstmiseks võrdsetest võimalustest teadus- ja uurimistöös;
15. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kasutama läbipaistvamaid töölevõtuprotsesse ja võtma endale kohustust tagada hindamis-, valimis- ja kõigis teistes komisjonides, samuti määratud spetsialistide rühmades ja komisjonides sooline tasakaal, seades mittedivulge eesmärgiks vähemalt 40 % naisi ja vähemalt 40 % mehi;
16. suhtub kriitiliselt ELi ambitsioonitusse ja ebapiisavasse eesmärki, et naised täidaksid avaliku sektori uurimistegevuses juhtivaid ametikohti 25 % ulatuses ja tuletab komisjonile ja liikmesriikidele meelde, et sooline võrdsus tähendab naiste vähemalt 40 %st esindatust;
17. kutsub komisjoni üles tagama, et tähelepanu pööratakse naiste osalemisele teaduslikes uurimisprogrammides, pakkudes sihivõrdõiguslikkuse alase teadlikkuse tõstmise koolitust inimestele, kes on otsuseid tegevatel ametikohtadel, nõuandekogudes ja hindamisnõukogudes, koostavad pakkumiskutseid ja pakkumisi ning juhivad lepingu läbirääkimisi;
18. kutsub komisjoni üles tagama, et seitsmenda raamprogrammi raames esitatud pakkumiste puhul hinnatakse positiivselt meeste ja naiste tasakaalustatud esindatust; nõuab tungival, et liikmesriigid kehtestaksid oma riiklikes ja piirkondlikes programmides sama korra;
19. peab soolise võrdõiguslikkuse tegevuskavasid seitsmenda raamprogrammi kavandamis- ja hindamistapis üldise soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise strateegia ja Euroopa Liidu soolise võrdõiguslikkuse poliitika oluliseks osaks; on seepärast seisukohal, et need peaksid jääma ELi teadusuuringute rahastamise lahutamatuks osaks;
20. on kindlalt veendunud, et naiste suurema osaluse edendamiseks ja julgustamiseks sellistes valdkondades nagu tehnoloogia, füüsika, inseneriteadused, arvutiteadused ning muudel aladel on vaja kehtestada spetsiifilised töölevõtmis-, koolitus- ja suhtekorraldusmeetmed;
21. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma positiivseid meetmeid naisteadlaste julgustamiseks ja arendama edasi toetus- ja juhendamiskavasid ning selgete eesmärkidega edutamispoliitikat; märgib, et karjäärjuhtimise toetusstruktuuride arendamine ja muu hulgas naisteadlastele suunatud nõustamine annaksid eriti positiivseid tulemusi;

Kolmapäev, 21. mai 2008

22. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles rakendama tõhusat poliitikat soost tingitud palgaerinevuste kaotamiseks; märgib, et teadusvaldkonnas peaks võrdse tasu põhimõtte kehtima ka stipendiumide ja toetuste kohta;
23. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles looma naiste jaoks ettenähtud teadusfonde, et võidelda naiste alarahastamise vastu teadustöös;
24. rõhutab, kui tähtis on julgustada tütarlapsi otsustama teaduskarjääri kasuks, ning soovib komisjonil ja liikmesriikidel teha seda naisteadlaste kui eeskujude propageerimise ning muude kõnealuse eesmärgi saavutamist soodustavate meetmete vastuvõtmise ja rakendamise abil;
25. julgustab liikmesriike edendama meetmeid teadlikkuse tõstmiseks, et teavitada ja julgustada tüdrukuid püüdlema teaduslike ning tehnoloogiaalaste ülikooliõpingute ja teaduskraadide poole; julgustab liikmesriike tõhustama teabe jagamise protsesse, kuna eri liikmesriikides eksisteerivad väga erinevad haridusega seotud valikute mudelid;
26. juhib tähelepanu vajadusele noorte tüdrukute ja naiste huvi teaduskarjääri alustamise vastu suurendavate eriprogrammide järele ülikoolides;
27. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles asutama programme noorte naisteadlaste juhendamiseks ning toetamiseks uurimisprogrammides ja stipendiumitaotlustes osalemisel, et aidata neil jääda akadeemilisse ringkonda ja teadustööle;
28. tervitab valitsusväliste organisatsioonide ja asutuste tegevust Euroopa ning riiklikul tasandil, mille eesmärk on edendada naiste osalemist teaduses ja suurendada naisteadlaste arvu otsuseid tegevatel ametikohtadel;
29. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama veelgi võrgustike loomist naisteadlaste seas riigisisel, piirkondlikul ja ELi tasandil, kuna võrgustike loomine on määratletud kui hädavajalik vahend naiste mõjuvõimu suurendamiseks, et ajendada rohkem naisi teaduskarjääri tegema ja julgustada naisteadlasti poliitilisest arutelust osa võtma ning edendama oma ametialast karjääri;
30. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsiooni nõukogule, komisjonile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regioonide Komiteele ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Roheline raamat laevade parema lammutamise kohta

P6_TA(2008)0222

Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta resolutsioon, mis käsitleb rohelist raamatut laevade parema lammutamise kohta (2007/2279(INI))

(2009/C 279 E/09)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni poolt 22. mail 2007 vastu võetud rohelist raamatut laevade parema lammutamise kohta (KOM(2007)0269);
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 2 ja 6, mille kohaselt keskkonnakaitse nõuded tuleb integreerida ühenduse erinevatesse poliitikavaldkondadesse, et edendada keskkonnasäästliku majandustegevuse arengut;

Kolmapäev, 21. mai 2008

- võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) poolt 2004. aasta märtsis vastu võetud juhiseid Aasia riikidele ja Türgile ohutuse ja tervishoiu kohta laevade lammutamisel;
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 175;
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta ⁽¹⁾ („jäätmeevo määrus”);
  - võttes arvesse Baseli konventsiooni ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja nende kõrvaldamise kontrolli kohta („Baseli konventsioon”), mille ÜRO võttis vastu 22. märtsil 1989. aastal kui raamistiku ohtlike jäätmete riikidevahelise veo reguleerimiseks;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni raportit ja tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ning transpordi- ja turismikomisjoni arvamusi (A6-0156/2008),
- A. arvestades, et mitmel Lõuna-Aasia randadel ja mujal lammutatakse tohutuid merelaevu keskkonnakahjulikes ja mitteinimväärsetes töötingimustes; arvestades, et osa nimetatud laevadest on pärit Euroopa Liidust;
- B. arvestades, et väga väikeste tööjõukulude, puudulike ohutuseeskirjade ja täielikult puuduvate keskkonaeeskirjade tõttu laevade lammutamisel riikides nagu Bangladesh, India ja Pakistan pakutakse seal vanametalli eest suhteliselt kõrget hinda, mis muudab kõnealused riigid paljudele laevaomanikele huvipakkuvaks;
- C. arvestades, et 2000. aasta uuringus ⁽²⁾ uuris komisjon laevade lammutamise majanduslikku külge, kuid loobus igasugustest meetmetest, sest uuringu kohaselt on äärmiselt raske laevade ringlussevõttu majanduslikult tasuvaks muuta, järgides sealjuures kõrgeid keskkonnastandardeid; arvestades, et selline lühiajalise kasumi esikohale seadmine inimelude ja keskkonnareostusega võrreldes on vastuvõetamatu;
- D. arvestades, et on kahetsusväärne, et võimalikke meetmeid hakatakse kaaluma alles pärast seda, kui suure tähelepanu alla sattunud juhtumid, näiteks Prantsuse valitsuse katse lennukikandja Clémenceau kasutuselt kõrvaldamiseks väljastpool ELi, on avalikkuse kõnealusest teemast teadlikuks teinud;
- E. arvestades, et nii tööstusriigid kui ka arengumaad tundsid muret selle pärast, et tööstusriigid viisid arengumaadesse üha rohkem ohtlike jäätmeid, kus need kontrollimatult ja suurte riskidega kõrvaldati, mille tõttu muudeti 1995. aastal Baseli konventsiooni, rangelt keelates viia ohtlike jäätmeid Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) riikidest OECD-välistesse riikidesse („Baseli keeld”); arvestades, et ehkki kõnealune muudatus on täies ulatuses lisatud jäätmeevo määrusesse, pole see kahjuks veel rahvusvahelisel tasandil jõustunud;
- F. arvestades, et laev võib Baseli konventsiooni artikli 2 tähenduses muutuda jäätmeteks, samas kui muude rahvusvaheliste normide mõistes määratletakse seda endiselt laevana; arvestades, et seda õiguslikku lünka kasutatakse süstemaatiliselt ära, mille tulemusel enamik ELi laevu lammutatakse Aasias, eirates täielikult Baseli keeldu ja jäätmeevo määruse vastavaid sätteid;

⁽¹⁾ ELT L 190, 12.7.2006, lk 1.

⁽²⁾ Det Norske Veritas / Appledore International, Technological and Economic Feasibility Study of Ship Scrapping in Europe. Lõplik aruanne (nr 2000-3527), 13. veebruar 2001.

Kolmapäev, 21. mai 2008

- G. arvestades, et Euroopa Parlament nõudis 2003. aastal, et komisjon töötaks välja suunised kõnealuse õigusliku lünga kaotamiseks jäätmeveo määruse läbivaatamise käigus, kuid nõukogu ei nõustunud sellega, jättes selle asemel kolme rahvusvahelise organisatsiooni (Baseli konventsioon, ILO ja IMO) hooleks nende omavahelises ühistöös kehtestada ülemaailmsed kohustuslikud nõuded;
- H. arvestades, et laeva, mis sisaldab olulises koguses ohtlikke aineid või mida ei ole ohtlikest materjalidest nõuetekohaselt tühjendatud, käsitletakse vastavalt OECD jäätmeleendi punktile GC 030 ja vastavalt Baseli konventsiooni nimekirjale ohtlike jäätmetena, ning seetõttu on sellise laeva viimine lammutamise eesmärgil EList OECD-välisesse riiki keelatud jäätmeveo määruse kohaselt, millega Baseli konventsioon ühenduse õigusesse üle võeti;
- I. arvestades, et ohtlike jäätmetena käsitletavat laevad tuleb keskkonnasäästlikke nõudeid järgides lammutada OECD riigis või nad võib viia pärast saastatusest puhastamist (nii et nad ei kujuta endast enam ohtlike jäätmeid) OECD-välisesse riiki; arvestades, et seda nõuet siiski süstemaatiliselt eiratakse;
- J. arvestades, et kehtiva mereõiguse ja IMO konventsioonide kohaselt on rannikuäärsetel riikidel õigus ja kohustus rakendada keskkonna kaitsmiseks kõiki asjakohaseid rahvusvahelisi õigusnorme; arvestades samas, et laevade lammutamisel rikutakse sageli Baseli konventsiooni, sest lisaks muule puudub poliitiline tahe õiguslike lünkade kaotamiseks ja laevandussektori struktuurides vastutuse vältimise probleemiga tegelemiseks, mille parimaks näiteks on lipuriikide fenomen;
- K. arvestades, et jäätmeveo määrus on ELi tasandil reguleeriv raamistik, millega rakendatakse Baseli konventsiooni, sealhulgas seoses laevade ekspordiga nende kasutusaja lõpul; arvestades, et kõnealust määrust ei saa lammutamisele määratud laevade suhtes rahuldavalt kohaldada, sest eurooplaste omanduses olevad, Euroopa vetes töötavad või ELi lipu all sõitvad laevad siirduvad viimasele „tavapärasele” reisile ja kuulutatakse jäätmeteks alles pärast seda, kui nad on Euroopa vetest lahkunud, kusjuures puuduvad täiendavad kontrollimehhanismid või jõustamise suunised rahvusvahelise ja ühenduse õiguse selliste rikkumiste peatamiseks;
- L. arvestades, et jäätmeveo määruse preambulis on sätestatud, et „vajalik on tagada turvaline ja keskkonnanõu hutu käitlemine laeva lammutamisel, et kaitsta inimeste tervist ja keskkonda.”;
- M. arvestades, et Baseli konventsioonis leitud lünkade kaotamiseks koostab IMO konventsiooni, mille eesmärk on lahendada kõnealune probleem kogu maailmas;
- N. arvestades, et Baseli konventsiooni osaliste seitsmendal konverentsil kutsusid osalised, sealhulgas ELi liikmesriigid, mürgiseid aineid sisaldavate laevade ekspordi rangema takistamise eesmärgil IMOd üles jätkuvalt kaaluma oma eeskirjadesse kohustuslike nõuete lisamist, sealhulgas lammutamisele määratud laevadest teatamise süsteem, mis tagaks Baseli konventsiooniga võrdse kontrolli taseme, ja jätkama tööd kohustuslike nõuete kehtestamiseks, millega tagada keskkonnanõuete seisukohast ohutu laevade lammutamine, mille reguleerimisalasse võiks kuuluda ka laevade eelnev saastatusest puhastamine;
- O. arvestades, et IMO laevade ringlussevõtu konventsiooni projektiga selle praegusel kujul ei ole sätestatud Baseli konventsiooni ja jäätmeveo määrusega võrdset kontrolli taset, samuti ei püüta projektis muu hulgas vältida mürgiste jäätmete ekspordi arengumaadesse, ei nähta ette „saastaja maksab” põhimõttel rajanevaid mehhanisme, andamise põhimõtet laevade keskkonnasõbraliku projekteerimise tarvis ega laevade ringlussevõtu rajatiste kontrollitavaid standardeid, ning võib juhtuda, et praegu laevade ringlussevõtuga tegelevad riigid või tähtsamad lipuriigid seda ei ratifitseeri;

Kolmapäev, 21. mai 2008

- P. arvestades, et igal juhul võib niisuguse IMO konventsiooni vastuvõtmiseks kuluda palju aastaid ning rati-fitseerimisprotsessi venimise tõttu võib samuti kuluda aastaid selle jõustumiseni;
- Q. arvestades, et ELil ei ole praegu piisavalt võimsust oma (ELi lipu all sõitvate või ELi omanikele kuuluvate) laevade, eriti kaubalaevade keskkonnaohutuks lammutamiseks; arvestades, et lammutamisvõimsus väheneb 2010. aastal oluliselt, kuna kiirendatakse ühekordse põhja ja parrastega tankerite kasutuselt kõrvaldamist;
- R. arvestades, et seetõttu on äärmiselt kiiresti vaja konkreetseid regulatiivseid meetmeid ELi tasandil, kui soovitakse, et kõnealused ühekordse põhja ja parrastega tankerid veelgi enam ei reostaks Lõuna-Aasia randu ja jõekaldaid; arvestades, et tegevusetusele puudub vabandus, seda enam, et kõnealused ühekordse põhja ja parrastega tankerid on selgelt tuvastatavad;
- S. arvestades, et laevade lammutamise esmasturg toimib praegu enamasti väga halvades tingimustes, mis on tõsisel vastuolul ELis heakskiidetud sotsiaal-, keskkonna- ja tervishoiupõhimõtetega,
1. peab eetilistest seisukohast vastuvõetamatuks lubada jätkuvalt laevade lammutamist mitteainimväärtes ja keskkonnakahjulikes tingimustes, mis tähendab nõustumist tuhandete Kaug-Ida töötajate tervise ohustamisega;
  2. tunnustab, et EL on osaliselt vastutav olemasolevate sotsiaalsete ja keskkonnaalaste probleemide eest laevade lammutamise valdkonnas; palub seetõttu ELil võtta koostöös IMOga viivitamatult konkreetseid meetmeid, et peatada majanduslikest stiimulitest tulenev sotsiaalne ja keskkonnaalane dumping ning jõuda ülemaailmselt jätkusuutliku lahenduseni;
  3. peab eetiliselt vastuvõetamatuks, et mõned lammutustöövõtjad kasutavad lapsi raskel ja ohtlikul tööil ning leiab, et neile lastele tuleks selle asemel anda piisavad koolitus- ja puhkusevõimalused;
  4. tervitab eespool nimetatud rohelises raamatus toodud põhjalikku analüüsi peamiste laevade lammutamisega seotud sotsiaalsete ja keskkonnaalaste probleemide kohta Lõuna-Aasias; rõhutab siiski, et see algatus on vähemalt kümme aastat hiljaks jäänud;
  5. on seisukohal, et Euroopa ja rahvusvahelisel tasandil tuleb viivitamata võtta praktilisi meetmeid, mille peamine eesmärk on keskkonna ja rahvatervise kaitse, ilma et probleeme lihtsalt teiste riikide kaela veeretataks; kuigi kõige terviklikum viis selle eesmärgi saavutamiseks oleks võtta vastu ja rakendada rahvusvahelise konventsiooni, milles on sätestatud kõigi laevade lammutamise protsessis osalejate kohustused leiab, et see on seotud paljude takistuste ja viivitustega ja seetõttu ei tohiks loobuda ELi kiireloomulisest tegevusest;
  6. on seisukohal, et laevade lammutamise sotsiaalne ja keskkonnamõju jätkub ka pikemas perspektiivis, eriti kuna ehitatavate laevade arv on juba aastaid suurenenud; seetõttu rõhutab Euroopa innovatsiooni ja arengu jätkuvat tähtsust laevaehitustööstuses, et muuta laevu paremaks ja vähendada nende kahjulikku mõju keskkonnale; palub seetõttu, et komisjon jätkaks otsusekindlalt LeaderSHIP 2015 programmi;
  7. rõhutab, et aega ei tohi raisata, kuna on ette näha, et 2010. aastal tuleb kasutuselt kõrvaldada ligi 800 ühekordse põhja ja parrastega tankerit ⁽¹⁾; märgib, et tulevasel IMO konventsioonis kavandatakse seda küsimust käsitleda, kuid see konventsioon ei jõustu tõenäoliselt enne 2012. aastat; nõuab, et ELi tasandi praktilisi meetmeid võetaks enne 2010. aastat, enne IMO konventsiooni vastuvõtmist ja enne ühekordse põhja ja parrastega tankerite kiirendatud korras kasutuselt kõrvaldamise tippaastat;

(¹) Euroopa Komisjon, energia ja transpordi peadirektoraat: COWI lõplik aruanne „Oil tanker phase-out and the ship-scraping industry“ („Naftatankerite kasutuselt kõrvaldamine ja laevade lammutamise tööstus“), juuni 2004.

Kolmapäev, 21. mai 2008

8. palub komisjonil koostada vajalikud suunised ja mehhanismid, et iga kasutuselt kõrvaldatavat laeva, mis ei vasta rahvusvaheliste konventsioonide kõigile nõuetele ja millel sellest tulenevalt ei ole kehtivat ELis tunnustatud registri väljastatud sertifikaati, käsitletak „jätmetena”, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2006. aasta direktiivis 2006/12/EÜ jäätmete kohta ⁽¹⁾ sisalduvale määratlusele, et vältida jäätmeveo määruse sätetest kõrvalekaldumist, ning samuti uurida küsimust, millal liikmesriiki võib käsitleda jäätmeveo määruse tähenduses ekspordiriigina, sealhulgas sadamariigid, lipuriigid ja laevade omanike üle jurisdiktsiooni omavad riigid, ning tagada tegevustsükli lõppu jõudnud laevade sujuv ja ohutu turult kõrvaldamine;

9. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles rakendama jäätmeveo määrust tõhusamalt, mis tähendab, et liikmesriikide asutused teostaksid rangemat kontrolli ja järelevalvet, et anda sadamariikidele, lipuriikidele ja omanike (jätmete tekitajate) üle jurisdiktsiooni omavatele riikidele õigus kuulutada laeva kasutusaeg lõppe- nuks ja laev seega jäätmete hulka kuuluvaks, hoolimata sellest, kas laev on veel kasutatav;

10. toetab rahvusvahelise tasandi algatusi laevade ringlussevõtu siduvate miinimumnõuete saavutamiseks ja keskkonnanohutute ringlussevõtu rajatiste edendamiseks, kus asjakohaselt võetakse arvesse töötingimusi ning nendega seotud tervise- ja ohutusalasid küsimusi, eriti Lõuna-Aasia lammutustehastes, et kaitsta tööta- jaid ja keskkonda ohtlike jäätmete ning ohtlike tööharjumuste kahjuliku mõju eest;

11. kutsub komisjoni üles looma ja pidama registrit merelaevade kohta, mis tõenäoliselt mõne aasta jooksul kasutuselt kõrvaldatakse, ja nägema ette mehhanismid, mille kohaselt selliseid laevu käsitletakse lammutamiseelsete laevadena, mille kohta tuleb enne nende lammutamiseks müümist koostada kasutuselt kõrvaldamise kava; kutsub liikmesriike ja sadamavaldajaid, kellel peab olema õigus kasutuselt kõrvaldatavaid laevu kindlaks teha, kasutama kõnealust registrit nende laevade paremaks jälgimiseks, mis võidakse peatselt lammutada; arvab, et sellega seoses oleks soovitatav, et kiiresti võetaks vastu ettepanek sadamariigi kontrolli direktiivi ⁽²⁾ muutmise kohta;

12. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles läbirääkimistele IMO konventsiooni üle, mis sisaldaks ulatuslikke nõudeid ja eeskirju, mis:

- tagavad vähemalt Baseli konventsiooniga võrdsel tasemel kontrolli;
- sätestavad laevade ringlussevõtu kohta ranged ülemaailmsed ohutus- ja keskkonnanõuded, mida kont- rollib ja sertifitseerib kolmas isik;
- keelavad randumise kui lubamatu lammutusmeetodi;
- keelavad konventsiooniga mitteühinenud riikidel laevu lammutada;
- kehtestavad asendamise põhimõtte, et lõpetada senine ohtlike materjalide kasutamine uute laevade ehitamisel;

ning peab vajalikuks lisada kõnealusesse tulevasse konventsiooni nõue, et kasutuselt kõrvaldatud laevadelt tuleb kõrvaldada kõik ohtlikud materjalid enne nende OECD-välistesse riikidesse lammutamisele saatmist või saata need OECD või ELi liikmesriikides asuvasse litsentsitud lammutustehastesse, mis vastavad selgelt määratletud ohutus- ja keskkonnanõuetele;

13. palub komisjonil kaaluda võimalikke meetmeid laevade lammutamise potentsiaalsete finants- mõjude vähendamiseks, kehtestades rangemad tootmisstandardid, näiteks piirangud teatavate ohtlike ainete kasutamisele;

⁽¹⁾ ELT L 114, 27.4.2006, lk 9.

⁽²⁾ Nõukogu 19. juuni 1995. aasta direktiiv 95/21/EÜ laevaohutust, reostuse vältimist ning elu- ja töötingimusi laevadel käsitlevate rahvusvaheliste standardite rakendamise kohta ühenduse sadamaid kasutavate ja liikmesriikide jurisdikt- siooni all olevates vetes sõitvate laevade suhtes (EÜT L 157, 7.7.1995, lk 1).

Kolmapäev, 21. mai 2008

14. soovib tungivalt keskendada ELi jõupingutused miinimumnõuete kehtestamisele, mis tagaksid kõrgeima keskkonna-, tervise- ja ohutuse kaitse taseme ja eelkõige sisaldaksid eeskirju laevade projekteerimise ja ehituse, käitamise, ringlussevõtuks ettevalmistamise, laevade ringlussevõtu rajatiste käitamise ning sertifitseerimis- ja aruandlusnõudeid hõlmava asjakohase laevade ringlussevõtu jõustamismehhanismi loomise kohta;

15. kutsub komisjoni üles viivitamata rakendama usaldusväärset süsteemi, millega kontrollitakse Baseli konventsiooni kohaldamist lammutamisele määratud laevade suhtes;

16. on seisukohal, et tulevase IMO konventsiooni rakendamise järelevalve peab olema sama range nagu Baseli konventsiooni puhul: õigusaktis tuleb ette näha kõigi asjakohaste ILO standardite täitmine, erandeid ei tohi lubada, kehtiva reguleeriva raamistiku tõlgendamisel ja jõustamisel esinevad tõsised puudujäägid tuleb kõrvaldada ja tuleb võtta meetmeid, et takistada ohtlike jäätmeid sisaldavate või ohtlike jäätmetena käsitletavate kasutuselt kõrvaldatud laevade viimist OECDsse mittekuuluvatesse riikidesse, OECD riikidesse, kus ei ole sobivaid lammutustehaseid, või kõnealuse konventsiooniga mitteühinenud riikidesse;

17. rõhutab vajadust tugevdada komisjoni ja liikmesriikide poolt ELi ja rahvusvahelisel tasandil võetud meetmeid, mille eesmärk on kindlustada miinimumnõuded, mis tagavad kõrgetasemelise keskkonna-, tervise- ja ohutuse kaitse ning jäätmeveo määruse artiklites 34 ja 36 toodud põhimõtte järgimise (nn Baseli keelu muudatuse rakendamine), mis keelab ohtlike jäätmete ekspordi arengumaadesse; kutsub selleks komisjoni üles esitama ettepanekut määruse kohta, mis käsitleks laevade projekteerimist ja ehitust, nende käitamist kogu elutsükli vältel ja ettevalmistamist ringlussevõtuks, laevade ringlussevõtu rajatiste käitamist ning sobiva jõustamismehhanismi loomist laevade ringlussevõtuks, hõlmates sertifitseerimis- ja aruandlusnõudeid;

18. kutsub komisjoni üles kaaluma ILO/IMO Baseli konventsiooni ühise laevade lammutamise töörühma tulevase kolmanda istungjärgu otsuseid tehnilise koostöö kohta ja kooskõlastatud lähenemisviisi ajutistele meetmetele, mida tuleks võtta enne uue IMO laevade ringlussevõtu konventsiooni jõustumist;

19. nõuab, et viivitamata võetaks meetmeid, mis toetaksid konkurentsivõimelise ja keskkonnaohutu tööstuse kujunemist laevade lammutamise ja eelneva puhastamise jaoks ELis; nõuab tungivalt, et liikmesriigid nõuaksid kõigi riigi omandis olevate laevade, sealhulgas sõjalaevade eelnevat puhastamist ning keskkonnasäästlikku ringlussevõttu ning nende ohutut ja keskkonnasõbralikku lammutamist ELi rajatistes, mis peaks toimuma rangeid riigihankealaseid eeskirju järgivate avalike pakkumiste kaudu, järgides täielikult jäätmeveo määrust; on lisaks seisukohal, et ringlussevõtu arendamist Euroopa laevatehastes tuleb toetada ELi tööstus-, struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika raames;

20. arvab, et kõik liikmesriigi lipu all sõitvad laevad ja ELi sadamaid külastavad laevad peaksid olema kohustatud omama materjalide ja toodete nimekirju, mida nende ehitamisel ja sisustamisel on kasutatud;

21. kutsub komisjoni üles koostama loetelu eelistatud laevade ringlussevõtu rajatistest, mis vastavad tunnustatud rahvusvahelistele inimõiguste ja tervishoiu- ning ohutusstandarditele; tervitab komisjoni ettepanekut kehtestada ohutute ja keskkonnasõbralike ringlussevõtu rajatiste sertifitseerimis- ja märgistamissüsteemid ja arvab, et ühenduse rahalist toetust mereveondusele tuleks anda ainult tingimusel, et järgitakse jäätmeveo määrust ja muid ELi nõudeid, näiteks sertifitseeritud ja korrapäraselt auditeeritud rajatiste kasutamine; rõhutab, et eesmärgiks ei saa olla Lõuna-Aasia laevade lammutamise turu hävitamine, vaid vastupidi, selle säilitamine keskkonnasäästliku lammutamise edendamise teel;

Kolmapäev, 21. mai 2008

22. on seisukohal, et EL peab näitama eeskuju ja ergutama ülemaailmset koostööd selge eesmärgiga lõpetada järk-järgult praegune laevade lammutamise praktika Lõuna-Aasias ja liikuda rahvusvahelise konventsiooni vastuvõtmise ning rakendamise suunas, millega kehtestatakse kõigile asjaosalistele keskkonna- ja sotsiaalstandardid;

23. nõuab ülemaailmse strateegia koostamist, mis tagaks laevade ringlussevõtu sellisel, et kõigi protsessis osalejate (sealhulgas laevaomanikud, ringlussevõtu/lammutamise rajatised, laeva lipuriik, riik, kus toimub laeva ringlussevõtt jne) tegevus oleks kooskõlastatud ja nad vastutaksid nõuetekohaselt oma kohustuste täitmise eest;

24. kutsub komisjoni üles esitama ettepanekut konkreetsete meetmete kohta, millega edendada oskusteabe ja tehnoloogia edastamist, et aidata Lõuna-Aasia lammutustehastel järgida rahvusvahelisi ohutus- ja keskkonnanõudeid; on seisukohal, et seda eesmärki tuleks arvesse võtta ka neile riikidele suunatud laiema ELi arenguabipoliitika raamistikus; arvab, et selles kontekstis tuleks kasutada ka ametiühingute ja valitsusväliste organisatsioonide võimalikku oskusteavet;

25. tervitab tulemusi, milleni on juba jõutud teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmenda raamprogrammi kaudu rahastatava projektiga ShipDismantl, mille raames arendatakse ülemaailmsele laevalammutustööstusele tasuta kättesaadavaks tehtavaid toetussüsteeme; on veendunud, et olukorra edasine paranemine on võimalik konkreetselt laevade kasutuselt kõrvaldamise strateegiatele keskenduvate uute projektikonkursside tulemusel;

26. palub komisjonil täiendavalt uurida ja hoolikalt hinnata kasu, mida saadakse tõhustatud rahanduslikust koostööst ja otseinvesteeringutest valitud Lõuna-Aasia lammutuskohtadesse, ning aidata sellega kaasa sertifitseeritud, ELi poolt heaks kiidetud lammutuskohtade võrgustiku loomisele, mis võib anda majanduslikust, keskkonna- ja sotsiaalsest aspektist lähtudes suuremat investeeringutulu;

27. on seisukohal, et kõnealuse probleemi püsivaks lahendamiseks on vaja ulatuslikult kohaldada „saastaja maksab” põhimõtet ja laiendatud tootjavastutuse põhimõtet;

28. on arvamusel, et laeva käitaja/omanik on alati vastutav mis tahes kahjuliku mõju eest, mida lammutamine töötajatele, inimeste tervisele või keskkonnale avaldab, sõltumata sellest, kus lammutamine aset leiab (ELi piires või väljaspool ELi);

29. tervitab ettepanekut asutada laevade lammutamise fond ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles otsusekindlalt sellise fondi loomise nimel nii IMO kui ELi tasandil samaaegselt tegutsema; kutsub sellega seoses komisjoni üles uurima finantsmehhanismi võimalust, kaasates nii laevatehased kui ka laevaomanikud, mis sisaldaks kohustuslikku kindlustuskava, sadamatasude kasutamist, uutele laevadele kehtestatud makse ja IMO registreerimisega seotud aastamakse, et tagada keskkonnasäästlik ringlussevõtt alates laevade vettelaskmise hetkest, pidades silmas, et laeva tööea jooksul võib sellel olla rohkem kui üks omanik;

30. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Türgi, Bangladesh, Hiina, Pakistani ja India valitsustele ning Rahvusvahelisele Mereorganisatsioonile.

Kolmapäev, 21. mai 2008

Kliimamuutuste teaduslikud faktid: tulemused ja soovitud otsuste tegemiseks

P6_TA(2008)0223

Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta resolutsioon kliimamuutuste teaduslike faktide kohta: tulemused ja soovitud otsuste tegemiseks (2008/2001(INI))

(2009/C 279 E/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse kodukorra artikli 175 kohaselt vastu võetud parlamendi 25. aprilli 2007. aasta otsust, millega moodustatakse kliimamuutuste ajutine komisjon ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse 8.–9. märtsil 2007. aastal Brüsselis toimunud Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeldusi;
  - võttes arvesse G8 tippkohtumisel Heiligendamis 7. juunil 2007. aastal esitatud deklaratsiooni ja eelkõige selle peatükki pealkirjaga „Kliimamuutused, energiatõhusus ja energiavarustuse kindlus – väljakutse ja võimalus ülemaailmseks majanduskasvuks”;
  - võttes arvesse 17. novembril 2007. aastal Hispaanias Valencias avaldatud valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljanda hindamisaruande järeldusi ning muid riikide valitsuste tellitud või muude ÜRO organite teostatud uuringuid;
  - võttes arvesse komisjoni teatist „Edusammud seoses Kyoto eesmärkide saavutamise” (KOM(2007)0757);
  - võttes arvesse 1.–2. oktoobril 2007 toimunud Euroopa Parlamendi ning liikmesriikide ja kandidaatriikide parlamentide kliimamuutuste teemalist ühiskohtumist;
  - võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 13. konverentsi (COP 13) ja Kyoto protokolliga osaliste koosolekuna toimivat konventsiooniosaliste kolmandat konverentsi (COP/MOP 3), mis peeti Indoneesias Balil 3.–15. detsembril 2007;
  - võttes arvesse avalikke kuulamisi ja arvamustevahetusi kõrgelseisvate isikutega ning parlamendi kliimamuutuste ajutise komisjoni delegatsiooni külastuste tulemusi ja eriti teavet, mis saadi ekspertide ettekannetest ja nendele järgnenud arutelust 10. septembril 2007. aastal peetud teemakoosolekul „Eri taseme soojenemise kliimamõju”;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse kliimamuutuste ajutise komisjoni vaheraportit (A6-0136/2008),
- A. arvestades, et kliimamuutuste ajutise komisjoni volituste hulka kuulub soovitude sõnastamine ELi tulevase kliimamuutusi käsitleva integreeritud poliitika tarvis; arvestades, et sellised soovitud peaksid põhinema tipptasemel teadusuuringutel ega tohiks välistada uusimat teaduslikku tõendusmaterjali;

(¹) ELT C 74 E, 20.3.2008, lk 652.

Kolmapäev, 21. mai 2008

- B. arvestades, et ajutise komisjoni vaheraport käsitleb teaduslikust tõendusmaterjalist lähtudes üksnes kliimamuutuste mõju ja tagajärgi; arvestades, et lõplikus raportis sõnastatakse ettepanekud ELi tulevase kliimamuutusi käsitleva integreeritud poliitika tarvis kooskõlas ajutisele komisjonile antud volitustega ja lähtuvalt kogu töö käigus kogutud teabest; arvestades, et lõplikus raportis sisaldub ka Euroopa Parlamendi seisukoht läbirääkimistel kliimapoliitika rahvusvahelise raamistiku üle pärast 2012. aastat, pidades silmas COP 14 konverentsi, mis peetakse 2008. aasta detsembris Poznanis, Poolas;
- C. arvestades, et kogu maailmas, nii valitsustevahelise kliimamuutuste rühma raames kui ka väljaspool seda, on kinnistunud ja tunnustust leidnud teaduslik konsensus kliimamuutuste päritolu ja põhjuste kohta; arvestades, et alates esimese valitsustevahelise kliimamuutuste rühma hindamisaruande avaldamisest 1990. aastal on teaduslikult põhjendatud teadmised ja arusaamine praeguse globaalse soojenemise suundumuse inimtekkelise päritolu kohta tohutult suurenenud ja nüüd käsitatakse neid teaduslike faktidena; arvestades, et inimtekkeliste kasvuhoonegaaside heite rolli kohta maailma kliimas on olemas kindlalt väljakujunenud teaduslik konsensus; arvestades, et läbiviidud riskihindamise alusel nõuab ebakindlus pigem tegutsemist kui tegude edasilükkamist;
- D. arvestades, et praeguseks uuringute ja andmete kogumise kaudu saadud teadmised kliimamuutuste ja globaalse soojenemise põhjuste kohta on piisavad selleks, et käivitada poliitiline tegevus ja otsustusprotsess, mida on tungivalt vaja selleks, et vähendada saasteainete heidet väga olulises mahus ja valmistuda kohanema vältimatult saabuvate kliimamuutustega;
- E. arvestades, et vastavalt valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljandale hindamisaruandele kasvas ülemaailmne süsinikdioksiidi heide aastatel 1970–2004 umbes 80 % võrra ja see kasv on tingitud eelkõige fossiilkütuste kasutamisest;
- F. arvestades, et vaatlustel ja modelleerimisel põhinevatest teadusuuringutest ilmneb, et on tõsise mõju oht meie planeedile, kui ei võeta kiiresti meetmeid süsinikdioksiidi ja valitsustevahelise kliimamuutuste rühma kasvuhoonegaaside loendis ära toodud muude kasvuhoonegaaside heite kasvu aeglustamiseks või isegi peatamiseks;
- G. arvestades, et pärast valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljanda hindamisaruande vaatlusperioodi ja sellele järgnenud aruande avaldamist on paljudes uutes teadusuuringutes mõõdetud ja esitatud andmeid, mis kinnitavad globaalse soojenemise suundumust, neis uuringutes on täiendavalt hinnatud kliimamuutuste sotsiaalset, majanduslikku ja ökoloogilist mõju inimkonnale ning ka vajadust kliimamuutuste kohanemise ja nende leevendamise järele;
- H. arvestades, et Sterni aruandes järeldatakse, et kui meetmeid ei võeta, moodustavad prognoositavate kliimamuutustega kaasnevad igaaastased kulutused 2050. aastal 5–20 % SKTst, ühtlasi jõutakse samas aruandes järeldusele, et kliimaga seotud eesmärgid on võimalik saavutada, kui alates praegusest kulutatakse kõnealuse valdkonna meetmetele igal aastal 1 % SKTst;
- I. arvestades, et jätkuva teadusliku arutelu käigus ei kahelda enam globaalse soojenemise ja kliimamuutuste põhjuste osas; arvestades, et teaduslik arutelu tervikuna väljendab lihtsalt teaduse arengut, seades eesmärgiks lahtiste küsimuste või kahtluste selgitamise ja ajalooliselt on seda arutelu iseloomustanud soov mõista sügavamalt inimtegevuse mõju looduslikele protsessidele;
- J. arvestades, et hiljutised teadusuuringud on lisanud tõendeid inimtekkeliste kõrvalekallete kohta Maa atmosfääris; arvestades, et kliimamuutusi uuriv loodusteadus tegeleb senisest heitest põhjustatud globaalse soojenemise praeguse taseme konkreetsete tagajärgede hindamisega; arvestades, et selliste uuringute käigus saadud andmed kinnitavad tungivat vajadust kohanemise- ja leevendamismeetmete järele, mida tuleb rakendada selleks, et piirata murettekitavat ohtu inimestele, taimestiku ja loomastiku bioloogilisele mitmekesisusele, elupaikadele ja infrastruktuurile, seda eelkõige arengumaades, kuid ka Euroopas ja maailma muudes rikkamates piirkondades;

Kolmapäev, 21. mai 2008

- K. arvestades, et teadus on kindlaks teinud mitu nn murdepunkti Maa kliimasüsteemis; arvestades, et sellised murdepunktid kujutavad endast punkte, kus ei ole enam võimalik tagasi pöörata arengut, et praktiliselt pöördumatud kliimamuutused avaldavad oma mõju, millega inimesed enam asjakohaselt toime tulla ei suuda; arvestades, et neid murdepunkte ja seeläbi vallapäästetud pöördumatuid bioloogilisi ja geofüüsikalisi protsesse ei ole võimalik täielikult hõlmata olemasolevate tuleviku kliima stsenaariumidega; arvestades, et selliste murdepunktide hulka kuuluvad: igikeltsa sulamine, mille tulemusel vabanevad atmosfääri suured kogused metaani; liustike sulamine, millega kaasneb päikesevalguse neeldumise taseme suurenemine ja süsinikdioksiidi halvem lahustuvus merevees, mis tõstab selle temperatuuri; arvestades, et temperatuuri tõustes kalduvad kõnealused tegurid positiivse vastastikuse mõju tõttu globaalset soojenemist järk-järgult süvendama;
- L. arvestades, et prognooside kohaselt on 20–30 % kõikidest liikidest suurenenud väljasuremisohus, kui kliima soojeneb 1,5–2,5 °C, ning kliima soojenemisel 3,5 °C võrra on vastav protsendimäär 40–70 %, seetõttu on kliimamuutuste leevendamine otsustava tähtsusega maailma bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemi teenuste säilitamiseks;
- M. arvestades, et rohkem kui 70 % maa pinnast katavad ookeanid; rohkem kui 97 % kogu planeedil leiduvast veest on ookeanides; ookeanid moodustavad 99 % Maa elamispiinast; kalad on inimese toiduainetest kõrgeima proteiinisisaldusega ning neist kui esmasest toiduallikast sõltuvad 3,5 miljardit inimest; kolm neljandikku maailma suurlinnadest asuvad mere ääres;
- N. arvestades, et valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljandas hindamisaruandes väljendatud teaduslik konsensus viib järeldusele, et kogu maailma kasvuhoonegaaside heidet tuleb tõsiste ohtude vältimiseks vähendada võrreldes 2000. aastaga 50–85 % võrra; arvestades, et seda eesmärki on järjest raskem saavutada, kui kasvuhoonegaaside heitkogused maailmas suurenevad kuni aastani 2020 ja pärast seda; arvestades, et peaaegu kõik liikmesriigid teevad edusamme, püüdes saavutada ELi kohustuste jagamisel neile seatud eesmärgid, seega suureneb tõenäosus, et EL saavutab oma Kyoto sihteesmärgi aastaks 2012; arvestades siiski, et pärast 2012. aastat peavad liikmesriigid kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähendama veelgi ambitsioonikamal viisil, kui nad soovivad saavutada eelnimetatud Euroopa Ülemkogul 8.–9. märtsi 2007. aastal vastuvõetud eesmärgid vähendada arenenud riikides kollektiivselt kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2050. aastaks 1990. aastaga võrreldes 60–80 % võrra;
- O. arvestades, et valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljas hindamisaruanne näitab, et kliima soojenemine ning süsiniku neeldumise vähenemine maapinnal ja ookeanides võimenduvad vastastikku, mis võib nõuda lisaks olulist heite vähendamist, et stabiliseerida kasvuhoonegaaside kontsentratsioone;
- P. arvestades, et ELis valitseb poliitiline konsensus selle kohta, et on eluliselt tähtis saavutada strateegiline eesmärk hoida maailma keskmise temperatuuri tõus alla 2 °C industriaalühiskonna eelse tasemega võrreldes; arvestades, et eelmise sajandi jooksul on maailma temperatuur tõusnud juba 0,74 °C võrra ja et see tõuseb senise heite tõttu kindlasti veel 0,5–0,7 °C võrra;
- Q. arvestades, et valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljanda hindamisaruande kohaselt on ülemaailmne kasvuhoonegaaside heide alates industriaalühiskonna eelset ajast suurenenud ja suureneb praegu kiiremini kui kunagi varem, kusjuures ajavahemikul 1970–2004 on inimtegevusest tingitud tõus olnud 70 % ja alates 1990. aastast on olnud märkimisväärne kasv 24 %; arvestades, et paljudis ökosüsteeme kõigil mandritel ja enamikes ookeanides mõjutavad juba piirkondlikud kliimamuutused tõusvate temperatuuride, muutuva sademete- ja tuulerežiimi ning suurenenud veepuuduse kaudu;
- R. arvestades, et kliimasüsteemi jaoks on oluline välisõhku paisatavate kumuleerunud kasvuhoonegaaside koguhulk, mitte saasteainete suhtelised heitkogused või suhteline vähenemine, seetõttu on kõige olulisem otsustav tegur ohtlike kliimamuutuste ärahoidmiseks kasvuhoonegaaside heite koguhulk eelolevatel aastatel ja kümnenditel;

Kolmapäev, 21. mai 2008

- S. arvestades, et valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljandas hindamisaruandes on esimest korda kokkuvõtvalt käsitletud praeguste kliimamuutuste olemasolevat dokumenteeritud laiaulatuslikku mõju Euroopale, nagu liustike sulamine, pikemad kasvuperioodid, nihked liikide jaotumises ning mõju tervisele enneolematult võimsa kuumalaine tõttu; arvestades, et täheldatud muutused vastavad prognoositavatele tulevastele kliimamuutustele; arvestades, et Euroopa üldise tasakaalu seisukohalt on kliimamuutuste mõnedel tulevastel tagajärgedel peaaegu kõikidele piirkondadele ebasoodne mõju ning see esitab väljakutseid paljudele sotsiaal-majanduslikele sektoritele; arvestades, et kliimamuutused suurendavad ilmselt loodusvarade, nt vee kättesaadavuse piirkondlikke erinevusi Euroopas;
- T. arvestades, et kliimamuutused koos elanikkonna kasvust tingitud massilise linnastumisega suurendavad ilmselt kuumust linnades, millel on otsene negatiivne mõju linnaelanike tervisele ja heaolule;
- U. arvestades, et kliimamuutuste praegused leevendamismeetmed ja nendega seotud säästva arengu tavad, mida tuleb igal juhul tõhustada, ei ole sellegipoolest piisavad, et vähendada ülemaailmset kasvuhoonegaaside heidet järgnevate kümnendite jooksul; arvestades, et vastavalt teaduslikele soovitudele säilib kuni 2015. aastani, mil ülemaailmne kasvuhoonegaaside heide peaks saavutama tippväärtuse, võimalus ülemaailmsete kasvuhoonegaaside kontsentratsiooni edukaks stabiliseerimiseks tasemeni, mis vastab 50 %lisele tõenäosusele säilitada kliimamuutuste tase kuni 2 °C;
- V. arvestades, et III tööühiku panus valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljandasse hindamisaruandes näitab, et kliimamuutuste rühma seni hinnatud madalaima taseme ja vastava võimaliku kahju vähendamise saavutamiseks oleks ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni I lisas loetletud osalistel vaja üheskoos vähendada 2020. aastaks heitkoguseid 25–40 % võrra 1990. aasta tasemest allapoole;
- W. arvestades, et järgmist valitsustevahelise kliimamuutuste rühma hindamisaruannet ei avaldata arvatavasti enne 2012. või 2013. aastat; arvestades, et lisanduvad teadmised, mida saadakse eksperthinnangu saanud teaduskirjandusest ja teadusuuringutest, mille on tellinud valitsused või teostanud muud rahvusvahelised organisatsioonid või ÜRO asutused, nagu ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioon (FAO), ÜRO Keskkonnaprogramm (UNEP), ÜRO Arenguprogramm (UNDP), Maailma Meteoroloogiaorganisatsioon (WMO) või Maailma Tervishoiuorganisatsioon (WHO), kes annavad olulise panuse, et mõista paremini mõju, mida avaldavad kliimamuutused praegu ja tulevikus inimestele ja keskkonnale, ning et kohendada kliimamuutustega ja neid leevendada;
- X. arvestades, et enamik kõnealuste lisauuringute tulemustest rõhutavad tungivat vajadust globaalsele soojenemisele viivitamata reageerida; arvestades, et uusimatest 2007. aasta detsembris avaldatud Maailma Meteoroloogiaorganisatsiooni andmetest nähtub, et aastakümne 1998–2007 on teadaolevatest kõige soojem ja et 2007. aasta on üks kümnest kõige soojemast aastast, kus eeldatav temperatuuri normist kõrvalekalle on 0,41 °C üle pikaajalise keskmise; arvestades, et 2007. aastat tähistasid temperatuuri normist kõrvalekalded, mis 2007. aasta jaanuaris ja aprillis ulatusid mõnedes Euroopa piirkondades rohkem kui 4 °C üle kuu pikaajalise keskmise;
- Y. arvestades, et globaalset soojenemist ja kliimamuutuste erinevaid aspekte tuleb vaadelda kontekstis muude globaalsete probleemidega, nagu vaesus või ülemaailmsed tervishoiuprobleemid, sest kliima soojenemise, põudade, üleujutuste, tõusva meretaseme ja üha sagedasemate äärmuslike ilmastikunähtuste tagajärjel need probleemid süvenevad; arvestades, et kliimamuutused võivad vähendada riikide võimet püsida säästva arengu teel ning saavutada aastatuhande arengueesmärgid; arvestades, et kliimamuutused võivad tõsiselt ohustada eduka arengu näiteid ja peaksid seepärast olema rahvusvahelise koostöö kõikehõlmav teema,
1. tunneb heameelt, et ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osalised tunnistasid Bali kohtumisel, et valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljas hindamisaruanne esindab seni kõige põhjalikumat ja autoriteetsemat hinnangut kliimamuutustele, milles on esitatud integreeritud teaduslik, tehniline ja sotsiaal-majanduslik seisukoht asjaomaste küsimuste suhtes, tervitab samuti üleskutset kasutada hindamisaruandes sisalduvat teavet riikide kliimamuutusi käsitleva poliitika väljatöötamisel ja rakendamisel;
  2. on veendunud, et teadus areneb edasi tunnustatud teadmiste ja hüpoteesidele konkureerivaid ideid vastandades ning eksperthinnanguid kohaldades; tunnustab valitsustevahelise kliimamuutuste rühma tööd ja võimet kaasata tuhandete teadlaste tööd; usub, et valitsustevaheline kliimamuutuste rühm peaks võtma uusi argumente tõsiselt, et tagada jätkuvalt oma teadusuuringute usaldusväarsus ja kvaliteet;

Kolmapäev, 21. mai 2008

3. peab kliimamuutuste teadustöid piisavalt põhjendatuks ja kinnitab oma toetust ELi strateegilisele eesmärgile piirata maailma keskmise temperatuuri tõusu kuni 2 °C industriaalühiskonna eelse tasemega võrreldes, see eesmärk, mis paljude teaduslike aruannete kohaselt on umbes 50 %lise tõenäosusega saavutatav, kui kasvuhoonegaaside sisaldus õhus on 400–450 ppmv CO₂-ekvivalenti, nõuab valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljanda hindamisaruande kohaselt, et tööstusriigid vähendaksid oma kasvuhoonegaaside heidet 2020. aastaks 25–40 % 1990. aasta tasemega võrreldes; usub sellele vaatamata, et kõik heitkoguste vähendamise jõupingutused peaksid tegelikult seadma eesmärgiks jääda selgelt allpoole 2 °C sihteesmärgi, sest soojenemine sellises ulatuses mõjutaks juba tugevalt ühiskonda ja üksikisikute eluviisi ning tähendaks olulisi ökosüsteemide ja veeressursside muutusi;
4. rõhutab, et inimtekkeliste kasvuhoonegaaside taseme tõusul on dramaatilised mõjud ja see põhjustab tõsisid ohtusid mere ökosüsteemidele, ressurssidele ja kalapüügiga seotud kogukondadele; rõhutab, et veetemperatuuri märkimisväärsed muutused võivad kaasa tuua mereorganismide populatsioonide nihked (migratsiooni), sealhulgas võõrliikide sissetungi ja algupäraste liikide kadumise;
5. tõdeb, et 2050. aastaks prognoositud andmete alusel ilmneb selgelt, et tegutseda tuleb kohe; rõhutab, et võimalus alustada leevendamismeetmeid 2 °C eesmärgi saavutamiseks kaob järgmise kümnendi keskpaigaks;
6. rõhutab, et teaduslik tõendusmaterjal kõigi mandrite ja suurema osa ookeanide kohta näitab, et paljusid ökosüsteeme juba mõjutavad piirkondlikud kliimamuutused, mille põhjuseks on tööstusriikide senine süsinikdioksiidiheide; rõhutab, et teaduslikult on tõestatud, et globaalse soojenemise põhjused on valdavalt inimtekkelised ja et kogutud teadmistega on piisavalt tõestatud inimtekkeliste kõrvalekallete olemasolu Maa atmosfääris;
7. rõhutab, et ookeanide prognoositaval, süsinikdioksiidi taseme tõusust tingitud hapestumisel võivad olla mere ökosüsteemidele tõsised tagajärjed, ja nõuab kõnealusel valdkonnas täiendavaid uuringuid, et parandada meie arusaama probleemist ja määratleda poliitilised meetmed;
8. on veendunud, et temperatuuri, hapniku, soolsuse, pH, klorofüllil ja tuuleoludega seotud muutused saavad ilmseks alles aastate pärast; rõhutab, et on vaja andmekogumeid ning terviklikke ookeani- ja merepõhja vaatlusi, et aidata seletada püügipiirkondi mõjutavaid kohalikke muutusi, sest meie võime ökosüsteemi muutuste põhjusi ja tagajärgi tuvastada muutub;
9. rõhutab, et teaduslikud tulemused näitavad selgelt, kuidas kliima hakkab lähitulevikus muutuma erinevatest piirkondlikest mudelistest sõltuvalt ning tuues välja selle, et globaalne soojenemine on nii arenguprobleem kui ka globaalne keskkonnaprobleem, sest vaesed inimesed ja arengumaad on kõige haavatavamad; on seisukohal, et tööstusriikide senisest heitest põhjustatud globaalse soojenemise vältimatute tagajärgedega kohanemine on samavõrd tähtis kui intensiivsed leevendusmeetmed eesmärgiga hoida ära edasine juhitamatu globaalne soojenemine;
10. rõhutab, et murdepunkte, mille hulka kuuluvad muu hulgas Amazonase vihmametsade kadumine, Gröönimaa liustike ja Lääne-Antarktika mandrijää sulamine, India mussooni ärajäämine ja Siberi tundrast metaani massiline vabanemine, on raske prognoosida, kuid need kõik võivad jõuda käesoleva sajandi jooksul praegustes kliimamuutuste tingimustes kriitilisse punkti; rõhutab, et kõnealuste murdepunktide vältimine nõuab tugevamaid leevendamiseks tehtavaid jõupingutusi, kui on nõutud valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljandas hindamisaruandes;
11. tervitab sellega seoses COP 13 ja COP/MOP 3 tulemusi, mis järgivad kindlakskujunenud teaduslikke soovitusi, ning eelkõige tervitab Bali tegevuskava, mida tuleks hinnata COP 14 ajal 2008. aastal ja millele peaks järgnema kokkulepe kehtestada 2009. aastaks üksikasjalik kord; kiidab ühtlasi heaks tehosiirde ekspertrühmale antud ülesande hinnata puudusi ja piiranguid nende rahaliste vahendite kasutamises ja kättesaadavuses, mis antakse arengumaadele vastutasuna lubaduse eest rakendada riiklikul tasandil asjakohaseid leevendusmeetmeid mõõdetaval, kirjeldataval ja tõestataval kujul; tervitab samuti kohanemise fondi loomist ja metsade lisamist uude kliimakaitse kokkuleppesse, mille eesmärk on peatada metsade hävitamine ja vältida süsinikdioksiidiheidet, mida põhjustavad metsa- või rabapõlengud, mis kahjustavad väga ka kohalikke kogukondi, kellelt seejuures sundvõõrandatakse nende maa ebaseaduslike või pooleldi seaduslike menetluste kaudu;

Kolmapäev, 21. mai 2008

12. ei ole nõus teaduslikult alusetute katsetega kujutada kliimamuutuste põhjuste ja tagajärgede uuringute tulemusi kahtlaste, ebakindlate või küsitavatena; mõistab siiski, et teaduse arengut on alati iseloomustanud kahtlused, nende järkjärguline kõrvaldamine ja seletuste või mudelite otsimine väljaspool teaduse tunnustatud peavoolu;

13. usub seepärast, et vastutustundlike otsuste langetamiseks on vaja edasisi uuringuid globaalse soojenemise põhjuste ja tagajärgede paremaks mõistmiseks; on siiski arvamisel, et praeguseks saavutatud teadmiste tase on piisav selleks, et kiiresti välja töötada poliitika, mis kliimamuutusi kuni +2 °C piirates saavutaks kasvuhoonegaaside heite vähendamise, ning meetmed praeguste kliimamuutustega kohanemiseks;

14. rõhutab vajadust täiendavalt analüüsida ja uurida kliimamuutuste tagajärgi, nagu mõju majanduslikule konkurentsivõimele, energiakuludele ja sotsiaalsele arengule Euroopas, maakasutuse, metsade ja metsade hävitamise rolli, merekeskkonna rolli, tööstusektori, eriti transpordisektori kliimaga seotud väliskulude arvestamist, sealhulgas õhusõidukite saaste mõjude kindlaksmääramist; on seisukohal, et täiendavaid uuringuid on vaja selleks, et pöörata kohanemisele ja ohu vähendamisele suuremat tähelepanu arengupoliitika ja vaesuse vähendamise meetmete raames;

15. toetab täiendavaid teadusuuringuid, mis käsitlevad biokütuste edendamise poliitika mõju ja biokütuste mõju metsade hävitamise suurenemisele, haritava maa laienemisele ja maailma toiduvaruudele;

16. rõhutab vajadust uurida merekalade füsioloogiat ja ökoloogiat, eelkõige troopikas, kus on läbi viidud suhteliselt vähe uuringuid; rõhutab, et teabebaasi suurenedes saavad teadlased teha täpsemaid ennustusi ja leida sobivaid lahendusi; on seisukohal, et kogu kaaspüügi randumine teaduslikuks uuringuks oleks suur panus meie teabebaasile; tunnistab samuti vajadust jätkata uuringuid selle kohta, millist mõju avaldavad kliimamuutused merelindude populatsioonide toidule, poegimisele ja ellujäämisele;

17. usub, et teadusliku tõendusmaterjali levitamine inimese mõju kohta maailma kliimale peab olema laiem tegevuse põhielement, et tõsta üldsuse teadlikkust ning seejärel saavutada ja säilitada üldsuse toetus poliitilistele meetmetele – nagu koostöö erinevate sotsiaalsete osalejate vahel – süsinikdioksiidi heite vähendamiseks mitte üksnes tööstusriikides, vaid ka kiiresti kasvava majandusega riikides; palub valitsustevahelisel kliimamuutuste rühmal avaldada oma hindamisaruannete kokkuvõtte; usub lisaks sellele, et inimeste eluviisi muutmine on vajalik ja see peaks olema osa globaalse soojenemise põhjuste ja tagajärgi selgitavatest harivatest programmidest;

18. kutsub seepärast teadusringkondi ja poliitilisi esindajaid üles ühendama oma jõud, et tõsta teadlikkust ja toetada „väikeseid asju, mis muudavad paljut”, võttes arvesse asjaolu, et isegi kogukonnad, kellel on hästi arenenud võime kohaneda kliimamuutuste mõjudega, on kaitsetud äärmuslike ja prognoosimatute nähtuste suhtes;

19. rõhutab, et selline üksikasjalik teave, mida oleks vaja inimeste harimiseks, et nad oma elustiili muudatustega toetaksid väiksema süsihappegaasiheitega majandust, näiteks kasvuhoonegaaside heite keskkonnamõju väljatoomine tarbekaupadel ja vastav märgistamine, on praegu väga kehv ning see tuleks kiiresti välja töötada; rõhutab, et sellised algatused peaksid ideaalis põhinema ühistel standarditel ja võtma arvesse ka impordiga seonduvat kasvuhoonegaaside heidet;

20. palub kliimamuutuste ajutisel komisjonil tööd jätkata ja esitada oma ametiaja lõpuks parlamendile raport, mis vajaduse korral sisaldab soovitusi tegevuste või algatuste, aga ka kohanemis- ja leevendamismeetmete kohta, mida rakendada ELi tulevases kliimamuutusi käsitlevas integreeritud poliitikas kooskõlas ELi eesmärgiga hoida maailma keskmise temperatuuri tõus alla 2 °C ja juhindudes valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljanda hindamisaruande tulemustest ja soovitudest;

Kolmapäev, 21. mai 2008

21. kutsub komisjoni, nõukogu ja parlamenti üles toetama kõige kõrgema taseme läbirääkimistel ja kõne-lustel seda, et ELi ja ELi mittekuuluvate riikide väga asjatundlikke strateegiaid, põhimõtteid ja standardeid teadusuuringute ja meetmete vallas võitluseks kliimamuutustega kooskõlas teadusringkondade soovitustega, laiendatakse strateegiliselt kõikidele partnerriikidele kogu maailmas;

22. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Türgi 2007. aasta eduaruanne

P6_TA(2008)0224

Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta resolutsioon Türgi 2007. aasta eduaruande kohta (2007/2269(INI))

(2009/C 279 E/11)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 2007. aasta eduaruannet Türgi kohta (SEK(2007)1436);
  - võttes arvesse oma 27. septembri 2006. aasta resolutsiooni Türgi edusammude kohta ühinemise suunas ⁽¹⁾ ja 24. oktoobri 2007. aasta resolutsiooni ELi ja Türgi vaheliste suhete kohta ⁽²⁾;
  - võttes arvesse oma 6. juuli 2005. aasta ⁽³⁾ ja 13. veebruari 2007. aasta ⁽⁴⁾ resolutsioone naiste rolli kohta Türgi sotsiaal-, majandus- ja poliitilises elus;
  - võttes arvesse Türgiga peetavate läbirääkimiste raamistikku, mis võeti vastu 3. oktoobril 2005. aastal;
  - võttes arvesse nõukogu 18. veebruari 2008. aasta otsust 2008/157/EÜ, millega sätestatakse Türgi Vabariigiga loodud ühinemispartnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused ⁽⁵⁾ („ühinemispartnerlus“), ning nõukogu varasemaid 2001., 2003. ja 2006. aasta otsuseid ühinemispartnerluse kohta;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ning naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni arvamust (A6-0168/2008),
- A. arvestades, et ühinemisläbirääkimisi Türgiga alustati 3. oktoobril 2005. aastal pärast seda, kui nõukogu oli läbirääkimiste raamistiku heaks kiitnud, ning arvestades, et kõnealuste läbirääkimiste alustamine on pikaajalise tähtajatu protsessi lähtekoht;
- B. arvestades, et Türgi on võtnud endale kohustusi seoses reformide, heanaaberlike suhete ja ELile järk-järgult lähenemisega, ning arvestades, et kõnealuseid jõupingutusi tuleks pidada Türgi võimaluseks veelgi enam ajakohastada;
- C. arvestades, et täielik vastavus Kopenhaageni kriteeriumidele ja ELi integratsioonivõimele kooskõlas Euroopa Ülemkogu 2006. aasta detsembri kohtumise järeldustega on endiselt ELi kui ühiste väärtustele rajatud ühendusega ühinemise alus;

⁽¹⁾ ELT C 306 E, 15.12.2006, lk 284.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0472.

⁽³⁾ ELT C 157 E, 6.7.2006, lk 385.

⁽⁴⁾ ELT C 287 E, 29.11.2007, lk 174.

⁽⁵⁾ ELT L 51, 26.2.2008, lk 4.

Kolmapäev, 21. mai 2008

- D. arvestades komisjoni järel dust 2007. aasta eduaruandes, mille kohaselt saavutati 2007. aasta poliitiliste reformidega Türgis vähe edu;
- E. arvestades, et Türgi demokraatia tugevnes 2007. aastal: valiti uus parlament, mis esindab riigi poliitilist mitmekesisust, ning moodustati tugeva mandaadiga valitsus;
- F. arvestades, et Türgi ei ole siiani rakendanud EÜ ja Türgi assotsiatsioonilepingu ning selle lisaprotokolli sätteid;
- G. arvestades, et 2007. aastal avati viis läbirääkimiste peatükki;

Reformid demokraatliku ja jõuka ühiskonna suunas

1. väljendab rahuolu peaminister Erdogani võetud kohustusega teha 2008. aastast reformide aasta; nõuab tungival, et Türgi valitsus täidaks oma lubadust, kasutades oma tugevat parlamendiamust selleks, et viia otsustavalt ellu hädavajalikke reforme, mis muudaksid Türgi nüüdisaegseks ja jõukaks demokraatiale rajatud ilmalikuks riigiks ja pluralistlikuks ühiskonnaks;
2. rõhutab, et niisugune ajakohastamine on eelkõige Türgi enda huvides; tunnistas samuti stabiilse, demokraatliku ja jõuka Türgi strateegilist olulisust ELi jaoks; kordab, et ühinemispartnerluses esitatud kohustuste täitmine on Türgile ja tema edasistele suhetele ELiga hädavajalik;
3. toonitab oma seisukohta, et üksnes sellisest ühiskonnast, mis juhindub inimõiguste ja põhivabaduste austamisest ning rajaneb demokraatial, õigusriigil ja sotsiaalse suunitlusega turumajandusel, saab areneda rahumeelne, stabiilne ja jõukas ühiskond;
4. rõhutab, kui oluline on, et Türgi võitleks kõikide diskrimineerimise vormidega, lähtudes EÜ asutamislepingu artiklist 13, milles nõutakse kõigi võrdset kohtlemist hoolimata soost, rassilisest või etnilisest päritolust, usutunnistusest või veendumustest, puuetest, vanusest või seksuaalsest sättumusest;
5. võtab teadmiseks ühinemispartnerluse hiljutise läbivaatamise; on teadlik asjaolust, et mainitud läbivaatamises, mis on 2001. aastast alates kolmas, pikendati enamikes valdkondades saavutamata prioriteete edasise ajavahemiku võrra; nõuab tungival, et Türgi valitsus viiks partnerluses esitatud prioriteedid ja tähtjad nüüd üle oma reformikavadesse, võttes arvesse, et edasine viivitamine kahjustaks tõsiselt läbirääkimiste kulgu;
6. väljendab heameelt asjaolu üle, et 2007. aastal saadi demokraatiaga võitu sõjaväe katsetest sekkuda poliitikasse; julgustab Türgi valitsust tegema täiendavaid süstemaatilisi jõupingutusi, tagamaks, et demokraatlikult valitud poliitiline juhtkond kannaks täielikku vastutust sise-, välis- ja julgeolekupoliitika väljatöötamise eest, sealhulgas Küprose suhtes, ning et relvajõud austaksid kõnealust vastutust, tunnustades täielikult ja üheselt tsiviilkontrolli; juhib eelkõige tähelepanu sellele, et sõja- ja kaitsepoliitikale ning sellega seonduvatele kõigile kuludele tuleb kehtestada täieulatuslik parlamentaarne järelevalve;
7. tunneb muret AK erakonna keelustamise tagajärgede pärast; ootab, et Türgi konstitutsioonikohus austaks õigusriigi põhimõtteid, Euroopa standardeid ning suuniseid erakondade keelustamise ja laialisaatmise ning sarnaste meetmete kohta, mis võeti vastu Euroopa Nõukogu Veneetsia komisjoni poolt 10.–11. detsembril 1999; palub Türgi parlamendil viia põhiseadus kooskõlla nende standarditega erakondade keelustamise kohta;

Kolmapäev, 21. mai 2008

8. kutsub Türgi valitsust üles austama reformide elluviimisel pluralismi ja mitmekesisust ilmalikus ja demokraatlikus Türgis, ning nõuab tungivalt, et valitsus ja kõik erakonnad osaleksid konstruktiivselt üksmeele otsimisel riigi ajakohastamisega seotud tähtsate sammude suhtes;

9. peab karistusseadustiku artikli 301 muutmist, mille Türgi parlament kiitis heaks 30. aprillil 2008, esimeseks sammuks selle artikli ja ka teiste karistusseadustiku artiklite põhjaliku reformimise teel, ning ootab selles küsimuses uusi samme; rõhutab, et sõnavabaduse küsimuses tuleb saavutada edu nii teoorias kui praktikas; mõistab hukka asjaolu, et nende inimeste arv, keda süüdistatakse seadusesätete alusel, mis võimaldavad meelevaldseid kitsendusi vägivaldliku arvamuse avaldamise eest, suurenes 2007. aastal veelgi (!); on seisukohal, et artikli 301 ja teiste rahvusvahelise õigusega tagatud sõnavabadust ebaseaduslikult kitsendavate seadusesätete tühistamine oleks parim lahendus tagamaks, et Türgi austaks täielikult sõna- ja ajakirjandusvabadust kooskõlas Euroopa inimõiguste konventsiooni standarditega;

10. väljendab heameelt selle üle, et Türgi parlament võttis hiljuti vastu sihtasutuste seaduse; väljendab heameelt komisjoni kavatsuse üle uut teksti uurida ning rõhutab, et komisjon peaks analüüsima, kas seaduses käsitletakse kõiki mittemoslemite usukogukondade kinnisvarahalduse ja kinnisvara omandamisega seotud puudusi, kaasa arvatud kolmandatele pooltele müüdüd konfiskeeritud varaga seotud küsimused; kutsub Türgi ametivõime üles tagama, et seadust rakendatakse kooskõlas Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ning Euroopa Inimõiguste Kohtu pretsedendiõigusega;

11. julgustab Türgi valitsust pärast sihtasutuste seaduse vastuvõtmisega astunud positiivset sammu täitma oma kohustusi usuvabaduse küsimuses, luues kooskõlas Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ning Euroopa Inimõiguste Kohtu pretsedendiõigusega õigusliku raamistiku, mis võimaldab kõikidel usukogukondadel toimida liigsete piiranguteta, eelkõige selles osas, mis puudutab nende õiguslikku seisundit, vaimulike koolitust, hierarhiaga seonduvaid valimisi, usuõpetust ja pühakodade rajamist; nõuab religiooni- ja kultuuripärandi kaitsmist; kordab oma nõuet, et viivitamatult taasavataks kreeka õigeusu Halki seminar ja hakataks avalikult kasutama oikumeenilise patriarhi vaimulikutiitlit; jagab muret, mida nõukogu väljendas 24. juulil 2007. aastal Türgi kassatsioonikohtu otsuse pärast oikumeenilise patriarhaadi kohta, ning loodab, et kõnealune otsus ei takista edaspidi patriarhaadil ja teistel mittemoslemite usukogukondadel kasutamast neile Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga tagatud õigusi;

12. nõuab tungivalt, et Türgi valitsus teeks esmajärjekorras poliitilise algatuse kurdi küsimuse lõplikuks lahendamiseks, mille aluseks saab üksnes olla kurdi päritolu kodanikele kättesaadavate kultuuriliste, majanduslike ja sotsiaalsete võimaluste tegelik paranemine, sealhulgas tegelik võimalus õppida kurdi keelt riigi- ja erakoolides ning kasutada seda ringhäälingus, igapäevaelus ja avalikele teenustele juurdepääsuks; peab Demokraatliku Ühiskonna Partei (DTP) võimalikku keelustamist poliitilise lahenduse saavutamisele kahjulikuks;

13. kutsub DTPd, selle parlamendiliikmeid ja linnapeasid üles eristuma selgelt Kurdistani Töölisparteist (PKK) ning tegema konstruktiivset koostööd kurdi küsimuse poliitiliseks lahendamiseks demokraatlikus Türgi riigis; palub samuti teistel Türgi erakondadel teha konstruktiivset koostööd sama eesmärgi saavutamise nimel;

14. mõistab hukka paljud kohtuasjad valitud linnapeade ja teiste poliitikute vastu seetõttu, et nad kasutasid kurdi keelt või avaldasid oma arvamust kurdi küsimuse suhtes, näiteks kohtumenetlus, kus Leyla Zana ja 53 DTP linnapead hiljuti süüdi mõisteti;

(!) Komisjoni teatis pealkirjaga „Laiemisstrateegia ja peamised väljakutsed 2007–2008” (KOM(2007)0663), lk 58).

Kolmapäev, 21. mai 2008

15. kordab uuesti oma varasemaid palveid Türgi valitsusele töötada välja ulatuslik üldkava sotsiaalmajandusliku ja kultuurilise arengu tugevdamiseks Türgi kaguosas, kus üle poole elanikkonnast elab endiselt alla vaesuspiiri; on seisukohal, et kõnealune üldkava peaks samuti käsitlema Kagu-Anatoolia projektist tulenevaid sotsiaalseid, ökoloogilisi, kultuurilisi ja geopoliitilisi probleeme; palub komisjonil siduda ühinemiseelse abi rahastamisvahendist ⁽¹⁾ (IPA) antava abi piirkondlik element kõnealuse strateegia kiire väljatöötamisega;

16. nõuab tungivalt, et Türgi valitsus töötaks välja üldise riikliku strateegia riigisiselt ümberasustatud isikute küsimuse lahendamiseks, millega kõrvaldataks praegused õiguslikud ja praktilised puudused ning pakutaks rahalist ja muud toetust, mida on vaja kõnealuste isikute naasmise ja neile hüvitise maksmise nõuetekohaseks käsitlemiseks;

17. võtab teadmiseks uue, tsiviilvõimul rajaneva põhiseaduse koostamisprotsessi; peab seda oluliseks võimaluseks seada inimõiguste ja põhivabaduste kaitse põhiseaduse keskmesse; kordab uuesti, et tuleb kehtestada kontrolli- ja tasakaalumehhanismid, mis tagaksid demokraatia, õigusriigi, sotsiaalse ühtekuuluvuse ning usu ja riigi lahususe; toonitab ka, et uues põhiseaduses tuleks tagada sooline võrdõiguslikkus, vältida selliste häguste kriteeriumide nagu „üldine moraal“ kasutamist, hoiduda naiste kujutamisest peamiselt pere- või kogukonna liikmetena ning uuesti kinnitada naiste inimõigusi, sealhulgas nende seksuaal- ja reproduktiivõigusi, kui üksikisiku õigusi;

18. rõhutab vajadust kodanikuühiskonna laialdasema osalemise järele kõnealuses põhiseaduse väljatöötamise protsessis, et jõuda konsensusele Türgi põhiseadusliku tuleviku suhtes, mis hõlmab erakondi, rahvus- ja usuvähemusi ning sotsiaalpartnereid; märgib osa elanikkonna pettumust ja muret, et ettepanek tühistada ülikoolides pearäti kandmise keeld ei olnud osa laiaulatuslikumast kodanikuühiskonnaga konsulteerimise reformipaketist; kordab oma varasemat, eespool mainitud 27. septembri 2006. aasta resolutsioonis sisalduvat soovitusi valimiste künnise kohta;

19. märgib kohtunike töö tõhustamiseks tehtud edusamme; väljendab rahulolu Türgi valitsuse kavaga rakendada kohtunikukonna sõltumatust ja erapooletust tugevdavat reformistrateegiat ning suurendada avalikkuse usaldust kohtunike vastu; on seisukohal, et nimetatud strateegiaga tuleks esmajärjekorras tagada inimõigusi ja põhivabadusi käsitlevate õigusaktide selline tõlgendamine, mis vastaks Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni standarditele; märgib, et strateegiat ei ole võimalik saavutada ilma kohtunike ambitsioonika ümberõppeprogrammita; väljendab muret kohtunikukonna teatud liikmete negatiivse suhtumise pärast inimõigusi ja -vabadusi käsitlevatesse rahvusvahelistesse lepingutesse ning Euroopa Inimõiguste Kohtu poolt Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni rikkumise eest Türgi kahjaks tehtud kohtuotsustesse;

20. nõuab tungivalt, et Türgi konstitutsioonikohus jõuaks lõplikule otsusele ombudsmani seaduse kohta, et valitsus saaks viivitamata luua ombudsmani ameti; soovib Türgil teha kõnealuses küsimuses koostööd Euroopa Ombudsmaniga ja riiklike ombudsmanidega ELi liikmesriikides;

21. tunneb muret ühiskonna teatud osades rohkelt esineva vähemuste suunatud vaenulikkuse ja viha ning poliitika- ja usupõhise vägivalda pärast; kutsub Türgi valitsust üles võtma meetmeid kõnealusele vaenulikkusele õhutavate organisatsioonide ja rühmituste suhtes, kaitsma kõiki neid, keda ähvardatakse ja kes kardavad oma elu pärast, ning tegema püsivaid jõupingutusi sellise keskkonna loomisel, mis soodustaks inimõiguste ja -vabaduste täielikku austamist;

22. nõuab tungivalt, et Türgi ametivõimud uuriksid põhjalikult Hrant Dinki ja kolme kristlase mõrvu Malatyas ning ka teisi poliitika-, usu- või rassipõhiseid vägivaldajuhtumeid; mõistab hukka nimetatud juhtumite kohtumenetluse aegluse, sellest tulenevad kahtlused erapooletuse suhtes ja karistamatuse tunde ning nõuab ametivõimudel põhjalikult selgitada pädevate asutuste väidetavat hooletust ning võtta stüüdlased vastutusele;

⁽¹⁾ Nõukogu 17. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1085/2006, millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend (ELT L 210, 31.7.2006, lk 82).

Kolmapäev, 21. mai 2008

23. julgustab Türgi ametivõime otsustavalt uurima Ergenekoni kuritegelikku ühendust, pidades rangelt kinni õigusriigi põhimõtetest, et paljastada selle riigistruktuuridesse ulatuv võrgustik ning võtta osalised vastutusele;

24. võtab teadmiseks komisjoni hinnangu piinamise ja väärkohtlemise registreeritud juhtude arvu jätkuva langustendentsi ning vastavate seadusandlike kaitsemeetmete positiivse mõju kohta; palub komisjonil siiski analüüsida, kas terrorivastane seadus ja politseivolituste seadus seda positiivset tulemust ei nõrgesta; kutsub Türgi valitsust üles tõhustama võitlust piinamise vastu, mis pannakse toime väljas- ja seespool kinnipidamiskeskusi, ning õiguskaitseametnike karistamatuse vastu, ning ratifitseerima piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise konventsiooni vabatahtliku protokolliga ja seda rakendama, tagades sel viisil süstemaatiliselt piinamise tõkestamise ning kinnipidamiskeskuste sõltumatu järelevalve;

25. võtab teadmiseks peaminister Erdogani hiljutisel Saksamaa ametivisiidil antud hinnangu assimileerimise kohta; on seetõttu arvamusel, et Türgi valitsus peaks võtma meetmeid, et võimaldada kõigil kodanikel arendada oma kultuurilist identiteeti demokraatlikus Türgi riigis; juhib sellega seoses tähelepanu läbirääkimiste raamistikus esitatud kohustustele, mis käsitlevad vähemuste austamist ja kaitset ning tegelikku juurdepääsu peale türgi keele ka muude keelte õppimisele, muudes keeltes ringhäälingule ja avalikele teenustele;

26. väljendab rahulolu saavutatud edusammudega naiste kaitsmisel vägivalda eest ning kiidab avalike asutuste ja kodanikuühiskonna organisatsioonide selles valdkonnas tehtud tööd; julgustab Türgi ametivõime veelgi enam likvideerima koduvägivalda, nn aumõrva ja sundabielusid, eelkõige rakendades täiealuslikult asjakohaseid õigusakte, jätkates pidevat avalikku kampaaniat, pakkudes ohvritele enam varjupaiku, tõhustades õiguskaitseorganite koolitust ning pingsalt kontrollides tehtud algatusi; märgib murega, et juurdepääs naistevastaste vägivaldajuhtumitega seotud usaldusväärsetele andmetele on jätkuvalt probleemne, ning nõuab, et Türgi valitsus kõrvaldaks selle puudujäägi;

27. tunnustab, et Türgi majanduses, poliitikas ja akadeemilises maailmas on juhtival kohtadel märkimisväärsel arvul naisi, ning kordab oma arvamust, et naiste võrdne kohtlemine, nende juurdepääs haridusele ja nende mõjuvõimu suurendamine poliitikas, majanduses ja sotsiaalsfääris on Türgi edasiseks majanduse ja jõukuse kasvuks üliolulised; märgib siiski murega, et naiste üldise tööhõive tase on endiselt kõigest 23,8 %⁽¹⁾ ning et naiste osalus poliitikas ei ole peaaegu üldse suurenenud; kutsub seetõttu Türgi valitsust üles võtma täiendavaid konkreetseid meetmeid, et suurendada naiste osalust tööjõus, eelkõige maapiirkondades, laiendada nende hõlmatus tervishoiu- ja sotsiaalkindlustussüsteemis ning töötada välja vahendid või ajutised meetmed naiste aktiivseks kaasamiseks poliitikasse;

28. kiidab Türgi valitsust toetuse eest edukatele koostööprojektidele ELi ja Türgi partnerite vahel, näiteks mestiprojekt, mille käigus valmistatakse ette pinnas sõltumatule soolise võrdõiguslikkuse asutusele ja koolitatakse 750 ametnikku soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise valdkonnas; loodab, et kõnealune soolise võrdõiguslikkuse asutus luuakse viivitamata;

29. märgib, et on ebaselge, milline on Türgi parlamendi kavandatava võrdsete võimaluste komisjoni pädevus; julgustab Türgi parlamenti looma õigusloomepädevusega erikomisjoni kui olulist vahendit naiste õiguste olukorra parandamiseks ja soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamiseks Türgis;

30. austab ja toetab igati Türgi naiste organisatsioonide tööd, kes aitavad tugevdada naiste rolli ühiskonnas, kaitsta neid vägivalda eest ja edendada nende ettevõtlikkust, näidates ühtlasi positiivset eeskujuna naiste mõjuvõimu suurendamisel ning soolisse võrdõiguslikkusse panustamisel;

(¹) Eespool nimetatud Türgi 2007. aasta eduaruande statistikalisa.

Kolmapäev, 21. mai 2008

31. avaldab Türgile tunnustust majanduse positiivse arengu eest; kordab oma seisukohta, et üksnes sotsiaalselt sidus ühiskond, mida toetab tugev keskklass, võib saada jõukaks; väljendab seetõttu kahetsust, et suur majanduskasv ei ole avaldanud tugevamat mõju endiselt nõrgale tööjõuturule; juhib tähelepanu asjaolule, et tuleb lahendada varimajanduse probleem ja rajada jätkusuutlik sotsiaalkindlustussüsteem; on seisukohal, et väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate suurem roll võib aidata kiirendada majanduskasvu;
32. juhib tähelepanu sellele, et tulemusliku sotsiaalse dialoogi abil oleks võimalik luua sotsiaalse suunitlusega turumajanduseks vajalikke partnerlusi; on pettunud sotsiaalse dialoogi tugevdamise meetmete vähestes edusammudes; nõuab tungivalt, et Türgi valitsus rakendaks täielikult Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsioone, ning toonitab, et praegused piirangud ühinemisvabadusele, õigusele streikida ja kollektiivläbirääkimiste õigusele tuleb kaotada;
33. on mures Türgi politsei kasutatud liigse jõu pärast demonstrantide vastu 1. mai 2008. aasta massimii-tingul Istanbulis; kinnitab taas, et ühinemisvabadus ja ametiühingute rahumeelne tegevus on vastavalt Euroopa inimõiguste konventsioonile põhiõigus;
34. rõhutab, et sotsiaalselt sidusa ühiskonna seisukohast on juurdepääs haridusele ülioluline; tunnustab Türgi valitsust ja kodanikuühiskonda kampaania eest, mille raames suurendati tütarlaste kooliskäimist; juhib siiski tähelepanu vajadusele tagada, et kõik lapsed registreeritaks pärast sündi, ning täiustada koolikohustuse järelevalvet ja jõustamist, et veelgi vähendada koolis mittekäivate laste arvu; tunnustab Türgi valitsust positiivsete tulemuste eest laste töö vähendamisel ning ergutab valitsust vastavaid jõupingutusi jätkama;
35. väljendab muret korruptsioonitaseme pärast; ergutab Türgi ametivõime välja töötama korruptsioonivastast üldstrateegiat, mille eesmärk oleks võidelda tulemuslikult korruptsiooni vastu;
36. tunneb muret Türgi erinevate piirkondade ning maa- ja linnapiirkondade vaheliste suurte arenguerinevuste pärast; kutsub Türgi valitsust üles koostama kõnealuste erinevuste vähendamise terviklikku strateegiat; palub komisjonil esitada Euroopa Parlamendile enne 2008. aasta lõppu andmed mainitud strateegia kavandamisele IPA vahendi raames eraldatud ELi toetuse kohta 2007. ja 2008. aastal;
37. kutsub Türgi valitsust üles kohaldama Euroopa standardeid kaugeleulatuva mõjuga projektidele, näiteks tammide ehitamisele Munzuri orus, Allianoi tammi ja Ilisu tammi ehitamisele ning kulla kaevandamisele Bergamas ja teistes piirkondades, mis ohustavad nii ajaloolist pärandit kui ka ainulaadset väärtuslikku maastikku; kutsub Türgi valitsust üles juhinduma regionaalarengu projektide kavandamisel ELi õigusest;
38. mõistab teravalt hukka PKK ja muude terroristide vägivaldteod Türgi pinnal; mõistab hukka 2008. jaanuaris tehtud rünnaku Diyarbakiris, mille käigus sai kuus inimest surma ja üle 60 haavata, ning avaldab sügavat kaastunnet kuriteoohvrite perekondadele; väljendab uuesti oma solidaarsust Türgiga riigi terrorismivastases võitluses ja kutsub PKKd veel kord üles viivitamata relvarahu välja kuulutama ja sellest tingimusteta kinni pidama;
39. kordab uuesti oma nõuet Türgi valitsusele hoiduda Iraagi territoriaalset terviklikkust rikkuvatest ebaoproportsionaalsetest sõjalistest operatsioonidest; nõuab tungivalt, et Türgi austaks Iraagi territoriaalset terviklikkust, inimõigusi ja õigusriiki ning tagaks tsiviilohvrite vältimise; nõuab tungivalt, et Iraagi valitsus ja Iraagi Kurdistanis piirkondlik omavalitsus ei võimaldaks Iraagi territooriumi kasutada Türgi-vastaste terroriak- tide baasina; väljendab heameelt Türgi ja Iraagi valitsuste vahelise teabevahetuse üle ning nõuab meetmeid, mille abil tihendada koostööd Kurdistanis piirkondliku omavalitsusega Iraagis, et Iraak saaks vastutada terro- riaktide tulemusliku ennetamise eest;

Kolmapäev, 21. mai 2008

Piirkondlikud küsimused ja välissuhted

40. tuletab meelde Türgi kohustust hoida heanaaberlikke suhteid ning rõhutab lootust, et Türgi hoidub naaberriikide ähvardamisest ja lahendab kõik lõpetamata vaidlused rahumeelselt kooskõlas ÜRO põhikirja ning muude asjakohaste rahvusvaheliste konventsioonide ja kahepoolsete lepingute ja kohustustega; kutsub eelkõige Türgi ametiasutusi üles tõhustama heanaaberlike suhete vaimus dialoogi Kreekaga (nt Egeuse mandrilava kohta) ja Bulgaariaga (nt Traakia Bulgaaria pagulaste omandiõiguste kohta), et lahendada kõik seni lahendamata kahepoolsed küsimused;

41. rõhutab, et Küprose küsimuses tuleb leida terviklik lahendus; tervitab kokkulepet, milleni Küprose kahe kogukonna juhid jõudsid 21. märtsil 2008. aastal, ja kutsub mõlemaid pooli üles kasutama praegust võimalust, et saavutada terviklik lahendus ÜRO raamistikus, võttes aluseks ELi aluspõhimõtted; tuletab sellega seoses meelde oma varasemaid resolutsioone, milles väideti, et Türgi vägede väljaviimine hõlbustaks läbirääkimisi lahenduse küsimuses;

42. väljendab heameelt rahastamisvahendi loomise üle, mille eesmärgiks on soodustada Küprose türgi kogukonna majandusarengut; kutsub uuesti komisjoni üles esitama aruannet kõnealuse rahastamisvahendi rakendamise ja mõjususe kohta;

43. väljendab rahulolu Kreeka Vabariigi peaministri Kostas Karamanlise hiljutise ametivisiidi üle Türgisse, mis annab lootust, et Kreeka ja Türgi kahepoolsed suhted paranevad veelgi, eelkõige rahumeelse lahenduse leidmisel kõikidele Euroopa Parlamendi varasemates resolutsioonides tõstatatud küsimustele kooskõlas rahvusvahelise õiguse ja läbirääkimiste raamistikus võetud kohustustega;

44. kutsub Türgi valitsust üles taasavama oma piiri, taastades täielikult majandus- ja poliitilised suhted selle riigiga; kutsub Türgi ja Armeenia valitsusi veel kord üles alustama lepitusprotsessi, mis käsitleks nii tänapäeva kui ka minevikku ja võimaldaks minevikusündmuste avameelset ja avatud arutelu; kutsub komisjoni üles kõnealust lepitusprotsessi hõlbustama;

45. tunnustab Türgi rolli ELi olulise partnerina ELi välispoliitiliste eesmärkide saavutamisel Musta mere piirkonnas, Kesk-Aasias ja Lähis-Idas laiemalt; kutsub komisjoni ja nõukogu üles kasutama paremini ära ELi ja Türgi tihedate suhete potentsiaali kõnealustes piirkondades;

46. nõuab tungivalt, et Türgi kirjutaks alla Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudile, kuna see on ülioluline mitmepoolne dokument;

47. kiidab Türgi panust Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonidesse ning operatsioonidesse Bosnias ja Hertsegoviinas ning Kongo Demokraatlikus Vabariigis, samuti Türgi panust NATO juhitud operatsioonidesse Kosovos, Därfüris ja Afganistanis;

48. väljendab siiski kahetsust seoses Türgi vastuseisuga ELi ja NATO strateegilise koostöö rakendamisele, mis põhineb Berlin Plus kokkuleppel ja on sellest isegi laiem; tunneb muret selle vastuseisu negatiivse mõju pärast ELi töötajate kaitsele, kes operatsioonides osalevad, eeskätt ELi politseimissioonis Afganistanis ja ELi õigusriigi missioonis (EULEX) Kosovos, ning nõuab, et Türgi loobuks viivitamata oma vastuseisust;

ELi ja Türgi vahelised suhted

49. nõuab tungivalt, et Türgi valitsus rakendaks täielikult ja viivitamata EÜ ja Türgi assotsiatsioonilepingust ja selle lisaprotokollist tulenevaid sätteid; tuletab meelde, et Türgi täitmata jäetud kohustused mõjutavad oluliselt läbirääkimiste kulgu;

Kolmapäev, 21. mai 2008

50. tunnustab Türgi soovi saada Euraasia energiakeskuseks ning rolli, mida Türgi võiks etendada Euroopa energiavarustuskindlusesse panustamisel; avaldab kiitust Türgi edusammude eest energia valdkonnas; tuletab meelde oma eespool nimetatud 24. oktoobri 2007. aasta resolutsiooni, millega toetati läbirääkimiste alustamist kõnealuse peatüki üle; ergutab Türgit liituma Euroopa Energiaühendusega täieõigusliku liikmena, et tugevdada ELi ja Türgi vahelist energiakoostööd, mis tooks kasu kõikidele osapooltele; kutsub Türgit üles täielikult toetama Nabucco torujuhtme projekti, mis on Euroopa esmatähtis projekt;

51. kutsub komisjoni ja Türgi valitsust üles alustama läbirääkimisi ELi ja Türgi vahelise viisalihtsustuslepingu üle;

52. juhib tähelepanu asjaolule, et üks põhilisi Euroopasse sisserände marsruute Lähis-Idast laiemale ja Lõuna-Aasiast läbib Türgi territooriumi; märgib, et rändehalduse vallas on saavutatud piiratud edu; kutsub komisjoni ja Türgit üles tõhustama tagasivõtulepingut käsitlevaid läbirääkimisi kooskõlas põhiliste inimõigustega, et sõlmida see leping viivitamata; nõuab tungivalt, et Türgi valitsus rakendaks nõuetekohaselt ELi liikmesriikidega sõlmitud kahepoolseid tagasivõtulepinguid ja protokolle;

53. väljendab heameelt Türgi valitsuse edusammude üle hariduse, koolituse, noorsoo ja kultuuri valdkondade vastavusse viimisel ELi õigustikuga; rõhutab, kui oluline on ELi ja Türgi vaheline tihe ja jätkusuutlik koostöö nimetatud valdkondades, mis on Türgi ühiskonna edukaks ajakohastamiseks pikas perspektiivis ülitähtsad;

54. tervitab Istanbuli nimetamist 2010. aasta Euroopa kultuuripealinnaks kui võimalust tugevdada kultuuridevahelist dialoogi ja koostööd ELi ja Türgi vahel;

55. avaldab uuesti toetust ELi ja Türgi kodanikuühiskonna dialoogile ning palub komisjonil anda aru kõnealuses raamistikus toimunud tegevusest ja IPA raames Türgi kodanikuühiskonnale antud toetusest; kutsub Türgi valitsust üles kaasama kodanikuühiskonda aktiivsemalt reformiprotsessi;

56. tervitab asjaolu, et IPAst antakse toetust meetmetele, millega edendatakse ELi laienemise teemalist teadlikumat avalikku arutelu; kutsub Türgi valitsust ning valitsusväliseid organisatsioone Türgis ja ELis kasutama neid vahendeid täiel määral, et tagada toetus reformiprotsessile ja ELi–Türgi suhete edasisele tugevdamisele;

57. avaldab kahetsust, et komisjon ei ole esitanud järelaruannet 2004. aastal esitatud mõju hindamise uuringule, ning nõuab tungivalt selle viivitamatut esitamist Euroopa Parlamendile;

58. kutsub Türgi valitsust üles looma kõiki IPA toetuse täielikuks rakendamiseks vajalikke struktuure ning tõhustama Türgi suutlikkust toetust vastu võtta; palub komisjonil enne 2008. aasta lõppu anda aru IPA raames alates 2007. aastast Türgile eraldatud toetuse kohta;

59. rõhutab piiriüleste kahepoolsete ja kolmepoolsete (Türgi-Kreeka-Bulgaaria) koostööprogrammide ning ENPI (Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrument) ja CBC (piiriülene koostöö) Musta mere programmide tähtsust vahendina, millega ergutatakse tihedamaid sotsiaalseid, kultuurilisi ja majanduslikke kontakte kohalike partnerite vahel piirialadel;

*
* *

60. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Nõukogu peasekretärile, Euroopa Inimõiguste Kohtu presidendile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Türgi Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

Neljapäev, 22. mai 2008

Tööstuspoliitika vahekokkuvõte – panus ELi majanduskasvu ja tööhõive strateegiasse

P6_TA(2008)0226

Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon tööstuspoliitika vahekokkuvõtte kohta – panus ELi majanduskasvu ja tööhõive strateegiasse (2007/2257(INI))

(2009/C 279 E/12)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni teatist „Tööstuspoliitika vahekokkuvõte – panus ELi majanduskasvu ja tööhõive strateegiasse” (KOM(2007)0374), ning teatise lisa, komisjoni talituste töödokumenti (SEK(2007)0917);
  - võttes arvesse konkurentsivõime nõukogu 22. ja 23. novembri 2007. aasta järeldusi;
  - võttes arvesse komisjoni teatist „Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd) – töökohtade ja majanduskasvu tagamise võti. Tänapäevase VKE-poliitika vahekokkuvõte” (KOM(2007)0592);
  - võttes arvesse komisjoni teatist „Juhtivate turgude algatus Euroopas” (KOM(2007)0860);
  - võttes arvesse oma 5. juuli 2006. aasta resolutsiooni raampoliitika kohta ELi tootmise tugevdamiseks – süvendada integreeritumat lähenemisviisi tööstuspoliitikale ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse oma 30. novembri 2006. aasta resolutsiooni teemal „On aeg tõsta tempot – kasvava majandusega ja ettevõtliku Euroopa loomine” ⁽²⁾,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamust (A6-0167/2008),
- A. arvestades, et komisjoni tööstuspoliitika vahekokkuvõtte teeb ülevaate edusammudest, mis on saavutatud integreeritud lähenemisviisi rakendamisel tööstuspoliitikale alates 2005. aastast, ja sätestab meetmed järgnevateks aastateks;
- B. arvestades, et tööstuse arvele langeb ELis üle 80 % erasektori teadus- ja arendustegevuse kuludest ja et tööstuse innovaatilised tooted moodustavad 73 % ELi ekspordist, mistõttu on tööstusel oluline roll ELi muutmisel teadmuspõhiseks majanduskeskkonnaks;
- C. arvestades, et võrreldes muude piirkondadega, nagu Ameerika Ühendriigid või Aasia, kohaneb ELi tööstus muutuva turuolukorra ja uute tehnoloogiliste arengutega turu suure reguleerituse tõttu endiselt suhteliselt aeglaselt;
- D. arvestades, et suundumused, nagu globaliseerumine, tehnoloogia muutumine ja säästev areng, pakuvad ELi tööstussektorile olulisi, seni veel kasutamata võimalusi,

⁽¹⁾ ELT C 303 E, 13.12.2006, lk 646.⁽²⁾ ELT C 316 E, 22.12.2006, lk 378.

Neljapäev, 22. mai 2008

1. tervitab komisjoni teatist, mis teeb ülevaate edusammudest, mida on saavutatud integreeritud tööstuspoliitika rakendamisel ning rõhutab, et jõukas tööstussektor on Lissaboni eesmärkide saavutamiseks hädavajalik;
2. märgib edusamme, mida on saavutatud nii horisontaalsete kui sektorikesksete meetmetega, ning tervitab uusi sektorikeskseid algatusi toiduainete töötlemise ja elektrotehnika valdkonnas;
3. avaldab kahetsust ELi ja siseriikliku tööstuspoliitika vahelise seose nõrkuse üle ning toetab komisjoni ja liikmesriikide algatusi nimetatud seose tugevdamiseks;
4. usub, et ELi tööstuspoliitika peamine roll on luua eeltingimused ettevõtluse arendamiseks, tööstusinvesteringuteks, innovatsiooniks ja töökohtade loomiseks, pöörates erilist tähelepanu VKEde vajadustele;
5. on seisukohal, et avatud ja konkurentsivõimeline teenuste ja tööstuse siseturg aitab tõsta sektori uuenduspotentsiaali ning suurendab tema konkurentsivõimet; on arvamisel, et konkurentsipoliitika mängib olulist rolli tagamaks, et tarbijad saavad kasu avatud Euroopa turust;
6. rõhutab tõhusa riigihangete korra tähtsust Euroopa tööstuse konkurentsivõime jaoks; usub, et kommertskasutusele eelnevad riigihanked on tähtsaks vahendiks Euroopa ettevõtete uuenduslikkuse edendamisel; julgustab liikmesriike seda silmas pidades läbi vaatama oma riigihangete põhimõtteid ning palub komisjonil edendada parimate tavade vahetamist nimetatud valdkonnas;
7. tervitab komisjoni ettepanekuid Euroopa kaitsetööstustoodete turu tugevdamiseks ja ELi kaitsetööstuse ülemaailmse konkurentsivõime tõstmiseks;
8. soovib komisjonil tugevdada turuseiret tööstus- ja tarbekaupade tarneahela, sealhulgas järgmise etapi turustajate ja jaemüüjate üle, et tagada konkurentsitingimused tarneahela kõigis lülides;
9. kutsub komisjoni üles tõhustama oma jõupingutusi mittevajalike haldustõkete eemaldamisel, mis muudavad juurdepääsu siseturule keeruliseks, lihtsustama ja parandama regulatiivset keskkonda ja vähendama ettevõtete halduskoormust, tagades muu hulgas, et saavutatakse edusamme 13 prioriteetses valdkonnas, mis on sätestatud komisjoni tegevuskavas halduskoormuse vähendamiseks, ning rakendades haldustõkete eemaldamise kiirendatud meetmete teist paketti;
10. nõuab tungivalt, et liikmesriigid saavutaksid edusamme ambitsioonikate riiklike eesmärkide seadmisel ja saavutamisel halduskoormuse vähendamiseks, eriti selliste eesmärkide, mis soodustavad VKEde kasvu ja arengut, nagu lihtsustatud aruandlusnõuded ja erandid;
11. julgustab komisjoni kasutama ühtset lähenemisviisi VKEdele kõigis ELi poliitikavaldkondades, kohaldades nõuetekohaselt põhimõtet „esmaltpõhine mõtlemine väikestele“;
12. toetab tugevalt algatust väikeettevõtete seaduse vastuvõtmiseks Euroopa tasandil; usub, et see peaks võtma õigusloomega seotud ettepaneku kuju ning sisaldama uusi, konkreetseid algatusi, et vähendada erandite abil VKEde regulatiivset koormust, hõlbustada nende juurdepääsu siseturule ja riigihankemenetlustele ning tagada neile piisav juurdepääs rahastamisallikatele ja teadustegevuse infrastruktuurile;
13. rõhutab Basel II lepingu⁽¹⁾ tähtsust pankade tegevuse mõjutamisel ja neis huvi tekitamisel laenata küllaltki kõrge riskiastmega klientidele, sealhulgas VKEdele; peab kõnealust arengut VKEde investeerimise ja ettevõtlusele suunatud teadustegevuse toetamise vahendiks;

⁽¹⁾ International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards: A Revised Framework, Baseli pangajäreleva komitee, juuni 2004.

Neljapäev, 22. mai 2008

14. tervitab selliseid komisjoni moodustatud partnerlustöörühmi nagu CARS 21 ja tekstiilitoodete kõrgetasemeline töörühm; usub, et need töörühmad on tähtsad foorumid ELi tööstuspoliitika tugevdamiseks;
15. rõhutab pakilist vajadust luua kogu ELi hõlmav riskikapitali turg, kõrvaldades praegused regulatiivsed ja maksunduslikud tõkked riskikapitaliinvesteeringutelt Euroopa kõige uuenduslikematesse väikeettevõtetesse;
16. tuletab meelde kaasaegsete standardimissüsteemide tähtsust ning julgustab komisjoni kiirendama uue lähenemisviisiga kokkusobivate standardite rakendamist, arvestades seejuures VKEde vajadusi ja tugevdades VKEde esindajate kaasamist;
17. on arvamusel, et ELi keskkonnavalaseid eesmärke ei tohiks pidada ohuks tööstusele, vaid võimaluseks saada esimese tegutseja eelis ja muuta ELi tööstus maailmas juhtivaks keskkonnasõbralike ja sotsiaalselt vastuvõetavate tehnoloogiate, toodete ja teenuste valdkonnas; rõhutab siiski, et uute tehnoloogiate rakendamiseks peaks kaasnema meetmed Euroopa ettevõtete rahvusvahelise konkurentsivõime kaitsmiseks;
18. on seisukohal, et tööstuslik areng on tihedalt seotud tõhusa transpordiinfrastruktuuri olemasoluga Euroopa tasandil, et nõuetekohaselt toimiv transpordiinfrastruktuur võimaldab tööstuspiirkondade, kaasa arvatud väljaspool linnu asuvate tööstuspiirkondade arengut ja et liikmesriikidel peaks olema võimalik kasutada regionaalarengu фонде, et rajada tööstus- ja tehnoloogiaparke linnastutega külgnevates maapiirkondades;
19. on seisukohal, et komisjoni säästvat tööstuspoliitikat käsitlev tegevuskava peaks looma raamistiku sujuvaks üleminekuks vähem süsihappegaasi heiteid tekitavale ning energia- ja ressursitõhusale tööstusele, mis aitab kaasa 8.–9. märtsi 2007. aasta Euroopa Ülemkogul sõnastatud eesmärkide saavutamisele energia ja kliimamuutuse valdkonnas; usub, et juhtivate turgude algatus ja standardeid käsitlev tegevuskava võiksid siin olulist rolli mängida;
20. rõhutab eriti vajadust säästva ja tasakaalustatud arengu järele kogu ELis, seda nii geograafiliselt kui ka seoses projektide ulatusega; usub, et tõeliselt tasakaalustatud lähenemisviis on ainus viis ELi tööstuse arengu stimuleerimiseks, uute võimaluste pakkumiseks töökohtade loomisel ja ELi piires edukate piirkondade edendamiseks; usub, et klastrite algatusest võib saada võimas innovatsiooni ja jätkusuutliku piirkondliku arengu mootor;
21. tervitab ühtekuuluvuspoliitika olulist panust konkurentsi tagamise tööstussektoris ning julgustab liikmesriike suunama oma Euroopa Regionaalarengu Fondi ning Euroopa Sotsiaalfondi raames tehtavaid investeeringuid suuremal määral valdkondadesse, mis edendavad inimkapitali kasvu, teadusuuringuid, uuendustegevust ja ettevõtlust ning VKEde toetamiseks;
22. juhib tähelepanu, et kiires korras tuleks võtta arvesse keskkonnavalaste õigusaktide mõju ELi energiama hukate tööstusharude rahvusvahelisele konkurentsivõimele, et vältida süsinikdioksiidi leket ja tööpuudust; nõuab seoses sellega tungival, et komisjon edendaks ja toetaks aktiivselt rahvusvaheliste sektorikesksete lepingute sõlmimist, mis kärbiksid konkreetsete tööstusharude keskkonnamõju kogu maailmas, tagades samal ajal võrdse mänguruumi;
23. toetab komisjoni kavatsust rakendada kõigi uute õigusloomega seotud ettepanekute suhtes intensiivset ja ranget mõjuhindamist, uurides eelkõige, kas iga ettepanek avaldab mingit ebasoodsat mõju siseturu toimimisele või Euroopa tööstuse konkurentsivõimele vastavalt jätkusuutlikkuse põhimõttele;

Neljapäev, 22. mai 2008

24. juhhib tähelepanu praegusele arengule seoses juurdepääsuga toorainele; juhhib tähelepanu, et EL on täielikult sõltuv mitmete metallide impordist; kutsub komisjoni üles pakkuma ühtset lähenemisviisi toorainele jätkusuutliku juurdepääsu kindlustamisele, ressursikasutuse tõhususe parandamisele ja uurimistehnoloogiate arendamise toetamisele; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama ja kiirendama Euroopa Ülemkogu poolt ühenduse energiavarustuskindluse huvides olevaiks kuulutatud projektide elluviimist ja ELi energiaallikate mitmekesistamist;
25. tuletab meelde olulist struktuurimuutust, mille kutsus esile töökohtade siirdumine tööstusega seotud teenuste sektorisse; toetab seetõttu kavandatavat tööstuse- ja teenustealast algatust, millega analüüsitakse teenuste sektoreid ja nende mõju tööstuse konkurentsivõimele; juhhib komisjoni tähelepanu eelkõige tööstusele suunatud teenuste, eelkõige teadmusintensiivsete äriteenuste kvaliteedi, tootlikkuse ja väärtuse parandamisele;
26. tervitab komisjoni struktuurimuutuste algatust, millega lihtsustatakse parimate tavade vahetamist liikmesriikide hulgas; ergutab komisjoni tugevalt toetama teatise „Ümberkorraldused ja tööhõive – ümberkorralduste ennetamine ja nendega kaasaminek tööhõive arengut silmas pidades: Euroopa Liidu roll” (KOM(2005)0120) läbivaatamisel nii suurte partnerluste sisseadmist ELi tasandil kui ka võrgustike loomist teabe ja parimate tavade vahetamiseks liikmesriikide ekspertide hulgas;
27. juhhib tähelepanu vajadusele jätkuvaks prioriteetseks investeerimiseks haridusse, koolitusse ja teadusuuringutesse ning samuti tööstusliku arengu ja ELi toodete konkurentsivõime sõltuvusele inimressursside kvaliteedist ja nende ettevalmistuse tasemest ning ülemaailmsest innovatsioonist uute toodete alal;
28. rõhutab asjaolu, et ELi konkurentsieelist suurendavad oluliselt innovaatilised tooted, mis moodustavad 73 % ELi ekspordist; märgib siiski, et EL jääb endiselt maha Ameerika Ühendriikidest ja Jaapanist innovatsiooni ning eriti ärisektori teadus- ja arendustegevuse valdkonnas; usub seetõttu, et ühenduse rahastamisprogramme, näiteks teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi, konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi ning Euroopa Innovatsiooni ja Tehnoloogia Instituuti, tuleks täiel määral ära kasutada; tervitab seoses sellega juhtivate turgude algatust ja standardeid käsitlevat tegevuskava kui vahendeid innovaatiliste toodete ja teenuste jaoks turupotentsiaali vallapästmiseks konkreetsetes ühiskonnale suure väärtusega valdkondades; nõuab tungivalt, et komisjon demonstreeriks oma sellekohast panust paremasse reguleerimisse ning hoiatab teatud tehnoloogiliste lahenduste teistele eelistamise eest;
29. on seisukohal, et kogu ELis innovatsiooni edendamiseks on olulise tähtsusega leiutustegevuse toetamine ja sellise tegevuse kaudu loodud toodete kaitsmine; juhhib seega tähelepanu intellektuaalomandi õiguste kaitse läbipaistva, lihtsustatud poliitika tähtsusele, mida ka tegelikkuses rakendatakse; kutsub komisjoni üles võtma meetmeid ühenduse patendi võimalikult kiireks kasutuselevõtmiseks ja kutsub komisjoni üles jätkama võitlust võltsimiste vastu ning töötama kõnealusel valdkonnas ülemaailmsete lahenduste suunas, mis rajaneksid peamiselt Euroopa mudelitel;
30. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.
-

Neljapäev, 22. mai 2008

Liibanon

P6_TA(2008)0228

Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon olukorra kohta Liibanonis

(2009/C 279 E/13)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Lähis-Ida kohta, eelkõige 16. jaanuari 2003. aasta resolutsiooni assotsiatsioonilepingu sõlmimise kohta Liibanoni Vabariigiga ⁽¹⁾, 10. märtsi 2005. aasta resolutsiooni olukorra kohta Liibanonis ⁽²⁾, 7. septembri 2006. aasta resolutsiooni olukorra kohta Lähis-Idas ⁽³⁾ ja 12. juuli 2007. aasta resolutsiooni olukorra kohta Lähis-Idas ⁽⁴⁾ ning oma 29. novembri 2007. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega antakse Liibanonile makromajanduslikku finantsabi; ⁽⁵⁾
  - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 1559 (2004), 1636 (2005), 1680 (2006), 1701 (2006) ja 1757 (2007);
  - võttes arvesse Euroopa – Vahemere piirkonna lepingut, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Liibanoni Vabariigi vahel ⁽⁶⁾ (assotsiatsioonileping);
  - võttes arvesse nõukogu 10. detsembri 2007. aasta otsust 2007/860/EÜ, millega antakse Liibanonile makromajanduslikku finantsabi; ⁽⁷⁾
  - võttes arvesse ELi kõrge esindaja Javier Solana 16. mai 2008. aasta avaldust olukorra kohta Liibanonis;
  - võttes arvesse eesistujariigi 14. märtsil 2008. aastal Euroopa Liidu nimel tehtud eesistujariigi avaldust Lähis-Ida kohta;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 4,
- A. olles äärmiselt häiritud vägivalda järkjärgulisest suurenemisest Liibanonis ning tundes sügavat muret institutsioonide olukorra pärast Liibanonis pärast presidendivalimiste läbikukkumist;
- B. arvestades, et Beirutis ja mujal Liibanonis Hezbollah' ja teiste relvarühmituste vahel aset leidnud hiljutistes vägivaldsetes kokkupõrgetes, mis järgnesid Liibanoni valitsuse 6. mai 2008. aasta otsustele, ning vägivald-lapuhangutes, mis vallandasid lennujaama turvalisuse eest vastutanud kindrali tagandamise ning Hezbollah' kommunikatsioonisüsteemide keelustamise tagajärjel, hukkus kümneid ja sai vigastada sadu kodanikke;
- C. arvestades, et kokkupõrgete lõpetamiseks tühistas Liibanoni valitsus otsused, mis vägivalda vallandasid, ja tegi kriisi lahendamise ülesandeks Liibanoni sõjaväele;
- D. arvestades, et Liibanoni parlament ei täitnud oma põhiseaduslikku rolli isegi enne 2007. aasta novembrit, kui lõppes Liibanoni Vabariigi presidendi ametiaeg, ning arvestades, et riik on institutsioonide kokkuvärsimise äärel, millel on tõsised tagajärjed demokraatia toimimise seisukohast;
- E. arvestades, et Hezbollah ei ole mitte ainult opositsioonipartei, vaid ka relvastatud rühmitus, kes kontrollib suurt osa Liibanoni territooriumist, sealhulgas ala, kus elavad šiidi kogukonnad;
- F. arvestades, et Araabia Riikide Liiga algatusese toel jõudsid asjaomased osapooled 15. mail 2008. aastal kokkuleppele lõpetada viivitamata relvastatud kokkupõrked, jätkata üleriigilist dialoogi rahvusliku ühtsuse valitsuse ja uue valimisseaduse teemal ja taastada tavapärane elu ning olukord, mis eelnes viimastele intsidentidele;

⁽¹⁾ ELT C 38 E, 12.2.2004, lk 307.

⁽²⁾ ELT C 320 E, 15.12.2005, lk 257.

⁽³⁾ ELT C 305 E, 14.12.2006, lk 236.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0350.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0550.

⁽⁶⁾ ELT L 143, 30.5.2006, lk 2.

⁽⁷⁾ ELT L 337, 21.12.2007, lk 111.

Neljapäev, 22. mai 2008

- G. arvestades, et praegune poliitiline ummikseis Liibanonis halvab riigi nõuetekohast toimimist; arvestades, et poliitiline kriis ohustab märkimisväärselt Liibanoni ja kogu piirkonna habrast tasakaalu; arvestades, et stabiilne, täielikult suveräänne, ühtne ja demokraatlik Liibanon on olulise tähtsusega kogu Lähis-Ida stabiilsuse ja rahumeelse arengu seisukohast;
- H. arvestades, et Liibanon on riik, millel on Euroopaga tugevad poliitilised, majanduslikud ja kultuurisidemed, ning ta on Euroopa Liidu oluline partner Lähis-Idas; arvestades, et suveräänne ja demokraatlik Liibanon võib etendada olulist osa tugeva Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse arendamisel;
- I. arvestades, et assotsiatsioonilepingu artiklis 2 sätestatakse, et selle lepinguosaliste vahelised suhted ja lepingu enda sätted põhinevad demokraatlike põhimõtete ja põhiliste inimõiguste austamisel, nagu need on sätestatud inimõiguste ülddeklaratsioonis, mis suunab nende sise- ja välispoliitikat ning moodustab käesoleva lepingu olulise osa; arvestades, et assotsiatsiooninõukogu on volitatud võtma lepingus ettenähtud korrapärase poliitilise dialoogi raames vajalikke meetmeid Euroopa Parlamendi ja Liibanoni parlamendi vahelise koostöö edendamiseks;
- J. arvestades, et ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga nr 1757 (2007) luuakse endise peaministri Rafik Hariri mõrva ja muude Liibanonis toimunud poliitiliste mõrvade toimepanijate üle kohtu pidamiseks rahvusvaheline erikohus;
- K. arvestades, et Liibanoni ees seisavad endiselt märkimisväärsed rahanduslikud ja majanduslikud väljakutsed; arvestades, et Liibanoni ametivõimud võtsid 4. jaanuaril 2007. aastal vastu laiaulatusliku sotsiaal-majanduslike reformide kava; arvestades, et Euroopa Liit on pakkunud 80 miljoni euro suurust makromajanduslikku finantsabi, et toetada Liibanoni sõjajärgseid ülesehitustöid ja majanduse jätkusuutlikku taastamist ning seeläbi leevendada valitsuse majandusprogrammi rakendamisel tekkivaid rahalisi raskusi;
- L. arvestades, et enam kui 300 000 Palestiina põgenikku elab Liibanonis endiselt halbades tingimustes; arvestades, et mõnedes Palestiina põgenikelaagrites aset leidnud vägivaldpuhangud ja kokkupõrked sõjaväega on pingestanud olukorda riigis;
- M. arvestades, et Shebaa farmide piirkonna territoriaalse terviklikkuse küsimus on endiselt lahendamata,
1. tervitab Dohas saavutatud kokkulepet kindral Michel Sleiman'i lähapäevil vabariigi presidendiks valimist, uue rahvusliku ühtsuse valitsuse moodustamist ja valimisseaduse vastuvõtmist; kutsub kõiki selle kokkuleppe osapooli seda täielikult rakendada; rõhutab rahvusvahelise üldsuse positiivse reaktsiooni tähtsust; õnnitleb Liibanoni erakondi kokkuleppe puhul ning Katari riiki ja Araabia Riikide Liigat eduka vahendustegevuse puhul;
  2. rõhutab Liibanoni stabiilsuse, suveräänsuse, sõltumatuse, ühtsuse ja territoriaalse terviklikkuse tähtsust; juhib tähelepanu asjaolule, et Liibanoni poliitiline stabiilsus peaks rajanema osapoolte vahelise usaldusliku õhkkonna taastamisel, vägivaldast loobumisel ning välismõjude eiramisel;
  3. väljendab heameelt positiivse viisi üle, kuidas sõjavägi ja julgeolekuteenistused aitasid kaasa hiljutiste sündmuste lahendamisele; kutsub kõiki osapooli toetama Liibanoni sõjaväge, et see saaks täielikult tagada Liibanoni tegutsemisvõime, julgeoleku, korra, suveräänsuse ja stabiilsuse;
  4. on seetõttu seisukohal, et riigi ja kõigi Liibanoni elanike julgeolekut on võimalik tagada kõigi relvarühmituste, eelkõige Hezbollah' relvitustamise ja Liibanonis relvaäri kontrolli alla saamise abil; peab äärmiselt oluliseks asjaolu, et kõik Liibanoni sisseveetavad relvad antaks üksnes Liibanoni ametliku sõjaväe kasutusse; kordab oma üleskutset Liibanoni valitsusele kehtestada koostöös ÜRO ajutiste relvajõudega Liibanonis (UNIFIL) täielik suveräänsus ning teostada selleks tõhusat kontrolli riigi piiride ja territooriumi üle; kutsub selleks kõiki osapooli loobuma vägivaldast, täielikult aktsepteerima demokraatia põhimõtteid ning tunnustama kõiki demokraatlikult valitud riigiorganeid ja institutsioone olenemata nende liikmete etnilisest, usulisest või erakondlikust kuuluvusest ja päritolust;

Neljapäev, 22. mai 2008

5. tuletab meelde, et assotsiatsioonilepingus nähakse ette Euroopa Parlamendi ja Liibanoni parlamendi vaheline poliitiline dialoog, millega seatakse sisse kahe institutsiooni vaheline poliitiline koostöö;
6. rõhutab taas UNIFILI rolli olulisust; peab äärmiselt oluliseks, et Liibanoni valitsus tegutseks suveräänselt ning kontrolliks tõhusalt riigi piire ja territooriumit kõigis riigi jurisdiktsiooni kuuluvates valdkondades viisil, mis tagaks riigi ja kodanike julgeoleku;
7. kordab oma nõuet kõikidele asjaomastele osapooltele toetada rahvusvahelise erikohtu tööd, kus mõistetakse kohut endise peaministri Rafik Hariri mõrva ja muude Liibanonis toimunud poliitiliste mõrvade toimepanijate üle ning nõuab tungival, et Süüria teeks kohtuga täielikku koostööd;
8. nõuab tungival, et Liibanoni võimud teeksid kõik endast oleneva, et lõpetada igasugune palestiina põgenike diskrimineerimine; kordab taas oma üleskutset rahvusvahelisele üldsusele suurendada abi, et jõuda püsiva lahenduseni;
9. kutsub Süüriat hoiduma igasugusest sekkumisest, mis võib avaldada negatiivset mõju Liibanoni siseasjadele, ning etendada konstruktiivset osa riigi stabiilsuse saavutamisel; pöördub Iraani ja Süüria poole üleskutsega etendada konstruktiivset osa; kutsub kõiki asjaomaseid pooli täitma ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 1559 (2004) ja 1701 (2006) ning austama Liibanoni sõltumatust, suveräänsust, julgeolekut ja stabiilsust, tuletades ühtlasi meelde relvarühmitustele relvade müümise keeldu;
10. väljendab taas toetust Euroopa Liidu kindlale otsusele abistada Liibanoni majanduse ümberkorraldamisel; kutsub nõukogu ja komisjoni jätkama jõupingutusi Liibanoni ülesehituse ja majanduse taastamise toetamiseks, tegema samuti tihedamat koostööd riigi kodanikuühiskonnaga, et edendada maa edasist demokratiseerimist;
11. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, ÜVJP kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile, Araabia Riikide Liiga peasekretärile, neliku eriesindajale Lähis-Idas, Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee presidendile, Liibanoni valitsusele ja parlamendile, Süüria presidendile ja valitsusele ning Iraani valitsusele ja parlamendile.

Toiduainete hinnatõus Euroopa Liidus ja arengumaades

P6_TA(2008)0229

Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon toiduainete hinnatõusu kohta ELis ja arengumaades

(2009/C 279 E/14)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse, et sel aastal tähistatakse inimõiguste ülddeklaratsiooni 60. aastapäeva, mille artikli 25 lõikes 1 on sätestatud õigus toidule;
- võttes arvesse 1996. aastal toimunud toiduainetega kindlustamist käsitleva ülemaailmse tippkohtumise järeldusi ning eesmärki vähendada 2015. aastaks nälga kannatavate inimeste arvu poole võrra;
- võttes arvesse kohustusi, mis sisalduvad ÜRO rahvusvahelises majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste paktis, mille osalisriigid on kõik Euroopa Liidu liikmesriigid, eelkõige selle artiklit 11 õiguse kohta toidule;

Neljapäev, 22. mai 2008

- võttes arvesse ÜRO inimõiguste nõukogu eristungit teemal „Ülemaailmse toidukriisi süvenemise, mis muu hulgas on põhjustatud toiduainete kiirest hinnatõusust, negatiivne mõju toiduga seotud õiguse teostamisele”, mis toimub 22. mail 2008. aastal Genfis;
  - võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja komisjoni ühisavaldust pealkirjaga „Euroopa konsensus humanitaarabi valdkonnas” ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 33;
  - võttes arvesse ühise põllumajanduspoliitika käimasolevat läbivaatamist (nn tervisekontrolli);
  - võttes arvesse ÜRO Arenguprogrammi, ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni, Maailmapanga ja teiste rahvusvaheliste organite toetusel algatatud ja läbi viidud rahvusvahelise arengule suunatud põllumajandusteaduste ja tehnoloogia hindamise institutsiooni (IAASTD) hiljutisi soovitusi maailma toiduainetoodangu osas;
  - võttes arvesse valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) aruandeid;
  - võttes arvesse käimasolevaid läbirääkimisi Doha arenguvoo üle;
  - võttes arvesse AKV-ELi parlamentaarsel ühisassambleel 22. novembril 2007. aastal Kigalis vastu võetud deklaratsiooni, mis toetab arengut soodustavaid majanduspartnerluslepinguid;
  - võttes arvesse oma 25. oktoobri 2007. aasta resolutsiooni sööda ja toiduainete hinnatõusu kohta ⁽²⁾;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 4,
- A. arvestades, et pärast aastate pikkust toormehindade paigalseisu või langust tõusis nisu maailmaturu hind 36 kuu jooksul kuni 2008. aasta veebruarini 181 %, riisi hind on alates 2008. aasta jaanuarist tõusnud 141 % ning ülemaailmsed toiduainete hinnad on tõusnud üldiselt 83 %;
- B. arvestades, et hindade tõus on vaesuse vähendamise eesmärkide täitmist seitsme aasta võrra edasi lükanud, ning arvestades, et Maailmapanga arvutuste kohaselt võib arengumaades sattuda üle 100 miljoni inimese kiiresti kerkivate toiduhindade tõttu sügavamasse vaesusse;
- C. arvestades, et 854 miljonit inimest maailmas kannatab nälja või alatoitumise all (toiduga alakindlustatus), igal aastal lisandub neile 4 miljonit inimest; arvestades, et 170 miljonit last on alatoitunud ning 5,6 miljonit last sureb igal aastal alatoitumuse tõttu;
- D. arvestades, et praeguse toidukriisi põhjuseks on ka üha kasvanud spekulatsioonid põllumajandustoorde ja toiduainetega;
- E. arvestades, et ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) andmetel moodustab toit 60–80 % tarbijate kulutustest arengumaades ning umbes 10–20 % tööstusriikides; arvestades, et toiduainete hinnatõus mõjutab kõige enam madala sissetulekuga leibkondi;
- F. arvestades, et viimastel kümnenditel on Maailmapank, Rahvusvaheline Valuutafond ja Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO) sundinud arengumaid kaubandust liberaliseerima, et kehtestada ekspordisuunitlusega põllumajanduslik suurtootmine jätkusuutliku kohaliku toiduainetoodangu ja kohalike toiduaineturgude arvel;

⁽¹⁾ ELT C 25, 30.1.2008, lk 1.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0480.

Neljapäev, 22. mai 2008

- G. arvestades, et hinnatõus süvendab kättesaadavuse probleemi, eriti nendel, kelle sissetulek on väike või puudub;
- H. arvestades, et koos maailma elanikkonna kasvuga suureneb nõudlus toidu järele, eriti sellistes kiiresti areneva majandusega riikides nagu Hiina ja India; arvestades, et FAO andmetel suudab planeet Maa toita 12 miljardit inimest ning praegu ei ole üldises mõttes toiduainete puudust; tuleb meelde, et nisu ja riisi saagid olid 2007. aastal väga head; arvestades, et hinnangute kohaselt kasutatakse inimtoiduks 1,01 miljardit tonni 2007. aasta saagist, samas kui suur osa läheb loomasöödaks (760 miljonit tonni) ning ligikaudu 100 miljonit tonni kulub agrokütuste tootmiseks; arvestades, et viimaste hinnangute järgi peaks teraviljatoodang 2008. aastal suurenema 2,6 % võrra rekordilise 2,164 miljardi tonnini; kuid arvestades, et need hinnangud sõltuvad soodsatest ilmastikutingimustest;
- I. arvestades, et paljud arengumaad ei realiseeri oma toiduainete tootmise potentsiaali; arvestades, et investeringute puudumine põllumajandusse, maaelu arendamisse ja põllumajandustootjate koolitamiselle arengumaades ja rahvusvaheliste finantsasutuste poolt on seadnud eelkõige väiketootjad ebavõrdsetesse konkurentsitingimustesse, mis on muutnud nad vaesemaks ja haavatavamaks ning kahandanud nende suutlikkust toota piisavalt toiduaineid;
- J. arvestades, et arengumaades takistab põllumajandustoodangu kasvu oluliselt asjaolu, et väikestel põllumajandusettevõtjatel on sageli võimatu saada laenu või väikekrediiti, et investeerida seemnearetusse, väetistesse või niisutusmehhanismidesse ning vajalikesse saagikaitsevahenditesse, et kaitsta oma saaki kahjurite ja haiguste eest, mis on mõnikord seotud asjaoluga, et maa ei ole nende oma ja seetõttu puudub neil laenu tagatis;
- K. arvestades, et maailma toiduabi programm on teatanud, et 2008. aasta vajaduste katmiseks vajalikust 750 miljonist USA dollarist on seni kindlalt lubatud üksnes 260 miljonit;
- L. arvestades, et toorainete hinnatõusu mõju on maailmamajanduses muutumas destabiliseerivaks jõuks ning on juba põhjustanud mitmes riigis rahutusi;
- M. arvestades, et toiduhinna tõus suurendab vajadust integreeritud poliitilise reageeringu ja tervikliku strateegia järele, et toiduprobleem lahendada,

Õigus toidule

1. rõhutab, et õigus toidule on põhiõigusliku olemusega, ning vajadust parandada kõikide inimeste jaoks igal ajal piisava toidu kättesaadavust, et elada aktiivset ja tervislikku elu; rõhutab, et riigid on kohustatud seda põhilist inimõigust kaitsma, austama ja täitma; juhib tähelepanu sellele, et asjaolu, et 2 miljardit inimest elab endiselt äärmises vaesuses ning 850 miljonit inimest on näljas iga päev, osutab sellele, et süstemaatiliselt rikutakse õigust toidule, nagu see on sätestatud inimõigusi käsitlevas rahvusvahelises õiguses; nõuab seepärast piisavate meetmete võtmist, et rakendada ellu inimõiguste ülddeklaratsiooniga kehtestatud õigus toidule; nõuab tungivalt, et nõukogu tagaks kõigi toiduga seotud riiklike ja rahvusvaheliste poliitikate kooskõla kohustustega, mis tulenevad õigusest toidule;
2. kutsub seepärast nõukogu üles suurendama oma kohustusi seoses aastatuhande arengueesmärkidega, kinnitades selleks rahastamiskohustusi ning võttes Euroopa Ülemkogul juunis vastu ELi aastatuhande arengueesmärkide tegevuskava; on arvamusel, et see ELi tegevuskava peaks kindlas ajaraamistikus määratlema konkreetsed tähised ja meetmed sellistes võtmevaldkondades nagu haridus, tervishoid, vesi, põllumajandus, majanduskasv ja infrastruktuurid, mis aitab kaasa aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele 2015. aastaks, pidades muude eesmärkide seas silmas nälja kaotamist 2015. aastaks;
3. on mures toidutoormega, sealhulgas toorme riskifondidega spekulatsioonide mõju pärast näljale ja vaesusele; kutsub komisjoni üles analüüsima spekulatsioonide mõju toiduainete hinnale ning pakkuma selle analüüsi põhjal välja kohased meetmed;

Neljapäev, 22. mai 2008

4. juhib tähelepanu sellele, et käesolev toidukriis on tihedalt seotud finantskriisiga, kus keskpankade tehtud likviidsuse süstid pankrottide ärahoidmiseks võisid suurendada spekulatiivseid investeeringuid toormesse; kutsub Rahvusvahelist Valuutafondi ja finantsstabiilsuse foorumit üles hindama seda „kõrvalmõju” ning võtma seda arvesse, kui tehakse ettepanekuid ülemaailmsete abinõude kohta;

5. tuletab meelde, et selle kriisi alla kannatavad kõige enam vähemkindlustatud elanikkonnakihid, ning rõhutab seetõttu vajadust kohase sotsiaalpoliitika järele, et toetada vaeseid või puudustkannata vaid elanikkonnakihte ning leevendada praeguse toidukriisi mõjusid;

Jätkusuutlik toiduainete tootmine

6. rõhutab, et kõigi inimeste toiduga varustamine üle maailma peaks olema tähtsam mis tahes muust eesmärgist; rõhutab, et toit peaks olema kättesaadav mõistliku hinnaga, nagu on sätestatud EÜ asutamislepingu artiklis 33;

7. tuletab meelde vajadust tagada siseriiklik ja ülemaailmne põllumajandusturgude regulatsioon, mis võtaks arvesse tarbijaid, põllumajandustootjate sissetulekut, töötlevat tööstust ja ELi säästvat toidupoliitikat;

8. tuletab meelde, et ühise põllumajanduspoliitika peamine eesmärk on tagada turgude stabiilsus, varustuskindlus ja mõistlikud hinnad tarbijatele ning rõhutab vajadust ühise põllumajanduspoliitika järele ka pärast 2013. aastat, et tagada jätkusuutlik toidupoliitika ELis, võttes samal ajal arvesse jätkusuutlikkust, põllumajandustoodetega varustuskindlust ja nende kvaliteeti;

9. rõhutab, et tooraine maksumus moodustab paljude toiduainete üldhinnast suhteliselt väikese osa; palub komisjonil ja liikmesriikides analüüsida tootjahinna ja suurte jaemüüjate kehtestatud hindade lahknevusi;

10. nõuab seepärast mõjuhinnangut, milline on jaemüüjate roll toiduahelas, sest toiduainete jaehinnad on võrreldes elukallidusega eaproportsionaalselt tõusnud; kutsub jaemüüjaid üles pakkuma tootjatele õiglast hinda, pakkudes tarbijatele samal ajal mõistliku hinnaga toiduaineid;

11. märgib, et ELi praegustest teraviljavarudest jätkuvalt ainult 30 päevaks, ning seab kahtluse alla, kas meie toiduainetarud on õige suurusega, eeskätt võimalikke kriise arvestades; palub komisjonil töötada välja strateegiad toiduvarude loomiseks, et ära hoida tulevasi kriise;

12. nõuab põllumajandustoodangu paremat prognoosimist, et teha palju varem kindlaks peamised toiduga varustatuse suundumused kogu maailmas;

13. rõhutab, et tuleb arvesse võtta ELi põllumajandusettevõtjate sissetulekut puudutatavat olukorda; märgib, et sööda, energia, väetiste ja teiste sisendite hinnatõusu tõttu ning seoses järjest suurenevate kuludega standarditele vastavuse tagamisel peavad põllumajandusettevõtjate tulud oluliselt suurenema, et nad oleksid jätkuvalt võimelised rahuldama nõudlust toidu järele; märgib, et põllumajandusettevõtjate sissetulek on ainult veidi suurenenud ning mõnedes liikmesriikides on põllumajandusettevõtjate sissetulek hoopis vähenenud;

14. nõuab, et säästva põllumajanduspoliitika edendamine lülitataks laienemis- ja naabrusspoliitika kõikidesse instrumentidesse;

15. nõuab, et kolmandate riikide ettevõtjate suhtes kohaldataks sama ranget kontrolli nagu ELi tootjate suhtes, kuid tunnustab vajadust abistada arengumaid ELi fütosanitaarnormide täitmisel;

16. tunneb heameelt ELi põllumajandusministrite otsuse üle võtta vastu komisjoni ettepanek peatada maa tootmisest kõrvaldamise kohustused 2008. aastaks ja märgib, et komisjoni hinnangu kohaselt vabastab see samm umbes 2,9 miljonit hektarit teraviljakasvatuseks ja suurendab selle aasta saaki umbes 10 miljoni tonni võrra;

Neljapäev, 22. mai 2008

17. palub komisjonil hinnata ELi ühise põllumajanduspoliitika, taastuenergiapoliitika eesmärkide, arenguabi ja rahvusvaheliste kaubanduslepingute mõju toiduainetega kindlustatusele, et parandada ülemaailmset toiduainetega kindlustatust;
18. rõhutab, et kütuste asemel tuleb esmatähtsaks pidada toitu ning et biokütuste tootmisele tuleks kehtestada ranged säästvuse kriteeriumid; märgib, et väljapakutud biokütuste eesmärgi saavutamisel tuleb nendest kriteeriumidest kinni pidada;
19. nõustub sellega, et biokütuste tootmiseks mõeldud põllukultuuride doteerimine ELi poolt ei ole enam põhjendatud, kuid rõhutab jõuliselt, et ainult 2–3 % ELi põllumajanduskölvikust kasutatakse praegu selliseks tootmiseks ning ajakirjanduse süüdistused, nagu oleks biokütused tekitanud praeguse toidukriisi, on vähemalt ELi puhul liialdatud; on siiski nõus, et selliste riikide nagu Ameerika Ühendriigid poliitikal eraldada maisikasvatamiseks rohkem maad, et toota bioetanooli, on kaudne mõju maisi ja teiste teraviljade hinnale ning kättesaadavusele maailma toiduturul;
20. palub komisjonil ja liikmesriikidel sellele vaatamata teha rohkem teise põlvkonna bioenergia kasutamise ja tootmise edendamiseks, sest bioenergia tootmisel töödeldakse pigem sõnnikut ja põllumajandusjäätmeid kui esmaseid põllumajandustooteid;
21. rõhutab eriti, et esmatähtsaks tuleks pidada olmejäätmete ning põllumajandus- ja metsandusjääkide kogumist ning nende muutmist gaasiks; juhib tähelepanu sellele, et see võimaldaks arendada asjakohaseid tehnoloogiaid ning annaks aega uurida toiduainete tootmise ja energiatootmise kokkusobivust;
22. märgib väga murelikult, et segajõusööda ühe tonni maksumus on tõusnud 75 euro võrra tonni kohta ja see tõus jätkub söödateravilja terava puuduse tõttu, mis tähendab 15 miljardi euro suurust lisakulu ELi loomakasvatusektorile;
23. on seisukohal, et praeguse kriisi tõttu peavad ELi institutsioonid ja liikmesriigid viivitamatult ja põhjalikult arutama rolli, mida tänapäeva biotehnoloogia võib etendada mõistliku hinnaga toiduainete jätkuva tootmise tagamisel;

Parem arengupoliitika

24. on seisukohal, et tõeline võitlus nälja vastu eeldab ülemaailmset säästva arengu poliitikat, mis võimaldab arengumaadel toota ja oma elanikele pakkuda piisavalt vett ja toitu;
25. toetab arengumaid nende püüdlustes kindlustada kohalikule elanikkonnale toidu kättesaadavus; usub, et jätkuvalt tuleb parandada toimivat poliitilist ruumi, mis võimaldaks riiklike eeskirju ja meetmeid selle sektori arenguks; on seisukohal, et Malawi on positiivne näide arengumaast, kus toiduainete tootmine on viimase kolme aasta jooksul kahekordistunud, ning rõhutab, et ELil on selle arengu toetamisel oma roll; kutsub komisjoni üles andma abi sellest fenomenist teavitamisel, nii et seda saaks kasutada näitena teistes arengumaades;
26. kutsub ELi liikmesriike ja rahvusvahelist üldsust üles kiiresti reageerima maailma toiduabi programmi erakorralisele hädaabipalvele ning abistama seda programmi uutele väljakutsetele vastamisel, mis on seotud võitlusega nälja vastu; on siiski seisukohal, et sõltuvust toiduabist on vaja vähendada, ning rõhutab seepärast vajadust keskpika tähtajaga ja pikaajaliste meetmete järele, et hoida ära kahjulikke tagajärgi ning tegelda selle kriisi algpõhjustega;
27. nõuab, et kiiresti ja oluliselt suurendataks investeeringuid põllumajandusse, akvakultuuri, maaelu arengusse ja põllumajandusettevõtete arengumaades, keskendudes vaestele talunikele ja väikefarmidele, mis põhinevad agroökoloogiliste toiduainete tootmisel; tuletab meelde, et 75 % maailma vaesest elanikkonnast elab maapiirkondades, kuid ainult 4 % ametlikust arenguabist on suunatud põllumajandusele; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles tõhusamalt tegelema põllumajanduse küsimusega oma arengupoliitikas, edendama tihedas koostöös arengumaadega 10. Euroopa Arengufondi programmitöö kohandamist ning vaatama läbi riiklikud strateegiadokumendid, et muuta põllumajandus prioriteetsemaks; rõhutab valitsusväliste organisatsioonide ja kohalike ametiasutuste rolli uuenduslike põllumajanduslike lahenduste leidmisel partnerluses arengumaade elanikega ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama ja edendama nende projekte;

Neljapäev, 22. mai 2008

28. rõhutab vajadust tagada vaestes riikides väiketalunikele, kes on enamasti naised, juurdepääs maale, finantsteenustele ja laenudele, kõrge saagikusega seemnetele, niisutussüsteemidele ja väetistele; rõhutab, et põllumajandussektori investeeringute puhul peab suuremat tähelepanu pöörama niisutusele, kohalikele teedele, teadustegevusele ja kohalikele teadmistele, koolitusele ja parimate tavade vahetusele, et arendada jätkusuutlikke ja tõhusaid maaviljelussüsteeme, puhtale joogiveele, haridusele ning kohaliku toodangu ja kaubavahetuse suurendamisele; kutsub seetõttu komisjoni üles tugevdama neid valdkondi oma tegevustes ning toetama tootjate organisatsioone, mikrorediidi- ja muid finantsteenuste programme ning suuremaid põllumajandusinvesteeringuid;

29. palub Euroopa Investeerimispangal uurida võimalusi luua koheselt garantiifond, et toetada riikide, eelkõige vaesemate arengumaade mikrorediidi-, laenu- ja riskiturveskeeme, mis on lähedalt seotud kohalike toiduainetootjate vajadustega;

30. rõhutab vajadust teha kliimamuutuste alast koostööd ELi ja arengumaade vahel, eelkõige vajadust tehnosiirde ja suutlikkuse suurendamise järele; rõhutab, et kliimamuutuse teemat tuleb süvalaiendada kogu ELi arengukoostöös, toonitab, et mõned lihtsad kaitsemeetmed aitaksid talunikel kaitsta põllukultuure põua ja muude hädade eest, ning kutsub komisjoni üles neid ettevaatusabinõusid uurima; kutsub rahvusvahelist üldsust üles intensiivistama oma pingutusi võitluses kõrbestumise, maa degradeerumise ja põua vastu, et parandada toiduainetega kindlustatust ja vee kättesaadavust, eriti vaestes riikides;

31. rõhutab asjakohaste investeeringute tähtsust teadusuuringute valdkonnas eesmärgiga suurendada saaki maailma kõigis piirkondades;

32. nõuab eriti kogu geneetiliselt muundatud organismide alase arendustegevuse ja kogu selleleemalise avaliku arutelu hoolikat järelvalvet;

33. on arvamisel, et riikidel peab olema õigus toidusuveräänsusele ja -ohutusele, samuti on neil õigus kaitsta oma turgu subsideeritud toodete impordi eest; on arvamisel, et eksporditavate põllumajandustoodete subsideerimine destabiliseerib kohalikku turgu arengumaades;

Õiglane rahvusvaheline kaubandus

34. on seisukohal, et põllumajandusturgude avamine peab olema järkjärguline, kooskõlas arengu edenemisega igas konkreetse arengumaas ning põhinema sotsiaalselt õiglastel ja keskkonnasõbralikel kaubanduseeskirjadel; märgib, et tundlikud tooted, mis on esmavajalikud inimestele arengumaades või mis on eriti olulised toiduainetega kindlustatuse ja maaelu arengu seisukohalt arengumaades, tuleks välja jätta täielikust liberaliseerimisest, et ära hoida pöördumatut kahju kohalikele tootjatele; rõhutab, et EL peab edendama soodustatud ja asümmeetrilist süsteemi kaubandusläbirääkimistes arengumaadega, et võimaldada neil kasutada teatud vahendeid pakkumise juhtimiseks ja muid arengupoliitilisi vahendeid oma turgudel; märgib, et vähimarenenud riikidel oli ja on ka tulevikus „Kõik peale relvade” lepingu alusel ELi turule kvoodi- ja tariifvaba juurdepääs;

35. rõhutab, et käimasolevates majanduspartnerluslepingu läbirääkimistes peab komisjoni prioriteet vastama Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide väljendatud arenguvajadustele; tuletab meelde, et selle probleemi lahendamiseks tuleb lisaks majanduspartnerluslepingutele anda lubatud uut kaubandusabi (aastani 2010 igal aastal 2 miljardit eurot) ning edendada piirkondlikku integratsiooni;

36. rõhutab vajadust jõuda Doha voorus eduka, tasakaalustatud ja õiglase tulemuseni; rõhutab, et Doha vooru tulemused peaksid andma positiivse tõuke arengumaadele investeerimaks oma põllumajandusse ja toiduainete tootmisse; kutsub komisjoni üles toetama ettepanekuid lisada käimasolevasse WTO läbirääkimistevoorule meede põhitoiduainete hindade kohta;

37. kutsub komisjoni ja nõukogu taas üles edendama õiglast kaubandust ja muid eetilisi süsteeme, mis toetades väikseid ja ebasoodsas olukorras olevaid tootjaid arengumaades, vähendades kõikuvust ning tagades õiglasemad hinnad ja sissetuleku, aitavad tõsta sotsiaalseid ja keskkonnastandardeid, ning ergutab riigiasutusi ELis lülitama õiglase kaubanduse ja säästvuse kriteeriume oma avalikesse pakkumistesse ja hankepoliitikasse;

Neljapäev, 22. mai 2008

Demokraatia edendamine

38. rõhutab, et praegune toidukriis toob esile vajaduse edendada poliitilist stabiilsust, piirkondlikku integratsiooni, demokraatiat ja inimõigusi mitte ainult ELis, vaid ka kogu maailmas; kutsub seepärast kõiki asjaomaseid sidusrühmi üles edendama humaanseid ja demokraatlikke väärtusi ning õigusriigi põhimõtteid praeguse toidukriisiga tegelemisel ning toiduainetega varustatuse pikaajaliste probleemide lahendamisel;

*
* *

39. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Maailmapangale, G8 riikidele, ÜRO peasekretärile ja ÜRO Peaassambleele, AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee kaaspresidentidele ja Üleaafrikalisele Parlamendile.

Viisavabadus

P6_TA(2008)0230

Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vaheliste läbirääkimiste kohta seoses viisanõudest vabastamisega (viisavabadus)

(2009/C 279 E/15)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 2, 6, 24 ja 29 ning EÜ asutamislepingu artikleid 62, 63, 286 ja 300, mis on Euroopa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala ning kolmandate riikide ja organisatsioonidega peetavate rahvusvaheliste läbirääkimiste õiguslik alus;
- võttes arvesse nõukogu ja komisjoni 6. märtsi 2008. ja 21. aprilli 2008. aasta avaldusi Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 83 ja artikli 103 lõiget 2;
- A. arvestades, et alates Amsterdami lepingu jõustumisest 1999. aastal vastutab nõukogu viisaeskirjade kehtestamise eest, sealhulgas nimekirja eest nendest kolmandatest riikidest, mille kodanikel peab olema viisa või mille kodanikud on sellest nõudest vabastatud (EÜ asutamislepingu artikli 62 lõike 2 punkti b alapunkt i);
- B. arvestades, et ühenduse pädevus viisaküsimustes hõlmab tingimusi, mille kohaselt antakse kolmandate riikide kodanikele viisavabadus, ning arvestades, et nende tingimustega tuleb tagada kõikide ELi kodanike võrdne kohtlemine, mitte ainult viisavabaduse andmise või mitte andmise puhul, vaid ka nende tingimuste puhul, mille kohaselt kolmandad riigid annavad sellise vabaduse ELi erinevatele liikmesriikidele või keelduvad seda andmast;
- C. arvestades, et 2001. aastal vabastas nõukogu Ameerika Ühendriikide kodanikud viisanõudest ⁽¹⁾; arvestades, et kahjuks ei kehti samalaadne viisavabadus kõikidele ELi kodanikele, kuna Ameerika Ühendriigid nõuavad mitme liikmesriigi (praeguse seisuga: Bulgaaria, Küpros, Tšehhi Vabariik, Eesti, Kreeka, Ungari, Läti, Leedu, Malta, Poola, Rumeenia ja Slovakkia) kodanikelt ikka veel viisat lisaks muudele asjaoludele seetõttu, et viisa väljastamisest (mille puhul järgitakse läbipaistmatuid kriteeriume) on enamikes nendest riikidest keeldutud üle 3 % (teatavatel tingimustel üle 10 %) taotlejate puhul;
- D. arvestades, et 2005. aastast alates võib ühenduse tasandil käivitada vastastikkuse mehhanismi ⁽²⁾ pärast liikmesriigi antud teavet, komisjoni suhtlemist asjaomase kolmanda riigiga ja komisjoni aruannet nõukogule, kes võib siis teha otsuse „taaskehtestada kõnealuse kolmanda riigi kodanike suhtes ajutiselt viisanõue”;

⁽¹⁾ Vt nõukogu määruse (EÜ) nr 539/2001 II lisa.

⁽²⁾ Vt konsolideeritud nõukogu määruse (EÜ) nr 539/2001 artikli 1 lõiget 4.

Neljapäev, 22. mai 2008

- E. arvestades, et kuigi vastastikune viisavabadus on saavutatud mitme kolmanda riigiga, ei ole seda saavutatud Ameerika Ühendriikidega, mistõttu esitas komisjon 2006. aastal järgmise ettepaneku: „taaskehtestada ajutiselt viisanõue nende Ameerika Ühendriikide kodanike suhtes, kellel on diplomaatilised ja ametipassid, et kiirendada vastastikuse viisavabaduse saavutamist”⁽¹⁾; arvestades, et nimetatud sümboolset ettepanekut nõukogu siiski ei järginud;
- F. arvestades, et mitu liikmesriiki on jätkanud otseseid kahepoolseid läbirääkimisi Ameerika Ühendriikide valitsusega, kuigi selles küsimuses on pädevus selgelt ühendusel;
- G. arvestades, et olukord muutus õiguslikust aspektist keeruliseks, kui Ameerika Ühendriigid reformisid 3. augustil 2007. aastal õigusakti Implementing Recommendations of the 9/11 Commission Act of 2007⁽²⁾ jao 711, nimelt Secure Travel and Counterterrorism Partnership Act of 2007, vastuvõtmisega viisavabadussüsteemi, lisades seitse turvalisuse suurendamist käsitlevat punkti⁽³⁾, millest tulenevalt peaksid kõik viisavabadusprogrammis osaleda soovivad liikmesriigid kirjutama alla kahepoolsele vastastikuse mõistmise memorandumile ja selle kohustuslikule rakenduseeskirjale;
- H. arvestades, et isegi kui ELi institutsioonid ei tea veel nn rakenduseeskirja sisu, on vastastikuse mõistmise memorandumites selgelt kirjas, et mõned uued turvalisuse suurendamist käsitlevad punktid kuuluvad ühenduse pädevusse (nagu viisade kohale toimetamine või Elektroonilise reisivolitussüsteemi (ESTA) uued täiendavad kohustused), mõned ELi pädevusse (nagu varastatud passid⁽⁴⁾, PNR-andmed või kuritegevusega seotud Schengeni andmed) ning ülejäänud turvalisuse suurendamist käsitlevad punktid kuuluvad iga liikmesriigi ainupädevusse (nagu need, mis on seotud riigi enda kodanike karistusregistriritega või relvastatud pardasaatjate viibimisega üleatlandilistel lendudel);
- I. arvestades, et kõnealuse probleemi lahendamiseks ja selleks, et kõik liikmesriigid saaksid 2009. aastal osaleda Ameerika Ühendriikide reformitud viisavabadussüsteemis, tegi nõukogu 18. aprillil 2008. aastal otsuse kahetasandilise lähenemisviisi kohta:
- a) andes komisjonile ametlikud volitused läbirääkimiste pidamiseks Ameerika Ühendriikidega kõikide ühendusega seotud küsimuste üle; ning
- b) kiites heaks eritingimused, mida liikmesriigid peavad täitma läbirääkimistel Ameerika Ühendriikidega enne EÜ ja Ameerika Ühendriikide vaheliste läbirääkimiste lõppu; nimetatud eritingimustega määratakse kindlaks, millised valdkonnad kuuluvad EÜ/ELi pädevusse ning mille üle tohib põhjusel, et see valdkond kuulub liikmesriikide pädevusse, pidada kahepoolseid läbirääkimisi, ning tehakse selgeks, et kahepoolsete läbirääkimiste puhul peavad liikmesriigid järgima teiste liikmesriikide ja ELi institutsioonidega tehtava lojaalse koostöö põhimõtet, nagu on sätestatud EÜ asutamislepingu artiklis 10 ja Euroopa Kohtu otsuses (C-105/03) seoses ELi lepingus sätestatud kohustuste täitmisega;
- J. arvestades, et isegi küsimuste puhul, mis kuuluvad liikmesriikide ainupädevusse, võidakse lojaalse koostöö põhimõtet ohustada kahepoolsete lepingutega, mis sisaldavad erinevaid tingimusi viisavabaduse andmiseks mõnede liikmesriikide kodanikele, mille tulemusena koheldakse kodanikke liikmesriigiti viisavaldkonnas erinevalt; arvestades, et komisjon peaks tagama lojaalse koostöö põhimõtte;

⁽¹⁾ Teine vastastikust viisavabadust käsitlev aruanne, KOM(2006)0568, 3. oktoober 2006;

⁽²⁾ Kättesaadav veebisaidil: http://www.ise.gov/docs/nsis/Implementing911_Act.pdf

⁽³⁾ Nendest neli on kohustuslikud, nagu: 1) Elektrooniline reisivolitussüsteem (ESTA); 2) suuremad pingutused julgeolekuandmete vahetamisel; 3) nõuded teavitada õigeaegselt tühjadest ning kadunuks kuulutatud ja varastatud passidest; ning 4) tagatised, et viisavabadusprogrammi kuuluvad riigid kiidavad heaks nende riigi kodanike repatrieerimise, kes on sunnitud USAst lahkuma. Peale selle tuleb arvestada veel kolme vabatahtlikkuse alusel rakendatava turvalisust suurendava faktoriga, kui määratakse kindlaks, kas saab loobuda nõudest keelduda viisa väljastamisest 3 % taotlejate puhul; 1) lennujaama julgestusstandardid; 2) relvastatud pardasaatjate programmid; ja 3) riiklike reisidokumente käsitlevad standardid.

⁽⁴⁾ Vt nõukogu 24. jaanuari 2005. aasta ühist seisukohta 2005/69/JSK teatavate andmete vahetamise kohta Interpoliga (ELT L 27, 29.1.2005, lk 61).

Neljapäev, 22. mai 2008

- K. arvestades, et Ameerika Ühendriikide ja ELi kodanike paremaks kaitsmiseks terrorismi ohu eest tuleks parandada üleatlandilist koostööd: a) ohu tuvastamine ühise analüüsi ja tiheda teabevahetuse, sealhulgas parimate tavade vahetamise abil andmekaitse rangete meetmete raames; b) õiguskaitse- ja luureorganite töö koordineerimine ELi ja üleatlandilisel tasandil, järgides samal ajal alati õigusriigi põhimõtteid, põhiõigusi ja eraelu puutumatust, ning c) toimevõime ELi ja Ameerika Ühendriikide õiguskaitse- ja luureorganite vahelise tihedama koostöö abil, mis põhineb erinevate asjaomaste asutuste ja organite vahelisel suuremal vastastikusel usaldusel;
- L. arvestades, et Ameerika Ühendriikide sisejulgeoleku ministeerium kavatses 2009. aasta jaanuarist hakata teostama lennu- ja meretranspordiga riigist lahkujate biomeetrilist kontrolli, et nimetatud väljasõidukontrolli loetakse viisavabastusprogrammi tulemusliku haldamise üheks põhiküsimuseks, ja kui kavandatud väljasõidumenetlusi ei ole hiljemalt 30. juuniks 2009 ellu rakendatud, ei kavatse Ameerika Ühendriikide ametivõimud viisavabastusprogrammi enam suuremale arvule Ameerika Ühendriikide liitlastele laiendada,
1. on arvamisel, et Euroopa kodanike igasugune otsene või kaudne diskrimineerimine, sealhulgas nende kodakondsuse põhjal, tuleks keelata ära mitte ainult Euroopa Liidus, nagu on sätestatud EÜ asutamislepingu artiklis 12, vaid ka väljaspool Euroopa Liitu, eriti kui selline diskrimineerimine on ELi institutsioonide ja liikmesriikide vahel peetavate rahvusvaheliste läbirääkimiste puuduliku koordineerimise tulemus;
2. võtab teadmiseks asjaolu, et Ameerika Ühendriigid tunnustasid esimest korda 13. märtsil 2008. aastal justiits- ja siseküsimuste ministrite kolmepoolset kohtumisel ühenduse pädevust läbirääkimiste pidamisel rahvusvahelise viisapoliitika valdkonda kuuluvate lepingute üle, kiites ühisavalduses heaks kahetasandilise lähenemisviisi järgimise; märgib, et avalduses on kirjutatud, et: „neid küsimusi, mis kuuluvad siseriiklike kohustuste hulka, arutatakse riigi ametiasutustega, aga neid, mis kuuluvad ELi vastutusvaldkonda, arutatakse ELi asutustega“; on arvamisel, et vastavalt kõnealusele avaldusele peaks Ameerika Ühendriigid edaspidi pidama läbirääkimisi:
- komisjoniga viisaküsimustes, nagu juba tehakse õhustranspordi ⁽¹⁾ puhul;
  - nõukoguga ELi poliitika üle julgeolekuga seotud küsimustes (reisijate isikuandmeid käsitlev leping või ELi ja Ameerika Ühendriikide vahelised väljaandmist ja vastastikust õigusabi käsitlevad lepingud); ning
  - liikmesriikidega samadel tingimustel relvastatud pardasaatjate lennuki pardal viibimise üle üleatlandilistel lendudel ning julgeolekuga seotud küsimustes, kui need käsitlevad riigi enda kodanikke;
3. kordab, et iga EÜ/ELi poolt sõlmitava lepingu puhul tuleks järgida põhiõigusi ja isikuvabadusi, nagu on sätestatud ELi lepingu artikli 6 lõikes 2, sealhulgas eraelu puutumatust ja isikukaitset, nagu on sätestatud:
- Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklites 7 ja 8;
  - direktiivis 95/46/EÜ ja ühenduse õiguse erieeskirjades (ja Schengeniga seotud meetmetes), kui on tege- mist üleandmisega kolmandasse riiki;
  - üksikisikute kaitset käsitlevas Euroopa Nõukogu konventsioonis nr 108 seoses isikuandmete automati- seeritud töötlemisega ja konventsiooni lisaprotokollis 181, milles käsitletakse järelevalve teostajaid ja riikidevahelisi andmevoogusid;
4. nõuab tungival, et komisjon võtaks läbirääkimiste päevakorda HIV-nakkusega eurooplaste viisava- bastus-programmist kõrvalejätamise küsimuse ning tagaks kõigi ELi kodanike võrdse kohtlemise; nõustub komisjoniga selles, et HIV-nakkusega isikutele reisikeelu kehtestamiseks puuduvad objektiivsed põhjused, nagu väideti ka 19. veebruari 2008. aasta vastuses Euroopa Parlamendi küsimusele E-6038/07;

(¹) Avatud õhuruumi leping (ELT L 134, 25.5.2007, lk 4).

Neljapäev, 22. mai 2008

5. toetab nõukogu poolt komisjonile antud volitusi pidada läbirääkimisi lepingu üle, millega tagatakse viisavabadus kõikidele ELi kodanikele, kes sisenevad Ameerika Ühendriikide territooriumile, mis kehtib juba ELi territooriumile sisenevatele Ameerika Ühendriikide kodanikele; kutsub komisjoni üles teavitama asjaomast parlamendikomisjoni pärast iga läbirääkimiskohtumist (vajaduse korral konfidentsiaalselt);
6. on arvamusel, et läbirääkimised peaksid lõppema enne juunit 2009. aastal ning et pärast seda ei tohiks ELi kodanike vahel esineda mingisugust diskrimineerimist;
7. on samal arvamusel, et liikmesriigid peaksid järgima nõukogu eritingimusi ⁽¹⁾ vastavalt EÜ asutamislepingu artiklis 10 sätestatud lojaalse koostöö põhimõttele, mida kohaldatakse ka vastavalt Euroopa Kohtu kohtupraktikale (C-105/03 või AETR kohtuasi (22/70)) seoses ELi lepingus ettenähtud kohustuste täitmisega; rõhutab nimelt asjaolu, et:
- osalemine viisavabastusprogrammis peaks võimalikult kiiresti looma samasugused õigused liikmesriikide kõikidele kodanikele ning nende passide staatuse põhjal samadel tingimustel;
  - Ameerika Ühendriikide juurdepääs ELi/EÜ andmebaasidele või infosüsteemidele tuleks ära keelata, kuni seda lubatakse selgesõnaliselt EÜ õigusaktidega ning sel juhul peaks EL selle ühiselt heaks kiitma ning see peaks põhinema vastastikkuse põhimõtte täielikult järgimisel; seega tuleks juurdepääsu võimaldada ainult niivõrd, kui see on kooskõlas asjaomase ELi infosüsteemi konkreetse eesmärgiga, mis on sõnastatud selle vastavas õiguslikus aluses; lisaks tuleb tagada küllaldane kaitse vastavalt kriteeriumidele, mis on sätestatud asjaomastes ELi andmekaitse alastes üldiseloomuga (direktiiv 95/46/EÜ) või spetsiifilistes õigusaktides (näiteks Europoli konventsioon, Schengeni konventsioon, Eurodaci määrus);
  - EL peaks ühiselt heaks kiitma lisaandmete esitamise Interpolile kadunud ja varastatud passide kohta;
  - lennujaama julgestus vastavalt Rahvusvahelise Tsiivilennunduse Organisatsiooni (ICAO) standarditele on piisaval määral tagatud kehtivate EÜ eeskirjadega (kokku võidakse leppida Ameerika Ühendriikide kontrollkäikude osas, kui on tegemist otselendudega ELi ja Ameerika Ühendriikide territooriumil asuvate lennujaamade vahel);
  - ELi kodanike repatrieerimist käsitlevad ametlikud kokkulepped peaks heaks kiitma vaid vastastikkuse põhimõtte põhjal ning nende üle peaksid pidama läbirääkimisi ja neid sõlmima EÜ ja Ameerika Ühendriigid;
  - EÜ peaks pidama läbirääkimisi kohustuste üle, mis on seotud elektroonilise reisivolitussüsteemi võimaliku kehtestamisega ELi reisivate Ameerika Ühendriikide kodanike suhtes;
8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele, Ameerika Ühendriikide Kongressile ning Ameerika Ühendriikide sisejulgeolekuministrile.

⁽¹⁾ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st07/st07337.en08.pdf>

Birma

P6_TA(2008)0231

Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon traagilise olukorra kohta Birmas

(2009/C 279 E/16)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid Birmat käsitlevaid resolutsioone;
- võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 13. mail 2008 toimunud erakorralise istungi järeldusi humanitaarolukorra kohta Birmas/Myanmaris;
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 24. oktoobri 2005. aasta resolutsiooni 60/1 tippkohtumise tulemuste kohta, mille lõikes 139 kinnitati võimalust võtta ühtseid kollektiivseid meetmeid riikide vastu, kus „riigi võimud täiesti selgelt ei kaitse oma elanikke genotsiidi, sõjakuritegude, etnilise puhastuse ja inimsusevastaste kuritegude eest”;
- võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 4,

Neljapäev, 22. mai 2008

- A. arvestades, et 2. ja 3. mail 2008 kahjustas tsüklon Nargis rängalt Birma lõunapiirkondi koos pealinna Yangoni (Rangoon) ja Irrawaddy jõe deltaga, kus elab ligi pool Birma rahvastikut;
- B. arvestades, et Birma riikliku meedia teatel on praeguseks surma saanud 77 738 ja teadmata kadunud 55 917 inimest, kuid sõltumatud vaatlejad ja rahvusvahelised abiorganisatsioonid hindavad hukkunute arvuks vähemalt 100 000 inimest; arvestades, et ÜRO hinnangul sai tõsiselt kannatada ja vajab kiiresti abi 1,6–2,5 miljonit inimest;
- C. arvestades, et valitsev riiklik rahu- ja arengunõukogu ignoreeris hoiatusi ning oli äärmiselt aeglane hädaolukorrale reageerima ja välisabi vastu võtma; praeguseks on ta riiki lubanud vaid väga piiratud hulgal rahvusvahelisi humanitaarabisaadetisi, nõuab, et neid jaotaksid sõjaväelased, ning on venitanud viisade andmiseks ÜRO ja teistele katastroofiabi ja logistika ekspertidele;
- D. arvestades humanitaarõiguse nõuet, et humanitaarabi kättetoimetamine peab olema neutraalne ja sõltumatu;
- E. arvestades, et hunta jätkas ettevalmistusi 10. mai 2008. aasta referendumiks, hoolimata kümnete tuhandete laastava tsükloni läbi kannatanud inimeste viletsusest, tehes erandi vaid kõige rängemini kannatanud piirkondadele, kus see lükati edasi 24. maile 2008, vaatamata nõudmisele referendum tühistada või edasi lükata, mille esitas ÜRO peasekretäri asetäitja humanitaarküsimustes;
- F. arvestades, et Birma valitsus on tõkestanud pingutusi rahvusvahelise abi andmiseks, hoolimata põrmugi asjaolust, et puhta vee, toidu ja arstiabi puudumine võib põhjustada nakkushaigusi ja oluliselt suurendada ohvrite arvu;
- G. arvestades, et deltaaladel said tsüklonis kannatada vähemusrahvused, eriti karenid, kes on juba varemgi kannatanud tõsise diskrimineerimise ja hoolimatuse tõttu;
- H. arvestades, et humanitaarabi andjate tegutsemisekeskkonnas kehtisid juba tõsised kitsendused alates 2006. aasta veebruarist, kui Birma avaldas uued juhised, millega allutati välisriikide töötajad keerukatele reisi- ja jälgimismenetlustele;
- I. arvestades, et kaks päeva pärast tsüklonit eraldas komisjon katastroofi piirkonnas ellujäänute põhivajaduste rahuldamiseks kaks miljonit eurot; arvestades, et praeguseks on lubatud anda ELi abi 17 miljoni euro eest ning et seda summat saaks suurendada enam kui 30 miljonile eurole, kui Birma juhtkond võimaldaks rahvusvahelist abi anda;
- J. arvestades, et komisjoni vastutaval arenguvolinikul ei lubatud reisida kõige rängemini kannatanud piirkondadesse ning tema palveid võimaldada abiorganisatsioonide töötajatele parem pääs Irrawaddy jõe deltagasse on eiratud;
- K. arvestades, et mitmete maade, sealhulgas ELi liikmesriikide valitsused on nõudnud, et Birma juhtumi puhul kohaldataks põhimõtet „kohustus kaitsta”, mille ÜRO kehtestas genotsiidi ja inimsusevastaste kuritegude ohvrite päästmiseks,
1. avaldab siirast kaastunnet Birma rahvale ja solidaarsust lugematute kannatanutega; väljendab kurvastust kõigile neile, kes kannatavad katastroofi tagajärgede käes;
  2. mõistab jõuliselt hukka Birma võimude lubamatult aeglase tegutsemise selle ranga humanitaarkriisi leevendamiseks ja asjaolu, et nad peavad riigi elanike ellujäämisest tähtsamaks oma võimu säilitamist;
  3. nõuab kõige otsustavamalt, et Birma võimud seaksid esikohale oma inimeste elu ja avaksid tsüklonis kannatanud piirkonnad rahvusvahelistele humanitaarabioperatsioonidele, annaksid koheselt viisad abiorganisatsioonide töötajatele, lubaksid ÜROl ja rahvusvahelistel humanitaarabiorganisatsioonidel anda abi vahetult selle vajajatele ning lubaksid oma naaberriikidel toimetada õhu teel ja meritsi abi ohvritele, kelle juurde ei ole muul moel võimalik kiiresti jõuda;

Neljapäev, 22. mai 2008

4. mõistab hukka režiimi moonutatud prioriteedid, kuna see jätkab oma libakonstitutsiooni referendumi läbiviimist, ning lükkab tagasi selle väheusaldatava tulemuse ajal, kui suur osa riigist on laastatud ja miljonid inimesed kannatavad nähtuse tõttu, mida on tabavalt nimetatud inimtekkeliseks katastroofiks muudetud loodusõnnetuseks;
5. kordab, et riigi suveräänsust ei või seada tähtsamaks selle elanike inimõigustest, nagu need on jäädvustatud ÜRO põhimõttes „kohustus kaitsta”; kutsub Ühendkuningriigi kui ÜRO Julgeolekunõukogu maikuu eesistujariigi valitsust võtma kiireid meetmeid, et lülitada Julgeolekunõukogu päevakorda küsimus olukorrast Birmas, ning palub Julgeolekunõukogul uurida, kas Birmasse abi saatmiseks võib loa anda ka ilma Birma sõjaväehunta nõusolekuta;
6. tervitab Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEAN), India ja Hiina tippkohtumisel 19. mail 2008 sõlmitud kokkulepet lubada ASEANil kooskõlastada pingutusi rahvusvahelise abi osutamiseks ning otsust korraldada koostöös ÜROga 25. mail 2008 Yangonis (Rangoon) rahvusvaheline konverents ohvritele antava abi ühendamiseks;
7. nõuab sellega seoses kiiresti erifondi moodustamist ÜRO egiidi all, et hõlbustada abi tulemuslikku jaotamist Birmas;
8. nõuab tungivalt, et Hiina ja India valitsused kasutaksid oma mõju Birma võimudele riigi koheseks avamiseks kõikvõimalikule humanitaarabile;
9. rõhutab, et kannatavatele elanikele abi kättetoimetamisega on kiire, kuna algamas on mussoonvihmade hooaeg, ilmastikutingimused kannatadasaanud piirkondades halvenevad ja see kujutab endast hädalistele täiendavat ohtu; peab oluliseks tagada katastroofipiirkonna põlluharijate abistamine, et nad saaksid õigel ajal riisi maha istutada ja sellega vältida uut katastroofi;
10. avaldab toetust ELi, ÜRO, erinevate riikide ning muude rahvusvaheliste ja valitsusväliste organisatsioonide pingutustele võimaldada humanitaarabitöötajatele juurdepääs õnnetuspiirkondadesse ning rõhutab, et ilma Birma võimude igakülgse koostööta valitseb üsna suur oht, et võib toimuda veelgi suurem tragöödia; paneb suuri lootusi Birma võimudega kohtuma kutsutud ÜRO peasekretäri Ban Ki-mooni algavale missioonile; nõuab tungivalt, et ÜRO peasekretär kasutaks oma mõju Birma võimudele riigi koheseks avamiseks kõikvõimalikule humanitaarabile;
11. on seisukohal, et kui Birma võimud jätkuvalt takistavad abi jõudmist ohustatud inimesteni, tuleb nad Rahvusvahelises Kriminaalkohtus inimsusevastaste kuritegude eest vastustusele võtta; palub ELi liikmesriikidel avaldada survet ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni vastuvõtmiseks, millega asi antakse Rahvusvahelise Kriminaalkohtu peaprokurörile uurimiseks ja süüdistuse esitamiseks;
12. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ELi eriesindajale Birmas, Birma riiklikule rahu- ja arengunõukogule, ASEANi ja ASEMi liikmesriikide valitsustele, ASEANi parlamentidevahelisele Myanmari komisjonile, pr Aung San Suu Kyile, Rahvuslikule Demokraatialiigale (NLD), ÜRO peasekretärile, ÜRO inimõiguste ülemkomissarile ning ÜRO eri raportöörile inimõiguste küsimustes Birmas.

Looduskatastroof Hiinas

P6_TA(2008)0232

Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon looduskatastroofi kohta Hiinas

(2009/C 279 E/17)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 13. mai 2008. aasta erakorralise istungi järeldusi ning komisjoni avaldust olukorra kohta Hiina Sichuani provintsis;

— võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 4,

Neljapäev, 22. mai 2008

- A. arvestades, et Hiina edelaosa tabas 12. mail 2008 Richteri skaalal 7,8-palline tugev maavärin;
- B. arvestades, et maavärinas hukkus kümneid tuhandeid inimesi, eriti Sichuani provintsis, ja paljud on siiani kadunud;
- C. arvestades, et Sichuani provintsi geograafilised tingimused muudavad päästetöö keeruliseks;
- D. arvestades, et Hiina valitsus saatis maavärinast laastatud piirkonda erakordselt palju hädaabivahendeid ja -töötajaid, sealhulgas sõdureid ja meditsiinitöötajaid;
- E. arvestades, et Rahvusvaheline Punase Risti ja Punase Poolkuu Föderatsioon on algatanud hädaabikampaania,
1. avaldab siirast kaastunnet Hiina rahvale ja solidaarsust lugematute kannatanutega; väljendab kurvastust kõigile neile, kes kannatavad katastroofi tagajärgede käes;
  2. peab tervitatavaks Hiina ametivõimude kiiret reageerimist õnnetusele sellele järgnenud hädaabi operatsioonide korraldamisega;
  3. märgib tunnustavalt Hiina valmisolekut välisabi vastu võtta; kutsub Hiina valitsust üles hõlbustama humanitaarabi- ja vabatahtlike organisatsioonide tööd abi jagamisel ning tagama abile juurdepääsu kõikidele, kes seda vajavad;
  4. nõuab tungival, et nõukogu ja komisjon pakuksid maavärinast laastatud piirkonnale hädaabi, tehnilist abi ja abi ülesehitamisel;
  5. rõhutab, kui kiire on esmase humanitaarse hädaabi kättetoimetamisega Euroopa Ühenduse Humanitaararameti programmi raames, mida toetab suur ja piisav eelarve; võtab teadmiseks komisjoni humanitaarabi eksperdi saabumise Chengdusse abivajaduse hindamise eesmärgil;
  6. toetab liikmesriikide antavat panust kodanikukaitse mehhanismi raames, mida koordineerib komisjon, ja ka rahvusvahelise üldsuse muid panuseid abistamisse;
  7. väljendab rahulolu asjaoluga, et Hiina meediakanalitel ja välisajakirjandusel lubatakse edastada õnnetuse kohta üksikasjalikku ja täpset teavet;
  8. rõhutab hea valitsemistava tähtsust võimalike loodusõnnetuste ennetamisel ja nendeks valmistumisel; nõuab ulatusliku ja tulemusliku varajase hoiatamise süsteemi tehnoloogia arendamist, et valmistada elanikkond ette maavärinate ja muude loodusõnnetustega toimetulekuks;
  9. tervitab rahvusvahelise üldsuse jõupingutusi tsiviilhädaohtu ja õnnetuse tagajärgede kõrvaldamist hõlmavate parimate tavade kättesaadavaks tegemisel Hiina ja maavärinas kannatada saanud inimeste abistamisel; kutsub osalevaid organisatsioone üles pakkuma piisavat rahalist abi, et võetud kohustusi täita;
  10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja Hiina valitsusele.

Neljapäev, 22. mai 2008

Uraani sisaldavate relvade keelustamise rahvusvaheline leping

P6_TA(2008)0233

Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon (vaesestatud) uraani sisaldavate relvade ja nende mõju kohta inimeste tervisele ning keskkonnale – nende relvade kasutamise ülemaailmse keelustamise suunas

(2009/C 279 E/18)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma eelnevaid resolutsioone tavarelvades uraani (sealhulgas vaesestatud uraani) kasutamise kahjuliku mõju kohta;
  - võttes arvesse ÜRO peasekretäri poolt sõdades ja relvastatud konfliktides keskkonna ohustamise vältimise rahvusvahelise päeva puhul peetud kõnet (6. november 2002);
  - võttes arvesse ÜRO peassamblees 5. detsembril 2007. aastal vastu võetud resolutsiooni A/RES/62/30, milles rõhutati vaesestatud uraani sisaldavate relvade kasutamisest tervisele põhjustatud tõsiseid ohte;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5,
- A. arvestades, et (vaesestatud) uraani on kaasaegses sõjapidamises laialdaselt kasutatud nii laskemoonana maa- ja linnakeskkonnas tugevdatud sihtmärkide hävitamiseks kui ka tugevdatud soomusena raketi- või suurtükirünnakute tõrjumiseks;
- B. arvestades, et alates selle kasutamisest liitlaste poolt esimeses Iraagi vastases sõjas on tuntud tõsist muret radioaktiivse ja keemilise saaste pärast, mida tekitavad nende relvadega tugevate sihtmärkide tabamisel tekkivad väikesed uraaniosakesed; arvestades, et samuti on väljendatud muret sihtmärke mittetabavate laengute põhjustatud pinnase ja põhjavee saastumise pärast ning nende mõju pärast tsiviilelanikele;
- C. arvestades, et hoolimata asjaolust, et teadusuuringutega ei ole seni suudetud leida põhjanevaid tõendeid nende relvade kahjulikkuse kohta, on arvukalt tunnistusi nende kahjuliku ning sageli surmava mõju kohta nii sõjaväelastele kui ka tsiviilisikutele;
- D. arvestades, et viimastel aastatel on olnud suur edasimineku vaesestatud uraani poolt keskkonnale ja tervisele põhjustatud ohtude mõistmises ning on viimane aeg, et seda kajastaksid rahvusvahelised sõjandussandardid vastavalt toimunud muutustele;
- E. arvestades, et vaesestatud uraani kasutamine sõjapidamises on vastuolus rahvusvahelise, humanitaar- ja keskkonnaõiguse kirjandud või taval põhinevate peamiste eeskirjade ja põhimõtetega;
1. nõuab, et liikmesriigid järgiksid eespool nimetatud ÜRO resolutsiooni punkti 1 ning esitaksid aruande oma arvamusega vaesestatud uraani sisaldava relvastuse ja laskemoona kasutamise mõjude kohta;
  2. soovib, et ELi kõrge esindaja lisaks Euroopa julgeolekustrateegia tulevaste muudetud versiooni vajaduse kaaluda tõsiselt juhitamatu laskemoona, samuti kassettpommi, miinide ja muu valimatu mõjuga relvastuse, nagu vaesestatud uraani sisaldavad relvad, tulevast kasulikkust;
  3. soovib, et nõukogu ja komisjon teostaksid teadusuuringuid vaesestatud uraani kasutamise kohta kõikides piirkondades, kus Euroopa ja rahvusvahelised relvajõud ning tsiviilpersonal viibinud on;

Neljapäev, 22. mai 2008

4. nõuab, et liikmesriigid ei kasutaks tulevaste operatsioonide raames vaesestatud uraani sisaldavaid relvi Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika operatsioonides ning ei kasutaks sõjaväelasi ega tsiviilpersonalit piirkondades, kus ei saa tagada, et vaesestatud uraani ei ole kasutatud või ei hakata kasutama;
5. nõuab, et liikmesriigid, nõukogu ja komisjon esitaksid oma missioonidel viibivatele sõjaväelastele ja tsiviilpersonalile ning samuti organisatsioonidele, mille alluvuses nad tegutsevad, täieliku teabe võimaluse kohta, et vaesestatud uraani on kasutatud või võidakse kasutada nende tegevuspiirkonnas, ning et nad võtaksid piisavad kaitsemeetmed;
6. kutsub liikmesriike, nõukogu ja komisjoni üles käivitama vaesestatud uraaniga saastatud piirkondade (sealhulgas katsetuste läbiviimise alade) keskkonnavalasid uuringuid ning pakkuma täielikku toetust, sealhulgas rahalist toetust, projektidele, millega saaks abistada ohvreid ja nende sugulasi ning samuti saastatud piirkondade puhastamise operatsioonideks, kui leiab kinnitust inimeste tervisele ja keskkonnale avalduv negatiivne mõju;
7. kordab tungivalt oma üleskutset kõikidele ELi ja NATO liikmesriikidele kehtestada moratorium vaesestatud uraani sisaldavate relvade kasutamisele ning suurendada oluliselt jõupingutusi ülemaailmse keelu kehtestamiseks ning süstemaatiliselt peatada seda tüüpi relvade tootmine ja hanked;
8. kutsub liikmesriike ja nõukogu üles võtma ÜRO või nn vabatahtliku koalitsiooni kaudu juhtpositsiooni rahvusvahelise lepingu sõlmimiseks, millega kehtestatakse keeld uraani sisaldavate relvade väljatöötamisele, tootmisele, varude soetamisele, võõrandamisele, katsetamisele ja kasutamisele ning kohustus olemasolevate varude hävitamiseks, kui teadusuuringute tulemusena leitakse veenvaid tõendeid taoliste relvade põhjustatud kahjust;
9. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, NATOle ja NATO parlamentaarsele assambleele, ÜROle ja ÜRO keskkonnaprogrammile, Euroopa Sõjaväelaste Ühingute Organisatsioonile (EUROMIL), Rahvusvahelisele Punase Risti Komiteele ja Maailma Terviseorganisatsioonile.

REACH (katsemeetodite määruse projekt)

P6_TA(2008)0234

Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon komisjoni määruse projekti kohta, millega kehtestatakse katsemeetodid tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH)

(2009/C 279 E/19)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet ⁽¹⁾, ning eriti selle artiklit 13;
- võttes arvesse komisjoni määruse projekti, millega kehtestatakse katsemeetodid tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) (CMT(2007)1792/7) (edaspidi komisjoni määruse projekt);
- võttes arvesse REACH määruse artiklis 133 osutatud parlamendikomisjoni arvamust;

⁽¹⁾ ELT L 396, 30.12.2006, lk 1. Parandatud versioon ELT L 136, 29.5.2007, lk 3. Määrust on muudetud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1354/2007 (ELT L 304, 22.11.2007, lk 1).

Neljapäev, 22. mai 2008

- võttes arvesse nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsuse 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused, ⁽¹⁾ artikli 5a lõike 3 punkti b;
- võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel esitatud suuliselt vastatavat küsimust B6-0158/2008;
- võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5,

A. arvestades, et komisjoni määruse projekti eesmärgiks on:

- praegu nõukogu 27. juuni 1967. aasta direktiivi 67/548/EMÜ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta ⁽²⁾ V lisas sisalduvate katsemeetodite üleviimine uude komisjoni määrusesse; ja
- uude määrusesse uute või läbivaadatud katsemeetodite lisamine, mida direktiivi 67/548/EMÜ V lisas praegu ei ole, kuid mis 30. tehnika arenguga kohandamise ühe osana taheti sinna lisada, 1. juuniks 2008;

B. arvestades, et komisjoni määruse projekt omab erilist tähtsust ka muid valdkondi, näiteks kosmeetikatooteid ⁽³⁾ ja pestitsiide ⁽⁴⁾ reguleerivate õigusaktide seisukohalt, kuna neis aktides viidatakse kemikaale käsitlevates õigusaktides märgitud katsemeetoditele;**C. arvestades, et 2005. aastal liikmesriikides katseteks ja muudel teaduslikel eesmärkidel kasutatud katseloomade arv oli ligikaudu 12 miljonit ⁽⁵⁾, ja et olulist osa neist loomadest kasutatakse õigusaktide väljatöötamiseks tehtavatel katsetel;****D. arvestades, et Amsterdamis lepingule lisatud protokollis loomade kaitse ja heaolu kohta nõutakse, et ühenduse põllumajandus-, transpordi-, siseturu- ja teaduspoliitika kavandamisel ning rakendamisel pööraksid ühendus ja liikmesriigid täielikult tähelepanu loomade heaolu nõuetele, respektides samal ajal liikmesriikide õigus- või haldusnorme ja tavasid, mis käsitlevad eelkõige riitusi, kultuuritraditsioone ja piirkondlikku pärandit;****E. arvestades, et REACHi määruses sätestatakse, et loomkatsete vältimiseks tohib nimetatud määruse kohaldamisel teha katseid selgroogsete loomadega ainult viimase abinõuna ning et eriti selles, mis puudutab ainete mürgisust inimeste jaoks, tuleb, kui vähegi võimalik, teavet koguda ilma selgroogsetega tehtavate loomkatseteta, kasutades alternatiivseid, näiteks in vitro meetodeid, kvalitatiivseid või kvantitatiivseid struktuuraktiivsuse mudeleid või siis teavet struktuurilt samalaadsete ainete kohta (rühmitamine või analoogmeetod (read-across));****F. arvestades, et nõukogu 24. novembri 1986. aasta direktiivis 86/609/EMÜ katseteks ja muudel teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitsega seotud liikmesriikide õigusnormide ühtlustamise kohta ⁽⁶⁾ sätestatakse, et loomadega ei tehtaks katseid, kui vajaliku tulemuse saamiseks on mõistlikult ja praktiliselt kättesaadav mõni muu teaduslikus mõttes rahuldav meetod, mis ei eelda loomade kasutamist, ning et katsete vahel valikut tehes valitaks need, kus vajatakse kõige vähem loomi ja milles kasutatakse neurofüsioloogiliselt kõige madalama tundlikkusega loomi, mis põhjustavad kõige vähem valu, kannatusi, stressi või püsivaid kahjustusi ning annavad kõige tõenäolisemalt rahuldavaid tulemusi;**

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

⁽²⁾ EÜT 196, 16.8.1967, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2006/121/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 851–857).

⁽³⁾ Nõukogu 27. juuli 1976. aasta direktiiv 76/768/EMÜ liikmesriikides kosmeetikatoodete kohta vastuvõetud õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 262, 27.9.1976, lk 169). Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2008/42/EÜ (ELT L 93, 4.4.2008, lk 13).

⁽⁴⁾ Nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiiv 91/414/EMÜ, mis käsitleb taimekaitsevahendite turuleviimist (EÜT L 230, 19.8.1991, lk 1). Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2008/45/EÜ (ELT L 94, 5.4.2008, lk 21).

⁽⁵⁾ Komisjoni viies aruanne Euroopa Liidu liikmesriikides katseteks ja muudel teaduslikel eesmärkidel kasutatud loomi käsitleva statistika kohta (KOM(2007)0675).

⁽⁶⁾ ELT L 358, 18.12.1986, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/65/EÜ (ELT L 230, 16.9.2003, lk 32).

Neljapäev, 22. mai 2008

- G. arvestades, et Euroopa Alternatiivsete Meetodite Valideerimise Keskus (ECVAM) on aastatel 2006 ja 2007 valideerinud mitmeid alternatiivseid meetodeid ⁽¹⁾, mida aga komisjoni määruse projektis ei leidu;
- H. arvestades, et komisjoni määruse projekt sisaldab üht loomkatsemeetodit, mis osutub mõttetuks, kuna samas määruse projektis leidub ka sama tulemuseni viiv alternatiivne meetod;
- I. arvestades, et komisjon põhjendab valideeritud alternatiivsete katsemeetodite väljajätmist väitega, et neid ei ole veel õigusloome otstarbel kasutamiseks heaks kiidetud;
- J. arvestades, et õigusliku heakskiitmise jättis komisjon kolme katse puhul viiest OECD hooleks;
- K. arvestades, et OECD katsesuuniste koostamine ja avaldamine võtab üldjuhul vähemalt kolm aastat, kuna asjaomased institutsioonilised asutused tulevad kokku vaid kord aastas, ning et kõik OECD liikmesriigid ei rakenda neid suuniseid alati ühtemoodi;
- L. arvestades komisjoni selgitust, et ta püüab alati kõigepealt menetleda OECD raames; arvestades, et see on vastuolus ELi õigusaktide ja kosmeetikatoodete direktiiviga 76/768/EMÜ, mis seab esikohale ELi-sisese menetluse;
- M. arvestades, et katsete õiguslikuks heakskiitmiseks OECD menetluse eelistamine tähendab parimal juhul pikaajalisi viivitusi, ja võib koguni takistada alternatiivse meetodi kasutuselevõtmist;
- N. arvestades, et ilmselt puuduvad piisavad eeskirjad õigusliku sobivuse tõhusaks eelanalüüsimiseks enne seda, kui ECVAM hakkab tegelema alternatiivse katsemeetodi teadusliku valideerimisega;
- O. arvestades, et valideerimise ja õigusliku heakskiitmise aluskontseptsioone ei kasutata siseriiklikul, ühenduse ja rahvusvahelisel tasandil ühtemoodi ning et ELi õigusaktides ei anta mingisugust valideerimise (või valideerimiskriteeriumide) või õigusliku heakskiitmise määratlust ⁽²⁾;
- P. arvestades, et komisjoni teatistes SEK(1991)1794 antakse ECVAMile vaid suhteliselt nõrk volitus alternatiivsete meetodite valideerimiseks, olgugi et ECVAMi viimaste aastate väljund on väärtuslik ja kõrgelt hinnatud;
- Q. arvestades, et valideerimisega tegelevad ka muud siseriiklikud ja rahvusvahelised asutused ning et seepärast tuleks iga valdkonna või eesmärgi juures hinnata ja välja selgitada ametliku valideerimise vajalikkus ning sobiv valideerimise või hindamise liik ⁽³⁾;
- R. arvestades, et Euroopa Kemikaalide Büroo näib kasutavat sobimatut sisemise õigusliku heakskiitmise menetlust, mis viiakse läbi pärast katsemeetodi valideerimist ECVAMi poolt ja enne, kui käivitatakse menetlus selle võimalikuks lisamiseks õigusaktidesse;

⁽¹⁾ EPIDERM- ja EPISKIN-meetod (ECVAM/ESACi 27. aprilli 2007. aasta aruanne), redutseeritud lokaalse lümfisõlme proovianalüüsi meetod (Reduced Local Lymph Node Assay, ECVAM/ESACi 27. aprilli 2007. aasta aruanne), veise silma sarvkesta läbipaistmatus ja läbilaskvuse (Bovine Corneal Opacity and Permeability – BCOP) meetod ning isoleeritud kanasilma (Isolated Chicken Eye ICE) meetod (ECVAM/ESACi 27. aprilli 2007. aasta aruanne), ägeda mürgisuse meetod kaladel (Acute Toxicity for Fish, ECVAM/ESACi 21. märtsi 2006. aasta aruanne).

⁽²⁾ Euroopa partnerlus alternatiivseks lähenemiseks loomkatsetele. Esimene iga-aastane arenguaruanne. detsember 2006, lk 19; http://ec.europa.eu/enterprise/epaa/conf_2006.htm

⁽³⁾ Euroopa partnerlus alternatiivseks lähenemiseks loomkatsetele. Esimene iga-aastane arenguaruanne. detsember 2006, lk 19; http://ec.europa.eu/enterprise/epaa/conf_2006.htm

Neljapäev, 22. mai 2008

- S. arvestades, et tingimused, mille alusel selle menetluse raames potentsiaalselt kaugeleulatuva mõjuga otsuseid langetatakse (näiteks ECVAMi teostatud teadusliku valideerimise kahtluse alla seadmine või valideerimise ja õigusliku heakskiitmise üleviimine OECD tasandile), tuleks vastu võtta poliitilisel tasandil, eraldi iga juhtumi kohta ning läbipaistval ja vastutustundlikul viisil;
- T. arvestades, et on vastuvõetamatu, et uusi, ECVAMi valideeritud alternatiivseid meetodeid ei ole veel võimalik komisjoni määruse projekti lisada viivituste tõttu, mida põhjustavad valideeritud, loomkatsetele alternatiivsete katsemeetodite õigusliku heakskiitmise läbipaistmatud, aeglased, kohmakad ja mõnel puhul sobimatud menetlused;
- U. arvestades, et kemikaale käsitlevate õigusaktide valdkonnas väljaselgitatud probleemidel, mis seonduvad alternatiivsete katsemeetodite valideerimise ja õigusliku heakskiitmise, võib olla veelgi laialdasem mõju, kui võtta arvesse muid tööstusharusid,
1. loobub vastuseisust komisjoni määruse projekti vastuvõtmisele, võttes arvesse komisjoni poolt 5. mai 2008. aasta kirjas võetud ametlikku kohustust teha järgmisi ümberkorraldusi komisjoni sisemenetluste sujuvamaks muutmiseks ja kiirendamiseks seoses uute alternatiivsete katsemeetodite valideerimise ja õigusliku heakskiitmise:
- komisjon hakkab kõikidel juhtudel rakendama „õigusliku sobivuse tõhusat eelanalüüsi“ tagamaks, et järgnev teaduslik valideerimine keskenduks katsemeetoditele, mida nendes peituva potentsiaali tõttu peetakse kõige paremini sobivaks selgelt määratletud õigusloome otstarbel kasutamiseks;
  - komisjon vähendab sammude arvu ning kehtestab uued ja konkreetsed tähtajad, et muuta käesoleva protsessi kulg sujuvamaks ja seda kiirendada, nii palju kui see puudutab nõuandekomiteede rolli ja liikmesriikidega konsulteerimist;
  - kõik olulised menetlust käsitlevad otsused, mida peavad tegema komisjoni teenistused, võetakse vastu peadirektori tasandil;
  - käimasolev Teadusuuringute Ühiskeskuse rahvatervise ja tarbijakaitse instituudi ümberstruktureerimine kujutab endast olulist panust alternatiivsete meetodite, sh nende valideerimine, edendamiseks tehtavate jätkuvate jõupingutuste kiirendamiseks, mida teostab ECVAM. See hõlmab ka ECVAMi töö tõhustamist teiste Teadusuuringute Ühiskeskuse rahvatervise ja tarbijakaitse instituudi meeskondade toetuse kaudu. Teadusuuringute Ühiskeskuse rahvatervise ja tarbijakaitse instituut arendab hetkel välja ka integreeritud katsestrateegiat, mis mõjutab mitmete üksteist täiendavate tegevuste sünergiaid instituudis ning võimaldab tervikulikumata ja tõhusamat lähenemist riskianalüüsi küsimusele, mis on reguleerimisprotsessi jaoks keske tähtsusega, kuna see aitab vältida asjatuid viivitusi dokumentide instituudisisesel edastamisel. Katseid teostava integreeritud katsemeeskonna suurus ulatub 2009. aastal ligikaudu 85 liikmeni (k.a praegused ECVAMi 62 töötajat). Osana oma panusest protsessi käigu alates teaduslikust valideerimisest kuni õigusliku heakskiitmiseni sujuvamaks muutumise tagab Teadusuuringute Ühiskeskuse rahvatervise ja tarbijakaitse instituut õigusliku heakskiitmise protsessi tiheda ja pideva kontrollimise nii komisjoni kui ka OECD tasandil;
  - muudetud protsess on läbipaistvam. Uute katsemeetodite õigusliku heakskiitmise menetlused avalikustatakse komisjoni koduleheküljel pärast seda, kui käimasolev läbivaatamine on ametlikult läbi viidud. Teave esitatud alternatiivsete meetodite hetkeolukorra kohta avalikustatakse spetsiaalsel veebisaidil, mille koostab Teadusuuringute Ühiskeskus ning mille põhjal on huvitatud pooltel võimalik menetluse seisu jälgida. Seda teavet ajakohastatakse korrapäraselt. Seda tehakse alates hetkest, mil mistahes esitatud uus alternatiivne meetod läbib õigusliku sobivuse eelanalüüsi. Veebisaidil tuuakse ära ka viited otsustele teatud katsemeetodite mittekasutamise kohta ja samuti põhjused, miks niisugused otsused vastu võeti;
  - komisjon tagab, et sidusrühmad saaksid vaatlajatena osaleda pädevate ametiasutuste koosolekutel ja Euroopa Kemikaalide Agentuuri komisjonide (tööstuslike kemikaalide puhul) töös, kui kõne all on loomi mittehõlmavate katsete valideerimist käsitlevad küsimused;
  - vastavalt REACH-määruse artikli 13 lõikele 2 hoolitseb komisjon läbipaistvama menetluse eest, mis näeb ette konsulteerimise sidusrühmadega enne mistahes katsemeetodite määruse tehnika arenguga kohandamiseks esitatud ettepaneku käsitlemist;

Neljapäev, 22. mai 2008

- komisjon teeb kättesaadavaks olemasolevad ressursid tagamaks, et kõnealuste menetlustega kaasneksid positiivsed muutused, paludes selleks eelkõige esitada taotlusi asjakohaste kogemustega kvalifitseeritud töötajatel nende lähetamiseks OECD katsesuuniste väljatöötamise programmi töös osalemiseks lähemas tulevikus. Komisjon uurib OECD katsesuuniste koostamise programmi sekretariaadile rahalise toetuse andmise võimalusi, keskendudes seejuures eriti alternatiivsete katsemeetodite õigusliku heakskiitmise valdkonnale;
  - komisjon vaatleb OECD-protsessi täpselt igal üksikjuhul, et teha kindlaks, et selles suunas liikumine ei too endaga kaasa asjatuid viivitusi. See hõlmab iga alternatiivse meetodi puhul saavutatud edusammude süstemaatilisi ja korrapäraseid hindamisi. Põhjendamatute viivituste korral seoses teatud kindla meetodiga algatab komisjon kõnealuse meetodi suhtes ELi menetluse õiguslikuks heakskiitmiseks;
2. eeldab, et sisemenetluste sujuvamaks muutmine ja kiirendamine laiendab eranditult kogu protsessi kohta alates valideerimisest ja lõpetades õigusliku heakskiitmisega;
  3. palub komisjonil tagada sidusrühmade täielik osalus kogu protsessis alates valideerimisest kuni õigusliku heakskiitmiseni;
  4. palub komisjonil esitada 2008. aasta lõpuks esimene ettepanek kõneluse määruse kohandamiseks tehnika arenguga, mis kujutaks endast ühtlasi lõikes 1 osutatud kohustuste täitmise lakmustesti;
  5. palub komisjonil esitada Euroopa Parlamendile nende kohutuste täitmise kohta 2008. aasta lõpuks aruanne;
  6. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Loomatervishoiustrateegia (2007–2013)

P6_TA(2008)0235

Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon Euroopa Liidu uue loomatervishoiustrateegia kohta aastateks 2007–2013 (2007/2260(INI))

(2009/C 279 E/20)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Liidu uue loomatervishoiustrateegia kohta aastateks 2007–2013 (KOM(2007)0539) („loomatervishoiustrateegia teatis“), mille kohaselt on „haiguste ennetamine on parem kui ravi“, ja sellele teatisele lisatud komisjoni töödokumente (mõju hindamine ja mõju hindamise kokkuvõtte, SEK(2007)1189 ja SEK(2007)1190);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust (A6-0147/2008),
- A. arvestades, et loomade ja inimeste tervis on tihedalt seotud teatud haiguste otsese või kaudse levimise võimaluse tõttu;
  - B. arvestades, et loomade tervis on majanduslikus mõttes tähtis, kuna loomade haigused vähendavad toodangut ja toovad kaasa loomade surma, tapmise vajaduse ning seega majandusliku kahju;

Neljapäev, 22. mai 2008

- C. arvestades, et loomad on aistimisvõimelised elusolendid ning nende kaitsmine ja õige kohtlemine kuulub kultuurse, tsiviliseeritud 21. sajandi Euroopa kohustuste hulka;
- D. arvestades, et suuremad taudipuhangud võivad maapiirkondades sageli kaasa tuua sotsiaalseid nihkeid ja probleeme;
- E. arvestades, et loomade heaolu on üks teguritest – kuid mitte ainuke –, mis aitab kaasa loomatervishoiule ning on eetilisel, sotsiaalsel, moraalsel ja majanduslikult põhjendatud ning peab tuginema kindlale teaduslikule alusele;
- F. arvestades, et kaubandus globaliseerub üha enam ja loomsete saaduste kaubandus kasvab nii ELis kui ka rahvusvaheliselt;
- G. arvestades, et loomatervishoiu küsimustes tuleb teha kooskõlastatud koostööd ELi ja ülemaailmsel tasandil;
- H. arvestades, et loomatervishoiualaste meetmete tulemuslikkus sõltub lisaks haldusmeetmetele ka kõikide sidusrühmade teadlikust ja pühendunud koostööst;
- I. arvestades, et parim vahend loomahaiguste tõrjeks on nende ennetamine vastavalt põhimõtetele, et „haiguste ennetamine on parem kui ravi” ja „vaktsineerimine on parem kui mittevajalik hädatapmine”;
- J. arvestades, et (erakorraliselt) vaktsineeritud loomadest ja vaktsineerimata loomadest saadud toodete kvaliteedis ei ole erinevusi, kuid ELi ja välisurud võivad tunnistada (erakorraliselt) vaktsineeritud loomadest ning loomakasvatajatelt saadud tooted vastuvõetamatuks, samuti vajavad teised ettevõtjad täiendavaid garantiisid, et turud on valmis neid tooteid vastu võtma hinda alandamata;
- K. arvestades, et avatud piirid, ülemaailmne suurem nõudlus toiduainete järele, ülemaailmne kaubandus, inimeste suurem liikuvus kogu maailmas, kliima soojenemine ja ebaseaduslik kaubandus toovad kaasa suuremaid riske loomade tervisele,
- väljendab rahulolu ELi loomatervishoiupoliitika strateegilise lähenemisviisi väljatöötamisega ning toetab loomatervishoiustrateegia teatise esitatud üldeesmärke ja põhimõtteid, mis võimaldavad ELil tugevdada oma ennetusmehhanisme ja valmisolekut uute episootiliste haiguste rünnaku vastu;
  - kutsus komisjoni üles esitama tegevuskava, nagu on kavandatud loomatervishoiustrateegia teatises;
  - juhhib nõukogu ja komisjoni tähelepanu asjaolule, et loomatervishoiustrateegia teatise sätestatud ajakavast aastateks 2007–2013 ei ole võimalik kinni pidada, arvestades, et teatisega seotud arutelud alles kestavad ning et selle rakendamiseks vajalikud põhiõigusaktid hakkavad kehtima kõige varem alles 2010. aastal;
  - nõuab sellega seoses komisjonilt õigusloomealaste ettepanekute esitamisel enam ambitsioonikust ja pikemaajalist perspektiivi, mis võimaldaks saada kasu ka muudest aruteludest, mis mõjutavad ELi eelarvevahendite ja poliitilisi prioriteete tulevikus;
  - kiidab heaks väljendatud soovi rajada uus strateegia/poliitika ELi loomatervishoiu ühtsele õiguslikule raamistikule, milles võetakse asjakohaselt arvesse Maailma Loomatervishoiu Organisatsiooni (OIE) standardeid ja suuniseid;
  - rõhutab, et põllumajandustootjatel, tõuloomakasvatajatel ja loomaomanikel on väga oluline roll põllumajandusloomade tervise järelevalves, hoidmises ja edendamises ning haiguste ennetamises ja avastamises;

Neljapäev, 22. mai 2008

7. rõhutab veterinaaride ja loomaaretajate elukutse olulisust, sest neile peaks kuuluma juhtiv roll spetsialiseeritud ja ennetavate teenuste (nt loomatervishoiu plaanimine) väljatöötamisel ja osutamisel; on mures, et ELi teatud maapiirkondades võib veterinaariteenus olla raskesti kättesaadav;
8. rõhutab samuti inimeste rolli loomade haiguste levimises suurenenud liikuvuse tagajärjel;
9. on nõus loomatervishoiustrateegia eesmärgiga investeerida rohkem ennetusabinõudesse ja järelevalvesüsteemi, vähendades nii haiguspuhangute tekke tõenäosust; on nõus põhimõttega „haiguste ennetamine on parem kui ravi“;
10. rõhutab, et ei ole vahet vaktsineeritud loomadest ja vaktsineerimata loomadest toodetud kaupade vahel;
11. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et vaktsineeritud loomadest (kaitsevaksineerimine) toodetud kaupu saaks turustada kogu ELis;
12. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et vaktsineeritud loomadest toodetud kaubad oleksid vastuvõetavad ka rahvusvahelisel tasandil;
13. toetab loomatervishoiustrateegia teatistes esitatud nägemust ja eesmärki, mille kohaselt ulatuslik konsulteerimine sidusrühmadega ja kindel soov tagada kõrged loomatervishoiustandardid võimaldavad nii seada strateegiliste eesmärkidega kooskõlas olevaid prioriteete kui ka vaadata läbi sobilike ja asjakohaste standardite sisu;
14. on rahul, et loomatervishoiustrateegia teatistes tunnistatakse loomade tervise ja heaolu vahelist olulist seost ning loodab, et tulevases poliitikas käsitletakse mõlemat küsimust üksteisega seotult;
15. ootab huviga loomade peatuspaiku käsitleva ettevalmistava projekti tulemusi ja uurimuse tulemusi, milles käsitletakse vajadusi ja vajaminevaid vahendeid, et parandada loomade tervist transportimise ajal ja viibimise ajal kontrollpunktides;
16. kiidab heaks asjaolu, et strateegia hõlmab kõikide loomade tervist ELis, kaasa arvatud lemmikloomana peetavad metsloomad (kellele ei ole küll otseselt viidatud), kui on oht, et nad võivad teistele loomadele või inimestele haigusi edasi anda;
17. tervitab komisjoni kavatsust võtta vastu teavitamisstrateegia riskide kohta, mida juhivad sidusrühmad ja tarbijad; juhib tähelepanu, et ehkki loomakasvatustoodang on Euroopas ohutum kui kunagi varem ning seda kontrollitakse rangelt, ei ole avalikkuse suhtumine sellesse sektorisse kaugeltki rahuldav, mis on mõnede hiljutiste kriiside puhul usalduse kaotuse tõttu juba turul probleeme tekitanud;
18. kiidab heaks loomatervishoiustrateegia teatistes kindlaks määratud sihtrühma: loomaomanikud, veterinaarid, loomasaadustega tegelevad ettevõtjad, veterinaaravimite tootjad, loomaseeltsid, teadlased ja õpetajad, spordi ja vabaajaveetmise organisatsioonid, haridusasutused, tarbijad, reisijad, liikmesriikide pädevad asutused ja ELi institutsioonid, ning peab vajalikuks, et hõlmatud oleksid ka zootehnika elukutse esindajad;
19. juhib tähelepanu sellele, et loomatervishoiustrateegia peaks hõlmama ka tapamajade, loomatranspordiettevõtete, söödatootjate ja -tarnijate tegevust, võttes samas arvesse halduskorra lihtsustamise vajadust;

Neljapäev, 22. mai 2008

20. juhib tähelepanu sellele, et loomatervishoiustrateegia peaks oma ennetava lähenemisviisiga töötama välja õiguslikud meetmed ja finantsmeetmed, mis on vajalikud lemmikloomade ja hulkuvate loomade jälgimiseks ning loomade terviseprobleemide ja zoonootiliste haiguste leviku vältimiseks; strateegia peaks hõlmama vaktsineerimisprogramme ja teisi ennetavaid meetmeid seoses hulkuvate kasside ja koerte levitatavate haigustega, eriti juhtudel, kus vaktsineerimine ei ole hetkel võimalik; nõuab tungivalt, et komisjon hindaks zoonootiliste haiguste leviku ning inimeste ja nende lemmikloomade liikuvuse võimalikke majanduslikke ja sotsiaalseid tagajärgi;
21. juhib tähelepanu asjaolule, et esitatud strateegiaga saavutatakse positiivseid tulemusi sel juhul, kui iga meetme rahastamiseks kehtestatakse selged ja läbipaistvad mehhanismid, ent loomatervishoiustrateegia teatistes seda ei tehta; kritiseerib komisjoni selle eest, et eespool nimetatud teatistes ei ole viidatud poliitika rahastamisnõuetele;
22. rõhutab vajadust teha võrdsete tingimuste tagamiseks selgeks ELi, liikmesriikide ja põllumajandussektori roll loomatervishoiu meetmete rahastamisel (näiteks bioohutuse tagamine põllumajandusettevõtetes, vaktsineerimisprogrammid, teadusuuringud ning kõrgemad loomade heaolu standardid) ning kutsub komisjoni üles neid küsimusi loomatervishoiustrateegias selgitama;
23. juhib tähelepanu tõsiasjale, et ühine loomatervishoiupoliitika on ELi poliitikavaldkondadest üks integreeritumaid ning et seda tuleks rahastada enamjaolt ühenduse eelarvest, mis ei tohiks aga välistada liikmesriikide ja põllumajandusettevõtjate rahalist vastutust;
24. tunnistab, et nii ELi kui ka välisturud ei soovi siiski alati vaktsineeritud ja kaitstud liha importida; rõhutab, et loomakasvatajad ja teised turuosalised nõuavad tagatist selle kohta, et nad saavad oma toodangut ilma hinda alandamata müüa; peab seda otsustava tähtsusega küsimuseks, mis tuleb ühendusel kiiresti lahendada, et tagada kaupade vaba liikumine;
25. juhib tähelepanu bakterite antibiootikumiresistentsusele, mis on mitmetes loomakasvatusektorites üha suurem probleem ning võib kaasa tuua probleeme ka rahvatervise valdkonnas; nõuab seepärast tungivalt, et komisjon esitaks loomatervishoiustrateegia raames selle probleemi kohta analüüsi ja vajaduse korral ka ettepanekud;
26. väljendab rahulolematust seoses viidetega sellele, et teatud meetmeid rahastatakse olemasolevate vahendite kaudu, ning kutsub komisjoni üles toetama olemasoleva veterinaarfondi võimaluste edendamist, valmistades ette oma argumente 2009. aastal algavateks eelarvearuteludeks;
27. märgib, et on tähtis kooskõlastada loomatervishoiu meetmeid kogu ELis ning kutsub komisjoni üles etendama kooskõlastamisel senisest aktiivsemat rolli;
28. juhib tähelepanu kasvavatele loomatervishoiuriskidele, mis tulenevad suurenevast ülemaailmsest liikuvusest, üha suuremast nõudlusest toidu järele, kasvavast rahvusvahelisest kaubandusest ja kliimamuutusest; toonitab, et on vaja asjakohast erakorralise vaktsineerimise strateegiat nii olemasolevate kui ka uute haiguste puhuks;

1. sammad – ELi meetmete prioriteetsus

29. tunnistab, kui eluliselt oluline on määrata ohtude profiil ja kategooriad, sealhulgas ühenduses aktsepteeritava riskitaseme ja ohu vähendamiseks võetavate meetmete suhtelist prioriteetsust; on arvamusel, et tuleb teha jõupingutusi selliste olukordade ja nende tagajärgede selgeks määramiseks, mil taudioht on suurem ja ületab aktsepteeritava taseme;
30. juhib tähelepanu asjaolule, et intensiivse põllumajandustootmise suur loomkoormus võib suurendada haiguste leviku riski ja takistada haiguste tõrjet, kui tõrjeks kasutatakse ebakohaseid meetmeid, ning et sama võib juhtuda teistes põllumajandustootmise süsteemides, kui haiguste tõrje meetmeid ei rakendata tõhusalt;

Neljapäev, 22. mai 2008

31. juhib tähelepanu asjaolule, et taudide tõrje seisukohast on oluline põllumajandusettevõtete vaheline kaugus;

32. märgib tunnustavalt, et EL on kehtestanud ranged loomade transpordi eeskirjad, mis vastavad vajadusele loomade heaolu kõrgete standardite ning haiguste ennetamise ja tõrje meetmete järele; nõuab tungivalt, et kõik liikmesriigid neid kõrgeid standardeid täielikult rakendaksid; on seisukohal, et loomseid tooteid ELi eksportivad riigid peaksid neid standardeid järgima, et edendada ja tagada loomade heaolu ja tervise kõrgeid standardid kogu maailmas; juhib tähelepanu elusloomade kaugtranspordiga kaasnevatele kõrgele ohutule, mis võib soodustada haiguste levikut ning takistab haiguste tõrjet, kui haiguste ennetamiseks kasutatakse ebasobivaid meetmeid; on seetõttu arvamisel, et loomade transporti puudutavaid sanitaar- ja loomade heaolu eeskirju tuleks intensiivselt kontrollida ja vajadusel karmistada; nõuab Euroopa loomade elektroonilise integreeritud registreerimissüsteemi juurutamist, mis hõlmab veokite jälgimist GPSi abil; on arvamisel, et loomade heaolu jaoks on transpordi kvaliteet tähtsam kui selle kestus;

33. usub, et on vaja arvesse võtta ka tõsiasja, et globaliseerumine, kliimamuutus ja inimeste liikuvus on loomade haiguste levikut soodustavad tegurid, mis raskendavad nende tõrjet;

34. rõhutab vajadust ühtse kommunikatsioonistrateegia järele uue loomatervishoiustrateegia osas, millesse peaks kuuluma tihe koostöö kõikide sidusrühmade organisatsioonide vahel ELi, riiklikul ja kohalikul tasandil;

2. samm – ELi õiguslik raamistik

35. jagab arvamust, et ELi praegune loomatervishoiu raamistik on keeruline ja killustatud ning seda tuleks lihtsustada; on seisukohal, et loomatervishoiumeetmeid reguleerivad põhieeskirjad tuleks võimaluse korral kehtestada ühtse õigusaktiga;

36. rõhutab täiendavalt, et praeguste omavahel seotud ja üksteisest sõltuvate poliitiliste meetmete asendamine ühtse õigusliku raamistikuga, milles võetakse eelkõige arvesse OIE ja Maailma Terviseorganisatsiooni/Toidu ja Põllumajanduse Organisatsiooni Codex Alimentariuse („Codex”) soovitusi, standardeid ja suuniseid, peaks olema kõnealuse strateegia nurgakivi, jätmata kõrvale Euroopa reegleid, nagu läbipaistvus ja kõikide sidusrühmade kaasamine, vältides samas igasugust tervisliku seisundi halvenemist ELis;

37. on nõus vajadusega tagada, et põhjendamatud riiklikud ja piirkondlikud eeskirjad ei kujutaks endast võimalikku takistust siseturu toimimisele, ning eelkõige, et taudipuhangu tõrjel kasutatavad vahendid oleksid proportsionaalsed ohuga ja neid ei kasutataks põhjendamatuks diskrimineerimiseks kaubanduses, eriti vaktsineeritud loomadest toodetud kaupade osas;

38. on seisukohal, et ELi õiguslikus raamistikus tuleb selgelt ja piisavalt paindlikult kehtestada loomaomanike (sh mittekaubanduslikel eesmärkidel peetavate loomade omanike) kohustused riskiolukordades sellisel viisil, mis ei jäta võimalust põhjendamata konfliktidele ja vaidlustele; usub, et metsloomade haiguste piiramine on samuti ennetava strateegia oluline osa;

39. nõustub järeldustega, milleni jõuti 25. juuli 2006. aasta esialgses teostatavusuuringus epideemiliste kariloomade haiguste ühtlustatud kulujagamisskeemide alaste valikuvõimaluste kohta, mille viis läbi Civic Consulting komisjoni koostatud aruande „Ühenduse loomatervishoiu poliitika hinnang 1995–2004 ja tulevikuperspektiivid” kontekstis, mis oli osa loomade nakkushaiguste katseprojektist, mille Euroopa Parlament nägi ette 2004. aasta eelarves, milles nõuti liikmesriikides kehtestatud kulujagamisskeemide ühtlustamist; märgib lisaks, et kuna kulujagamine on tihedalt seotud vastutuse jagamisega, nõuavad sellised skeemid kõikide osapoolte, kaasa arvatud loomaomanike täielikku osalemist ja pühendumist, ning et tuleb kehtestada uusi skeeme, kaasamaks sidusrühmi otsuste langetamisse tähtsates poliitilistes küsimustes;

Neljapäev, 22. mai 2008

40. tunnistab, et praegune kaasrahastamisvahend tuleb läbi vaadata, tagamaks, et kõik osalised tunnistavad oma kohustusi ning osalevad haiguste avastamisel ja nende vastu võitlemisel ning et ära hoida konkurentsimoonutusi eri liikmesriikide põllumajandusettevõtjate vahel; nõuab loomahaiguste klassifitseerimist tulevase kaasrahastamise korra raames, mis põhineb haiguste vastu võitlemiseks rakendatavate meetmete olemusel, ohul rahvatervisele ja teistel välistel mõjudel; märgib, et reservisüsteemil põhinevad kompensatsioonifondid loomaomanike jaoks tugevdavad individuaalset ja jagatud vastutust;

41. jagab täielikult seisukohta, et kompensatsioonisüsteem ei tohiks piirduda ainult kompensatsiooni maksmisega taudipuhangu tõttu hädatapetud loomade omanikele, vaid seda tuleks kombineerida riskienetussoodustustega, mis põhineksid põllumajandusettevõtjate maksete vähendamisel riiklikesse või piirkondlikesse loomatervishoiufondidesse, juhul kui nad rakendavad täiendavaid meetmeid riski vähendamiseks ja (erakorralise) vaksineerimise edendamiseks loomade tapmise asemel, tunnistades, et see annaks (erakorraliselt) vaksineeritud kariloomade omanikele tagatise sissetuleku osas; on seisukohal, et sama põhimõtet tuleks kohaldada ka liikmesriikidele ergutusena ohutase vähendamiseks;

42. tunnistab loomasööda maailmaturu pingelist olukorda arvestades Euroopa talunike tungivat vajadust jõukohaste hindadega kvaliteetsete, ohutute ja valke sisaldavate loomasöötade järele, mis ei piirdu kalajahuga; rõhutab samas vastavalt uue loomatervishoiustrategia juhtlausele „Haiguste ennetamine on parem kui ravi” ettevaatusprintsipi järjepideva rakendamise tähtsust loomsete valkude uuesti sisestamisel loomasööta – välja arvatud mäletsejate jaoks – ning seega toiduahelasse; juhib seega tähelepanu vajadusele suuremate jõupingutuste järele tõhusate kontrolli- ja järelevalvemehhanismide sisseviimiseks kõikide haigusetkitajate kõrvaldamise osas tootmises, samuti jälgitavuse tagamiseks ning saastatuse ja erinevate loomajahutüüpide segamise vältimise tagamiseks imporditud või liikmesriikides toodetud loomasööda puhul;

43. kutsub komisjoni üles analüüsima võrdlevalt liikmesriikides kehtivaid kompensatsioonisüsteeme ja koostama selle põhjal kogu ELi hõlmava raamistiku mudelit; kutsub komisjoni samuti üles looma õiguslikku raamistikku tõhusa kulude jagamise skeemi jaoks liikmesriikides, tagamaks, et loomade haiguse likvideerimise otsesed kulud oleksid samuti sektori poolt kaasrahastatud;

44. märgib vajadust ühenduse märkimisväärse toetuse järele seoses peamiste haigustega, et tagada võrdne kohtlemine ja võrdsed võimalused, juhul kui asjaomaste riikide ja tootjate ressursid neid ei võimalda;

45. väljendab rahulolu komisjoni kohustusega esitada aruanne, milles tuuakse välja võimalused söödakäitlejate tõhusa finantstagatiste süsteemi kohta;

46. nõustub, et ELi õiguslikku raamistikku tuleks lisada säte, mis võimaldaks katta kaudseid, mitte üksnes haiguse likvideerimismeetmeid tulenevaid kahjusid; juhib tähelepanu asjaolule, et mõnel juhul võivad kaudsed kahjud olla suuremad kui otsesed kahjud ning seetõttu tuleks nimetatud kahjude hüvitamine näha ette vastavate sätetega; on seepärast seisukohal, et riiklike kindlustusvahendite loomist loomakasvatavate poolt on vaja rohkem uurida ning et ühendus peaks seda toetama; märgib siiski, et erakindlustus võiks selliste kahjude puhul teatud juhtudel tõhusamat abi osutada;

47. rõhutab, et ELi õigusaktid vastavad juba suurel määral OIE/Codexi standarditele ning on olemas hea põhjus, et püüda saavutada kõnealuste standarditega täielikku vastavust ning edendada ELi loomatervishoiustandardeid eesmärgiga võtta need vastu rahvusvahelisel tasandil; seepärast toetab ELi võimalikku OIE liikmeks astumist, mis annaks ELile OIEs läbirääkimistel suurema mõju; rõhutab samuti, et on oluline sidusrühmade arvamusi OIE/Codexi tasandil kaitsta;

48. nõuab tungivalt, et EL kaitseks oma loomade heaolu ja tervise kõrgeid standardeid rahvusvahelisel tasandil Maailma Kaubandusorganisatsioonis (WTO), et tõsta neid standardeid kogu maailmas; tunnistab, et ELi tootjate kulud on ELi kõrgemate standardite tõttu suuremad ning et neid tuleb kaitsta imporditavate loomsete toodete eest, mis on toodetud madalamaid standardeid järgides;

Neljapäev, 22. mai 2008

49. väljendab heameelt esitatud meetmete üle ühenduse tasandil ekspordistrateegia väljatöötamiseks ning rõhutab, et komisjon peaks tegema kõik võimaliku, et parandada juurdepääsu kolmandate riikide turgudele ning kaotada eksporditõkked;

3. sammas – ulatuslikum ennetustegevus, järelevalve ja parem kriisivalmidus loomadega seonduvate ohtude puhul

50. märgib vajadust parandada bioohutuse taset põllumajandusettevõtetes ning julgustada kõiki ettevõtjaid taset tõstma, tunnistades samas, et nakkushaigused võivad tabada nii väikesi kui suuri põllumajandusettevõteteid, majandeid, kus loomi peetakse ajaviitmise eesmärgil, loomaaedu, looduskaitsealasid, tapamajasid ja loomi nende transpordi ja transiidi ajal; on arvamisel, et sellised meetmed nagu põllumajandusettevõtetesse toodud uute loomade isoleerimine, haigete loomade isoleerimine ja inimeste liikumise reguleerimine võivad tunduvalt mõjutada haiguste leviku piiramist;

51. juhib tähelepanu asjaolule, et loomade pidamine hoonetest väljas on mitmete tootmissüsteemide eripära ning see on teatud piirkondades ja teatud liikide puhul siiani sagedasti kasutusel; märgib, et seda tava toetatakse üldsuse poolt ning riiklikest vahenditest; juhib tähelepanu, et see loomapidamisviis võib olla vastutolu bioohutuse eesmärkidega; on seisukohal, et ühiskond peaks toetama põllumajandusettevõtjate kindlustamist suuremate riskide vastu loomade tervisele, mis niisuguse loomakasvatusega kaasnevad, ning et poliitilised eesmärgid loomade tervise ja loomakaitse valdkonnas tuleks vastavusse viia;

52. juhib tähelepanu asjaolule, et põllumajandusettevõtete juhtide ja personali koolitamine on loomade heaolu ja tervise seisukohalt ülimalt tähtis; pooldab seega koolituse ja täiendavate koolitusmeetmete toetamist;

53. ootab selliste kvaliteedijuhtimissüsteemide tunnustamist, milles klassifitseeritakse erinevate tootmissüsteemidega seonduvaid riske; on veendunud, et tarbijate eelistatavaid loomakasvatussüsteeme, millega kaasnevad teatud probleemid bioohutuse osas (loomade vabapidamine), saab sobiva korraldusega ohutumaks muuta;

54. on arvamisel, et toodete jälgimine identifitseerimise ja registreerimise alusel on loomatervishoiu järelevalves, haiguste ennetamises ja toiduohutuses eriti tähtis; sellega seoses toetab meetmeid, mis hõlmavad loomade kohustuslikku elektroonilist ning DNA-põhist geneetilist identifitseerimist ja registreerimist ELi tasandil ning loomade liikumise tervikliku ja turvalise järelevalvesüsteemi kasutuselevõttu, kuid juhib tähelepanu niisuguse süsteemi kulukusele, eelkõige majanduslikult ebasoodsa struktuuriga tegutsevate põllumajandusettevõtjate jaoks; kutsub komisjoni üles aitama põllumajandusettevõtjatel vajaliku varustuse hankimise suurte kulutustega toime tulla, andes liikmesriikidele võimaluse lülitada sellised meetmed nende maaelu arengu programmidesse;

55. juhib tähelepanu suurtele erinevustele liikmesriikide vahel, mis puudutab veiste hulka, kes hukatakse mittevastavuse tõttu ELi identifitseerimise ja registreerimise eeskirjadele; ootab komisjonilt selgitust nende erinevuste kohta ELis;

56. jagab seisukohta, et parem bioohutus piiridel on eriti oluline, kui võtta arvesse asjaolu, et EL on suurim toidu importija maailmas ka loomsete saaduste osas; on arvamisel, et nakkusohtlike või haigete loomade ELi toomise ohtu silmas pidades peavad veterinaar- ja sanitaarkontrollid ELi piiril olema eriti põhjalikud ja ranged ning need ei tohiks piirduda ainult dokumentide kontrollimisega, vaid peaksid võimaldama ka kindlaks teha, kas loomad on kasvatatud ELi õigusaktidega kehtestatud loomade heaolu standardeid järgides;

57. rõhutab, et on tähtis kontrollida loomade tervist kolmandates riikides ning palub suurendada komisjoni veterinaar- ja toiduameti rahalisi vahendeid;

58. on seisukohal, et veterinaar- ja tollikontroll ELi piiril peaks olema eriti range, et ennetada loomade ja loomsete toodete ebaseaduslikku importi või nendega kaubitsemist, võttes arvesse sellise impordi ja kaubitsemisega kaasnevat suurt haiguste levimise ohtu; juhib sellega seoses tähelepanu vajadusele pakkuda ELi välispiiril, kaasa arvatud merepiiril tegutsevatele veterinaar- ja sanitaarkontrollidele organisatoorse, koolitus- ja rahalist

Neljapäev, 22. mai 2008

abi, eelkõige uutes liikmesriikides, ELiga piirnevates kolmandates riikides ja arenguriikides; kutsub lisaks komisjoni ja liikmesriike üles koostama asjakohaseid teabevahetuskavasid, et teavitada kodanikke loomade ja loomsete saaduste eraviisilise importimisega seotud ohtudest;

59. kutsub nõukogu ja komisjoni üles looma süsteeme, mis tagaksid parema koordineerituse tolliteenistuste, veterinaarteenistuste ja reisikorraldajate vahel, et lihtsustada liikmesriikide koostööd omavahel ja koos kolmandate riikidega;

60. kutsub komisjoni üles aktiveerima koostööd arenguriikidega neile tehnilise abi osutamisel, ühest küljest aitamaks neil saavutada ELi sanitaarnormidele vastavat taset ning teisest küljest vähendamaks loomade haiguste leviku riski nendest riikidest ELi; usub, et veterinaaria-alases koostöös kolmandate riikidega tuleks prioriteediks seada ELiga piirnevad riigid;

61. rõhutab, kui oluline on veterinaarjärelevalve kriisiolukordades ning nende olukordade ennetamine, kuna sellega tagatakse varane hoiatamine loomadega seonduvate ohtude eest ja nende ohtude kohene avastamine; kutsub sellega seoses komisjoni üles uurima võimalust viia sisse süsteem nende põllumajandusettevõtete kontrollimiseks, mida veterinaararstid regulaarselt ei külasta;

62. rõhutab, et ettevõtjatele, veterinaaridele ja nende abidele, kontrollorganitele ja teistele pädevatele asutustele tuleb võimaldada tõhusat koolitust, et nad oleksid suutelised loomadega seotud ohtusid koheselt tuvastama, ning et ELi veterinaariakoolituse miinimumstandardeid on vaja ajakohastada koos meetmetega, mis tagavad nende standardite rakendamise, ning toetada niisugust koolitust ELi tasandil ja viia selle valdkonna kooli- ja ülikooliprogrammid võimalikult sujuvalt vastavusse; soovib, et Euroopa veterinaarõppeasutuste akrediteerimissüsteem võiks aidata saavutada kõrgetasemelise veterinaarhariduse eesmärki;

63. toetab igati meetmeid, mille eesmärk on muuta erakorraline vaksineerimine (nii taudi levikut tõkestav kui ka kaitsev) sagedamaks, sest selle tulemusena paraneks taudide likvideerimise operatsioonide raames haiguste ennetamine ja kaitsetõke; juhib tähelepanu asjaolule, et tulemusliku vaksineerimissüsteemi kasutuselevõtt eeldab vaksineeritud loomade omanikele sissetuleku tagatist, kuna neil võib tekkida probleeme vaksineeritud loomadest toodetud kaupade müümisega, samuti asjakohast rahalist toetust, et ergutada kõnealust süsteemi kasutama ning tagada, et vaksineeritud loomadest toodetud kaupade osas ei rakendataks mingeid kitsendusi; peab seetõttu ülioluliseks ELi vaksiinipankade laiendamist; peab samuti vajalikuks kohaldada meetmeid, mis võiksid aidata vähendada tervete loomade hävitamist, näiteks teste, mis tõestaksid, et loomad ei kannu haigust tekitavaid mikroobe, võimaldades sellega tavapärast tapmist;

64. toetab vaksineerimisstrateegiate väljatöötamist kõikide asjakohaste liikide ja haiguste jaoks;

65. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma meetmeid, tagamaks vaksineeritud loomadest toodetud saaduse vaba ringlemise, mille puudumine on praeguseks märkimisväärselt pidurdanud vaksineerimise kasutamist nakkuslike loomahaiguste leviku tõkestamiseks; nõuab seega muu hulgas ka, et keelustataks tarbija teavitamine märgistusega sellest, kas toode on tehtud vaksineeritud loomast, samuti nõuab tõhusat strateegiat avalikkuse teavitamiseks vaksineeritud loomadest toodetud kaupade ohutusest ning kokkulepete sõlmimist valitsuste, põllumajandusettevõtjate organisatsioonide, tarbijate ühenduste, jae- ja hulgikaubanduse ettevõtjate vahel vaksineeritud loomadest toodetud kaupade vaba ringluse tagamiseks;

66. on seisukohal, et seoses kriisiohu meetmetega on oluline tagada erialateadmiste kättesaadavus ja humaansed vahendid loomade hädatapmiseks, millega hoitaks ära tarbetud kannatused, tunnistades tõsiasja, et tegemist on aistimisvõimeliste elusolenditega;

67. juhib tähelepanu asjaolule, et veterinaarsed ravimid ja loomavaktsiinid on osa loomatervishoiust, ning vastutus komisjonis tuleks vastavalt ümber korraldada;

Neljapäev, 22. mai 2008

4. sammad – teadus, uuendustegevus ja teadusuuringud

68. rõhutab teadusuuringute keskset rolli loomatervishoiusüsteemides, kuna nende abil tehakse edusamme, eelkõige loomahaiguste diagnoosimise ja tõrje järelevalves, riskianalüüsis, vaktsiinide, testide ja tõhusate ravi-meetodite väljatöötamises, mis peavad põhinema teaduslikult põhjendatud teadmistel; tuletab sellega seoses meelde Euroopa Parlamendi muudatusettepanekuid ELi 2008. aasta eelarvele assigneeringute suurendamiseks (marker)vaktsiinide ja katsemeetodite väljatöötamiseks; kutsub komisjoni üles neid suurendatud assigneeringuid tõhusalt kasutama;

69. juhib tähelepanu vajadusele detailsemate teadusuuringute järele sööda mõju kohta loomade ja kaudselt ka inimeste tervisele;

70. on arvamusel, et teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi raames läbi viidud loomade tervishoiu ja heaolu uuringud ning muud uuringud riiklikul ja ELi tasandil aitavad kaasa tulemuslikele meetmetele loomatervishoius;

71. juhib tähelepanu vajadusele tugevdada ühenduse ja riiklike kontroll-laborite võrgustikku, mis tegeleb loomahaigustega, pöörates erilist tähelepanu juba olemasolevatele võrgustikele, ning on nõus sellega, et tuleb kohaldada teaduslikult ühesuguseid teste, mis on kaubanduslikus mõttes ühildatavad (OIE ja kolmandate riikide kaubanduspartnerite poolt tunnustatud ja kehtivaks kuulutatud);

72. rõhutab, kui oluline on anda loomade tervishoiu ja heaolu alane teaduslik teave ühiskasutusse ning juhib tähelepanu sellele, et tuleb täiendada infoplatvormi ERA-NET ja ülemaailmse loomatervishoiu Euroopa tehnoloogiaplatformi; soovib parandada teavitamist uute ja edasiarendatud diagnoosimeetodite (näiteks polümeraasi ahelreaktsiooni) plussidest ja miinustest ning neid meetodeid inimeste ja loomade huvides paremini kasutada, nii loomade kaitsmiseks kui ka inimeste varustamiseks ohutute toiduainetega kogu maailmas, eriti uuemates liikmesriikides;

73. rõhutab tarbijate teavitamise tähtsust, et nad mõistaksid loomade haiguste levimise viise ja nende suurt mõju, ning seega ka tähtsust ohutute toiduainetega varustamisele;

74. on veendunud, et loomade kloonimine majanduslikel eesmärkidel peaks olema keelatud;

75. tunneb muret, et Euroopa standardeid võib kahjustada import kolmandatest riikidest, mille talunikele ei kehti loomatervishoiu ja -kaitse valdkonnas samasugused nõudmised; palub komisjonil välja selgitada, kuidas sellist kolmandate riikide konkurentsi vältida, võttes sealhulgas vaatluse alla ka impordimeetmed, ja tõstatada see küsimus asjakohastes WTO foorumites;

76. leiab, et viivitused selliste meetmete võtmisel, mis tagaksid, et Brasiiliast imporditud veiseliha pärineb vaid suu- ja sõrataudivabast karjast, võivad kahjustada üldsuse usaldust ELi loomatervishoiu korra suhtes;

77. kutsub komisjoni üles tagama, et WTO läbirääkimiste tulemused ei kahjustaks Euroopa talunike võimalusi säilitada ja parandada loomatervishoiu ja -kaitse standardeid; on arvamusel, et WTO läbirääkimistel tasakaalustatud tulemuse saavutamiseks tuleks imporditud ja Euroopas toodetud toodetele kehtestada ühesugused nõuded;

78. palub komisjonil WTO läbirääkimiste tulemusena liigitada munad tundlike toodete hulka, et tagada loomatervishoiu ja -kaitse valdkonnas saavutatud edusammude laiendamine kõnealusele põllumajandussektorile;

79. tunneb muret üha sagedamini esineva tõendusmaterjali üle, mille kohaselt on eluslindude ja linnukasvatussaaduste rahvusvahelise kaubanduse mahu suurenemine ja haiguste, nagu linnugripi, areng ja levik omavahel seotud; palub komisjonil seda tõendusmaterjali kontrollida ja esitada vajadusel asjakohaseid ettepanekuid meetmete võtmiseks;

Neljapäev, 22. mai 2008

80. kiidab heaks komisjoni kavatsuse järgida sanitaar- ja fütosanitaarmeetmeid (SPS) käsitlevaid WTO ettekirjutusi, kuid on arvamusel, et kõrgemaid kaitsestandardeid tagavate meetmete võtmist – mida lubab eelkõige WTO sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete rakendamise leping – ei tohiks takistada, kui see on teaduslikult põhjendatud; on lisaks arvamusel, et tuleb toetada selliste meetmete rahvusvahelist heakskiitmist, et tagada ühtlustamine kõrgemate standardite suunas;
81. on veendunud, et uued vabakaubanduslepingud India, Korea ja Kagu-Aasia riikidega peaksid sisaldama tasakaalustatud peatükki sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete ning loomade heaolu kohta;
82. palub komisjonil lisada loomatervishoiu ja -kaitse teema kõikidesse arenguprogrammidesse, et viia need kooskõlla ühenduses kehtiva lähenemisviisiga ja laiendada nende meetmete eelseid partnerriikidele;
83. palub komisjonil tungivalt sõlmida veterinaaria valdkonda käsitlevad protokollid võimalike eksporditurgudega, näiteks Hiinaga;

*
* *

84. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

ELi strateegia Århusi konventsiooni osaliste kolmandal kohtumisel

P6_TA(2008)0236

Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon ELi strateegia kohta Århusi konventsiooni osaliste kolmandal kohtumisel Lätis Riias

(2009/C 279 E/21)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 25. juunil 1998 vastu võetud keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnanähtude otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni ning eelseisvat kolmandat lepinguosaliste kohtumist (MOP-3), mis peetakse Lätis Riias 11.–13. juunil 2008;
  - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel esitatud suuliselt vastatavat küsimust B6-0157/2008;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5,
- A. arvestades, et Århusi konventsioon jõustus 30. oktoobril 2001;
- B. arvestades, et konventsioonil täitub 2008. aasta juunis kümme aastat;
- C. arvestades, et Euroopa Ühendus ratifitseeris Århusi konventsiooni 17. veebruaril 2005 ⁽¹⁾ ja see on ratifitseeritud peaaegu kõigi liikmesriikide poolt (üks liikmesriik on jätnud selle ratifitseerimata);
- D. arvestades, et praegu on Århusi konventsioonil 41 osalist;

⁽¹⁾ Nõukogu 17. veebruari 2005. aasta otsus 2005/370/EÜ keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnanähtude otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 124, 17.5.2005, lk 1).

Neljapäev, 22. mai 2008

- E. arvestades, et Euroopa Parlament ja nõukogu on juba vastu võtnud kolm Århusi konventsiooni rakendamist käsitlevat õigusakti ⁽¹⁾, ning arvestades, et keskkonnaasjus kohtu poole pöördumise õigusakti vastuvõtmine on endiselt nõukogu poolt blokeeritud ⁽²⁾;
- F. arvestades, et Århusi konventsiooni eesmärk on võimaldada riigiasutustel ja kodanikel võtta keskkonna kaitsmiseks ning parandamiseks individuaalseid ja kollektiivseid kohustusi praeguste ja tulevaste põlvkondade healoluks ja hüvanguks, edendades nii säästvat arengut;
- G. arvestades, et saasteainete heite- ja ülekanderegistrite protokoll ⁽³⁾ aitab suurendada ettevõtete vastutust, vähendada saastamist ja edendada säästvat arengut,
1. nõuab tungivalt, et EL võtaks läbirääkimistel juhtiva, läbipaistva ja konstruktiivse rolli ning panustaks aktiivselt konventsiooni pikaajalise strateegilisse plaani, sealhulgas konventsiooni võimaliku laiema kohaldamisala väljatöötamise, et säästvat arengut hõlmaksid kõigis mõõtmeis samad läbipaistvuse, osaluse ja aruandekohustuse põhimõtted;
  2. on arvamusel, et MOP-3 annab hea võimaluse senised edusammud läbi vaadata ja tulevaste väljakutsete üle aru pidada; on seisukohal, et konventsiooni tulemusliku rakendamise tagamine peaks olema keskne prioriteet edaspidiseks;
  3. soovib tungivalt komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et lepinguosaliste kohtumisel vastuvõetud otsused aitavad konventsiooni rakendada ja arendada ning luuakse sünergia Århusi konventsiooni ja asjakohaste mitmepoolsete keskkonnalepingute vahel;
  4. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid seaksid eelkõige eesmärgiks tagada järgmist:
    - pikaajaline strateegiline plaan hõlmab sätteid avalikkuse teadlikkuse tõstmiseks nende õiguste ja kohustuste kohta vastavalt Århusi konventsioonile;
    - MOP-3 toob selguse 2005. aastal vastu võetud geneetiliselt muundatud organismide (GMOde) kohta tehtud muudatuse ⁽⁴⁾ ja kõikide tulevaste konventsiooni muudatuste jõustumistingimuste suhtes, seades eesmärgiks nende kiire rakendamise;
    - konventsiooni jaoks võetakse vastu prognoositav, stabiilne ja asjakohane rahastamiskord;
    - saadud kogemuste alusel jätkatakse vastavuse tagamise mehhanismi täiendamist;
    - jätkub töö õiguskaitses kättesaadavuse nimel, tagades, et ametivõimud valitsuse kõikidel tasanditel oleksid täielikult teadlikud Århusi konventsiooniga võetud kohustustest, ning julgustades ametivõime eraldama nende kohustuste täitmiseks vajalikke inimressursse, rahalisi ja materiaalseid vahendeid;
    - osalised võtavad vajalikud õiguslikud ja eelarvemeetmed, et tagada konventsiooni kolmanda samba täielik rakendamine, tulemuslikud parandusmeetmed õiguskaitses kättesaadavuse jaoks ning õiglane, tähtaegne ja mitte takistavalt kallis kohtu poole pöördumine;
    - luuakse tööühm, et hinnata konventsiooni üldsuse osalemise samba rakendamist, vajaduse korral järgnevad sellele konventsiooni edasist täiendamist käsitlevad ettepanekud;

⁽¹⁾ Direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26); direktiiv 2003/35/EÜ, milles sätestatakse üldsuse kaasamine teatavate keskkonnaga seotud kavade ja programmide koostamises (ELT L 156, 25.6.2003, lk 17); määrus (EÜ) nr 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes (ELT L 264, 25.9.2006, lk 13).

⁽²⁾ Ettepanek võtta vastu direktiiv õiguskaitses kättesaadavuse kohta keskkonnaküsimustes (KOM(2003)0624).

⁽³⁾ Nõukogu 2. detsembri 2005. aasta otsus 2006/61/EÜ, mis käsitleb ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni saasteainete heite- ja ülekanderegistrite protokollisõlmimist Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 32, 4.2.2006, lk 54).

⁽⁴⁾ Euroopa Ühenduse poolt heaks kiidetud nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsusega 2006/957/EÜ keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni muudatuse sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 386, 29.12.2006, lk 46).

Neljapäev, 22. mai 2008

5. soovib tungivalt komisjonil ja liikmesriikidel jätkata õigusloometööd, mille eesmärk on vastu võtta konventsiooni artikli 9 kogu Euroopa Liidus rakendamiseks vajalik õigusakt, kuna see on viimane samm, mis ei ole veel täielikult ühenduse õigusse üle võetud; tervitab komisjoni kavatsust korraldada konverents õiguskaitsse kättesaadavuse teemal 2008. aasta juunis, et anda uut hoogu ühendusesisesele õigusloometööle;
6. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tõhustama koostööt ja sidemeid muude asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide ja konventsioonidega, eelkõige Cartagena bioohutuse protokolliga; on siiski seisukohal, et Århusi konventsioon on see foorum, kus saab asjakohaselt arutleda keskkonnateabe kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumisega seotud horisontaalsete põhimõtete üle;
7. kutsub komisjoni üles andma liikmesriikide ametivõimudele head eeskuju ja rakendama Århusi konventsiooni mõõndusi tegemata;
8. nõuab tungivalt, et riigid, kes veel ei ole Århusi konventsiooni ning saasteainete heite- ja ülekanderegistrite protokollid ratifitseerinud, seda teeksid ning soodustaksid teiste Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni mitte kuuluvate riikide konventsiooniosalisteks saamist;
9. on arvamusel, et EÜ delegatsiooni kuuluvad Euroopa Parlamendi liikmed saavad konverentsi õnnestumisele oluliselt kaasa aidata, ning eeldab seetõttu, et neile antakse Riias võimalus osaleda ELi koordineerimiskoosolekul ilma sõnaõiguseta;
10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni sekretariaadile palvega edastada see kõikidele lepinguosalistele, kes ei ole ELi liikmed.

Abi tõhusust käsitleva 2005. aasta Pariisi deklaratsiooni järelmeetmed

P6_TA(2008)0237

Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon abi tõhusust käsitleva 2005. aasta Pariisi deklaratsiooni järelmeetmete kohta (2008/2048(INI))

(2009/C 279 E/22)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 177;
- võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile „ELi tegevusjuhend tööjaotuse kohta arengupoliitikas” (KOM(2007)0072);
- võttes arvesse oma 23. mai 2007. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu kaubandusabi kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse oma 28. septembri 2006. aasta resolutsiooni tihedama ja parema arengu koostöö ning 2006. aasta ELi abi tõhususe paketi kohta ⁽²⁾;
- võttes arvesse komisjoni teatist „ELi abi: rohkem, paremini ja kiiremini” (KOM(2006)0087);
- võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Euroopa mõju tugevdamine: riiklike strateegiadokumentide ja ühiste mitmeaastaste programmide koostamise ühine raamistik” (KOM(2006)0088);

⁽¹⁾ ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 291.⁽²⁾ ELT C 306 E, 15.12.2006, lk 373.

Neljapäev, 22. mai 2008

- võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Arengu rahastamine ja abi tulemuslikkus – ELi abi järkjärgulise suurendamisega aastatel 2006–2010 seotud ülesanded” (KOM(2006)0085);
  - võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Millenniumi arengueesmärkide saavutamise kiirendamine – arengu rahastamine ja abi tulemuslikkus” (KOM(2005)0133);
  - võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele „Poliitikavaldkondade seostatus arenguga – aastatuhande arengueesmärkide saavutamise kiirendamine” (KOM(2005)0134);
  - võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Monterrey konsensuse rakendamine: Euroopa Liidu panus” (KOM(2004)0150);
  - võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja komisjoni ühisavaldust Euroopa Liidu arengupoliitika küsimuses: „Euroopa konsensus” ⁽¹⁾ (edaspidi: Euroopa konsensus arenguküsimuses), mis allkirjastati 20. detsembril 2005. aastal;
  - võttes arvesse Rooma deklaratsiooni ühtlustamise kohta, mis võeti vastu 25. veebruaril 2003. aastal pärast ühtlustamist käsitleva kõrgetasemelise foorumi toimumist Roomas, ja Pariisi deklaratsiooni abi tõhususe kohta (Pariisi deklaratsioon), mis võeti vastu 2. märtsil 2005. aastal pärast kõrgetasemelise foorumi toimumist Pariisis, kus käsitleti abi ühtlustamise ja kooskõlastamise tõhusust (Pariisi kõrgetasemeline foorum);
  - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsiooni A/RES/55/2 ÜRO aastatuhande deklaratsiooni kohta;
  - võttes arvesse 21.–22. märtsil 2002. aastal toimunud ÜRO arengu rahastamise rahvusvahelisel konverentsil vastuvõetud Monterrey konsensust;
  - võttes arvesse Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) arenguabi komitee peamisi järeldusi ja soovitusi 2007. aasta Euroopa Ühenduse eksperthinnangus;
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi arengukomisjoni tellitud 2007. aasta uuringu „Kui tõhus on ELi abi kohapeal” peamisi järeldusi;
  - võttes arvesse ÜRO 2007. aasta aruannet aastatuhande arengueesmärkide kohta;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse arengukomisjoni raportit (A6-0171/2008),
- A. arvestades, et praegune keskendumine abi tõhususele on viinud järelduseni, et arenguabi ei ole piisavalt tõhus doonorriikide ebapiisava omavahelise koordineerimise ning liiga paljude erinevate menetlustega projektide ja programmide tõttu;
- B. arvestades, et kõnealune vähene tulemuslikkus viib omavastutuse madala tasemeni, vähem tulemuslike programmideni ja arengumaade suure ülekoormamiseni doonorriikide nõudmistega, jaotamiseni nn „lemmikuteks” ja „vaeslasteks” doonorriikide poolt ning ülioluliste tervishoiu-, haridus- ja soolise võrdõiguslikkuse programmide hooletusse jätmiseni;

⁽¹⁾ ELT C 46, 24.2.2006, lk 1.

Neljapäev, 22. mai 2008

- C. arvestades, et enam kui pool maailma ametlikust arenguabist pärineb EList ning ELil on võimalik saada kõige tulemuslikumaks doonoriks ning et ta peaks seega võtma endale rahvusvahelisel areenil juhtiva rolli reformide edendamises, mida on vaja tõhusama abi osutamiseks;
- D. arvestades, et ELi arengupoliitika peaesmärk on vaesuse kaotamine uues abi ülesehituse kontekstis eesmärgiga saavutada aastatuhande arengueesmärgid;
- E. arvestades, et majanduslik ja sotsiaalne areng ning keskkonnakaitse on vastastikusel sõltuvuses ja käivad käsikäes jätkusuutliku arenguga, mida me taotleme oma jõupingutustes inimkonna elukvaliteedi parandamiseks, nagu nähakse ette Pekingi deklaratsiooni artiklis 36, mis võeti vastu 15. septembril 1995. aastal Pekingis toimunud neljandal naiste maailmakonverentsil;
- F. arvestades, et keskkonnakaitse on tõusnud ELi prioriteetide hulka ja et komisjon peab järelikult seda eesmärki arvesse võtma kõikides arengumaadega seotud poliitikalvaldkondades;
- G. arvestades, et komisjon soovib olla abi tõhususe tegevuskava pooldaja ning pürib sellega seoses kahe lähedalt seotud eesmärgi poole: i) rakendada Pariisi deklaratsiooni ja parandada oma abiprogrammide kvaliteeti ning ii) aidata liikmesriikidel rakendada Pariisi deklaratsiooni ja parandada nende abi tõhusust;
- H. arvestades, et hiljutised OECD arvandmed näitavad, et üldkokkuvõttes vähenes ELi abi 2007. aastal märkimisväärselt;
- I. arvestades, et ELi kohustused rohkema ja parema abi andmiseks peavad hõlmama ELi ametliku arenguabi suurendamist 0,56 %ni rahvamajanduse kogutulust 2010. aastaks, uute ja prognoositavamate ning stabiilsemate abimehhanismide väljatöötamist koos parema kooskõlastatuse ja vastastikuse täiendavuse edendamisega, liikudes ühiste mitmeaastaste programmide suunas, mis põhinevad partnerriikide kavadel ja süsteemidel, edaspidisel abi lahtisidumisel ja tehnilise abi reformidel, et vastata riiklikele prioriteetidele; arvestades, et 2006.–2007. aastal langes ELi ametlik arenguabi esimest korda 2000. aastast alates – 0,41 %lt 0,38 %ni rahvamajanduse kogutulust, ning arvestades, et EL peab seetõttu kahekordistama oma pingutusi, et saavutada aastatuhande arengueesmärkides seatud eesmärk eraldada 2015. aastal ELi rahvamajanduse kogutulust ametlikuks arenguabiks 0,7 %;
- J. arvestades, et EÜ asutamislepingu artiklis 180, mida tugevdab Lissaboni lepinguga lisatud artikkel 188 d, nõutakse, et „liidu ja liikmesriikide arengukoostöö poliitikat täiendavad ja tugevdavad teineteist“, nõudes, et liikmesriigid ja liit püüdleksid rahastamise tõhustatud koordineerimise ning parema tööjaotuse suunas, mis aitaks parandada abi tulemuslikkust;
- K. arvestades, et on olemas oht, et Euroopa arengukonsensuse ambitsioonikad eesmärgid, mis hõlmavad ka teisi poliitilisi eesmärke, näiteks rännet ja kaubandust, võivad hajutada arengule suunatud tähelepanu ja õõnestada konsensust, mis on saavutatud vaesuse kaotamiseks antava rahvusvahelise abi kava suhtes, sest puudub järjepidevus ELi eri poliitikate vahel, ning arvestades, et Euroopa arengukonsensuse lõikes 35 on sellega seoses öeldud, et „on oluline, et arenguga mitteseotud poliitikal aitaksid kaasa arengumaade jõupingutustele aastatuhande arengueesmärkide saavutamisel“;
- L. arvestades, et ajude väljavool on viinud tervishoiutöötajate ja teiste esmatahtsate oskustöötajate tõsise nappuseni arengumaades, mis omakorda takistab sageli abi tulemuslikku andmist kohapeal;
- M. arvestades, et abisüsteem muutub järjest keerulisemaks, seda iseloomustab abikanalite kiire levik, abivoogude killustatus, abi suurenenud sihtotstarbeline eraldamine, esilekerkivate majanduste endisest mõjuvõimsam roll arengumaadega tehtavas koostöös, mis viib niiviisi abi killustumiseni ja rahastamistevõime kattumiseni ülemaailmsel, riiklikul või sektori tasandil;

Neljapäev, 22. mai 2008

- N. arvestades, et järgmistel aastatel on üheks väljakutseks institutsioonidele, kuidas kõige paremini integreerida 12 uut ELi liiget nende rolli uute doonorriikidena, kuna mõned neist doonorriikidest peavad raskeks kohandumist OECD arenguabi komitee poolt toetatavate abisüsteemide standardsete arengualase koostöö suunistega;
- O. arvestades, et käesolev olukord võib olla takistuseks tõhusa abi osutamisele;
- P. arvestades, et praegune abi jaotamise süsteem jääb tihtipeale puudulikuks ja et paljudele vaestele riikidele ja kriitilistele valdkondadele, nagu tervishoid, haridus, sotsiaalne ühtekuuluvus ja sooline võrdõiglikkus, eraldatakse vähe abi;
- Q. arvestades, et EL on oma eespool mainitud tegevusjuhendi raames, mis käsitleb tööjaotust arengupoliitikas, võtnud kohustuse tegelda „vaeslapse” osas olevate või kõrvalejäetud riikide või valdkondade küsimusega, hakates otsima võimalusi abi eraldamiseks ebakindlate olukordade puhul;
- R. arvestades, et järelevalvemehhanismiga, mis on sätestatud määruses (EÜ) nr 1905/2006, millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend ⁽¹⁾ (arengukoostöö rahastamisvahendi määrus), on Euroopa Parlament väljendanud muret, ning seda on teinud ka üksikud liikmesriigid, et peamine eesmärk, vaesuse kaotamine, ei kajastu alati abi kätetoimetamises;
- S. arvestades, et suur hulk uuringuid on näidanud, et tõhus kodanikke kaasav aruandlus abi kasutamise kohta on üks peamisi abi tõhususe näitajaid, kuid abi kannatab endiselt läbipaistvuse ja avatuse puudumise tõttu; arvestades, et läbipaistvuse puudumine raskendab abisaajariikides valitsuste, kohalike asutuste ja kodanikuühenduste juurdepääsu teabele ja on seega oluliseks takistuseks abi eraldamisele;
- T. arvestades, et abi eraldatakse sageli vastavalt doonorriikide endi prioriteetidele ja ajakavadele, ilma et tehtaks piisavalt jõupingutusi riikliku planeerimise ja arenguprioriteetide või riikliku eelarve täitmise ajakava järgimiseks ning nendega arvestamiseks, mis muudab abi saavate riikide jaoks tõhusate eelarvete koostamise või edasiste plaanide tegemise äärmiselt keeruliseks ning mis teeb parlamentide, kodanikuühiskonna ja teiste jaoks raskeks abivoogude ning abi tõhususe järelevalve;
- U. arvestades, et abi saavate riikide süsteemide kasutamine on abi tõhususe võtmekomponent ning seda peetakse oluliseks vahendiks partnerriikide omavastutuse suurendamisel poliitika väljatöötamises ja elluviimises; arvestades, et abi saavate riikide süsteemide kasutamine peaks seega tugevdama ka partnerriikide riiklike arengustrateegiaid ja rakendusraamistikke;
- V. arvestades, et vastavalt hiljutisele OECD uuringule Pariisi deklaratsiooni järelevalve kohta on arengumaade valitsuste jaoks põhiküsimuseks nõudlusele vastava tehnilise abi puudulikkus, kuna suur osa tehnilisest abist on jätkuvalt seotud ja liiga kallis ning on sageli ebatõhus kohaliku suutlikkuse suurendamisel, mida on käsitletud arengukoostöö rahastamisvahendi määruse artiklis 31;
- W. arvestades, et teadlikkuse tõstmisel ja abi ülesehituse reformimisele toetuse andmisel on ülioluline liikmesriikide parlamentide roll, mis hõlmab arengu raamprogrammide ja eelarvete vastuvõtmist, rahaliste vahendite eraldamist vaesusega seotud sektoritele, tööjaotuse edendamist ning valitsustelt Pariisi deklaratsiooni rakendamise kohta aruandluse nõudmist;
- X. arvestades, et kohalikud asutused on arengupoliitikas kõige tähtsamad, sest nende teadmised ja kohalike vajaduste tundmine võimaldavad neil igapäevaselt edastada elanike ootusi ja täita tühikut, mis viimaseid riigist eraldab;
- Y. arvestades, et kodanikuühiskonna roll on oluline nii partnerina poliitilises dialoogis abi tõhususe ja abiprioriteetide määramisel kui ka valitsuste kulutuste „valvajana”;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1905/2006, millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend (ELT L 378, 27.12.2006, lk 41).

Neljapäev, 22. mai 2008

- Z. arvestades, et arengukoostöö rahastamisvahend näeb ette, et maksimaalselt 15 % riigiväliste osaliste ja kohalike asutuste jaoks kavandatud temaatilisest krediidiiniist eraldatakse viimastele, ja et selle positiivse arenguga, mis peaks abi tõhustama, peaks liikmesriikides kaasnema tihedam detsentraliseeritud koostöö;
- AA. arvestades, et Euroopa Liit peab veenduma, et pärast 2008. aasta septembris toimuvat abi tulemuslikkust käsitlevat neljandat Accra kõrgetasemelist foorumit vastuvõetav abi tulemuslikkust käsitlev tegevuskava keskendub vaesuse vähendamisele ja pikemas perspektiivis selle kaotamisele;
- AB. arvestades, et abi kvaliteedi parandamine ja abi suurendamine on mõlemad aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks elulise tähtsusega ning et abi tõhusus ei saa olla ettekäändeks nende kohustuste täitmata jätmiseks, mille liikmesriigid võtsid vastavalt eespool nimetatud Monterrey konsensusesele;
- AC. arvestades, et Euroopa arengukonsensus tunnistatakse soolist võrdõiguslikkust kui omaette eesmärki ja kohustatakse Euroopa Liitu tugevdama soolise võrdõiguslikkuse aspekti kogu ELi arengukoostöös, ning arvestades, et komisjoni teatisega Euroopa Parlamendile ja nõukogule soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise kohta arengukoostöös (KOM(2007)0100) kohustatakse ELi doonorriike tagama selliste strateegiatega ja tavade tõhus rakendamine, mis naisi ka tegelikult toetaksid;
- AD. arvestades, et rahu kehtestamine kohalikul, riigi, piirkondlikul ja ülemaailmsel tasandil on võimalik ja lahutamatu naiste õiguste kaitsest, sest naised ei ole mitte ainult pereelu ja laste hariduse, vaid ka ühiskondlike algatuste, konfliktide lahendamise ja kõikidel tasanditel kestva rahu edendamise edasiviiv jõud, nagu on märgitud eespool nimetatud Pekingi deklaratsiooni artiklis 18,
1. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tegema üheskoos jõupingutusi, et kindlustada, et EL räägib ühel häälel, ühtlustada abi edastamist partnerriikide prioriteetidega ning muuta nende tegevus ühtlustatumaks, läbipaistvamaks, prognoositavamaks ja tervikuna tõhusamaks;
  2. rõhutab, et komisjon peab säilitama arengukava terviklikkuse ja kindla keskendumise vaesuse kaotamise lõplikule eesmärgile ning tähtsustama prioriteetsete poliitikate tõhusat elluviimist, kaasa arvatud selget keskendumist tulemustele;
  3. rõhutab, et tooraine kallinemisel oli otsustav roll praeguse toidukriisi vallandamisel maailmas, mis võib muuta asjatuks kõik senised jõupingutused abi tõhususe parandamiseks, ning palub komisjonil ja kõikidel liikmesriikidel toetada kõiki meetmeid, mis võivad kaasa aidata toorainehindade stabiliseerimisele arengumaade jaoks;
  4. kutsub komisjoni üles aitama asjakohaste mehhanismide abil integreerida uusi liikmeid üha koordineeritumatesse rahvusvahelistesse lähenemisviisidesse arengupoliitikale ja abi edastamisele; tegema uute liikmesriikidega koostööd, et kavandada, kuidas nad saavutavad Pariisi kõrgetasemelisel foorumil kokkulepitud ELi täiendavad abi tõhususega seotud eesmärgid; ning uurima ühiste programmide edasisi võimalusi; tuletab sellega seoses meelde, et uued liikmesriigid on võtnud kohustuse eraldada ametlikku arenguabi 2010. aastaks 0,17 % rahvamajanduse kogutulust ning 2015. aastaks 0,33 % rahvamajanduse kogutulust, sest nende panus tulevikus peab tugevdama ELi rolli arengukoostöös;
  5. tunnistab arengumaade demokraatliku omavastutuse ja parlamentaarse järelevalve otsustavat rolli abi tõhususe kindlustamises, ELi poolset ressursside tagamise ja arengumaade parlamentide suutlikkuse arendamise toetamise vajadust, tagamaks, et nad oleksid piisavalt suutlikud teostama kontrolli ja järelevalvet oma valitsuste eelarve üle; samuti tunnistab, et parem aruandlus Euroopa Parlamendile, kodanikuühiskonnale ja liikmesriikidele on tähtis, sest võib aidata tõsta usaldust ühenduse programmide vastu, suurendada vastutust ja võimaldada kasutada strateegilisemaid järelevalvevorme; kutsub komisjoni sellega seoses üles pakkuma välja uut näitajat, et teostada parlamentaarse kontrolli järelevalvet;

Neljapäev, 22. mai 2008

6. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles määrama üheskoos kindlaks aastatuhande arengueesmärkide näitajatega seotud tulemusnäitajaid, eriti eelarvetoetust puudutavaid näitajaid, et riikide parlamendid, kohalikud omavalitsused ja kohalik kodanikuühiskond ja Euroopa Parlament saaksid jälgida ELi toetuste tulemusi;
7. palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et ELi poliitika ja abi ülesehitus toetavad Pariisi deklaratsiooni põhimõtet tulemusliku juhtimise kohta, eriti eesmärgiga saavutada tulemusi nendes aastatuhande arengueesmärkides, mille täitmine on aastatuhande arengueesmärkide kohta ÜRO koostatud 2007. aasta aruande kohaselt kõige vähem tõenäoline, näiteks viies aastatuhande eesmärk;
8. palub komisjonil koostada loend kõikidest heade haldustavade jaoks eraldatud rahalistest vahenditest, olgu need siis Euroopa Arengufondi vahendid, arengukoostöö rahastamisvahend, ELi-Aafrika strateegia vahendid või heade haldustavade jaoks Aafrika valitsustele eraldatud raha, eesmärgiga kontrollida poliitika ja asjaomaste vahendite sidusust ja usaldusväärset haldamist;
9. palub komisjonil ja liikmesriikidel toetada uuenduslike rahastamismehhanismide loomist ja kasutamist, et aidata märkimisväärselt kaasa aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele ettenähtud tähtjaks; rõhutab, et need täiendavad ressursid ei saa asendada ametliku arenguabi suhtes juba võetud kohustusi;
10. toetab komisjoni valikut kasutada üha enam eelarvetoetust, ent samas julgustab komisjoni uurima põhjalikumalt selle abivormiga seonduvaid raskusi;
11. kutsub liikmesriike ja nende parlamente üles edendama tööjaotuskava, eelkõige vastavalt eespool nimetatud tegevusjuhendis tööjaotuse kohta arengupoliitikas sätestatule, ning välja töötama reaalsel tegevuskava selle kohta, kuidas liikmesriigid kavatses seda rakendada, et parandada ELi arenguabi alaseid pingutusi, tagades samas, et selle tegevuskava väljatöötamise panustavad mitte ainult doonorriigid, vaid ka partnerriigid;
12. rõhutab, et tööjaotust peaksid juhtima riigid Pariisi deklaratsiooni põhimõtete alusel ja tulemustele orienteeritult ning tulemuseks peaks olema kõikide sektorite piisav rahastamine kõikides partnerriikides;
13. toetab doonorriikide atlase algatuse läbivaatamist ja laiendamist, et edendada sidusamat riikidevahelist poliitilist dialoogi Euroopa doonorriikide vahel;
14. tuletab meelde, et korruptsioon, toimetades kõrvale arengu jaoks mõeldud vahendeid, on seetõttu põhitakistus tõhusama abi saavutamisel; kutsub komisjoni üles parandama arenguabi määramise järelevalvet ja julgustama abisaajaid ratifitseerima ja rangelt kohaldama selles valdkonnas kehtivaid rahvusvahelisi ja piirkondlikke kokkuleppeid;
15. kutsub komisjoni üles kindlustama riikide avalike finantshaldussüsteemide suuremat aruandluskohustust ja läbipaistvust, mis tagavad kindlalt, et abi kasutatakse selleks ettenähtud eesmärkidel, aitamaks kaasa nii omavastutuse suurendamisele kui ka vaesuse vähendamisele;
16. palub komisjonil ja nõukogul võtta konkreetseid meetmeid korruptsiooni vastu võitlemiseks, toetades eelkõige kodanikuühiskonna esindajate algatusi, mis on mõeldud ELi antud abi kasutamise läbipaistvuse tagamiseks, ja innustades kõiki liikmesriike ja partnerriike ratifitseerima ÜRO 2003. aasta korruptsioonivastast konventsiooni;
17. toetab komisjoni rolli arengukoostöö kooskõlastamisel liikmesriikide hulgas nii keskorganites kui ka kohapeal ja rõhutab lisandväärtust, mida annab komisjoni asumine juhtrolli ELi ja partnerriikide poliitilises dialoogis, mis põhineb sellistel ELi ühistel väärtustel nagu inimõiguste ja soolise võrdõiguslikkuse edendamine;

Neljapäev, 22. mai 2008

18. kutsub komisjoni üles jätkama menetluste lihtsustamist, sealhulgas abi kättetoimetamist, ja vastutuse edasist detsentraliseerimist, ning tagama delegatsioonidele nende kohustuste täitmiseks piisav suutlikkus (töötajate ja oskusteave mõttes) ning kontrollima või mõjutama vastavalt vajadusele temaatiliste või piirkondlike eelarveridade koostamise ja heakskiitmise menetlust; rõhutab, et on oluline tagada tulevase Euroopa välisestistuse piisav arengule orienteeritud suutlikkus;
19. palub ühtlasi komisjonil julgustada regulaarseid kontakte ja ühistööd oma delegatsioonide ja kodanikuühenduste ning kohalike omavalitsuste vahel, et võtta paremini arvesse partnerriikide vajadusi ja prioriteete ning soodustada sel viisil paremat abi eraldamist, mis on Pariisi deklaratsiooni peamine eesmärk;
20. rõhutab vajadust täiustada arengualaseid suuniseid ja meetodeid Pariisi deklaratsiooni järelevalveks, et parandada ühist arusaama Pariisi kõrgetasemelise foorumi poolt koostatud kavast ja tagada näitajaid puudutava teabe järjekindel ühendamine peamiste abi saavate riikide lõikes; rõhutab vajadust tagada, et doonorriigid täidaksid oma abilubadusi, ja kutsub liikmesriike üles võimaldama paremat juurdepääsu asjakohastele andmetele, et tagada abialase aruandluse suurem läbipaistvus ja vastutus; rõhutab seetõttu vajadust kasutada täpseid näitajaid vahehindamistes, mille tulemused võimaldavad teha kohandusi 2010. aastaks seatud eesmärkide saavutamiseks vajalikes tegevustes ja/või neid intensiivistada;
21. rõhutab vajadust koostada keskpika tähtajaga järelevalvekava arengu läbivaatamiseks ja tegevusele suunatud meetmete edendamiseks, et julgustada riikliku tasandi järelevalvele toetumist, võimaldada koostöötavaid riiklike ja rahvusvaheliste järelevalvealaste jõupingutuste vahel ning vähendada võimalikku dubleerimist Pariisi deklaratsiooni järelevalvega seotud ELi kohustuste täitmisel;
22. kutsub komisjoni üles parandama selgust mõistete osas, mis on seotud ametliku arenguabi valdkondliku eraldamisega, et parandada tulemuste järjepidevust ja vähendada ülekandekulutusi komisjoni ja liikmesriikide andmete haldamisel riiklikul tasandil; palub komisjonil tagada, et ametliku arenguabi mõistet ei laiendataks sellistele abikõlblmatutele kuluartiklitele nagu sõjalised kulutused;
23. kutsub komisjoni ja liikmesriike täitma vastavalt Kopenhaagenis 5.–12. märtsil 1995. aastal toimunud sotsiaalarengualasel ülemaailmsel tippkohtumisel võetud kohustustele kodanikuühiskonna organisatsioonide nõuet, et vähemalt 20 % arenguabist pühendatakse selliste esmaste avalike teenuste nagu haridus, tervishoid, vee- ja kanalisatsiooninfrastruktuur, parandamisele;
24. kutsub asjakohase OECD arenguabikomitee liikmeid üles, et nad töötaksid esimesel võimalusel välja arengukoostöö määratluse, mis lõpetaks jäädavalt abi väärkasutamise eesmärkidel, millel ei ole arenguga midagi tegemist, kuna selline väärkasutamine on võimalik ainult seetõttu, et arenguabi ametlik mõiste on praegu äärmiselt lai;
25. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kooskõlas OECD arenguabikomitee 2001. aasta soovitusega täielikult lahti siduma oma abi, eeskätt tehnilist, toiduabiga ja toidutranspordiga seotud abi riikidele, mis on abikõlblikud Euroopa Arengufondi raames ja arengukoostöö rahastamisvahendi määruse artikli 31 alusel;
26. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kaotama järk-järgult poliitikast juhinduvad tingimused, eriti majanduspoliitilised tingimused, et toetada ühist arusaama peamiste prioriteetide osas, ning kasutama oma mõjuvõimu, et veenda Maailmapanka ja Rahvusvahelist Valuutafondi toetama sama seisukohta; nõuab eelkõige, et kaubandusabi strateegiast saaksid kasu kõik arenguriigid ja mitte ainult need, kes nõustuvad oma turu suurema vabastamisega, eeskätt majanduskoostöölepingute raames;
27. rõhutab, et rahvusvahelised finantsasutused ja doonorriigid peaksid avalikustama arenguabi andmise tingimused, et parlamendid, kohalikud omavalitsused ja kodanikuühiskond saaksid teostada tõeliselt demokraatlikku kontrolli;

Neljapäev, 22. mai 2008

28. rõhutab vajadust eraldada abi vastavalt partnerriikide endi prioriteetidele ja ajakavadele ning arvestada riikliku planeerimise ja arenguprioriteetidega või riikliku eelarve täitmise ajakavaga;
29. rõhutab, et komisjoni ja liikmesriikide tegevuse parem kooskõlastamine peaks aitama kaasa vaeslapse ossa jäänud riikide ja sektorite probleemi lahendamisele, ning rõhutab sellega seoses doonorriikide atlase ajakohastatud ja parandatud versiooni olulist tähtsust;
30. rõhutab vajadust parandada edusamme tervishoiualaste aastatuhande arengueesmärkide saavutamise suunas, eelkõige seoses ebakindlate olukordadega, ning et komisjoni humanitaarabi peadirektoraat (ECHO) ja arengu peadirektoraat kooskõlastaksid oma tööd kogu humanitaarabi järgus, üleminekujärgus ja arendusjärgus (häda-, taastamis- ja arenguabi seostamine), nagu on märgitud näiteks Euroopa konsensus humanitaarabi valdkonnas (¹);
31. rõhutab vajadust intensiivistada komisjoni konsultatsioone kodanikuühiskonna partneritega keskkorjandites ning kohapeal paremini struktureeritud kohtumiste kaudu, kus käsitletakse poliitikat, strateegilisi programme ja abi tulemuslikkuse küsimusi, sealhulgas hankekonkursside suhtes kehtestatud nõudeid, väljamaksekorda, projektide finantskontrolli, järelevalve- ja hindamisprotsesse; palub doonor- ja partnerriikide valitsustel tagada kodanikuühenduste ja kohalike asutuste täielik ja otstarbekas osalemine eelarvete ja programmide kavandamises, rakendamises, järelevalves ja hindamises ning toetada nende ülesannete täitmiseks vajalikke tingimusi;
32. rõhutab, et naiste ja naisliikumiste kaasamist poliitika ja programmide väljatöötamise ning elluviimise, rakendamise, järelevalvesse ja hindamise tuleks näha tõelise omavastutuse tagamise lahutamatu osana, arvestades vaesuse väga suurt mõju naistele;
33. rõhutab vajadust kaasata Pariisi deklaratsiooni eesmärkide saavutamise protsessi nii liikmesriikide kui ka ELi partnerite kohalikke asutusi, eelkõige kõikides arengupoliitika koostamise, elluviimise ja hindamise etappides;
34. tuletab meelde määravat rolli, mida võivad mängida vähemusrahvuste esindajad Euroopa abi tõhususe parandamisel, ning palub seega komisjonil ja liikmesriikidel kaasata neid rohkem Euroopa arenguprogrammide väljatöötamise ja rakendamise; rõhutab muuhulgas, et välisriikide või võõrpäritolu inimeste kaasamine ELi ja nende päritoluriigi partnerlusse on võimas integratsioonijõud;
35. on seisukohal, et abivoogude liikumist käsitleva teabe suurenev läbipaistvus on oluline eesmärk abi ja vastastikuse aruandluse tõhususe parandamiseks ning tagamiseks, et avalikkusele levitatakse õigeaegselt täielikku teavet kogu kulukohustustega kaetud, eraldatud ja väljamakstud abi kohta, sealhulgas avaldatakse maade kaupa usaldusväärsed ajakavad abialaste kohustuste ja kulude kohta; et kõik liikmesriigid ja partnerid avalikustavad automaatselt, õigeaegselt ja omaalgatuslikult kõik abistrateegiate ja -projektide kavandamise, teostamise ja hindamisega seotud dokumendid; ning et avalikustamine hõlmab sellise teabe avaldamist, mis võimaldab avalikkuse osalemist otsustusprotsessis keeltes ja vormides, mis on asjaomaste sidusrühmade jaoks sobivad;
36. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kõnealuses valdkonnas edusamme tegema, toetades aruandlustandardite loomist välisabi nõuete avalikustamiseks, ning kodanikuühenduste, kohalike asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega koostööd tehes rakendama häid tavasid abivoogude andmete registreerimiseks riiklikes eelarvetes;
37. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid ühitaksid oma abi riigi süsteemiga, kasutades üldist ja sektoripõhist eelarvetoetust, mis peab põhinema kindlal vaesuse vähendamise kaval, mis tugevdab riigisisest aruandluskohustust ja mis tuleb siduda jagatud vastutusega vaesuse vähendamise ja aastatuhande arengueesmärkide saavutamisel, inimõiguste austamisel ning järelevalve, finantsjuhtimise ja aruandluse tugevdamisel ja parandamisel;

(¹) Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni ühisavaldus „Euroopa konsensus humanitaarabi valdkonnas“, alla kirjutatud 18. detsembril 2007 (ELT C 25, 30.1.2008, lk 1).

Neljapäev, 22. mai 2008

38. rõhutab vajadust, et komisjon ja liikmesriigid annaksid rohkem ja prognoositavamaid rahalisi vahendeid mitmeaastaste (3 ja enam aastat) abikohustuste vormis, mis põhinevad partnerriikidega kokku lepitud selgetel ja läbipaistvatel kriteeriumidel ning vaesuse kaotamise kohta saadud andmetel, sealhulgas sektoripõhistel andmetel, ning mis täidetakse vastavalt kokkulepitud ajakavale läbipaistval moel nii, et see võimaldaks investeerida abi tõhususe parandamiseks ülioluliste inimressursside ülesehitamisse; väljendab heameelt aastatuhande arengueesmärkide alaste kokkulepete algatuse üle pikemas perspektiivis ettearvatavama eelarvetootuse tagamiseks; rõhutab siiski, et see nõuab partnerriikide tugevat pühendumist aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele ja et vaja on pidevat ja kindlalt tulemustele orienteeritud järelevalvet; tervitab aastatuhande arengueesmärkide lepingut kui üht võimalust suurendada abi prognoositavust;

39. märgib, et suuremas osas arengumaades ei saavutata enamikku aastatuhande arengueesmärke aastaks 2015; ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid koostaksid oma lubaduste täitmiseks aastased ajakavad;

40. tunnistab, et on oluline seada eesmärke, jõudmaks järk-järgult olukorrani, kus tehniline abi oleks 100 %selt nõudlusest tulenev ja kooskõlas partnerite riiklike strateegiatega;

41. rõhutab, et tehniline abi, mis on välja töötatud vastavalt abisaajariikide ja kodanikuühiskonna organisatsioonide väljendatud vajadustele ja mitte vastavalt doonorriikide prioriteetidele, peab võimaldama ühtaegu tugevdada ELi partnerriikide suutlikkust ja kohaliku tasandi omavastutust;

42. märgib, et abi reformimine on vaid üks neist sammudest, mis ELil tuleb astuda oma kaubanduse, julgeoleku, rände, põllumajanduse, kalanduse, energeetika, keskkonna, kliimamuutuse ja teiste poliitikavaldkondade kooskõlla viimiseks arengueesmärkidega, et sellest saaksid kasu arengumaad ning edendataks õiglast arengut toetavat rahvusvahelist finants- ja kaubandussüsteemi; tuletab sellega seoses meelde Euroopa arengukonsensuse lõiget 35, kus öeldakse et „on oluline, et arenguga mitteseotud poliitikad aitaksid kaasa arengumaade jõupingutustele aastatuhande arengueesmärkide saavutamisel”;

43. tuletab meelde Pariisi deklaratsioonile alla kirjutanud riikide võetud kohustusi viia edukalt lõpule majandusharude ja riikide tasandil strateegilised keskkonnamõju hindamised; palub seega komisjonil võtta asjaomast eesmärki arvesse, et hinnata oma poliitika mõju eelkõige arengumaade kliimamuutusele, kõrbestumisele ja bioloogilisele mitmekesisusele;

44. rõhutab, et abi tõhususe alase tööga peab kaasnema doonorriikide kodanike parem teavitamine arenguabi eesmärkidest, rakenduskorrrast ja abi saajatest;

45. tuletab meelde, et Euroopa arengukonsensuses tunnistatakse, et sooline võrdõiguslikkus on eesmärk iseenesest ning peaks seega olema abi tõhususe arutelu põhivaldkond;

46. tunnistab, et abi määra ja abi kvaliteediga seotud tegevuskavad on lahutamatult ühendatud, ja et abi tõhususe eesmärkide saavutamiseks on vaja pidevat pühendumust praegustele koguselistele eesmärkidele, milles on kõik ELi liikmesriigid kokku leppinud; nõuab sellega seoses tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid kinnitaksid uuesti oma tahet saavutada ühine ametliku arenguabi eesmärk 0,56 % rahvamajanduse kogutulu aastaks 2010 ja 0,7 % aastaks 2015, tõsta abi taset ja seada endale eesmärgiks ambitsioonikad ajakavad abieelarvete järkjärgulise kasvu mõõtmiseks;

47. rõhutab, kui tähtis on võtta sooaspekti kindlalt arvesse igas kavandamis-, rakendus-, järelevalve- ja hindamisjärgus;

48. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, OECD arenguabi komiteele ja liikmesriikide parlamentidele.

Neljapäev, 22. mai 2008

Sudaan ja Rahvusvaheline Kriminaalkohus

P6_TA(2008)0238

Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon Sudaani ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtu (ICC) kohta

(2009/C 279 E/23)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma eelnevaid resolutsioone Sudaani kohta;
  - võttes arvesse Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuuti ja selle jõustumist 1. juulil 2002. aastal;
  - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1593 vastuvõtmist 31. märtsil 2005. aastal;
  - võttes arvesse nõukogu 2007. aasta 11. detsembri ja 2008. aasta 30. jaanuari järeldusi Sudaani/Tšaadi kohta;
  - võttes arvesse eesistujariigi poolt Euroopa Liidu nimel tehtud avaldust Därfüri/Sudaani küsimuse Rahvusvahelise Kriminaalkohtusse suunamise aastapäeva puhul, mis võeti vastu 31. märtsil 2008. aastal;
  - võttes arvesse Sahharovi auhinna määramist 2007. aastal Salih Mahmoud Osmanile, Sudaanis Därfüri piirkonnas töötavale inimõiguste küsimustele spetsialiseerunud juristile tema püüdluste eest saavutada õiglust Därfüri kodusõja ohvrite jaoks;
  - võttes arvesse suure grupi valitsusväliste organisatsioonide algatatud kampaaniat Õiglus Därfürile, mille eesmärgiks on sundida Sudaani tegema Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga koostööd ja täitma kohtu arresterimiskäsku;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5,
- A. arvestades, et julgeolekuolukord Därfüris on jätkuvalt väga ebakindel ning mässuliste liikumiste ja valitsusvägede vahel on aset leidnud tõsiseid kokkupõrkeid, mis mõjutavad humanitaaroperatsioone;
- B. olles sügavalt šokeeritud sadade tuhandete meeste, naiste ja laste kannatustest, keda on Därfüri konflikti käigus pekstud, tapetud, vägistatud, kodust lahkuma sunnitud ja muul moel ohvriks muudetud, ning märkides, et olukord on alates 2003. aastast halvenenud ning vahettegematud õhurünnakud tsiviilelanikele jätkuvad;
- C. arvestades, et ÜRO doktriin „kohustus pakkuda kaitset” näeb ette, et kui „on ilmne, et riigivõimud ei suuda oma elanikkonda kaitsta, on teistel kohustus pakkuda vajalikku kaitset”;
- D. arvestades, et ÜRO Julgeolekunõukogu pöördus 2005. aasta märtsis Därfüri olukorra küsimuses Rahvusvahelise Kriminaalkohtusse, misjärel algatati uurimine;
- E. arvestades, et Sudaan on allkirjastanud Rooma statuudi, millega loodi 2002. aastal Rahvusvaheline Kriminaalkohus, kuid ei ole seda ratifitseerinud;
- F. arvestades, et Sudaani valitsus on ÜRO liikmena kohustatud tegema Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga koostööd, nagu näeb ette resolutsioon 1593(2005), mille Julgeolekunõukogu võttis vastu kooskõlas ÜRO põhikirja VII peatükiga;

Neljapäev, 22. mai 2008

- G. olles sügavalt jahmunud tõsiasi, et alates arreteerimiskäskude väljaandmisest on Sudaani valitsus korduvalt keeldunud tegemast Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga koostööd ning on korduvalt eiranud kohust ja rahvusvahelist üldsust;
- H. arvestades, et 2007. aasta aprillis väljastas Rahvusvaheline Kriminaalkohus arreteerimiskäsk Sudaani endise siseministri Ahmad Haruni ja endise Janjaweedi relvarühmituse juhi Ali Muhammad Ali Abd-Al-Rahmani kohta, keda tuntakse ka Ali Kushaybi nime all, tuginedes 51 väidetavale sõjakuriteole ja inimsusevastasele kuriteole;
- I. arvestades, et Ahmad Harun on praegu humanitaarminister ning vastutab seega tema enda poolt väidetavalt toime pandud kuritegude ohvrite heaolu eest, samuti suhete eest rahvusvaheliste rahukaitsejõududega – ÜRO Aafrika Liidu missiooniga Därfüris (UNAMID); arvestades, et ta määrati ka inimõiguste alaste kaebustega tegeleva valitsuskomisjoni juhiks; ning arvestades, et Ali Kushayb – kes oli Sudaanis teiste süüdistuste alusel vahi all, kui arreteerimiskäskud välja anti – vabastati 2007. aasta oktoobris vangist vaatamata sellele, et Rahvusvaheline Kriminaalkohus teda taga otsis;
- J. arvestades, et prokuratuur andis ÜRO Julgeolekunõukogule 2007. aasta juunis ja ka 2007. aasta detsembris teada Sudaani valitsuse keeldumisest ja soovimatusest teha kohtuga koostööd ning märkis, et Ahmad Haruni ja Ali Kushaybi arreteerimiseks ja üleandmiseks ei ole astunud mingeid samme;
- K. märkides, et 5. juunil 2008. aastal annab Rahvusvahelise Kriminaalkohtu peaprokurör Luis Moreno Ocampo seitsmendat korda ÜRO Julgeolekunõukogule aru uurimise edenemise kohta Därfüris ning Sudaani ametivõimude koostöövalmiduse kohta;
- L. toetades otsustavalt Rahvusvahelist Kriminaalkohust selles otsustavas pöördepunktis kohtu töös ning olles täiesti veendunud, et Därfüris toime pandud hirmsate kuritegude kavandajate ja täideviijate karistamatusele lõpu tegemine on Därfüri konflikti lahendamisel oluline tegur;
- M. arvestades, et 10. ja 11. mail 2008 ründasid Õigluse ja Võrdsuse Liikumise (JEM) mässulised Omdurmani Khartoumi lähedal, mis tõi kaasa vähemalt 200 ohvrit;
- N. arvestades, et 20. mail 2008, pärast nädal varem toimunud esimest kokkupõrgete lainet, puhkesid Sudaani armee ja Sudaani rahvavabastusarmee (SPLA) vahel ägedad lahingud Abyeis, naftarikkas linnas, mida nii põhi kui ka lõuna enda omaks peavad, mistõttu oli kodudest sunnitud lahkuma ÜRO andmetel 30 000 kuni 50 000 riigi sees ümberasustatud isikut, ning inimkaotuste arv ei ole veel teada;
- O. arvestades, et 4. mail 2008 pommitasid Sudaani armee lennukid Põhja-Därfüris tsiviilsihtmärke, mistõttu 12 tsiviilisikut hukkus;
- P. arvestades, et Sudaani konflikt on toonud praeguseks kaasa umbes 300 000 ohvrit (ÜRO äsjasel hinnangul) ja 2,5 miljonit riigi sees ümberasustatud isikut ja põgenikku, ning arvestades, et ebakindlus Därfüri piirkonnas suureneb;
- Q. arvestades, et UNAMIDil on koha peal ikka vaid ligikaudu 7500 sõdurit ja vähem kui 2 000 politseinikku, ehkki heaks on kiidetud kuni 26 000-liikmelise väekontingendi saatmine,
1. mõistab teravalt hukka Sudaani jätkuva suutmatuse teha koostööd Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga ja vahistada ning anda Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule üle Ahmad Harun ja Ali Kushayb, samuti rahvusvahelisele humanitaarõiguse järgsete kohustuste täitmatajätmise, mis näitab sadade tuhandete ohvrite ja nende perede ning konflikti puhkemisest saati miljonite kodust lahkuma sunnitud inimeste nahaalset eiramist;
  2. nõuab tungivalt, et Sudaani valitsus ratifitseeriks Rahvusvahelise Kriminaalkohtu statuudi ja järgiks ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1593(2005), teeks Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga tingimusteta koostööd ja tagaks Därfüri piirkonnas toime pandud sõjakuritegude ning inimsusevastaste kuritegude põhjaliku ja tõhusa uurimise ning kurjategijate vastutuselevõtmise;

Neljapäev, 22. mai 2008

3. nõuab tungivalt, et Khartoumi ametivõimud arreteeriksid viivitamata ja annaksid üle Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kaks kahtlusalust, et teha kohe lõpp karistamatuse tsüklile Därfüris, ning teeksid koostööd Rahvusvahelise Kriminaalkohtu edasiste uurimiste asjus Därfüris;
4. palub üldasjade ja välissuhete nõukogul 16.–17. juunil 2008 ning Euroopa Ülemkogul 19.–20. juunil 2008 arutada Rahvusvahelise Kriminaalkohtu prokuröri aruannet ning astuda samme, võtmaks ELi eesmärgistatud karistusmeetmeid selgelt määratletud grupi Sudaani ametnike suhtes, kes kannavad vastutust selle eest, et Sudaan on keeldunud koostööst Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga, sealhulgas:
- külmutada ja arestida nende isikute vara, kes takistavad koostööd Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga, samuti määrata kindlaks ja võtta sihikule Rahvuskongressi parteiga (suurim valitsuspartei) seotud ettevõtete offshore-varad, mis on Därfüri mässuliste rahastamise peamine kanal;
  - meetmed, millega keelatakse ligipääs ELi pankadele mis tahes finantstehinguteks või makseteks nende isikute poolt või nende nimel;
  - meetmed, millega tõkestatakse äri- ning muud majandus- või kaubandussuhted nende isikute või nende kontrollitava mis tahes juriidilise isiku või ettevõtte ja Euroopa ettevõtete vahel, pöörates erilist tähelepanu naftatoodete sektorist saadavale kasumile;
5. nõuab tungivalt, et ELi liikmesriigid ja kandidaatriigid, kes on esindatud ÜRO Julgeolekunõukogus, st Belgia, Horvaatia, Itaalia, Prantsusmaa ja Ühendkuningriik, võtaksid prokuröri infotunnis 5. juunil 2008 resolutsiooni positsiooni vastavalt ELi ühisele seisukohale Rahvusvahelise Kriminaalkohtu küsimuses, ning reageeriksid prokuröri uurimistulemustele asjakohaselt, nõudes, et Sudaan järgiks viivitamata ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1593(2005) ning täidaks kohtu nõudmisi;
6. kutsub kõiki teisi ÜRO Julgeolekunõukogus esindatud riike üles toetama samuti kõiki koostöönduudeid, mida Rahvusvahelise Kriminaalkohtu prokurör kohtu nimel esitab, ning palub eriti Hiinal, Venemaal, Lõuna-Aafrikal ja Liibüal järgida omaenda sõnu Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1593(2005) ning mitte tõkestada Julgeolekunõukogu tegevust 5. juunil 2008. aastal;
7. nõuab tungivalt, et ELi liikmesriigid ja ÜRO Julgeolekunõukogu nõuaksid, et ÜRO Julgeolekunõukogu 2008. aasta mai lõpus toimuva Khartoumi- visiidi juhistes nimetataks eraldi karistamatust ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtu arreteerimiskäsku;
8. kutsub komisjoni ja ELi liikmesriike üles tagama, et nende arenguabi Sudaanile ei saadetakse Ahmad Haruni humanitaarministeeriumi kaudu ning nõuab tungivalt, et doonorriigid avaldaksid Sudaani valitsusele ametlikult survet Ahmad Haruni ametist kõrvaldamiseks;
9. kutsub ELi üles avaldama Hiinale survet ühineda rahvusvahelise üldsuse jõupingutustega konflikti lõpetamiseks ning kasutada oma märkimisväärset mõju Sudaani valitsusele kui peamine naftamüügist saadavate sissetulekute tagaja; nõuab tungivalt, et Hiina lõpetaks relvade tarnimise Sudaani;
10. kutsub Aafrika Liitu ja Araabia Liiget üles tegelema aktiivselt olukorraga Därfüris, avaldades Sudaani valitsusele survet koostöö tegemiseks Rahvusvahelise Kriminaalkohtu prokuratuuriga praeguste ja tulevaste uurimiste küsimuses, ning kutsub ELi eesistujariiki üles lülitama Sudaani koostöö Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga peamiste partneritega, nagu Hiina, USA, Aafrika Liit ja Araabia Liiga, peetavate poliitiliste dialoogide ja tippkohtumiste päevakorda;
11. kutsub nõukogu ja komisjoni üles teavitama Euroopa Parlamenti regulaarselt oma käimasolevast ja tulevast tegevusest, mille eesmärgiks on sundida Sudaani valitsust koostööle Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga, ning kohustub olema selles küsimuses informeeritud ja kasutama kõiki võimalusi selle teema tõstatamiseks Sudaani ametivõimude ja teiste partneritega;

Neljapäev, 22. mai 2008

12. mõistab hukka JEMi mässuliste rünnakud Omdurmanis 10. ja 11. mail 2008, samuti 4. mai õhurünnakud Põhja-Därfüris, milles hukkus 12 inimest, 30 sai haavata ja hävisid kool, veeseadmestik ning turg;
13. väljendab tõsist muret uute lahingute pärast Sudaani armee ja SPLA vahel Abyeis, mis suurendavad humanitaarabi vajadusi, takistavad humanitaaroperatsioone ning võivad ohustada 2005. aasta rahulepet;
14. mõistab hukka rahu ja relvarahu mis tahes rikkumise mis tahes osapoolte poolt ning eriti igasuguse vägivalda, mis on suunatud tsiviilelanikkonna vastu ning mille sihtmärgiks on humanitaarabi;
15. kutsub Sudaani ametivõime, eriti rahvusliku ühtsuse valitsust üles andma oma täielikku toetust UNAMIDI tõhusale käivitamisele ning toetama kõiki jõupingutusi tugevdada stabiilsust ja luua turvaline keskkond;
16. rõhutab veelkord, et püsiv rahu ei ole võimalik ilma kohtumõistmiseta tõsiste kuritegude üle; kutsub ELi vaatlejaid üles rõhutama rahukõnelustel, kui tähtis on teha lõpp karistamatusele, et edendada Sudaanis õigusriigi põhimõtete ja inimõiguste jätkusuutlikku austamist;
17. kutsub Sudaani valitsust ja kõiki relvastatud rühmitusi üles tunnustama inimõigusi ja rahvusvahelist humanitaarõigust, hoidudes valimatutest tsiviilelanike vastu suunatud rünnakutest, s.h naiste vastu suunatud seksuaalne vägivald;
18. kutsub kõiki konflikte kaasatud pooli üles hoiduma alla 18-aastaste lapssõdurite värbamisest ja kasutamisest ning kutsub Sudaani ametivõime üles kaitsma ümberasustatud lapsi, eriti saatjata alaealisi, nagu seda näevad ette vastavad konventsioonid;
19. kutsub kõiki kolmandaid osapooli üles lõpetama relvade eksport selle piirkonna konflikte mis tahes osapooltele ning nõudma suhetes Sudaaniga inimõiguste, rahvusvahelise rahu ja julgeoleku austamist;
20. on mures kuulduste pärast massiliste arreteerimiste kohta Khartoumis pärast mässuliste rünnakut; tuletab Sudaani valitsusele meelde tema kohustusi inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika harta järgi, mis sätestab muu hulgas, et kedagi ei tohi omavoliliselt vahistada või kinni pidada ning igal inimesel on õigus kaitsele ja õigusemõistmisele mõistliku aja jooksul;
21. nõuab tungivalt, et ELi eriesindaja Pekka Haavisto Sudaanis võtaks vastavalt oma mandaadile ja ELi ühisele seisukohale Rahvusvahelise Kriminaalkohtu küsimuses ennetava rolli ja kasutaks kõiki võimalusi tõstatada Sudaani läbirääkijate ja muude partneritega küsimus vajadusest arreteerida viivitamata ja anda üle Ahmad Harun ja Ali Kushayb ning teha koostööd Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga, ning palub eriesindajal teavitada regulaarselt teisi ELi institutsioone sündmuste arengust selles küsimuses;
22. väljendab sügavat muret tõsiste puudujääkide pärast UNAMIDI ressurssides ning kutsub Aafrika Liidu liikmesriike ja rahvusvahelist üldsust üles suurendama oma panust, et võimaldada kiiresti täiendavate sõjaväelaste ja varustuse saatmist Därfüris;
23. nõuab tungivalt, et Sudaani valitsus peaks kinni oma lubadusest järgida moratooriumit kõikide humanitaartöötajate piirangutele ja takistustele; rõhutab, et vägivalda ägenemine viimastel kuudel on mõjutanud ka humanitaarabi operatsioone, kuna bandiitide ja röövlaste tõttu on kaduma läinud abi tagavarasid, mis on sundinud toiduabi agentuure vähendama poole võrra oma toiduratsioone enam kui kolmele miljonile puudustkannatavale isikule Därfüris;

Neljapäev, 22. mai 2008

24. kutsub ELi ja teisi rahvusvahelisi osalisi üles võtma asjakohaseid meetmeid kõikide vägivalda toimepanijate suhtes, kes rikuvad vaherahu või ründavad tsiviilisikuid, rahuvalvajaid või humanitaarabioperatsioonide läbiviimist, ning võtma vajalikke meetmeid karistamatuse lõpetamiseks;

25. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, ELi eriesindajale Sudaanis, Sudaani valitsusele, ELi liikmesriikide ja ÜRO Julgeolekunõukogu liikmesriikide valitsustele, Aafrika Liidu institutsioonidele, Araabia Liiga institutsioonidele ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtu prokuröörile.

Opositsioonipoliitikute vahistamine Valgevenes

P6_TA(2008)0239

Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon opositsioonipoliitikute vahistamise kohta Valgevenes

(2009/C 279 E/24)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone olukorra kohta Valgevenes, eelkõige 21. veebruari 2008. aasta resolutsiooni ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse komisjoni 21. novembri 2006. aasta avaldust Euroopa Liidu valmisoleku kohta uuendada Euroopa naabruspoliitika raames suhteid Valgevene ja selle inimestega;
  - võttes arvesse ELi eesistujariigi 28. märtsi 2008. aasta deklaratsiooni Valgevene kohta;
  - võttes arvesse ELi eesistujariigi 29. aprilli 2008. aasta avaldust poliitiliste vastaste taasvangistamise ja tagakiusamise kohta Valgevenes;
  - võttes arvesse ELi eesistujariigi 6. mai 2008. aasta avaldust viimaste arengute kohta Valgevene ja Ameerika Ühendriikide vahelistes suhetes;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5,
- A. arvestades, et kahele Valgevene demokraatiat pooldavale aktivistile, Andrei Kimile ja Sjarhei Parsjukevitsile määrati range karistus osalemise eest rahumeelsetel ettevõtjate meelevaldustel 10. ja 21. jaanuaril 2008;
- B. arvestades, et Aljaksandr Kazulini jätkuv kinnipidamine on järjekordne näide sellest, kuidas Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) liikmeks olev Valgevene ei täida oma kohust austada organisatsiooni põhimõtteid ja kohustusi;
- C. arvestades, et ta on palunud nõukogul ja komisjonil esitada ettepanekud avaldada Lukašenka režiimile rahvusvahelistes organisatsioonides suuremat survet ning on nõudnud, et esitataks konkreetsete, sihipeeraste sanktsioonide tervikpakett, mis karistaks karmilt rõhujaid, kuid ei suurendaks Valgevene kodanike kannatusi;
- D. arvestades, et ta on mõistnud hukka vägivalda kasutamise ja suure hulga vabaduspäeva tähistamisel osalejate vahistamise Minskis ja teistes Valgevene linnades 25. märtsil 2008;
- E. arvestades, et Valgevene valitsuse otsus kuulutada 10 Ameerika Ühendriikide diplomaati persona non grata'ks ja USA suursaadiku Valgevenes jõuga väljasaatmine on õigustamatud ja Valgevene inimeste huve kahjustavad meetmed,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0071.

Neljapäev, 22. mai 2008

1. peab äärmiselt kahetsusväärseks, et demokraatia, inimõiguste ja õigusriigi põhimõtte olukord Valgevenes ei parane; juhib tähelepanu sellele, et pidevad kodanikuühiskonna liikmete ja opositsiooniaktivistide meelevaldsed vahistamised, eelkõige Aljaksandr Milinkevitši hiljutine ajutine vahistamine ja kohtu alla andmine, ning sõltumatu ajakirjanduse mahasurumine on vastuolus Valgevene valitsuse hiljutise retoorikaga seoses sooviga parandada suhteid Euroopa Liiduga;
2. mõistab hukka Siarhei Parsjukevitšile ja Andrei Kimile 22. ja 23. aprillil 2008 Minskis määratud rasked karistused osalemise eest ettevõtjate meeleavaldustel 10. jaanuaril 2008; samas taunib Minskis 25. märtsil 2008. aastal sõltumatu Valgevene Rahvavabariigi rajamise 90. aastapäeva tähistamiseks kogunenud rahu-meelsete kodanike vastu Valgevene julgeolekujõudude poolt teadete kohaselt ülemäärase jõu kasutamist ja nende vahistamist; kutsub Valgevene ametivõime üles loobuma tingimusteta igasugusest jõu kasutamisest demokraatliku opositsiooni esindajate vastu;
3. nõuab tungivalt, et Valgevene ametivõimud vabastaksid viivitamatult ja tingimusteta viimase poliitvangi, Aljaksandr Kazulini, ning lõpetaksid ähvarduste, tagakiusamise, suunatud vahistamiste ja poliitiliste kohtu-protsesside kasutamise Valgevene demokraatliku opositsiooni ja kodanikuühiskonna aktivistide vastu;
4. kordab, et demokraatlike põhimõtete järgimine on võtmeküsimus Valgevenega suhete normaliseerimiseks;
5. mõistab hukka sõltumatu meedia ajakirjanike vahistamise, nende kodude läbiotsimise ja nende varustuse konfiskeerimise või hävitamise Valgevene salateenistuste (KGB) poolt ja mõistab hukka Valgevene ametivõimude püüdlused ajakirjandusvabaduse rikkumiseks;
6. nõuab, et nõukogu ja komisjon annaksid märkimisväärset toetust inimõiguste rikkumise ohvritele Valgevenes; on seisukohal, et suurem finantsabi kodanikuühiskonna organisatsioonidele, eelkõige vabale meediale, on vajalik inimõiguste edendamiseks riigis;
7. tuletab meelde, et 21. novembril 2006 avaldas Euroopa Liit valmisolekut uuendada Euroopa naabruspoliitika raames suhteid Valgevene ja selle inimestega, niipea kui Valgevene valitsus näitab üles austust demokraatlike väärtuste ja Valgevene inimeste põhiõiguste suhtes;
8. rõhutab, et sisulise dialoogi alustamiseks ELiga peab Valgevene täitma ka ülejäänud tingimused, mis on sätestatud komisjoni mitteametlikus dokumendis „Mida Euroopa Liit võiks Valgevenele pakkuda” ja mille hulka kuuluvad kõikide poliitvangide vabastamine, surmanuhtluse kaotamine, vaba meedia ja sõnavabaduse tagamine, kohtusüsteemi sõltumatus ning demokraatlike väärtuste ja Valgevene inimeste põhiõiguste austamine;
9. taunib asjaolu, et Valgevene on ainuke riik Euroopas, kus on siiani kasutusel euroopalike ja üldiste väärtustega vastuolus olev surmanuhtlus;
10. peab äärmiselt kahetsusväärseks 2002. aasta usuvabaduse ja usuorganisatsioonide seadust, mis on vastuolus usuvabaduse ja inimõiguste rahvusvaheliste põhimõtetega, sealhulgas nendega, mis on sätestatud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelises paktis (ICCPR), ning tunnustab, et nimetatud õigusakti tulemusel on paljude usukogukondade tegevus piiratud ja nende juhte kiusatakse pidevalt taga, jälitatakse, trahvitakse ja vangistatakse;
11. nõuab tungivalt, et Valgevene ametivõimud täidaksid 2008. aasta sügisele kavandatud parlamendivalimiste korraldamisel täielikult OSCE standardeid ja looksid tingimused vabaks ja õiglaseks hääletamiseks; palub, et Valgevene valitsus võimaldaks demokraatliku opositsiooni esindajatele vaba juurdepääsu piirkondlikele valimiskomisjonidele, registreeriks kõik kandidaadid ja vaatlejad ning ei takistaks valimiste ulatusliku ja täieliku rahvusvahelise vaatlusmissiooni korraldamist;

Neljapäev, 22. mai 2008

12. kutsub Valgevene valitsust üles toetama ja tagama kõigi põhiliste inimõiguste kaitse ning tagama rahvusvaheliste standardite, eelkõige kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 18, järgimise Valgevene poolt;
13. kutsub Valgevene valitsust üles vaatama läbi 2002. aasta usuvabaduse ja usuorganisatsioonide kohta ning taastama menetlusi, mis tagavad usuvabaduse austamise;
14. väljendab solidaarsust Valgevene ühendatud demokraatliku opositsiooni ja kõikide Valgevene kodanikega, kes soovivad õigusriigi põhimõtetele rajatud sõltumatut, avatud ja demokraatlikku Valgevene riiki; ergutab opositsioonijuhte tulevastel parlamendivalimistel üles näitama ühtsust ja otsustavust;
15. kutsub nõukogu ja komisjoni üles astuma täiendavaid samme Valgevene kodanike jaoks viisamenetluste lihtsustamiseks ja liberaliseerimiseks, kuna üksnes niisugune abinõu saab aidata täita ELi Valgevenepoliitika peamist eesmärki, milleks on inimestevaheliste kontaktide lihtsustamine ja tihendamine ning riigi demokratiseerimine; palub neil seoses sellega kindlasti kaaluda võimalust alandada Schengeni ruumi sisenevatelt Valgevene kodanikelt viisade eest võetavat tasu, mis on ainuke võimalus hoida ära Valgevene ja selle kodanike üha suuremat isoleerumist;
16. peab kahetsusväärseks, et Valgevene ametivõimud on viimase paari aasta jooksul korduvalt keeldunud andmast sissesõiduvõimalust Euroopa Parlamendi liikmetele ja liikmesriikide parlamendiliikmetele; kutsub Valgevene ametivõime üles mitte looma täiendavaid takistusi, mis tõkestavad Euroopa Parlamendi delegatsioonil suheteks Valgevenega riigi külastamist, et jälgida eelseisvaid üldvalimisi ja hankida Valgevenes vahe-
tuid kogemusi;
17. väljendab oma solidaarsust Ameerika Ühendriikide ja tema diplomaatilise teenistusega ning kutsub Valgevene valitsust üles oma otsust uuesti läbi vaatama ja astuma koheseid samme, mis võimaldaksid Valgevene ja Ameerika Ühendriikide vaheliste suhete normaliseerimist vastastikku kasuliku koostöö alusel;
18. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele, ÜRO peasekretärile, OSCE ja Euroopa Nõukogu Parlamentaarsele Assambleedele ning Valgevene valitsusele.

Kasvavad pinged Burundis

P6_TA(2008)0240

Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon kasvavate pingete kohta Burundis

(2009/C 279 E/25)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Burundi kohta;
- võttes arvesse 7. septembril 2006. aastal Burundi valitsuse ja Rahvuslike Vabastusjõudude vahel alla kirjutatud Dar es Salaami üldist relvarahukokkulepet;
- võttes arvesse 22.-23. veebruaril 2008. aastal Kaplinnas vastu võetud tegevuskava („tegevuskava”);
- võttes arvesse eesistuja 23. aprilli 2008. aasta deklaratsiooni Euroopa Liidu nimel rünnakute kohta Bujumburas;
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu esimehe 24. aprilli 2008. aasta avaldust olukorra kohta Burundis;

Neljapäev, 22. mai 2008

- võttes arvesse ÜRO peasekretäri aruandeid ÜRO integreeritud esinduse kohta Burundis;
  - võttes arvesse inimõigusteorganisatsiooni Human Rights Watch 2008. aasta aprilli aruannet „Igal hommikul peksavad nad mind: politseivägivald Burundis“;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5,
- A. arvestades, et 17. aprillil 2008. aastal leidsid Burundis uuesti aset kokkupõrked valitsusvägede ja mässuliste Rahvuslike Vabastusjõudude vahel, sundides tuhandeid tsiviilelanikke kodudest põgenema ja põhjustades 50 mässulise võitleja surma;
- B. arvestades, et 14 aastat Burundis kestnud kodusõda pole viinud püsiva rahuni ning konflikt on toonud kaasa üliraske humanitaar- ja sotsiaalmajandusliku olukorra, mis seab ohtu kogu regiooni stabiilsuse;
- C. arvestades, et viimase kahe aasta jooksul tehtud rahvusvahelise üldsuse jõupingutused, sealhulgas Burundi piirkondlik rahualgatus, pole viinud rahulepingu sõlmimiseni Burundi valitsuse ja Rahvuslike Vabastusjõudude vahel;
- D. arvestades, et läbirääkimised Burundi valitsuse ja Rahvuslike Vabastusjõudude vahel katkesid 2007. aasta juulis, kui Rahvuslikud Vabastusjõud loobusid osalemast ühises järelevalve- ja kontrollimehhanismis, mis oli loodud selleks, et hinnata üldise relvarahukokkuleppe rakendamist;
- E. arvestades, et paljud peavad püsiva stabiilsuse saavutamise teel Burundis viimaseks tõkkeks just Rahvuslike Vabastusjõudude jätkuvat vastuhakku ning nende relvitustamiseks on vaja poliitilist lahendust;
- F. arvestades, et 2008. aasta mai alguses innustasid Tansaania ja Uganda välisministrid, kes kohtusid Burundi piirkondliku rahualgatuse raames, Rahvuslike Vabastusjõudude ja muid olulisemaid mässuliste liidreid lahkuma Tanzaniast, kus on nende baasid, ja sõitma Burundisse rahukõnelustega liitumiseks;
- G. arvestades, et 2007. aasta augustis toimusid rünnakud selliste poliitikategelaste kodudesse, kes polnud Burundi presidendi Pierre Nkurunziza toetajad või olid tema endised toetajad;
- H. arvestades, et 46 Burundi parlamendi liiget, kes kartsid oma julgeoleku pärast, kirjutasid ÜRO peasekretärile kirja, et paluda ÜRO kaitset;
- I. arvestades, et Euroopa Liit valis Burundi üheks riigiks, kus katsetada prioriteetide tegevuskava rakendamist, mille abil kiirendada ja tõhustada abi andmist ohustatud arenguriikidele;
- J. arvestades, et väidetavalt on rohkem kui 700 perekonda (ligikaudu 3500 inimest) võimude hoole all, oodates toidu- ja muud erakorralist abi;
- K. arvestades, et hiljuti toimunud lahingutegevus on osa pikemast kokkupõrgete jadast, mille tagajärjel on kodu maha jätnud veel palju rohkem perekondi (35 000 inimest), viies riigi sees ümberasunud inimeste koguarvu üle 100 000; arvestades, et Tansaania soovib saata Burundi põgenikud tagasi Burundisse, samas kui Burundil tuleb jätkuvalt vastu võtta tuhandeid Rwanda ja Kongo põgenikke;
- L. arvestades, et Burundi julgeolekujõud on väidetavalt pidanud ebaseaduslikult kinni üle 200 inimese, keda süüdistatakse Rahvuslike Vabastusjõudude mässuliste toetamises;
- M. arvestades, et 2. mail 2008 teatas Burundi valitsus, et väidetavalt Rahvuslike Vabastusjõudude poolt vallandatud äkkrünnaku käigus hukkus neli mässuliste võitlejat ja üks Burundi sõdur;

Neljapäev, 22. mai 2008

- N. arvestades, et karistamatus õhkkond Burundis on loonud olukorra, kus sagedaseks on muutunud piinamised ning ebaseaduslikud vahistamised politsei ja julgeolekujõudude poolt;
- O. arvestades, et Burundi riiklikud politseijõud, mis loodi üleminekuvalitsuse poolt 2004. aastal, ei ole hea ettevalmistusega ning koosnevad endistest mässulistest, sõduritest ja politseiõhvitseridest;
- P. arvestades, et UNICEFi kaasabil demobiliseeriti Burundis ajavahemikus 2004–2006 üle 3000 lapssõduri; arvestades, et lapsed põgenesid hiljuti demobiliseerimiskeskusest ja hakkasid märatsema ning üle 500 lapse on ikka veel Rahvuslike Vabastusjõudude käes;
- Q. arvestades, et Burundi on Uganda ja Etioopia kõrval kolmas riik, kes on andnud oma panuse Aafrika Liidu rahuvalvemissiooni Somaalias, mis asub Muqdishos (AMISOM), saates Burundi haprale julgeolekukoollukorrale vaatamata sinna 800 sõdurit,
1. avaldab sügavat muret Burundis hiljuti riiklike kaitsejõudude ja Rahvuslike Vabastusjõudude vahel toimunud sõjaliste kokkupõrgete üle, mille tagajärjel hukkus süütuid inimesi;
  2. kutsub kõiki osapooli üles pidama kinni üldisest relvarahukokkuleppest, jätkama läbirääkimisi ning alustama kiiremas korras relvarahu järel loodud ühise järelevalve- ja kontrollimehhanismi rakendamist;
  3. nõuab tungivaltp, et Rahvuslikud Vabastusjõud ja selle liider Agathon Rwaswa osaleksid konstruktiivselt rahuprotsessis;
  4. kutsub Burundi naaberriike üles tagama, et mässulised ei looks oma baase nende territooriumile, ning tervitab Tansaania valitsuse otsust lõpetada Rahvuslikele Vabastusjõududele varjupaiga pakkumine;
  5. kutsub komisjoni üles töötama välja meetmeid, mille abil hõlbustada pärast rahulepingu allkirjastamist endiste Rahvuslike Vabastusjõudude võitlejate lõimimist ühiskonda;
  6. kutsub komisjoni üles kiirendama humanitaarabi andmist, sealhulgas põgenikele ja riigi sees ümberasunud inimestele, ning vähendama abi andmist ainult siis, kui on võimalik asendada see tõhusate arengumeetmetega nii, et üleminek humanitaarabi andmiselt arengupoliitika rakendamisele oleks sujuv;
  7. kutsub abiandjaid üles oma kohustusi järgima ning parandama abi koordineerimist toetuse andmise esimestes etappides, et suurendada selle tõhusust;
  8. kutsub komisjoni üles tegema ettepanekut suurendada kiiremas korras ja märgatavalt rahalisi vahendeid, mida Euroopa Liit Burundile eraldab, eelkõige kümnenäda Euroopa Arengufondi vahetekokkuvõtte raames;
  9. kutsub komisjoni üles Burundi haprust arvesse võttes ja vajaliku tegevuskava raames toetama eelisjärjekorras;
    - parema valitsemistava ja demokraatliku riigihalduse programme;
    - tervishoiupoliitikat, sealhulgas eelkõige tervisekesksuste loomist ja haiglate võrgustiku olulist uuendamist;
    - Burundi valitsuse otsust tagada tasuta algharidus;
    - jätkuvaid jõupingutusi Burundi infrastruktuuri uuendamiseks;
  10. nõuab olukorra kiireloomulisust arvestades rõhu asetamist konkreetsetele meetmetele, mille tulemus on Burundi rahva jaoks nähtav;
  11. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama oma kohalolekut Burundis;

Neljapäev, 22. mai 2008

12. kutsub komisjoni üles edendama ELi valitsusväliste organisatsioonide ja kohalike ametivõimude tegevust Burundi kohalike ametivõimude ja kodanikuühiskonna toetamisel;
  13. kinnitab oma toetust Lõuna-Aafrika Vabariigi vahendusmissioonile ning regionaalsetele algatustele ning on jätkuvalt valmis osalema poliitilise suuniste kujundajana aktiivselt eespool nimetatud tegevuskava rakendamise teel olevate takistuste kõrvaldamisel ning aitama kaasa kõigile jõupingutustele taasalustada läbirääkimisi ja tugevdada rahu Burundis; toetab ÜRO rahu tugevdamise komisjoni vahendustegevust;
  14. võtab teadmiseks, et pärast üldvalimisi kehtestatud uut põhiseadust on stabiilsus Burundis suurenenud, kuid nõuab rahu ja leppimise komitee moodustamist, mis aitaks taastada usalduse õhkkonda ja stabiilsust erinevate huvidega osapoolte hulgas, ning kutsub liikmesriikide valitsusi üles toetama sellist algatust rahaliselt ja logistiliselt;
  15. kutsub Burundi valitsust üles võtma kiiremas korras meetmeid, et tagada õigusriigi põhimõtte austamine, kaotada karistamatus õhkkond, viia õigusrikkumiste toimepanijad kohtu ette ja parandada politseijõudude ettevalmistust;
  16. tervitab 232 lapse hiljutist vabastamist, mis sai võimalikuks muu hulgas Burundi valitsuse, kodanikuühiskonna ja ÜRO agentuuride poolt Rahvuslike Vabastusjõudude dissidentliku rühmaga kaheksa kuu vältel peetud läbirääkimiste tulemusel;
  17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee kaasesimeestele, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO Julgeolekunõukogule, Aafrika Liidule ning Suurte järvede piirkonna riikide ja Lõuna-Aafrika Vabariigi valitsustele ja parlamentidele.
-

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA PARLAMENT

Liikmesriikide kutsekvalifikatsioonide võrreldavus ***I

P6_TA(2008)0200

Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 85/368/EMÜ Euroopa Ühenduse liikmesriikide kutsekvalifikatsioonide võrreldavuse kohta (KOM(2007)0680 – C6-0398/2007 – 2007/0234(COD))

(2009/C 279 E/26)

(Kasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2007)0680);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 150 lõiget 4, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0398/2007);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 51 ja artikli 43 lõiget 1;
  - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit (A6-0132/2008),
1. kiidab komisjoni ettepaneku heaks;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Teisipäev, 20. mai 2008

Veterinaar- ja zootehnika valdkonnas nimekirjade koostamise ja andmete avaldamise korra lihtsustamine *

P6_TA(2008)0201

Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega lihtsustatakse nimekirjade koostamise ja andmete avaldamise korda veterinaar- ja zootehnika valdkonnas ning muudetakse direktiive 64/432/EMÜ, 77/504/EMÜ, 88/407/EMÜ, 88/661/EMÜ, 89/361/EMÜ, 89/556/EMÜ, 90/427/EMÜ, 90/428/EMÜ, 90/429/EMÜ, 90/539/EMÜ, 91/68/EMÜ, 92/35/EMÜ, 92/65/EMÜ, 92/66/EMÜ, 92/119/EMÜ, 94/28/EÜ, 2000/75/EÜ, otsust 2000/258/EÜ ja direktiive 2001/89/EÜ, 2002/60/EÜ ja 2005/94/EÜ (KOM(2008)0120 – C6-0156/2008 – 2008/0046(CNS))

(2009/C 279 E/27)

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2008)0120);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 37, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0156/2008);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 51 ja artikli 43 lõiget 1;
  - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit (A6-0160/2008),
1. kiidab komisjoni ettepaneku heaks;
  2. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
  3. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
  4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Liikmesriigi territooriumilt ebaseaduslikult väljaviidud kultuuriväärtuste tagastamine (kodifitseeritud versioon) ***I

P6_TA(2008)0202

Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv liikmesriigi territooriumilt ebaseaduslikult väljaviidud kultuuriväärtuste tagastamise kohta (kodifitseeritud versioon) (KOM(2007)0873 – C6-0025/2008 – 2007/0299(COD))

(2009/C 279 E/28)

(Kasotsustamismenetlus – kodifitseerimine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2007)0873);
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artiklit 95, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0025/2008);

Teisipäev, 20. mai 2008

- võttes arvesse 20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide tekstide ametliku kodifitseerimise kiirendatud töömeetodi kohta ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse kodukorra artikleid 80 ja 51;
  - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A6-0152/2008),
1. kiidab heaks komisjoni ettepaneku Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistustest koosneva konsultatiivse töörühma soovitustega kohandatud kujul;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ EÜT C 102, 4.4.1996, lk 2.

Kütuseelementide ja vesiniku ühisettevõtte loomine *

P6_TA(2008)0203

Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega luuakse ühisettevõtte kütuseelementide ja vesiniku valdkonnas (KOM(2007)0571 – C6-0446/2007 – 2007/0211(CNS))

(2009/C 279 E/29)

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2007)0571);
  - võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust) ⁽¹⁾ ja eriti selle artiklit 185;
  - võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽²⁾ ja eriti selle punkti 47;
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 171 ja 172, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0446/2007);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
  - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning eelarvekomisjoni arvamust (A6-0145/2008),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
  2. on arvamusel, et õigusloomega seotud ettepanekus märgitud lähtesumma peab olema kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku 2007–2013 rubriigi 1a ülemmääraga ja 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punkti 47 sätetega; märgib, et 2013. aasta järgset rahastamist hinnatakse järgmise finantsraamistiku läbirääkimiste raames;

⁽¹⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1525/2007 (ELT L 343, 27.12.2007, lk 9).

⁽²⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1. Kokkulepet on muudetud otsusega 2008/29/EÜ (ELT L 6, 10.1.2008, lk 7).

Teisipäev, 20. mai 2008

3. juhib tähelepanu sellele, et eelarvekomisjoni arvamusi ei asenda 17. mail 2006. aastal sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 47 sätestatud menetluse tulemusi, mida kohaldatakse kütuseelementide ja vesiniku valdkonna ühissetevõtte asutamise suhtes;
4. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides EÜ asutamislepingu artikli 250 lõiget 2;
5. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
6. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
7. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 1**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 7 a (uus)**

(7 a) Euroopa vesiniku ja kütuseelementide tehnoloogiaplatvormi vaekoda võttis 2007. aasta märtsis vastu rakendus- kava, milles hinnati ajavahemikus 2007–2015 tehnoloogiliste väljakutsetele vastamiseks vajamineva eelarve suuruseks 7,4 miljardit eurot, millest kolmandik tuleks kulutada uurimis- ja arendustegevuseks. Selleks, et EL suudaks välja arendada tehnoloogiaid, mis oleksid jätkusuutlikud ka pikas perspektiivis, tuleks oluline osa sellest uurimis- ja arendustegevuse eelarvest eraldada läbimurdelistele teadusuuringutele.

Muudatusettepanek 2**Põhjendus 9**

(9) Kütuseelementide ja vesiniku ühise tehnoloogiaalgatuse eesmärk on rakendada Euroopas kütuseelementide ja vesiniku alaste teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse programm. Meetmete rakendamisel tuleks teha koostööd ja kaasata tööstuse sidusrühmi, sealhulgas VKEsid, uurimiskeskusi, ülikoole ja piirkondi.

(9) Kütuseelementide ja vesiniku ühise tehnoloogiaalgatuse eesmärk on rakendada Euroopas kütuseelementide ja vesiniku alaste teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse programm. **Euroopa vesiniku- ja kütuseelementide tehnoloogia platvormi raames tehtud tööd jätkavate** meetmete rakendamisel tuleks teha koostööd ja kaasata tööstuse sidusrühmi, sealhulgas VKEsid, uurimiskeskusi, ülikoole ja piirkondi.

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 3**Põhjendus 10**

(10) Pidades silmas olulisi sidusrühmi hõlmavat avaliku ja erasektori partnerlust ja selle tegevuse pikaajalisust, Euroopa kodanikele toodavat sotsiaal-majanduslikku kasu, rahaliste vahendite ühiskasutust ning komisjoni ja tööstuse poolset kaasrahastamist kütuseelementide ja vesiniku alaste teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse vallas, vajaminevat kõrgetasemelist teaduslikku ja tehnilist oskusteavet ning tööstusomandi õiguste sisendit, on hädavajalik luua EÜ asutamislepingu artikli 171 alusel kütuseelementide ja vesiniku valdkonna ühisettevõtte (edaspidi „ühisettevõtte”). See juriidiline isik peaks tagama kütuseelementide ja vesiniku ühisele tehnoloogiaalgatusele eraldatud rahaliste vahendite kooskõlastatud kasutuse ja tõhusa haldamise. Et tagada seitsmenda raamprogrammiga (2007–2013) algatatud, kuid lõpule viimata teadusuuringute asjakohane haldamine, tuleks ühisettevõtte luua **esialgu 10-aastaseks** ajavahemikuks, mis lõpeb 31. detsembril 2017. **Seda tähtaega võib pikendada.**

(10) Pidades silmas olulisi sidusrühmi hõlmavat avaliku ja erasektori partnerlust ja selle tegevuse pikaajalisust, Euroopa kodanikele toodavat sotsiaal-majanduslikku kasu, rahaliste vahendite ühiskasutust ning komisjoni ja tööstuse poolset kaasrahastamist kütuseelementide ja vesiniku alaste teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse vallas, vajaminevat kõrgetasemelist teaduslikku ja tehnilist oskusteavet ning tööstusomandi õiguste sisendit, on hädavajalik luua EÜ asutamislepingu artikli 171 alusel kütuseelementide ja vesiniku valdkonna ühisettevõtte (edaspidi „ühisettevõtte”). See juriidiline isik peaks tagama kütuseelementide ja vesiniku ühisele tehnoloogiaalgatusele eraldatud rahaliste vahendite kooskõlastatud kasutuse ja tõhusa haldamise. Et tagada seitsmenda raamprogrammiga (2007–2013) algatatud, kuid lõpule viimata teadusuuringute asjakohane haldamine, tuleks ühisettevõtte luua ajavahemikuks, mis lõpeb 31. detsembril 2017. **Pärast viimast, 2013. aasta projektikonkurssi tuleks tagada pooleliolevate projektide rakendamine, järelevalve ja rahastamine kuni 2017. aastani.**

Muudatusettepanek 4**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 10 a (uus)**

(10 a) Kütuseelemendi- ja vesinikutehnoloogia tehusaks kasutuselevõtuks on vaja olulisi läbimurdeid mitmes valdkonnas. Seetõttu peaks komisjonil olema põhiline roll selle tagamisel, et pikaajalise uurimistöole pandaks piisavalt rõhku ja et sellele osutataks asjakohast toetust, arvestades kütuseelementide ja vesiniku valdkonna ühisettevõtte nõuandeorganite, s.t teaduskomitee ja kõrgetasemelise liikmesriikide töörühma nõuandeid.

Muudatusettepanek 5**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 11 a (uus)**

(11 a) Tuleks edendada VKEde, uurimiskeskuste ja ülikoolide osalemist TTA-tegevuses. Vastavalt seitsmendas raamprogrammis osalemise eeskirjadele peaks abikõlblike kulude avaliku sektori poolse rahastamise piirnorm VKEde, uurimiskeskuste ja ülikoolide puhul olema 50 % suurem kui ülejäänud isikute või organisatsioonide puhul.

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 6**Põhjendus 12**

(12) Ühisettevõtte asutajaliikmeteks peaksid olema Euroopa Ühendus ning Euroopa kütuseelementide ja vesiniku ühise tehnoloogiaalgatuse tööstusrühmitus (edaspidi „tööstusrühmitus”), mis esindab tööstuse huve ning on **erettevõtjatele** avatud. Ühisettevõtte liikmeks võib saada ka teadusrühmitus.

(12) Ühisettevõtte asutajaliikmeteks peaksid olema Euroopa Ühendus, **mida esindab komisjon**, ning Euroopa kütuseelementide ja vesiniku ühise tehnoloogiaalgatuse tööstusrühmitus (edaspidi „tööstusrühmitus”), mis esindab tööstuse huve ning on avatud **erettevõtjatele ning kütuseelementide ja vesiniku-tööstuse ühendustele**. Ühisettevõtte liikmeks võib saada ka teadusrühmitus.

Muudatusettepanek 7**Põhjendus 13**

(13) Ühisettevõtte jooksvad kulud kannavad algusest peale võrdsetes rahalistes osades (50/50) Euroopa Ühendus ning tööstusrühmitus. Kui luuakse teadusrühmitus, peaks ta **katma 1/12 jooksvatest kuludest**.

(13) Ühisettevõtte jooksvad kulud kannavad algusest peale võrdsetes rahalistes osades Euroopa Ühendus ning tööstusrühmitus. Kui luuakse teadusrühmitus, peaks ta **samuti toetama jooksvate kulude katmist**.

Muudatusettepanek 8**Põhjendus 13 a (uus)**

(13 a) Jooksvaid kulusid, eelkõige halduskulusid tuleks hoida minimaalsetena ja täies ulatuses tuleks ära kasutada olemasolevate organite vahendeid ja korraldussüsteeme.

Muudatusettepanek 9**Põhjendus 14**

(14) **Teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamis-tegevuse kulud** peaksid kandma ühendus ja erasektor.

(14) **Tegevuskulud** peaksid kandma ühendus, tööstus ja muud meetmetes osalevad avalikud ja eraõiguslikud juriidilised isikud. Lisarahastamine võib muu hulgas olla kättesaadav Euroopa Investeerimispanngast (EIP), eelkõige EIP ja komisjoni poolt ühiselt loodud riskijagamisrahastu kaudu vastavalt otsuse nr 2006/971/EÜ III lisale.

Muudatusettepanek 10**Põhjendus 14 a (uus)**

(14 a) Stabiilsete tööhõivetingimuste ja töötajate võrdse kohtlemise tagamiseks ning kõrgkvalifitseeritud teadus- ja tehnikaspetsialistide kaasamiseks tuleb komisjonil lubada lähetada kütuseelementide ja vesiniku valdkonna ühisettevõttesse nii palju ametnikke, kui ta vajalikuks peab. Ülejäänud töötajad peaks tööle võtma kütuseelementide ja vesiniku valdkonna ühisettevõtte, kooskõlas asukohariigis kehtivate tööhõive eeskirjadega.

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 11**Põhjendus 15**

(15) Ühisettevõtte peaks looma ühendus ja selle eelarve täitmise aruande peaks kinnitama Euroopa Parlament nõukogu soovitusel põhjal. Tuleks siiski arvesse võtta ühise tehnoloogiaalgatuse eripära, mis tuleneb avaliku ja erasektori partnerlusest ning eelkõige erasektori toetusest eelarvele.

(15) Ühisettevõtte peaks looma ühendus ja selle eelarve täitmise aruande peaks kinnitama Euroopa Parlament, **võttes arvesse** nõukogu soovitusel.

Muudatusettepanek 12**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 16**

(16) Ühisettevõtte peaks pärast komisjoniga konsulteerimist vastu võtma üksikasjalikud rahastamiseeskirjad, mis põhinevad nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust) põhimõtetel. Neis eeskirjades tuleks arvesse võtta tegevusega seotud erivajadusi, mis tulenevad eelkõige vajadusest ühendada ühenduse ja erasektori poolne rahastamine.

(16) Ühisettevõtte suhtes kohaldatavad finantseeskirjad ei tohiks kõrvale kalduda komisjoni 19. novembri 2002. aasta määrusest (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 (raamfinantsmääruse kohta asutustele, millele viidatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklis 185) ⁽¹⁾, välja arvatud juhul, kui seda nõuavad eriliselt tema tegevusega seotud vajadused, eelkõige vajadus ühendada ühenduse ja erasektori poolne rahastamine. Määrusest (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 kõrvalekalduvate eeskirjade vastuvõtmiseks on vaja komisjoni eelnevat nõusolekut. Sellistest kõrvalekalduvatest tuleks teavitada eelarvepädevaid institutsioone.

⁽¹⁾ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 72. Parandus EÜT L 2, 7.1.2003, lk 39.

Muudatusettepanek 13**Artikkel 1**

1. Kütuseelementide ja vesiniku ühise tehnoloogiaalgatuse rakendamiseks luuakse asutamislepingu artikli 171 kohane kütuseelementide ja vesiniku valdkonna ühisettevõtte (edaspidi „ühisettevõtte“) perioodiks, mis lõpeb 31. detsembril 2017. Perioodi võib pikendada käesoleva määruse läbivaatamise kaudu.

2. Ühisettevõtte on juriidiline isik. Ühisettevõttel on igas liikmesriigis kõige ulatuslikum õigus- ja teovõime, mis vastavalt selle riigi seadustele kuulub juriidilistele isikutele. Eelkõige võib ta omandada ja võõrandada vallas- ja kinnisvara ning olla kohtumenetluses protsessiosaliseks.

1. Kütuseelementide ja vesiniku ühise tehnoloogiaalgatuse rakendamiseks luuakse asutamislepingu artikli 171 kohane kütuseelementide ja vesiniku valdkonna ühisettevõtte (edaspidi „ühisettevõtte“) perioodiks, mis lõpeb 31. detsembril 2017. Pärast viimast, 2013. aasta projektikonkursi tagatakse pooleliolevate projektide rakendamine, järelevalve ja rahastamine 2017. aastani.

2. Ühisettevõtte on asutus finantsmääruse artikli 185 ning 17. mai 2006. aasta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) ⁽²⁾ punkti 47 tähenduses. Ühisettevõttel on kõigis liikmesriikides kõige ulatuslikum õigus- ja teovõime, mis vastavalt selle riigi seadustele kuulub juriidilistele isikutele. Eelkõige võib ta omandada ja võõrandada vallas- ja kinnisvara ning olla kohtumenetluses protsessiosaliseks.

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

3. Ühisettevõtet käsitatakse rahvusvahelise organisatsioonina direktiivi 2004/17/EÜ artikli 22 punkti c ja direktiivi 2004/18/EÜ artikli 15 punkti c tähenduses.

4. Ühisettevõtte asukoht on Belgias Brüsselis.

5. Ühisettevõtte põhikiri on esitatud lisas.

4. Ühisettevõtte asukoht on Belgias Brüsselis.

5. Ühisettevõtte põhikiri on esitatud lisas.

⁽²⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1. Kokkulepet on muudetud otsusega 2008/29/EÜ (ELT L 6, 10.1.2008, lk 7).

Muudatusettepanek 14

Artikkel 2 – lõige 2

2. Eelkõige on ühisettevõttel järgmised ülesanded:

(a) toetada liikmesriikides ja assotsieerunud riikides teadusuuringuid, tehnoloogiaarendust ja tutvustamistegevust kooskõlastatud lähenemisviisi kaudu, et ületada turutõrked ning keskenduda turukõlblike rakenduste väljatöötamisele, soodustades seeläbi täiendavaid tööstuslikke jõupingutusi kütuseelemendi- ja vesinikutehnoloogiate kiireks kasutuselevõtuks;

(b) toetada kütuseelementide ja vesiniku ühise tehnoloogiaalgatuse uurimisprioriteetide rakendamist, eelkõige toetuste andmisega projektikonkursside alusel;

(c) püüda liikmesriikides ja assotsieerunud riikides julgustada avalikku ja erasektorit rohkem investeerima kütuseelemendi- ja vesinikutehnoloogiatesse;

(d) sõlmida ühisettevõtte tööks vajalikud teenus- ja tarnelepingud;

(e) tagada kütuseelementide ja vesiniku ühise tehnoloogiaalgatuse tõhusus ja tulemuslikkus.

2. Eelkõige on ühisettevõttel järgmised ülesanded:

(– a) **vüa Euroopa Liit kütuseelemendi- ja vesinikutehnoloogiate valdkonnas maailmas esirinda ja teha võimalikuks kütuseelemendi- ja vesinikutehnoloogiate läbimurre turul, et saada turujõudude abil sellistest tehnoloogiatest märkimisväärset kasu;**

(a) toetada liikmesriikides ja **seitsmenda raamprogrammiga** assotsieerunud riikides (**edaspidi „assotsieerunud riigid“**) teadusuuringuid, tehnoloogiaarendust ja tutvustamistegevust kooskõlastatud lähenemisviisi kaudu, et ületada turutõrked ning keskenduda turukõlblike rakenduste väljatöötamisele, soodustades seeläbi täiendavaid tööstuslikke jõupingutusi kütuseelemendi- ja vesinikutehnoloogiate kiireks kasutuselevõtuks;

(b) toetada kütuseelementide ja vesiniku ühise tehnoloogiaalgatuse uurimisprioriteetide rakendamist, **sealhulgas läbimurdelisi teadusuuringuid**, eelkõige toetuste andmisega projektikonkursside alusel;

(c) püüda liikmesriikides ja assotsieerunud riikides julgustada avalikku ja erasektorit rohkem investeerima kütuseelemendi- ja vesinikutehnoloogiatesse;

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 15

Artikkel 3

Artikkel 3

välja jäetud

Liikmed

1. Ühisettevõtte asutajaliikmed (edaspidi „asutajaliikmed”) on:

(a) Euroopa Ühendus, keda esindab komisjon, ja

(b) Belgia õiguse alusel asutatud Euroopa kiituseelementide ja vesiniku ühise tehnoloogiaalgatuse tööstusrühmitus Aisbl (edaspidi „tööstusrühmitus”).

2. Mittetulunduslikke teadusorganisatsioone, ülikoole ja uurimiskeskusi esindav teadusrühmitus võib saada liikmeks (edaspidi „liige”), kui luuakse teadusringkondi esindav organ. Teadusrühmituse loomise korral saab see ühe koha juhatuses.

Muudatusettepanek 16

Artikkel 4

Artikkel 4

välja jäetud

Organid

1. Ühisettevõtte juhtorganid on:

(a) juhatus;

(b) programmiamet.

2. Ühisettevõtte nõuandeorganid on:

(a) kõrgetasemeline liikmesriikide tööühm

(b) teaduskomitee.

3. Sidusrühmade üldkogu on foorum, kus peetakse nõu teadusuuringute edusammude, tehnika taseme, tulevikuga vastavusse viimise ja suundade üle.

Sidusrühmade üldkogu on avatud kõikidele avaliku ja erasektori sidusrühmadele ning liikmesriikide ja kolmandate riikide rahvusvahelistele huvirühmadele. See kutsutakse kokku üks kord aastas.

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 17

Artikkel 5

Rahastamisallikad

1. Ühisettevõtte tegevust rahastatakse ühiselt asutajaliikmete ja liikme osamaksudest. Lisaks võib vastu võtta liikmesriikide, assotsieerunud riikide, piirkondade või ühise tehnoloogiaalgatuse eesmäärke jagavate muude sidusrühmade toetusi projektidele.

2. Ühisettevõtte jooksvad kulud kannavad algusest peale võrdsetes rahalistes osades Euroopa Ühendus ja tööstusrühmitus. Kui luuakse teadusrühmitus, katab ta 1/12 jooksvatest kuludest. Sellisel juhul väheneb selle võrra komisjoni osamaks.

3. Teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse kulusid rahastatakse ühiselt ühenduse rahalise osamaksu ning tegevuses osalevate eraõiguslike juriidiliste isikute mitterahaliste osamaksudega, mille väärtus peab olema vähemalt võrdne ühenduse osamaksudega.

4. Ühenduse **maksimaalne** panus ühisettevõtte jooksvateks kuludeks ja tegevuskuludeks on 470 miljonit eurot. **Jooksvate kulude suurus jääb prognoosi kohaselt alla 20 miljoni euro.** Rahastamine toimub teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) rakendamise **eriprogrammist** „Koostöö”, **rakendades** ühenduse eelarvet vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 54 lõike 2 punkti b sätetele. **Ühenduse rahalise toetuse eraldamise kord kehtestatakse üldlepinguga ja iga-aastaste rahastamislepingutega, mille sõlmivad komisjon ühenduse nimel ja ühisettevõtte.**

5. Kui pärast aastat 2013 (mil seitsmes raamprogramm lõpeb) rahastamist ette ei nähta, jätkatakse aastatel 2014–2017 üksnes projekte, mille toetusleping on sõlmitud hiljemalt 31. detsembril 2013.

Ühenduse rahaline toetus

4. Ühenduse **esialgne** panus ühisettevõtte jooksvateks kuludeks (**sealhulgas halduskulud**) ja tegevuskuludeks on 470 miljonit eurot. **Toetus makstakse Euroopa Liidu üldelarve** teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) rakendamise **eriprogrammi** „Koostöö” **teemadele** „Energeetika”, „Nanoteadused, nanotehnoloogiad, materjalid ja uued tootmistehnoloogiad”, „Keskkond (sealhulgas kliimamuutus)” ja „Transport (sealhulgas lennundus)” **eraldatud eelarveassigneeringutest, täites** ühenduse eelarvet vastavalt nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 54 lõike 2 punkti b sätetele. **Selle panuse suurust võidakse muuta vahhindamise käigus vastavalt ühisettevõtte saavutatud edusammudele, tulemustele ja mõjule.**

5. Ühenduse rahalise toetuse eraldamise kord kehtestatakse üldlepinguga ja iga-aastaste rahastamislepingutega, mille sõlmivad komisjon ühenduse nimel ja ühisettevõtte.

5 a. Ühenduse rahaline toetus kütuseelementide ja vesiniku valdkonna ühisettevõttele teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse rahastamiseks antakse avatud, konkurentsivõimeliste projektikonkursside alusel ja pärast sõltumatute ekspertide abiga teostatud esitatud projekti hindamist.

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

5 b. Komisjoni toetus jooksvatele kuludele ei ületa 20 miljonit eurot, mis makstakse aastaste osamaksetena summas kuni 2 miljonit eurot; käesoleval aastal kulutamata jäänud toetus eraldatakse järgmiste aastate teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse rahastamiseks.

Muudatusettepanek 18

Artikkel 6

Artikkel 6

Projektides osalemine

1. Projektid on osalemiseks avatud liikmesriikides, assotsieerunud riikides või kolmandates riikides asuvatele juriidilistele isikutele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele, kes vastavad miinimumnõuetele.

2. Ühisettevõtte rahastatavate projektide puhul peavad olema täidetud järgmised miinimumnõuded:

(a) osalema peab vähemalt kolm juriidilist isikut, kes kõik peavad asuma liikmesriikides või assotsieerunud riikides, kusjuures igaüks peab asuma eri liikmesriigis või assotsieerunud riigis;

(b) kõik kolm juriidilist isikut peavad olema üksteisest sõltumatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1906/2006 (millega kehtestatakse ettevõtete, uurimiskeskuste ja ülikoolide Euroopa Ühenduse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) meetmetes osalemise ning uurimistulemuste levitamise eeskirjad) artiklile 6;

(c) vähemalt üks juriidiline isik peab olema tööstusrühmituse liige või teadusrühmituse liige, juhul kui teadusrühmitus on loodud.

3. Projektis osaleda soovivad juriidilised isikud moodustavad konsortsiumi ning määravad enda seast ihe liikme projekti koordinaatoriks. Üldjuhul on koordinaatoriks tööstusrühmituse liige või teadusrühmituse liige, juhul kui teadusrühmitus on loodud. Erandid peab heaks kiitma juhatus.

4. Ühisettevõtte rahastatavate teenuse- ja tarnelepingute, tugimeetmete, uuringute ja koolituse puhul on miinimumtingimuseks, et neis osaleb üks juriidiline isik.

välja jäetud

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 19

Artikkel 7

Artikkel 7

välja jäetud

Abikõlblikkus

1. Ühendus annab ühissetevõttele teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse rahastamiseks toetust projektikonkursside alusel.

2. Erandjuhtudel võib ühissetevõtte avaldada pakkumiskutseid, kui otsustatakse, et see on kohane teadusuuringute eesmärkide tõhusaks saavutamiseks.

3. Toetust võivad saada eraõiguslikud juriidilised isikud, kes vastavad kõikidele järgmistele tingimustele:

(a) nad asuvad liikmesriigis või nende registrijärgne asukoht või keskne või peamine tegevuskoht asub Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalisriigis, assotsieerunud riigis või kandidaatriigis;

(b) nende tegevus ja/või konkreetsed plaanid on seotud käituselementide ja/või vesiniku alaste teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse, tööstusliku tootmise või kasutuselevõtuga Euroopa Liidus või Euroopa Majanduspiirkonnas.

4. Abikõblilikud on ka:

(a) liikmesriikides, assotsieerunud riikides, kandidaatriikides või EMPs asuvad mittetulunduslikud avalik-õiguslikud isikud, sealhulgas kesk- ja kõrgkoolid;

(b) rahvusvahelised organisatsioonid, kes on rahvusvahelise avaliku õiguse kohased juriidilised isikud, ja sellise rahvusvahelise organisatsiooni asutatud eriasutused;

(c) kolmandate riikide juriidilised isikud, juhul kui juhatus leiab, et nende osalemine tooks projektile erilist kasu.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 8 – lõige 1

1. Ühissetevõtte **finantssätted põhinevad määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 põhimõtetel. Need võivad** määrusest (EÜ, Euratom) **nr 1605/2002 kõrvale kalduda, kui ühissetevõtte** tegevusega seotud erivajadused seda nõuavad ning kui komisjon on selleks andnud eelneva nõusoleku.

1. **Käituselementide ja vesiniku valdkonna** ühissetevõtte **suhtes kohaldatavad finantseeskirjad ei tohi kõrvale kalduda** määrusest (EÜ, Euratom) **nr 2343/2002, välja arvatud juhul, kui tema** tegevusega seotud erivajadused seda nõuavad ning kui komisjon on selleks andnud eelneva nõusoleku. **Sellistest kõrvalekaldumistest teavitatakse eelarvepädevaid institutsioone.**

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 21**Artikkel 9 – lõige 1**

1. Ühisettevõtte personali suhtes kohaldatakse Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirju ning Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimusi ning Euroopa Ühenduse institutsioonide poolt kõnealuste personalieeskirjade ja teenistustingimuste kohaldamiseks ühiselt vastu võetud eeskirju.

1. Ühisettevõtte võtab töötajad tööle kooskõlas asukoha-riigis kehtivate tööhõive eeskirjadega. Komisjon võib lähetada ühisettevõttesse nii palju ametnikke kui ta vajalikuks peab.

Muudatusettepanek 22**Artikkel 9 – lõige 2**

2. Oma personali suhtes täidab ühisettevõtte volitusi, mis on ametisse nimetavale asutusele antud Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade kohaselt ning lepinguid sõlmima volitatud isikule antud Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimuste kohaselt.

välja jäetud

Muudatusettepanek 23**Artikkel 9 – lõige 3**

3. Kokkuleppel komisjoniga võtab juhatus vajalikud rakendusmeetmed kooskõlas Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade artikliga 110 ning Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimustega.

3. Kokkuleppel komisjoniga võtab juhatus vajalikud rakendusmeetmed seoses Euroopa ühenduste ametnike lähetamisega.

Muudatusettepanek 24**Artikkel 10****Artikkel 10****Privileegid ja immunitetid**

Ühisettevõtte ja tema töötajate suhtes kohaldatakse Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokoll.

välja jäetud

Muudatusettepanek 25**Artikkel 13**

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule igal aastal aruande ühisettevõtte edusammude kohta.

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule igal aastal aruande ühisettevõtte edusammude kohta. **Aruanne sisaldab projektitaotluste arvu, rahastamiseks valitud projektitaotluste arvu, osalejate liiki (sealhulgas VKEd) ja riigipõhiseid statistilisi andmeid.**

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

2. **Kaks aastat pärast ühisettevõtte asutamist, kuid mitte hiljem kui aastal 2010, annab** komisjon sõltumatute ekspertide abiga **ühisettevõttele vahelhinnangu**. See hinnang hõlmab ühisettevõtte kvaliteeti ja tõhusust ning eesmärkide täitmisel saavutatud edusamme. Komisjon edastab hindamise lõppjäreldused koos oma märkustega Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

3. **2017. aasta lõpus** viib komisjon sõltumatute ekspertide abiga läbi ühisettevõtte lõpphindamise. Lõpphindamise tulemused esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

4. Ühisettevõtte eelarve täitmise kinnitab Euroopa Parlament nõukogu **soovituse alusel vastavalt ühisettevõtte finantseerimis- ja sättestatud menetlusele**.

2. **Hiljemalt 31. detsembriks 2011 ja 31. detsembriks 2014 esitab** komisjon **ühisettevõtte kohta** sõltumatute ekspertide abiga **läbiviidud vahelhinnangud**. See hinnang hõlmab ühisettevõtte kvaliteeti ja tõhusust ning eesmärkide täitmisel saavutatud edusamme. Komisjon edastab hindamise lõppjäreldused koos oma märkustega **ja vajaduse korral käesoleva määruse muutmise ettepanekutega** Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

3. **Hiljemalt kuus kuud pärast ühisettevõtte tegevuse lõpetamist** viib komisjon sõltumatute ekspertide abiga läbi ühisettevõtte lõpphindamise. Lõpphindamise tulemused esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

4. Ühisettevõtte eelarve täitmise kinnitab Euroopa Parlament, **võttes arvesse** nõukogu **soovitust**.

Muudatusettepanek 26

Artikkel 17

Ühisettevõtte võtab vastu teadusuuringute, **tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse** tulemuste kasutamise ja levitamise eeskirjad, mis **käsitlevad** vajaduse korral ka käesoleva määruse **kohaste teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevusega loodud** intellektuaalomandi õiguste **teostamist**. Eeskirjadega tagatakse teadusuuringute, **tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse** tulemuste **kasutamine ja levitamine**.

Ühisettevõtte võtab vastu teadusuuringute tulemuste kasutamise ja levitamise eeskirjad, mis **põhinevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1906/2006 (millega kehtestatakse ettevõtete, uurimiskeskuste ja ülikoolide Euroopa Ühenduse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) meetmetes osalemise ning uurimistulemuste levitamise eeskirjad)** ⁽¹⁾ (edaspidi „seitsmenda raamprogrammi meetmetes osalemise eeskirjad“) **põhimõtetele**, mis tagavad vajaduse korral käesoleva määruse **kohastest teadusuuringutest, tehnoloogiaarendusest ja tutvustamistegevusest tuleneva** intellektuaalomandi õiguste **kaitse** ja teadusuuringute tulemuste **kasutamise ja levitamise**.

⁽¹⁾ ELT L 391, 30.12.2006, lk 1.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 19

Ühisettevõtte ja Belgia vahel sõlmitakse asukohaleping, milles käsitletakse **tööruumi, privileege ja immunitete** ning Belgia poolt ühisettevõttele antavat muud toetust.

Ühisettevõtte ja Belgia vahel sõlmitakse asukohaleping, milles käsitletakse **asukohariigi abi tööruumide, privileegide ja immunitetide osas** ning Belgia poolt ühisettevõttele antavat muud toetust.

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 28**Ettepanek võtta vastu määrus****Lisa – artikkel I.1 – lõige 3**

3. Ühisettevõtte moodustatakse käesoleva põhikirja avaldamisega Euroopa Liidu Teatajas esialgu ajavahemikuks, mis lõpeb 31. detsembril 2017.

3. Ühisettevõtte moodustatakse käesoleva põhikirja avaldamisega Euroopa Liidu Teatajas esialgu ajavahemikuks, mis lõpeb 31. detsembril 2017. *See on asutus, mis luuakse vastavalt finantsmääruse artiklile 185 ja 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktile 47.*

Muudatusettepanek 29**Lisa – artikkel I.2****Eesmärgid ja põhiülesanded**

1. *Ühisettevõtte püüab seitsmenda raamprogrammi raames tegutsedes saavutada kütuseelemendi- ja vesinikutehnoloogiate läbimurret turul, et võimaldada kaubanduslikel turujõududel pakkuda üldsusele potentsiaalselt suurt kasu.*

2. Muu hulgas on eesmärgid:

— *viia Euroopa kütuseelemendi- ja vesinikutehnoloogiates maailmas esirinda;*

— saavutada teadustöö kriitiline mass, et pakkuda tööstusele ning avaliku ja erasektori investoritele, otsustajatele ja teistele sidusrühmadele kindlustunnet pikaajalises programmis osalemiseks;

— võimendada uusi teadusuuringutesse, tehnoloogiaarendusse ja tutvustamistegevusse tehtavaid investeeringuid tööstusharude, riikide ja piirkondade tasandil;

— *arendada riikliku ja piirkondliku teadustöö tiheda koostöö kaudu Euroopa teadusruumi, järgides samas subsidiaarsuse põhimõtet;*

— integreerida teadusuuringuid, tehnoloogiaarendust ja tutvustamistegevust ning keskenduda pikaajaliste säästvuse ja tööstuse konkurentsivõime eesmärkide saavutamisele kulude, jõudluse ja kestvuse vallas ning ületada kriitilised tehnoloogilised kitsaskohad;

— ergutada innovatsiooni ning uute VKEsid hõlmavate väärtusahelate teket;

— soodustada tööstuse, ülikoolide ning uurimiskeskuste suhtlust, sealhulgas alusuuringute valdkonnas;

Põhiülesanded ja meetmed**1. Ühisettevõtte põhiülesanded ja meetmed on järgmised:**

a) *tagada kütuseelementide ja vesiniku ühise tehnoloogiaalgatuse loomine ja tõhus juhtimine;*

b) saavutada teadustöö kriitiline mass, et pakkuda tööstusele ning avaliku ja erasektori investoritele, otsustajatele ja teistele sidusrühmadele kindlustunnet pikaajalises programmis osalemiseks;

c) võimendada uusi teadusuuringutesse, tehnoloogiaarendusse ja tutvustamistegevusse tehtavaid investeeringuid tööstusharude, riikide ja piirkondade tasandil;

d) integreerida teadusuuringuid, tehnoloogiaarendust ja tutvustamistegevust ning keskenduda pikaajaliste säästvuse ja tööstuse konkurentsivõime eesmärkide saavutamisele kulude, jõudluse ja kestvuse vallas ning ületada kriitilised tehnoloogilised kitsaskohad;

e) ergutada innovatsiooni ning uute VKEsid hõlmavate väärtusahelate teket;

f) soodustada tööstuse, ülikoolide ning uurimiskeskuste suhtlust, sealhulgas alusuuringute valdkonnas;

g) *edendada VKEde kaasamist oma tegevusse, kooskõlas seitsmenda raamprogrammi eesmärkidega;*

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

- edendada kõikide **riikide, sealhulgas uute** liikmesriikide ja **kandidaatriikide** institutsioonide osalust;
- teostada laiapõhjalisi sotsiaalseid, tehnilisi ja majanduslikke uuringuid tehnoloogia arengu ning mittetehnoloogiliste turutõkete hindamiseks ja jälgimiseks;
- teostada uuringuid, mis aitavad välja töötada uusi ning läbi vaadata olemasolevaid eeskirju ja standardeid, et kaotada kunstlikud turuletuleku tõkked ning toetada vahetatavust, koostalitlusvõimet, piiriülest vesinikukaubandust ja eksporditurge, tagades samas ohutusnõuded ning mitte pärssides innovatsiooni;
- anda usaldusväärset teavet, et tõsta üldsuse teadlikkust ja vastuvõtlikkust seoses vesiniku ohutuse, uute tehnoloogiate keskkonnaeeliste, varustuskindluse, energiakulude ning tööhõivega.

3. Ühisettevõtte põhiülesanne on tagada kütuseelementide ja vesiniku ühise tehnoloogiaalgatuse loomine ja tõhus juhtimine.

4. See hõlmab järgmist:

- mitmeaastase teadusuuringute kava väljatöötamine ja rakendamine;
- ühenduse rahastamise kindlustamine ning teadusuuringuteks, tehnoloogiaarenduseks ja tutvustamistegevuseks vajalike erasektori vahendite ja muude avaliku sektori vahendite kaasamine;
- teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse latus toimimine ja vahendite nõuetekohane finantsjuhtimine;
- **koostöö ja konsulteerimine kõrgetasemelise liikmesriikide töörühmaga;**
- **koostöö ja konsulteerimine teaduskomiteega;**
- **sidusrühmade üldkogu aastakohtumiste korraldamine;**
- projekte käsitleva teabe avaldamine ja levitamine, kaasa arvatud osalejate nimed, teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse tulemused ja ühisettevõtte rahalise toetuse;

- h)** edendada kõikide liikmesriikide ja **assotsieerunud riikide** institutsioonide osalust;
- i)** teostada laiapõhjalisi sotsiaalseid, tehnilisi ja majanduslikke uuringuid tehnoloogia arengu ning mittetehnoloogiliste turutõkete hindamiseks ja jälgimiseks;
- j)** teostada uuringuid, mis aitavad välja töötada uusi ning läbi vaadata olemasolevaid eeskirju ja standardeid, et kaotada kunstlikud turuletuleku tõkked ning toetada vahetatavust, koostalitlusvõimet, piiriülest vesinikukaubandust ja eksporditurge, tagades samas ohutusnõuded ning mitte pärssides innovatsiooni;
- k) edastada ja levitada eelkõige VKEdele ja teaduskeskustele väärtuslikku teavet oma tegevuse kohta ning** anda usaldusväärset teavet, et tõsta üldsuse teadlikkust ja vastuvõtlikkust seoses vesiniku ohutuse, uute tehnoloogiate keskkonnaeeliste, varustuskindluse, energiakulude ning tööhõivega.
- l)** mitmeaastase teadusuuringute kava väljatöötamine ja rakendamine;
- m)** ühenduse rahastamise kindlustamine ning teadusuuringuteks, tehnoloogiaarenduseks ja tutvustamistegevuseks vajalike erasektori vahendite ja muude avaliku sektori vahendite kaasamine;
- n)** teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse latus toimimine ja vahendite nõuetekohane finantsjuhtimine;
- o)** projekte käsitleva teabe avaldamine ja levitamine, kaasa arvatud osalejate nimed, teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse tulemused ja ühisettevõtte rahalise toetuse;

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

- ühisettevõttega toetuslepingu sõlminud juriidiliste isikute teavitamine Euroopa Investeerimispannga võimalikest laenuvõimalustest, eelkõige seitsmenda raamprogrammiga loodud riskijagamisrahastust;
- läbipaistvuse kõrge taseme ja võrdsete juurdepääsutingimustega ausa konkurentsi tagamine kõikidele ühisettevõtte teadusuuringutes ja tutvustamistegevuses osaleda soovijatele (eelkõige väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted), olenevata sellest, kas nad on teadusrühmituse või tööstusrühmituse liikmed või mitte;
- valdkonna rahvusvaheliste arengute jälgimine ning vajaduse korral rahvusvahelises koostöös osalemine.

- p) ühisettevõttega toetuslepingu sõlminud juriidiliste isikute teavitamine Euroopa Investeerimispannga võimalikest laenuvõimalustest, eelkõige seitsmenda raamprogrammiga loodud riskijagamisrahastust;
- q) läbipaistvuse kõrge taseme ja võrdsete juurdepääsutingimustega ausa konkurentsi tagamine kõikidele ühisettevõtte teadusuuringutes ja tutvustamistegevuses osaleda soovijatele (eelkõige väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted), olenevata sellest, kas nad on teadusrühmituse või tööstusrühmituse liikmed või mitte;
- r) valdkonna rahvusvaheliste arengute jälgimine ning vajaduse korral rahvusvahelises koostöös osalemine;
- s) *tiheda koostöö arendamine ja kooskõlastamise tagamine seitsmenda raamprogrammi ja muude ELi, riiklike ja riikidevaheliste tegevuste, organite ja sidusrühmadega;*
- t) *ühisettevõtte eesmärkide saavutamisel tehtavate edusammude jälgimine;*
- u) *ühisettevõtte eesmärkide saavutamiseks vajaliku muu tegevuse teostamine.*

Muudatusettepanek 30

Lisa – artikkel I.3

Liikmed ja huvirühmad

1. Ühisettevõtte asutajaliikmed (edaspidi „asutajaliikmed”) on:
- Euroopa Ühendus, keda esindab komisjon, ja
  - *Belgia õiguse alusel asutatud* Euroopa kütuseelementide ja vesiniku ühise tehnoloogiaalgatuse tööstusrühmitus Aisbl (edaspidi „tööstusrühmitus”).
2. Tööstusrühmitus:
- *on mittetulundusorganisatsioon, mille eesmärk on aidata kaasa ühisettevõtte eesmärkide saavutamisele;*

Liikmed

1. Ühisettevõtte asutajaliikmed (edaspidi „asutajaliikmed”) on:
- a) Euroopa Ühendus, keda esindab komisjon, ja
  - b) *alates põhikirja kinnitamisest* Euroopa kütuseelementide ja vesiniku ühise tehnoloogiaalgatuse tööstusrühmitus Aisbl, *mis on Belgia õiguse alusel asutatud mittetulundusühendus, mille eesmärk on aidata kaasa ühisettevõtte eesmärkide saavutamisele* (edaspidi „tööstusrühmitus”).

2. Tööstusrühmitus:

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

— on asutatud Belgia õiguse alusel ning tegutseb oma registreeritud põhimääruse alusel, mis on vastu võetud lähtuvalt ühise tehnoloogiaalgatuse nõuetest;

— tagab, et tema käesoleva määruse artikli 5 kohane panus ühissetevõtte vahenditesse tehakse ühissetevõtte jooksvatest kuludest 50 % katva rahalise ettemaksuna ning kantakse ühissetevõtte eelarvesse enne iga majandusaasta algust;

— tagab, et tööstuse panus ühissetevõtte rahastatavatesse teadusuuringutesse, tehnoloogiaarendusse ja tutvustamistevõttesse tehakse mitterahalise osamaksuna ning see katab aasta lõikes arvatuna vähemalt 50 % projekti kogukuludest;

— on liikmesuseks avatud kõikidele eraõiguslikele juriidilistele isikutele (sealhulgas väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted), mis on asutatud mõne liikmesriigi, assotsieerunud riigi või EMP riigi õiguse alusel ning mille registrijärgne asukoht, juhtorganite asukoht või peamine tegevuskoht on nimetatud piirkonnas, juhul kui isik tegutseb Euroopas kütuseelementide ja vesiniku valdkonnas ning kohustub toetama ühissetevõtte eesmärgi ja panustama vahendeid.

3. Mittetulunduslikke teadusorganisatsioone, ülikoole ja uurimiskeskusi esindav teadusrühmitus võib saada liikmeks (edaspidi „liige”) pärast ühissetevõtte loomist, kui luuakse teadusringkondi esindav organ. Teadusrühmituse taotluse vaatab läbi ja teeb otsuse juhatus.

4. Teadusrühmitus:

— on mittetulundusorganisatsioon, mille eesmärk on aidata kaasa ühissetevõtte eesmärkide saavutamisele;

— on asutatud Belgia õiguse alusel ning tegutsema oma registreeritud põhimääruse alusel, mis on vastu võetud lähtuvalt ühise tehnoloogiaalgatuse nõuetest;

— tagab, et tema panus ühissetevõtte vahenditesse tehakse ühissetevõtte jooksvatest kuludest 1/12 katva rahalise ettemaksuna ning kantakse ühissetevõtte eelarvesse enne iga majandusaasta algust;

— tagab, et tema käesoleva määruse sätete kohane panus ühissetevõtte vahenditesse tehakse ühissetevõtte jooksvatest kuludest 50 % katva rahalise ettemaksuna ning kantakse ühissetevõtte eelarvesse enne iga majandusaasta algust;

— tagab, et tööstuse panus ühissetevõtte rahastatavatesse teadusuuringutesse, tehnoloogiaarendusse ja tutvustamistevõttesse on ühenduse panusega vähemalt võrdväärne;

— on õiglastel ja mõistlikel tingimustel liikmesuseks avatud kõikidele eraõiguslikele juriidilistele isikutele (sealhulgas väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted ning asjaomased kütuseelementide ja vesinikutööstuse ühendused), mis on asutatud mõne liikmesriigi või assotsieerunud riigi õiguse alusel ning mille registrijärgne asukoht, juhtorganite asukoht või peamine tegevuskoht on nimetatud piirkonnas, juhul kui isik tegutseb Euroopas kütuseelementide ja vesiniku valdkonnas ning kohustub toetama ühissetevõtte eesmärgi ja panustama vahendeid.

3. Teadusrühmitus võib saada liikmeks (edaspidi „liige”) pärast ühissetevõtte loomist, kui ta on kiitnud heaks kõnealuse põhikirja.

4. Teadusrühmitus:

— on mittetulundusorganisatsioon, mille eesmärk on aidata kaasa ühissetevõtte eesmärkide saavutamisele;

— on asutatud Belgia õiguse alusel ning tegutsema oma registreeritud põhimääruse alusel, mis on vastu võetud lähtuvalt ühise tehnoloogiaalgatuse nõuetest;

— tagab, et tema panus ühissetevõtte vahenditesse tehakse ühissetevõtte jooksvatest kuludest 1/20 katva rahalise ettemaksuna ning kantakse ühissetevõtte eelarvesse enne iga majandusaasta algust;

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

— on avatud kõikidele liikmesriikides, assotsieerunud riikides ja kandidaatriikides asuvatele mittetulunduslikele teadusorganisatsioonidele, ülikoolidele ja uurimiskeskustele.

5. Asutajaliige võib oma liikmesuse ühissetevõttes lõpetada. Sellisel juhul lõpetatakse ühissetevõtte artiklis I.22 sätestatud korras.

6. Teadusrühmitus võib oma liikmelisuse ühissetevõttes lõpetada. Lõpetamine jõustub pöördumatult kuus kuud pärast sellest asutajaliikmetele teatamist, mille järel lahkuv liige vabastatakse kõikidest kohustustest peale nende, mille ühissetevõtte on heaks kiitnud enne liikmesuse lõpetamist.

5. Asutajaliige võib oma liikmesuse ühissetevõttes lõpetada. Sellisel juhul lõpetatakse ühissetevõtte artiklis I.22 sätestatud korras.

6. Teadusrühmitus võib oma liikmelisuse ühissetevõttes lõpetada. Lõpetamine jõustub pöördumatult kuus kuud pärast sellest asutajaliikmetele teatamist, mille järel lahkuv liige vabastatakse kõikidest kohustustest peale nende, mille ühissetevõtte on heaks kiitnud enne liikmesuse lõpetamist.

Muudatusettepanek 31**Lisa – artikkel I.4**

Ühissetevõtte **juhtorganid** on juhatus ja **programmiamet**. Ühissetevõtte **nõuandeorganid** on **kõrgetasemeline liikmesriikide töörühm, sidusrühmade üldkogu ja** teaduskomitee.

1. Ühissetevõtte **organid** on:

- a) juhatus,
- b) **tegevdirektor**,
- c) teaduskomitee.

2. **Kui mõni konkreetne ülesanne ei kuulu ühegi nimetatud organi tavapärasesse pädevusse, on pädevaks organiks juhatus.**

3. **Kõrgetasemeline liikmesriikide töörühm ja sidusrühmade üldkogu on ühissetevõtte välisteks nõuandeorganiteks.**

Muudatusettepanek 32**Ettepanek võtta vastu määrus****Lisa – artikkel I.5 – lõige 2**

2. Juhul kui luuakse teadusrühmitus, loovutab komisjon **ühe koha** selle **esindajale**.

2. Juhul kui luuakse teadusrühmitus, loovutab komisjon **vähemalt ühe koha** selle **esindaja(te)le**.

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 33

Lisa – artikkel I.5 – lõige 4

4. Juhatus **valib omale** esimehe. Esimees **valitakse kaheks aastaks**.

4. Juhatus **määrab tööstusrühmituse esindajate seast ametisse juhatus** esimehe. Esimees **määratakse ametisse üheks aastaks ja võidakse üks kord uuesti ametisse määrata. VKEde esindaja ja teadusrühmituse esindaja määratakse aseesimeesteks.**

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus

Lisa – artikkel I.5 – lõige 8

8. Juhatus võib konkreetse vajaduse korral kutsuda koosolekutel osalema hääleõiguseta vaatlejaid, eelkõige piirkondade ja reguleerivate asutuste esindajaid.

8. Juhatus võib konkreetse vajaduse korral kutsuda koosolekutel osalema hääleõiguseta vaatlejaid, eelkõige piirkondade ja reguleerivate asutuste **ning asjaomaste kütuseelementide ja vesinikutööstuse ühenduste** esindajaid.

Muudatusettepanek 35

Lisa – artikkel I.5 – lõige 15 – neljas a taane (uus)

— **kinnitada projektikonkursid;****Muudatusettepanek 36**

Ettepanek võtta vastu määrus

Lisa – artikkel I.5 – lõige 15 – kuues taane

— **põhjendada ja** kinnitada **võimalikke erandeid ühisettevõtte finantsmäärusest** vastavalt artiklile 8;

— kinnitada vastavalt artiklile 8 **ühisettevõtte finantseeskiri pärast komisjoniga konsulteerimist;**

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus

Lisa – artikkel I.5 lõige 15 – kuues a taane (uus)

— **põhjendada iga soovi kõrvale kalduda määrusest (EÜ, Euratom) nr 2343/2002, kinnitada iga erand pärast komisjoni eelnevat nõusolekut ja teavitada eelarvepädevaid institutsioone igast kinnitatud erandist;**

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus

Lisa – artikkel I.6 – lõige 6

6. Tegevdirektor on ühisettevõtte seaduslik esindaja. Ta täidab oma ülesandeid sõltumatult ja annab aru juhatusesele.

6. Tegevdirektor on ühisettevõtte seaduslik esindaja. Ta täidab oma ülesandeid sõltumatult, **eriti mis puutub projektitepanekute valikusse ja projektide haldamisse**, ja annab aru juhatusesele.

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 39

Lisa – artikkel I.6 – lõige 8

8. Juhatus nimetab tegevdirektori ametisse **komisjoni esitatud kandidaatide nimekirjast esialgu kuni** kolmeks aastaks. Juhatus võib pärast tegevdirektori töötulemuste hindamist tema ametiaega ühe korra pikendada, kuid mitte rohkem kui neljaks aastaks.

8. Juhatus nimetab tegevdirektori ametisse kolmeks aastaks **pärast konkursikutse avaldamist Euroopa Liidu Teatajas ja muudes üldsusele kättesaadavates ajakirjandusväljaannetes ja Interneti-lehekülgedel**. Juhatus võib pärast tegevdirektori töötulemuste hindamist tema ametiaega ühe korra pikendada, kuid mitte rohkem kui neljaks aastaks, **mille järel avaldatakse uuesti samal viisil konkursikutse**.

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus

Lisa – artikkel I.7 – lõige 4

Teaduskomiteel on järgmised ülesanded:

- esitada arvamusi iga-aastaste teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse kohta ja vajadusel soovitada muudatusi;
- esitada oma arvamus mitmeaastase teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse kava teadusprioriteetide kohta;
- nõustada juhatus aastase tegevusaruandes kirjeldatud teaduslike saavutuste osas.

Teaduskomiteel on järgmised ülesanded:

- a) kehtestada teadusprioriteetid iga-aastaste ja mitmeaastaste teadustegevuste kavade ettepanekute osas;
- b) esitada oma arvamus iga-aastases tegevusaruandes kirjeldatud teadussaavutuste kohta;
- c) anda nõu eksperdihinnangu komiteede koosseisu osas.

Muudatusettepanek 41

Lisa – artikkel I.8 – lõige 1

1. Ühenduse kogupanus, mis makstakse seitsmenda raamprogrammi raames ühisettevõttele teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevusega seotud jooksvate kulude ja tegevuskulude katteks, ei ületa 470 miljonit eurot. Jooksvate kulude suurus jääb prognoosi kohaselt alla 20 miljoni euro.

1. Ühisettevõtet rahastavad liikmed ühiselt rahalise toetusena, mis makstakse osamaksetena, ja mitterahaliste toetusena tegevuses osalevate juriidiliste isikute poolt. Ühisettevõtte jooksvad kulud kannavad algusest peale võrdsetes rahalistes osades Euroopa Ühendus ning tööstusrühmitus. Niipea kui teadusrühmitus saab ühisettevõtte liikmeks, tasub ta 1/20 jooksvatest kuludest ja komisjoni toetus jooksvate kulude katmisel väheneb vastavalt. Ühenduse kogutoetus ühisettevõtte jooksvate kulude katmiseks ei ületa 20 miljonit eurot. Kui osa ühenduse toetusest jääb kasutamata, tehakse see ühisettevõtte tegevuse jaoks kättesaadavaks.

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 42**Ettepanek võtta vastu määrus****Lisa – artikkel I.8 – lõige 7 a (uus)**

7. Erasektor ja eelkõige tööstusrühmituse liikmed toetavad projektide tegevuskulusid mitterahaliselt. Mitterahalisel toetusel peavad olema vähemalt võrdsed avaliku sektori poolse rahastamisega. Mitterahaliste toetuste koguväärtust hinnatakse üks kord aastas, aasta lõikes arvatuna. Esimest hindamist alustatakse teise majandusaasta lõpus pärast ühissettevõtte käivitamist. Edaspidi teostab sõltumatu üksus hindamist igal majandusaastal. Hindamistulemused esitatakse komisjonile nelja kuu jooksul pärast iga majandusaasta lõppu.

7. Erasektor ja eelkõige tööstusrühmituse liikmed toetavad projektide tegevuskulusid mitterahaliselt. Mitterahalisel toetusel peavad olema vähemalt võrdsed avaliku sektori poolse rahastamisega. **Juhul, kui komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus osaleb projektides, ei loeta tema mitterahalist panust ühenduse panuse osaks.** Mitterahaliste toetuste koguväärtust hinnatakse üks kord aastas, aasta lõikes arvatuna. Esimest hindamist alustatakse teise majandusaasta lõpus pärast ühissettevõtte käivitamist. Edaspidi teostab sõltumatu üksus hindamist igal majandusaastal. Hindamistulemused esitatakse komisjonile nelja kuu jooksul pärast iga majandusaasta lõppu.

Muudatusettepanek 43**Ettepanek võtta vastu määrus****Lisa – artikkel I.9 – lõige 3**

3. Projektis osaleda soovivad juriidilised isikud moodustavad konsortsiumi ning määravad enda seast ühe liikme projekti koordinaatoriks. **Üldjuhul on koordinaatoriks tööstusrühmituse liige või teadusrühmituse liige, juhul kui teadusrühmitus on loodud. Erandid peab heaks kütma juhatus.**

3. Projektis osaleda soovivad juriidilised isikud moodustavad konsortsiumi ning määravad enda seast ühe liikme projekti koordinaatoriks.

Muudatusettepanek 44**Lisa – artikkel I.9 a (uus)****Artikkel I.9 a****Teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse rakendamine**

1. Ühissetevõtte toetab pärast avatud projektikonkursside korraldamist, sõltumatut hindamist ning toetuslepingute ja konsortsiumilepingute sõlmimist tehtavaid teadusuuringuid, tehnoloogiaarendust ja tutvustamistegevust.
2. Erandjuhtudel võib ühissetevõtte avaldada pakkumiskutseid, kui otsustatakse, et see on kohane teadusuuringute eesmärkide tõhusaks saavutamiseks.
3. Ühissetevõtte sätestab toetuslepingute rakendamise, järelevalve ja kontrolli korra ning mehhanismid.

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

4. Toetuslepinguga:

- nähakse ette teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse asjakohane kord;
- nähakse ette asjakohane finantskord ja intellektuaalomandi õigust käsitlevad eeskirjad vastavalt käesoleva määruse artiklis 17 sätestatud põhimõtetele;
- reguleeritakse projektikonsortsiumi ja ühissetevõtte vahelisi suhteid.

5. Konsortsiumileping sõlmitakse projektis osalejate vahel enne toetuslepingu sõlmimist. Konsortsiumilepinguga:

- nähakse ette asjakohane kord toetuslepingu rakendamiseks;
- reguleeritakse projektis osalejate vahelisi suhteid, eelkõige intellektuaalomandi õiguste osas.

Muudatusettepanek 45**Lisa – artikkel I.10****Abikõlblikkus**

1. Ühenduse toetust ühissetevõttele kasutatakse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse rahastamiseks projektikonkursside alusel.

2. Erandjuhtudel võib ühissetevõtte avaldada pakkumiskutseid, kui otsustatakse, et see on vajalik teadusuuringute eesmärkide tõhusaks saavutamiseks.

3. Toetust võivad saada eraõiguslikud juriidilised isikud, kes vastavad kõikidele järgmistele tingimustele:

Tegevuse rahastamine

1. Abikõlblikud on järgmised isikud:

- a) liikmesriigis või assotsieerunud riigis asuvad juriidilised isikud;
- b) rahvusvahelised organisatsioonid, kes on rahvusvahelise avaliku õiguse kohaselt juriidilised isikud, ja selliste rahvusvaheliste organisatsioonide asutatud eriasutused;
- c) kolmandate riikide juriidilised isikud, juhul kui juhatus leiab, et nende osalemine tooks projektile erilist kasu.

2. Selleks et vastata ühenduse rahastamise abikõlblikkuse tingimustele, peavad teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse rakendamise tulenenud kulud olema esitatud käibemaksuta.

3. Projektide ühendusepoolse rahalise toetuse ülemmäärad kohandatakse seitsmendas raamprogrammis osalemist käsitlevates eeskirjades sätestatud ülemmääradega. Juhul kui artiklis I.8 osutatud põhimõtete järgimiseks on vajalikud madalamad rahastamismäärad, toimub alandamine kõigi kategooriate puhul ja igas projektis proportsionaalselt vastavalt eespool nimetatud seitsmendas raamprogrammis osalemist käsitlevates eeskirjades sätestatud ülemmääradele.

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

- (a) nad asuvad liikmesriigis või nende registrijärgne asukoht või keskne või peamine tegevuskoht asub Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalisriigis, assotsieerunud riigis või kandidaatriigis;
- (b) nende tegevus ja/või konkreetsed plaanid on seotud käituselementide ja/või vesiniku alaste teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse, tööstusliku tootmise või kasutuselevõtuga Euroopa Liidus või Euroopa Majanduspiirkonnas.

4. Abikõlblikud on ka:

- (a) liikmesriikides, assotsieerunud riikides, kandidaatriikides või EMPs asuvad mittetulunduslikud avalik-õiguslikud isikud, sealhulgas kesk- ja kõrgkoolid;
- (b) rahvusvahelised organisatsioonid, kes on rahvusvahelise avaliku õiguse kohased juriidilised isikud, ja sellise rahvusvahelise organisatsiooni asutatud eriasutused;
- (c) kolmandate riikide juriidilised isikud, juhul kui juhatus leiab, et nende osalemine tooks projektile erilist kasu.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus

Lisa – artikkel I.11 – lõige 1

1. Ühisettevõtte **finantssätted põhinevad määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 põhimõtetel. Need võivad** määrusest (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 kõrvale kalduda, kui ühisettevõtte tegevusega seotud erivajadused seda nõuavad ning kui komisjon on selleks andnud eelneva nõusoleku.

1. Ühisettevõtte **suhtes kohaldatavad finantseeskirjad ei tohi kõrvale kalduda** määrusest (EÜ, Euratom) nr 2343/2002, välja arvatud juhul, kui tema tegevusega seotud erivajadused seda nõuavad. Määrusest (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 kõrvalekalduvate eeskirjade vastuvõtmiseks on vaja komisjoni eelnevat nõusolekut. Sellistest kõrvalekalduvatest teavitatakse eelarvepädevaid institutsioone.

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus

Lisa – artikli I.14 – lõige 5

5. Kahe kuu jooksul pärast iga majandusaasta lõppu esitatakse ühisettevõtte esialgne raamatupidamisaruanne komisjonile ja Euroopa Kontrollikoja (edaspidi „kontrollikoda“). Kontrollikoda esitab hiljemalt majandusaastale järgneva aasta 15. juuniks oma märkused ühisettevõtte esialgse raamatupidamisaruande kohta. Majandusaasta aruanne saadetakse järgmisel aastal komisjoni peaarvepidajale vastavalt raamfinantsmääruses sätestatud tähtaegadele, et komisjoni peaarvepidaja saaks lisada selle andmed EÜ raamatupidamise aastaaruandesse. Ühisettevõtte

5. Kahe kuu jooksul pärast iga majandusaasta lõppu esitatakse ühisettevõtte esialgne raamatupidamisaruanne komisjonile ja Euroopa Kontrollikoja (edaspidi „kontrollikoda“). Kontrollikoda esitab hiljemalt majandusaastale järgneva aasta 15. juuniks oma märkused ühisettevõtte esialgse raamatupidamisaruande kohta. Majandusaasta aruanne saadetakse järgmisel aastal komisjoni peaarvepidajale vastavalt raamfinantsmääruses sätestatud tähtaegadele, et komisjoni peaarvepidaja saaks lisada selle andmed EÜ raamatupidamise aastaaruandesse. **Eelneva aasta**

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

raamatupidamise aastaaruanne tuleb koostada vastavalt EÜ raamatupidamiseeskirjadele, mille võtab vastu komisjoni peaarvepidaja.

raamatupidamise aastaaruanne ja bilanss esitatakse eelarvepädevatele institutsioonidele. Ühisettevõtte raamatupidamise aastaaruanne tuleb koostada vastavalt EÜ raamatupidamiseeskirjadele, mille võtab vastu komisjoni peaarvepidaja.

Muudatusettepanek 48**Ettepanek võtta vastu määrus****Lisa – artikkel I.14 – lõige 6**

6. Eelarve täitmise kinnitab Euroopa Parlament **nõukogu soovitusel alusel** vastavalt ühisettevõtte **finantseeskirjas** sätestatud menetlusele.

6. **Ühisettevõtte** eelarve täitmise kinnitab Euroopa Parlament vastavalt ühisettevõtte **finantseeskirjades** sätestata-vale menetlusele, **võttes arvesse nõukogu soovitust.**

Muudatusettepanek 49**Ettepanek võtta vastu määrus****Lisa – artikkel I.16 – lõige 1**

1. Personali koosseis määratakse kindlaks ametikohtade loeteluga, mis sätestatakse aastaearlves.

1. Personali koosseis määratakse kindlaks ametikohtade loeteluga, mis sätestatakse aastaearlves, **ning komisjon edastab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule koos Euroopa Liidu esialgse eelarve projektiga.**

Muudatusettepanek 50**Lisa – artikkel I.16 – lõige 2**

2. Ühisettevõtte personal koosneb ajutistest ja lepingulistest töötajatest ning nendega sõlmitakse tähtjalised lepingud, mida on võimalik pikendada ühe korra nii, et lepingu kogukestus ei ületaks seitset aastat.

välja jäetud

Muudatusettepanek 51**Lisa – artikkel I.19****Toetusleping ja konsortsiumileping**

välja jäetud

1. Ühisettevõtte toetab pärast konkursside korraldamist, sõltumatut hindamist ning toetuslepingute ja projektilepingute sõlmimist tehtavaid teadusuuringuid, tehnoloogiaarendust ja tutvustamistegevust.

2. Ühisettevõtte sätestab toetuslepingute rakendamise, järelevalve ja kontrolli korra ning mehhanismid.

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

3. Toetuslepinguga:

- nähakse ette teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse kord;
- nähakse ette asjakohane finantskord ja intellektuaalomandi õigust käsitlevad eeskirjad vastavalt artiklis I.24 sätestatud põhimõtetele;
- reguleeritakse projektikonsortsiumi ja ühissetevõtte vahelisi suhteid.

4. Konsortsiumileping:

- sõlmitakse projektis osalejate vahel enne toetuslepingu sõlmimist;
- sisaldab sätteid teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse korra kohta;
- reguleerib projektis osalejate vahelisi suhteid, eelkõige intellektuaalomandi õiguste osas.

Ühenduse tubakaalase uurimistöö ja teabelevi fond *

P6_TA(2008)0204

Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1782/2003 seoses aastateks 2008 ja 2009 ettenähtud tubakatoetuse ülekandmisega ühenduse tubakaalase uurimistöö ja teabelevi fondile ning määrust (EÜ) nr 1234/2007 seoses ühenduse tubakaalase uurimistöö ja teabelevi fondi rahastamisega (KOM(2008)0051 – C6-0062/2008 – 2008/0020(CNS))

(2009/C 279 E/30)

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2008)0051);
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 37 lõike 2 kolmandat lõiku, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0062/2008);
- võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
- võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit ja eelarvekomisjoni arvamust (A6-0164/2008),

Teisipäev, 20. mai 2008

1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
2. on seisukohal, et ettenähtud summa peab olema kooskõlas mitmeaastase finantsraamistiku 2007–2013 rubriigi 2 ülemmääraga, ning juhib tähelepanu sellele, et iga-aastase summa kohta tehakse otsus iga-aastase eelarvemenetluse käigus ja seda hinnatakse mitmeaastases seoses;
3. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides EÜ asutamislepingu artikli 250 lõiget 2;
4. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
5. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
6. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 1
Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Pealkiri

Nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1782/2003 seoses aastateks **2008 ja 2009** ettenähtud tubakatoetuse ülekandmisega ühenduse tubakaalase uurimistöo ja teabelevi fondile ning määrust (EÜ) nr 1234/2007 seoses ühenduse tubakaalase uurimistöo ja teabelevi fondi rahastamisega

Nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1782/2003 seoses aastateks **2009–2012** ettenähtud tubakatoetuse ülekandmisega ühenduse tubakaalase uurimistöo ja teabelevi fondile ning määrust (EÜ) nr 1234/2007 seoses ühenduse tubakaalase uurimistöo ja teabelevi fondi rahastamisega

Muudatusettepanek 2
Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Põhjendus 1

(1) Vastavalt nõukogu 29. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1782/2003, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks ning muudetakse teatavaid määruseid, artiklile 110j antakse toortubaka tootjatele tubakatoetust **saagiaastateks 2006–2009**.

(1) Vastavalt nõukogu 29. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1782/2003 (millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks ning muudetakse teatavaid määruseid) artiklile 110j antakse toortubaka tootjatele tubakatoetust **kuni saagiaastani 2012**.

Muudatusettepanek 3
Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Põhjendus 1 a (uus)

(1 a) Võttes arvesse arvukaid reforme, mida eelkõige puu- ja köögiviljasektoris on alates 2004. aastast ellu viidud, on oluline mitte asetada toortubaka tootjaid teiste Euroopa põllumajandustootjatega võrreldes ebasoodsasse olukorda.

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 4
Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Põhjendus 3

(3) Rahastatud meetmed on osutunud väga edukaks ning need on ka hea näide põllumajanduse ja tervishoiupoliitika vahelise koostöö kohta. Kõnealuste meetmete järjepidevuse tagamiseks ning võttes arvesse, et fondi on alati rahastatud tubakatoetuse ülekandmisega, on asjakohane ühenduse tuba-kaalase uurimistöö ja teabelevi fondile üle kanda summa, mis moodustab **5 %** kalendriaastateks **2008 ja 2009** ettenähtud tubakatoetusest.

(3) Rahastatud meetmed on osutunud väga edukaks ning need on ka hea näide põllumajanduse ja tervishoiupoliitika vahelise koostöö kohta. Kõnealuste meetmete järjepidevuse tagamiseks ning võttes arvesse, et fondi on alati rahastatud tubakatoetuse ülekandmisega, on asjakohane ühenduse tuba-kaalase uurimistöö ja teabelevi fondile üle kanda summa, mis moodustab **6 %** kalendriaastateks **2009–2012** ettenähtud tubakatoetusest.

Muudatusettepanek 5
Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt – 1 (uus)
Määrus (EÜ) nr 1782/2003
Artikkel 110j

Määrust (EÜ) nr 1782/2003 muudetakse järgmiselt:

– 1) **Artikkel 110j asendatakse järgmisega:**

Artikkel 110j

Reguleerimisala

Toetust võidakse anda CN-koodi 2401 alla kuuluvat toortubakat tootvatele talupidajatele käesolevas peatükis sätestatud tingimustel saagiaastateks **kuni aastani 2012**.

Muudatusettepanek 6
Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt – 1 a (uus)
Määrus (EÜ) nr 1782/2003
Artikkel 110l tabel

– 1 a) **Artiklis 110l asendatakse tabel järgmisega:**

(miljonit eurot)

2009–2012

Saksamaa	p.m.
Hispaania	p.m.
Prantsusmaa	p.m.
Itaalia (v.a Apulia)	p.m.
Portugal	p.m.

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 7
Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

Artikkel 1
 Määrus (EÜ) nr 1782/2003
 Artikkel 110m

Määruse (EÜ) nr 1782/2003 artikkel 110m asendatakse järgmisega:

– **1 b)** Artikkel 110m asendatakse järgmisega:

Artikkel 110m

Artikkel 110m

Ülekandmine ühenduse tubakaalase uurimistöö ja teabelevi fondi

Ülekandmine ühenduse tubakaalase uurimistöö ja teabelevi fondi

Summa abil, mis võrdub 4 % kalendriaastal 2006 ja 5 % kalendriaastatel **2007, 2008 ja 2009** kooskõlas käesoleva peatükiga antavast toetusest, rahastatakse ühenduse tubakaalase uurimistöö ja teabelevi teabetevust vastavalt määruse (EÜ) nr 2075/92 artiklile 13.

Summa abil, mis võrdub 4 % kalendriaastal 2006 ja 5 % **kalendriaastal 2007 ja 6 %** kalendriaastatel **2009–2012** kooskõlas käesoleva peatükiga antavast toetusest, rahastatakse ühenduse tubakaalase uurimistöö ja teabelevi teabetevust vastavalt määruse (EMÜ) nr 2075/92 artiklile 13.

Muudatusettepanek 8
Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt – 1c (uus)
 Määrus (EÜ) nr 1782/2003
 Artikkel 143e

– **1 c)** Artikkel 143e jäetakse välja.

Muudatusettepanek 9
Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt – 1 d (uus)
 Määrus (EÜ) nr 1782/2003
 VII lisa – punkt I – teine lõik

– **1 d)** VII lisa punkti I teine lõik jäetakse välja.

Muudatusettepanek 10
Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

Artikkel 2
 Määrus (EÜ) nr 1234/2007
 Artikkel 104 – lõige 2 – punkt b

b) kalendriaastateks **2006–2009** vastavalt määruse (EÜ) nr 1782/2003 artiklile 110m.

b) kalendriaastateks **2006 ja 2007 ning 2009–2012** vastavalt määruse (EÜ) nr 1782/2003 artiklile 110m.

Teisipäev, 20. mai 2008

Loomakasvatuse statistika ***I

P6_TA(2008)0206

Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus loomakasvatuse statistika kohta (KOM(2007)0129 – C6-0099/2007 – 2007/0051(COD))

(2009/C 279 E/31)

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2007)0129);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 285 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0099/2007);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
  - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit (A6-0130/2008),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatab seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

P6_TC1-COD(2007)0051

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 20. mail 2008. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2008 elusloomade ja liha statistika kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 93/23/EMÜ, 93/24/EMÜ ja 93/25/EMÜ

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoht õigusakti (määrus (EÜ) nr ...) lõplikule kujule.)

Teisipäev, 20. mai 2008

Liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised *

P6_TA(2008)0207

Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (KOM(2007)0803 V OSA – C6-0031/2008 – 2007/0300(CNS))

(2009/C 279 E/32)

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2007)0803 V OSA);
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 128 lõiget 2, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0031/2008);
- võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
- võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguse komisjoni arvamust (A6-0172/2008),

1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
2. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides EÜ asutamislepingu artikli 250 lõiget 2;
3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb kõrvale kalduda Euroopa Parlamendi poolt vastu võetud tekstist;
4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 1
Ettepanek võtta vastu otsus
Põhjendus 2

(2) Komisjoni iga-aastases arenguaruandes ja ühise tööhõivearuande eelnõus esitatud liikmesriikide riiklike reformikavade analüüs näitab, et liikmesriigid peaksid jätkama jõupingutusi järgmiste prioriteetsete valdkondade käsitlemiseks:

- tuua rohkem inimesi tööturule ja neid seal hoida, suurendada tööjõu pakkumist ja ajakohastada sotsiaalkaitsesüsteeme;

(2) Komisjoni iga-aastases arenguaruandes ja ühise tööhõivearuande eelnõus esitatud liikmesriikide riiklike reformikavade analüüs näitab, et liikmesriigid peaksid jätkama jõupingutusi **täieliku tööhõive saavutamiseks, töö kvaliteedi ja võrdsete võimaluste suurendamiseks, sotsiaalse ühtekuuluvuse saavutamiseks ning** järgmiste prioriteetsete valdkondade käsitlemiseks:

- **luua rohkem ja kvaliteetseid töökohti**, tuua inimesi **kvaliteetsele** tööturule ja neid seal hoida, suurendada tööjõu pakkumist ja ajakohastada sotsiaalkaitsesüsteeme **ning tagada võrdsete võimalustega tööturg;**

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

— parandada töötajate ja ettevõtete *kohanemisvõimet*; ja

— parandada töötajate ja ettevõtete kohanemisvõimet **ja turvalisust paindliku tööturu edendamiseks** ja edendada töötajate tööalast konkurentsivõimet elukestva õppe ja omandatud kogemuste akrediteerimise abil;

— suurendada investeringuid inimkapitali hariduse ja kutseoskuste arendamise teel.

— suurendada investeringuid inimkapitali hariduse ja kutseoskuste arendamise teel **ning elukestva õppe võimuste laiendamise teel ning**

— edendada töötajate liikuvust Euroopa tööturul.

Muudatusettepanek 2
Ettepanek võtta vastu otsus
Põhjendus 3

3. Riiklike reformikavade komisjonipoolset läbivaatamist ja Euroopa Ülemkogu järeldusi silmas pidades tuleks nüüd keskenduda tõhusale ja õigeaegsele rakendamisele, pöörates erilist tähelepanu kokkulepitud koguseliste eesmärkide ja sihttasemete saavutamisele **ning jälgides, et elluviimine oleks** kooskõlas Euroopa Ülemkogu järeldustega.

3. Riiklike reformikavade komisjonipoolset läbivaatamist ja Euroopa Ülemkogu järeldusi silmas pidades tuleks nüüd keskenduda **tööhõivesuuniste sotsiaalse mõõtme tugevdamisele ning nende** tõhusale ja õigeaegsele rakendamisele, pöörates erilist tähelepanu kokkulepitud **kvalitatiivsete ja** koguseliste eesmärkide ja sihttasemete saavutamisele kooskõlas Euroopa Ülemkogu järeldustega.

Muudatusettepanek 3
Ettepanek võtta vastu otsus
Põhjendus 5

5. Liikmesriigid peaksid tööhõivesuuniseid arvesse võtma kavandatud ühenduse rahastamise, eriti Euroopa Sotsiaalfondi vahendite rakendamisel.

(5) Liikmesriigid peaksid tööhõivesuuniseid arvesse võtma kavandatud ühenduse rahastamise, eriti Euroopa Sotsiaalfondi, **Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi** vahendite rakendamisel.

Muudatusettepanek 4
Ettepanek võtta vastu otsus
Põhjendus 6

6. Arvestades suunistedokumendi ühtsust, peaksid liikmesriigid majanduspoliitika **üldsuunised** täielikult **rakendama**.

6. Arvestades suunistedokumendi ühtsust, peaksid liikmesriigid majanduspoliitika **üldsuuniste rakendamisel võtma täielikult arvesse tööhõivesuuniseid**.

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 5
Ettepanek võtta vastu otsus
Artikkel 2 a (uus)

Artikkel 2a

1. Lisas sätestatud suuniste rakendamisel liikmesriigid:

- võtavad arvesse kõrge tööhõive taseme edendamise, tagatud piisava sotsiaalkaitse, sotsiaalse tõrjutuse vastase võitluse ning hariduse, koolituse ja inimeste tervise kaitse kõrge tasemega seotud nõudeid ning
- püüavad vältida diskrimineerimise vastu soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel.

2. Liikmesriigid tagavad suuniste ja avatud kooskõlastusmeetodi tugevama koostoime seoses sotsiaalkaitse ja sotsiaalse kaasamisega.

3. Koostöös tööturu osapooltega ja kooskõlas oma riigi tavade ja väärtustega uurivad ja annavad liikmesriigid oma riiklikes tegevuskavades aru, kuidas on võimalik parandada riigi õigusaktide kooskõla Euroopa sotsiaalkaitse õigusaktide põhimõtete ja eeskirjadega, tööturu osapoolte kokkulepetega ning võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõtete ja kuidas neid rakendada.

Muudatusettepanek 6
Ettepanek võtta vastu otsus
Lisa – sissejuhatav osa – esimene -1 lõik (uus)

Tööhõivesuuniste moodustav osa koondsuunistest perioodiks 2008–2010, mis tuginevad kolmele sambale: makromajanduslik poliitika, mikromajanduslikud reformid ja tööhõivepoliitika. Need sambad aitavad ühiselt kaasa jätkusuutliku laienemise ja tööhõive ning sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamise eesmärkide saavutamisele.

Muudatusettepanek 7
Ettepanek võtta vastu otsus
Lisa – sissejuhatav osa – esimene lõik

Liikmesriigid rakendavad koostöös tööturu osapooltega poliitikat, mis on suunatud allpool nimetatud eesmärkide ja prioriteetsete meetmete elluviimisele, et rohkem ja paremaid töökohti soodustaks võrdsete võimalustega tööturu teket. Lissaboni strateegiat silmas pidades ja ühiseid sotsiaalseid eesmärke arvesse võttes aitab liikmesriikide poliitika tasakaalustatult saavutada järgmisi sihte:

Liikmesriigid rakendavad koostöös tööturu osapooltega ja muude sidusrühmadega, ning austades riikide tavaid, poliitikat, mis on suunatud allpool nimetatud eesmärkide ja prioriteetsete meetmete elluviimisele, et rohkem ja paremaid töökohad ning paremini koolitatud ja spetsialiseerunud tööjõud soodustaks võrdsete võimalustega tööturu teket. Lissaboni strateegiat silmas pidades ja ühiseid sotsiaalseid eesmärke arvesse võttes aitab liikmesriikide poliitika tasakaalustatult saavutada järgmisi sihte:

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 8**Ettepanek võtta vastu otsus****Lisa – sissejuhatav osa – esimene lõik – esimene taane**

— Täielik tööhõive: Täieliku tööhõive saavutamine ning töötuse ja tööturult kõrvalejäämise vähendamine tööjõunõudluse ja -pakkumise suurendamise teel, rakendades kaitstud paindlikkuse (flexicurity) integreeritud lähenemisviisi, on majanduskasvu säilitamiseks ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks elulise tähtsusega. See eeldab poliitikat, millega püütakse üheaegselt saavutada nii tööturu, töökorralduse ja töösuhete paindlikkus kui ka tööga kindlustatus ja sotsiaalkindlustus;

— Täielik tööhõive: Täieliku tööhõive saavutamine ning töötuse ja tööturult kõrvalejäämise vähendamine tööjõunõudluse ja -pakkumise suurendamise teel, rakendades kaitstud paindlikkuse (flexicurity) integreeritud lähenemisviisi, on majanduskasvu säilitamiseks ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks elulise tähtsusega. See eeldab poliitikat, millega püütakse üheaegselt saavutada nii tööturu, töökorralduse ja töösuhete paindlikkus **ning töö- ja pereelu ühitamine** kui ka tööga kindlustatus ja sotsiaalkindlustus;

Muudatusettepanek 9**Ettepanek võtta vastu otsus****Lisa – sissejuhatav osa – esimene lõik – teine taane**

— Töö kvaliteedi ja tööviljakuse parandamine: Tööhõive määra suurendamiseks tehtavad jõupingutused peavad toimuma paralleelselt töökohtade atraktiivsuse suurendamisega, töö kvaliteedi tõstmisega ja tööviljakuse kasvuga ning segmenteerumise ja vaeste töötajate osakaalu vähendamisega. Töö kvaliteedi, tööviljakuse ja tööhõive vahelisi koostoimeid tuleks täielikult ära kasutada;

— Töö kvaliteedi ja tööviljakuse parandamine: Tööhõive määra suurendamiseks tehtavad jõupingutused peavad toimuma paralleelselt töökohtade atraktiivsuse suurendamisega, töö kvaliteedi tõstmisega ja tööviljakuse kasvuga ning segmenteerumise, **soolise ebavõrdsuse** ja vaeste töötajate osakaalu vähendamisega. Töö kvaliteedi, tööviljakuse ja tööhõive vahelisi koostoimeid tuleks täielikult ära kasutada;

Muudatusettepanek 10**Ettepanek võtta vastu otsus****Lisa – sissejuhatav osa – teine lõik**

Võrdsed võimalused ja võitlus diskrimineerimise vastu on edu saavutamiseks olulise tähtsusega. Kõigi võetavate meetmete puhul tuleb tagada soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine ning edendamine. Erilist tähelepanu tuleb ka pöörata kõikide sooliste tööturu erinevuste olulisele vähendamisele kooskõlas Euroopa soolise võrdõiguslikkuse paktiga. See aitab liikmesriike demograafiliste probleemidega tegelemisel. Uue põlvkondi ühendava lähenemisviisi raames tuleks pöörata erilist tähelepanu noorte olukorrale, rakendades Euroopa noortepakti, ning kogu tööea jooksul tööturule juurdepääsu edendamisele. Erilist tähelepanu tuleb samuti pöörata tööhõiveerinevuste olulisele vähendamisele ebasoodsas olukorras olevate, sealhulgas puudega inimeste puhul, ning kolmandate riikide kodanike ja ELi kodanike vahel kooskõlas võimalike riiklike eesmärkidega.

Võrdsed võimalused ja võitlus diskrimineerimise vastu on edu saavutamiseks olulise tähtsusega. Kõigi võetavate meetmete puhul tuleb tagada soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine ning edendamine. Erilist tähelepanu tuleb ka pöörata kõikide sooliste tööturu erinevuste, **eriti palgaerinevuste**, olulisele vähendamisele kooskõlas Euroopa soolise võrdõiguslikkuse paktiga. See aitab liikmesriike demograafiliste probleemidega tegelemisel. Uue põlvkondi ühendava lähenemisviisi raames tuleks pöörata erilist tähelepanu noorte olukorrale, rakendades Euroopa noortepakti, ning kogu tööea jooksul (**ka eakamate töötajate**) tööturule juurdepääsu edendamisele. Erilist tähelepanu tuleb samuti pöörata tööhõiveerinevuste olulisele vähendamisele ebasoodsas olukorras olevate, sealhulgas puudega inimeste puhul, ning kolmandate riikide kodanike ja ELi kodanike vahel kooskõlas võimalike riiklike eesmärkidega. **See aitab liikmesriike demograafiliste probleemidega tegelemisel.**

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 11**Ettepanek võtta vastu otsus****Lisa – suunisele 17 järgnev lõik – esimene taane**

- tuua rohkem inimesi tööturule ja neid seal hoida, suurendada tööjõu pakkumist ja ajakohastada sotsiaalkaitsesüsteeme;
- tuua rohkem inimesi **kvaliteetselt** tööturule ja neid seal hoida, **lihtsustades töö- ja pereelu ühitamist**, suurendada tööjõu pakkumist **töölase konkurentsivõime tõstmise abil**, ajakohastada sotsiaalkaitsesüsteeme **ning tagada võrdsete võimalustega tööturg**;

Muudatusettepanek 12**Ettepanek võtta vastu otsus****Lisa – suunisele 17 järgnev lõik – esimene a taane (uus)**

- edendada kõigi aktiivset sotsiaalset integreerimist, et **võidelda vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu, tagades inimväärse sissetuleku ja kvaliteetsed sotsiaalteenused, samuti tööturule juurdepääsu värbamis- ja esmase kutseõppe või täiendõppe võimaluste abil.**

Muudatusettepanek 13**Ettepanek võtta vastu otsus****Lisa – suunisele 17 järgnev lõik – teine taane**

- parandada töötajate ja ettevõtete kohanemisvõimet;
- parandada töötajate ja ettevõtete kohanemisvõimet **ja turvalisust**;

Muudatusettepanek 14**Ettepanek võtta vastu otsus****Lisa – suunisele 17 järgnev lõik – kolmas taane**

- suurendada investeringuid inimkapitali hariduse ja kutseoskuste arendamise teel,
- suurendada investeringuid inimkapitali hariduse ja kutseoskuste arendamise teel **ning kohandada haridus- ja koolitussüsteeme vastavalt uutele pädevusnõuetele.**

Muudatusettepanek 15**Ettepanek võtta vastu otsus****Lisa – suunisele 17 järgnev lõik – kolmas a taane (uus)**

- suurendada ja parandada investeringuid teadus-, arendus- ning uuendustegevusse,

Muudatusettepanek 16**Ettepanek võtta vastu otsus****Lisa – suunisele 17 järgnev lõik – kolmas b taane (uus)**

- kaotada igasugune sooline diskrimineerimine töökohal;

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 17
Ettepanek võtta vastu otsus
Lisa – jaotis 1 – pealkiri

1. Tuua rohkem inimesi tööturule ja neid seal hoida, suurendada tööjõu pakkumist ja ajakohastada sotsiaalkaitsesüsteeme

1. Tuua rohkem inimesi **kvaliteetselt** tööturule ja neid seal hoida, suurendada tööjõu pakkumist, ajakohastada sotsiaalkaitsesüsteeme **ja tagada võrdsete võimalustega tööturg;**

Muudatusettepanek 18
Ettepanek võtta vastu otsus
Lisa – jaotis 1 – esimene lõik

Tööhõivemäärade tõstmine on kõige tõhusam vahend majanduskasvu esilekutsumiseks ja kõrge sotsiaalse kaasatusega majanduse edendamiseks, mis tagab samal ajal pehme maandumise neile, kes ei ole võimelised töötama. Tööealise elanikkonna oodatava vähenemise tõttu on üha vajalikum edendada elutsükli põhised lähenemist töötamisele ning ajakohastada sotsiaalkaitsesüsteeme, et tagada nende piisav ulatus, rahaline jätkusuutlikkus ja vastavus ühiskonna muutuvatele vajadustele. Erilist tähelepanu tuleks pöörata meeste ja naiste püsivate tööhõiveerinevuste ületamisele, noorte ja vanemaaliste tööhõive määra edasisele suurendamisele uudse põlvkondi ühendava lähenemisviisi raames ning tööturul enim kõrvale tõrjutud inimeste aktiivse kaasamise edendamisele. Tõhusamaid meetmeid on vaja ka noorte olukorra parandamiseks tööturul ning noorte töötuse oluliseks vähendamiseks, mis on üldisest töötuse määrast keskmiselt kaks korda kõrgem.

Tööhõivemäärade tõstmine on kõige tõhusam vahend majanduskasvu esilekutsumiseks ja kõrge sotsiaalse kaasatusega majanduse edendamiseks, mis tagab samal ajal pehme maandumise neile, kes ei ole võimelised töötama. Tööealise elanikkonna oodatava vähenemise tõttu on üha vajalikum edendada elutsükli põhised lähenemist töötamisele ning ajakohastada sotsiaalkaitsesüsteeme, et tagada nende piisav ulatus, rahaline jätkusuutlikkus ja vastavus ühiskonna muutuvatele vajadustele. Erilist tähelepanu tuleks pöörata meeste ja naiste püsivate tööhõiveerinevuste **ja sooliste palgaerinevuste** ületamisele, noorte ja vanemaaliste tööhõive määra edasisele suurendamisele uudse põlvkondi ühendava lähenemisviisi raames ning tööturul enim kõrvale tõrjutud inimeste aktiivse kaasamise edendamisele. Tõhusamaid meetmeid on vaja ka noorte olukorra parandamiseks tööturul ning noorte, **eriti kvalifitseerimata noorte** töötuse oluliseks vähendamiseks, mis on üldisest töötuse määrast keskmiselt kaks korda kõrgem.

Muudatusettepanek 19
Ettepanek võtta vastu otsus
Lisa – jaotis 1 – teine lõik

Tuleb luua õiged tingimused tööhõive kasvu soodustamiseks, olgu siis tegemist esmakordse tööleasumisega, tööle tagasipöördumisega pärast vaheaega või sooviga tööga pikendada. Kaitstud paindlikkuse lähenemisviisi seisukohalt on otsustava tähtsusega töökoha kvaliteet, sealhulgas palk ja hüvitised, töötingimused, ligipääs elukestvatele õppele ja edutamisevõimalused, samuti sotsiaalkaitsesüsteemidest lähtuv toetus ja stiimulid. Et avardada elutsükli põhised lähenemist tööle ning aidata ühitada tööd ja pereelu, on vajalik poliitika, millega nähakse ette *lapsehooldust* käsitlevad sätted. Kasulikeks sihttasemeteks on kindlustada 2010. aastaks *lapsehooldus* vähemalt 90 %-le lastest vanuses kolmest eluaastast kuni kohustusliku koolieani ning vähemalt 33 %-le alla kolmeaastastest lastest. Lapsevanemate, eriti üksikvanemate keskmise tööhõive määra suurenemiseks on vajalikud perede toetamise meetmed. Eelkõige peaksid liikmesriigid võtma arvesse üksikvanemate ja paljulapseliste perede

Tuleb luua õiged tingimused tööhõive kasvu soodustamiseks, **sealhulgas inimkapitali ja sotsiaalse töökeskkonna vajaliku arendamise abil**, olgu siis tegemist esmakordse tööleasumisega, tööle tagasipöördumisega pärast vaheaega või sooviga tööga pikendada. Kaitstud paindlikkuse lähenemisviisi seisukohalt on otsustava tähtsusega töökoha kvaliteet, sealhulgas palk ja hüvitised, töötingimused, ligipääs elukestvatele õppele ja edutamisevõimalused, samuti sotsiaalkaitsesüsteemidest lähtuv toetus ja stiimulid. Et avardada elutsükli põhised lähenemist tööle ning aidata ühitada tööd ja pereelu, on vajalik poliitika, millega nähakse ette lastehoidu käsitlevad sätted. Kasulikuks sihttasemeks on kindlustada 2010. aastaks lastehoid vähemalt 90 %-le lastest vanuses kolmest eluaastast kuni kohustusliku koolieani ning vähemalt 33 %-le alla kolmeaastastest lastest. Lapsevanemate, eriti üksikvanemate keskmise tööhõive määra suurenemiseks on vajalikud perede toetamise meetmed. Eelkõige peaksid liikmesriigid

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

erivajadusi. Lisaks tuleb tööea pikendamiseks tõsta aastaks 2010 tegeliku tööturult lahkumise iga ELi tasandil viie aasta võrra (võrreldes 2001. aasta 59,9ga) Samuti peaksid liikmesriigid võtma meetmeid tervisekaitseks, haiguste ennetamiseks ja tervisliku eluviisi edendamiseks, eesmärgiga vähendada haigustega seotud kulutusi, suurendada tööviljakust ja pikendada tööiga.

võtma arvesse üksikvanemate ja paljulapseliste perede erivajadusi. Lisaks tuleb tööea pikendamiseks tõsta aastaks 2010 tegeliku tööturult lahkumise iga ELi tasandil viie aasta võrra (võrreldes 2001. aasta 59,9ga). Samuti peaksid liikmesriigid võtma meetmeid tervisekaitseks, haiguste ennetamiseks ja tervisliku eluviisi edendamiseks, eesmärgiga vähendada haigustega seotud kulutusi, suurendada tööviljakust ja pikendada tööiga.

Muudatusettepanek 20**Ettepanek võtta vastu otsus****Lisa – jaotis 1 – kolmas lõik**

Euroopa noortepakti rakendamine peaks samuti aitama edendada elutsükli põhised töötamisele lähenemist, hõlbustades eelkõige haridussüsteemist tööturule üleminekut.

Euroopa noortepakti **ja soolise võrdõiguslikkuse Euroopa kokkuleppe** rakendamine **ning Euroopa Pereliidu loomise heakskiitmine** peaks samuti aitama edendada elutsükli põhised töötamisele lähenemist, hõlbustades eelkõige haridussüsteemist tööturule üleminekut. **Tuleb võtta eraldi meetmeid, et pakkuda noortele, kellel on olnud piiratud võimalused, võrdne sotsiaalse ja ametialase integreerimise võimalus.**

Muudatusettepanek 21**Ettepanek võtta vastu otsus****Lisa – jaotis 1 – suunis 18**

Suunis 18. Edendada elutsükli põhised lähenemist töötamisele järgmiste meetmetega:

— püüda jätkuvalt luua töövõimalusi noortele ja vähendada noorte töötust, nagu kutsutakse üles Euroopa noortepaktis;

— otsustav tegutsemise naiste tööhõive suurendamiseks ning sooliste tööhõive-, töötuse ja palgaerinevuste vähendamiseks;

Suunis 18. Edendada elutsükli põhised lähenemist töötamisele järgmiste meetmetega:

— püüda jätkuvalt luua töövõimalusi noortele ja vähendada noorte töötust, nagu kutsutakse üles Euroopa noortepaktis, **võideldes samas soolise diskrimineerimise vastu;**

— **meetmed, mis tagavad, et inimesed, kes kombineerivad tööd ja hooldamist, ei ole hiljem seoses pensioni ja sotsiaalkindlustushüvitistega ebasoodsas olukorras;**

— **meetmed, mis võimaldavad töökoha kaotanud inimestel naasta hiljem tööle ja meetmed vanusel põhineva diskrimineerimise kaotamiseks, mille puhul peetakse eriti silmas üle 40aastaseid inimesi ja mis hõlmavad tööd füüsilisest isikust ettevõtjana ja iseorganiseerumist;**

— otsustav tegutsemise naiste tööhõive suurendamiseks ning sooliste tööhõive, töötuse ja **kutseõppe alaste** erinevuste vähendamiseks, **et tagada võrdne palk ja edendada soolist võrdõiguslikkust, sealhulgas meetmed võrdsete võimaluste parandamiseks ning naiste tööhõive suurendamiseks vastavalt, nagu on nõutud soolise võrdõiguslikkuse Euroopa paktis;**

— **eriline tähelepanu hüvitissüsteemide poolt meestele ja naistele avalduvale erinevale mõjule ning kõikide hüvitissüsteemide läbivaatamine, mis mõjutavad negatiivselt naiste osalemist tööhõives;**

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

- töö ja eraelu parem ühitamine ning kättesaadavate ja taskukohase hinnaga lapsehoiuvõimaluste ning teiste ülalpeetavate hooldusvõimaluste pakkumine;
- aktiivse vananemise toetamine muu hulgas asjakohaste töötingimustega, parema tervisekaitsega töökohal ning piisavate stiimulitega töötamiseks **ja ennetähtaegselt pensionilemineku vältimiseks**;
- ajakohased sotsiaalkaitsesüsteemid, sealhulgas pensionid ja tervishoid, tagades nende sotsiaalse piisavuse, rahalise jätkusuutlikkuse ning muutuvatele vajadustele vastamise, et toetada tööturul osalemist ja sinna jäämist ning pikemat tööiga.

Vt ka kompleksne suunis nr 2 „Kindlustada tööhõive kasvu aluseks olev majanduslik ja eelarveline jätkusuutlikkus”.

MUUDATUSETTEPANEK

- töö, **era- ja pereelu** parem ühitamine ning kättesaadavate ja taskukohase hinnaga **kvaliteetsete** lapsehoiuvõimaluste ning teiste ülalpeetavate hooldusvõimaluste pakkumine; **sealhulgas vanemapuhkuse ja muud hüvitiste skeemid**;
- **erilise tähelepanu pööramine pärast töölt eemalolekut tööle naasmist kaaluvatele naistele ja meestele ning uurimine, kuidas järkjärguliselt kaotada takistused sellisele tööle naasmisele, ilma et kannataks töö kvaliteet**;
- aktiivse vananemise toetamine muu hulgas asjakohaste töötingimustega, parema tervisekaitsega töökohal ning piisavate stiimulitega töötamiseks **ja töötajate julgustamine tööea pikendamiseks, kui nad soovivad hiljem pensionile minna**;
- ajakohased sotsiaalkaitsesüsteemid, sealhulgas pensionid ja tervishoid, tagades nende sotsiaalse piisavuse, rahalise jätkusuutlikkuse ning muutuvatele vajadustele vastamise, et toetada tööturul osalemist ja sinna jäämist ning pikemat tööiga.

Vt ka kompleksne suunis nr 2 „Kindlustada tööhõive kasvu aluseks olev majanduslik ja eelarveline jätkusuutlikkus”.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu otsus

Lisa – jaotis 1 – suunisele 18 järgnev lõik

Aktiivse kaasamise poliitika võib suurendada tööjõu pakkumist ja tugevdada ühiskonna ühtekuuluvust ning on väga mõjusaks vahendiks, mille abil edendada kõige ebasoodsamas olukorras olevate inimeste ühiskonda ja tööturule integreerumist. Igale töötuks jäänud inimesele tuleb pakkuda mõistliku aja jooksul **võimalust uuesti alustada**. Noorte puhul peab see aeg olema lühike, nt 2010. aastaks kuni 4 kuud; täiskasvanute puhul kuni 12 kuud. Järgida tuleb poliitikat, mille eesmärk on pakkuda pikaajalistele töötutele aktiivseid tööturupoliitika meetmeid, võttes arvesse 2010. aastaks seatud 25 % tööturul osalemise määra eesmärki. Tööturul aktiivseks muutmine peaks toimuma koolituse, ümberõppe, tööpraktika, töö või muude töölevõtmise võimalusi suurendavate meetmete abil, ning vajadusel jätkatakse samaaegselt tööotsingute toetamist. Tööturul osalemise suurendamiseks ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemiseks on väga tähtis hõlbustada töötajate pääsu tööturule, ennetada töötuks jäämist ja tagada, et töö kaotanud inimesed jäävad tööturuga tihedalt seotuks ning suurendavad oma võimalusi tööd saada. **See on kooskõlas ka kaitstud paindlikuse lähenemisviisiga**. Nende eesmärkide saavutamiseks tuleb kõrvaldada tööturule pääsu takistused, toetades tegelikke tööotsinguid, hõlbustades koolitustele ja muudele aktiivsetele tööturumeetmetele juurdepääsu, tagades taskukohase juurdepääsu põhiteenustele ning tagades igaihele piisava suurusega miinimumvahendid. See lähenemine peaks samal ajal tagama, et töö on kõikide töötajate jaoks tasuv, ning kaotama töötuse, vaesuse ja tööturul

Aktiivse kaasamise poliitika võib suurendada tööjõu pakkumist ja tugevdada ühiskonna ühtekuuluvust ning on väga mõjusaks vahendiks, mille abil edendada kõige ebasoodsamas olukorras olevate inimeste ühiskonda ja tööturule integreerumist. Igale töötuks jäänud inimesele tuleb pakkuda mõistliku aja jooksul **töötamise, praktika, täiendõppe või muud võimalust, mis toob endaga kaasa töökoha**. Noorte puhul peab see aeg olema lühike, nt 2010. aastaks kuni 4 kuud; täiskasvanute puhul kuni 12 kuud. Järgida tuleb poliitikat, mille eesmärk on pakkuda pikaajalistele töötutele aktiivseid tööturupoliitika meetmeid, võttes arvesse 2010. aastaks seatud 25 % tööturul osalemise määra eesmärki. Tööturul aktiivseks muutmine peaks toimuma koolituse, ümberõppe, tööpraktika, töö või muude töölevõtmise võimalusi suurendavate meetmete abil, ning vajadusel jätkatakse samaaegselt tööotsingute toetamist. Tööturul osalemise suurendamiseks ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemiseks on väga tähtis hõlbustada töötajate pääsu tööturule, ennetada töötuks jäämist ja tagada, et töö kaotanud inimesed jäävad tööturuga tihedalt seotuks ning suurendavad oma võimalusi tööd saada. Nende eesmärkide saavutamiseks tuleb kõrvaldada tööturule pääsu takistused, toetades tegelikke tööotsinguid, hõlbustades koolitustele ja muudele aktiivsetele tööturumeetmetele juurdepääsu, tagades taskukohase juurdepääsu põhiteenustele ning tagades igaihele piisava suurusega miinimumvahendid, **rakendades samas õiglase tasu põhimõtet, mis on töötamise majanduslik stiimul**. See lähenemine peaks samal ajal tagama, et töö

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

kõrvalejäämise ohud. Erilist tähelepanu tuleks pöörata ebasoodsas olukorras olevate inimeste, sealhulgas madala kvalifikatsiooniga töötajate tööturule kaasamisele, laiendades muu hulgas sotsiaalteenuseid ja sotsiaalset ettevõtlust ning luues kollektiivsest vajadusest lähtuvalt uusi töövõimalusi. Eriti tähtis on võitlus diskrimineerimise vastu, puuetega inimeste tööturule pääsu edendamine ning siserändajate ja vähemuste integreerimine.

on kõikide töötajate jaoks tasuv **ja et järgitakse põhimõtet „võrdse töö eest võrdne tasu”**, ning kaotama töötuse, vaesuse ja tööturult kõrvalejäämise ohud. Erilist tähelepanu tuleks pöörata ebasoodsas olukorras olevate inimeste, sealhulgas madala kvalifikatsiooniga töötajate tööturule kaasamisele, laiendades muu hulgas sotsiaalteenuseid ja sotsiaalset ettevõtlust ning luues kollektiivsest vajadusest lähtuvalt uusi töövõimalusi. Eriti tähtis on võitlus diskrimineerimise vastu, **naiste ja** puuetega inimeste tööturule pääsu edendamine ning siserändajate ja vähemuste integreerimine. **Arvestada tuleks sotsiaalühistute kogemustega ning igat liiki ettevõtte sotsiaalse vastutusega seotud kohalike parimate tavade**ga;

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu otsus

Lisa – jaotis 1 – suunis 19 – kolmas taane

— üksikisikute ja ettevõtete jaoks uute töövõimaluste loomine teenindussfääris, eelkõige kohalikul tasandil.

— üksikisikute ja ettevõtete jaoks uute töövõimaluste loomine teenindussfääris, **mittetulundussektoris ja sotsiaalmajanduses**, eelkõige kohalikul tasandil.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu otsus

Lisa – jaotis 1 – suunis 19 a (uus)

Suunis 19 a. Tagada kõigi aktiivne sotsiaalne integreerimine ja võidelda vaesuse ning sotsiaalse tõrjutuse vastu, tagades inimväärse sissetuleku ja parema juurdepääsu kvaliteetsetele sotsiaalteenustele ja tööturule töövõimaluste ning esmase kutseõppe või täiendõppe võimaluste laiendamise abil.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu otsus

Lisa – jaotis 1 – suunis 20 – teine a taane (uus)

— **sidusrühmade partnerlusmudelite edendamine, et kasutada kohalikku ja piirkondlikku potentsiaali paremini ära kohaliku tasandi asutustes läbi avatud ja osalusel põhinevate organisatsioonivormide;**

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu otsus

Lisa – jaotis 1 – suunis 20 – neljas a taane (uus)

— **Euroopa Liidu äärepoolsetest piirkondadest või liikmesriikidest ajude väljavoolu tõkestamine majanduslike, sotsiaalsete ja struktuursete piirkondlike investeeringute abil;**

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 27
Ettepanek võtta vastu otsus
Lisa – jaotis 2 – pealkiri

2. Parandada töötajate ja ettevõtete kohanemisvõimet

2. Parandada töötajate ja ettevõtete kohanemisvõimet **ja turvalisust (suurendades töösuhte kindlust)**

Muudatusettepanekud 28, 37 ja 38
Ettepanek võtta vastu otsus
Lisa – jaotis 2 – suunis 21

Suunis 21. Tööturu osapoolte rolli vajalikul määral arvesse võttes edendada paindlikkust koos tööga kindlustatusega ja vähendada tööturu killustatust **järgmiste meetmetega**:

Suunis 21. Tööturu osapoolte rolli vajalikul määral **ja järgmisi põhikomponente** arvesse võttes edendada paindlikkust koos turvatundega ja vähendada tööturu killustatust:

— **paindlikud ja usaldusväärsed lepingutingimused tänapäevaste tööseaduste, kollektiivlepingute ja töökorraldusviiside kaudu;**

— **igakülgse elukestva õppe strateegiad, et tagada töötajate, iseäranis kõige haavatavamate töötajate jätkuv kohanemisvõime ja tööalane konkurentsivõime;**

— **tõhus aktiivne tööturupoliitika, mis ei hõlma aktiivset ennetähtaegselt pensionile jäämise poliitikat, vaid vastupidi, integreerib vanemaealised ja kogunud töötajad tööellu suuremal määral, et aidata inimestel toime tulla kiirete muutustega ja vähendada töötusperioode ning hõlbustada üleminekut uuele tööle;**

— **tänapäevased sotsiaalkindlustussüsteemid, mis pakuvad piisavat sissetulekutoetust, soosivad tööhõivet ja hõlbustavad liikuvust tööturul.**

Sealhulgas:

— tööõiguse kohandamine, vaadates vajaduse korral läbi erinevad töölepingute ja tööaja tingimused;

— tööõiguse kohandamine, vaadates vajaduse korral läbi erinevad töölepingute ja tööaja tingimused **ning tagades põhilised tööalased õigused olenemata töötaja tööalasest staatusast, eesmärgiga edendada stabiilseid töösuhteid;**

— mitteametliku töötamise probleemiga tegelemine;

— **ennetatavate meetmete kohaldamine, mida toetavad karistused, mitteametliku töötamise probleemiga tegelemiseks, eesmärgiga vähendada töökohtade inspekteerimisasutuste tugevdamise ja suutlikkuse suurendamise kaudu mitteametlike töövormide levikut;**

— muutuste, sealhulgas majanduse ümberkorralduste, eelkõige aga kaubanduse laienemisega seotud muutuste parem prognoosimine ja positiivne haldamine, et minimeerida neist tulenevaid sotsiaalkulusid ja hõlbustada kohanemist;

— muutuste, sealhulgas majanduse ümberkorralduste, eelkõige aga kaubanduse laienemisega seotud muutuste parem prognoosimine ja positiivne haldamine, et minimeerida neist tulenevaid sotsiaalkulusid ja hõlbustada kohanemist;

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

- uuenduslike ja kohandatavate töökorraldusvormide edendamine ja levitamine, et parandada töö kvaliteeti ja tööviljakust, sealhulgas töötervishoidu ja tööohutust;
- ametiseisundi muutuste, sealhulgas koolituste, füüsilisest isikust ettevõtjaks hakkamise, ettevõtete asutamise ja geograafilise liikuvuse toetamine.

- uuenduslike ja kohandatavate töökorraldusvormide edendamine ja levitamine, et parandada töö kvaliteeti ja tööviljakust, sealhulgas töötervishoidu ja tööohutust **ning mõistlike abinõude sätestamine puuetega inimeste jaoks;**
- ametiseisundi muutuste, sealhulgas koolituste, füüsilisest isikust ettevõtjaks hakkamise, ettevõtete asutamise ja geograafilise liikuvuse toetamine;
- **pöörata erilist tähelepanu naistel uue ettevõtte loomist või füüsilisest isikust ettevõtjaks takistavatele asjaoludele, et need kaotada;**

Kooskõlas nõukogus vastu võetud kaitstud paindlikkuse ühiste põhimõtete peaksid liikmesriigid valima rakendamiseks oma meetodid.

Tööturu osapoolte kaasamine kaitstud paindlikkuse (flexicurity) poliitika väljatöötamisse ja rakendamisse sotsiaalse dialoogi ja kollektiivlepingu sõlmimiseks peetavate läbirääkimiste kaudu on otsustava tähtsusega.

Vt ka kompleksne suunis nr 5 „Edendada makromajanduspoliitika, struktuuripoliitika ja tööhõivepoliitika vahelist sidusust”.

Vt ka kompleksne suunis nr 5 „Edendada makromajanduspoliitika, struktuuripoliitika ja tööhõivepoliitika vahelist sidusust”.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu otsus

Lisa – jaotis 2 – suunisele 21 järgnev lõik

Et maksimeerida töökohtade loomist, säilitada konkurentsi võimet ja anda oma panus üldisesse majanduslikku raamistikku, peaks üldine palkade areng olema kooskõlas tööviljakuse kasvuga kogu majandustsükli vältel ja peegeldama olukorda tööturul. Soolist palgaerinevust tuleks vähendada. Erilist tähelepanu tuleks pöörata madalatele palgatasemetele ametialadel ja sektorites, kus enamasti domineerivad naised, ning sellele, millised on kõnealuste ametialade ja sektorite väiksemate sissetulekute põhjused. Töökohtade loomise soodustamiseks, eriti madalapalgaliste töökohtade puhul, võivad osutada vajalikuks ka jõupingutused palgavälise tööjõukulude vähendamiseks ja maksukoormuse ülevaatamiseks.

Et maksimeerida töökohtade loomist, säilitada konkurentsi võimet ja anda oma panus üldisesse majanduslikku raamistikku, peaks üldine palkade areng olema kooskõlas tööviljakuse kasvuga kogu majandustsükli vältel ja peegeldama olukorda tööturul. Soolist palgaerinevust tuleks vähendada. Erilist tähelepanu tuleks **sooliste palgaerinevuste vähendamise eesmärgil** pöörata madalatele palgatasemetele ametialadel ja sektorites, kus enamasti domineerivad naised, ning sellele, millised on kõnealuste ametialade ja sektorite väiksemate sissetulekute põhjused. Töökohtade loomise soodustamiseks, eriti madalapalgaliste töökohtade puhul, võivad osutada vajalikuks ka jõupingutused palgavälise tööjõukulude vähendamiseks ja maksukoormuse ülevaatamiseks.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu otsus

Lisa – jaotis 2 – suunis 22 – esimene taane

- julgustada tööturu osapooli kujundama oma vastutusalas palgaläbirääkimisteks sobivat raamistikku, mis peegeldaks tootlikkust ja tööturgudega seonduvaid probleeme kõigil asjaomastel tasanditel ning väldiks soolisi palgaerinevusi;

- julgustada tööturu osapooli kujundama oma vastutusalas palgaläbirääkimisteks sobivat raamistikku, mis peegeldaks tootlikkust ja tööturgudega seonduvaid probleeme kõigil asjaomastel tasanditel, **et tagada Euroopa kodanikele piisav ostujõud** ning väldiks soolisi palgaerinevusi **ja suurenevat ebavõrdsust;**

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 31
Ettepanek võtta vastu otsus
Lisa – jaotis 3 – esimene lõik

Euroopa peab hakkama rohkem ja tõhusamalt investeerima inimkapitali. Liiga paljud inimesed ei suuda tööturule pääseda ja seal edasi liikuda või tööturul püsida oskuste puudumise või oskuste sobimatuse tõttu. Selleks et soodustada igas vanuses meeste ja naiste tööturule pääsemist, tõsta töövõljakust, innovaativust ja kvaliteeti, on ELil vaja kooskõlas kaitstud paindlikkuse põhimõttega investeerida üksikisikute, ettevõtete, majanduse ja ühiskonna huvides senisest enam ja tõhusamalt inimkapitali ja elukestvasse **õppesse**.

Euroopa peab hakkama rohkem ja tõhusamalt investeerima inimkapitali. Liiga paljud inimesed ei suuda tööturule pääseda ja seal edasi liikuda või tööturul püsida oskuste puudumise või oskuste sobimatuse tõttu. Selleks et soodustada igas vanuses meeste ja naiste tööturule pääsemist **võrdsete võimaluste alusel**, tõsta töövõljakust, innovaativust ja kvaliteeti **ning aidata töötajatel kohaneda kiiretest muutustest tulenevate uute tingimustega**, on ELil vaja kooskõlas kaitstud paindlikkuse põhimõttega investeerida üksikisikute, ettevõtete, majanduse ja ühiskonna huvides senisest enam ja tõhusamalt inimkapitali ja elukestvasse **kutseõppesse elukestva õppe erinevatele vormidele juurdepääsu kaudu**.

Muudatusettepanek 32
Ettepanek võtta vastu otsus
Lisa – jaotis 3 – suunis 23

Suunis 23. Laiendada ja parandada investeerimist inimkapitali järgmiste meetmetega:

- kaasav haridus- ja koolituspoliitika ja meetmed esmasele kutseharidusele, kesk- ja kõrgharidusele ligipääsu oluliseks hõlbustamiseks, sealhulgas praktiline väljaõpe ja ettevõtluskoolitused;
- kooli pooleli jäätate arvu **oluline vähendamine**;
- tõhusad elukestva õppe strateegiad, mis on avatud kõigile koolides, ettevõtetes, riigiasutustes ja majapidamistes kooskõlas Euroopa kokkulepetega ja mis sisaldavad asjakohaseid stiimuleid ja kulude jagamise mehhanisme, eesmärgiga suurendada kogu elutsükli jooksul osavõttu kutsealasest täiendkoolitusest ja töökohal toimuvatest koolitusest eelkõige väheste oskustega ja vanemaaliste töötajate hulgas.

Vt ka kompleksne suunis nr 7 „Suurendada ja parandada investeerimist teadus- ja arendustegevusse, eelkõige eraettevõtjate seas”.

Suunis 23. Laiendada **elukestva õppe võimalusi** ja parandada investeerimist inimkapitali järgmiste meetmetega:

- kaasav haridus- ja koolituspoliitika ja meetmed esmasele kutseharidusele, kesk- ja kõrgharidusele ligipääsu oluliseks hõlbustamiseks, sealhulgas praktiline väljaõpe ja ettevõtluskoolitused **ning omandatud kogemuste akrediteerimine**;
- **vähendada võimalikult palju** kooli pooleli jäätate arvu, **et takistada õpilastel kooli poolelijätmist kvalifikatsiooni saamata, mis toob kaasa suure tõenäosuse jääda töötuks**;
- tõhusad elukestva õppe strateegiad, mis on avatud kõigile koolides, ettevõtetes, riigiasutustes ja majapidamistes kooskõlas Euroopa kokkulepetega ja mis sisaldavad asjakohaseid stiimuleid ja kulude jagamise mehhanisme, eesmärgiga suurendada kogu elutsükli jooksul osavõttu kutsealasest täiendkoolitusest ja töökohal toimuvatest koolitusest eelkõige väheste oskustega ja vanemaaliste töötajate hulgas;
- **tagada tingimused, mis lihtsustavad naiste juurdepääsu haridusele, täiendõppele ja elukestvale õppele, eriti juurdepääsu koolitusele ja karjääri jaoks vajaliku kvalifikatsiooni omandamisele**;

Vt ka kompleksne suunis nr 7 „Suurendada ja parandada investeerimist teadus- ja arendustegevusse, eelkõige eraettevõtjate seas”.

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 33**Ettepanek võtta vastu otsus****Lisa – jaotis 3 – suunisele 23 järgnev lõik**

Ei piisa sellest, et seatakse julgeid eesmärgi ja suurendatakse kõigi osalejate poolseid investeeringuid. Tagamaks, et pakkumine vastab tegelikkuses nõudlusele, peavad elukestva õppe süsteemid olema kättesaadavad, taskukohased ja vastama muutuvatele vajadustele. Haridus- ja koolitussüsteemide kohandamine ja nende suutlikkuse suurendamine on vajalik nende vastavusseviimiseks tööturu, teadmispõhise majanduse ja ühiskonna vajadustega ning nende tõhusaks toimimiseks. Info- ja sidetehnoloogiat saab kasutada ligipääsu parandamiseks õppele ja selle kujundamiseks vastavalt tööandjate ja töötajate vajadustele. Ühtlasi on vaja suurendada nii õppijate kui ka töötajate geograafilist liikuvust, mis tagaks parema ligipääsu töövoimalustele kogu ELis. Kõrvaldada tuleks veel olemasolevad takistused töötajate liikumisele Euroopa tööturu piires, eriti kvalifikatsiooni ja pädevuse tunnustamise ja läbipaistvusega seotud takistused. Riiklike haridus- ja koolitussüsteemide reformimisel on tähtis kasutada kokkulepitud Euroopa instrumente ja võrdlusaluseid vastavalt tööprogrammis „Haridus ja koolitus 2010” sätestatule.

Ei piisa sellest, et seatakse julgeid eesmärgi ja suurendatakse kõigi osalejate poolseid investeeringuid. Tagamaks, et pakkumine vastab tegelikkuses nõudlusele, peavad elukestva õppe süsteemid olema kättesaadavad, taskukohased ja vastama muutuvatele vajadustele. Haridus- ja koolitussüsteemide kohandamine ja nende suutlikkuse suurendamine on vajalik nende vastavusseviimiseks tööturu, teadmispõhise majanduse ja ühiskonna vajadustega ning nende tõhusaks toimimiseks, **juurdepääsetavuseks ja kättesaadavuseks võrdsetel alustel. Igas vanuses meeste ja naiste juurdepääsuga haridusele ja koolitusele ning ühelt poolt vajaduste ja oskuste ning teiselt poolt vajaduste ja avaliku ja erasektori pakutava hariduse ja koolituse ühitamisega peab kaasnema elukestva kutsenõustamise süsteem.** Info- ja sidetehnoloogiat saab kasutada ligipääsu parandamiseks õppele ja selle kujundamiseks vastavalt tööandjate ja töötajate vajadustele. Ühtlasi on vaja suurendada nii õppijate kui ka töötajate geograafilist liikuvust, mis tagaks parema ligipääsu töövoimalustele kogu ELis. Kõrvaldada tuleks veel olemasolevad takistused töötajate liikumisele Euroopa tööturu piires, eriti kvalifikatsiooni ja pädevuse tunnustamise ja läbipaistvusega seotud takistused. Riiklike haridus- ja koolitussüsteemide reformimisel on tähtis kasutada kokkulepitud Euroopa instrumente ja võrdlusaluseid vastavalt tööprogrammis „Haridus ja koolitus 2010” sätestatule.

Muudatusettepanek 34**Ettepanek võtta vastu otsus****Lisa – jaotis 3 – suunis 24 – esimene a taane (uus)**

— võimaldada järgmiste õpetajate põlvkondade kaudu õpetusmeetodite ja õpetuse sisu edasiandmist;

Muudatusettepanek 35**Ettepanek võtta vastu otsus****Lisa – jaotis 3 – suunis 24 – kolmas a taane (uus)**

— pakkuda võõrkeeleõpet põhi- või elukestva õppe osana.

Teisipäev, 20. mai 2008

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 36
Ettepanek võtta vastu otsus
Lisa 1 a (uus)

LISA 1 a

Eesmärgid ja sihttasemed

Euroopa tööhõivestrategia raames lepiti kokku järgmised eesmärgid ja sihttasemed:

- igale töötule pakutakse – noorte puhul 4 ja täiskasvanute puhul 12 kuu jooksul – nn uut algust koolituse, ümberõppe, tööpraktika, töökoha või muu tema konkurentsivõimet tõstva meetme näol, jätkates vajaduse korral samaaegselt töötöingute toetamist;
- 2010. aastaks võtab 25 % pikaajalistest töötutest osa mõnest aktiivsest meetmest koolituse, ümberõppe, tööpraktika või muust nende konkurentsivõimet tõstvast meetmest, eesmärgiga saavutada kolme kõige edasijõudnuma liikmesriigi keskmine tase;
- töötötsijatel kogu ELis on võimalik tutvuda kõikide vabade töökohtadega, mida liikmesriikide tööhõivetalitused vahendavad, et edendada töötötsijate liikuvust Euroopa tööturul;
- 2010. aastaks tõstetakse Euroopa Liidu tasandil lõplikku tööturult lahkumise iga viie aasta võrra (võrreldes 59,9 aastaga 2001. aastal);
- 2010. aastaks pakutakse lastehoiuvõimalusi vähemalt 90 %le vähemalt kolmeaastastest ja kooliealistest lastest ning vähemalt 33 %le alla kolmeaastastest lastest;
- kooli poolleli jätnute keskmine arv ELis ei ületa 10 %;
- vähemalt 85 % 22aastastest inimestest peaks olema 2010. aastaks omandanud keskhariduse;
- elukestvas õppes osalejaid peaks ELis olema keskmiselt vähemalt 12,5 % täiskasvanud tööealisest elanikkonnast (25–64 aasta vanused).

Teisipäev, 20. mai 2008

2009. aasta eelarve: Euroopa Parlamendi esialgne eelarvestus

P6_TA(2008)0208

Euroopa Parlamendi 20. mai 2008. aasta resolutsioon Euroopa Parlamendi 2009. eelarveaasta tulude ja kulude esialgse eelarvestuse kohta (2008/2022(BUD))

(2009/C 279 E/33)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 272 lõiget 2;
  - võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 31;
  - võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽²⁾;
  - võttes arvesse oma 10. aprilli 2008. aasta resolutsiooni 2009. aasta eelarvemenetluse suuniste kohta – I, II, IV, V, VI, VII, VIII ja IX jagu ⁽³⁾;
  - võttes arvesse peasekretäri aruannet juhatusle Euroopa Parlamendi 2009. eelarveaasta esialgse eelarvestuse eelprojekti koostamise kohta;
  - võttes arvesse vastavalt kodukorra artikli 22 lõikele 6 ja artiklile 73 juhatusle poolt 21. aprillil 2008. aastal koostatud esialgse eelarvestuse eelprojekti;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 73;
  - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A6-0181/2008),
- A. arvestades, et lepiti kokku katseprojekti läbiviimise suhtes, mille eesmärk on tugevdada juhatuse ja eelarvekomisjoni vahelist koostööd ning varast vastastikust koostööd kõikides oluliselt eelarvet mõjutavates küsimustes kogu 2009. aasta eelarvemenetluse vältel;
- B. arvestades, et eelarve vastuvõtmisel rakendatakse täiskogu õigusi täielikus kooskõlas asutamislepingu sätete ning kodukorraga;
- C. arvestades, et lepitusprotsessi eelne koosolek juhatuse ja eelarvekomisjoni delegatsioonide vahel toimus 16. aprillil 2008, mille kestel arutasid kaks delegatsiooni mitmeid olulisi küsimusi;

⁽¹⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1525/2007 (ELT L 343, 27.12.2007, lk 9).

⁽²⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1. Kokkulepet on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega 2008/29/EÜ (ELT L 6, 10.1.2008, lk 7).

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0115.

Teisipäev, 20. mai 2008

1. tuletab meelde, et 2009. aasta eelarve peaks kajastama mitmeid olulisi väljakutseid, mida on mainitud ülalnimetatud 10. aprilli 2008. aasta resolutsioonis eelarvemenetluse suuniste kohta, tehes kõikvõimalikke jõupingutusi, et tagada vahendite võimalikult tõhus kasutamine ja vaadates läbi kõiki kulusid, eesmärgiga leida võimalusi kokkuhoiuks; rõhutab kõrgetasemeliste kokkulepete vajadust järgmistes valdkondades:

- Lissaboni lepingu jõustumisega seotud väljakutsed,
- 2009. aastal toimuvate Euroopa Parlamendi valimistega seotud väljakutsed,
- parlamendiliikmete uue põhimääruse ning praeguse ametiaja lõppemise ja järgmise algamisega seotud väljakutsed;

2. võtab teadmiseks 2009. aasta esialgse eelarvestuse etapini viinud laiendatud dialoogi ning eelkõige tervitab parandatud sisekoostöö katseprojektide läbiviimist, sealhulgas lepitusprotsessi eelset koosolekut juhatuse ja eelarvekomisjoni vahel, kus enne juhatuse poolt esialgse eelarvestuse eelprojekti vastuvõtmist arutati ülaltoodud prioriteetidega seotud eelarveküsimusi;

3. märgib, et 2009. aasta eelarve üldine tase jääb juhatuse soovitusel mitmeaastase finantsraamistiku rubriigis 5 (halduskulud) allapoole traditsioonilist vabatahtlikku 20 % piiri;

4. rõhutab asjaolu, et inimressursid ning üldised ressursid Lissaboni lepinguga seotud küsimuste jaoks olid lepitusprotsessi eelse koosoleku peamised küsimused; tervitab asjaolu, et juhatuse tegeles tõstatatud probleemidega, lisades kavandatud 65 uut ametikohta esialgsesse eelarvestusse (mis moodustab 2009. aasta jaoks 2 020 023 eurot), kuid samas kandis 15 % nendest assigneeringutest reservi 2008. aasta juuni lõpuni täiendava soovitud teabe saamiseni, milleks oleks analüütiline, üksikasjalik ja kasutajasõbralik ametikohtade loetelu, milles hinnatakse Euroopa Parlamendi sekretariaadis personali jaotamist ja kasutamist, sealhulgas üksikasjalik raport 2008. aastal teostatavate ja 2009. aastaks kavandatud ümberpaigutamiste kohta, näidates ära positiivsed ja negatiivsed prioriteedid; on seisukohal, et see peaks hõlmama muutusi peadirektoraatides ja nende vahel ning prognoosi seoses parlamendiliikmetele suunatud peamiste õigusloomealaste tegevuste ja teenuste parandamisega; on seisukohal, et personalivajadustest täieliku ülevaate saamiseks tuleks esitada mitteametnike puudutav teave;

5. rõhutab, et juhatuse ja eelarvekomisjoni vaheline koostöö taolise täiendava selgituse ühisel leidmisel on uus ja positiivne areng; rõhutab eelarvekomisjoni õigeaegse eelkonsulteerimise olulisust suurte finantsmõjudega küsimustes;

6. nõustub juhatuse esialgse eelarvestamise eelprojekti kõikide ettenähtavate vajaduste eelarvestamise põhimõttega, hõlmates täiendavat hindamist ootavat kahe miljoni euro suurust „Lissaboni reservi”, ning juhatuse ettepanekuga, mis peaks võtma arvesse praeguse inim- ja finantsressursside tööühma tulemusi, mille ülesanne on mõjuhindamine; kordab oma seisukohta, et eriti oluline on tuvastada ülesanded ja kohustused, mida saab uue lepingu alusel tõepäraselt pidada uuteks, samuti tegevused, mida saab lõpetada või ümberprioriteetida;

7. rõhutab asjaolu, et uus Lissaboni leping esitab väljakutse ka fraktsioonidele; tunnustab, et samaaegselt Euroopa Parlamendi administratsiooni põhitegevuse tagamisega vajavad ka fraktsioonid personali osas täiendust, järgides samas eelarve konservatiivsuse põhimõtet;

8. märgib samuti, et juhatuse on osutanud, et külastajate keskuse osas võivad tekkida täiendavad ja seni eelarvesse kandmata vajadused; rõhutab, et see avastati hilja ning mõistab, et see summa jaotatakse mitme aasta peale; tuletab vastavalt katseprojekti etapil kokkulepitule meelde oma soovi konsulteerida õigeaegselt eelarvekomisjoniga olulise finantsmõjuga küsimustes;

Teisipäev, 20. mai 2008

9. võtab teadmiseks ettepaneku jätkata kolmeaastast kava IT-valdkonnas eksperdiarvamuste saamise muutmiseks, vähendades mõnedes olulistes valdkondades sõltuvust väliskonsultantidest, ning ettepaneku selles valdkonnas ametikohtade suurendamise kohta; nõustub selle lähenemise käsitlemisega, kuid on seisukohal, et vahendite sellise suurenemise säilitamiseks lõppeelarves tuleks näidata vastavate praeguste konsultatsioonikulude osas saavutatud sääste; kutsub administratsiooni üles esitama enne 2008. aasta septembrit täielikku hinnangut olukorra, sealhulgas sidusa IT-strateegia kohta;
10. märgib, et pikaajaline kinnisvarapoliitika strateegiline kava, mis hõlmab hoolduskulusid ja keskkonnamisimusi, esitatakse enne 2008. aasta mai lõppu; rõhutab igakülge arutelu tähtsust selles küsimuses, eesmärgiga jõuda esimesel võimalusel asjakohaste otsusteni edasiste arengute ja nende assigneeringute määramise kohta; soovib saada teavet juhatuse koostööst komisjoniga hoonete ostmist ja kulusid käsitleva kokkuleppe osas; kuni selle teabe saamiseni võtab teadmiseks asjaolu, et hoonete reservi maht on esialgse eelarvestuse projektis 30 miljonit eurot, mis on võrreldes 2008. aastaga 10 miljonit eurot rohkem; otsustab juhatuse poolt esialgse eelarvestuse projekti kirjendatud 3 400 000 eurot paigutada reservi kuni tehniliste, administratiivsete ja finantsseelgituste esitamiseni kavandatavate asbestieemaldustööde kohta SDM hoones Strasbourgis;
11. kinnitab oma kavatsust jätkata 2008. aasta eelarves määratud prioriteetide rahastamist, eriti parlamendiliikmetele osutatavate teenuste parandamiseks suulise tõlke ning raamatukogu analüütilise teenuse osas;
12. rõhutab Euroopa institutsioonide, eelkõige Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelise hea koostöö tähtsust teabe- ja kommunikatsioonipoliitika vallas;
13. on rahul, et uue parlamendiliikmete põhimäärusega seotud kulude osas on tehtud mõistlik eelarvestus; nõuab, et kõikidest muudetud arvnäitajatest teavitataks esimesel võimalusel ning rõhutab, et hilisemas etapis on võimalik vastavaid assigneeringuid täpsustada; tervitab peasekretäri võetud kohustust teavitada koheselt teabe kättesaadavaks saamisel juhatust ja eelarvekomisjoni igasugusest uuest liikmesriikidelt saadud teabest nende kavandatava osalemise või loobumise kohta;
14. tunneb heameelt teabe üle, mille kohaselt on assistentide põhimäärust käsitleva kokkuleppe osas võetud kontakti liikmesriikide, nõukogu ning praeguse ja tulevase nõukogu eesistujaga; tuletab sellega seoses meelde oma suuniseid ja rõhutab veelkord selle olulisust selle küsimuse lahendamisel;
15. ootab ettepanekut teadmiste haldamise süsteemi kohta, mis tuleks esitada juhatusele järgnevatel nädalatel jooksul; kinnitab veelkord oma kavatsust jälgida hoolega seda küsimust ning oma soovitusi juhatusele võtta enne 2008. aasta juuli keskpaika vastu vajalikud otsused;
16. hoolimata parandatud koostöö senisest positiivsest tulemusest ning eriti lepitusprotsessi eelse koosoleku tulemustest rõhutab, et enne eelarve esimest lugemist 2008. aasta sügisel tuleks teostada üksikasjalikum eelarve üksikute punktide läbivaatamine; vaatab seetõttu sel ajal läbi ja võtab vastu lõplikud eelarvealased otsused;
17. võtab vastu juhatuse poolt 21. aprillil 2008. aastal koostatud 2009. eelarveaasta esialgse eelarvestuse projekti; tuletab meelde, et eelarve projekti vastuvõtmine toimub esimesel lugemisel 2008. aasta oktoobris vastavalt asutamislepingus sätestatud hääletamiskorrale;
18. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ning esialgne eelarvestus nõukogule ja komisjonile.

Kolmapäev, 21. mai 2008

Metallilise elavhõbeda ekspordi keelustamine ja ohutu ladustamine ***II

P6_TA(2008)0214

Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus metallilise elavhõbeda ekspordi keelustamise ja ohutu ladustamise kohta (11488/1/2007 – C6-0034/2008 – 2006/0206(COD))

(2009/C 279 E/34)

(Kaasotsustamismenetlus: teine lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu ühist seisukohta (11488/1/2007 – C6-0034/2008);
  - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (KOM(2006)0636) suhtes;
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 62;
  - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni soovitus teisele lugemisele (A6-0102/2008),
1. kiidab ühise seisukoha muudetud kujul heaks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, 20.6.2007, P6_TA(2007)0267.

P6_TC2-COD(2006)0206

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud teisel lugemisel 21. mail 2008. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2008 metallilise elavhõbeda ning teatavate elavhõbedaühendite ja -segude ekspordi keelustamise ja metallilise elavhõbeda ohutu ladustamise kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi teise lugemise seisukoht õigusakti (määrus (EÜ) nr .../2008) lõplikule kujule.)

Kolmapäev, 21. mai 2008

Keskkonna kaitsmine kriminaalõiguse kaudu ***I

P6_TA(2008)0215

Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu (KOM(2007)0051 – C6-0063/2007 – 2007/0022(COD))

(2009/C 279 E/35)

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament, '

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2007)0051);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 175 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0063/2007);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
  - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ja keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamusi (A6-0154/2008),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

P6_TC1-COD(2007)0022

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 21. mail 2008. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/.../EÜ keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoht õigusakti (direktiiv 2008/.../EÜ) lõplikule kujule.)

Kolmapäev, 21. mai 2008

Põllumajandusettevõtete struktuuriuuringud ja põllumajanduslike tootmismeetodite uuringud ***I

P6_TA(2008)0216

Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb põllumajandusettevõtete struktuuriuuringuid ja põllumajanduslike tootmismeetodite uuringut ning millega tühistatakse nõukogu määrus (EMÜ) nr 571/88 (KOM(2007)0245 – C6-0127/2007 – 2007/0084(COD))

(2009/C 279 E/36)

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2007)0245);
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 285 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0127/2007);
- võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
- võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit (A6-0061/2008),
  1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

P6_TC1-COD(2007)0084

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 21. mail 2008. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2008, mis käsitleb põllumajandusettevõtete struktuuriuuringuid ja põllumajanduslike tootmismeetodite uuringut ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 571/88

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoht õigusakti (määrus (EÜ) nr .../2008) lõplikule kujule.)

Kolmapäev, 21. mai 2008

Autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemiseks nõutavad tingimused ***I

P6_TA(2008)0217

Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ühiseeskirjad autoveo-ettevõtjate tegevusalal tegutsemise tingimuste kohta (KOM(2007)0263 – C6-0145/2007 – 2007/0098(COD))

(2009/C 279 E/37)

(Kasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2007)0263);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artiklit 71, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0145/2007);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
  - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A6-0087/2008),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

P6_TC1-COD(2007)0098

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 21. mail 2008. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2008, millega kehtestatakse ühiseeskirjad autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise tingimuste kohta ja tunnustatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 96/26/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 71,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

Kolmapäev, 21. mai 2008

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

olles konsulteerinud Euroopa andmekaitseinspektoriga,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽³⁾,

ning arvestades järgmist:

- (1) Autoveo siseturu väljakujundamine õiglastel konkurentsitingimustel nõuab ühiseeskirjade ühtset kohaldamist kaupade autoveo-ettevõtja ja sõitjate autoveo-ettevõtja tegevusalale (edaspidi „autoveo-ettevõtja tegevusala”) lubamisel. Nende ühiseeskirjade eesmärk on tõsta veoettevõtjate ametialast pädevust, ratsionaliseerida turgu, parandada veoettevõtjate, nende klientide ja majanduse kui terviku huve, silmas pidades osutatavate teenuste kvaliteeti ja liiklusohutust. Ühiseeskirjade abil soodustatakse samuti veoettevõtjate asutamisevabaduse õiguse tõhusat kasutamist.
- (2) Nõukogu 29. aprilli 1996. aasta direktiiviga 96/26/EÜ (siseriiklike ja rahvusvaheliste vedude maanteeveo-ettevõtja ja reisijate autoveo-ettevõtja tegevusalale lubamise, nende diplomite, tunnistuste ja muude kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide vastastikuse tunnustamise ning kõnealuste ettevõtjate asutamisevabaduse õiguse soodustamise kohta) ⁽⁴⁾ on kehtestatud miinimumtingimused autoveo-ettevõtja tegevusalale lubamise ning selleks nõutavate dokumentide vastastikuse tunnustamise kohta. Kogemus, mõju hindamine ning erinevad uuringud näitavad siiski, et kõnealust direktiivi kohaldatakse liikmesriigiti väga ebahühtlaselt. Selline ebahühtlus põhjustab negatiivseid tagajärgi, eelkõige konkurentsimoonutusi, turu vähest läbipaistvust, ebavõrdset kontrollitaset ja ohtu, et madala kutse kvalifikatsiooniga ettevõtjad eiravad liiklusohutus- ja sotsiaaleeskirju või ei järgi neid täielikult, mis võib sektori mainet kahjustada.
- (3) Lisaks on kõnealused tagajärjed kahjulikud, kuna need võivad häirida autoveo siseturu nõuetekohast toimimist. Juurdepääs rahvusvahelisele kaubaveoturule ja teatavatele kabotaažvedudele on avatud kõikidele ühenduse ettevõtjatele. Ainus kõnealustele ettevõtjatele esitatud tingimus on nõue omada ühenduse luba, mille võib saada kohe, kui ettevõtja täidab tegevusalale lubamise tingimused vastavalt *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrusele (EÜ) nr .../2008 [rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta]* ⁽⁵⁾, ning vastavalt *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrusele (EÜ) nr .../2008 [bussiteenuste turule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta]* ⁽⁶⁾.
- (4) Seetõttu tuleks ajakohastada kehtivaid autoveo-ettevõtja tegevusalale lubamise eeskirju, et tagada nende ühtlasem ja tõhusam kohaldamine. Kuna kõnealuste eeskirjade täitmine on ühenduse turule juurdepääsu põhitingimus ning kuna turule juurdepääsu valdkonnas on kohaldatavateks ühenduse õigusaktideks määrused, on tegevusalale lubamise reguleerimiseks kõige asjakohasem õigusakt määrus.
- (5) Õiglase konkurentsi eesmärgil tuleb tegevusalal tegutsemise ühisekirju kohaldada võimalikult suures ulatuses kõikide ettevõtjate suhtes. Käesoleva määrusega ei ole siiski vaja hõlmata ettevõtjaid, kes teostavad transporditurule väga vähest mõju avaldavat vedu.

⁽¹⁾ ELT C ...

⁽²⁾ ELT C ...

⁽³⁾ *Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta seisukoht.*

⁽⁴⁾ EÜT L 124, 23.5.1996, lk 1. ||.

⁽⁵⁾ ELT L ...

⁽⁶⁾ ELT L ...

Kolmapäev, 21. mai 2008

- (6) Asukohaliikmesriigi ülesanne on jälgida, et ettevõtja täidaks käesoleva määrusega ettenähtud tingimusi järjepidevalt, ning vajadusel peaks asjaomane liikmesriik saama peatada või tühistada tegevusloa, mis võimaldab asjaomasel ettevõtjal turul tegutseda. Tegevusalale lubamise tingimuste nõuetekohaseks täitmiseks ja usaldusväärseks kontrolliks peab ettevõtete stabiilselt ja tõhusalt toimima.
- (7) Seega peaksid nõutava hea maine, finantssuutlikkuse ja ametialase pädevusega füüsilised isikud olema selgelt määratletud ja nimetatud pädevate asutuste poolt. Need isikud (edaspidi „veokorraldaja”) **peaksid olema mõne liikmesriigi residendid ning** autoveo-ettevõtte veotegevust pidevalt ja tegelikult juhtima. Tuleks täpsustada, millistel tingimustel käsitatakse ühte isikut ettevõtte veotegevuse pideva ja tegeliku korraldajana.
- (8) Veokorraldaja hea maine tähendab seda, et teda ei ole süüdi mõistetud rasketes kuritegudes ja talle ei ole määratud rangeid karistusi, eelkõige autoveo valdkonda käsitlevate ühenduse eeskirjade rikkumise eest. Ühenduse eeskirjadega hõlmatud valdkondades on vajalik määratleda ühtsed rikkumiste liigid ja nende raskusastmed, mis võivad rikkuda ettevõtte head mainet.
- (9) **Komisjon peaks püüdma tagada, et raskete õiguserikkumiste eest karistatakse erinevates liikmesriikides ühesuguse rangusega, ning võtma selleks asjakohaseid meetmeid.**
- (10) Autoveo-ettevõtja peab olema minimaalse finantssuutlikkusega, mis tagab ettevõtte nõuetekohase käivitamise ja haldamise. ■ Kasutusele tuleks võtta **hästi** määratletud **asjakohased** finantsnäitajad, mida võib kehtestada raamatupidamise aastaaruannete põhjal. Ettevõtjatel peab olema soovi korral võimalus tõestada oma finantssuutlikkust pangatagatisega **või muu finantsinstrumendi, näiteks kindlustusega**, mis võib olla kõnealuste ettevõtjate jaoks lihtsaim ja odavaim meetod.
- (11) Kutsekvalifikatsiooni kõrge tase **peaks tõstma autotranspordisektori** sotsiaal-majanduslikku tõhusust. Kandidaadid veokorraldaja kohale peaksid seetõttu läbima kvaliteetse koolituse. Koolitus- ja eksamitingimuste paremaks ühtlustamiseks ning suuremaks läbipaistvuseks kandidaatide suhtes tuleks ette näha, et liikmesriigid akrediteerivad eksami- ja koolituskeskusi vastavalt nende endi poolt kindlaks määratud tingimustele. ■ Alates siseturu elluviimisest ei ole riigisiseseid turud enam eraldatud. Seetõttu **peaksid** veotegevust juhtida soovivatel isikutel olema vajalikud teadmised nii riikliku kui rahvusvahelise veotegevuse juhtimiseks. Loetelu teemadest, mida tuleb ametialase pädevuse tunnistuse saamiseks **vallata** ning eksamite korraldamise meetodid peaksid muutuma vastavalt tehnika arengule ja seetõttu tuleks neid ajakohastada.
- (12) Õiglaseks konkurentsiks ja täielikult eeskirjadele vastavaks autoveoks on vaja liikmesriikide ühtse taseme järelvalvet ja kontrolli. Ettevõtjate järelvalve eest vastutavatel pädevatel asutustel ning nende väljastatavate lubade kehtivusel on selles oluline osa ning seetõttu tuleks tagada, et nad võtavad vajaduse korral asjakohased meetmed, **eriti kõige tõsisematel juhtudel** lubade peatamiseks või tühistamiseks, või kuulutavad hooletu või kuritahtliku veokorraldaja sobimatuks. **Eelnevalt tuleb meetme võtmist proportsionaalsuse põhimõtet arvestades asjakohaselt kaaluda.** Ettevõtjat tuleks igal juhul eelnevalt teavitada ning enne kõnealuste karistuste kehtestamist **peaks** tal olema oma olukorra parandamiseks piisav tähtaeg.

Kolmapäev, 21. mai 2008

- (13) Liikmesriikide vaheline organiseeritum halduskoostöö tõhustaks mitmes liikmesriigis tegutsevate ettevõtjate järelevalvet ning vähendaks halduskulusid. Ettevõtjate elektroonilised registrid, mis on ühendatud Euroopa tasandil kooskõlas isikuandmete kaitsmist käsitlevate ühenduse eeskirjadega, lihtsustavad kõnealust koostööd ja vähendavad kontrolliga seotud kulusid nii ettevõtjate kui asutuste jaoks. Riiklikud elektroonilised registrid on juba olemas enamikes liikmesriikides. Samuti on liikmesriikide vahel juba olemas võrkude vastastikuse ühendamise infrastruktuurid. Ettevõtjate riiklike registrite süstemaatilisemat kasutuselevõttu ning nende ühendamist Euroopa tasandil on võimalik teostada väikeste kulutuste eest, kuid see võib aidata oluliselt vähendada kontrolliga seotud halduskulusid samal ajal kontrolli tõhustades.
- (14) Teatavad rikkumisi ja karistusi käsitlevad andmed kõnealustes registrites on isikuandmed. Liikmesriigid peavad võtma vajalikud meetmed, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽¹⁾ täidetakse seoses kontrolliga, kuidas ametiasutused kõnealuseid andmeid töötlevad, seoses asjaomaste isikute õigusega saada teavet, andmetega tutvuda ja vastuväiteid esitada. Käesoleva määruse kohaselt on sellist liiki andmeid vajalik säilitada vähemalt kahe aasta jooksul, et nõuetele mittevastavad ettevõtted ei saaks tegevust alustada mõnes muus liikmesriigis.
- (15) Riiklike registrite ühendamine on oluline, et võimaldada kiiret ja tõhusat teabevahetust liikmesriikide vahel ning tagada, et veoettevõtjad ei prooviks või ei võtaks riski sooritada tõsiseid rikkumisi asukohaliikmesriigist erinevas liikmesriigis. Ühendamiseks tuleb täpselt kindlaks määrata andmevahetuse vorming ning tehniline kord.
- (16) Liikmesriikide vaheliseks tõhusaks teabevahetuseks tuleb kindlaks määrata riiklikud kontaktpunktid ja täpsustada, millise tähtaja jooksul ja mis teave tuleb kindlasti esitada.
- (17) Asutamisvabaduse lihtsustamiseks tuleks vastuvõtvast liikmesriigis ajaomasel tegevusalal tegutsemiseks tunnustada hea maine piisava tõendina asjakohaseid dokumente, mille on välja andnud autoveo-ettevõtja lähteliikmesriigi pädev asutus, tagades et asjaomaseid isikuid ei ole kuulutatud tegevusalal tegutsemiseks sobimatuks muus kui lähteliikmesriigis.
- (18) Ametialase pädevuse piisava tõendina peab asukohaliikmesriik asutamisvabaduse lihtsustamiseks tunnustama vastavalt käesolevale määrusele välja antud ühtset tunnistuse vormi.
- (19) Ühenduse tasandil tuleks käesoleva määruse kohaldamist täpsemalt jälgida ning see eeldab riiklike registrite põhjal koostatud aruannete alusel komisjoni poolt regulaarset andmete edastamist maantee-sektori ettevõtjate hea maine, finantssuutlikkuse ja ametialase pädevuse kohta.
- (20) Liikmesriigid peaksid ette nägema karistused, mida käesoleva määruse sätete rikkumise korral kohaldada. Need karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31. ||.

Kolmapäev, 21. mai 2008

- (21) *Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt autoveo-ettevõtja tegevusalale lubamise eeskirjade ajakohastamist eesmärgiga tagada nende ühtne ja võrreldav kohaldamine liikmesriikides, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seda on parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.*
- (22) *Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. ⁽¹⁾*
- (23) *Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus koostada loetelu selliste tõsiste rikkumiste kategooriatest, liikidest ja raskusastmetest, mille tõttu veoettevõtja võib teatud tingimustel kaotada nõutava hea maine; kohandada vastavalt tehnika arengule käesoleva määruse lisa, milles käsitletakse teadmisi, mida liikmesriigid võtavad arvesse ametialase pädevuse ametlikul tunnustamisel, ning lisa, milles käsitletakse ametialase pädevuse tunnistuse vormi; samuti koostada loetelu rikkumistest, mis teatud tingimustel ja proportsionaalselt rikkumise iseloomuga võivad kaasa tuua tegevusalal tegutsemise loa peatamise või tühistamise või tegevusalale sobimatuks tunnustamise. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, täiendades seda uute vähemoluliste sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. Tõhususe eesmärgil tuleks kontrolliga regulatiivmenetluse tavatähtaegu ametialase pädevuse tunnistuse vormi ajakohastamiseks lühendada.*
- (24) *Direktiiv 96/26/EÜ tuleks kehtetuks tunnistada,*

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

Üldsätted

Artikkel 1

Eesmärk ja reguleerimisala

1. Käesoleva määrusega reguleeritakse autoveo-ettevõtja tegevusalale lubamist ja sellel tegevusalal tegutsemist.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse kõikide ühenduses asutatud ettevõtjate suhtes, kes tegutsevad autoveo-ettevõtja tegevusalal. Samuti kohaldatakse seda autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsedakavatsevate ettevõtjate suhtes ja viiteid autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsevatele ettevõtjatele käsitatakse vajaduse korral viidetenä autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutseda kavatsivatele ettevõtjatele.
3. Erandina lõikest 1 ei kohaldata käesolevat määrust:
  - a) kaupade autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsevate ettevõtjate suhtes, kes kasutavad ainult mootorsõidukeid või autoronge, mille lubatud tegelik mass ei ületa 3,5 tonni. Liikmesriigid võivad siiski nimetatud piirmäära vähendada kõigi või teatavate veoliikide puhul;

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. ||

Kolmapäev, 21. mai 2008

- b) ettevõtjate suhtes, kes osutavad ■ sõitjate autoveo teenuseid **ainult** mitteäriksel eesmärgil **ja tasuta**, või kelle põhitegevusala on midagi muud kui sõitjate autoveo-ettevõtja ning kelle kasutatavaid sõidukeid juhivad ettevõtte oma töötajad;
- c) **autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsevate ettevõtjate suhtes, kes teostavad vedu üksnes mootorsõidukitega, mille suurim lubatud kiirus ei ületa 40 km/h.**

Artikkel 2

Mõisted

■ Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „autoveo-ettevõtja tegevusala” – sõitjate autoveo-ettevõtja või kaupade autoveo-ettevõtja tegevusala;
- b) „kaupade autoveo-ettevõtja tegevusala” – kõigi selliste ettevõtjate tegevus, kes veavad kaupu rendi või tasu eest mootorsõidukiga või autorongiga;
- c) „sõitjate autoveo-ettevõtja tegevusala” – kõigi selliste ettevõtjate tegevus, kes osutavad sõitjateveo teenuseid üldiste või teatavate kasutajakategooriate vedamiseks reisija või veokorraldaja makstud tasu eest mootorsõidukitega, mis on ehitatud, varustatud ja ette nähtud rohkem kui üheksa inimese veoks, k.a juht;
- d) „ettevõtja” – tulunduslik või mittetulunduslik füüsiline või juriidiline isik, tulunduslik või mittetulunduslik iseseisva õigusvõimeta isikute ühendus või rühm või mis tahes õigusvõimeline või mõnest teisest õigusvõimelisest asutusest sõltuv ametiasutus;
- e) „veokorraldaja” – ettevõtja poolt tööle võetud füüsiline isik, või juhul kui ettevõtja on füüsiline isik, siis seesama isik või **asjakohasel juhul** tema poolt lepinguga määratud mõni muu füüsiline isik, kes juhib tõhusalt ja pidevalt kõnealuse ettevõtte veotegevust;
- f) „autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise luba” – haldusotsus, millega lubatakse käesoleva määrusega ettenähtud tingimustele vastaval ettevõtjal tegutseda autoveo-ettevõtja tegevusalal;
- g) „■ pädev asutus” – teatava liikmesriigi riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil **tegevusalal tegutsemiseks lubasid andev** pädev asutus, kes kontrollib, kas ettevõtja vastab käesoleva määrusega ettenähtud tingimustele, ning kellel on volitus anda, peatada või tühistada autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise luba;
- h) „asukohaliikmesriik” – liikmesriik, milles ■ ettevõtja **on asutatud**, sõltumata asjaolust, et tema veokorraldaja pärineb ■ mõnest muust riigist;

■

■

Artikkel 3

Nõuded autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemiseks

Autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsevad ■ ettevõtjad peavad vastama järgmistele nõuetele:

- a) nad peavad tegelikult ja püsivalt paiknema ühes liikmesriigis **vastavalt artiklis 5 sätestatule**;
- b) olema hea mainega **vastavalt artiklis 6 sätestatule**;

Kolmapäev, 21. mai 2008

- c) neil peab olema vastav finantssuutlikkus **vastavalt artiklis 7 sätestatule;**
- d) ning nõutav ametialane pädevus **vastavalt artiklis 8 sätestatule.**

Kõigile nendele nõuetele vastamise tingimused on määratletud II peatükis. Käesoleva määrusega ei välistata, et liikmesriigid otsustavad kehtestada lisatingimused, millele ettevõtjad peavad vastama, et neid lubataks autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutseda.

Artikkel 4

Veokorraldaja

1. Autoveo-ettevõtja tegevusalal **tegutsev** ettevõtja nimetab ■ vähemalt ühe füüsilise isiku **veokorraldajaks**, kes vastab artikli 3 punktidega b ja d **ettenähtud** nõuetele **ning samuti** järgmistele tingimustele:

- a) ta peab tegelikult ja pidevalt juhtima ettevõtte veotegevust, ja
- b) **tal peab olema ettevõtjaga tegelik side, s.t ta peab olema ettevõtja töötaja, partner, juhataja, aktsionär, või tal peab olema eelnimetatuga sarnane lepinguline suhe, või ta peab teda juhtima, või kui ettevõtja on füüsiline isik, siis peab ta olema seesama isik, või kui ettevõtja on täisühing, peab tal olema volitus teda õiguslikult esindada ja teha täisühingu nimel siduvaid otsuseid;**
- c) **ta peab olema liikmesriigi resident.**

Ettevõtja teavitab pädevat asutust veokorraldaja või veokorraldajate nimetamisest.

2. Juhul kui ettevõtja ■ ei vasta artikli 3 punktiga d **ettenähtud** ametialase pädevuse tingimustele, **võib pädev asutus** lubada tal **lõikes 1 ette nähtud veokorraldajat nimetamata** tegutseda veoettevõtja tegevusalal järgmistel tingimustel:

- a) ettevõtja nimetab ■ muu **alaliselt liikmesriigis elava füüsilise** isiku, kes vastab artikli 3 punktidega b ja d **ettenähtud** tingimustele, ning kellele on antud lepinguga pädevus täita veokorraldaja ülesandeid **ettevõtja** nimel, **ja teavitab sellest pädevat asutust;**
- b) ettevõtjat ja veokorraldajat siduvas lepingus on täpsustatud ülesanded, mida **asjaomane lepingupool** peab **pidevalt** täitma ja märgitud tema vastutus veokorraldajana; täpsustatavad ülesanded hõlmavad sõidukite **korrashoiu** ja **hoolduse korraldamist**, veolepingute ja -dokumentide kontrollimist, raamatupidamisarvestust, **juhtidele tööde või teenuste** määramist ja sõidukite kasutussevõtmist ning korra kontrollimist ohutusvaldkonnas;
- c) ametisse nimetatud isik ei tohi veokorraldajana juhtida rohkem kui nelja eri ettevõtte veotegevust. **Pädev asutus võib määrata veokorraldaja vastutusalasasse kuuluvate sõidukite arvu ülempiiri, mis ühegi veokorraldaja puhul ei või olla üle 50 sõiduki;**
- d) ametisse nimetatud isik peab olema sõltumatu teistest ettevõtjatest, kelle heaks **ettevõtja** vedu teostab või kes teostavad vedu **ettevõtja** nimel.

■

II peatükk

Täitmisele kuuluvad tingimused

Artikkel 5

Asutamisinõuet käsitlevad tingimused

Artikli 3 punktiga a **ettenähtud** nõude täitmiseks peab ■ ettevõtjal **asjaomases liikmesriigis** olema:

- a) ■ püsiv tegevuskoht ■ ruumidega, kus ta hoiab **turvalistel andmekandjatel ning kõiki asjakohaseid isikuandmete kaitse nõudeid täites seadusega ettenähtud aja kestel** ettevõtte dokumente, eelkõige kõiki raamatupidamisdokumente, personalijuhtimisega seotud dokumente ning kõiki muid dokumente,

Kolmapäev, 21. mai 2008

millele peab juurde pääsena pädev asutus tegevusalal tegutsemise lubamiseks, et kontrollida käesoleva määrusega ettenähtud tingimuste täitmist;

- b) **üks või mitu sõidukit**, mis on täielikult tema omandis või tema käsutuses näiteks järelmaksu-, rendi- või liisingulepingu alusel või ostulepingu alusel, ning mis on registreeritud selles liikmesriigis;
- c) selles liikmesriigis paiknev **tegelikult ja pidevalt toimiv** hoolduskeskus koos vajaliku varustusega, ning vajadusel peab ta suutma tõestada, kuhu pargitakse asukohaliikmesriigis sõidukid sellal, kui neid ei kasutata.

Artikkel 6

Hea maine nõuet käsitlevad tingimused

1. **Liikmesriigid määratlevad** artikli 3 punktis b ja lõikes 2 esitatud tingimuste kohaselt nõuded, millele ettevõtja ja veokorraldaja peavad käesoleva määruse kohaselt vastama, et omada head mainet.

Need tingimused sisaldavad järgmisi nõudeid:

- a) ei ole ühtegi tõsist põhjust, mis seaks kahtluse alla **veoettevõtja, tema veokorraldaja või muu asjaomase isiku** hea maine, nagu süüdimõistmine või karistused riiklike eeskirjade tõsiste rikkumiste eest järgmistes valdkondades:
- i) äriõigus;
  - ii) pankrotiõigus;
  - iii) tegevusala palga- ja töötingimused;
  - iv) maanteeliiklus;
  - v) ametialane vastutus; ja
  - vi) inimeste või uimastitega kaubitsemine;
- b) **veokorraldajat või veoettevõtjat** ei ole ühes või mitmes liikmesriigis süüdi mõistetud selliste ühenduse eeskirjade tõsiste rikkumiste eest, milles käsitletakse eelkõige:
- i) juhtide sõidu- ja puhkeaega, tööaega ja sõidumeerikute paigaldamist ning kasutamist; **kontrollida tuleks nende katkematut täitmist, andmete arhiveerimist ja saadud isikuandmete kaitset**,
  - ii) rahvusvahelises liikluses kasutatavate kommertsveokite suurimat massi ja mõõtmeid,
  - iii) juhtide alus- ja jätkuõpet,
  - iv) kommertsveokite **tehnoseisundit, sealhulgas** mootorsõidukite kohustuslikku tehnöülevaatust,
  - v) juurdepääsu kaupade autoveo rahvusvahelisele turule või vastavalt olukorrale juurdepääsu sõitjateveo turule,
  - vi) ohtlike kaupade autoveo ohutust,
  - vii) kiiruspiirikute paigaldamist teatavatesse sõidukiliikidesse ja nende kasutamist,
  - viii) juhiluba,
  - ix) tegevusalale lubamist.

Kolmapäev, 21. mai 2008

2. Lõike 1 teise lõigu punkti b kohaselt:
- kui veokorraldaja või veoettevõtja on süüdi mõistetud või talle on määratud karistused ühes või mitmes liikmesriigis III lisa osutatud ühenduse eeskirjade väga tõsiste rikkumiste eest, on selle tagajärjeks hea maine kaotus pärast nõuetekohaselt läbi viidud haldusmenetlust ja, vajaduse korral, pärast kontrollimist ettevõtja ruumides, välja arvatud juhul, kui pädev asutus teeb erandlike ja nõuetekohaselt põhjendatud asjaolude alusel kindlaks, et selline reaktsioon oleks ebaproportsionaalne. Sellisel juhul kantakse erandlikud ja nõuetekohaselt põhjendatud asjaolud riiklikku registrisse ja kajastatakse artikli 25 lõikes 1 osutatud aruandes. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid seoses III lisa kohandamisega, et võtta arvesse ühenduse õigustiku arenguid maantee-transporti valdkonnas, võetakse vastu vastavalt artikli 24 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele;
  - komisjon võtab hiljemalt 1. jaanuariks 2010 vastu loetelu nende rikkumiste kategooriatest, liikidest ja raskusastmetest, mille korral veoettevõtja võib kaotada hea maine. Liikmesriigid võtavad arvesse neid rikkumisi käsitlevat, sealhulgas teistelt liikmesriikidelt saadud teavet, kui nad järjestavad kontrollimise prioriteete vastavalt artikli 11 lõikele 2.

Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, täiendades seda seoses kõnealuse loeteluga, võetakse vastu vastavalt artikli 24 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Selleks võtab komisjon hiljemalt 1. jaanuariks 2010 järgmised meetmed:

- kehtestab kõige sagedamini esinevate rikkumiste kategooriad ja liigid;
  - määratleb rikkumiste tõsiduse astme vastavalt sellele, kui suur on surma või tõsiste vigastuste põhjustamise oht; ja
  - sätetab (juhtide arvu põhjal, keda veokorraldaja veotegevuse korraldamisel kasutab) rikkumiste sageduse, mille ületamisel korduvaid rikkumisi käsitletakse tõsisemate rikkumistena.
3. Hea maine nõue on täitmata niikaua, kuni ettevõtja rehabiliteeritakse või võetakse mõni muu samaväärse toimega meede vastavalt olemasolevatele asjakohastele riiklikele sätetele.

Artikkel 7

Finantssuutlikkuse nõuet käsitlevad tingimused

1. Artikli 3 punktis c esitatud **nõuete kohaselt peab ettevõtja suutma** eelarveaasta jooksul pidevalt täita oma **rahalisi** kohustusi. Ettevõtja peab raamatupidamise aastaaruannetega, mille on kinnitanud audiitor või nõuetekohaselt akrediteeritud isik, **näitama**, et tal on igal aastal **II** ühe kasutatava sõiduki kohta vähemalt 9 000 euro väärtuses **I** ning iga kasutatava lisasõiduki kohta vähemalt 5 000 euro väärtuses **kapitali ja reserve**.

Kapitalivarude olemasolu näidatakse kinnitatud bilansi või maksustamise eesmärgil koostatud bilansi abil. Esmakordselt autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemist taotlevad isikud peavad esitama oma kinnitatud algbilansi.

I

Käesoleva määruse kohaldamisel määratakse **igal aastal** euro väärtus nende riikide vääringutes, kes ei osale rahaliidu kolmandas etapis. Kasutatakse oktoobri esimesel tööpäeval kehtivaid Euroopa Liidu Teatajas avaldatud kurse. Neid kurse hakatakse kohaldama alates järgneva kalendriaasta 1. jaanuarist.

Kolmapäev, 21. mai 2008

Esimeses lõigus **II** osutatud raamatupidamisrubriike käsitatakse vastavalt neljandale nõukogu 25. juuli 1978. aasta direktiivile 78/660/EMÜ, mis põhineb asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktil g ja käsitleb teatavat liiki äriühingute raamatupidamise aastaaruandeid ⁽¹⁾.

2. Erandina lõikest 1 võib pädev asutus nõustuda, et ettevõtja tõendab oma finantssuutlikkust tõendiga ühelt või mitmelt pangalt või muult finantsasutuselt, **kaasa arvatud kindlustusfirmad**, kes annavad **lõikes 1** kindlaks määratud summade kohta ettevõtjale käenduse pangatagatisena või muul sarnasel viisil. Pangatagatist **või kindlustust** võib sisse nõuda pädev asutus, kes annab loa tegevusalal tegutsemiseks, ning tagatise võib vabastada ainult pädeva asutuse nõusolekul. **Pädev asutus määrab ka, millistel tingimustel võib pangatagatist või kindlustust sisse nõuda ja teiste võlausaldajate kasuks vabastada.**

3. Kontrollida tuleb nii **lõikes 1** osutatud raamatupidamise aastaaruandeid kui ka **lõikes 2** osutatud tagatist, ning need peavad kuuluma selle liikmesriigi territooriumil asuvale majandusüksusele, kus luba taotletakse ja mitte mõnes muus liikmesriigis asuvale majandusüksusele.

Artikkel 8

Ametialase pädevuse nõuet käsitlevad tingimused

1. Artikli 3 punktis d **osutatud juhul peab asjaomasel isikul või isikutel olema** I lisa I jaoga ette nähtud ainevaldkondade puhul **nõutud** väljaõppetase. See tehakse kindlaks **II** kohustusliku kirjaliku eksamiga, millele võib **vastavalt liikmesriigi otsusele** lisanduda suulineksam. Eksameid korraldatakse vastavalt I lisa II jaole.

2. **Asjaomased isikud teevad eksami oma asukohaliikmesriigis.**

3. Ainult teatava liikmesriigi poolt määratletud kriteeriumide kohaselt akrediteeritud asutused ja organid võivad korraldada kirjalikke ja suulisi eksameid ametialase pädevuse tõendamiseks. Liikmesriigid kontrollivad regulaarselt, et nende poolt akrediteeritud asutused ja organid korraldaksid eksameid tingimustel, mis on kooskõlas I lisaga.

4. Liikmesriigid akrediteerivad nende poolt määratletud **mõlemapoolselt ühilduvate** kriteeriumide põhjal asutused, kes on suutelised pakkuma kandidaatidele eksamiseks valmistumiseks kvaliteetset koolitust ning jätkuõpet teadmisi ajakohastada soovivatele veokorraldajatele. Liikmesriigid kontrollivad regulaarselt, et **kõnealused** asutused **vastavad** jätkuvalt kriteeriumidele, mille alusel neid akrediteeriti.

5. Liikmesriigid võivad vabastada **eksamitest isikud**, kes tõendavad, **et neil oli enne käesoleva määruse avaldamist omandatud** vähemalt 10 aasta **pikkune pidev praktiline juhtimiskogemus** veoettevõtja tegevusalal.

6. **Liikmesriigid võivad edendada I lisa kirjeldatud koolitust ja lõikes 1 osutatud eksamite sooritamist iga 10 aasta järel tagamaks, et veokorraldajad on kursis oma valdkonnas toimunud arengutega.**

7. **Liikmesriigid tagavad, et praktilist töökogemust omavad veokorraldajad, kes pöörduvad oma tegevusalale tagasi pärast viieaastast eemalolekut, teevad läbi ümberõppe ja täienduskoolituse, mis on vajalikud, et tõendada nende jätkuvat ametialast pädevust ja kursisolekut tegevusala suhtes kohaldatavate õigusaktide uuemate muudatustega.**

(¹) EÜT L 222, 14.8.1978, lk 11 **II**.

Kolmapäev, 21. mai 2008

8. Liikmesriik võib vabastada tema poolt välja antud **kõrg- või kutsehariduse** diplomite omanikud kohustuslikust koolitusest **ja eksamist** diplomiga hõlmatud ainevaldkondades, kui nende diplomitega on võimalik tõendada, et nad on osa võtnud I lisa loetletud ainevaldkondi hõlmavatest kursustest.

9. Ametialase pädevuse tõendina tuleb esitada lõikes 3 osutatud asutuse või organi väljaantud tunnistus. Tunnistus ei ole loovutatav **ühelegi teisele füüsilisele või juriidilisele isikule**. Kõnealune tunnistus koostatakse vastavalt II lisa esitatud ametialase pädevuse tunnistuse vormile ja sellel on tunnistuse väljastanud akrediteeritud asutuse või organi tempel või pitser.

10. Komisjon kohandab I ja II lisa vastavalt tehnika arengule. *Meetmed*, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi *sätteid*, võetakse I lisa puhul vastu vastavalt artikli 24 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele, ning II lisa puhul vastavalt artikli 24 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

11. Kogemuste ja teabe vahetamist liikmesriikide vahel koolituse, eksami ja akrediteerimise valdkonnas edendavad peamiselt, kuid mitte eranditult artiklis 24 osutatud komitee ja iga asutus, mille komisjon võib selleks ametisse määrata.

III peatükk

Tegevusluba ja järelvalve

Artikkel 9

Pädevad asutused

1. Käesoleva määruse nõuetekohaseks rakendamiseks määrab iga liikmesriik ametisse ühe või mitu pädevat asutust. Kõnealustel pädevatel asutustel on volitus:

- a) vaadata läbi ettevõtjate esitatud taotlused;
- b) anda tegevusalal tegutsemiseks luba ning see peatada ja tühistada;
- c) kuulutada teatav füüsiline isik sobimatuks ettevõtte veotegevuse juhtimiseks veokorraldajana;
- d) teostada nõutavaid kontrolle, et teha kindlaks, kas ettevõtja vastab artikliga 3 ettenähtud nõuetele.

2. Pädevad asutused avaldavad kõik käesoleva määruse ja võimalike riiklike sätete kohaselt nõutavad tingimused, huvitatud kandidaatide poolt järgitava korra ja vastavad selgitused.

Artikkel 10

Taotluste läbivaatamine ja registreerimine

1. **Veotevõtja, kes vastab** artikliga 3 ettenähtud nõuetele, **saab taotluse esitamisel** loa autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemiseks. **Pädev asutus teeb kindlaks, et loataotluse esitanud ettevõtja vastab nimetatud artikliga ettenähtud nõuetele.**

2. **Pädev asutus vastutab andmete ajakohastamise ja säilitamise eest artiklis 15 osutatud elektroonilises registris.**

Pädev asutus kannab artiklis 15 osutatud elektroonilisse registrisse **ettevõtja ametliku nime**, ettevõtja poolt ametisse nimetatud veokorraldaja nime **ja märkuse tema sobivuse kohta juhtima ettevõtte veotegevust**, ettevõtte aadressi, kasutatavate sõidukite arvu ning kui luba kehtib rahvusvahelistele vedudele, siis ühenduse litsentsi seerianumbri ja vastavate kinnitatud koopiade numbrid.

Kolmapäev, 21. mai 2008

3. Pädev asutus peab loataotluse läbi vaatama võimalikult lühikese tähtaja jooksul, mis ei tohi olla pikem kui *kolm* kuud.
4. Alates **1. jaanuarist 2012** kontrollib pädev asutus ettevõtja hea maine hindamiseks **kahtluse korral**, kas ametisse nimetatud veoettevõtjat või veoettevõtjaid **ei ole taotluse esitamise ajal** artikli 13 kohaselt kuulutatud ühes liikmesriigis sobimatuks juhtima ettevõtte veotegevust.
5. Ettevõtjad, kellel on veoettevõtja tegevusalal tegutsemise luba, teatavad selle väljastanud pädevale asutusele lõikes 2 osutatud muudatustest 28 päeva jooksul.

Artikkel 11

Kontroll

1. Pädevad asutused jälgivad, et nende poolt **autoveo-ettevõtja** tegevusalal tegutsema lubatud ettevõtjad täidavad pidevalt artikliga 3 ettenähtud nõudeid. Nad kontrollivad iga viie aasta järel, kas ettevõtjad vastavad jätkuvalt kõikidele kõnealustele nõuetele.

Sõltuvalt tehnika arengust kohandab komisjon regulaarsete kontrollide sagedust, eelkõige artiklis 15 osutatud riiklike elektrooniliste registrite osas. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 24 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

2. Lisaks lõikega 1 ettenähtud kontrollidele kontrollivad pädevad asutused **kõrge riskiastmega ettevõtjateks loetavaid** ettevõtjaid **vastavalt korrale**, mille liikmesriigid on **kehestanud** kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/22/EÜ⁽¹⁾ artikliga 9. Liikmesriigid hõlmavad selle riskiastme hindamise korraga kõik käesoleva määruse artiklis 6 määratletud rikkumised.
3. Komisjoni ettekirjutuste kohaselt kontrollib liikmesriik nõutavate kontrollide abil, kas ettevõtja täidab jätkuvalt tegevusalale lubamise tingimusi. Liikmesriik teavitab seejärel komisjoni teostatud kontrollide tulemustest ning võetud meetmetest, juhul kui liikmesriik täheldab, et ettevõtja ei vasta enam käesoleva määrusega ettenähtud tingimustele.

Artikkel 12

Hoiatamise kord ja loa tühistamine

1. Kui pädev asutus täheldab **riski**, et ettevõtja ei vasta enam artikliga 3 ettenähtud nõuetele, **saadab ta ettevõtjale selle kohta hoiatuse. Kui pädev asutus täheldab, et mõni neist nõuetest ei ole enam täidetud, võib ta anda ettevõtjale olukorra parandamiseks järgmised tähtajad:**
  - a) hea maine või ametialase pädevuse nõudele mittevastava veokorraldaja asendaja töölevõtmine ei tohi kesta üle **kolme kuu**, veokorraldaja surma või töövõimetuse korral on seda tähtaega võimalik **kolme kuu** võrra pikendada;
  - b) tähtaeg ei või ületada **kolme kuud**, kui ettevõtja peab oma olukorra parandamiseks näitama, et ettevõtte toimib stabiilselt ja tõhusalt;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta direktiiv 2006/22/EÜ, mis käsitleb nõukogu määruste (EMÜ) nr 3820/85 ja (EMÜ) nr 3821/85 rakendamise miinimumtingimusi seoses autovedudega seotud sotsiaalõigusnormidega ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 88/599/EMÜ (EÜT L 102, 11.4.2006, lk 35).

Kolmapäev, 21. mai 2008

c) juhul kui finantssuutlikkuse nõue ei ole täidetud, ei tohi tähtaeg ületada 6 kuud, et finantskava põhjal realistlike oletustega näidata, et finantssuutlikkuse nõuet täidetakse pidevalt jälle alates järgmisest eelarveaastast.

2. **Pädev asutus võib enne mis tahes parandava meetme võtmist nõuda ettevõtjatel, kelle luba oli peatatud või tühistatud, et nende veokorraldajad läbiksid artiklis 8 osutatud koolituskursuse ja sooritaksid eksami.**

3. **Kui pädev asutus täheldab, et ettevõtja ei vasta enam artikliga 3 ettenähtud ühele või mitmele nõudele, peatab või tühistab ta ettevõtjale autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemiseks antud loa hiljemalt lõikes 1 osutatud tähtaja möödumisel.**

Artikkel 13

Veokorraldaja sobimatuks tunnistamine

1. Selliste **artikli 6 lõike 1 punktis b osutatud tõsiste** rikkumiste korral, mille raskust kinnitab nende süstemaatilisus, kavatsetus **või** faktide varjamine **ja mille eest vastutab veokorraldaja**, kuulutab pädev asutus tühistatud loa **ettevõtja** veokorraldaja sobimatuks juhtima **ettevõtja** veotegevust.

2. Juhul ja senini, kui ühtegi **asjakohaste siseriiklike sätetega ette nähtud** parandavat meetet ei kohaldata, ei kehti veotegevuse juhtimiseks sobimatuks kuulutatud isiku ametialase pädevuse tunnistus, millele on osutatud artiklis 8 lõikes 9, mitte üheski liikmesriigis.

Artikkel 14

Pädevate asutuste otsused ja edasikaebamine

1. Liikmesriikide pädevad asutused põhjendavad käesoleva määruse põhjal tehtud **keeldumisotsuseid, sealhulgas** tegevusalale lubamise taotluse tagasilükkamist, olemasoleva loa peatamist või tühistamist **ja veokorraldaja** tunnistamist tegevusalale sobimatuks.

Otsuste tegemisel võetakse arvesse ettevõtja või veokorraldaja poolt teistes liikmesriikides sooritatud rikkumiste kohta olemasolevat teavet, mis võib kahjustada ettevõtte head mainet, ning igasugust muud pädevale asutusele kättesaadavat teavet.

Otsustes täpsustatakse loa tühistamise või tegevusalale sobimatuks tunnistamise korral võetavaid rehabilitatsioonimeetmeid.

2. Liikmesriigid tagavad, et **asjaomastel** ettevõtjatel **ja isikutel** oleks lõikes 1 osutatud otsuste suhtes võimalus esitada kaebus, **sealhulgas** kohtule. ■

IV peatükk

Halduskoostöö ja selle lihtsustamine

Artikkel 15

Riiklikud elektroonilised registrid

1. Käesoleva määruse, eelkõige **artiklite 10, 11, 12, 13 ja 25** rakendamiseks peab iga liikmesriik riiklikku elektroonilist registrit autoveo-ettevõtjatest **ja veokorraldajatest**, kellel on liikmesriigi poolt määratud pädeva asutuse luba tegutseda autoveo-ettevõtja tegevusalal. Elektroonilise registri andmeid töödeldakse selleks

Kolmapäev, 21. mai 2008

määratud, **registri andmete kasutamise ja ajakohastamise eest vastutava** ametiasutuse kontrolli all. **Riiklik elektrooniline register koosneb avalikust ja konfidentsiaalsest osast.** Elektroonilisele registrile on Interneti kaudu juurdepääs artiklis 9 osutatud kõikidel vastava liikmesriigi pädevatel asutustel. **Elektroonilise registri konfidentsiaalsele osale** on teistel asutustel **peale pädeva asutuse juurdepääsainult** juhul, kui neile on antud volitus teostada järelevalvet ja määrata karistusi autoveo valdkonnas ja kui nende ametiisikud on vannutatud.

Komisjon määratleb koostöös liikmesriikidega hiljemalt 1. jaanuariks 2010 riiklikku elektroonilisse registrisse kantavate andmete minimaalse struktuuri.

Liikmesriikide **riikliku elektroonilise registri autoveo-ettevõtjatega seonduv osa sisaldab** järgmisi andmeid:

- a) ettevõtja nimi ja õiguslik vorm;
- b) asukohta aadress;
- c) hea maine ja ametialase pädevuse tingimustele vastava veokorraldaja nimi või vajaduse korral seadusliku esindaja nimi;
- d) loa liik, loaga hõlmatud sõidukite arv ja vajaduse korral ühenduse litsentsi seerianumber ja vastavate kinnitatud koopiade numbrid; **ning iga sellise sõiduki registreerimisnumber, mida sama loa põhjal kasutatakse väljaspool ettevõtja asukohaliikmesriiki;**
- e) selliste tõsiste rikkumiste arv, kategooria ja liik, mille tõttu määrati karistus kahe viimase aasta jooksul;
- f) kahe viimase aasta jooksul ettevõtja veotegevuse juhtimiseks sobimatuks kuulutatud isikute nimed ja kohaldatavad parandavad meetmed.

Liikmesriigi riikliku elektroonilise registri veokorraldajatega seonduv osa sisaldab järgmisi andmeid:

- a) **ettevõtja veotegevuse juhtimiseks sobivaks kuulutatud veokorraldaja nimi;**
- b) **ettevõtja või ettevõtjate nimi, õiguslik vorm ja aadress, kelle veotegevust korraldatakse.**

Liikmesriigid võivad otsustada kolmanda lõigu punktides e ja f osutatud teavet hoida erinevates registrites. Sellisel juhul tehakse vajalik teave kättesaadavaks taotluse alusel või vahetult kättesaadavaks kõnealuse liikmesriigi kõigile pädevatele asutustele. Nõutud teave esitatakse 10 tööpäeva jooksul pärast taotluse saamist.

Igal juhul on teistel asutustel peale pädevate asutuste kolmanda lõigu punktides e ja f osutatud teabele juurdepääs üksnes juhul, kui neile on nõuetekohaselt antud volitused teostada järelevalvet ja määrata karistusi autoveo valdkonnas ja kui nende ametiisikud on vannutatud või kui neil on saladuse hoidmise kohustus.

2. Andmed ettevõtja kohta, kelle luba on peatatud või tühistatud, jäävad registrisse kaheks aastaks pärast tegevusloa tühistamise või peatamise tähtaja möödumist ja kõrvaldatakse seejärel viivitamata registrist.

Andmed ametialale sobimatuks kuulutatud isiku kohta jäävad registrisse seni, kuni selle isiku hea maine on taastatud vastavalt artikli 6 lõikes 3 sätestatule. Pärast kõnealuste parandavate või võrdväärsete meetmete võtmist kõrvaldatakse andmed viivitamata registrist.

Kolmapäev, 21. mai 2008

Sellised andmed täpsustavad loa peatamise või tühistamise või sobimatuks kuulutamise põhjuseid ja ajalist kehtivust.

3. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et kõik andmed, eelkõige lõike 1 kolmanda lõigu punktides e ja f osutatud andmed, oleksid elektroonilises registris ajakohastatud ja täpsed.

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et riiklikud elektroonilised registrid oleksid ühenduse tasandil ühendatud hiljemalt 31. detsembriks 2010. Ühendamine tuleb teostada nii, et ükskõik mis liikmesriigi pädev asutus saab kasutada kõikide liikmesriikide elektroonilisi registreid. **Komisjon teeb kõik käesoleva lõike rakendamise lihtsustamiseks vajalikud algatused.**

5. Lõike 4 kohaselt võtab komisjon vastavalt artikli 24 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele vastu ühiseeskirjad vahetatavate andmete vormingu ja liikmesriikide elektrooniliste registrite automaatse kasutamise tehnilise korra kohta.

■

Artikkel 16

Isikuandmete kaitse

Direktiivi 95/46/EÜ kohaldamisel tagavad liikmesriigid eelkõige, et:

- a) igat isikut teavitatakse temaga seotud andmete registreerimisest või kui neid andmeid kavatakse edastada kolmandatele isikutele;
- b) igal isikul oleks õigus juurdepääsuks temaga seotud andmetele nende andmete töötlemise eest vastutava ametiasutuse juures. See õigus tagatakse ilma piiranguteta, mõistliku aja tagant ja ilma liigsete viivituste ja kulutusteta ■ taotleja jaoks;
- c) igal isikul oleks õigus taotleda, et temaga seotud puudulikud või ebatäpsed andmed parandatakse, kustutatakse või blokeeritakse;
- d) igal isikul oleks õigus esitada mõjuvatel õiguslikel ja veenvatel põhjustel vastuväiteid temaga seotud andmete töötlemisele. Põhjendatud vastuseisu korral ei tohi neid andmeid enam töödelda.

Artikkel 17

Liikmesriikide vaheline halduskoostöö

1. Juhul kui üks liikmesriik täheldab rikkumist ettevõtja poolt, kellele mõne teise liikmesriigi pädev asutus on loa väljastanud, ning kui rikkumise raskusastme tõttu võidakse kooskõlas käesoleva määrusega luba peatada või tühistada, edastab see liikmesriik teisele liikmesriigile kogu tema valduses oleva teabe rikkumiste kohta ning tema poolt rakendatud karistuste kohta.

2. Liikmesriigid määravad riikliku kontaktpunkti, mis vastutab teabevahetamise eest teiste liikmesriikidega seoses käesoleva määruse kohaldamisega. Liikmesriigid edastavad komisjonile nende riikliku kontaktpunkti nime ja aadressi hiljemalt [...] Komisjon koostab kõikidest riiklikest kontaktpunktidest nimekirja ja edastab selle liikmesriikidele.

Kolmapäev, 21. mai 2008

3. Käesoleva määruse kohaselt teavet vahetavad liikmesriigid kasutavad selleks vastavalt lõikele 2 määratud riiklikke kontaktpunkte.

4. Artikli 6 lõikes 2 osutatud rikkumiste või veokorraldaja võimaliku sobimatuks kuulutamise kohta teavet vahetavad liikmesriigid teevad seda vastavalt määruse (EÜ) nr .../2008 [rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta] artikli 12 lõikele 1 või vajaduse korral vastavalt määruse (EÜ) nr .../2008 [bussiteenuste turule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta] artikli 23 lõikele 1. Liikmesriigid, kes saavad teiselt liikmesriigilt teate **süüdimõistmiseni viinud tõsise** rikkumise kohta, kannavad teatatud rikkumise oma riiklikusse elektroonilisse registrisse.

V peatükk**Tõendite ja muude dokumentide vastastikune tunnustamine**

Artikkel 18

Head mainet käsitlevad tõendid ja muud dokumendid

1. Ilma et see piiraks artikli 10 lõike 4 kohaldamist, käsitleb ▯ asukohaliikmesriik autoveo-ettevõtja tegevusalale lubamisel hea maine piisava tõendina väljavõtet karistusregistrist või selle puudumisel samaväärset dokumenti, mille on välja andnud **veokorraldaja eelmise asukohaliikmesriigi või eelmiste asukohaliikmesriikide** pädev kohtu- või haldusasutus ▯.

2. Kui ▯ liikmesriik kehtestab oma kodanike suhtes teatavad nõuded seoses hea mainega ja kui kõnealuste nõuete täitmist ei ole võimalik tõendada lõikes 1 osutatud dokumendi abil, peab nimetatud riik käsitlema piisava kinnitusena teiste liikmesriikide kodanike puhul tõendit, mille on välja andnud pädev kohtu- või haldusasutus **veokorraldaja eelmises asukohaliikmesriigis** või **elmistes asukohaliikmesriikides**, ning milles kinnitatakse, et kõnealused nõuded on täidetud. Tõendis kajastatakse täpsed asjaolud, mida ▯ asukohaliikmesriik peab arvesse võtma.

3. Juhul kui **veokorraldaja eelmine asukohaliikmesriik või eelmised asukohaliikmesriigid** ei väljasta lõigete 1 ja 2 kohast nõutavat dokumenti, võib selle asendada vande all antud tõotusega või ▯ ausõnalise avaldusega, mille asjaomane isik annab ▯ kohtuorgani või haldusasutuse või ▯ notari ees **veokorraldaja eelmises asukohaliikmesriigis**.

4. Lõigete 1 ja 2 kohaselt välja antud dokumente ei võeta vastu, kui need esitatakse pärast kolme kuu möödumist alates väljaandmiskuupäevast. See tingimus kehtib ka lõike 3 kohaselt antud ▯ tõotuse ja ausõnalise avalduse suhtes.

Artikkel 19

Finantssuutlikkusega seotud tõendid

Kui liikmesriik kehtestab lisaks artiklis 7 ettenähtud tingimustele oma kodanike suhtes teatavad finantssuutlikkuse tingimused, peab see liikmesriik teiste liikmesriikide kodanike suhtes piisavaks tõendit, mille **veokorraldaja eelmise asukohaliikmesriigi või eelmiste asukohaliikmesriikide** pädevad haldusasutused on välja andnud, ning milles kinnitatakse, et kõnealused tingimused on täidetud. Tõendites on kajastatud **täpne teave**, mida uus asukohaliikmesriik peab arvesse võtma.

Kolmapäev, 21. mai 2008

Artikkel 20

Ametialase pädevuse tõend

1. Liikmesriigid tunnustavad ametialase pädevuse piisava tõendina II lisas esitatud vormile vastavaid tunnustusi, mille on välja andnud selleks määratud pädevad asutused või organid.
2. Kuni [...] kuupäevani kehtinud sätete kohaselt enne nimetatud kuupäeva välja antud ametialase pädevuse tunnustusi käsitletakse samaväärsena II lisas esitatud näidismalliga ja neid tunnustatakse ametialase pädevuse tõendina kõikides liikmesriikides. **Liikmesriigid teatavad komisjonile, milliseid tunnustusi tunnustavad nad ametialase pädevuse tõendina käesoleva artikli kohaldamisel.**

VI peatükk

Lõppsätted

Artikkel 21

Karistused

1. Liikmesriigid määratlevad *karistuste süsteemi*, mida kohaldatakse käesoleva määruse sätete rikkumise korral ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste karistuste rakendamine. Karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad neist sätetest komisjonile hiljemalt **1. jaanuariks 2012** ja annavad viivitamata teada nende edasistest muudatustest.
2. Lõikes 1 osutatud karistused on eelkõige tegevusalal tegutsemise loa [ ] peatamine, loa tühistamine ja [ ] veokorraldaja tegevusalale sobimatuks tunnistamine. Karistusteks on samuti käesoleva määrusega ettenähtud loata vedu teostava ettevõtja poolt kasutatava sõiduki konfiskeerimine.

[ ]

Artikkel 22

Üleminekusätted

Ettevõtjad, kellel on autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise luba enne käesoleva määruse jõustumist, viivad end käesoleva määruse sätetega vastavusse hiljemalt kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumist.

Artikkel 23

Vastastikune abistamine

[ ] Liikmesriikide pädevad asutused teevad tihedat koostööd ning osutavad üksteisele vastastikust abi käesoleva direktiivi kohaldamiseks. Nad **vahetavad teavet tõsiste rikkumistega seotud süüdimõistmiste või teiste konkreetsete üksikasjade kohta, millel võivad olla tagajärjed autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemisele, võttes arvesse isikuandmete kaitsmise alaseid sätteid.** [ ]

Kolmapäev, 21. mai 2008

Artikkel 24

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab nõukogu 20. detsembri 1985. aasta määruse (EMÜ) nr 3821/85 autovedudel kasutatavate sõidumeerikute kohta ⁽¹⁾ artikli 18 lõike 1 alusel asutatud komitee.
2. **||** Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.
3. **||** Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.
4. **||** Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja lõike 5 punkti b ning artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid. **Tähtjaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõike 3 punkti c, lõike 4 punkti b ja lõike 4 punkti e tähenduses kehtestatakse üks kuu.**

Artikkel 25

Aruanded tegevusalal tegutsemise kohta

1. Liikmesriigid koostavad iga kahe aasta järel pädevate asutuste tegevusaruande ja edastavad selle komisjonile. See aruanne sisaldab:
  - a) sektori analüüsi hea maine, finantsolukorra ja ametialase pädevuse osas;
  - b) välja antud lubade arvu liikide ja aastate kaupa, peatatud või tühistatud lubade arvu, **||** tegevusalale sobimatuks tunnistamiste arvu ning põhjuseid;
  - c) igal aastal välja antud ametialase pädevuse tunnistuste arvu;
  - d) **olulist** statistikat riiklike elektrooniliste registrite **ja nende kasutamise** kohta **pädevate asutuste poolt**; ja
  - e) analüüsi teiste liikmesriikidega vahetatud teabe kohta, mis hõlmab eelkõige teise liikmesriigi poolt teatatud rikkumiste arvu aasta kohta ja vastuseid, mis on saadud vastavalt artikli 17 lõikele 3, ning vastavalt artikli 17 lõikele 4 tehtud päringute ja saadud vastuste arvu aasta kohta.
2. Komisjon koostab riiklike aruannete põhjal iga kahe aasta järel Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise kohta. Kõnealune aruanne sisaldab eelkõige liikmesriikidevahelise teabevahetuse toimimise hindamist. Aruanne avaldatakse üheaegselt *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määruse (EÜ) nr 561/2006, mis käsitleb teatavate autovedusid käsitlevate sotsiaalõigusnormide ühtlustamist*, ⁽²⁾ artiklis 17 osutatud aruandega.
3. **3. 1. juuniks 2009 esitab komisjon aruande selle kohta, milline mõju võib olla käesoleva määruse kohaldamisala laiendamisel asjakohase konstruktsiooni ja varustusega, koos juhiga kuni üheksa inimese veoks ette nähtud sõidukitega korraldatavatele kommertsvedudele. Vajaduse korral teeb komisjon asjakohased algatused.**

Artikkel 26

Pädevate asutuste loetelu

Iga liikmesriik edastab komisjonile **hiljemalt 1. juuniks 2009** loetelu pädevatest asutustest, kelle liikmesriik on määranud autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise lubamiseks, ning loetelu eksamite korraldamiseks **ja tunnistuste väljastamiseks** akrediteeritud pädevatest asutustest ja organitest. Komisjon avaldab kogu ühenduse kõnealuste pädevate asutuste ja organite konsolideeritud loetelu Euroopa Liidu Teatajas.

⁽¹⁾ EÜT L 370, 31.12.1985, lk 8 **||**.

⁽²⁾ ELT L 102, 11.4.2006, lk 1.

Kolmapäev, 21. mai 2008

Artikkel 27

Riiklikest meetmetest teavitamine

Liikmesriigid edastavad komisjonile **■** käesoleva määrusega reguleeritavas valdkonnas vastu võetud riiklike haldus- ja õigusnormide tekstid **hiljemalt nende vastuvõtmise kuupäevale järgneva kuue päeva jooksul ja esimest korda 1. juuniks 2009.**

Artikkel 28

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 96/26/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 29

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Seda kohaldatakse alates **1 juunist 2009.**

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

|| ,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA

I. ARTIKLIS 8 OSUTATUD AINEVALDKONDADE LOETELU

Liikmesriigid peavad ametialase pädevuse tunnustamisel vastavalt kaupade autoveo ja sõitjate autoveo puhul arvesse võtma vähemalt käesolevas loetelus osutatud ainevaldkondi. Autoveo-ettevõtja või sõitjate autoveo-ettevõtja tegevusloa taotlejal peab olema kõnealustes ainevaldkondades veoettevõtte juhtimiseks vajalik teadmistetase ja praktiline sobivus.

Allpool esitatud minimaalne teadmistetase ei tohi olla madalam nõukogu 16. juuli 1985. aasta otsuse 85/368/EMÜ Euroopa Ühenduse liikmesriikide kutsekvalifikatsioonide võrreldavuse kohta ⁽¹⁾ lisa sätestatud koolitustasemete struktuuri 3. tasemest, s.t tasemest, mis on saavutatud kohustusliku hariduse käigus saadud väljaõppega, millele lisandub kutseõpe ja täiendav tehniline väljaõpe või keskastme tehniline väljaõpe.

A. Tsiviilõigis

Kaupade ja sõitjate autovedu

Taotleja peab eelkõige:

- 1) olema tuttav autovedude puhul kasutatavate põhiliste lepingute ning nendest tulenevate õiguste ja kohustustega;

⁽¹⁾ EÜT L 199, 31.7.1985, lk 56.

Kolmapäev, 21. mai 2008

- 2) suutma pidada läbirääkimisi õiguslikult kehtiva veolepingu üle, eelkõige veotingimuste osas.

Kaupade autovedu

- 3) olema suuteline hindama oma kliendi nõuet, mis käsitleb hüvitist kauba kaotsimineku või rikkumise eest veo ajal või kohaletoiemetamise hilinemise eest, ning aru saada sellise nõude mõjust lepingulistele kohustustele;
- 4) olema tuttav rahvusvahelisest kaupade autoveolepingu konventsioonist (CMR) tulenevate eeskirjade ja kohustustega.

Sõitjate autovedu

- 5) olema suuteline hindama oma kliendi nõuet, mis käsitleb hüvitist reisijatele veo ajal toimunud avariist põhjustatud vigastuste või nende pagasi rikkumise eest või hüvitist hilinemise eest, ning aru saada sellise nõude mõjust lepingulistele kohustustele.

B. Äriõigus

Kaupade ja sõitjate autovedu

Taotleja peab eelkõige:

- 1) olema tuttav vedudes osalemise tingimuste ja formaalsustega, veoettevõtjatele pandud üldkohustustega (registreerimine, raamatupidamisregistrid jne) ning pankroti tagajärgedega;
- 2) omama asjakohaseid teadmisi äriühingu eri liikide ning nende loomist ja tegutsemist reguleerivate eeskirjade kohta.

C. Sotsiaalõigus

Kaupade ja sõitjate autovedu

Taotleja peab eelkõige:

- 1) olema tuttav autovedudega seotud sotsiaalinstiitutsioonide (ametiühingud, tööõukogud, usaldusisikud, tööinspektorid jne) ülesannete ja tegevustega;
- 2) olema tuttav tööandjate sotsiaalkindlustusalaste kohustustega;
- 3) olema tuttav autoveo-ettevõtjate palgatud töötajate eri kategooriate töölepinguid reguleerivate eeskirjadega (lepingu vorm, osapoolte kohustused, töötingimused ja -aeg, tasuline puhkus, töötasu, lepingu rikkumine jne);
- 4) olema tuttav juhtimis-, puhke- ja tööaja valdkonnas kohaldatavate eeskirjadega, eelkõige II määruse (EÜ) nr 561/2006 II, III määruse (EMÜ) nr 3821/85 II, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/15/EÜ (autovedude alase liikuva tegevusega hõivatud isikute tööaja korralduse kohta) ⁽¹⁾ ja direktiivi 2006/22/EÜ sätetega ning kõnealuste sätete kohaldamise praktiliste meetmetega;

⁽¹⁾ EÜT L 80, 23.3.2002, lk 35.

Kolmapäev, 21. mai 2008

- 5) olema tuttav juhtide alus- ja jätkuõppe valdkonnas kohaldatavate eeskirjadega, eelkõige *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2003. aasta direktiivist 2003/59/EÜ reisijate- või kaubaveol kasutatavate teatavate maanteesõidukite juhtide alus- ja jätkuõppe kohta* ⁽¹⁾ tulenevate eeskirjadega.

D. Maksuõigus

Kaupade ja sõitjate autovedu

Taotlejal peavad eelkõige olema teadmised järgmisi valdkondi reguleerivatest eeskirjadest:

- 1) veoteenuste käibemaks;
- 2) mootorsõidukimaks;
- 3) kaupade autoveos kasutatavate teatavate sõidukite maksud ning tee- ja infrastruktuuri kasutamise maksud;
- 4) tulumaks.

E. Ettevõtte äri- ja finantsjuhtimine

Kaupade ja sõitjate autovedu

Taotleja peab eelkõige:

- 1) olema tuttav tšekkide, vekslite, võlakirjade, krediitkaartide ja muude makseviiside kasutamisega seotud seaduste ja tavadega;
- 2) olema tuttav mitmesuguste krediidi viisidega (pangalaen, dokumentaalakrediit, hoiuste tagamine, hüpooteegid, liising, rentimine, faktooring jne) ning nendest tulenevate maksude ja kohustustega;
- 3) tundma bilanssi ning oskama seda koostada ja tõlgendada;
- 4) oskama lugeda ja tõlgendada kasumiaruannet;
- 5) oskama hinnata ettevõtte tasuvust ja finantsseisundit eelkõige finantsnäitajate alusel;
- 6) oskama koostada eelarvet;
- 7) olema tuttav ettevõtja kuluelementidega (püsi- ja muutuvkulud, käibekapital, amortisatsioon jne) ning oskama arvestada kulusid sõiduki, kilomeetri, reisi või tonni kohta;
- 8) oskama koostada kõiki ettevõtte töötajaid hõlmavat organisatsioonilise struktuuri skeeme ja tööplane jms;
- 9) olema tuttav turundus-, reklaami- ja suhtekorralduspõhimõtetega, sh veoteenuste müügi edendamise, ning kliendiregistrite koostamisega jms;
- 10) olema tuttav autovedudega seotud eri kindlustusliikidega (vastutuskindlustus, õnnetusjuhtumite/elukindlustus, kahjukindlustus ja pagasikindlustus) ning nendest tulenevatest tagatiste ja kohustustega;
- 11) olema tuttav elektroonilise andmeedastuse kohaldamisega autovedude valdkonnas.

(¹) ELT L 226, 10.9.2003, lk 4.

Kolmapäev, 21. mai 2008

Kaupade autovedu

- 12) oskama kohaldada kaupade autoveoteenuste hindamiseeskirju ning tundma Incotermi tarneklauslite tähendust ja mõju;
- 13) olema tuttav veonduse lisateenuste eri kategooriatega ning nende osatähtsuse, funktsioonide ja võimaliku staatusega.

Sõitjate autovedu

- 14) oskama kohaldada sõitjate autoveo avalik-õiguslikus ja erasektoris tariife ja hindu reguleerivaid eeskirju;
- 15) oskama kohaldada sõitjate autoveoteenuste hindamiseeskirju.

F. Turulepääs

Kaupade ja sõitjate autovedu

Taotleja peab eelkõige:

- 1) olema tuttav rendi või tasu eest toimuvat autovedu, tööstussõidukite rentimist ja alltöövõttu, eelkõige tegevusala ametlikku korraldust, tegevusalale lubamist, ühendusesiseste ja -välise autovedude tegevuslube ning kontrolli ja karistust käsitlevate eeskirjadega;
- 2) olema tuttav autoveo-ettevõtja asutamiseeskirjadega;
- 3) olema tuttav mitmesuguste autoveo-teenuste osutamiseks vajalike dokumentidega ja ta peab olema suuteline kehtestama kontrollmenetlust tagamaks, et iga vedu, eelkõige sõidukit, juhti, kaupu ja pagasit käsitlevaid dokumente hoitakse nii sõidukis kui ka ettevõtja ruumides.

Kaupade autovedu

- 4) olema tuttav kaupade autoveoteenuste turu korraldusega, eelkõige lasti käsitlemise ja logistikaeeskirjadega;
- 5) olema tuttav piiriformaalsustega, T-dokumentide ja TIR-märkmike osatähtsuse ja kohaldamisalaga ning nende kasutamisest tulenevate kohustuste ja vastutustega.

Sõitjate autovedu

- 6) olema tuttav sõitjate autoveo turu korralduse eeskirjadega;
- 7) olema tuttav sõitjate autoveo-teenuste kehtestamise eeskirjadega ja ta peab olema suuteline koostama veokavu.

G. Tehnilised standardid ja tegutsemise tehnilised aspektid

Kaupade ja sõitjate autovedu

Taotleja peab eelkõige:

- 1) olema tuttav liikmesriikide sõidukite massi ja mõõtmeid reguleerivate eeskirjadega ning korraga, mida tuleb järgida ebaharilike lastide puhul, kui on tegemist erandiga eeskirjadest;
- 2) oskama valida sõidukeid ja nende komponente (šassiid, mootor, käiguvahetussüsteem, pidurisüsteem jne) vastavalt ettevõtja vajadustele;

Kolmapäev, 21. mai 2008

- 3) olema tuttav formaalsustega, mis on seotud kõnealuste sõidukite tüübikinnituse, registreerimise ja tehnoülevaatusega;
- 4) saada aru, missuguseid meetmeid on vaja võtta, et vähendada müra ja võidelda mootorsõidukite heitgaasidest tingitud õhusaaste vastu;
- 5) olema suuteline koostama sõidukite ja nende seadmete perioodilise hoolduse kavu.

Kaupade autovedu

- 6) olema tuttav veoste käitlemis- ja laadimisseadmete eri liikidega (järelhaagised, konteinerid, alused jne) ning olema suuteline kehtestama kaupade peale- ja mahalaadimise korda ning välja andma sellekohaseid juhiseid (lasti jagamine, virnastamine, paigutamine, kiiludega kinnitamine jne);
- 7) olema tuttav mitmesuguste kombineeritud veo meetodite, näiteks haagistega ühendvedude ja ro-ro-tüüpi vedudega;
- 8) olema suuteline rakendama korda, mis on ette nähtud ohtlike kaupade ja jäätmete veoeeskirjadest, eelkõige nõukogu direktiivist 94/55/EÜ ⁽¹⁾, nõukogu direktiivist 96/35/EÜ ⁽²⁾ ning nõukogu määrusest (EMÜ) nr 259/93 ⁽³⁾ tulenevate eeskirjade täitmiseks;
- 9) olema suuteline rakendama korda, mis on ette nähtud kergesti riknevate toiduainete veoeeskirjade, eelkõige kiiresti riknevate toiduainete rahvusvahelise veo ning selleks kasutatavate eriveokite alasest kokkuleppes (ATP) tulenevate eeskirjade täitmiseks;
- 10) olema suuteline rakendama elusloomade veoeeskirjade täitmiseks ettenähtud korda.

H. Liiklusohutus

Kaupade ja sõitjate autovedu

Taotleja peab eelkõige:

- 1) teadma, missugust kvalifikatsiooni nõutakse juhtidelt (juhiluba, arstitõendid, ametialase pädevuse tunnised jne);
- 2) olema suuteline võtma vajalikke meetmeid tagamaks, et juhid järgivad eri liikmesriikides kehtivaid liikluseeskirju, keelde ja piiranguid (kiirusepiirangud, sõidu eesõigused, seisu- ja parkimispiirangud, tulede kasutamine, liiklusmärgid jne);
- 3) olema suuteline koostama juhtidele juhiseid, kuidas kontrollida sõidukite, seadmete ja lasti seisundiga seotud ohutusnõuete täitmist ning võtta ennetusabinõusid;
- 4) olema suuteline kehtestama õnnetusjuhtumi korral järgitavat korda ja rakendama asjakohaseid menetlusi, et vältida õnnetusjuhtumite või tõsiste liiklussüütegude kordumist;
- 5) oskama rakendada korda kauba turvaliseks kinnitamiseks ja teadma vastavaid tehnikaid.

Sõitjate autovedu

- 6) omama algteadmisi liikmesriikide teedevõrgu kohta.

⁽¹⁾ Nõukogu 21. novembri 1994. aasta direktiiv 94/55/EÜ ohtlike kaupade autovedu käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 319, 12.12.1994, lk 7).

⁽²⁾ Nõukogu 3. juuni 1996. aasta direktiiv 96/35/EÜ ohtlike kaupade maantee-, raudtee- või siseveedude ohutusnõustajate määramise ja kutse kvalifikatsiooni kohta (EÜT L 145, 19.6.1996, lk 10).

⁽³⁾ Nõukogu 1. veebruari 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 259/93 jäätmesaadetiste järelevalve ja kontrolli kohta Euroopa Ühenduses, ühendusse sisseveo ning ühendusest väljaveo korral (EÜT L 30, 6.2.1993, lk 1). Määrus on tunnistatud kehtetuks määrusega (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1).

Kolmapäev, 21. mai 2008**II. EKSAMI KORRALDAMINE**

1. Liikmesriigid korraldavad kohustusliku kirjaliku eksami, millele lisaks võidakse korraldada suuline eksam, et teha kindlaks, kas autoveo-ettevõtja tegevusloa taotlejatel on piisav teadmistetase I osas loetletud ainevaldkondades, eelkõige oskus kasutada kõnealuste valdkondadega seotud vahendeid ja tehnikat ning täita vastavaid juhtimis- ja koordineerimisülesandeid.
    - a) Kohustuslik kirjalik eksam koosneb kahest testist:
      - kirjalikud küsimused kas valikvastustega küsimuste (igal küsimusel on neli võimalikku vastust), otse-seid vastuseid nõudvate küsimuste või nimetatud kahe süsteemi kombinatsiooni vormis;
      - kirjalikud ülesanded/juhtumi lahendamine.Kummagi testi miinimumkestus on kaks tundi.
    - b) Juhul kui korraldatakse suuline eksam, võivad liikmesriigid seada tingimuseks, et osaleja on edukalt sooritanud kirjaliku eksami.
  2. Juhul kui liikmesriigid korraldavad ka suulise eksami, peavad nad ette nägema, et kõigi kolme testi puhul tuleb saada kogupunktidest vähemalt 25 % ja maksimaalselt 40 %.

Juhul kui liikmesriigid korraldavad ainult suulise eksami, peavad nad ette nägema, et kõigi testide puhul tuleb saada kogupunktidest vähemalt 40 % ja maksimaalselt 60 %.
  3. Taotlejad peavad saama kõigi testide eest keskmiselt vähemalt 60 % kogupunktidest, saades üksiktesti eest vähemalt 50 % võimalikust punktide arvust. Liikmesriik võib vähendada kõnealust piirmäära 50 %-lt 40 %-ni ainult ühe testi puhul.
-

Kolmapäev, 21. mai 2008

II LISA

EUROOPA ÜHENDUS

(Tugev beez paber – A4 formaadiga sünteetiline paber 150g/m² või rohkem)
(Tekst on tunnistust väljaandva liikmesriigi ametlikus keeles (ametlikes keeltes) või ühes ametlikest keeltest)

Asjaomase liikmesriigi eraldustähis ⁽¹⁾	Pädeva asutuse või organi nimetus ⁽²⁾
--	--

KAUPADE [SÕITJATE]
AUTOVEO AMETIALASE PÄDEVUSE TUNNISTUS ⁽³⁾

Nr .....

Käesolevaga kinnitab ..... ⁽⁴⁾,
et .....
sündinud (sünniaeg) .....
(sünnikoht) .....
on läbinud koolituse ja sooritanud edukalt eksamid (aasta: .....),
õppeperiood: ..... ⁽⁵⁾, mis on korraldatud kaupade [sõitjate] ⁽⁶⁾
autoveo ametialase pädevuse tunnistuse saamiseks kooskõlas [kuupäev] määrusega (EÜ) nr .../...

Käesolev tunnistus on piisav tõend ametialase pädevuse kohta, millele on osutatud *Euroopa Parlamendi ja nõukogu* [kuupäev] määruse (EÜ) nr .../2008 (millega kehtestatakse ühiseeskirjad autoveo-ettevõtjate tegevusalal tegutsemise tingimuste kohta) artikli 20 lõikes 1.

Välja antud (koht), ... (kuupäev) ..... ⁽⁷⁾

⁽¹⁾ Liikmesriigi eraldustähis: B – Belgia, BG – Bulgaaria, CZ – Tšehhi Vabariik, DK – Taani, D – Saksamaa, EST – Eesti, GR – Kreeka, E – Hispaania, F – Prantsusmaa, IRL – Iirimaa, I – Itaalia, CY – Küpros, LV – Läti, LT – Leedu, L – Luksemburg, H – Ungari, NL – Holland, A – Austria, PL – Poola, P – Portugal, RO – Rumeenia, SLO – Sloveenia, SK – Slovakkia, FIN – Soome, S – Rootsi, UK – Ühendkuningriik.

⁽²⁾ Euroopa Ühenduse iga liikmesriigi poolt eelnevalt määratud pädev asutus või organ käesoleva tõendi välja andmiseks.

⁽³⁾ Mittevajalik maha tõmmata.

⁽⁴⁾ Perekonnanimi ja eesnimi, sünnikoht ja -aeg.

⁽⁵⁾ Eksami kindlakstegemine.

⁽⁶⁾ Mittevajalik maha tõmmata.

⁽⁷⁾ Tunnistuse väljastanud pädeva asutuse või organi tempel ja allkiri.

Kolmapäev, 21. mai 2008

III LISA

Artikli 6 lõike 2 punktis a osutatud rikkumiste loetelu

1. a) Kuuepäevase või kahenädalase sõiduaja ülemmäära ületamine 25 % võrra või rohkem.

b) Päeval tööajal päevase sõiduaja ülemmäära ületamine 50 % võrra või rohkem, vaheajaga või vähemalt 4,5 tunni pikkust pidevat puhkeajaga kasutamata.
2. Sõidumeeriku ja/või kiirusepiiriku paigaldamata jätmine või petmise eesmärgil seadme paigaldamine, mille abil on võimalik muuta salvestusseadmete ja/või kiirusepiiriku näite, või sõidumeerikult ja/või juhikaardilt alla laaditud salvestuslehe või näidu võltsimine.
3. Sõiduki juhtimine, millel puudub kehtiv tehnoülevaatuse tõend või esinevad väga tõsised puudused, sealhulgas pidurisüsteemi, roolihoovastiku, rataste/rehvide, vedrustuse või šassii juures, mis võivad kujutada otsest ohtu liiklusohutusele ja mille tõttu tuleks sõiduk liiklusest kõrvaldada.
4. Ohtlike ja vedamiseks keelatud kaupade vedu või ohtlike kaupade vedu ilma nõuetekohase hoiatussildita või märgistamata sõidukiga.
5. Reisijate või kauba vedu ilma kehtiva juhiloata või ettevõtja poolt, kellel puudub kehtiv ühenduse litsents.
6. Võltsitud või võõra juhikaardi või valeandmete ja/või võltsitud dokumentide esitamise abil omandatud juhikaardi kasutamine juhi poolt.
7. Veoste veol suurima lubatud tegeliku massi ületamine 20 % võrra või rohkem.

Kaupade rahvusvaheline autovedu (uuesti sõnastatud) ***I

P6_TA(2008)0218

Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud) (KOM(2007)0265 – C6-0146/2007 – 2007/0099(COD))

(2009/C 279 E/38)

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2007)0265);

— võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artiklit 71, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0146/2007);

— võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ EÜT C 77, 28.3.2002, lk 1.

Kolmapäev, 21. mai 2008

- võttes arvesse õiguskomisjoni 20. novembri 2007. aasta kirja vastavalt kodukorra artikli 80a lõikele 3;
  - võttes arvesse kodukorra artikleid 80a ja 51;
  - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A6-0038/2008),
1. kiidab komisjoni ettepaneku allpool muudetud ning Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistustest koosneva konsultatiivse töörühma soovitustega kohandatud kujul heaks;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatab seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

P6_TC1-COD(2007)0099

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 21. mail 2008. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2008, rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, || eriti selle artiklit 71,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut ||,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu 26. märtsi 1992. aasta määrusesse (EMÜ) nr 881/92 (turulepääsu kohta sellise ühenduses toimuva kaupade autoveo puhul, mille algus- või lõpp-punkt asub liikmesriigi territooriumil või mis läbib ühe või mitme liikmesriigi territooriumi) ⁽⁴⁾, nõukogu 25. oktoobri 1993. aasta määrusesse (EMÜ) nr 3118/93 (millega kehtestatakse tingimused, mille kohaselt mitteresidendist vedajad võivad osutada liikmesriigis riigisisese autoveo teenuseid) ⁽⁵⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/94/EÜ (ühiste eeskirjade kehtestamise kohta kaupade autoveo teatavate liikide jaoks) ⁽⁶⁾ tuleb teha mitmeid olulisi muudatusi. Selguse ja lihtsuse huvides tuleks need õigusaktid uuesti sõnastada ja koondada üheks määruseks.
- (2) Ühise transpordipoliitika kehtestamine toob muu hulgas kaasa ühenduse territooriumil toimuva kaupade autoveo turule pääsemise suhtes kohaldatavate ühiste eeskirjade kehtestamise, samuti nende tingimuste sätestamise, mille alusel mitteresidendist vedajad võivad liikmesriigis veeteenuseid osutada. Need eeskirjad peavad olema kehtestatud viisil, mis aitaks kaasa autoveo siseturu sujuvale toimimisele.

⁽¹⁾ 12. märtsi 2008. aasta arvamus (ELTs seni avaldamata).

⁽²⁾ ELT C ...

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta seisukoht.

⁽⁴⁾ EÜT L 95, 9.4.1992, lk 1. ||.

⁽⁵⁾ EÜT L 279, 12.11.1993, lk 1. ||.

⁽⁶⁾ ELT L 374, 27.12.2006, lk 5.

Kolmapäev, 21. mai 2008

- (3) Turulepääsu ühtne kord toob samuti kaasa teenuste osutamise vabaduse, kõrvaldades kõik teenuste osutajale kehtestatud piirangud, mis põhinevad tema kodakondsusel või asjaolul, et tema asukoht on mõnes muus liikmesriigis kui selles, kus teenust kavatakse osutada.
- (4) Selleks, et tagada rahvusvaheliste autovedude ühtne raamistik kogu ühenduses, tuleks käesolevat määrust kohaldada kõigi ühenduse territooriumil toimuvate rahvusvaheliste vedude suhtes. Liikmesriigist kolmandasse riiki toimuvad vedod on suures osas jätkuvalt hõlmatud liikmesriikide ja asjaomaste kolmandate riikide vaheliste kahepoolsete lepingutega. Seepärast ei tuleks käesolevat määrust kohaldada veo selle osa suhtes, mis tehakse selle liikmesriigi territooriumil, kus toimub peale- või mahalaadimine, kuni vajalikku lepingut ühenduse ja asjaomase kolmanda riigi vahel ei ole veel sõlmitud. Seda tuleks siiski kohaldada transiidi käigus läbitava liikmesriigi territooriumil kulgeva reisi osa suhtes.
- (5) ***Kabotaaži määratlusse ei kuulu kaupade rahvusvaheline autovedu kui kombineeritud transpordiveo üks haru vastavalt nõukogu 7. detsembri 1992. aasta direktiivis 92/106/EMÜ (millega kehtestatakse ühiseeskirjad kaupade teatavate kombineeritud vedude kohta liikmesriikide vahel) ⁽¹⁾ sätestatud tingimustele ning seetõttu kombineeritud raudtee- ja autoveod ja/või kombineeritud veetranspord ning autoveod mõlemal suunal.***
- (6) Direktiivi 2006/94/EÜ kohaselt on teatavad veoliigid vabastatud ühenduse ja muudest loasüsteemidest. Käesoleva määrusega ettenähtud turukorralduse raames tuleks teatavate veoliikide eripära tõttu säilitada nende jaoks ühenduse litsentsist ja mis tahes muust transpordiloast vabastamise süsteem.
- (7) Direktiivi 2006/94/EÜ kohaselt on kaubavedu, mida teostatakse mootorsõidukitega, mille suurim lubatud täismass on 3,5–6 tonni, vabastatud ühenduse litsentsi omamise nõudest. Kauba- ja reisijateveo alaseid ühenduse eeskirju kohaldatakse aga üldjuhul sõidukite suhtes, mille mass on suurem kui 3,5 tonni. Seega tuleks käesoleva määruse sätteid ühtlustada autoveoalaste ühenduse eeskirjade üldise reguleerimisalaga ning nendega tuleks ette näha erandid üksnes 3,5 tonnist väiksema täismassiga sõidukite puhul.
- (8) Kaupade rahvusvahelise autoveo tingimuseks tuleb seada kvootideta ühenduse litsentsi omamine. Vedajatelt tuleks nõuda, et iga nende sõiduki pardal hoitaks ühenduse litsentsi tõestatud koopiat, et hõlbustada ja tõhustada kontrollimist, mida viivad läbi järelevalveorganid, eelkõige need, mis asuvad väljaspool vedaja asukohaliikmesriiki. Seepärast on vaja sätestada ühenduse litsentsi ja tõestatud koopiade vormi ning muid aspekte hõlmavad üksikasjalikud kirjeldused.
- (9) Tuleks kehtestada ühenduse litsentside väljaandmist ja kehtetuks tunnistamist reguleerivad tingimused ja veoliigid, mille suhtes neid kohaldatakse, nende kehtivusaeg ja kasutamise üksikasjalikud eeskirjad.
- (10) Samuti tuleks kehtestada juhitunnistus, et võimaldada liikmesriikidel tõhusalt kontrollida, kas teatava veo eest vastutav vedaja on kolmandast riigist pärit juhiga sõlminud seadusliku töölepingu või ta on lihtsalt tema käsutuses. ***Nimetatud juhitunnistus peaks olema arusaadav kõikidele kontrolli teostavatele isikutele.***
- (11) Kabotaažiloo riigisiseste veoteenuste osutamiseks teatavas liikmesriigis peaksid saama vedajad, kellel on käesoleva määrusega ettenähtud ühenduse litsents, või vedajad, kellel on luba osutada teatavat liiki riigisiseseid veoteenuseid, omamata kõnealuses liikmesriigis registrijärgset või muud asukohta.

⁽¹⁾ EÜT L 368, 17.12.1992, lk 38.

Kolmapäev, 21. mai 2008

- (12) Varem anti sellistele riigisestele veeteenustele ajutine luba. Tegelikuses ei ole lubatud teenuste määramine olnud lihtne. Seepärast on vaja selgeid ja paremini jõustatavaid eeskirju. **Pikemas perspektiivis ei ole kabotaaži suhtes kehtestatud piirangud siiski enam õigustatud. Need tuleb täielikult kaotada, kuna kõnealused piirangud ei ole kooskõlas piirideta siseturu põhimõtetega, kus on tagatud kaupade ja teenuste vaba liikumine. Liikmesriigid peaksid võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada eeskirjade ühtne jõustamine kogu ELis.**
- (13) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1996. aasta direktiivi 96/71/EÜ (töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega) ⁽¹⁾ sätteid kohaldatakse juhul, kui vedajad lähetavad nendega töösuhetes olevaid töötajaid kabotaažvedudele väljapoole seda liikmesriiki, kus nad harilikult töötavad.
- (14) **Kabotaažvedude hulga ja kestuse piirangud on vajalik, kuid vahepealne etapp, mis peaks õhutama liikmesriike maksimaalselt ühtlustama maksu- ja töötingimusi. Käesoleva määrusega kehtestatud piirangud on seega ajutised ning need tuleks kaotada alates 1. jaanuarist 2014.**
- (15) **Mõnedel naaberriikidest liikmesriikidel on intensiivsed pikaajalised majanduslikud sidemed. Sellised liikmesriigid saaksid seetõttu võimaldada kõnealuste naaberriikidest liikmesriikide vedajatele ulatuslikumat juurdepääsu kabotaažile.**
- (16) On soovitatav, et liikmesriigid osutaksid käesoleva määruse nõuetekohaseks kohaldamiseks vastastikust abi.
- (17) **Tuleks vältida, et kolmandate riikide veod, st vedaja teostatavad rahvusvahelised veod kahe liikmesriigi vahel, millest kumbki ei ole liikmesriik, kus on vedaja registrijärgne asukoht, viiksid olukorran, kus korrapäraselt, pidevalt ja/või süstemaatiliselt moonutatakse turgu, kohaldades vedude suhtes vähem soodsaid tööhõive- ja töötingimusi kui need, mida kohaldatakse nendes kahes liikmesriigis, kelle vahel kolmandate riikide veod toimuvad.**
- (18) Haldusformaalsuste hulka tuleks vähendada nii palju kui võimalik, ilma et loobutaks kontrollimisest ja karistustest, mille abil tagatakse käesoleva määruse nõuetekohane kohaldamine ja tõhus jõustamine. Seepärast tuleks ühenduse litsentsi kehtetuks tunnistamist käsitlevaid kehtivaid eeskirju täpsustada ja parandada. Kehtivaid eeskirju tuleks kohandada, et võimaldada tõhusaid karistusi ka **muudes liikmesriikides** kui asukohaliikmesriigis toime pandud tõsiste rikkumiste korral. Karistused ei tohiks olla diskrimineerivad ja need peaksid olema rikkumise raskusastmega proportsionaalsed. Tuleks ette näha kaebuse esitamise võimalus.
- (19) Liikmesriigid peaksid kandma oma riiklikku autoveo-ettevõtjate registrisse kõik tõsised rikkumised mille on toime pannud vedajad ning millega on kaasnenud karistus.
- (20) Selleks, et tugevdada ja hõlbustada teabevahetust riiklike asutuste vahel, peaksid liikmesriigid asjakohast teavet vahetama riiklike kontaktpunktide kaudu, mis loouakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruse (EÜ) nr .../2008 [millega kehtestatakse ühiseeskirjad autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise tingimuste kohta] ⁽²⁾ alusel.
- (21) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽³⁾.

⁽¹⁾ EÜT L 18, 21.1.1997, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L ...

⁽³⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. ||.

Kolmapäev, 21. mai 2008

- (22) Komisjonile tuleks *eelkõige* anda volitus kohandada I ja II lisa tehnika arenguga **ning koostada ühtse ühtlustatud sõidulehe näidis**. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, **muu hulgas täiendades seda uute vähemoluliste sätetega**, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.
- (23) Tõhususe eesmärgil tuleks kontrolliga regulatiivmenetluse tavatähtaegu kõnealuste meetmete vastuvõtmiseks lühendada.
- (24) Liikmesriigid peaksid võtma käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed eelkõige tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistuste osas.
- (25) Kuna *kavandatud meetme eesmärke ei suuda* liikmesriigid *piisavalt saavutada* ning *meetme* ulatuse ja mõju tõttu *on neid parem saavutada* ühenduse tasandil, võib ühendus || võtta *meetmeid* kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus *nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale* ||,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk**Üldsätted**

Artikkel 1

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ühenduse territooriumil rendi või tasu eest tehtavate kaupade rahvusvaheliste autovedude suhtes.
2. Juhul kui vedu tehakse liikmesriigist kolmandasse riiki või vastupidi, kohaldatakse käesolevat määrust transiidi käigus läbitava liikmesriigi territooriumil kulgeva reisi osa suhtes. Seda ei kohaldata reisi selle osa suhtes, mis tehakse selle liikmesriigi territooriumil, kus toimub peale- või mahalaadimine, kuni ühenduse ja asjaomase kolmanda riigi vahel ei ole sõlmitud vajalikku kokkulepet.
3. Kuni ühenduse ja asjaomaste kolmandate riikide vaheliste lõikes 2 osutatud kokkulepete sõlmimiseni ei mõjuta käesolev määrus:
  - a) liikmesriigist kolmandasse riiki ja vastupidi tehtavaid vedusid käsitlevaid sätteid, mis sisalduvad liikmesriikide ja kõnealuste kolmandate riikide vahel sõlmitud kahepoolsetes kokkulepetes;
  - b) liikmesriigist kolmandasse riiki ja vastupidi tehtavaid vedusid käsitlevaid sätteid, mis sisalduvad liikmesriikide vahel sõlmitud kahepoolsetes kokkulepetes ja mis kahepoolsete lubade või liberaliseerimise korra alusel lubavad liikmesriigis peale ja maha laadida sellistel vedajatel, kelle asukoht ei ole kõnealuses liikmesriigis.

Liikmesriigid kohandavad siiski esimese lõigu punktis a osutatud kokkuleppeid, et tagada ühenduse vedajate vahelise mittediskrimineerimise põhimõtte järgimine.

4. Käesolevat määrust kohaldatakse **kabotaažvedude suhtes**.
5. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmist liiki vedude suhtes ja selliste vedudega seotud tühisõitude suhtes, **kuna need on vabastatud ühenduse litsentsisüsteemist**:
  - a) postivedu **universaalteenusena**;
  - b) kahjustatud või rikkis sõidukite vedu;

Kolmapäev, 21. mai 2008

- c) kaubavedu mootorsõidukitega, mille suurim lubatud täismass koos haagisega ei ületa 3,5 tonni;
- d) kaubavedu mootorsõidukitega, kui järgmised tingimused on täidetud:
- i) veetav kaup peab olema ettevõtja omand või vara, mis ettevõtja on müünud, ostnud, rendile andnud või rendile võtnud, tootnud, kaevandanud, töödeldud või remontinud;
  - ii) reisi eesmärk peab olema kauba vedamine ettevõttesse või ettevõttest või kauba ettevõttesisene või --väline ümberpaigutamine ettevõtja oma tarbeks;
  - iii) sellise veo puhul kasutatavaid mootorsõidukeid peavad juhtima ettevõtja oma töötajad;
  - iv) kaupa vedavad sõidukid peavad kuuluma ettevõtjale või peab ettevõtja need olema järelmaksuga ostnud või rentinud, kusjuures rentimise korral peavad sõidukid vastama tingimustele, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. jaanuari 2006. aasta direktiiviga 2006/1/EÜ ilma juhita renditud sõidukite kasutamise kohta kaupade autoveol ⁽¹⁾;
  - v) selline kaubavedu peab olema ettevõtjale ainult lisategevusala;
- e) meditsiinitoodete, -aparaatide, -seadmete ja muude arstiabiks vajalike kaupade vedu hädaolukorras, eelkõige looduskatastroofide korral.

Esimese lõigu punkti d alapunkti iv ei kohaldata asendussõiduki kasutamise suhtes juhul, kui harilikult kasutatav sõiduk on lühiajaliselt rikkis.

6. Lõike 5 sätted ei mõjuta tingimusi, mille kohaselt liikmesriik annab oma kodanikele loa tegelemiseks kõnealusel lõikes osutatud tegevusaladega.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „sõiduk” on liikmesriigis registreeritud mootorsõiduk või ühendatud autorong, millest vähemalt mootorsõiduk on liikmesriigis registreeritud, ja mida kasutatakse eranditult kaupade veoks;
- 2) „rahvusvaheline” vedu on:
  - a) koormaga vedu sõidukiga, mille lähte- ja sihtkoht on kahes erinevas liikmesriigis ja mis läbib ühe või mitme liikmesriigi või kolmanda riigi territooriumi või mitte;
  - b) liikmesriigist kolmandasse riiki või vastupidi toimuv koormaga vedu sõidukiga, mis läbib ühe või mitme liikmesriigi või kolmanda riigi territooriumi või mitte;
  - c) kolmandate riikide vahel toimuv koormaga vedu sõidukiga, mis läbib ühe või mitme liikmesriigi territooriumi;
  - d) punktides a, b ja c osutatud veoga seotud tühisõit;
- 3) „vastuvõttev liikmesriik” on liikmesriik, kus vedaja tegutseb, kuid kus ei ole tema registrijärgne asukoht;
- 4) „mitteresidentist vedaja” on autoveo-ettevõtja, kes tegutseb vastuvõtvas liikmesriigis;
- 5) „juht” on isik, kes juhib sõidukit kasvõi lühikese aja jooksul või kes viibib sõidukis, et ta oleks vajaduse korral osana oma töökohustustest juhtimiseks kättesaadav;
- 6) „kabotaažveod” on rendi või tasu eest tehtavad riigisiselised veod, mida teostatakse vastuvõtvas liikmesriigis ajutiselt, **st vastavalt III peatüki sätetele**;

⁽¹⁾ ELT L 33, 4.2.2006, lk 82.

Kolmapäev, 21. mai 2008

- 7) „autoveoalaste ühenduse õigusaktide tõsine rikkumine” on **rikkumine**, mis **viib** hea maine kadumiseni vastavalt määruse (EÜ) nr .../2008 (millega kehtestatakse ühiseeskirjad autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise tingimuste kohta) artikli 6 lõigetele 1 ja 2.
- 8) **„kolmandate riikide vedod” on vedaja teostatavad rahvusvahelised vedod kahe vastuvõtva liikmesriigi vahel, millest kumbki ei ole liikmesriik, kus on vedaja registrijärgne asukoht.**

II peatükk**Rahvusvaheline vedu**

Artikkel 3

Põhimõte

Rahvusvaheline vedu toimub ühenduse litsentsi alusel ning kui juht on kolmanda riigi kodanik, peab tal olema ka juhitunnistus.

Artikkel 4

Ühenduse litsents

1. Ühenduse litsentsi annab liikmesriik kooskõlas käesoleva määrusega välja igale vedajale, kes tegeleb kaupade autoveoga rendi või tasu eest ja:

- a) kelle asukoht on liikmesriigis, kooskõlas ühenduse ja kõnealuse liikmesriigi siseriiklike õigusaktidega;
- b) kellel on kooskõlas ühenduse ja kõnealuse liikmesriigi autoveo-ettevõtja tegevusalale lubamist käsitlevate õigusaktidega õigus tegelda asukohaliikmesriigis kaupade rahvusvahelise autoveoga.

2. Ühenduse litsentsi annab välja asukohaliikmesriigi pädev asutus viieks aastaks ja seda saab pikendada. Enne käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva välja antud ühenduse litsentsid ja tõestatud koopiad kehtivad kuni nende kehtivusaja lõpuni.

3. Asukohaliikmesriik annab omanikule ühenduse litsentsi originaali, mille säilitab autoveo-ettevõtja, ja nii mitu tõestatud koopiat, kui on ühenduse litsentsi omaniku valduses olevaid sõidukeid, mis kuuluvad täielikult temale või on tema käsutuses näiteks järelmaksu-, rendi- või liisingulepingu alusel.

4. Ühenduse litsents ja tõestatud koopiad vastavad I lisa ettenähtud näidisele, kõnealuses lisa sätestatakse ka litsentsi kasutamist reguleerivad tingimused.

Komisjon kohandab I lisa tehnika arenguga. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 16 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

5. Ühenduse litsentsil ja tõestatud koopiatel peab olema väljaandva asutuse tempel või pits, samuti originaalallkiri ja seerianumber. Ühenduse litsentsi ja tõestatud koopiate seerianumbrid kantakse määruse (EÜ) nr .../2008 [millega kehtestatakse ühiseeskirjad autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise tingimuste kohta] artikliga 15 ettenähtud riiklikku elektroonilisse autoveo-ettevõtjate registrisse osana vedajat hõlmavast teabest.

Kolmapäev, 21. mai 2008

6. Ühenduse litsents antakse välja vedaja nimele. Vedaja ei või seda kolmandale isikule üle anda. Ühenduse litsentsi tõestatud koopiat hoitakse igas vedaja sõidukis ja see esitatakse volitatud kontrollametniku nõudmisel.

Ühendatud autorongi puhul kuulub tõestatud koopia mootorsõiduki juurde. See kehtib ühendatud autorongi suhtes ka juhul, kui haagis või poolhaagis ei ole registreeritud või litsentsi omaniku nimel liiklusesse lubatud või kui see on registreeritud või lubatud liiklusesse mõnes muus liikmesriigis.

Artikkel 5

Juhitunnistus

1. Liikmesriik annab vastavalt käesolevale artiklile juhitunnistuse igale autoveo-ettevõtjale, kes:
  - a) omab ühenduse litsentsi;
  - b) kasutab selles liikmesriigis seaduslikult töölepingu alusel töötavaid juhte, kes on kolmandate riikide kodanikud, või kasutab seaduslikult kolmandate riikide kodanikest juhte, kes on antud tema käsutusse kooskõlas tööhõive- ja kutseõppetingimustega, mis on samas liikmesriigis ette nähtud:
    - i) õigus- ja haldusnormidega, ning vajaduse korral;
    - ii) kollektiivlepingutega vastavalt selles liikmesriigis kohaldatavatele eeskirjadele.
2. Vedaja asukohaliikmesriigi pädev asutus annab juhitunnistuse ühenduse litsentsi valdaja taotluse põhjal igale kolmanda riigi kodanikust juhile, kellega ta on seaduslikult sõlminud töölepingu või kes on seaduslikult tema käsutuses. Iga juhitunnistus tõendab, et selles nimetatud juht töötab vastavalt lõikes 1 sätestatud tingimustele.
3. Juhitunnistus vastab näidisele, mis on esitatud II lisas.
4. Komisjon kohandab II lisa tehnika arenguga. *Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, võetakse || vastu vastavalt artikli 16 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.*
5. Juhitunnistusel peab olema väljaandva asutuse tempel või pitsers, samuti originaalallkiri ja seerianumber. Juhitunnistuse seerianumber kantakse määruse (EÜ) nr .../2008 [millega kehtestatakse || ühiseeskirjad autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise tingimuste kohta] artikliga 15 ettenähtud riiklikku elektroonilisse autoveo-ettevõtjate registrisse osana seda vedajat hõlmavast teabest, kes annab selle juhitunnistuses nimetatud juhi kasutusse.
6. Juhitunnistus kuulub autoveo-ettevõtjale, kes annab selle juhitunnistuses nimetatud juhi kasutusse, kui see juht juhib kõnealusele autoveo-ettevõtjale antud ühenduse litsentsi kasutatavat sõidukit. Juhitunnistuse tõestatud koopiat, mille on välja andnud vedaja asukohaliikmesriigi pädev asutus, hoitakse autoveo-ettevõtja tööruumides. Juhitunnistus esitatakse volitatud kontrollametniku nõudmisel.
7. Juhitunnistus antakse tähtjaks, mille määrab väljaandev liikmesriik, maksimaalselt viieks aastaks. Enne käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva välja antud juhitunnistused kehtivad kuni nende kehtivusaja lõpuni.

Juhitunnistus kehtib ainult seni, kuni selle väljaandmise tingimused on täidetud. Liikmesriigid võtavad kohased meetmed tagamaks, et kui neid tingimusi enam ei täideta, tagastab autoveo-ettevõtja tunnistuse viivitamata väljaandnud asutusele.

Kolmapäev, 21. mai 2008

Artikkel 6

Tingimuste kontrollimine

1. Kui on esitatud ühenduse litsentsi saamise taotlus, kontrollivad asukohaliikmesriigi pädevad asutused hiljemalt viie aasta pärast alates litsentsi väljaandmisest ja seejärel iga viie aasta tagant, kas vedaja vastab (endiselt) artikli 4 lõikes 1 sätestatud tingimustele.
2. Asukohaliikmesriigi pädev asutus jälgib korrapäraselt iga-aastaste kontrollimistega, mis hõlmavad vähemalt 20 % selles liikmesriigis antud kehtivatest tunnistustest, kas artikli 5 lõikes 1 nimetatud juhitunnistuse andmise tingimused on jätkuvalt täidetud.

Artikkel 7

Ühenduse litsentsi ja juhitunnistuse väljaandmisest keeldumine ja nende kehtetuks tunnistamine

1. Kui artikli 4 lõikes 1 sätestatud või artikli 5 lõikes 1 *osutatud* tingimusi ei täideta, lükkab asukohaliikmesriigi pädev asutus ühenduse litsentsi või juhitunnistuse andmise või uuendamise taotluse tagasi otsusega, milles on esitatud tagasilükkamise põhjused.
2. Pädev asutus tunnistab ühenduse litsentsi või juhitunnistuse kehtetuks, kui selle valdaja:
  - a) ei täida enam artikli 4 lõikes 1 sätestatud või artikli 5 lõikes 1 *osutatud* tingimusi, või
  - b) on esitanud ühenduse litsentsi või juhitunnistuse saamise taotluses ebaõiget teavet.

Artikkel 8

Kolmandate riikide veod ja töötajate lähetamine

Kui vedaja teeb kolmandate riikide vedusid kahe liikmesriigi vahel korrapäraselt, pidevalt ja/või süstemaatiliselt, võib üks vastuvõttev liikmesriik nõuda artiklis 10 osutatud tööhõive- ja töötingimuste kohaldamist.

III peatükk

Kabotaaž

Artikkel 9

Põhimõte

1. Rendi või tasu eest kaupade vedajal, millel on ühenduse litsents ja mille juhul, kui ta on kolmanda riigi kodanik, on juhitunnistus, on käesolevas peatükis sätestatud tingimustel õigus teha kabotaažvedusid.
2. Lõikes 1 osutatud vedajal lubatakse pärast teisest liikmesriigist või kolmandast riigist vastuvõtvasse liikmesriiki toimuvat rahvusvahelist vedu teha ühe ja sama sõidukiga kuni kolm kabotaažvedu, kui saabuva rahvusvahelise veoga veetud kaubad on kohale toimetatud. ***Kõnealuste kabotaažvedude lubamine ei eelda, et sõiduk oleks täielikult tühjaks laaditud. Kabotaažvedude*** raames toimuv viimane lasti mahalaadimine enne vastuvõtvast liikmesriigist lahkumist peab aset leidma seitsme päeva jooksul alates saabuva rahvusvahelise veo raames toimunud viimasest mahalaadimisest vastuvõtvast liikmesriigis.

Kolmapäev, 21. mai 2008

3. Kabotaažveod võivad toimuda ka liikmesriigis, mida sõiduk peab läbima pärast rahvusvahelise veo raames sihtliikmesriigis toimunud mahalaadimist tingimusel, et kõige lühem tagasitee kulgeb läbi kõnealuse liikmesriigi ja tagasisõit toimub seitsme päeva jooksul pärast mahalaadimist sihtliikmesriigis.

4. Kabotaažvedude hulga ja kestuse piirangud kaotatakse järk-järgult. Kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumist suurendatakse lõikes 2 osutatud kabotaažvedude arvu seitsmeni. Kõik kabotaažvedude hulga ja kestuse piirangud kaotatakse 1. jaanuaril 2014.

5. Riigisisese autoveo teenuseid, mida vastuvõtvas liikmesriigis osutab mitteresidendist vedaja, käsitatakse käesoleva määrusega kooskõlas olevatena üksnes juhul, kui vedaja esitab selged tõendid rahvusvahelise veo kohta, mille käigus ta on saabunud vastuvõtvasse liikmesriiki, ja iga järgneva kabotaažveo kohta, mille ta on seal teinud.

Selline tõendusmaterjal koosneb iga üksiku veo puhul järgmistest üksikasjadest:

- a) saatja nimi, aadress ja allkiri;
- b) vedaja nimi, aadress ja allkiri;
- c) saaja nimi ja aadress, samuti tema allkiri ja kohaletoimetamise kuupäev pärast seda, kui kaubad on kohale toimetatud;
- d) kaupade ülevõtmise koht ja kuupäev ning kättetoimetamiskoht;
- e) kaupade olemuse tavakirjeldus ning nende pakkimisviis ja ohtlike kaupade puhul nende üldtunnustatud kirjeldus, samuti pakside arv ning nende peal olevad erimärgid ja -numbrid;
- f) kaupade brutokaal või muul viisil väljendatud hulk;
- g) mootorsõiduki ja haagise numbrimärgid.

Selleks võib olla saateleht või mis tahes muu veodokument.

6. Liikmesriigid ei nõua täiendavaid eridokumente ega dokumentide koopiaid, kui lõikes 5 sätestatud tingimused on täidetud. Komisjon koostab vastavalt artikli 16 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmeenetlusele 1. jaanuariks 2010 ühtse, ühtlustatud ning kogu Euroopa Liidus kehtiva sõidulehe näidise rahvusvahelise autoveo, riigisisese autoveo ja kabotaažveo jaoks. Liikmesriigid ja komisjon tagavad, et kolmandate riikidega sõlmitud muud konventsioonid viiakse kooskõlla käesoleva määrusega sätetega.

7. Vedajal, kellele on asukohaliikmesriigi õigusaktide kohaselt antud õigus osutada selles liikmesriigis rendi või tasu eest artikli 1 lõike 5 punktides a, b ja c täpsustatud autoveoteenuseid, on käesolevas peatükis ette nähtud tingimustel lubatud teha sama liiki kabotaažvedu või kabotaažvedu samasse kategooriasse kuuluvate sõidukitega.

8. Luba teha artikli 1 lõike 5 punktis e nimetatud veoliikide raames kabotaažvedu on piiranguteta.

9. Ettevõtjal, kellele on asukohaliikmesriigi õigusaktide kohaselt antud õigus osutada selles liikmesriigis omal kulul autoveoteenust, on lubatud teha omal kulul kabotaažvedu, nagu on määratletud artikli 1 lõike 5 punktis d.

Kolmapäev, 21. mai 2008

10. Käesoleva määruse kohaselt ei ole liikmesriigil keelatud lubada ühe või mitme muu liikmesriigi vedajatel teostada oma territooriumil piiramatul arvul või lõikes 2 osutatud arvust suuremal hulgal kabotaažvedusid ega kehtestada viimase mahalaadimise suhtes piiramata või lõikes 2 osutatud tähtajast pikemat tähtaega. Jätkuvalt kohaldatakse enne käesoleva määruse jõustumist välja antud lubasid. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kehtivatest lubadest ning lubadest, mille nad annavad välja pärast käesoleva määruse jõustumist.

11. Kabotaaži määratlusse ei kuulu kaupade rahvusvaheline autoveedu kui kombineeritud transpordiveo üks haru vastavalt direktiivis 92/106/EMÜ sätestatud tingimustele.

Artikkel 10

Kabotaažvedude suhtes kohaldatavad eeskirjad

1. Kui ühenduse õigusaktides ei ole sätestatud teisiti, peavad kabotaažveod olema kooskõlas vastuvõtvas liikmesriigis kehtivate õigus- ja haldusnormidega, mis käsitlevad järgmisi valdkondi:

- a) veolepingut reguleerivad tingimused;
- b) maanteesõidukite mass ja mõõtmed;
- c) teatavate kaubaliikide, eelkõige ohtlike kaupade, kiirestiriknevate toiduainete ja elusloomade veo kohta kehtivad nõuded;
- d) sõiduaeg ja puhkeperioodid;
- e) veoteenuste käibemaks.

f) töötajate lähetamine vastavalt direktiivile 96/71/EÜ.

Vajaduse korral võivad esimese lõigu punktis b osutatud mass ja mõõtmed olla vedaja asukohaliikmesriigis kohaldatavatest suuremad, kuid mitte mingil juhul ei tohi need ületada vastuvõtva liikmesriigi kehtestatud piiranguid riigisiseste vedude osas või tehnilisi omadusi, millele on viidatud nõukogu 25. juuli 1996. aasta direktiivi 96/53/EÜ (millega kehtestatakse teatavatele ühenduses liikuvatele maanteesõidukitele siseriiklikus ja rahvusvahelises liikluses lubatud maksimaalmõõtmed ning rahvusvahelises liikluses lubatud täismass) (1) artikli 6 lõikes 1 nimetatud tõendites;

2. Selleks et vältida mis tahes diskrimineerimist kodakondsuse või registrijärgse asukoha alusel, tuleb lõikes 1 nimetatud õigus- ja haldusnorme kohaldada mitteresidentidest vedajate suhtes samadel tingimustel kui need, mis kõnealune liikmesriik esitab oma kodanikele.

IV peatükk

Vastastikune abi, kaitsemeetmed ja karistused

Artikkel 11

Vastastikune abi

Liikmesriigid abistavad üksteist käesoleva määruse kohaldamise ja järelevalve tagamisel. Nad vahetavad teavet vastavalt määruse (EÜ) nr .../2008 [millega kehtestatakse ühiseeskirjad autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise tingimuste kohta] artiklile 17 loodud riiklike kontaktpunktide kaudu.

(1) EÜT L 235, 17.9.1996, lk 59.

Artikkel 12

Kaitsemeetmed

1. Pärast artikli 9 lõikes 3 osutatud piirangute kaotamist võivad liikmesriigid tõsiste häirete korral veonduse siseturul teatavas geograafilises piirkonnas, mis tulenevad kabotaažist või on selle tõttu süvenenud, kaitsemeetmete vastuvõtmiseks pöörduda kõnealuse küsimusega komisjoni poole ning teatavad talle kõikidest meetmetest, mida nad kavatsesid võtta residentidest vedajate suhtes.

2. Lõikes 1 kasutatakse järgmisi mõisteid:

- „tõsised häired veonduse siseturul teatavas geograafilises piirkonnas” – kõnealusele turule eriomaste probleemide ilmnemine, mis väljendub näiteks selles, et pakkumine ületab nõudmise tõsisel määral ning tõenäoliselt jätkuvalt, ohustades finantsstabiilsust ja paljude vedajate püsijäämist;
- „geograafiline piirkond” – piirkond, mis moodustab kogu liikmesriigi territooriumi või osa sellest või ulatub kogu teise liikmesriigi territooriumile või osale sellest.

3. Komisjon tutvub olukorraga, eelkõige nõukogu 21. detsembri 1990. aasta määruse (EMÜ) nr 3916/90 (kaupade autoveo turu kriisiolukorras võetavate meetmete kohta) ⁽¹⁾ artiklis 5 osutatud viimaste kvartaliantmete põhjal, ja pärast konsulteerimist kõnealuse määruse artikli 5 alusel moodustatud nõuandekomiteega otsustab ühe kuu jooksul alates vastava liikmesriigi taotluse saamisest, kas kaitsemeetmed on vajalikud või mitte, ning kui need on vajalikud, võtab need vastu. Nende meetmete hulka võib kuuluda asjaomase piirkonna ajutine väljajätmine käesoleva määruse reguleerimisalast. Käesoleva artikli kohaselt kasutusele võetud meetmed kehtivad ajavahemiku jooksul, mis on kuni kuus kuud ning mida võib üks kord samaks kehtivusajaks pikendada. Komisjon teatab liikmesriikidele ja nõukogule viivitamata kõikidest käesoleva lõike kohaselt võetud otsustest.

4. Kui komisjon otsustab võtta kaitsemeetmeid ühe või mitme liikmesriigi suhtes, peavad asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused võtma samasuguses ulatuses meetmeid residentidest vedajate suhtes ning teavitama sellest komisjoni. Neid meetmeid rakendatakse kõige hiljemalt alates samast kuupäevast kui komisjoni poolt otsustatud kaitsemeetmeid.

5. Kõik liikmesriigid võivad pöörduda lõikes 3 nimetatud komisjoni otsusega nõukogu poole 30 päeva jooksul alates selle teatavaksteemisest. 30 päeva jooksul pärast liikmesriigi pöördumist, või kui pöördumise on esitanud mitu liikmesriiki, siis pärast esimest pöördumist, võib nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega teha teistsuguse otsuse.

Nõukogu otsuse suhtes kohaldatakse lõikes 3 sätestatud kehtivusaega. Asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused peavad võtma samasuguses ulatuses meetmeid residentidest vedajate suhtes ja teavitama sellest komisjoni. Kui nõukogu ei võta vastu otsust esimeses lõigus sätestatud tähtaja jooksul, on komisjoni otsus lõplik.

6. Kui komisjoni arvates on lõikes 3 nimetatud meetmeid tarvis pikendada, esitab ta ettepaneku nõukogule, kes teeb otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega.

⁽¹⁾ EÜT L 375, 31.12.1990, lk 10.

Kolmapäev, 21. mai 2008

Artikkel 13

Asukohaliikmesriigi karistused rikkumiste korral

1. Mis tahes liikmesriigis toime pandud või tuvastatud autoveoalaste ühenduse õigusaktide tõsise rikkumise korral teeb rikkumised toime pannud vedaja asukohaliikmesriigi pädev asutus hoiatuse ja võib muu hulgas määrata järgmised halduskaristused:

- a) ühenduse litsentsi kõigi või osade tõestatud koopiade ajutine või alaline kehtetuks tunnistamine;
- b) ühenduse litsentsi ajutine või alaline kehtetuks tunnistamine.
- c) *rahatrahvid.*

Pärast lõpliku otsuse tegemist ning vedajale avatud kõigi otsuse läbivaatamist käsitlevate õiguslike võimaluste ammendumist peetakse nende karistuste määramisel silmas ühenduse litsentsi valdaja toime pandud rikkumise raskust ja selle litsentsi tõestatud koopiade arvu, mida ta valdab rahvusvaheliseks veoks.

2. Juhitunnistuste igasuguse väärkasutamisega seotud tõsise rikkumise korral võib rikkumised toime pannud autoveo-ettevõtja asukohaliikmesriigi pädev asutus kehtestada kohased karistused, näiteks:

- a) juhitunnistuste andmise peatamine,
- b) juhitunnistuste kehtetuks tunnistamine,
- c) juhitunnistuste andmise seadmine sõltuvusse täiendavatest tingimustest väärkasutuse vältimiseks,
- d) ühenduse litsentsi kõigi või osade tõestatud koopiade ajutine või alaline kehtetuks tunnistamine,
- e) ühenduse litsentsi ajutine või lõplik kehtetuks tunnistamine,
- f) *rahatrahvid.*

Nende karistuste määramisel võetakse arvesse ühenduse litsentsi valdaja toime pandud rikkumise raskust.

3. Kui on tuvastatud tõsine rikkumine artikli 14 lõikes 1 osutatud juhul, otsustab asukohaliikmesriigi pädev asutus, milline karistus alates hoiatusest kuni ühenduse litsentsi ajutise peatamise või alalise kehtetuks tunnistamiseni vedajale määrata. Ta edastab selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus rikkumised tuvastati, võimalikult kiiresti ning hiljemalt kolme kuu jooksul alates rikkumisest teada saamisest teabe selle kohta, millised käesoleva artikli lõigetega 1 ja 2 ettenähtud karistused määrati.

Kui karistuse määramine ei olnud võimalik, esitab ta põhjenduse.

4. Mis tahes dokumendi (ühenduse litsents, juhitunnistus, tõestatud koopia) kehtivuse ajutise peatamise otsuses märgitakse:

- a) *ajutise peatamise kestus;*
- b) *ajutise peatamise lõpetamise tingimused;*
- c) *juhul, mil ühenduse litsents alaliselt kehtetuks tunnistatakse, kuna ei ole täidetud punktis b sätestatud tingimused punktis a sätestatud ajaks.*

Kolmapäev, 21. mai 2008

5. Pädev asutus võtab arvesse selles liikmesriigis, kus rikkumised tuvastati, määratud karistusi ja tagab, et vedajale määratud karistused tervikuna oleksid proportsionaalsed vastavate rikkumistega.
6. Samuti võib vedaja asukohaliikmesriigi pädev asutus vastavalt oma õigusele algatada vedaja suhtes menetluse siseriiklikus kohtus. Kõnealune pädev asutus teatab vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele sellekohasest otsustest.
7. Liikmesriigid tagavad, et vedajad võivad nende suhtes vastavalt käesolevale artiklile määratud halduskaristuse vaidlustada.

Artikkel 14

Vastuvõtva liikmesriigi karistused rikkumiste korral

1. Kui liikmesriigi pädev asutus on teadlik käesoleva määruse või autoveoalaste ühenduse õigusaktide tõsisest rikkumisest, mille on pannud toime mitteresidendist vedaja, edastab see liikmesriik, kelle territooriumil rikkumine tuvastati, vedaja asukohaliikmesriigi pädevale asutusele võimalikult kiiresti, kuid hiljemalt ühe kuu jooksul **pärast kõigi vedajale avatud otsuse läbivaatamist käsitlevate õiguslike võimaluste ammendumise järgse lõpliku otsuse kuupäeva** järgmise teabe:

- a) rikkumise kirjeldus ning selle toimepaneku kuupäev ja aeg;
- b) rikkumise kategooria, liik ja selle tõsidus;
- c) määratud ja täideviidud karistused.

Vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus võib nõuda vedaja asukohaliikmesriigi pädevalt asutuselt halduskaristuste määramist kooskõlas artikliga 13.

2. Ilma et see piiraks kriminaalvastutusele võtmist, on vastuvõtva liikmesriigi pädevatel asutustel õigus määrata karistusi mitteresidendist vedaja suhtes, kes on kabotaažveo käigus rikkunud nende territooriumil käesolevat määrust või autoveoalaseid siseriiklikke või ühenduse õigusakte. Karistusi kohaldatakse diskrimineerimata. Karistuste hulka võib muu hulgas kuuluda hoiatus või tõsise rikkumise korral kabotaažveo ajutine keelamine selle vastuvõtva liikmesriigi territooriumil, kus eeskirju on rikutud.

3. Liikmesriigid tagavad, et vedajad võivad nende suhtes vastavalt käesolevale artiklile määratud halduskaristuse vaidlustada.

Artikkel 15

Sissekanne riiklikku registrisse

Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil asutatud vedajate poolt autoveoalaste ühenduse õigusaktide tõsine rikkumine, mille eest on mis tahes liikmesriik karistuse määranud **pärast kõigi vedajale avatud otsuse läbivaatamist käsitlevate õiguslike võimaluste ammendumise järgset lõplikku otsust**, samuti määratud karistused kantakse määruse (EÜ) nr .../2008 [millega kehtestatakse ühiseeskirjad autoveo-ettevõtjate tegevusalal tegutsemise tingimuste kohta] artikli 15 alusel loodud riiklikku autoveo-ettevõtjate registrisse. Sellised registri sissekanded, mis hõlmavad ühenduse litsentsi ajutist peatamist või alalist kehtetuks tunnistamist, jäävad andmebaasi vähemalt kaheks aastaks.

Kolmapäev, 21. mai 2008

V peatükk

Rakendamine

Artikkel 16

Komitee

1. Komisjoni abistab ¶ nõukogu 20. detsembri 1985. aasta määruse (EMÜ) nr 3821/85 *autovedudel kasutatavate sõidumeerikute kohta* ⁽¹⁾ artikli 18 lõike 1 alusel asutatud komitee.
2. ¶ Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja lõike 5 punkti b ning artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtaegadeks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõike 3 punkti c, lõike 4 punktide b ja e tähenduses kehtestatakse üks kuu.

Artikkel 17

Karistused

Liikmesriigid võtavad vastu käesoleva määruse sätete rikkumise korral kohaldatavate karistuste süsteemi, ning võtavad karistuste kohaldamist tagavad meetmed. Karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad meetmetest komisjonile *hiljemalt* ... (*) ning hilisematest muudatustest viivitamata.

Liikmesriigid tagavad meetmete kohaldamise diskrimineerimata vedaja kodakondsuse või registreeritud asukoha põhjal.

Artikkel 18

Aruandlus

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile iga aasta 31. jaanuariks nende vedajate arvu, kes on eelneva aasta 31. detsembri seisuga ühenduse litsentside omanikud, ja tõestatud koopiate arvu, mis vastab kõnealusel kuupäeval veonduses kasutatavate sõidukite arvule.
2. Liikmesriigid teatavad komisjonile ka eelmisel kalendriaastal välja antud juhitunnistuste arvu ning asjaomase aasta 31. detsembril kehtivate juhitunnistuste arvu.

VI peatükk

Lõppsätted

Artikkel 19

Kehtetuks tunnistamine

Määrused (EMÜ) nr 881/92 ja (EMÜ) nr 3118/93 ning direktiiv 2006/94/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrustele ja direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt III lisas esitatud vastavustabelile.

⁽¹⁾ EÜT L 370, 31.12.1985, lk 8.

(*) 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

Kolmapäev, 21. mai 2008

Artikkel 20

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Seda kohaldatakse alates **1. jaanuarist 2009**.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

|| ,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA

EUROOPA ÜHENDUS

a)

(Helesinine sünteetiline paber, suurusega DIN A4, (150 g/m² või rohkem))

(Litsentsi esimene lehekülg)

(Tekst koostatakse litsentsi väljaandva liikmesriigi ametlikus keeles või ühes selle ametlikest keeltest)

Litsentsi välja andnud riik
Riigi tunnusmärk ⁽¹⁾

Pädeva asutuse nimi

LITSENTS nr
TÕESTATUD KOOPIA nr
kaupade rahvusvaheliseks autoveoks rendi või tasu eest

Käesolev litsents annab õiguse ⁽²⁾ .....

tegelda ühenduse territooriumil tehtavate vedude või vedude osade puhul rendi või tasu eest kaupade rahvusvahelise autoveoga mis tahes marsruudil, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr .../2008 [rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta] ⁽³⁾ ja vastavalt käesoleva litsentsi tingimustele.

Erimärkused: .....

Käesolev litsents kehtib alates ..... kuni .....

Välja antud (koht) ..... (kuupäev) .....

⁽⁴⁾ .....

⁽¹⁾ Liikmesriikide rahvusvahelised tunnusmärgid on järgmised: (B) Belgia, || (BG) Bulgaaria, || (CZ) Tšehhi Vabariik, (DK) Taani, (D) Saksamaa, || (EST) Eesti, (IRL) Iirimaa, (GR) Kreeka, (E) Hispaania, (F) Prantsusmaa, (I) Itaalia, || (CY) Küpros, (LV) Läti, (LT) Leedu, (L) Luksemburg, || (H) Ungari, (MT) Malta, (NL) Madalmaad, || (A) Austria, || (PL) Poola, (P) Portugal, || (RO) Rumeenia, || (SLO) Sloveenia, (SK) Slovakkia, || (FIN) Soome, (S) Rootsi, (UK) Ühendkuningriik.

⁽²⁾ Vedaja nimi või ärinimi ja täielik aadress.

⁽³⁾ ELT L ...

⁽⁴⁾ Loa välja andnud pädeva asutuse allkiri ja tempel.

Kolmapäev, 21. mai 2008

b)

(LITSENTSI TEINE LEHEKÜLG)

(Tekst koostatakse litsentsi väljaandva liikmesriigi ametlikus keeles või ühes selle ametlikest keeltest)

ÜLDSÄTTED

Käesolev litsents on välja antud vastavalt määrusele (EÜ) nr .../2008 [rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta].

Litsents annab omanikule õiguse tegelda ühenduse territooriumil tehtavate vedude või vedude osade puhul rendi või tasu eest kaupade rahvusvahelise autoveoga mis tahes marsruudil ja vajaduse korral vastavalt käesoleva loa tingimustele:

- kui reisi lähte- ja sihtkoht on kahes erinevas liikmesriigis, olenemata sellest, kas vedu toimub ühe või mitme liikmesriigi või kolmanda riigi territooriumi kaudu;
- liikmesriigist kolmandasse riiki või vastupidi, olenemata sellest, kas vedu toimub ühe või mitme liikmesriigi või kolmanda riigi territooriumi kaudu;
- kolmandate riikide vahel, kui vedu toimub ühe või mitme liikmesriigi territooriumi kaudu,

ja sellise veoga seotud tühisõit.

Juhul kui vedu toimub liikmesriigist kolmandasse riiki või vastupidi, kehtib käesolev litsents veo selle osa suhtes, mis tehakse ühenduses. See kehtib selle liikmesriigi territooriumil, kus toimub peale- või mahalaadimine, üksnes pärast seda, kui ühenduse ja asjaomase kolmanda riigi vahel on sõlmitud vajalik kokkulepe kooskõlas määrusega (EÜ) nr .../2008 [rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta].

Litsents on isiklik ja omanik ei või seda üle anda.

Litsentsi välja andnud liikmesriigi pädev asutus võib selle kehtetuks tunnistada, eelkõige juhul, selle omanik:

- ei ole täitnud kõiki litsentsi kasutamise tingimusi,
- esitas litsentsi andmiseks või pikendamiseks vajalike andmete hulgas ebaõiget teavet.

Autoveo-ettevõtja säilitab litsentsi originaali.

Litsentsi tõestatud koopiat hoitakse sõidukis⁽¹⁾. Ühendatud autorongi puhul peab litsents kuuluma mootorsõiduki juurde. Litsents kehtib ühendatud autorongi suhtes ka juhul, kui haagis või poolhaagis ei ole registreeritud või litsentsi omaniku nimel liiklusesse lubatud või kui see on registreeritud või lubatud liiklusesse mõnes muus liikmesriigis.

Kontrollima volitatud kontrollametniku nõudmisel tuleb litsents talle esitada.

Loa omanik peab iga liikmesriigi territooriumil järgima selles riigis kehtivaid õigusnorme, eelkõige neid, mis käsitlevad veondust ja liiklust.

⁽¹⁾ „Sõiduk” on liikmesriigis registreeritud mootorsõiduk või ühendatud autorong, millest vähemalt mootorsõiduk on liikmesriigis registreeritud, ja mida kasutatakse eranditult kaupade veoks.

Kolmapäev, 21. mai 2008

II LISA

EUROOPA ÜHENDUS

a)

(Roosa paber – suurus DIN A4; sünteetiline paber (150 g/m² või rohkem))

(Juhitunnistuse esimene leht)

(Tekst koostatakse juhitudunnistust väljaandva liikmesriigi ametlikus keeles või ühes selle ametlikest keeltest)

Juhitudunnistust väljaandva liikmesriigi ⁽¹⁾
rahvusvaheline tunnusmärk

Pädeva asutuse nimi

JUHITUNNISTUS NR ...

kaupade autoveoks rendi või tasu eest ühenduse litsentsi alusel

(Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EÜ) nr .../2008 [rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate
ühiseeskirjade kohta] ⁽²⁾)

Käesolev juhitudunnistus tõendab, et dokumentide alusel, mille on esitanud:

⁽³⁾ .....

On järgmine juht:

Nimi ja eesnimi .....

Sünniaeg ja -koht ..... Rahvus .....

Isikut tõendava dokumendi liik ja number .....

Väljaandmise aeg ..... Väljaandmise koht .....

Juhiloa number .....

Väljaandmise aeg ..... Väljaandmise koht .....

Sotsiaalkindlustuse number .....

On tööle võetud vastavalt õigus- ja haldusnormidele ning vajaduse korral kollektiivlepingutele kooskõlas selles liikmesriigis kohaldatavate eeskirjadega, mis käsitlevad selles liikmesriigis autoveodudega tegelevate juhtide tööhõivet ja kutseõpet:

..... ⁽⁴⁾

Erimärkused .....

Käesolev juhitudunnistus kehtib alates ..... kuni .....

Välja antud (koht) ..... (kuupäev) .....

..... ⁽⁵⁾⁽¹⁾ Liikmesriikide rahvusvahelised tunnusmärgid on järgmised: (B) Belgia, || (BG) Bulgaaria, || (CZ) Tšehhi Vabariik, (DK) Taani, (D) Saksamaa, || (EST) Eesti, (IRL) Iirimaa, (GR) Kreeka, (E) Hispaania, (F) Prantsusmaa, (I) Itaalia, || (CY) Küpros, (LV) Läti, (LT) Leedu, (L) Luksemburg, || (H) Ungari, (MT) Malta, (NL) Madalmaad, || (A) Austria, || (PL) Poola, (P) Portugal, || (RO) Rumeenia, || (SLO) Sloveenia, (SK) Slovakkia, || (FIN) Soome, (S) Rootsi, (UK) Ühendkuningriik.⁽²⁾ ELT L ...⁽³⁾ Vedaja nimi või ärinimi ja täielik aadress.⁽⁴⁾ Vedaja asukohaliikmesriik.⁽⁵⁾ Loa välja andnud pädeva asutuse allkiri ja tempel.

Kolmapäev, 21. mai 2008

(Juhitunnistuse teine lehekülg)

(Tekst koostatakse juhitunnistust väljaandva liikmesriigi ametlikus keeles või ühes selle ametlikest keeltest)

ÜLDSÄTTED

Käesolev juhitunnistus on välja antud vastavalt II määrusele (EÜ) nr .../2008 [rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta].

See tõendab, et selles osutatud juht on tööle võetud vastavalt õigus- ja haldusnormidele ning vajaduse korral kollektiivlepingutele kooskõlas juhitunnistusel nimetatud liikmesriigis kohaldatavate eeskirjadega, mis käsitlevad asjaomases liikmesriigis autovedudega tegelevate juhtide tööhõivet ja kutseõpet.

Juhitunnistus kuulub autoveo-ettevõtjale, kes annab selle juhitunnistuses nimetatud juhi kasutusse, kui see juht juhib kõnealusele autoveo-ettevõtjale antud ühenduse litsentsi kasutatavat sõidukit ⁽¹⁾. Juhitunnistus ei ole üleantav. Juhitunnistus kehtib üksnes seni, kuni tingimusi, mille alusel see välja anti, jätkuvalt täidetakse ning vedaja peab selle viivitamata tagastama selle väljaandnud asutusele, kui kõnealuseid tingimusi enam ei täideta.

Juhitunnistuse välja andnud liikmesriigi pädev asutus võib selle kehtetuks tunnistada, eelkõige juhul, kui selle omanik:

- ei ole täitnud kõiki juhitunnistuse kasutamise tingimusi;
- esitas juhitunnistuse väljaandmiseks või pikendamiseks vajalike andmete hulgas ebaõiget teavet;

juhitunnistuse tõestatud koopia peab olema autoveo-ettevõtja valduses;

juhitunnistuse originaal peab olema sõidukis ning juht peab selle volitatud kontrollametniku nõudmisel talle esitama.

⁽¹⁾ „Sõiduk” on liikmesriigis registreeritud mootorsõiduk või ühendatud autorong, millest vähemalt mootorsõiduk on liikmesriigis registreeritud, ja mida kasutatakse eranditult kaupade veoks.

Kolmapäev, 21. mai 2008

III LISA

VASTAVUSTABEL

Määrus (EMÜ) nr 881/92	Määrus (EMÜ) nr 3118/93	Direktiiv 2006/94/EÜ	Käesolev määrus
Artikli 1 lõige 1			Artikli 1 lõige 1
Artikli 1 lõige 2			Artikli 1 lõige 2
Artikli 1 lõige 3			Artikli 1 lõige 3
			Artikli 1 lõige 4 (uus)
		Artikli 1 lõiked 1 ja 2, I lisa; artikkel 2	Artikli 1 lõige 5
		Artikkel 2	Artikkel 1 lõige 6
Artikkel 2			Artikkel 2 (muudetud)
Artikli 3 lõige 1			Artikkel 3
Artikli 3 lõige 2			Artikli 4 lõige 1 (muudetud)
Artikli 3 lõige 3			Artikli 5 lõige 1 (muudetud)
Artikkel 4			-
Artikli 5 lõige 1			Artikli 4 lõige 2 (muudetud)
Artikli 5 lõige 2			Artikli 4 lõige 3 (muudetud)
Artikli 5 lõige 3			Artikli 4 lõige 4 (muudetud)
			Artikkel 4 lõige 5 (uus)
Artikli 5 lõige 4, I lisa teise lehekülje seitsmenda lõigu teine ja kolmas lause			Artikli 4 lõige 6 (muudetud)
Artikli 5 lõige 5			Artikli 4 lõige 2
Artikli 6 lõige 1			Artikli 5 lõige 2 (muudetud)
Artikli 6 lõige 2			Artikli 5 lõige 2 (muudetud)
Artikli 6 lõige 3			Artikli 5 lõige 3 (muudetud)
Artikli 6 lõige 4			Artikli 5 lõige 4
Artikli 6 lõige 5			Artikli 5 lõige 5
Artikkel 7			Artikkel 6
Artikli 8 lõige 1			Artikli 7 lõige 1
Artikli 8 lõige 2			Artikli 7 lõige 2
			Artikkel 8 (uus)
Artikli 8 lõige 3			Artikli 13 lõige 1 (muudetud)
Artikli 8 lõige 4			Artikli 13 lõige 2
Artikli 9 lõige 1			Artikli 13 lõige 7 (muudetud)
Artikli 9 lõige 2			Artikli 13 lõige 7 (muudetud)
	Artikli 1 lõige 1		Artikli 9 lõige 1
			Artikli 9 lõige 2
			Artikli 9 lõige 3 (uus)
			Artikli 9 lõige 4 (uus)

Kolmapäev, 21. mai 2008

Määrus (EMÜ) nr 881/92	Määrus (EMÜ) nr 3118/93	Direktiiv 2006/94/EÜ	Käesolev määrus
			Artikli 9 lõige 5
			Artikli 9 lõige 6 (uus)
	Artikli 1 lõige 2		Artikli 9 lõige 7
	Artikli 1 lõige 3		Artikli 9 lõige 8
	Artikli 1 lõige 4		Artikli 9 lõige 9
			Artikli 9 lõige 10 (uus)
	Artikkel 2		-
	Artikkel 3		-
	Artikkel 4		-
	Artikkel 5		-
	Artikli 6 lõige 1		Artikli 10 lõige 1 (muudetud)
	Artikli 6 lõige 2		-
	Artikli 6 lõige 3		Artikli 10 lõige 2
	Artikli 6 lõige 4		-
	Artikkel 7		-
Artikkel 10			Artikli 18 lõige 1 (muudetud)
Artikli 11 lõige 1			Artikkel 11 (muudetud)
Artikli 11 lõige 2			Artikli 14 lõige 1 (muudetud)
Artikli 11 lõige 3			Artikli 13 lõige 3 (muudetud)
Artikkel 11a			-
			Artikkel 12 (uus)
	Artikli 8 lõige 1		Artikkel 11 (muudetud)
	Artikli 8 lõige 2		Artikli 14 lõige 2 (muudetud)
	Artikli 8 lõige 3		Artikli 14 lõige 2 (muudetud)
	Artikli 8 lõike 4 esimene ja kolmas lõik		-
			Artikli 13 lõige 4 (uus)
	Artikli 8 lõike 4 teine lõik		Artikli 13 lõige 5 (muudetud)
	Artikli 8 lõike 4 neljas ja viies lõik		Artikli 13 lõige 6 (muudetud)
	Artikkel 9		Artikli 14 lõige 3 (muudetud)
			Artikkel 15
			Artikkel 16
			Artikkel 17
Artikkel 12			Artikkel 19
Artikkel 13			-
Artikkel 14	Artikkel 10		-
	Artikkel 11		-
Artikkel 15	Artikkel 12		Artikkel 20
		Artikkel 3	-
		Artikkel 4	-

Kolmapäev, 21. mai 2008

Määrus (EMÜ) nr 881/92	Määrus (EMÜ) nr 3118/93	Direktiiv 2006/94/EÜ	Käesolev määrus
		Artikkel 5	-
		II ja III lisa	-
I lisa			I lisa
II lisa			Artikli 1 lõige 5
III lisa			II lisa
	I lisa		-
	II lisa		-
	III lisa		-
	IV lisa		-

Liikuva kosmoseside teenused ***I

P6_TA(2008)0219

Euroopa Parlamendi 21. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus liikuva kosmoseside teenuseid pakkuvate süsteemide valiku ja nendega seotud lubade andmise kohta (KOM(2007)0480 – C6-0257/2007 – 2007/0174(COD))

(2009/C 279 E/39)

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2007)0480);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artiklit 95, mille alusel esitas komisjon ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0257/2007);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
  - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ja kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamust (A6-0077/2008),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

P6_TC1-COD(2007)0174

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 21. mail 2008. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr .../2008/EÜ liikuva kosmoseside teenuseid pakkuvate süsteemide valiku ja nendega seotud lubade andmise kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoht õigusakti (otsus nr 626/2008/EÜ) lõplikule kujule.)

Neljapäev, 22. mai 2008

Paranduseelarve nr 2/2008 projekt

P6_TA(2008)0225

Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon Euroopa Liidu 2008. eelarveaasta paranduseelarve nr 2/2008 projekti kohta, III jagu – Komisjon (9190/2008 – C6-0192/2008 – 2008/2080(BUD))

(2009/C 279 E/40)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 272 ja Euratomi asutamislepingu artiklit 177;
- võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust, ⁽¹⁾ eriti selle artikleid 37 ja 38;
- võttes arvesse Euroopa Liidu 2008. eelarveaasta üldeelarvet, mis võeti lõplikult vastu 13. detsembril 2007; ⁽²⁾
- võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽³⁾;
- võttes arvesse komisjoni 14. märtsil 2008. aastal esitatud Euroopa Liidu 2008. eelarveaasta paranduseelarve nr 2/2008 esialgset projekti (KOM(2008)0150);
- võttes arvesse nõukogu 14. mail 2008. aastal koostatud paranduseelarve nr 2/2008 projekti (9190/2008 – C6-0192/2008);
- võttes arvesse kodukorra artiklit 69 ja IV lisa;
- võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A6-0188/2008),

A. arvestades, et 2008. aasta üldeelarve paranduseelarve nr 2 projektis võetakse arvesse järgmisi punkte:

- 2007.–2013. aasta mitmeaastase finantsraamistiku esimese aasta eelarve täitmise hilinemisest tulenevalt kasutamata jäänud Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF), Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi (EAFRD) ja Euroopa Kalandusfondi kulukohustuste assigneeringute lisamist 2008. aasta eelarvesse; see sisaldab kulukohustuste assigneeringute suurenemist 378 miljoni euro võrra alamrubriigis 1b (ühtekuuluvus majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks) ning 393,6 miljoni euro võrra rubriigis 2 (loodusvarade kaitse ja majandamine);
- pediatriakomitee loomisele järgnenud muudatusi Euroopa Raviameti (EMA) ametikohtade loetelus;
- muudatusi, mis on tehtud Euroopa Meresõiduohutuse Ameti (EMSA) ametikohtade loetelus, et võtta arvesse laevade kaugtuvastuse ja kaugseire Euroopa andmekeskuse (LRIT) loomist;

B. arvestades, et paranduseelarve nr 2/2008 projekti eesmärk on kirjendada need eelarve korrigeerimised ametlikult 2008. aasta eelarvesse,

⁽¹⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1525/2007 (ELT L 343, 27.12.2007, lk 9).

⁽²⁾ ELT L 71, 14.3.2008.

⁽³⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1. Kokkulepet on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega 2008/29/EÜ (ELT L 6, 10.1.2008, lk 7).

Neljapäev, 22. mai 2008

1. võtab teadmiseks esialgse paranduseelarve nr 2/2008 projekti;
2. kiidab paranduseelarve nr 2/2008 projekti muutmata kujul heaks;
3. tuletab meelde, et Euroopa Parlament oli suunanud osa struktuurifondide ja maaelu arenguga seotud halduskuludest 2008. aasta eelarve reservi, eesmärgiga kiirendada rakenduskavade heakskiitmist;
4. märgib, et piirkondlikke rakenduskavasid reguleerivate õigusaktide kohaselt peab komisjon nendega tegelema kuuekuulise perioodi jooksul;
5. märgib, et 2007. aastal alakasutatud summad rubriikides 1b ja 2 ulatusid 3 525 miljoni euroni, millest 1 491 miljonit eurot kanti üle 2008. aastasse ning 2 034 miljonit eurot tuleks institutsioonidevahelise kokkuleppe punkti 48 kohaselt kanda üle järgmistesse aastatesse;
6. märgib rahuloluga, et kõik Euroopa Sotsiaalfondi rakenduskavad on saanud heakskiidu;
7. märgib, et mõnede ERFi rakenduskavadega ei ole komisjon tegeleenud;
8. tunneb muret heakskiidu andmise viibimise pärast maaelu arengu rakenduskavadele, mis on Euroopa Parlamendi üheks poliitiliseks prioriteediks;
9. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Euroopa Koolitusfondi loomine (uuesti sõnastamine) ***I

P6_TA(2008)0227

Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Koolitusfond (uuesti sõnastatud) (KOM(2007)0443 – C6-0243/2007 – 2007/0163(COD))

(2009/C 279 E/41)

(Kasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2007)0443);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artiklit 150, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0243/2007);
  - võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnikas süstemaatilise kasutamise kohta ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse õiguskomisjoni 24. jaanuari 2008. aasta kirja tööhõive- ja sotsiaalkomisjonile vastavalt kodukorra artikli 80 a lõikele 3;
  - võttes arvesse kodukorra artikleid 80 a ja 51;
  - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit (A6-0131/2008),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistustest koosneva konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt ei sisalda kõnealune ettepanek muid olulisi muudatusettepanekuid peale nende, mis on ettepanekus muudatusettepanekutena esitatud, ning arvestades, et olemasolevate aktide muutmata sätete osas on ettepaneku puhul tegemist ainult kehtivate tekstide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;

⁽¹⁾ EÜT C 77, 28.3.2002, lk 1.

Neljapäev, 22. mai 2008

1. kiidab heaks komisjoni ettepaneku allpool toodud muudetud ning Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistustest koosneva konsultatiivse töörühma soovitustega kohandatud kujul;
2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

P6_TC1-COD(2007)0163**Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 22. mail 2008. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2008, millega luuakse Euroopa Koolitusfond (uuesti sõnastatud)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 150,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut **||**,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽³⁾,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu 7. mai 1990. aasta määrust (EMÜ) nr 1360/90 (millega luuakse Euroopa Koolitusfond) ⁽⁴⁾ on mitu korda oluliselt muudetud **||**. Täiendavate muudatuste tegemiseks tuleks see määrus selguse huvides sõnastada uuesti.
- (2) Euroopa Ülemkogu istungil Strasbourgis 8. ja 9. detsembril 1989 soovitati nõukogul komisjoni ettepaneku põhjal 1990. aasta alguses vastu võtta Kesk- ja Ida-Euroopa riikide Euroopa Koolitusfondi loomiseks vajalikud otsused. 7. mail 1990 võttis nõukogu sel eesmärgil vastu määruse (EMÜ) nr 1360/90, millega loodi nimetatud fond.
- (3) 29. oktoobril 1993 Brüsselis riigipeade ja valitsusjuhtide tasandil kohtunud liikmesriikide valituste esindajate ühisel kokkuleppel vastu võetud otsuse ⁽⁵⁾ kohaselt on fondi asukoht Itaalias Torinos.
- (4) 18. detsembril 1989 võttis nõukogu vastu määruse (EMÜ) nr 3906/89 ⁽⁶⁾ Ungari Vabariigile ja Poola Rahvavabariigile antava majandusabi kohta, millega nähakse ette abi ka koolitusosalal, et toetada majandus- ja sotsiaalreformi Ungaris ja Poolas.
- (5) Nõukogu on **||** laiendanud nimetatud abi teistele Kesk- ja Ida-Euroopa riikidele.
- (6) 27. juulil 1994 võttis nõukogu vastu määruse (EÜ) nr 2063/94 ⁽⁷⁾, millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1360/90 **||**, et laiendada Euroopa Koolitusfondi tegevust riikidele, mis saavad abi TACIS programmi **||** alusel.

⁽¹⁾ ELT C ...

⁽²⁾ ELT C ...

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta seisukoht.

⁽⁴⁾ EÜT L 131, 23.5.1990, lk 1. Määrust on viimati muudetud **||** määrusega (EÜ) nr 1648/2003 (ELT L 245, 29.9.2003, lk 22).

⁽⁵⁾ EÜT C 323, 30.11.1993, lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT L 375, 23.12.1989, lk 11.

⁽⁷⁾ EÜT L 216, 20.8.1994, lk 9.

Neljapäev, 22. mai 2008

- (7) 17. juulil 1998 võttis nõukogu vastu määruse (EÜ) nr 1572/98 ⁽¹⁾, millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1360/90, et laiendada Euroopa Koolitusfondi tegevust Vahemere piirkonna mitteliikmesriikidele ja piirkondadele, mis saavad oma majandus- ja ühiskondliku struktuuri ümberkujundamiseks abi rahalistest ja tehnilistest meetmetest *MEDA programmi* kohaselt.
- (8) 5. detsembril 2000 võttis nõukogu vastu määruse (EÜ) nr 2666/2000 ⁽²⁾, mis käsitleb Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia, Jugoslaavia Liitvabariigi ning endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi abistamist ja millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1360/90, et laiendada Euroopa Koolitusfondi tegevust määrusega (EÜ) nr 2666/2000 hõlmatud Lääne-Balkani riikidele.
- (9) Välisabiprogrammid, mis on seotud Euroopa Koolitusfondi tegevusega hõlmatud riikidega, tuleb asendada uute välissuhetepoliitika vahenditega, peamiselt vahendiga, mis on loodud nõukogu 17. juuli 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1085/2006 (millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend) ⁽³⁾ ja vahendiga, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1638/2006 (millega kehtestatakse üldsätted Euroopa naabus- ja partnerlusinstrumendi loomise kohta) ⁽⁴⁾.
- (10) Toetades oma välissuhete poliitika raames **inimkapitali** arendamist, aitab EL kaasa majanduse arengule nendes riikides, pakkudes vajalikke oskusi tootlikkuse ja tööhõive edendamiseks, ning toetab sotsiaalset ühtekuuluvust, edendades kodanike osalust.
- (11) Seoses nende riikide püüdlustega oma majandus- ja sotsiaalstruktuure ümber korraldada on pikaajalise stabiilsuse ja õitsengu ning eelkõige sotsiaalmajandusliku tasakaalu saavutamiseks oluline arendada **inimkapitali**.
- (12) Euroopa Koolitusfondil võiks ELi välissuhete poliitika kontekstis olla oluline osa **inimkapitali** arendamisel, eelkõige hariduse ja koolituse osas elukestva õppe seisukohalt.
- (13) Oma osa täitmiseks peab Euroopa Koolitusfond tuginema Euroopa Liidus hariduse ja koolituse alal elukestva õppe seisukohalt saadud kogemustele ja oma sellealastele asutustele.
- (14) Ühenduses ja kolmandates riikides, sealhulgas Euroopa Koolitusfondi tegevusega hõlmatud riikides, on piirkondlikke ja/või siseriiklikke, avalik-õiguslikke ja/või eraõiguslikke üksusi, keda võiks kutsuda tegema koostööd tõhusa abi andmisel **inimkapitali** arendamise alal, eelkõige hariduses ja koolituses elukestva õppe seisukohast.
- (15) Euroopa Koolitusfondi staatus ja struktuur peaksid hõlbustama abi saavate riikide konkreetsete ja erinevate vajaduste paindlikku lahendamist ning võimaldama täita tema ülesandeid tihedas koostöös olemasolevate siseriiklike ja rahvusvaheliste organitega.
- (16) Euroopa Koolitusfond peaks olema juriidiline isik, samas peaks ta säilitama tihedad koostöösuhted komisjoniga ning pidama kinni ühenduse ja selle institutsioonide üldistest poliitilistest ja tööalastest kohustustest.
- (17) Euroopa Koolitusfondil peaks olema tihedad sidemed Euroopa Kutseõppe Arenduskeskusega, üleeuroopalise kõrghariduse liikuvusprogrammiga (Tempus) ja muude ühenduse algatatud programmidega, mille eesmärk on koolitusfondi tegevusega hõlmatud riikidele koolitusabi andmine.

⁽¹⁾ EÜT L 206, 23.7.1998, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 306, 7.12.2000, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2112/2005 (ELT L 344, 27.12.2005, lk 23).

⁽³⁾ ELT L 210, 31.7.2006, lk 82.

⁽⁴⁾ ELT L 310, 9.11.2006, lk 1.

Neljapäev, 22. mai 2008

- (18) Riikidele, kes ei ole Euroopa ühenduste liikmed, kuid kes jagavad ühenduse ja liikmesriikide huvi Euroopa Koolitusfondi tegevusega hõlmatud riikidele abi andmise vastu **inimkapitali** arendamise valdkonnas, eelkõige hariduse ja koolituse alal elukestva õppe seisukohalt, peaks Euroopa Koolitusfond olema avatud nende ja ühenduse vahel sõlmitud lepingutes kehtestatava korra alusel.
- (19) **Euroopa Parlament**, komisjon ja **kõik** liikmesriigid peaksid olema juhatuses esindatud, et fondi **toimimise üle tõhusat järelevalvet teostada**. ■
- (20) Et tagada fondi täielikku autonoomiat ja sõltumatust, tuleks sellele anda autonoomne eelarve, mille tulud tulevad **eeskätt** ühenduse toetustest. Ühenduse eelarvemenetlust tuleks kohaldada selles osas, mis puudutab ühenduse toetust ja muid Euroopa Liidu üldeelarvest tulevaid subsidiume. Raamatupidamisdokumentide auditit peaks teostama Kontrollikoda.
- (21) Koolitusfond on ühenduse asutatud asutus nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust) ⁽¹⁾ (edaspidi „finantsmäärus“) artikli 185 lõike 1 tähenduses ning peaks sellele vastavalt võtma vastu oma finantseeskirjad.
- (22) Koolitusfondi suhtes tuleks kohaldada komisjoni 19. novembri 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 (raamfinantsmääruse kohta asutustele, millele viidatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklis 185) ⁽²⁾.
- (23) Et võidelda pettuse, korrupsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu, tuleks koolitusfondi suhtes piiranguteta kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrust (EÜ) nr 1073/1999 (Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta) ⁽³⁾.
- (24) Koolitusfondi suhtes tuleks kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrust (EÜ) nr 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele) ⁽⁴⁾.
- (25) Koolitusfondis isikuandmete töötlemise suhtes tuleks kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrust (EÜ) nr 45/2001 (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽⁵⁾.
- (26) Kuna **käesoleva määruse** eesmärki, nimelt **abi kolmandatele riikidele inimkapitali** arendamise **valdkonnas**, ei suuda liikmesriigid piisaval määral saavutada ning seetõttu on seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud **eesmärgi** saavutamiseks.
- (27) Käesolevas määruses ■ järgitakse ■ Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, **eelkõige selle artiklis 43** tunnustatud **põhiõigusi**,

⁽¹⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1525/2007 (ELT L 343, 27.12.2007, lk 9).

⁽²⁾ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 72.

⁽³⁾ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

⁽⁵⁾ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

Neljapäev, 22. mai 2008

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

Käesoleva määrusega asutatakse Euroopa Koolitusfond (edaspidi „fond”), mille eesmärk on ELi välissuhete poliitika raames aidata kaasa **inimkapitali** arendamise tõhustamisele järgmistes riikides:

- a) riikides, mis on toetuskõlblikud || määruse (EÜ) nr 1085/2006 ja hilisemate sellega seotud õigusaktide alusel;
- b) riikides, mis on toetuskõlblikud || määruse (EÜ) nr 1638/2006 ja hilisemate sellega seotud õigusaktide alusel;
- c) muudes riikides, mis on kindlaks määratud || juhatusel otsusega **lähtuvalt ettepanekust, mida toetab kaks kolmandikku selle liikmetest ning komisjoni arvamus, ja mille suhtes kohaldatakse ühenduse instrumendi või rahvusvahelist lepingut, mis sisaldab inimkapitali arendamise komponenti**, ning niivõrd, kui olemasolevad ressursid võimaldavad.

Punktides a kuni c osutatud riike nimetatakse edaspidi „partnerriigid”.

Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab „inimkapitali arendamine” tööd, mis aitab kaasa kõigi inimeste oskuste ja pädevuste elukestvale arengule kutseharidus- ja koolitussüsteemide parandamise kaudu.

Oma eesmärgi saavutamiseks võib fond anda partnerriikidele abi, et:

- **hõlbustada kohanemist tööstuse muudatustega, eriti kutse- ja ümberõppe abil;**
- **parandada esialgset ja täiendkurseõpet, et hõlbustada kutsealale pääsu ja naasmist tööjõuturule;**
- **hõlbustada kutseõppe kättesaadavust ning ergutada koolitajate ja koolitatavate, eelkõige noorte liikuvust;**
- **stimuleerida haridusasutuste ja ettevõtjate vahelist koolitusala koostööd;**
- **arendada teabe ja kogemuste vahetamist liikmesriikide koolitussüsteemidele ühistes küsimustes;**
- **suurendada töötajate kohanemisvõimet, eelkõige suurema osaluse kaudu hariduses ja koolituses elukestva õppe perspektiivis;**
- **kavandada, käivitada ja ellu viia haridus- ja koolitussüsteemide reforme, et arendada tööalast konkurentsivõimet ja seost tööturuga.**

Artikkel 2

Ülesanded

Artiklis 1 sätestatud eesmärkide saavutamiseks ja tegutsedes juhatusel antud volituste piires ning järgides ühenduse tasandil kehtestatud üldjuhiseid, täidab fond järgmisi ülesandeid:

- a) pakub teavet, analüüsib poliitikat ja annab nõu **inimkapitali** arendamise küsimuste || kohta || partnerriikides;
- b) **edendab teadmisi ja kutseoskuste vajaduste analüüsi riiklikel ning kohalikel tööturgudel;**

Neljapäev, 22. mai 2008

- c) toetab partnerriikides asjaomaseid huvirühmi suutlikkuse tõstmisel **inimkapitali** arendamise alal;
- d) aitab kaasa teabe- ja kogemustevahetusele partnerriikides **inimkapitali** arendamise ümberkorraldamisega seotud rahastajate vahel;
- e) toetab **inimkapitali** arendamise valdkonnas ühenduse abi kohaletoimetamist partnerriikidesse;
- f) levitab **inimkapitali** arendamise küsimustes teavet, toetab koostöövõrgustike loomist ning heade tavade ja kogemuste vahetust nii Euroopa Liidu ja partnerriikide vahel kui ka partnerriikide endi vahel;
- g) komisjoni palvel aitab analüüsida partnerriikidele antava koolitusabi üldist tõhusust;
- h) võtab käesoleva määruse üldraames kohustusi, mille suhtes on kokku leppinud juhatus ja komisjon.

Artikkel 3

Üldsätted

1. Fond on juriidiline isik. Tal on kõigis liikmesriikides kõige ulatuslikum õigusaktidega juriidilisele isikule omistatav õigus- ja teovõime; eelkõige võib fond omandada ja võõrandada vallas- ja kinnisvara ning olla kohtus hagejaks ja kostjaks. Fond on mittetulunduslik asutus.
2. Fondi asukoht on Itaalias Torinos.
3. Fond teeb komisjoni toetusel koostööd muude asjaomaste ühenduse asutustega. Eelkõige teeb fond koostööd Euroopa Kutseõppe Arenduskeskusega || kummagi ameti aastasele tööprogrammile lisatud ühise aastase tööprogrammi raames eesmärgiga edendada mõlema ameti tegevuse vahelist koostööd **ja vastastikust täiendavust**.
4. **Euroopa tasandi sotsiaalpartnerite esindajaid, kes osalevad juba aktiivselt ühenduse institutsioonide töös, ning koolituse valdkonnas tegutsevate rahvusvaheliste organisatsioonide esindajaid võib vajaduse korral kutsuda fondi töös osalema.**
5. || Euroopa ombudsman **teostab** fondi üle halduskontrolli || asutamislepingu artiklis 195 sätestatud tingimuste kohaselt.
6. Fond võib sõlmida koostöölepinguid teiste ELis ja rahvusvahelisel tasandil **inimkapitali** arendamise valdkonnas tegutsevate asjakohaste organitega. Juhatus võtab sellised lepingud vastu direktori esitatud eelnõu alusel pärast seda, kui komisjon on esitanud oma arvamuse. Nendes sisalduv töökorraldus peab olema vastavuses ühenduse õigusega.

Artikkel 4

Läbipaistvus

1. Fond tagab oma tegevuse läbipaistvuse kõrge taseme ja järgib lõigete 2 kuni 4 sätteid.
2. Fond avalikustab **kuue kuu jooksul juhatuse nimetamisest**:
  - a) oma kodukorra, samuti juhatuse kodukorra;
  - b) oma aastase tegevusaruande.

Neljapäev, 22. mai 2008

3. Juhatus võib lubada kohastel juhtudel huvitatud poolte esindajatel osaleda vaatlejatena fondi organite nõupidamistel.
4. Fondi valduses olevate dokumentide suhtes kehtib määrus (EÜ) nr 1049/2001.

Juhatus võtab vastu nimetatud määruse kohaldamise praktilise korra.

Artikkel 5

Konfidentsiaalsus

1. Ilma et see piiraks artikli 4 lõike 4 sätete kohaldamist, ei avalda fond kolmandatele isikutele konfidentsiaalset teavet, mida ta on saanud ja mida on põhjendatult palutud käsitleda konfidentsiaalsena.
2. Juhatus liikmete ja direktori suhtes kehtib asutamislepingu artiklis 287 sätestatud konfidentsiaalsuskohustus.
3. Fondi poolt käesoleva määruse kohaselt kogutud teabe suhtes kohaldatakse määrust (EÜ) nr 45/2001.

Artikkel 6

Õiguskaitsemeetmed

Määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 8 kohaselt vastu võetud fondi otsuste peale võidakse asutamislepingu artiklite 195 ja 230 alusel esitada kaebus ombudsmanile või algatada kohtuasi Euroopa Ühenduste Kohtus.

Artikkel 7

Juhatus

1. Fondil on juhatus, kuhu kuuluvad liikmesriikide **esindajad vastavalt Lissaboni lepingu volinike nimetamist puudutavatele rotatsioonisätetele, kolm komisjoni esindajat ning kolm Euroopa Parlamendi nimetatud eksperti. Lisaks võivad juhatuse koosolekutel viibida vaatlejatena kolm partnerriikide esindajat.** Esindajat võib asendada samal ajal ametisse nimetatud asendusesindaja.
2. **Liikmesriigid ja komisjon nimetavad igaüks juhatusse oma esindajad ja asendusesindajad.**

Partnerriikide esindajad nimetab komisjon **võttes aluseks nende riikide poolt esitatud kandidaatide nimekirja ning nende kogemusi ja erialaseid teadmisi fondi töövaldkondades.**

Liikmesriigid, Euroopa Parlament ja komisjon püüavad juhatuses **saavutada** meeste ja naiste tasakaalustatud esindatuse.

3. Esindajate ametiaeg on viis aastat. Neid võib ametisse tagasi nimetada veel üheks ametiajaks.
4. Juhatusesimeheks on üks komisjoni esindajatest. Esimehe ametiaeg lõpeb siis, kui lõpeb tema liikmesus juhatuses.
5. Juhatus võtab vastu oma kodukorra.

Neljapäev, 22. mai 2008

Artikkel 8

Hääletuskord ja esimehe ülesanded

1. Igal liikmesriigi ■ esindajal on juhatuses üks hääl. **Komisjoni esindajatel on kokku üks hääl.**

■

Juhatus otsuste vastuvõtmiseks on nõutav juhatusel **hääleõiguslike** liikmete kahekolmandikuline hääletenamus, välja arvatud **lõigetes 2 ja 3** nimetatud **juhtudel**.

2. Juhatus otsustab **hääleõiguslike** liikmete ühehääle otsusega fondi keeli reguleerivate eeskirjade üle, arvestades vajadust tagada kõikidele huvitatud pooltele juurdepääs fondi tööle ja osalemine selles.

3. Esimees kutsub juhatusel kokku vähemalt **ühe korra** aastas. **Järgmisi koosolekuid võib kokku kutsuda juhatusel hääleõiguslike liikmete lihthääletenamuse** taotlusel.

Esimees peab teavitama juhatusel muust fondi töösse puutuvast asjakohasest ühenduse tegevusest ja sellest, mida komisjon fondilt järgmisel aastal tegevuse osas ootab.

Artikkel 9

Juhatusel volitused

Juhatusel on järgmised ülesanded ja volitused:

- a) nimetada ametisse ja vajaduse korral vabastada ametist fondi direktor vastavalt artikli 10 lõikele 5 ■■;
- b) teostada direktori üle distsiplinaarvõimu;
- c) võtta fondi direktori esitatud eelnõu alusel pärast komisjoni arvamuse saamist vastu fondi aastane tööprogramm vastavalt artiklile 12 ■■;
- d) koostada igal aastal fondi kulude ja tulude kalkulasioon ning edastada see komisjonile;
- e) võtta aasta eelarvemenetluse lõppedes vastu fondi lõplik eelarve ja ametikohtade loetelu vastavalt artiklile 16 ■■;
- f) võtta artiklis 13 sätestatud menetluse kohaselt vastu fondi aasta tegevusaruanne ning saata see institutsioonidele ja liikmesriikidele;
- g) võtta direktori esitatud eelnõu alusel pärast komisjoni arvamuse saamist vastu fondi kodukord;
- h) võtta direktori esitatud eelnõu alusel pärast komisjoni arvamuse saamist vastu fondi suhtes kehtivad finantseeskirjad vastavalt artiklile 19 ■■;
- i) võtta vastu määruse (EÜ) nr 1049/2001 kohaldamise kord vastavalt käesoleva määruse artiklile 4 ■■.

Artikkel 10

Direktor

1. Fondi direktori nimetab juhatus komisjoni ettepanekul koostatud **vähemalt kolmest kandidaadist koosneva** kandidaatide nimekirja alusel viieks aastaks. Enne ametisse nimetamist **palutakse** juhatusel valitud kandidaadil ■ esineda Euroopa Parlamendi pädeva(te) komisjoni(de) ees avaldusega ning vastata selle (nende) liikmete esitatud küsimustele.

Neljapäev, 22. mai 2008

Selle perioodi lõpule eelneva üheksa kuu jooksul viib komisjon **välisekspertide eelneva hindamise põhjal** läbi hindamise, mille käigus eelkõige hinnatakse:

- direktori tegevust,
- fondi kohustusi ja fondile esitatavaid nõudeid eelseisvatel aastatel.

Komisjoni ettepaneku põhjal, võttes arvesse hindamisaruannet ning üksnes juhul, kui fondi kohustused ja nõuded seda nõuavad, võib juhatus pikendada direktori ametiaega ühel korral mitte rohkem kui kolmeks aastaks.

Juhatus teatab Euroopa Parlamendile oma kavatsusest direktori ametiaega pikendada. Kuu aja jooksul enne oma ametiaja pikendamist võidakse direktoril paluda esineda Euroopa Parlamendi pädeva(te) komisjoni(de) ees avaldusega ning vastata selle (nende) liikmete esitatud küsimustele.

Kui ametiaega ei pikendata, jääb direktor ametisse kuni oma ametijärglase ametissenimetamiseni.

2. Direktor nimetatakse ametisse tema teenete, haldus- ja juhtimisoskuste ning fondi töövaldkonnas omandatud kogemuste ja erialateadmiste põhjal.

3. Direktor on fondi seaduslik esindaja.

4. Direktoril on järgmised ülesanded ja volitused:

- a) valmistada komisjoni kehtestatud üldjuhiste põhjal ette aasta tööprogramm, fondi kulude ja tulude kalkuleerimise eelnõu, fondi ja juhatuse kodukord, finantseeskirjad ning juhatuse ja kõigi juhatuse kokkukutsutud ajutiste töögruppide töö;
- b) osaleda juhatuse koosolekutel ilma hääleõiguseta;
- c) viia ellu juhatuse otsused;
- d) viia ellu fondi aasta tööprogramm ning vastata komisjoni abipalvetele;
- e) täita eelarvehendite käsutaja ülesandeid vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 artiklitele 33 kuni 42;
- f) täita fondi eelarve;
- g) töötada välja tõhus järelevalvesüsteem, mis võimaldab läbi viia artiklis 24 osutatud korrapäraseid hindamisi, ning valmistada selle põhjal ette fondi tegevuse aastaaruande projekt;
- h) esitada aruanne Euroopa Parlamendile;
- i) tegelda kõigi personali puudutavate küsimustega ning eelkõige kasutada artiklis 21 sätestatud volitusi;
- j) määrata kindlaks fondi organisatsiooniline struktuur ja esitada see juhatusele heakskiitmiseks;
- k) esindada fondi Euroopa Parlamendi ja nõukogu ees vastavalt artiklile 18.

5. Direktor annab oma tegevusest aru juhatusele, kes võib direktori enne tema ametiaja lõppu komisjoni ettepaneku põhjal ametist vabastada.

Artikkel 11

Avalik huvi ja sõltumatus

Juhatusel liikmed ja direktor juhivad oma tegevuses avalikest huvidest ning on sõltumatud igasugustest välismõjudest. Selleks esitavad nad igal aastal kirjalikult kohustuste deklaratsiooni ja huvide deklaratsiooni.

Neljapäev, 22. mai 2008

Artikkel 12

Aasta tööprogramm

1. Aasta tööprogramm on vastavuses || artiklites 1 ja 2 osutatud fondi sisu, reguleerimisala ja ülesannetega.
2. Aasta tööprogrammi eelnõu koostatakse nelja-aastase **mitmeaastase tööprogrammi** raames koostöös komisjoni talitustega ning võttes arvesse **nii** asjaomaste riikide ja piirkondade suhtes kindlaks määratud välispoliitilisi prioriteete **kui ühenduse hariduse ja koolituse vallas omandatud kogemusi**.
3. Aasta tööprogrammi projektidele ja toimingutele lisatakse vajalike kulude kalkulatsioon ja personali- ja eelarvevahendite jaotus.
4. Direktor esitab tööprogrammi eelnõu juhatusale pärast seda, kui komisjon on esitanud selle kohta oma arvamuse.
5. Juhatus võtab järgneva aasta tööprogrammi eelnõu vastu hiljemalt 30. novembriks. Tööprogrammi lõplik vastuvõtmine toimub iga aasta alguses.
6. Vajaduse korral võib programmi aasta jooksul sama korra alusel korrigeerida, et tagada ühenduse poliitika suurem tõhusus.

Artikkel 13

Aasta tegevusaruanne

1. Direktor annab juhatusale oma ülesannete täitmisest aru aasta tegevusaruande vormis.
2. Aruanne sisaldab finants- ja juhtimisinformatsiooni, milles võrreldakse tegevuse tulemusi **aasta tööprogrammiga ning** seatud eesmärkidega ja esitatakse **selle** tegevusega seotud riskid ning kirjeldatakse fondi käsutusse antud vahendite kasutamist ja sisekontrollisüsteemi toimimist.
3. Juhatus koostab eelmise finantsaasta kohta aasta tegevusaruande analüüsi ja annab hinnangu.
4. Juhatus võtab direktori aasta tegevusaruande vastu ja edastab selle koos oma analüüsi ja hinnanguga hiljemalt 15. juuniks **Euroopa Parlamendi, nõukogu, komisjoni, kontrollikoja ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee pädevatele üksustele**. Aruanne edastatakse samuti liikmesriikidele ning teadmiseks partnerriikidele.
5. **Direktor esitab fondi aasta tegevusaruande Euroopa Parlamendi vastavatele komisjonidele ja nõukogu vastavatele ettevalmistusorganitele.**

Artikkel 14

Seosed ühenduse muu tegevusega

Komisjon tagab koostöös juhatusesega kokkusobivuse ja täiendavuse fondi ja muude ühenduse tasandi toimingu vahel nii ühenduses kui partnerriikides

Neljapäev, 22. mai 2008

Artikkel 15

Eelarve

1. Iga eelarveaasta kohta valmistatakse ette fondi tulude ja kulude kalkulatsioon ja see esitatakse fondi eelarves, kuhu kuulub ametikohtade loetelu; iga eelarveaasta vastab kalendriaastale.
2. Fondi eelarve tulud ja kulud peavad olema tasakaalus.
3. Fondi tulud koosnevad Euroopa Liidu üldeelarve (*edaspidi „üldeelarve“*) osaks olevast toetusest, osutatud teenuste eest saadud tasudest ja muudest allikatest pärit summadest, ilma et see piiraks muud liiki sissetulekute saamise võimalust.
4. Eelarve sisaldab ka üksikasju partnerriikides endis kasutusel olevate vahendite kohta, mis on seotud fondilt rahalist abi saavate projektidega.

Artikkel 16

Eelarve koostamise kord

1. Juhatus esitab igal aastal direktori koostatud eelnõu alusel fondi tulude ja kulude kalkulatsiooni järgmiseks eelarveaastaks. Kõnealuse kalkulatsiooni, mis sisaldab ametikohtade loetelu kava, edastab juhatus komisjonile hiljemalt 31. märtsiks.
2. Komisjon kontrollib kalkulatsiooni, võttes arvesse välistegevuseks ettenähtud kavandatavaid kogusummasid, ning kannab ¶ üldeelarve esialgsesse projekti ressursid, mida ta peab ametikohtade loetelu põhjal vajalikuks, ja Euroopa Liidu üldeelarvest ¶ makstava toetuse suuruse.
3. Komisjon edastab kalkulatsiooni Euroopa Parlamendile ja nõukogule (*edaspidi „eelarvepädevad institutsioonid“*) koos ¶ üldeelarve esialgse projektiga.
4. Eelarvepädevad institutsioonid kinnitavad fondi subsiidiumiks mõeldud assigneeringud.

Eelarvepädevad institutsioonid võtavad vastu fondi ametikohtade loetelu.

5. ¶ Eelarve ja ametikohtade loetelu kinnitab juhatus. Need muutuvad lõplikuks pärast üldeelarve lõplikku vastuvõtmist. Vajaduse korral *muudetakse eelarvet ja ametikohtade loetelu sellest lähtuvalt*.
6. Juhatus teatab eelarvepädevatele institutsioonidele võimalikult vara oma kavatsusest viia ellu projekte, millel võivad olla olulised rahalised tagajärjed fondi eelarve rahastamisele, eriti projektide puhul, mis seonduvad kinnisaraga, nagu hoonete üürimine või ostmise. Juhatus teatab nendest komisjonile.

Kui emb-kumb eelarvepädevatest institutsioonidest on teatanud oma kavatsusest esitada arvamus, edastab ta selle juhatusele kuue nädala jooksul pärast projektist teatamist.

Neljapäev, 22. mai 2008

Artikkel 17

Eelarve täitmise kontroll

1. Hiljemalt igale eelarveaastale järgneva aasta 1. märtsiks edastab fondi peaarvepidaja komisjoni peaarvepidajale esialgse raamatupidamisaruande koos kõnealuse eelarveaasta eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruandega. Komisjoni peaarvepidaja konsolideerib institutsioonide ja detsentraliseeritud asutuste esialgsed raamatupidamisaruanded kooskõlas finantsmääruse artikliga 128.
2. Hiljemalt igale eelarveaastale järgneva aasta 31. märtsiks edastab komisjoni peaarvepidaja fondi esialgse raamatupidamisaruande koos kõnealuse eelarveaasta eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruandega kontrollikojale. Eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruanne kõnealuse eelarveaasta kohta edastatakse ka Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
3. Direktor vastutab fondi eelarve täitmise eest.
4. Kui kontrollikojalt on saadud vastavalt finantsmääruse artiklile 129 esitatud märkused fondi esialgse raamatupidamisaruande kohta, koostab direktor omal vastutusel fondi lõpliku raamatupidamisaruande ning edastab selle juhatusele arvamuse saamiseks.
5. Juhatuse esitab fondi lõpliku raamatupidamisaruande kohta arvamuse.
6. Hiljemalt igale eelarveaastale järgneva aasta 1. juuliks edastab direktor kõnealuse lõpliku raamatupidamisaruande koos juhatuse arvamusega Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale.
7. Lõplik raamatupidamisaruanne avaldatakse.
8. Fondi direktor saadab hiljemalt 30. septembriks kontrollikojale selle märkuste kohta vastuse. Ta saadab kõnealuse vastuse ka juhatusele.
9. Euroopa Parlamendi taotluse korral esitab direktor talle kogu teabe, mida on vaja, et kõnealuse eelarveaasta eelarve täitmise aruande kinnitamisemenetlust finantsmääruse artikli 146 lõike 3 kohaselt tõrgeteta rakendada.
10. Kvalifitseeritud häälteenamusega otsustava nõukogu soovitusel põhjal annab Euroopa Parlament enne 30. aprilli aastal $n + 2$ kinnituse direktori tegevusele aasta n eelarve täitmisel.
11. Direktor võtab kõik vajalikud meetmed, mida vajaduse korral nõuavad kinnitamisotsusele lisatud märkused.

Artikkel 18

Euroopa Parlament ja nõukogu

Ilma et see piiraks eespool kirjeldatud kontrolli ning eelkõige eelarvemenetlust ja eelarve täitmise kinnitamist, võib Euroopa Parlament või nõukogu igal hetkel taotleda direktori ärakuulamist mõnes fondi tegevusega seotud küsimuses ■.

Artikkel 19

Finantseeskirjad

1. Juhatuse võtab vastu fondi suhtes kohaldatavad finantseeskirjad pärast konsulteerimist komisjoniga. Need ei või kalduda kõrvale ■ määrusest (EÜ, Euratom) nr 2343/2002, välja arvatud juhul, kui fondi tegevus seda konkreetselt nõuab ja komisjon on andnud eelneva nõusoleku.

Neljapäev, 22. mai 2008

2. Vastavalt finantsmääruse artikli 133 lõikele 1 kohaldab fond komisjoni arvepidaja poolt vastu võetud raamatupidamiseeskirju, et tema raamatupidamisaruandeid oleks võimalik ühendada komisjoni omadega.
3. Määrust (EÜ) nr 1073/1999 kohaldatakse fondi suhtes tervikuna.
4. Fond **austab** 25. mai 1999. aasta **institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Ühenduste Komisjoni vahel Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdluste kohta** ⁽¹⁾. Juhatus võtab vastu vajalikud meetmed, et hõlbustada **selliste** sisejuurdluste läbiviimist OLAFi poolt.

Artikkel 20

Privileegid ja immunitetid

Fondi suhtes kohaldatakse Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokolli.

Artikkel 21

Personalieeskirjad

Fondi töötajate kohta kehtivad eeskirjad ja õigusaktid, mida kohaldatakse Euroopa ühenduste ametnike ja teiste teenistujate suhtes.

Fond kasutab oma töötajate suhtes ametisse nimetavale asutusele või ametiisikule antud volitusi.

Juhatus võtab kokkuleppel komisjoniga vastu vajalikud rakenduseeskirjad Euroopa Ühenduste ametnike personalieeskirjade artiklis 110 ja Euroopa Ühenduste muude teenistujate teenistustingimuste artiklis 127 sätestatud korra kohaselt.

Juhatus võib võtta vastu sätteid, mille kohaselt võetakse fondi juurde tööle liikmesriikidest või partnerriikidest lähetatud asjatundjaid.

Artikkel 22

Vastutus

1. Fondi lepingulist vastutust reguleerib vastava lepingu suhtes kohaldatav õigus.
2. Lepinguvälise vastutuse korral hüvitab fond kõik kahjud, mida fond või selle teenistujad on oma kohustuste täitmisel põhjustanud, vastavalt liikmesriikide seaduste üldpõhimõtetele.

Kõikide selliste kahjude hüvitamisega seotud vaidluste lahendamine kuulub Euroopa Kohtu jurisdiktsiooni alla.

3. Teenistujate vastutust fondi ees reguleerivad fondi töötajate suhtes kohaldatavad asjaomased sätteid.

Artikkel 23

Kolmandate riikide osalemine

1. Riikidele, kes ei ole Euroopa Ühenduse liikmed, kuid kes jagavad ühenduse ja liikmesriikide huvi artiklis 1 osutatud partnerriikidele **inimkapitali arendamise** alase abi andmise vastu, on fond avatud lepingute kaudu, mis on nende ja ühenduse vahel sõlmitud, järgides asutamislepingu artiklis 300 sätestatud korda.

⁽¹⁾ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 15.

Neljapäev, 22. mai 2008

Lepingutes tuleb muu hulgas täpsustada nende riikide fondi töös osalemise iseloom ja ulatus ning vastavad üksikasjalikud eeskirjad, sealhulgas rahalist toetust ja personali käsitlevad sätted. Sellised eeskirjad ei tohi ette näha kolmandate riikide esindatust juhatuses koos hääleõigusega ega sisaldada sätteid, mis ei ole vastavuses || artiklis 21 sätestatud personalieeskirjadega.

2. Juhatus võib vajadusel otsustada kõnealuste riikide osalemise ajutistes töörühmades ilma sellekohast lepingut sõlmimata.

Artikkel 24

Hindamine

1. Määruse (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 artikli 25 lõike 4 kohaselt teeb fond korrapäraselt oma tegevuse eel- ja järelhindamisi, kui selle tegevusega kaasnevad märkimisväärsed kulud. Nende hindamiste tulemused edastatakse juhatusesele.

2. Komisjon annab iga nelja aasta tagant juhatuses konsulteerimise järel hinnangu käesoleva määruse rakendamisele, fondi saavutatud tulemustele ja tema töömeetoditele, lähtudes määruses sätestatud eesmärkidest, volitustest ja ülesannetest. Hindamine viiakse läbi välisekspertide **poolt**. Komisjon esitab hindamise tulemused Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele.

3. Fond võtab kõik asjakohased meetmed, et lahendada hindamise käigus avastatud probleemid.

Artikkel 25

Läbivaatamine

Pärast hindamist esitab komisjon vajaduse korral käesoleva määruse sätete läbivaatamise ettepaneku. Kui komisjon leiab, et fondi olemasolu ei ole enam fondile seatud eesmärkide seisukohast õigustatud, võib ta teha ettepaneku käesolev määrus kehtetuks tunnistada.

Artikkel 26

Kehtetuks tunnistamine

|| Määrused (EMÜ) nr 1360/90, (EÜ) nr 2063/94, (EÜ) nr 1572/98, (EÜ) nr 1648/2003 ning || määruse (EÜ) nr 2666/2000 artikkel 16, nagu need on loetletud I lisas, tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning neid loetakse vastavalt II lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 27

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

|| ,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA

KEHTETUKS TUNNISTATUD MÄÄRUSED JA NENDE HILISEMAD MUUDATUSED

- Nõukogu 7. mai 1990. aasta määrus (EMÜ) nr 1360/90 ||
 (EÜT L 131, 23.5.1990, lk 1)
- Nõukogu 27. juuli 1994. aasta määrus (EÜ) nr 2063/94 ||
 (EÜT L 216, 20.8.1994, lk 9)
- Nõukogu 17. juuli 1998. aasta määrus (EÜ) nr 1572/98 ||
 (EÜT L 206, 23.7.1998, lk 1)
- Nõukogu 5. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) nr 2666/2000 artikkel 16
 (EÜT L 306, 7.12.2000, lk 1)
- Nõukogu 18. juuni 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1648/2003 ||
 (EÜT L 245, 29.9.2003, lk 22)

II LISA

VASTAVUSTABEL

Määrus (EMÜ) nr 1360/90	Käesolev määrus
Artikli 1 sissejuhatav osa	Artikli 1 sissejuhatav osa
Artikli 1 sissejuhatava osa lõpp	-
Artikli 1 esimene kuni neljas taane	-
Artikli 1 teine lause	-
-	Artikli 1 sissejuhatava osa lõpp
-	Artikli 1 punktid a kuni c
-	Artikli 1 teine lause
Artikkel 2	-
Artikli 3 sissejuhatav osa	Artikli 2 sissejuhatav osa
Artikli 3 punktid a–g	-
-	Artikli 2 punktid a kuni f
Artikli 3 punkt h	Artikli 2 punkt g
Artikli 4 lõige 1	Artikli 3 lõige 1
-	Artikli 3 lõige 2
Artikli 4 lõike 3 esimene lause	Artikli 3 lõike 3 esimene lause
-	Artikli 3 lõike 3 teine lause
Artikli 4 lõige 2	-
-	Artikli 3 lõiked 4 ja 5
-	Artikli 4 lõiked 1 kuni 3
Artikli 4a lõige 1	Artikli 4 lõike 4 esimene lõik
Artikli 4a lõige 2	Artikli 4 lõike 4 teine lõik
-	Artikkel 5
Artikli 4a lõige 3	Artikkel 6
Artikli 5 lõige 1	Artikli 7 lõige 1
Artikli 5 lõige 2	Artikli 7 lõike 2 esimene ja teine lõik
-	Artikli 7 lõike 2 kolmas ja neljas lõik
Artikli 5 lõige 3	Artikli 7 lõige 3
Artikli 5 lõike 4 esimene lõik	Artikli 7 lõike 4 esimene lause

Neljapäev, 22. mai 2008

Määrus (EMÜ) nr 1360/90	Käesolev määrus
-	Artikli 7 lõike 4 teine lause
Artikli 5 lõike 4 teine lõik	Artikli 7 lõige 5
Artikli 5 lõike 4 kolmas ja neljas lõik	Artikli 8 lõike 1 esimene lõik
-	Artikli 8 lõike 1 teine lõik
Artikli 5 lõike 4 viimane lõik	Artikli 8 lõike 1 viimane lõik
Artikli 5 lõiked 5 ja 6	Artikli 8 lõiked 2 ja 3
Artikli 5 lõiked 7–10	-
-	Artikkel 9
Artikkel 6	-
Artikli 7 lõike 1 esimesed sõnad	Artikli 10 lõike 1 esimesed sõnad
Artikli 7 lõike 1 esimese lause lõpp ja teine lause	-
-	Artikli 10 lõike 1 esimese lause lõpp, teine lause ning teine kuni neljas lõik
-	Artikli 10 lõige 2
Artikli 7 lõige 2	Artikli 10 lõike 5 esimene lause
Artikli 7 lõige 3	Artikli 10 lõige 3
-	Artikli 10 lõike 4 punktid a kuni k
-	Artikkel 11
-	Artikkel 12
-	Artikkel 13
Artikkel 8 (osaliselt)	Artikkel 14
Artikkel 9	Artikkel 15
Artikli 10 lõige 1	Artikli 16 lõige 1
-	Artikli 16 lõige 2
Artikli 10 lõige 2	Artikli 16 lõige 3
Artikli 10 lõige 3	-
Artikli 10 lõiked 4–6	Artikli 16 lõiked 4 kuni 6
Artikli 11 lõige 1	Artikli 17 lõige 3
Artikli 11 lõiked 2 ja 3	Artikli 17 lõiked 1 ja 2
Artikli 11 lõiked 4–10	Artikli 17 lõiked 4 kuni 10
-	Artikli 17 lõige 11
-	Artikkel 18
Artikkel 12	Artikli 19 lõige 1
-	Artikli 19 lõiked 2 kuni 4
Artikkel 13	Artikkel 20
Artikkel 14	Artikli 21 esimene ja teine lause ning kolmanda lause esimesed sõnad
-	Artikli 21 kolmanda lause lõpp ja viimane lause
Artikkel 15	Artikkel 22
Artikli 16 lõige 1	Artikli 23 lõike 1 esimene lõik ja teise lõigu esimene lause
-	Artikli 23 lõike 1 teise lõigu viimane lause
Artikli 16 lõige 2	Artikli 23 lõige 2
-	Artikli 24 lõige 1
Artikkel 17 (osaliselt)	Artikli 24 lõige 2
-	Artikli 24 lõige 3
Artikkel 18	-
-	Artikkel 25
-	Artikkel 26
Artikkel 19	Artikkel 27
-	Lisa